ILLUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Informe ICAB 2015

Index

L'ICAB i el seu entorn 5

L'àmbit Contenciós-Administratiu 53

L'àmbit Civil 89

L'àmbit Social 147

L'àmbit Penal 189

Conclusions generals 243

Micròfon obert 267

Fonts 288

Direcció:
Noemí Juaní

Equip de la Investigació:
Vicens Valentín, coordinador
Cesar Martínez
Valeria Mangas López
Natalia Prattke Romero

Composició:
Mariam Martínez,
Joan Amer i
Albert Muñoz

L'ICAB i el seu entorn

Funcions públiques de l'ICAB

L'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (d'ara endavant, ICAB) és una corporació de dret públic de caràcter professional, fundada el 17 de gener de 1833, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per al compliment de les seves finalitats públiques i privats, d'acord amb la normativa professional i col·legial.

Quant a les funcions públiques de l'ICAB, aquestes despleguen els seus efectes en dues direccions. D'una banda, en benefici de la Societat, l'ICAB s'organitza per a la defensa de les llibertats públiques i els drets dels ciutadans, a través de la vigilància i el control deontològic de l'activitat que duen a terme els seus col·legiats. D'altra banda, en benefici dels seus propis col·legiats, l'ICAB duu a terme tot un seguit de actuacions amb l'objectiu possibilitar als advocats i a les advocades, estar en constant formació i reciclatge professional, en honor de que aquests puguin prestar un servei públic de qualitat a la ciutadania.

No cal oblidar que, malgrat que l'advocacia és una professió liberal que s'exerceix de forma independent, els advocats i les advocades tenen un paper de col·laboradors necessaris en la funció jurisdiccional. En efecte, estem davant un col·lectiu en el qual el seu exercici professional, té un interès públic per la seva projecció en la Societat. Per això, un dels propòsits que es recullen en els Estatuts de l'ICAB és procurar que "l'exercici de l'advocacia serveixi a les necessitats de la societat i defensi correctament els seus interessos", així com "defensar l'Estat social i democràtic de dret proclamat en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia, i treballar per a la promoció i la defensa dels drets humans i de les llibertats públiques".

Per al compliment d'aquests objectius, l'ICAB desenvolupa les seves funcions en tres grans àmbits d'actuació, sobre els quals ens centrarem al llarg del present Capítol, i que són:

- El control deontològic.
- Els honoraris dels advocats.
- El servei del Torn d'Ofici i Assistència al Detingut.

1. El control deontològic

La vigilància i el control deontològic de l'exercici professional de l'advocacia, en honor del compliment de les funcions públiques i estatutàries de l'ICAB, es duu a terme a través de la Comissió de Deontologia Professional. Aquesta exerceix la potestat disciplinària d'acord amb els estatuts col·legials i vela pel compliment de la normativa deontològica i ètica que gira entorn de la professió. L'exercici de l'advocacia es regeix per uns principis que inspiren les relacions amb altres lletrats, amb els clients, i amb l'Administració de Justícia.
En el gràfic 1 podem veure l'evolució anual del cens col·legial, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. S'ha fet distinció entre les dues formes possibles de col·legiació, això és, "exercents" i "no exercents". En termes generals, veiem com la gràfica registra una progressió del nombre total de col·legiats, a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 19.765 col·legiats a l'any 2009, passem a un total de 24.475 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 24%.

D'altra banda, veiem com aquest creixement es deu fonamentalment a la pujada dels col·legiats "no exercents", que de 4.434 a l'any 2009 passem a 7.771 a l'any 2014, la qual cosa significa un augment del 75%. No obstant això, els "exercents" representen la major part col·legiats respecte al total. A l'any 20014, un 68% dels advocats col·legiats, ho estan com a "exercents", mentre que un 32% ho estan com a "no exercents".

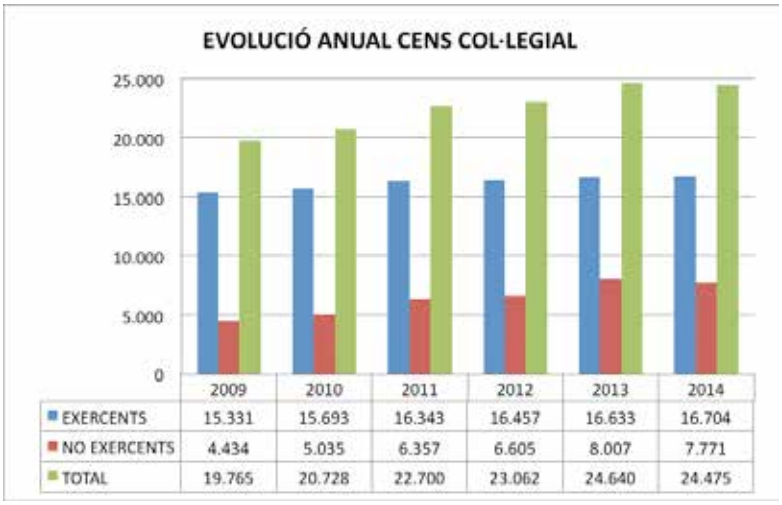

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EXERCENTS	15.331	15.693	16.343	16.457	16.633	16.704
NO EXERCENTS	4.434	5.035	6.357	6.605	8.007	7.771
TOTAL	19.765	20.728	22.700	23.062	24.640	24.475

Gràfic 1. Evolució anual del cens col·legial.

En el gràfic 2 podem contemplar l'evolució anual de les col·legiacions, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

El desenvolupament de la línia de la gràfica és bastant irregular, i això es deu als canvis legislatius sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador, a través de la Llei 34/2006, de 30 d'octubre. Com veiem, la citada norma és de l'any 2006. No obstant això, aquesta va tenir una "vacatio legis" de cinc anys, que ha tingut una important incidència en el resultat de la gràfica. En efecte, des de l'any 2009 fins a l'any 2011, veiem com es produeix un increment gradual de les col·legiacions, sent especialment acusat en aquest últim, en el qual anota la xifra més alta de la sèrie, amb un total de 2.475 altes. Els importants canvis normatius introduïts per aquesta llei, que bàsicament han consistit en la instauració d'un "màster" o "post-grau" com a requisit previ a l'accés de la professió, ha motivat a molts llicenciats a donar-se d'alta en el Col·legi, per evitar entrar en l'àmbit d'aplicació de la citada llei.

Quant a l'important augment de les col·legiacions registrat a l'any 2013, aquest es deu al període de moratòria de dos anys que estableix llei després de la seva entrada en vigor (31 d'octubre de 2011), per a aquells estudiants que van iniciar els seus estudis com a llicenciats, i que es trobaven en un període de transició entre la Llicenciatura i el Grau de Dret.

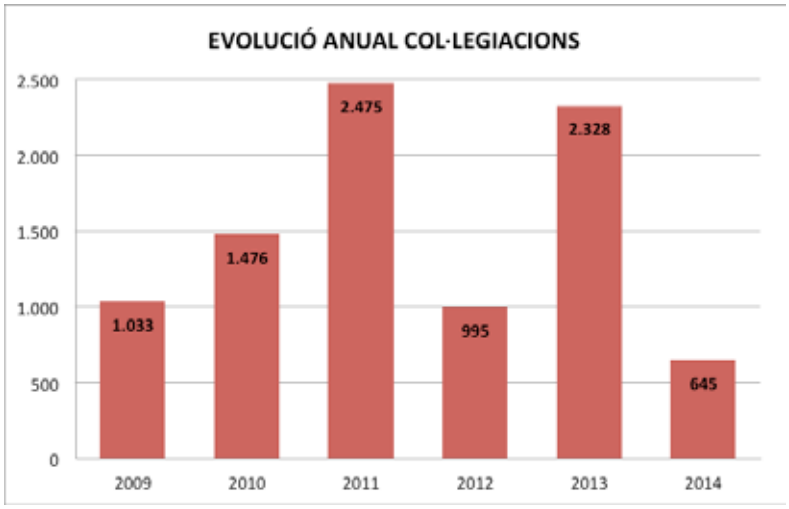

Gràfic 2. Evolució anual de col·legiacions.

Els canvis de la societat derivats de la seva creixent complexitat també han tingut la seva incidència en la manera d'exercir l'advocacia, passant d'una pràctica individual o aïllada a una labor d'equip i a una actuació col·lectiva de la mateixa. En efecte, aquesta complexitat a la qual s'ha fet referència, ha fet que les relacions jurídiques hagin de ser abordades des de diferents branques del Dret, o fins i tot que transcendeixin a altres disciplines, com l'economia, la psicologia, o l'arquitectura, entre d'altres. L'exercici col·lectiu de l'advocacia, s'articula a través de les societats professionals, que ha donat lloc a una nova classe de col·legiat: la pròpia societat professional. Aquesta, es constitueix conforme a la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals, i s'ha d'inscriure en el Registre de Societats Professionals del Col·legi Professional de torn. Aquesta norma, suposa una garantia que es projecta en dues direccions. D'una banda, suposa una seguretat jurídica per a les Societats Professionals a les quals se'ls facilita un règim normatiu específic, fins llavors inexistent. D'altra banda, la llei suposa una garantia pels clients i usuaris dels serveis professionals prestats de forma col·lectiva, establint un règim de responsabilitat més ampli.

En el gràfic 3 tenim una taula amb el cens de societats professionals registrades en l'ICAB, a l'any 2014. En aquest, podem contemplar les diferents formes societàries constituïdes d'acord amb la Llei de Societats Professionals. Enfront de l'alternativa consistent en la creació d'una nova figura societària, la llei opta per permetre que les societats professionals s'acullin a qualsevol dels tipus societaris existents en el nostre ordenament jurídic. La forma societària que més han preferit els advocats que exerceixen la professió a través d'una societat professional, ha estat la Societat Limitada, amb un total de 761 inscrites. Mentre que les Societats Cooperatives i les Societats Col·lectives, són les formes socials menys utilitzades per a l'exercici de la professió de forma col·lectiva, amb 1 i 2 constitucions, respectivament.

Cal tenir en compte que el control deontològic de l'exercici de la professió, s'estén també al desenvolupament de la mateixa de forma col·lectiva. En aquest punt és important portar a col·lació la Exposició de Motius de Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals, on s'estableix que la llibertat d'elecció de la forma societària per a l'exercici d'una activitat professional, es veu modulada per una sèrie de límits continguts en la pròpia norma, amb la finalitat de no desnaturalitzar el contingut deontològic al que s'han de sotmetre.

El Reglament de Societats Professionals d'advocats del Col·legi d'Advocats de Barcelona, en el seu art. 4 sobre la deontologia professional, estableix que els advocats, siguin o no socis, que prestin els seus serveis per compte de societats professionals, han de respectar les normes i principis propis de l'Advocacia, i en particular, els principis de: independència, secret professional i responsabilitat personal. Als quals cal afegir el deure transparència i identificació a l'hora de relacionar-se amb tercers.

SOCIETATS PROFESSIONALS REGISTRADES. ANY 2014	
SOCIETATS COOPERATIVES	1
SOCIETATS ANÒNIMES PROFESSIONALS	12
SOCIETATS LIMITADES PROFESSIONALS	761
SOCIETATS CIVILS PROFESSIONALS	204
SOCIETATS COL·LECTIVES	2
TOTAL	980

Gràfic 3. Cens de Societats Professionals registrades. Any 2014.

En el gràfic 4, podem veure el total de queixes presentades en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com les queixes presentades han augmentat en els últims anys. Així, d'un total de 645 queixes interposades a l'any 2009, passem a 828 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 28%. No obstant això, cal tenir en compte, que en els últims anys el cens de col·legiats ha crescut de forma notable, augmentant amb això les potencialitats de que es produeixi una queixa dirigida a un advocat o a una advocada. D'altra banda, malgrat que segueix estant per sobre de les queixes presentades en els primers anys de la sèrie, a l'any 2014 veiem com es produeix un descens respecte a l'any 2013, la qual cosa podria significar un canvi en la tendència abans comentada.

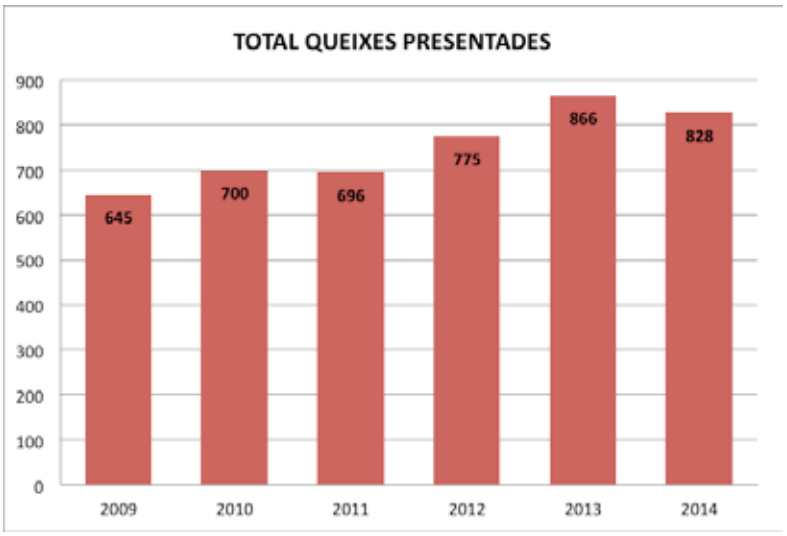

Gràfic 4. Total de queixes presentades.

En el gràfic 5 podem veure el percentatge que representen el nombre total de queixes presentades sobre el cens col·legial, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Encara que a priori pot semblar que el comportament de la gràfica és bastant irregular, si ens fixem en l'eix de les ordenades, veiem com el percentatge de queixes sobre el cens, es mou en una forquilla molt estreta. La mitjana de queixes se situa en un 3,33% de mitjana, la qual cosa és una xifra relativament baixa, que reflecteix un alt grau de satisfacció dels serveis prestats pels advocats i advocades de l'ICAB. Això coincideix amb les conclusions recollides en el "Informe general: Baròmetre Intern del Consell General de l'Advocacia Espanyola 2015".
En resum, el citat document conclou sobre l'estat actual de la professió, que "estem malament en l'econòmic, però cada vegada millor en tot la resta". Aquest "tot la resta" es refereix al grau de lliurament als clients per part dels professionals, la qualitat en la prestació del servei, l'esforç per mantenir-se en constant formació i reciclatge professional, el interès pels problemes de la Justícia, així com una especial sensibilitat pels problemes socials.

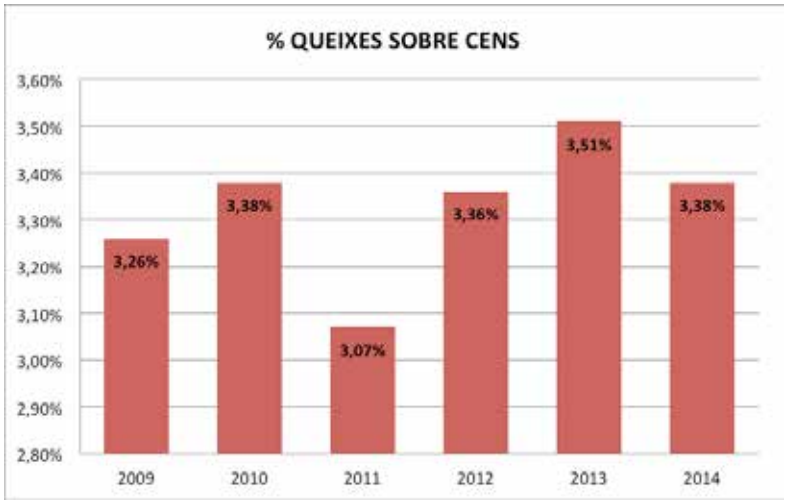

Gràfic 5. Percentatge de queixes sobre el cens.

Quant a l'origen de les queixes presentades, en el gràfic 5 podem veure quina ha estat la seva evolució en el mateix període temporal referit. Les queixes tenen la seva principal font d'origen en els "ciutadans". En efecte, a l'any 2014, d'un total de 828 queixes, un 78% han estat presentades per "ciutadans". El col·lectiu que major nombre de queixes ha presentat, han estat altres lletrats, amb un total de 122 en l'últim any. Mentre que les queixes que dimanen de les categories "Jutjats" o "uns altres", representen menys d'un 5% cadascuna.

D'altra banda, mentre que les queixes derivades de "ciutadans" i "advocats" han augmentat amb el pas dels anys, les que tenen el seu origen en "jutjats" o "uns altres", han disminuït.

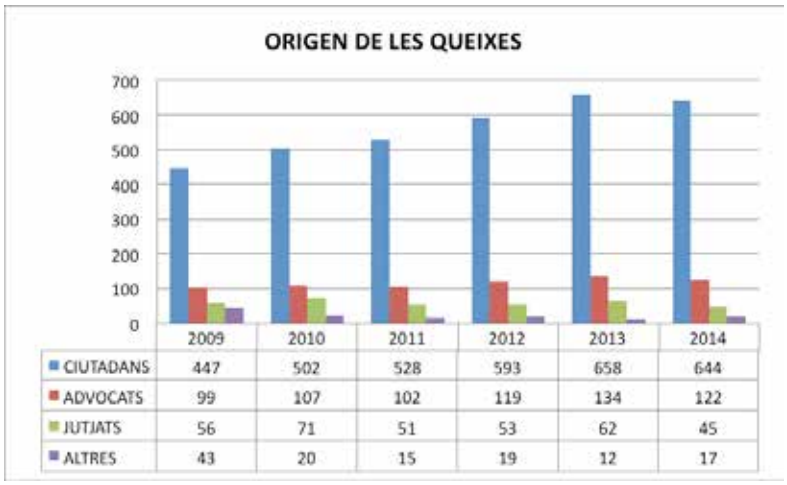

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CIUTADANS	447	502	528	593	658	644
ADVOCATS	99	107	102	119	134	122
JUTJATS	56	71	51	53	62	45
ALTRES	43	20	15	19	12	17

Gràfic 6. Origen de les queixes.

La presentació d'una queixa donarà lloc a l'obertura d'un expedient personal, amb l'objectiu d'investigar les circumstàncies concretes que envolten a aquest fet, per poder valorar si la conducta denunciada és susceptible de ser sancionada. Per això en el gràfic 7, en el qual s'estableix l'evolució de les sancions imposades, veiem com els valors registrats estan molt per sota del nombre total de queixes presentades, analitzat en el gràfic 4. En primer lloc, moltes d'aquestes queixes no són ratificades després de l'obertura del pertinent expedient, per la persona denunciant, la qual cosa dóna lloc a l'arxiu del mateix. En segon lloc, després de la fase d'instrucció, en ocasions es conclou que la conducta afligida no és susceptible de sanció alguna, per no estar tipificada en la normativa col·legial i estatutària. Al cap i a la fi, estem davant un règim sancionador a través del qual l'ICAB exerceix la seva potestat disciplinària, la qual cosa implica la necessitat d'una conducta tipificada i la culpa de l'autor, perquè aquesta sigui susceptible de càstig segons el previst en la norma.

Quant a la tendència de la gràfica, veiem com en termes generals es produeix un descens progressiu del nombre total de sancions imposades. En efecte, de 112 sancions imposades a l'any 2009, passem a un total de 50 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 55%.

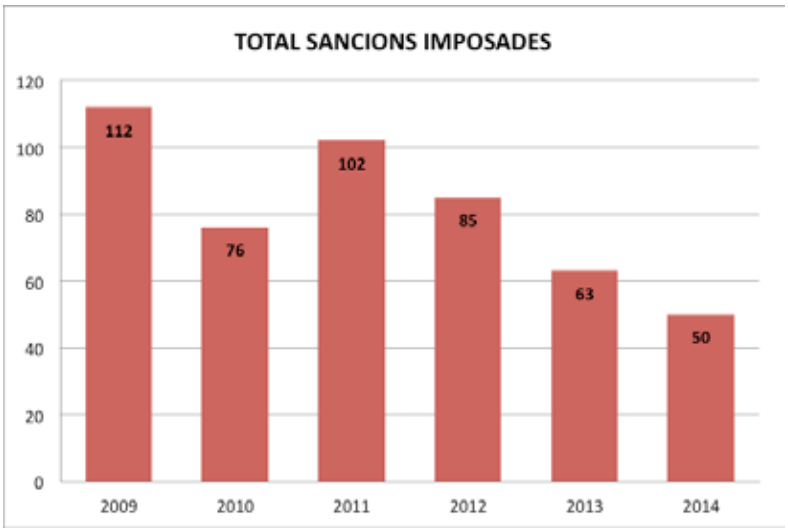

Gràfic 7. Total sancions imposades.

En el gràfic 8, podem veure una comparativa del nombre total de sancions imposades, en funció de la qualificació que la conducta reprotxable té en el règim disciplinari d'aplicació.

Així, no totes les conductes tindran un mateix càstig, sinó que aquest es modula en funció de la gravetat de la conducta, atenent al principi de proporcionalitat que regeix en tot règim sancionador, en les següents categories: "lleus", "greus" i "molt greus".

En la gràfica, veiem com la majoria de sancions imposades al llarg dels últims anys, han rebut la qualificació de "greu". A l'any 2014, han estat sancionades com a "greus" 37 conductes, la qual cosa suposa un 74%. Les conductes considerades com a "lleus", ocupen la segona posició; mentre que les sancions resoltes com "molt greus", tenen una escassa representativitat sobre el total. Així, en l'últim any, han estat castigades com "molt greus" un total de 2 queixes de les 828 presentades.

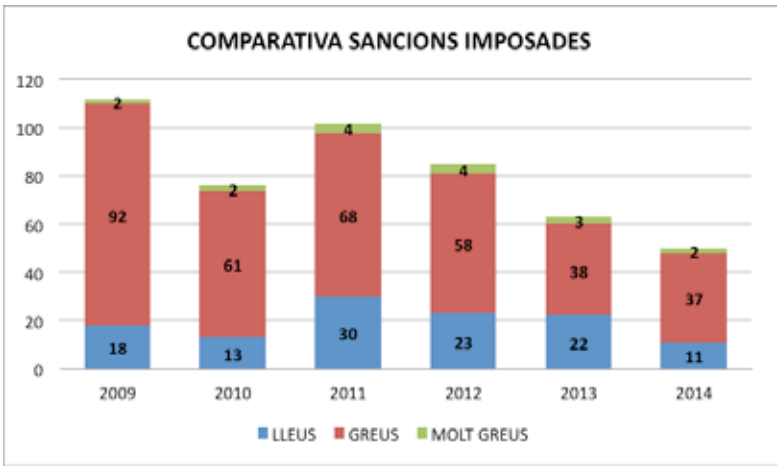

Gràfic 8. Comparativa de sancions imposades.

En el gràfic 9, podem veure la representativitat de les sancions imposades sobre el cens col·legial, al llarg del període 2009-2014. Tal i com apuntàvem abans, del nombre total de queixes presentades, no totes donen lloc a una sanció, la qual cosa suposa un percentatge relativament petit en relació al cens de col·legiats. A

més, veiem com en els últims anys, la tendència de la gràfica mostra una regressió de les sancions imposades, d'acord amb l'augment del cens col·legial i el descens del nombre total de sancions imposades, abans comentat. A l'any 2014 s'han imposat un 0,20% de sancions sobre el cens, la qual cosa sens dubte és una dada positiva, que reflecteix la bona actuació dels advocats i les advocades de l'ICAB.

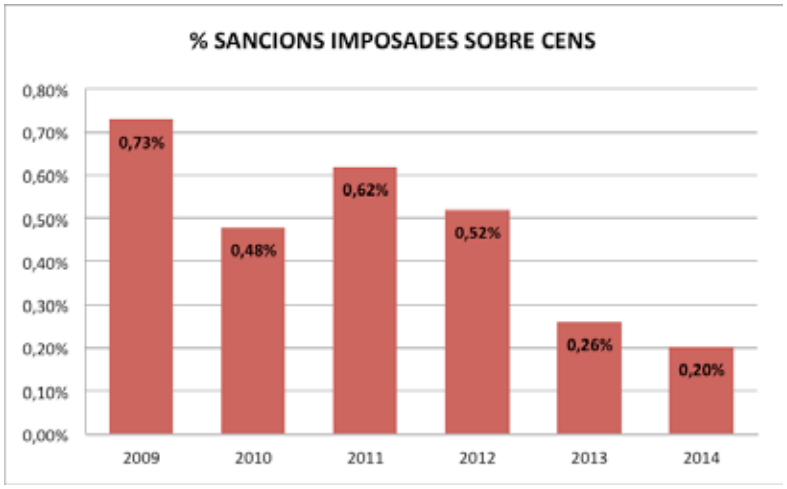

Gràfic 9. Percentatge de sancions imposades sobre el cens.

2. Els honoraris dels advocats

En l'anterior Estatut dels Col·legis Professionals es fixaven els honoraris mínims que havia de pagar el client a l'advocat. No obstant això en el vigent Reial decret 658/2001, de 22 de juny, pel qual s'aprova l'Estatut General de l'Advocacia Espanyola, s'estableix llibertat en la fixació dels honoraris convinguts entre l'advocat i el client per a la prestació dels serveis professionals.

La Comissió d'Honoraris de l'ICAB, s'encarrega de l'emissió d'informes en matèria d'honoraris professionals, en els procediments de jura de comptes (previst en l'art. 35 LEC) i de taxació de costes (241 a 246 de la LEC), sobre la base d'uns criteris orientadors sobre les actuacions judicials dels advocats i les advocades. La Comissió d'Honoraris, també s'ocupa de l'emissió de dictàmens a requeriment d'un òrgan judicial, d'acord amb el previst en l'art. 381 LEC sobre respostes escrites a càrrec de persones jurídiques i entitats públiques. Cal tenir en compte que els criteris orientadors sobre honoraris, ho són només a l'efecte de les actuacions judicials. Pel que, totes aquelles actuacions extrajudicials, com a visites, consultes telefòniques o virtuals, redacció d'escrits o negociacions amb la part contrària, entre d'altres, hauran de ser reclamades a través d'un procés declaratiu, en cas que es produeixi un impagament per part del client. Per això, és molt important plasmar la relació de serveis professionals entre advocat i client, en l'anomenada "full d'encàrrec", on s'ha de detallar el cost i el contingut de les nostres actuacions, tant judicials com a extrajudicials, incloent les oportunes previsions sobre despeses no incloses, com els bestretes per les actuacions d'altres professionals (procurador, perits…), i la subjecció dels preus al règim fiscal vigent, IVA i IRPF, principalment.

A més, l'advocat està obligat per deontologia a informar al seu client sobre els seus honoraris així com dels costos derivats de la seva actuació i del procés judicial, advertint-li a més de que la seva pretensió pot resultar infructuosa i que d'això pot derivar una eventual condemna en costes. Totes aquestes previsions, s'han d'incloure en el "full d'encàrrec professional", per a la nostra tranquil·litat deontològica i econòmica.

En el gràfic 10 tenim l'evolució anual dels dictàmens emesos sobre taxació de costes, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. En aquest veiem com la tendència de la gràfica es mostra regressiva, doncs d'un total d'1.128 informes emesos a l'any 2009, passem a 930 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció

del 18%. Aquest descens cal posar-ho en relació amb el descens de la litigiositat judicial en general, tal i com podrem veure en el Capítol sobre "conclusions generals". En efecte, un menor volum d'assumptes (de 9.434.526 a l'any 2009 passem a 8.784.707 a l'any 2014), suposa una menor potencialitat d'emissió d'informes sobre taxació de costes.

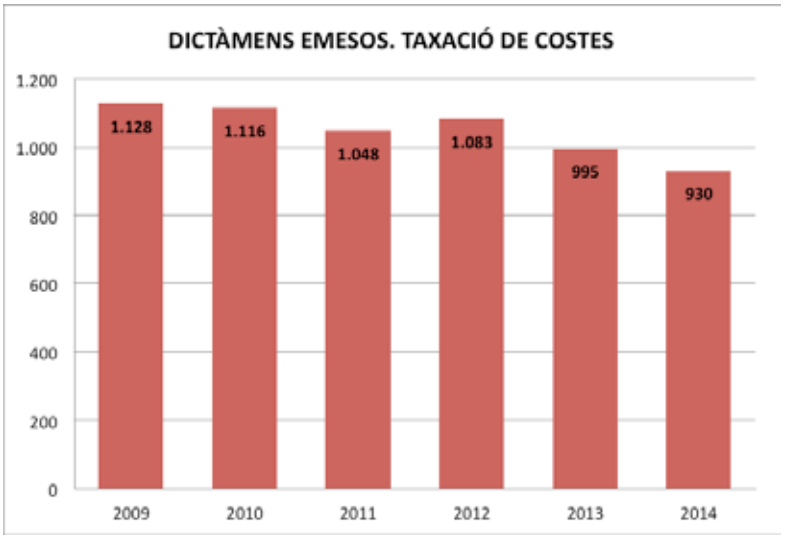

Gràfic 10. Dictàmens emesos sobre taxació de costes.

En el gràfic 11 podem veure el temps estimat que suposa la tramitació d'un dictamen de taxació de costes. A l'any 2011, veiem com el temps mitjà de resolució se situa en 3,23 mesos, la xifra més alta de la sèrie. Aquest increment durant els primers anys de la línia temporal analitzada, es deu a l'acumulació d'assumptes en aquest període (gràfic 10). No obstant això, cal portar a col·lació les dades de l'any 2006, publicats en l'anterior edició de l'Informe ICAB sobre l'estat de la Justícia, en el qual el temps mitjà de tramitació estava en els 6 mesos. Per tant, s'ha aconseguit reduir de forma notable el temps necessari per a la resolució d'un dictamen sobre taxació de costes, en el últims anys.

Finalment, veiem com a l'any 2014, el temps benvolgut de tramitació se situa en 2,10 mesos, la xifra més baixa de la sèrie.

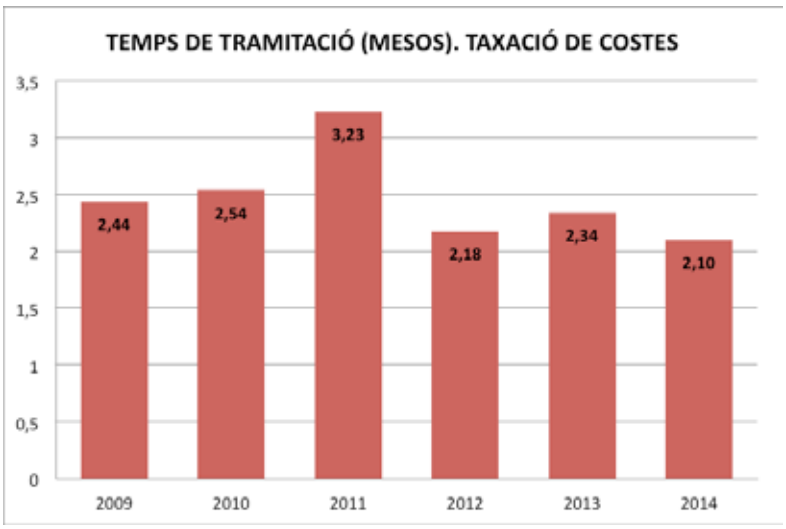

Gràfic 11. Temps de tramitació en mesos sobre taxació de costes.

3. La Sol·licitud de Justícia Gratuïta i el Servicio del Torn d'Ofici i Assistència al Detingut

L'art. 119 CE estableix que "la justícia serà gratuïta quan així ho disposi la llei i, en tot cas, respecte d'els qui acreditin insuficiència de recursos per litigar". En efecte, el dret a la tutela judicial efectiva previst en l'art. 24 CE, suposa una de les manifestacions bàsiques d'un Estat Social, Democràtic i de Dret, per la qual cosa cap ciutadà pot veure's privat del dret a la defensa i a l'assistència jurídica, per una qüestió econòmica. Això es concreta a través de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, i tal i com s'estableix en la seva Exposició de Motius, "suposa el desenvolupament per part de l'Estat d'una activitat prestacional encaminada a la provisió dels mitjans necessaris per fer que el dret a la tutela judicial sigui real i efectiu, fins i tot quan qui desitja exercir-ho manqui de recursos econòmics".

Una de les novetats de la citada llei, és la "desjudicialització" del procediment per al reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, sobre la base de dos motius. En primer lloc, suposa la descàrrega de treball dels tribunals a través de la delegació d'una tasca no estrictament jurisdiccional, en altres òrgans de caràcter administratiu. En segon lloc, s'agilitza la resolució de les sol·licituds dels ciutadans, mitjançant una tramitació sumaria i normalitzada. Així, els Col·legis Professionals, com a col·laboradors de l'Administració de Justícia, s'encarreguen de la designació o denegació provisional, del dret d'assistència jurídica. Mentre que son les Comissions d'Assistència Jurídica Gratuïta, les que resolen de forma definitiva sobre la concessió o no del benefici del dret d'assistència, quedant fora de perill la revisió judicial de tal decisió, per la via del recurs.

Cal diferenciar conceptualment el dret a la "assistència jurídica gratuïta" del "torn d'ofici". Així, el Torn d'Ofici respon en aquells casos en els quals, sent preceptiva la intervenció d'advocat i procurador, la persona interessada no designa a cap d'ells. En aquest cas, per preservar els drets d'aquest, tals professionals passen a ser designats d'ofici, tenint en compte un "llistat" d'advocats i advocades adscrits en ell. Mentre que la "assistència jurídica gratuïta" és un dret que se li concedeix a un ciutadà en el marc de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, quan aquest acredita una insuficiència de recursos per litigar.

3.1 Dades generals sobre el SOJ

El Servei d'Orientació Jurídica (d'ara endavant SOJ), és un servei públic gratuït d'atenció personalitzada, subvencionat pel Departament de Justícia i prestat pels Col·legis d'Advocats, el objectiu del qual és el proporcionar un primer consell orientador a qualsevol ciutadà que ho sol·liciti, així com informar sobre la possibilitat d'acudir als Tribunals en reclamació dels seus drets i interessos, i de les vies alternatives de resolució de conflictes. En efecte, la Mediació com a alternativa a la via judicial, està sent impulsada a través de diferents mitjans, tal com tindrem ocasió de veure al llarg del present apartat.

En el gràfic 12 podem observar l'evolució del SOJ, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com la tendència de la gràfica es mostra a l'alça, considerant la seqüència temporal analitzada en el seu conjunt. En efecte, d'un total de 47.157 consultes gestionades pel SOJ a l'any 2009, passem a un total de 53.143 a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 13%. Sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que és un indicador de que l'existència d'aquest servei, va sent cada vegada més coneguda pels ciutadans. A més, una primera orientació jurídica pot ajudar a l'evitació d'un procediment i a reduir la vulnerabilitat d'una persona que està desinformada dels seus drets. En definitiva, una societat que coneix els seus drets, és una societat forta.

D'altra banda, cal tenir en compte que aquest servei ha tingut un creixement progressiu, en el sentit que s'han anat obrint més delegacions territorials a mesura que s'han anat succeint els anys. Així, dels 21 punts d'orientació jurídica que existien a l'any 2009, hem passat a un total de 41 a finals de l'any 2013, responent així al propòsit d'apropar-se al ciutadà.

Finalment, a l'any 2014 es produeixen un total de 53.143 consultes en el SOJ, la qual cosa suposa una regressió respecte a l'any anterior. No obstant això, aquesta dada cal posar-ho en relació amb el descens de la litigiositat en totes les jurisdiccions, que la seva comparativa s'estableix en el capítol sobre "conclusions generals".

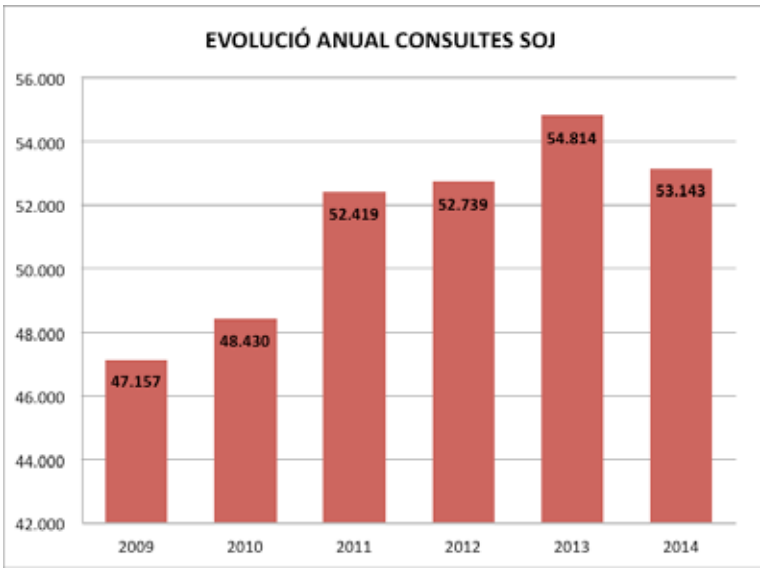

Gràfic 12. Evolució anual de consultes SOJ.

En el gràfic 13 podem veure la distribució de les consultes gestionades pel SOJ a l'any 2014, segons els diferents tipus de serveis orientadors que es presten. La categoria que més consultes aglutina és el "SOJ General" amb un 86% sobre el total. La resta de consultes, es reparteixen en percentatges ostensiblement més petits, encara que no per això deixen de tenir la seva importància tenint en compte el servei que presten. Sobre els SOJ, s'ha de tenir present que s'ha fet una aposta per l'especialització, la qual cosa redunda positivament en el ciutadà. En efecte, durant l'any 2013, es va implantar de forma temporal un SOJ dedicat a les preferents, ja que la seva problemàtica i complexitat, aconsellava que fos tractat de forma específica per un servei especialitzat. Sobre les dades del SOJ Preferents, hem de remetre'ns als resultats publicats en l'anterior edició del present Informe, doncs, com s'ha comentat, es va tractar d'un servei de caràcter temporal, associat a la conjuntura derivada de tals productes bancaris. D'altra banda, cal destacar l'existència del Servei d'Intermediació en Deutes de l'Habitatge (SIDH per les seves sigles en català), al que se li dedica un epígraf específic més endavant.

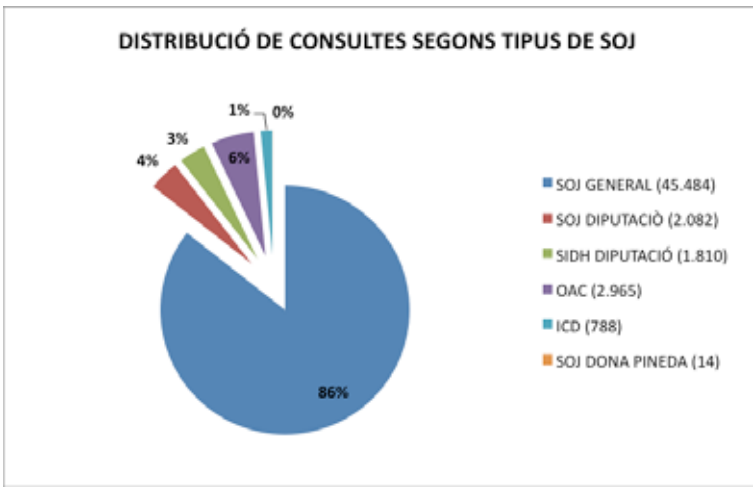

Gràfic 13. Distribució de consultes segons el tipus de SOJ. Any 2014.

En el gràfic 14 podem observar la distribució de les consultes realitzades en el SOJ General al llarg de l'any 2014, segons les delegacions que s'han encarregat de la recepció de les mateixes. En primer lloc, veiem com la gran majoria de consultes s'han realitzat en les delegacions de la Ciutat de la Justícia i la situada en els jutjats

socials, amb un total de 28.154. Això suposa que el 62% de les consultes, han estat gestionades en aquestes delegacions. En segon lloc, veiem com la delegació de Santa Coloma s'encarrega d'un volum important de les consultes rebudes en el SOJ General, amb un 14% sobre el total.

Finalment, veiem com la resta de delegacions es reparteixen les consultes en percentatges entre el 1% i el 7%, sobre el total.

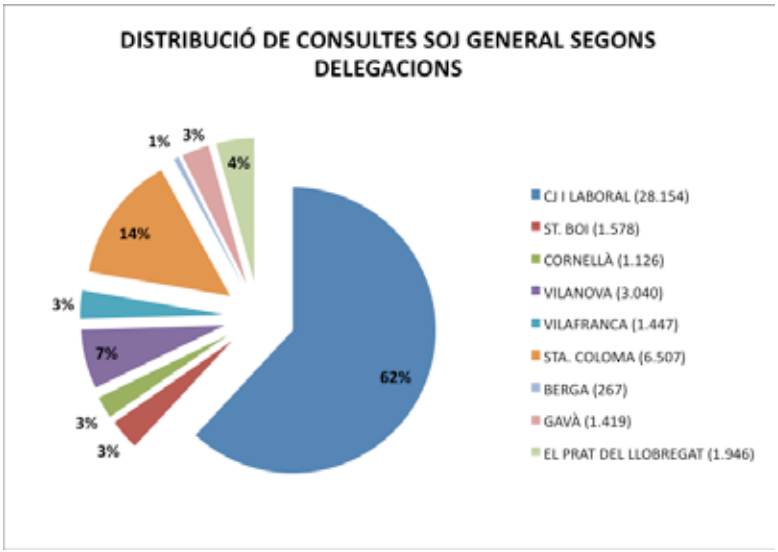

Gràfic 14. Distribució de consultes SOJ General segons delegacions. Any 2014.

En el gràfic 14 podem veure la distribució de les consultes realitzades en el SOJ General a l'any 2014, en funció de les matèries a les quals s'han referit.

En aquest, veiem com la gran majoria de consultes han versat sobre "matrimonial i família" i sobre "dret civil", amb un total de 15.248 i 14.227, respectivament. Els "arrendaments i propietat horitzontal", ocupen el tercer lloc de les consultes realitzades. Pel que, civil, en les seves diferents especialitats, concentren la major part de dubtes gestionats pel SOJ. La resta de matèries, es distribueixen la resta de consultes en diferents proporcions.

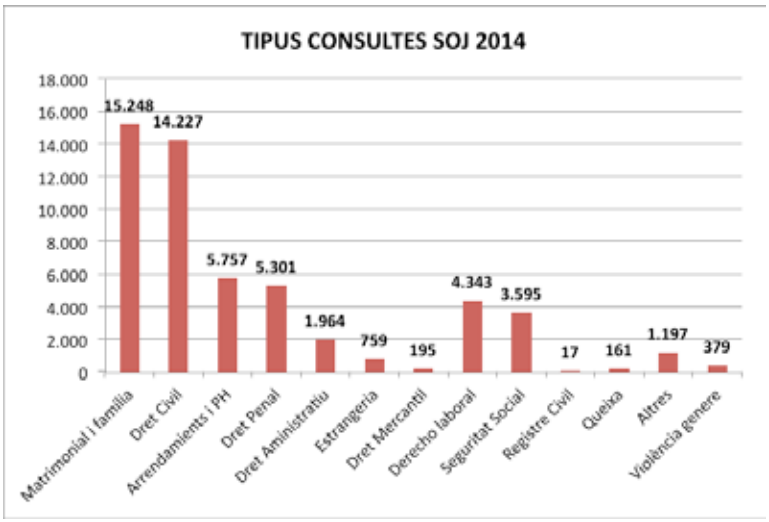

Gràfic 15. Tipus de consultes SOJ per matèries. Any 2014.

En el gràfic 16, tenim els diferents perfils de ciutadans que han fet ús del SOJ, segons la seva edat. La franja d'edat que ocupa la primera posició, és la que va de "40 a 59 anys", amb un total de 24.191 consultants; mentre que en segon lloc, han estat usuaris del servei ciutadans de "20 a 39 anys". La resta de consultes, s'han repartit entre ciutadans d'altres franges d'edat, tal com podem observar en la gràfica.

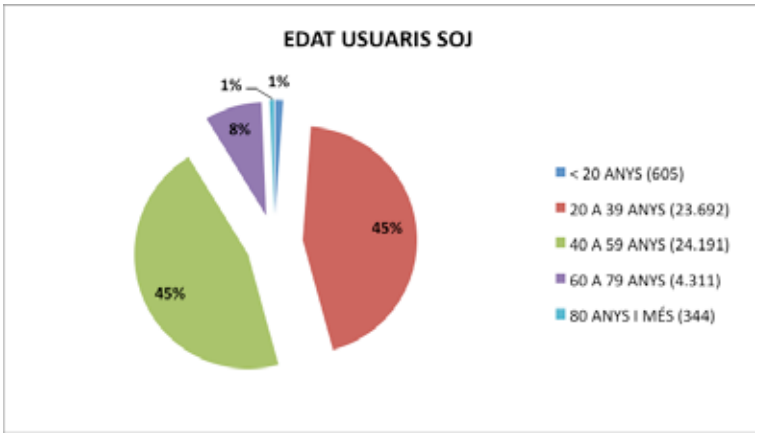

Gràfic 16. Edat usuaris del SOJ. Any 2014.

En el gràfic 17 podem veure com s'han distribuït les consultes en funció del sexe dels usuaris del servei orientador, al llarg de l'any 2014. En aquest, veiem com un total de 24.221 consultes han estat realitzades per dones, la qual cosa suposa un 46% sobre el total. Mentre que un total de 28.922 peticions, han estat formulades per homes, la qual cosa representa un 54%.

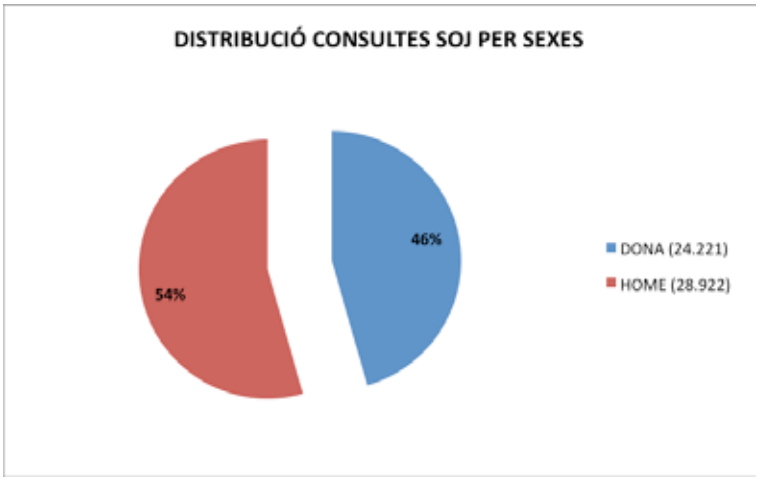

Gràfic 17. Distribució de consultes SOJ per sexes. Any 2014.

En el gràfic 18, tenim la distribució de les consultes realitzades a l'any 2014, segons el idioma utilitzat. En aquest, podem veure com la majoria d'usuaris han formulat les seves consultes en el idioma "castellà", amb un del 75% sobre el total; mentre que les formulades en "català", representen un 25%.

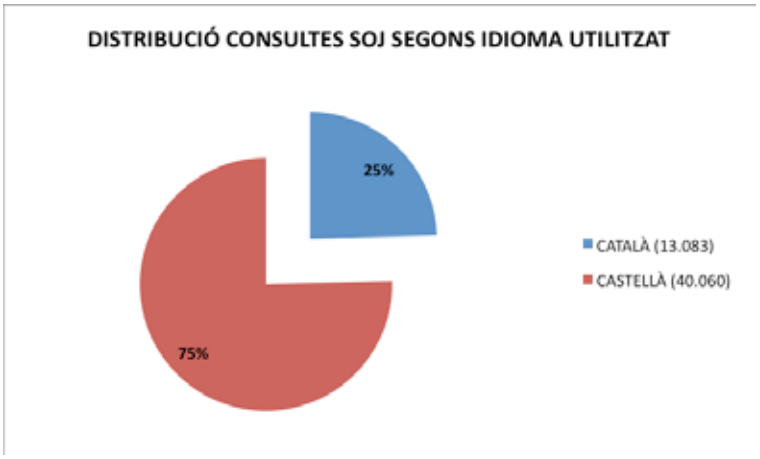

Gràfic 18. Distribució de consultes SOJ segons idioma utilitzat. Any 2014.

En el gràfic 19, podem veure la distribució de les consultes realitzades al SOJ, en funció de la nacionalitat dels usuaris, al llarg de l'any 2014. La gran majoria de consultes han estat realitzades per ciutadans de nacionalitat "espanyola", representant aquests un 85% sobre el total d'usuaris. Mentre que les peticions provinents de nacionals de la "Unió Europea" i de "unes altres", suposen un 14% i un 1%, respectivament.

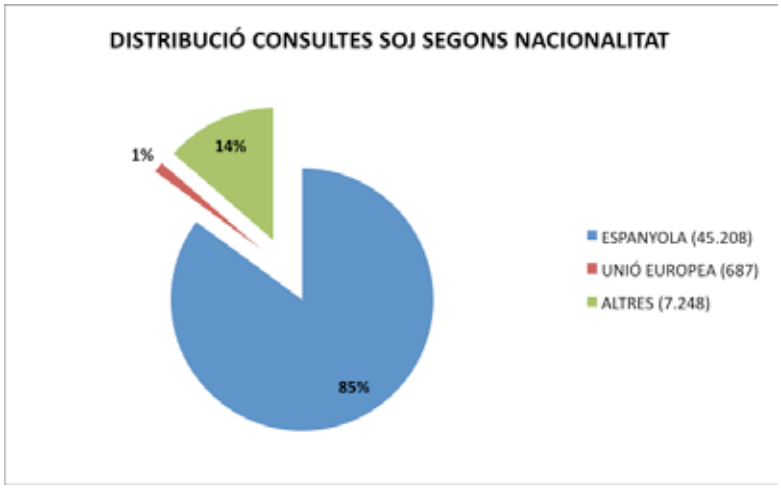

Gràfic 19. Distribució de consultes SOJ segons la nacionalitat del usuari. Any 2014.

En el gràfic 20 podem veure la distribució de les consultes SOJ en funció de la situació soci laboral dels usuaris que han utilitzat aquest servei, al llarg de l'any 2014.

En aquest, veiem com la gran majoria de ciutadans que han fet ús del SOJ, es troben en una situació de desocupació, amb una representació del 56% sobre el total. Aquest és un dels motius pels quals, moltes de les consultes que es formulen en el SOJ, son derivades a una sol·licitud de justícia gratuïta i a la sol·licitud d'un advocat inscrit en el Torn d'Ofici. La segona categoria quant a la situació soci laboral es refereix, la constitueixen els "assalariats" amb un 25% sobre el total i 13.279 peticions realitzades.

La resta de perfils soci laborals dels usuaris es distribueixen en diferents categories, com a "empresari/autònom", "estudiant", "mestressa de casa", entre unes altres, cadascuna amb una representació que va del 0,01% al 9%.

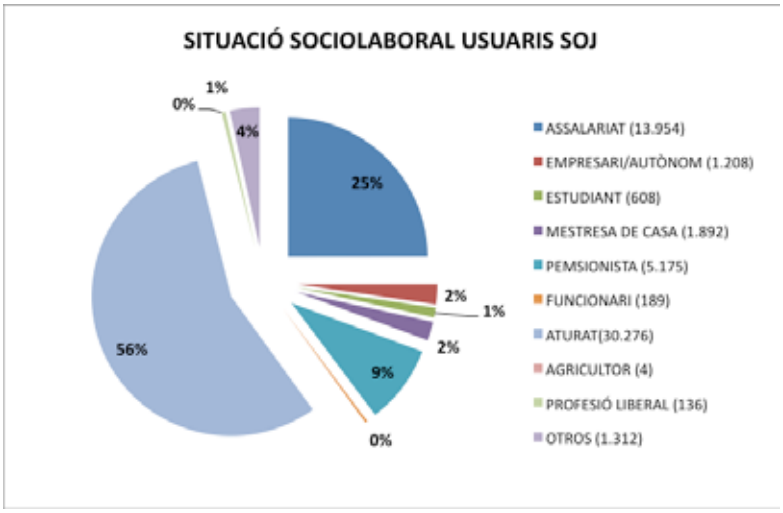

Gràfic 20. Situació socio-laboral del usuaris del Servei d'Orientació Jurídica. Any 2014.

En el gràfic 21 podem veure de quina manera ha conegut l'usuari el SOJ, i la seva distribució al llarg de l'any 2014. Aquest resulta molt important, tenint en compte que un dels objectius de l'Administració, és

donar a conèixer l'existència d'aquest servei als ciutadans, per evitar que es produeixin situacions injustes pel desconeixement dels drets propis.

En primer lloc, hem de destacar l'existència de diferents fonts a través de les quals un ciutadà ha accedit a l'assistència prestada pel SOJ. La varietat de fonts, sens dubte, constitueix una dada positiva, en atenció a la difusió del coneixement del SOJ. En segon lloc, veiem com la principal font per la qual els usuaris han acudit al SOJ, han estat els "jutjats". Aquests han derivat un total de 14.276 consultes, la qual cosa suposa un 27%. La segona posició, amb un 25%, l'ocupa la categoria de "uns altres".

El "col·legi d'advocats", ocupa la quarta posició amb un total de 6.615 derivacions al SOJ, la qual cosa representa un 12%. En efecte, l'ICAB col·labora en la prestació del servei d'orientació jurídica, a través de les diferents delegacions que es despleguen en el seu àmbit territorial, per la qual cosa la seva tasca en aquest servei contribueix a la realització de les funcions públiques d'aquell, a les quals fèiem referència al inici del capítol.

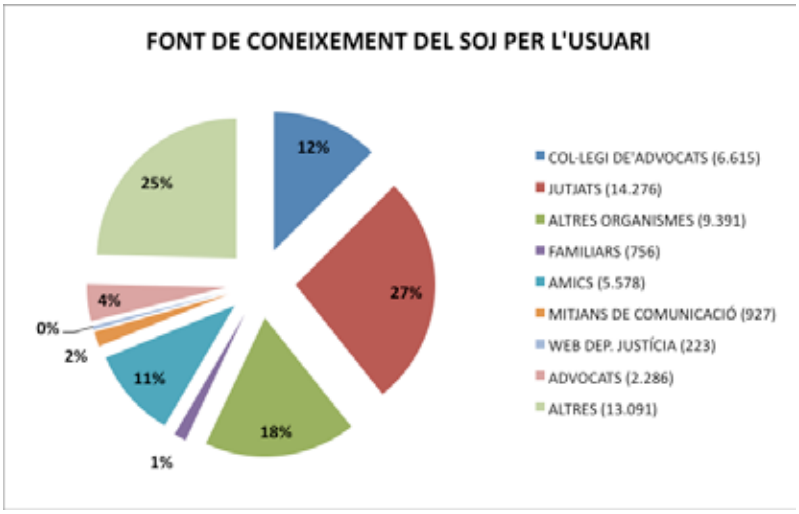

Gràfic 21. Font de coneixement del SOJ per l'usuari. Any 2014.

3.2 SOJ-Mediació y CEMICAB

La Mediació és un mecanisme de resolució de conflictes alternatiu a la via judicial que, al costat d'altres figures com l'Arbitratge, permet alleujar una certa càrrega de treball als òrgans jurisdiccionals. Es tracta d'una institució sobre la qual s'han dut a terme diferents iniciatives amb l'objectiu d'implantar i potenciar el seu desenvolupament, en diferents àmbits on existeix un factor psicosocial en el nucli del conflicte, i on la relació prèvia entre les parts ha tingut un protagonisme singular: relacions de veïnatge, laborals, familiars, entre d'altres.

En parlar de la Mediació i del seu impuls a Catalunya i al territori ICAB, hem de fer referència al Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (CMDPC), creat per la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit de dret privat, els principals objectius del qual són:

- Fomentar i difondre la Mediació com a mecanisme alternatiu per a la resolució de conflictes.
- Facilitar el seu accés a tots els ciutadans.
- Estudiar les tècniques de Mediació.
- Gestionar el Registre general de les persones mediadores en l'àmbit familiar i el registre relatiu als mediadors en l'àmbit privat.
- Designar a la persona mediadora.
- Fer el seguiment del procés de mediació.
- Homologar els estudis relatius a aquesta disciplina.

Dins del CMDPC, presten els seus serveis diferents serveis d'informació distribuïts per tota la geografia catalana, entre els quals hem de destacar el Servei d'Orientació Mediadora (SOM), gestionat amb la col·laboració dels Col·legis Professionals d'Advocats; i el Servei d'Informació Mediadora (SIM), gestionat amb la col·laboració d'ajuntaments, consells comarcals i altres institucions públiques. A més d'aquests, hi ha altres oficines i punts d'informació sobre la Mediació, com els Serveis de Mediació dels Jutjats de Família de Barcelona.

El ICAB també ha jugat un paper important en el impuls de la Mediació a Catalunya, inaugurant el 15 de novembre de 2011 el Centre de Mediació de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (CEMICAB), participant des de la seva creació en la formació de professionals de la mediació i col·laborant amb l'Administració de Justícia en la promoció d'aquesta institució. Així, el 20 de juliol de 2015, l'ICAB i el TSJ de Catalunya, han signat un protocol d'actuació per promoure la mediació com a eina de resolució de conflictes. A nivell estatal, cal tenir en compte que un dels objectius continguts en el Pla de Modernització de la Justícia aprovat pel CGPJ, és el impuls i el desenvolupament de la Mediació a través d'un conjunt d'actuacions legislatives i reformes processals, amb la finalitat de potenciar aquesta institució com a mètode alternatiu a la judicialització dels conflictes. Hem de destacar en aquest punt la Llei 5/2012, de 6 de juliol, de mediació en assumptes civils i mercantils.

En el gràfic 22, podem veure el nombre total d'expedients gestionats per CMDPC, a l'any 2014. En aquest veiem com la gran majoria d'expedients són tramitats a la província de Barcelona, amb un total de 3.961, la qual cosa suposa un 81% sobre el total. El segon territori que més expedients gestiona és la província de Tarragona, amb una representació del 8%. Mentre que Lleida i Girona, representen un 6% i un 5%, respectivament. Finalment, veiem com les Terres de l'Ebre, s'encarrega d'un nombre residual d'expedients (15), amb prou feines representació sobre el total.

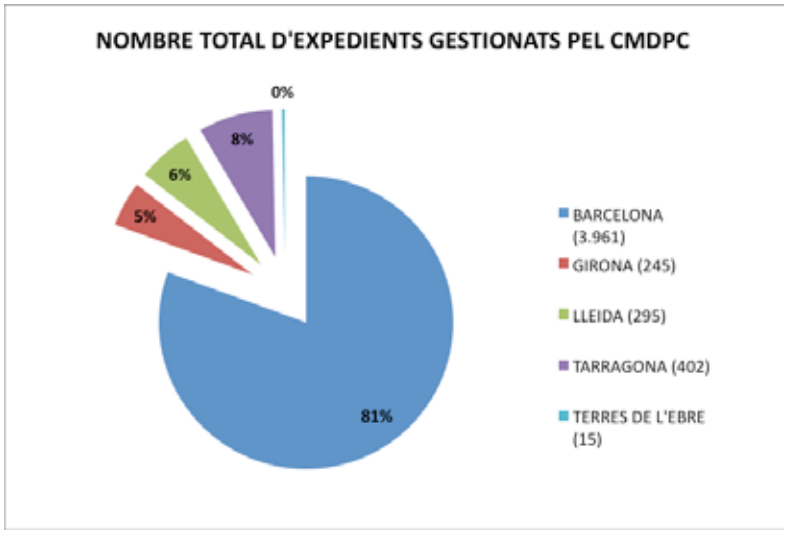

Gràfic 22. Nombre total d'expedients gestionats pel
Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya. Any 2014.

En el gràfic 23, podem veure l'evolució de la mediació en el CEMICAB, des de la seva creació fins a l'any 2014. En aquest podem veure com moltes de les mediacions sol·licitades, acaben en arxiu. Així, dels 81 expedients de mediació iniciats a l'any 2014, 60 van acabar en arxiu, mentre que només 21 han estat tramitades i 3 estan pendents de tràmit.

D'altra banda, veiem com el nombre total de "mediacions sol·licitades" ha registrat un descens a mesura que s'han anat succeint els anys. D'una banda, aquesta dada ha de posar-se en relació amb el descens de la litigiositat judicial registrada en tots els ordres jurisdiccionals, tal i com es pot contemplar en les taules comparatives que es troben en el Capítol sobre "conclusions generals". D'altra banda, estem davant una

institució relativament jove, de manera que, en un futur, quan la Mediació com a tal abast un major grau de maduresa, possiblement vegem augmentar els nombres referits als expedients tramitats pel CEMICAB.

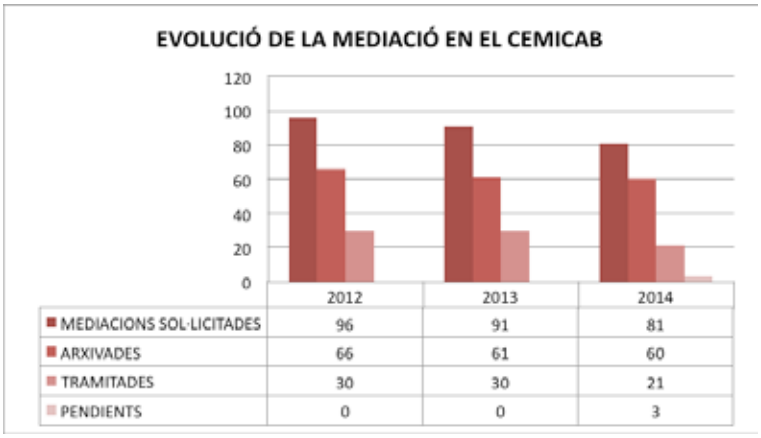

	2012	2013	2014
MEDIACIONS SOL·LICITADES	96	91	81
ARXIVADES	66	61	60
TRAMITADES	30	30	21
PENDIENTS	0	0	3

Gràfic 23. Evolució de la mediació en el CEMICAB.

En el gràfic 24 podem veure la procedència de les mediacions sol·licitades al CEMICAB, des de l'any 2012 fins a l'any 2014. En aquest, veiem com la gran majoria d'expedients s'inicien directament al propi centre, amb 49 a l'any 2014 de les 81 totals sol·licitades en aquest any. La segona font més cabalosa, amb 19 sol·licituds derivades, la constitueix la "Oficina d'Atenció al Ciutadà" (OAC), mentre que han procedit dels "Jutjats" i els "SOM-SOJ" 6 i 5 expedients, respectivament.

Finalment, veiem com a l'any 2014, es produeix una nova font d'origen de les sol·licituds de mediació gestionades pel CEMICAB, amb 2 expedients derivats del DAS Internacional, institució que també duu a terme una labor d'impuls de la mediació.

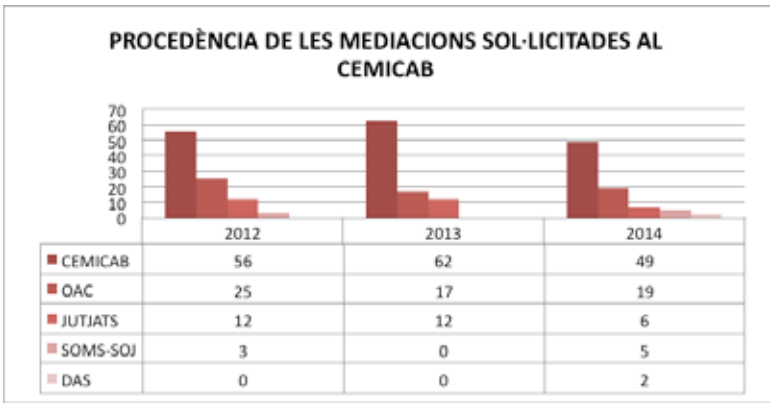

	2012	2013	2014
CEMICAB	56	62	49
OAC	25	17	19
JUTJATS	12	12	6
SOMS-SOJ	3	0	5
DAS	0	0	2

Gràfic 24. Procedència de les medicacions sol·licitades al CEMICAB.

En el gràfic 25 podem observar una taula amb els procediments de mediació classificats en funció de la matèria sobre la qual versa, en el període comprès entre els anys 2012 i 2014.

Cal tenir en compte, que l'àmbit d'actuació sobre el qual s'ha desplegat la mediació, ha estat principalment el privat. Dins de les principals matèries que han motivat un expedient de mediació, destaca les que es produeixen en l'àmbit de la família. En efecte, en aquest és especialment important tenint en compte que es parteix d'una relació privada més o menys intensa entre les parts en conflicte, per la qual cosa la mediació suposa un mecanisme especialment interessant perquè la resolució de les controvèrsies es facin de la manera menys traumàtica possible.

Pel mateix motiu que el s'ha exposat, veiem com els següents focus de mediacions recauen sobre conflictes derivats d'honoraris i de la propietat horitzontal. L'any 2014, s'han sol·licitat 12 i 11 medicacions al CEMICAB respectivament, sobre aquestes matèries.

MEDIACIONS SOL·LICITADES AL CEMICAB PER MATÈRIES			
	2012	2013	2014
FAMÍLIA	41	48	30
ASSEGURANCES	0	3	4
ASSOCIACIONS, FUNDACIONS O ALTRES ENTITATS	0	0	0
SUCCESSIONS	5	0	3
PROPIETAT HORITZONTAL	14	5	11
DIVISIÓ DE LA COSA COMUNA	4	2	7
COMUNITARI	9	5	4
MERCANTIL	1	3	2
HONORARIS	10	10	12
CIVIL	10	10	3
CONSUM	0	2	1
ALTRES	2	3	4

Gràfic 25. Taula de les mediacions sol·licitades al CEMICAB per matèries.

3.3 Servei d'Intermediació en Deute de l'Habitatge

El Servei d'Intermediació en Deute de l'Habitatge (en endavant, SIDH), és un servei d'intermediació en el marc d'un conflicte hipotecari entre una entitat bancària i una família que té dificultats per fer front al pagament del préstec, amb l'objectiu d'evitar l'execució de l'immoble i mantenir en la mesura del possible l'habitatge.

Es tracta d'un servei gratuït, de caràcter preventiu i de proximitat, la implantació del qual i el seu desplegament territorial s'està realitzant de forma progressiva, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, els Consells Comarcals, els Ajuntaments i els Col·legis d'Advocats, entre ells l'ICAB. A més de donar una informació de caràcter preventiu a les famílies que es troben en una situació d'impagament de la hipoteca o en risc imminent d'estar-ho, el SIDH canalitza l'assessorament jurídic dels usuaris a través del SOJ, i la intermediació amb l'entitat bancària a través del Ofideute.

En el gràfic 26 podem contemplar l'evolució del nombre de persones i consultes ateses pel SIDH, així com els dies que ha estat en servei (tenint en compte que aquest es presta a través de diferents punts distribuïts per tot el territori), així com una mitjana de les peticions ateses al dia. En aquest, veiem com a l'any 2014 s'han realitzat un total d'1.810 consultes i que el servei ha funcionat un total de 571 dies, la qual cosa ens dóna una mitjana de 3 famílies ateses al dia pel SIDH.

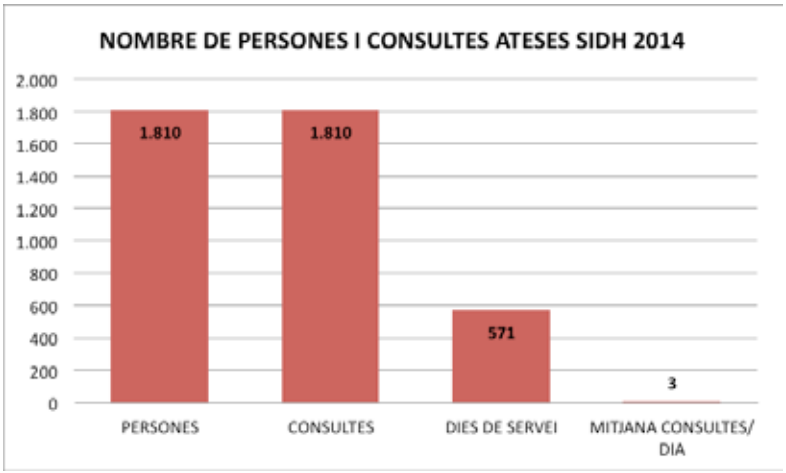

Gràfic 26. Nombre de persones i consultes ateses en el SIDH 2014.

En el gràfic 27 tenim la distribució per edats dels usuaris que han acudit al SIDH, motivats per un conflicte derivat de la seva hipoteca. En aquest, veiem com la franja d'edat més voluminosa va dels "40 als 59 anys". Es tracta d'una de les edats més delicades, des del punt de vista soci laboral. En efecte, es tracta de persones que, abans d'arribar a una situació d'impagament, han perdut el seu lloc de treball i que, tret que tinguin una experiència i nivell de formació elevats, tenen majors dificultats a l'hora de trobar una nova ocupació.

La segona franja d'edat més voluminosa, és la que va dels "20 als 39 anys". A més, cal tenir en compte que les famílies amb fills, es concentren en aquestes dues franges d'edat, per la qual cosa la situació s'agreuja encara més. Finalment, veiem com també existeix un volum important d'usuaris amb edats compreses entre els "60 i els 79 anys". És possible que el conflicte hipotecari de moltes d'aquestes persones, vingui per la seva posició jurídica com a avalistes del préstec d'un familiar o un ser estimat.

En definitiva, la problemàtica que gira entorn del dret de l'habitatge a Espanya, requereix l'atenció de les autoritats competents, tenint en compte la seva importància a nivell polític i social. Sobre això, s'ha elaborat un epígraf específic dins del Capítol sobre l'àmbit civil.

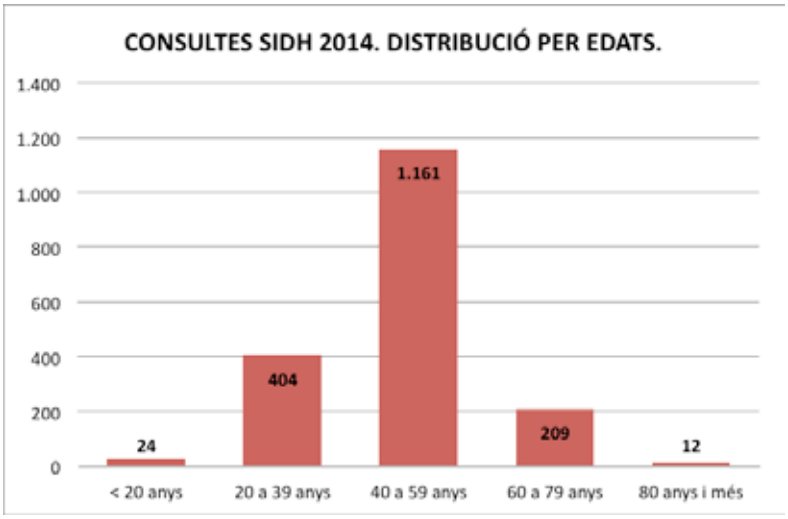

Gràfic 27.Consultes SIDH 2014. Distribució per edats.

En el gràfic 28 podem veure com s'han distribuït les consultes realitzades al SIDH al llarg de l'any 2014, pel sexe dels usuaris. En aquest, veiem com la majoria de ciutadans que han acudit al SIDH són homes, amb una representació del 58%. No obstant això, cal tenir en compte que darrere de l'usuari signatari de la petició, sol haver-hi una família.

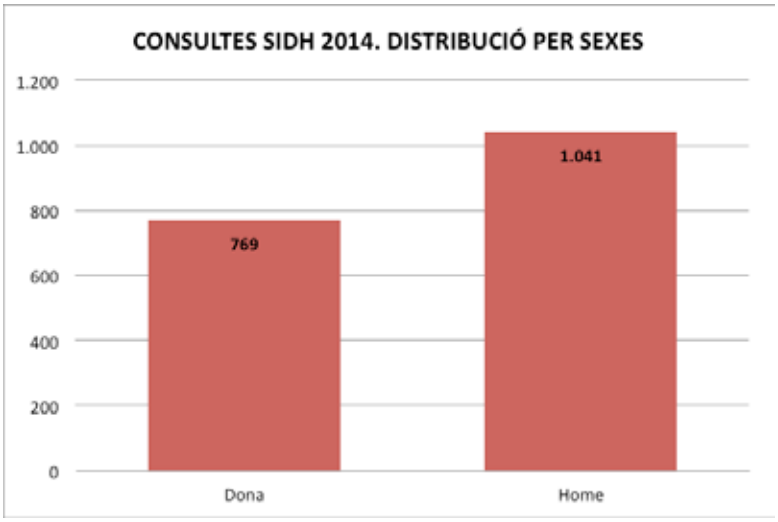

Gràfic 28.Consultes SIDH 2014. Distribució per sexes.

Per potenciar la difusió d'aquest servei, és molt important saber les vies a través de les quals el ciutadà ha arribat al coneixement del mateix. En el gràfic 29, podem veure les principals vies de difusió del SIDH i la seva evolució al llarg de l'any 2014.

En aquest, veiem com existeix una pluralitat de fonts i que els usuaris es distribueixen de manera bastant irregular a través d'elles. De fet, les dues principals vies de coneixement del servei per volum, l'ocupen les categories de "altres organismes" i "uns altres", la qual cosa suposa l'existència de certa diversitat dins de les mateixes.

No obstant això, veiem com el "Col·legi d'Advocats" representa una part important, amb un total de 162 usuaris que han conegut del servei per aquesta via. El que destaca la important labor de col·laboració realitzada pl'ICAB i la projecció en la societat que té el desenvolupament de les seves funcions públiques.

Gràfic 29. Com ha conegut el SIDH? Any 2014.

En el gràfic 30 tenim una taula amb els resultats relatius al Ofideute, comparant els exercicis 2013 i 2014. S'ha considerat oportú incloure dades relatives a aquest organisme, tenint en compte el paper que juga en la intermediació bancària en el marc d'un conflicte hipotecari. En aquest, podem veure com a l'any 2014 s'han iniciat un major nombre d'expedients amb un total de 814, dels quals 151 s'han tancat amb acord.

Cal destacar que a l'any 2014 s'han pactat a través del Ofideute un total de 54 dacions en pagament, mentre que a l'any 2013 només se'n van pactar 4. La importància d'aquesta figura jurídica radica en la possibilitat que suposa per a les famílies de "començar de nou", sense la llosa d'un deute per a tota la vida.

RESULTATS RELATIUS A OFIDEUTE		
	2013	2014
EXPEDIENTS INICIATS	502	814
Entrevistes realitzades	383	766
Expedients oberts	406	682
Pendents entrevista	97	64
Entrevistes ateses pendent informe	139	170
Pendents validació	16	6
Propostes validades pendent EF	154	442
EXPEDIENTS TANCATS	161	555
Intermediacions finalitzades	33	187

TANCAMENT AMB ACORD	16	151
Dació	4	54
Solució pactada	10	31
Ajuts		
Guindos	2	58
Altres		8
TANCAMENT SENSE ACORD	17	46
Proposta refusada EF	8	15
Proposta refusada usuari	2	9
No viable embargaments	6	5
No perfeccionada	1	17
% Acords sobre Intermediacions	48,48%	76,60%
Assessoraments tancats	70	262
Situacions diverses	58	96
Acords sobre totalitat d'exps. tancats	9,94%	27,21%

Gràfic 30. Resultats relatius a Ofideute. Comparativa 2013-2014.

3.4 Servei d'atenció a l'immigrat estranger i refugiat (SAIER)

El SAIER és un servei municipal que es ve prestant des de 1989 constituït per un conjunt d'actuacions específiques que ofereixen diferents entitats, les quals treballen de manera coordinada segons un model de servei integrat, entenent-se com a tal que tots els serveis que s'hi presten responen a objectius comuns i a un funcionament coordinat, encara que les temàtiques siguin diverses.

Hi col·laboren diverses entitats (Creu Roja, Acsar, Cite, Amic, Centre de normalització lingüística de Barcelona) a més del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

La tasca realitzada per l'ICAB consisteix fonamentalment en:

- Donar un servei d'orientació i assessorament jurídic a persones residents a la ciutat de Barcelona que estiguin en processos de mobilitat internacional: persones estrangeres immigrades, refugiats, i persones amb nacionalitat extracomunitària com espanyola que han pres la decisió d'emigrar.
- Interposar el recurs administratiu o, en el seu cas, el recurs contenciós-administratiu que s'escaigui contra les resolucions administratives i/o judicials desfavorables. Assessorament jurídic vinculat a programes de retorn voluntari.
- Formació i assessorament en temes d'estrangeria

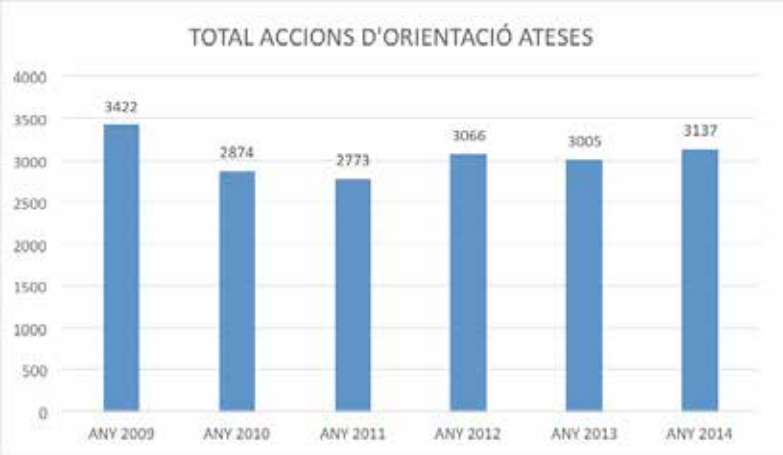

Gràfic 30.1. Consultes SAIER

L'evolució dels anys aquí considerada mostra com, malgrat en els anys més importants de la crisi econòmica es va poder observar una certa davallada del nombre de consultes, la tendència en els últims exercicis és recuperar el nivell de serveis que es produïen amb anterioritat.

Pel tipus de consultes que es dirigeixen al servei, majoritàriament tenen a veure amb el règim general seguides de les que es refereixen a la nacionalitat.

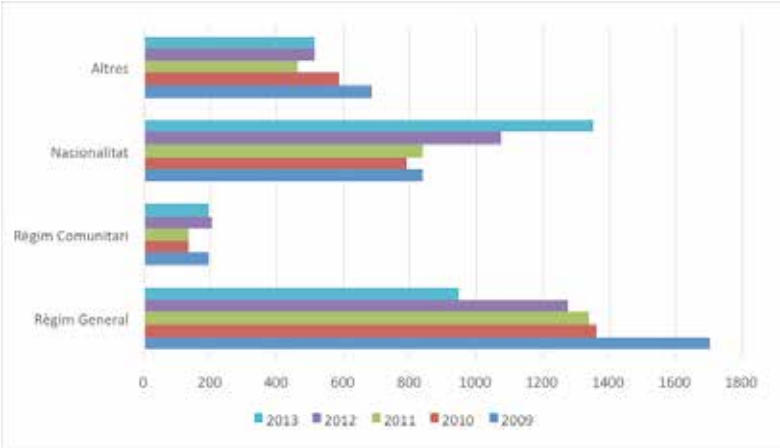

Gràfic 30.2. Tipologia consultes SAIER

Així mateix, cal tenir en compte que aproximadament, un 9% d'aquestes consultes donen lloc a la tramitació d'un procediment administratiu o judicial.

Si observem el gràfic de l'evolució anual, observarem com, majoritàriament parlem del recurs de reposició sense perjudici que el recurs contenciós-administratiu i els procediments de nacionalitat han crescut molt en l'últim any.

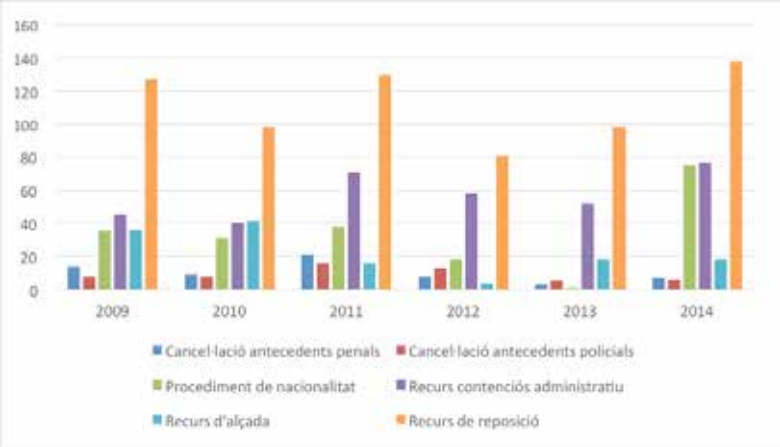

Gràfic 30.3. Tipologia procediments iniciats arrel de les consultes SAIER

Paral·lelament, amb l'objectiu de a facilitar als interns del Centre d'Internament per Estrangers l'exercici del seu dret a l'assistència jurídica, l'ICAB va ser l'impulsor d'un acord amb la Direcció General de la Policia pel qual es pogués prestar un servei d'orientació jurídica sobre l'estat de tramitació de la mesura cautelar d'internament o dels processos administratius i jurisdiccionals de retorn, devolució o expulsió; així com en general sobre el contingut i abast dels seus drets i deures com interns en el CIE, l'assessorament en la formulació i tramitació de les peticions i queixes sobre qüestions referents a la seva situació d'internament, tant si van dirigides al Director del centre com a el jutge de control, els interns que ho sol·licitin; la identificació de possibles sol·licitants d'asil; l'orientació en la formulació i presentació de sol·licituds de justícia gratuïta davant del Servei de Tramitació de Justícia Gratuïta per a la designació d'un lletrat d'ofici en els procediments de protecció internacional i per

a aquells procediments administratius i/o judicials relatius al seu retorn, devolució i expulsió; i la comunicació a les autoritats i organismes competents de les situacions de tracta d'ésser humans que es detectin.

L'ICAB ha mantingut i continua mantenint una postura de denúncia de les situacions que es viuen als CIE's en general però això no és contradictori amb el fet que les institucions han de vetllar per garantir el compliment de la legalitat i els drets de les persones. Així doncs, per garantir el dret dels interns als CIE's a l'assistència jurídica gratuïta en aquells processos en què sigui part, qualsevol que sigui la jurisdicció, l'ICAB defensa l'establiment d'un SOJ que permeti garantir-ho malgrat la persona es trobi privada de llibertat.

Aquesta convicció és la que va donar lloc a la signatura d'un Conveni en data 2 de desembre de 2014 amb el Ministeri de l'Interior i d'un Conveni en data 14 d'octubre de 2014 amb l'Ajuntament de Barcelona que assumeix el finançament d'aquest servei. Atès que la seva posada en marxa ha estat relativament recent, no s'incorporen en aquest informe dades d'activitat però sí estaran presents en l'informe que resulti de l'exercici 2015.

3.5 Justícia Gratuïta i Torn d'Ofici.

Tal i com hem comentat en la introducció del present epígraf, l'art. 119 CE estableix que "la justícia serà gratuïta quan així ho disposi la llei i, en tot cas, respecte dels qui acreditin insuficiència de recursos per litigar". La Comissió del Torn d'Ofici i d'Assistència al Detingut de l'ICAB, es va a encarregar de la gestió d'aquest servei en la "demarcació ICAB", a través de l'establiment de les vies d'informació sobre mateix, la formació contínua i especialitzada dels advocats inscrits en el TOAD, així com la resolució d'incidències que puguin sorgir en el marc d'una designa. A més, s'encarrega del control disciplinari dels advocats i les advocades inscrits en el TOAD, tenint en compte la normativa tant deontològica a nivell general, com a específica del torn d'ofici i de l'assistència jurídica gratuïta.

Justícia Gratuïta

En el gràfic 31, podem veure l'evolució de les sol·licituds de justícia gratuïta (d'ara endavant, JG) per petició directa del ciutadà, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

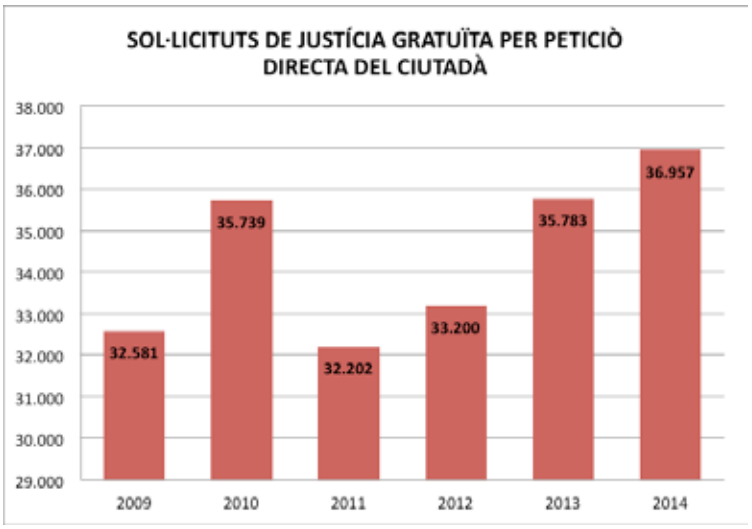

Gràfic 31. Sol·licituds de Justícia Gratuïta.

En aquest, veiem com en termes generals es registra una progressió del nombre de sol·licituds de JG, doncs d'un total 32.581 peticions a l'any 2009, passem a 36.957 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 13%. No obstant això, veiem com a l'any 2011, es produeix un descens brusc del nombre de sol·licituds, amb un total de 32.202 peticions, la xifra més baixa de la sèrie. No obstant això, a partir d'aquest any s'inicia una tendència alcista, superant en els dos últims anys, les xifres registrades a al inici de la sèrie.

En el gràfic 32, podem observar la distribució territorial dels expedients de JG tramitats, al llarg de l'any 2014. En aquest, veiem com la majoria de sol·licituds es tramiten al territori de "Barcelona", amb un total de 12.299 expedients, la qual cosa suposa una representació del 33%. En segon lloc, veiem que "correus", compta amb un amb un 14% de sol·licituds de JG, per la qual cosa, malgrat no ser estrictament un territori, a causa de la importància d'expedients que canalitza, s'ha considerat oportú afegir-ho a la gràfica en qüestió.

Quant a la resta de territoris, veiem com els expedients es distribueixen de forma irregular a través de tots ells, amb uns percentatges inferiors al 7%, dels quals destaquen pel seu volum els partits judicials de Badalona, Hospitalet del Llobregat i Santa Coloma de Gramenet.

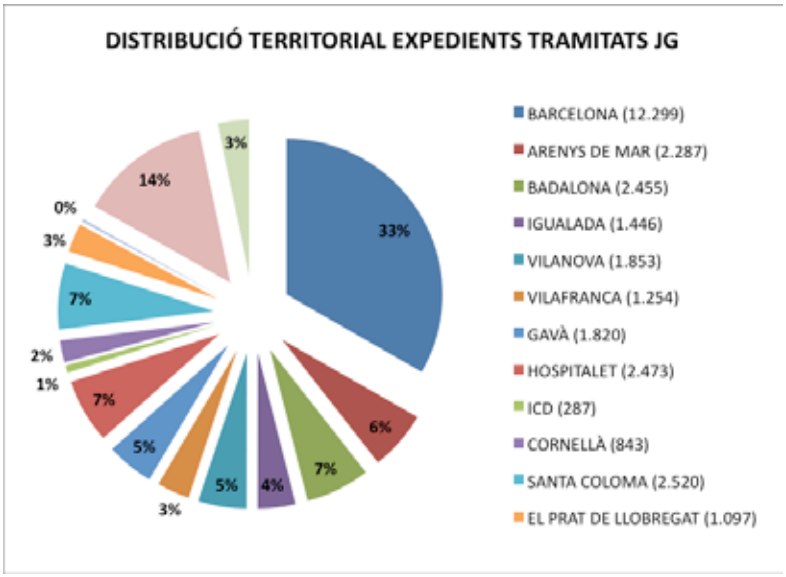

Gràfic 32. Distribució territorial d'expedients tramitats de Justícia Gratuïta.

En el gràfic 33 podem veure la distribució dels dictàmens emesos pl'ICAB sobre les sol·licituds de JG, així com la seva evolució anual en el període 2009-2014. En aquest, veiem que a mesura que es van succeint els anys, el volum de dictàmens favorables creix de forma progressiva: d'un 58% a l'any 2009 passem a un 76% a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 32%. Això reflecteix que, derivat de la de crisi, el nombre de persones que es troben en una situació d'insuficiència de recursos per litigar, ha augmentat en els últims anys. I més si tenim en compte que la taxa de litigiositat ha descendit en els últims anys, tal i com s'exposa en el cos del present Informe.

D'una banda, cal tenir en compte que les peticions de JG són tramitades pels col·legis d'advocats, en qualitat de col·laboradors amb l'Administració de Justícia. Pel que la recepció de les mateixes es fa, a priori, de manera provisional, amb l'objectiu de designar a un advocat o advocada el més ràpid possible, per solucionar en el menor temps l'assistència jurídica que precisa el ciutadà. Posteriorment, durà a terme la comprovació que les circumstàncies econòmiques del sol·licitant, s'ajusten als llindars previstos en la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, per confirmar o denegar el benefici de JG.

D'altra banda, tal i com s'ha comentat abans, cal matisar els conceptes de "justícia gratuïta" i "torn d'ofici", en el sentit que la primera és un dret que només es concedirà, en el cas que el ciutadà acrediti una insuficiència de recursos per litigar; mentre que el segon, pot donar-se sense el primer, doncs en aquells casos en els quals la llei preveu la intervenció preceptiva d'advocat i procurador, i el ciutadà no ha designat a cap, bé perquè no coneix a cap o bé perquè es nega a col·laborar, se li assigna d'ofici. Pel que, un advocat que ha actuat d'ofici, tindrà dret a cobrar els seus honoraris d'aquell ciutadà al que no se li hagi concedit el benefici de JG, tal com estableix l'art. 19 de la LAJG.

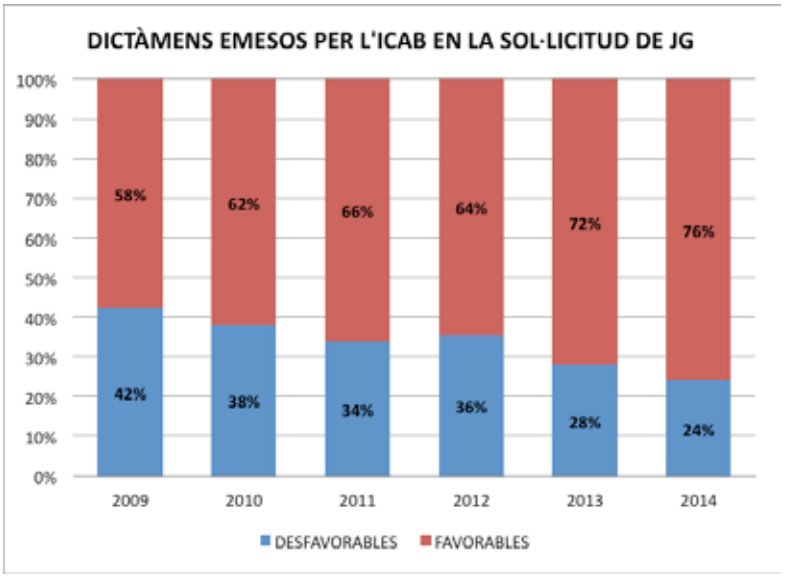

Gràfic 33. Dictàmens emesos per l'ICAB en la sol·licitud de Justícia Gratuïta.

En el gràfic 34, es fa una comparativa entre el nombre total de consultes que han estat gestionades pel SOJ, les sol·licituds de JG per petició directa del ciutadà i el nombre total de dictàmens favorables, a l'any 2014. En aquest, veiem que de 53.143 consultes al SOJ, 36.957 han suposat el inici d'un expedient de JG, dels quals han estat resolts favorablement 28.152.

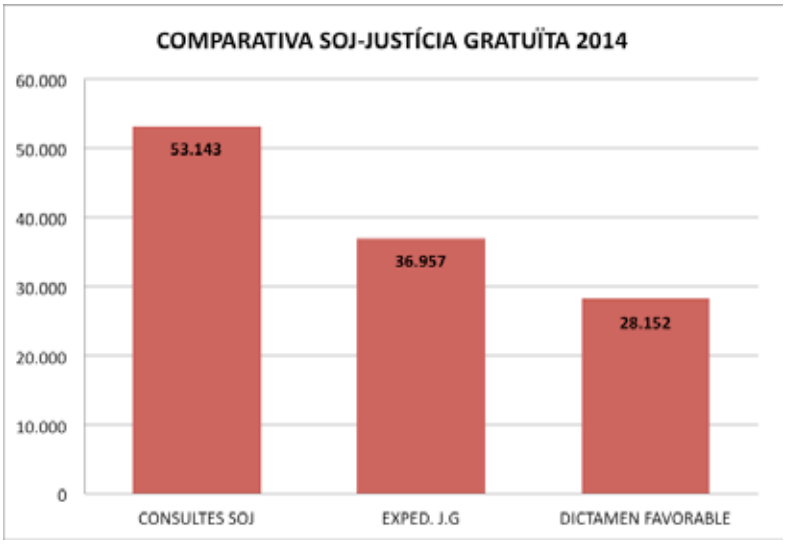

Gràfic 34. Comparativa SOJ-Justícia Gratuïta 2014.

Torn d'Ofici i Assistència al Detingut

En el gràfic 35 podem veure l'evolució anual dels advocats inscrits al TOAD, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. En aquest, veiem com la tendència general mostra un creixement progressiu del nombre d'inscrits. En efecte, d'un total de 3.163 advocats que formen part del TOAD a l'any 2009, passem a 3.486 a l'any 2014, la qual cosa suposa un augment del 10%. Aquesta dada cal posar-ho en relació, d'una banda, amb l'increment del cens col·legial en els últims anys (gràfic 1). D'altra banda, a pesar que els mòduls de pagament per les actuacions són molt baixos, les circumstàncies econòmiques ha animat a molts advocats a inscriure's en el TOAD per complementar la falta de clients i d'ingressos derivats de l'exercici privat.

Una de les conclusions exposades en el "Informe general: Baròmetre Intern del Consell General de l'Advocacia Espanyola 2015", és que la percepció d'una sensació de precarietat econòmica en l'exercici de la professió

sense precedents. Això xoca amb alguns titulars que indiquen que les principals signatures d'advocats han facturat més que en exercicis anteriors, i que perceben símptomes de recuperació econòmica en el sector legal, sobretot referent al dret dels negocis. Però no cal oblidar que la gran majoria d'advocats i advocades, exerceixen la professió a través de signatures de mitjanes i petites (quan no de forma individual), on s'ha notat més la precarietat econòmica a la qual es fa referència en el citat informe.

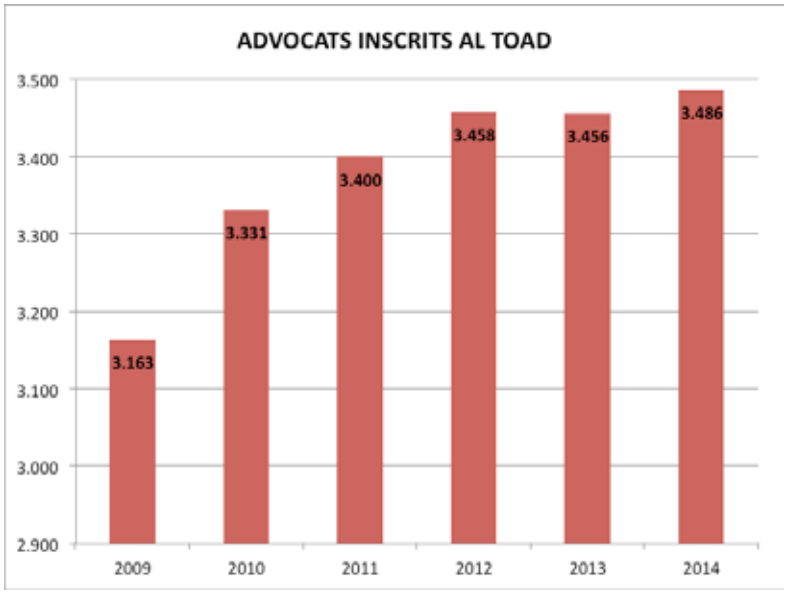

Gràfic 35. Advocats inscrits al Torn d'Ofici i Assistència al Detingut.

En el gràfic 36 podem veure l'evolució anual de designes en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.
En aquest, veiem com el nombre de designes creix de forma progressiva, a mesura que es van succeint els anys. En efecte, tal i com hem comentat abans, en els últims anys s'ha produït un augment del nombre de persones que es troben en una situació d'insuficiència de recursos per litigar, per culpa de la crisi. D'altra banda, el desplegament dels diferents punts SOJ, ha incidit en l'augment de les consultes a aquest organisme (gràfic 12), i per extensió de les peticions de JG.

També, veiem com el nombre de designes és més alt que el de les sol·licituds de JG. Tal i com hem comentat abans, existeix una sèrie de supòsits, en els quals sent preceptiva la intervenció d'advocat i procurador, el ciutadà no ha designat a cap d'aquests professionals, sent necessari que aquesta es faci d'ofici:

• Quan l'òrgan judicial que estigui coneixent del procés consideri que, per les circumstàncies o la urgència del cas, sigui necessari assegurar de manera immediata els drets de defensa i representació de les parts, a tenor del que es disposa en l'art. 21 de la Llei 1/1996, de 10 gener.

• En el marc d'un procediment penal, per garantir la defensa i els drets de l'acusat, i de manera imperativa quan la sol·licitud es realitza al moment de la detenció. Aquestes designes es coneixen com "Telefonemes".

• En els procediments laborals per a la defensa del treballador per compte d'altri sense necessitat de tramitar la sol·licitud de Justícia Gratuïta per a la defensa en judici.

Quant a l'evolució de la gràfica, veiem que d'un total de 39.857 designacions a l'any 2009, passem a un total de 46.341 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 16%. No obstant això, veiem com en els anys 2011 i 2012, es produeix una lleugera regressió de les designes realitzades; mentre que en l'últim any, es produeix es produeix l'increment més significatiu de la sèrie.

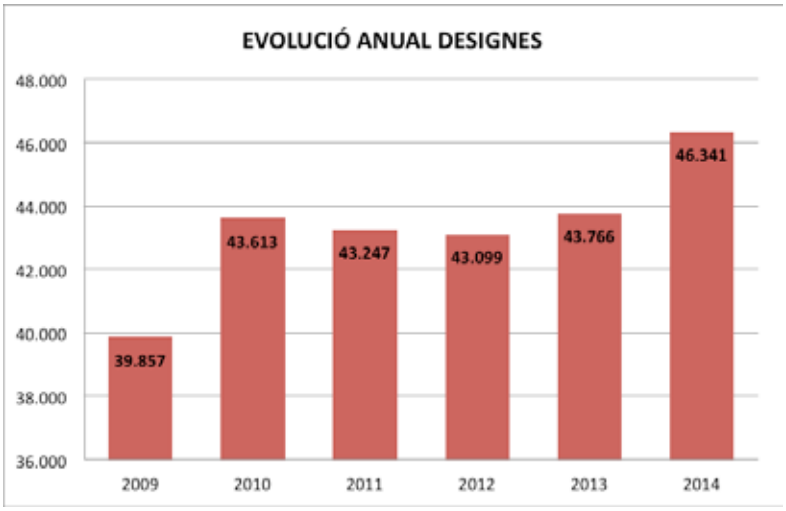

Gràfic 36. Evolució anual de designes.

En el gràfic 37 podem observar com s'han distribuït les designes mensualment al llarg de l'any 2014.
En general, el desenvolupament de les designes fluctua mensualment, amb una mitjana que gira entorn de les 4.078 designes per mes. En el mes d'agost es produeix un descens notable del nombre de designacions, amb un total d'1.343. El motiu d'aquest fenomen és que agost és un mes inhàbil per a molts procediments. En el mes d'octubre, veiem com es registra la xifra més alta de la sèrie, amb un total de 4.869 designes; mentre que en els 2 últims mesos de l'any, veiem com es produeix una regressió, que es mostra lleugerament més acusada al desembre, sent aquest el segon mes amb un menor nombre de designes.

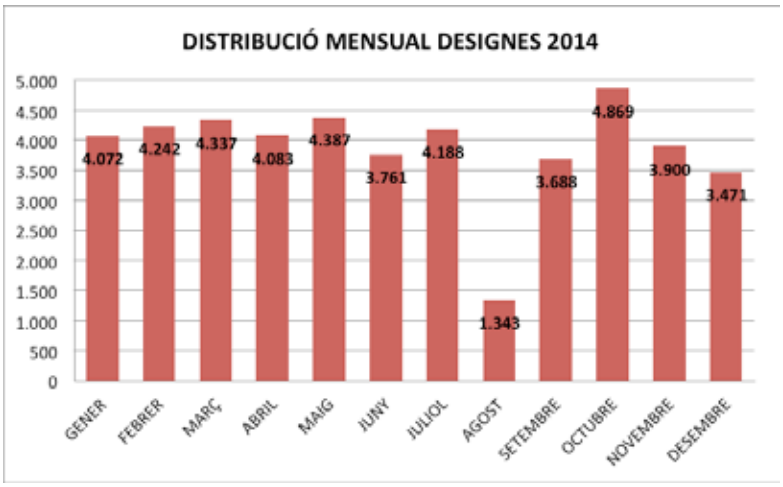

Gràfic 37. Distribució mensual de designes 2014.

En el gràfic 38 podem veure la distribució de les designes produïdes a l'any 2014, en funció de la matèria. En aquest, veiem com hi ha 3 temàtiques que destaquen per sobre de la resta, i que representen el 71% sobre el total. En efecte, els assumptes que més designes han motivat, han estat els relatius al dret penal, al dret de família i al dret civil.

Els assumptes relatius a la jurisdicció social i els de "vido víctimes", han constituït un 12% i un 7%, respectivament, sobre el nombre total de designes produïdes a l'any 2014. La resta de matèries sobre les quals versen les designacions, es reparteixen de manera irregular en percentatges inferiors al 4%.

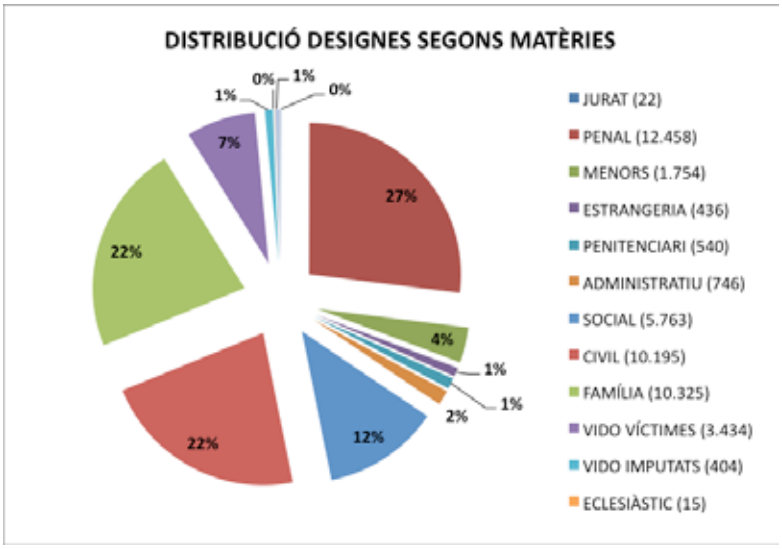

Gràfic 38. Distribució de designes segons matèries.

En el gràfic 39 podem veure l'evolució anual del nombre total de telefonemes, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En primer lloc, hem de tenir en compte que els telefonemes es refereixen a les designes que es produeixen al moment de la detenció d'una persona, i que es produeixen en el marc de les anomenades "guàrdies". Per tant, l'evolució dels telefonemes ha de ser posat en relació amb el comportament de la litigiositat en l'àmbit penal en els últims anys. En efecte, el descens de la litigiositat en l'àmbit penal, ens ajuda a entendre la reducció del nombre de telefonemes que es produeix en el període estudiat. En la gràfica veiem que, d'un total de 55.754 telefonemes produïts l'any 2009, passem a 46.767 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 16%.

En segon lloc, cal destacar que aquest és descens s'intensifica a l'any 2014, amb una diferència de 4.075 telefonemes.

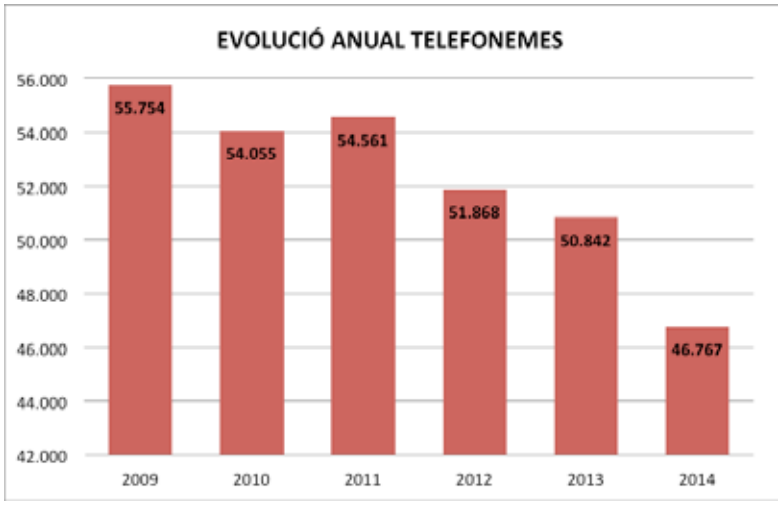

Gràfic 39. Evolució anual de telefonemes.

En el gràfic 40 podem veure la distribució mensual dels telefonemes a l'any 2014. En aquest, veiem com la mitjana de telefonemes mensuals gira entorn dels 3.897. El mes de març és el que major nombre de telefonemes registra, amb un total de 4.611, mentre que és el mes de desembre el que menor volum anota, amb un total de 3.222.
D'altra banda, a diferència del que ocorre amb les designes (gràfic 37), en el mes d'agost no es produeix cap regressió significativa dels telefonemes, sinó que es manté dins de la mitjana abans comentada. En efecte, en

estar aquests referits a l'àmbit penal, a diferència del que succeeix en altres ordres jurisdiccionals, agost és un mes hàbil, ja que com es diu popularment, el dret penal mai dorm.

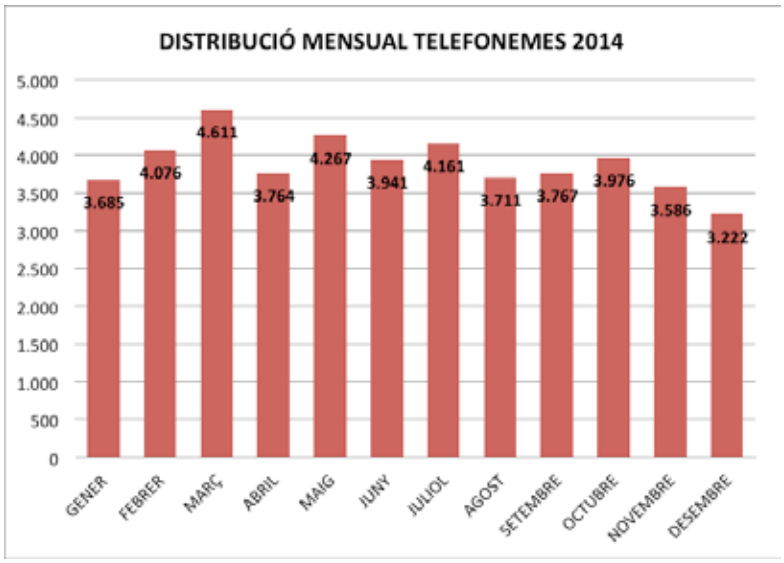

Gràfic 40. Distribució mensual telefonemes 2014.

Quant a la distribució dels telefonemes entre els diferents torns, en el gràfic 41 podem veure com s'ha produït la mateixa al llarg de l'any 2014.

En aquest, veiem que la gran majoria es canalitzen a través del torn de "Barcelona", amb un total de 17.937 telefonemes. La segona posició ho ocupa el torn de "Llobregat", amb 6.433 telefonemes. Quant a la resta de telefonemes, com es distribueixen entre els diferents torns en percentatges inferiors al 9%.

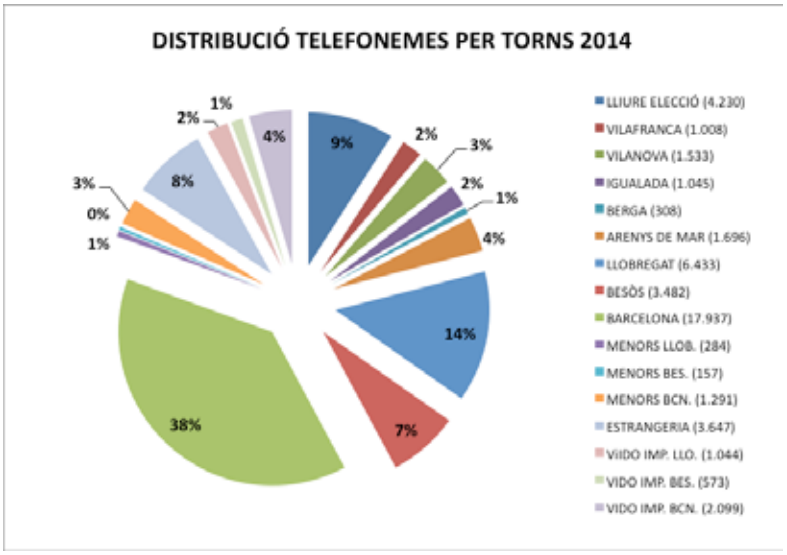

Gràfic 41. Distribució telefonemes per torns 2013.

Incidències posteriors a la designa:
Una de les funcions de la Comissió del Torn d'ofici i d'Assistència al Detingut de l'ICAB, és la resolució de les incidències que es produeixen en el marc d'una designa, així com la tramitació dels expedients informatius com a disciplinaris que es derivin de les mateixes.

En el gràfic 42 podem veure l'evolució anual dels expedients informatius que es tramiten en el TOAD, en el marc d'una designa. En aquest, veiem com la tendència general mostra una progressió del volum d'expedients,

doncs d'un total de 3.080 assumptes plantejats a l'any 2009, passem a 3.833 a l'any 2014, la qual cosa suposa una variació interanual del 24%. No obstant això, veiem com la xifra més alta s'anota a l'any 2012, amb un total de 4.863 expedients informatius.

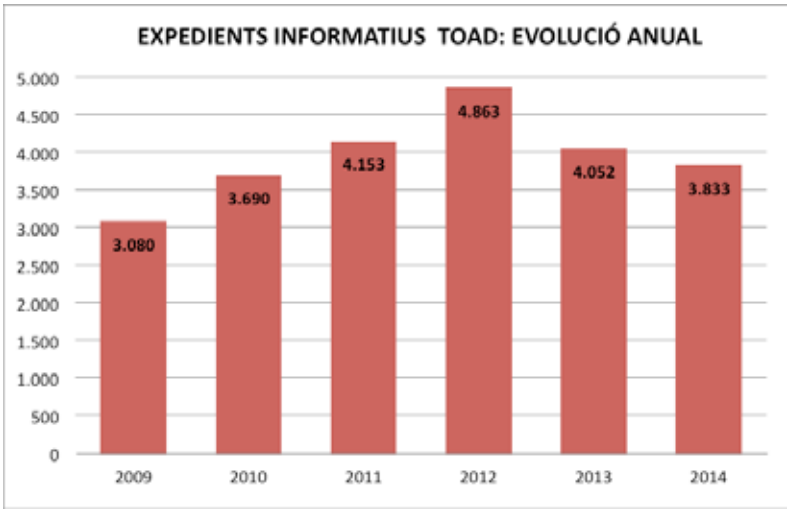

Gràfic 42. Expedients informatius Torn d'Ofici i Assistència al Detingut. Evolució anual.

En el gràfic 43, es fa una comparativa entre el nombre total de designes, telefonemes i sancions, referits a l'any 2014.

En aquest, veiem com el nombre de designes i de telefonemes estan molt igualats, d'amb prou feines unes diferències de 400 unitats. No obstant això, veiem com a l'any 2014 es produeixen més telefonemes que designes. D'aquests, han motivat l'obertura d'un expedient informatiu un total de 3.833 assumptes; mentre que només s'han produït 773 queixes de ciutadans. En apartats anteriors, ja hem comentat que en general, existeix un alt grau de satisfacció dels serveis i actuacions dels advocats i les advocades de l'ICAB, per part de la ciutadania, sent indicatiu d'això, el volum relativament baix de queixes i sancions.

Quant als expedients disciplinaris derivats de les designes i telefonemes produïdes al llarg de l'any 2014, d'acord amb el comentat anteriorment, veiem com només es produeixen un total de 60. D'aquests, tan sol han acabat amb una sanció, un total de 14 assumptes, la qual cosa sens dubte suposa una dada positiva, atenent al fet que a l'any 2014 s'han atès un total de 93.108 designes i telefonemes.

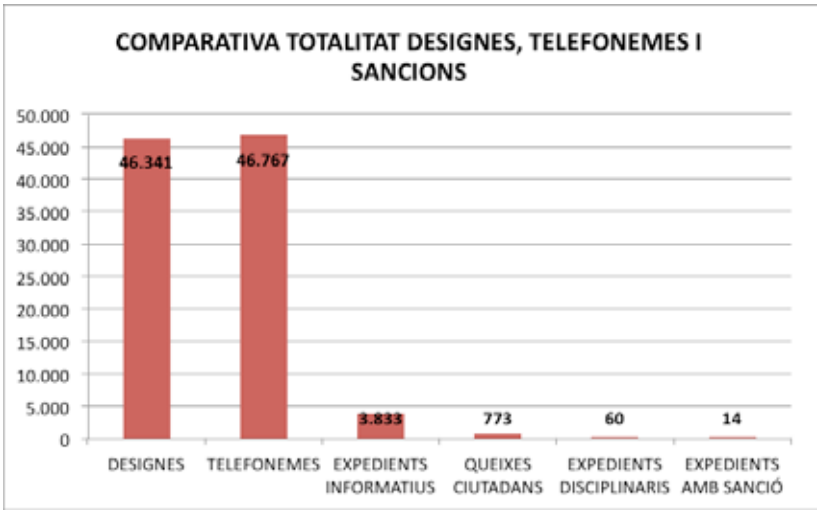

Gràfic 43. Comparativa totalitat designes, telefonemes y sancions. Any 2014.

En el gràfic 44, podem veure la tipologia d'expedients informatius tramitats a l'any 2014, en funció de la matèria o origen dels mateixos.

La categoria de "queixa interessat" és la que major nombre d'expedients informatius ha motivat, seguit de les "designes sense efecte" i "incidència designa". La resta d'expedients informatius, han tingut el seu origen en diferents motius, tal i com podem observar en la gràfica 44.

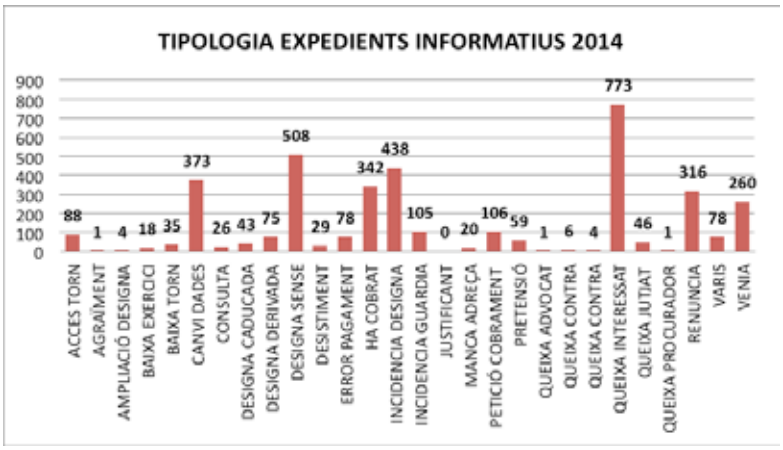

Gràfic 44. Tipologia expedients informatius 2014.

Facturació por actuació del TOAD:
L'art. 36 de la LAJG, estableix una sèrie de regles relatives al reintegrament econòmic per les actuacions judicials a favor de qui tingués reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta. Pel que, en determinats supòsits l'advocat d'ofici podrà percebre honoraris per les actuacions judicials, tenint l'obligació de retornar les quantitats eventualment percebudes amb càrrec als fons públics per la seva intervenció en el procés.

En el gràfic 45, podem veure l'evolució anual de la facturació per actuacions en el TOAD, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En la referida trama temporal, veiem com es produeix una variació interanual del 14%, que representa una reducció de poc més de 3.500.000 euros.

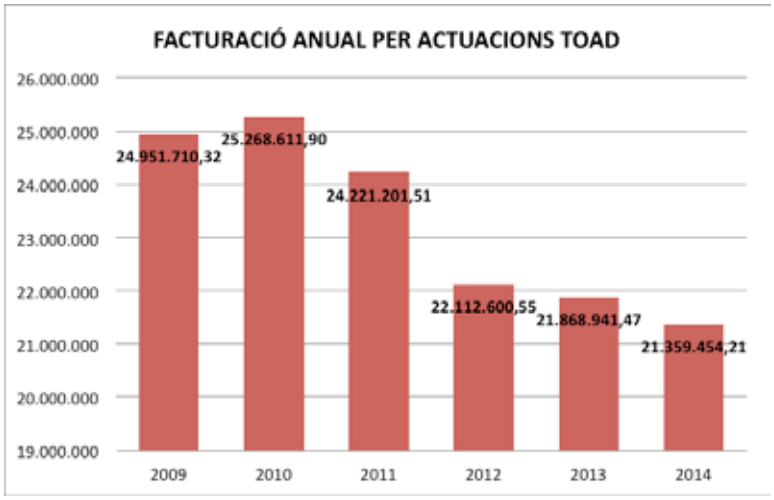

Gràfic 45. Facturació anual per actuacions del TOAD.

En el gràfic 46, podem veure l'evolució anual de la tornada dels imports rebuts per les actuacions dels advocats del torn d'ofici, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com durant els primers anys de la gràfica, es produeix un increment dels imports retornats, anotant a l'any 2012 un total de 137.643,16 euros, la xifra més alta de la sèrie. A partir de llavors, veiem com es

produeix un lleuger descens dels imports retornats. Encara i així, veiem com aquests es mantenen per sobre dels registrats durant els primers anys analitzats.

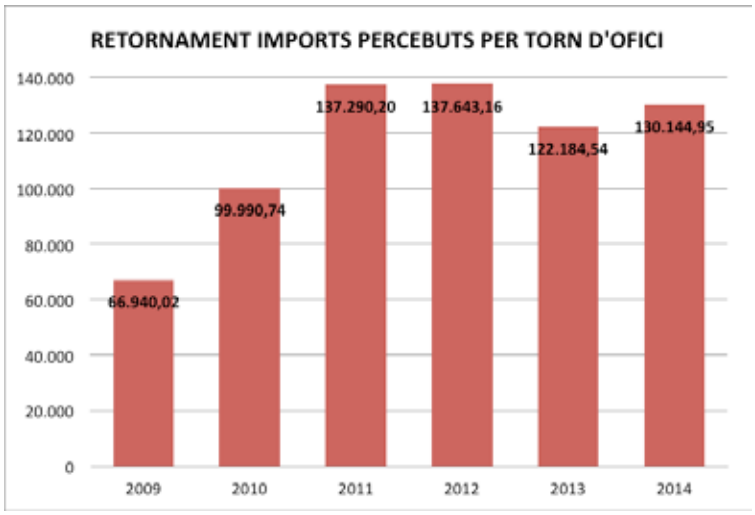

Gràfic 46. Retornament del imports percebuts pel el Torn d'Ofici i Assistència al Detingut.

3.5 Servei Pro-Bono ICO-ICAB

El Servei Pro-Bono és un projecte de Responsabilitat Social Corporativa que realitza l'ICAB, amb l'objectiu de prestar assessorament jurídic a aquelles persones que es troben en una situació de necessitat excepcional (malalts, exclusió social o una altra causa d'especial vulnerabilitat), però que no entren dins de l'àmbit d'aplicació de la LAGJ. Aquest servei s'inaugura amb el servei Pro-Bono ICO-ICAB, arran del conveni de col·laboració de 30 d'abril de 2012, signat entre l'ICAB i el Institut Català d'Oncologia (ICO), per oferir serveis d'assessorament civil i laboral a malalts oncològics i als seus familiars més propers. El seu funcionament està recollit en el Protocol d'actuació ICO-ICAB.

En el gràfic 47 podem veure l'evolució del nombre d'advocats inscrits a aquest servei, des de la seva engegada a l'any 2012, fins a l'any 2014. En els dos primers anys, veiem com s'han inscrits en el Servei Pro-Bono un total de 19 advocats, mentre que a l'any 2013 es produeix un lleuger increment en el cens d'aquest servei, amb un total de 21 advocats. Cal tenir en compte que es tracta d'un servei relativament jove i amb uns requisits d'accés estrictes, en honor d'oferir un servei de qualitat, com no pot ser d'una altra manera atenent a l'especial situació de vulnerabilitat en la qual es troben els usuaris del mateix. Així, entre uns altres, s'exigeixen 10 anys d'exercici previ, així com un curs de formació d'un mínim de 20 hores realitzat en els últims 3 anys.

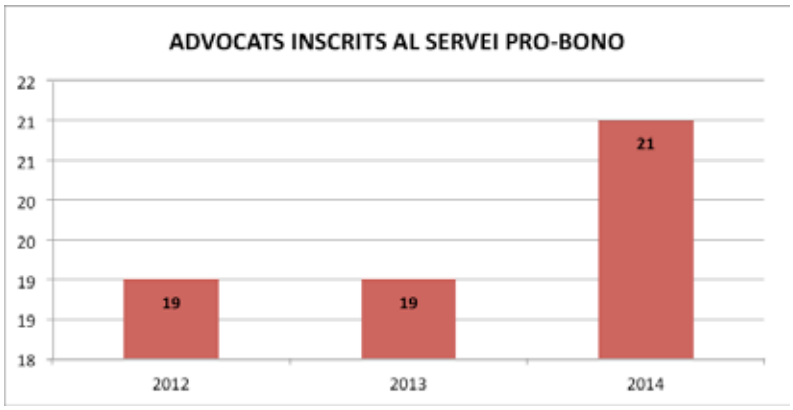

Gràfic 47. Evolució anual d'advocats inscrits al servei Pro-Bono ICO-ICAB.

En el gràfic 48, podem veure l'evolució de les designes del Servei PRO-BONO, en el període 2012-2014. En el primer any, veiem com es produeixen un total de 22 designes, mentre que a l'any 2013 i en el 2014, es duen a terme 26 i 23 designes, respectivament.

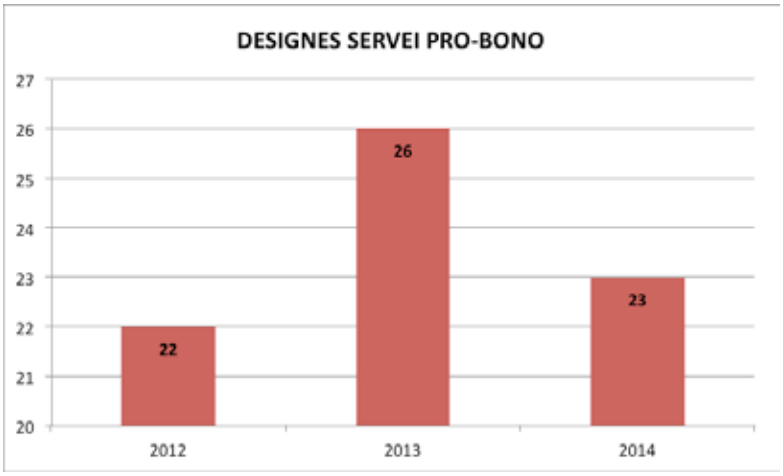

Gràfic 48. Evolució anual de designes del servei Pro-Bono ICO-ICAB.

4. Altres Serveis de l'ICAB

En el present epígraf, durem a terme l'anàlisi de les dades relatives a "altres serveis de l'ICAB", tan importants com variats, que serveixen de suport directe o indirecte, en el desenvolupament de les funcions públiques de l'ICAB. No és objecte d'aquest Informe fer referència de forma exhaustiva a tots i cadascun dels serveis que ofereix l'ICAB, sobretot perquè l'activitat que duu a terme el Col·legi, és molt àmplia. No obstant això, hem considerat oportú, ressaltar algun d'ells, al llarg dels següents sub apartats.

4.1 Servei de Formació ICAB.

L'exercici de l'advocacia exigeix estar en constant desenvolupament formatiu i actualització professional, sent cada vegada més intens, tenint en compte la creixent complexitat social en la qual s'emmarquen les ciències jurídiques. Des de la Comissió de Cultura i Formació, l'ICAB posa a la disposició dels col·legiats, un servei per al reciclatge i especialització professional dels mateixos. La Comissió està formada per 23 seccions que representen les principals branques i especialitats del Dret, des de les quals s'organitzen diferents activitats formatives, com a cursos específics, conferències, jornades, Màsters d'especialització, etc. A més, com l'exercici de l'advocacia exigeix el desenvolupament d'altres competències professionals, l'ICAB ofereix formació en altres àrees tan importants com els idiomes, la gestió empresarial, el màrqueting o la mediació i l'arbitratge.
A continuació, es durà a terme l'anàlisi d'una sèrie de dades estadístiques, referits a l'activitat formativa que ofereix l'ICAB, des de diferents perspectives a través dels diferents programes de formació que desenvolupa.

Formació especialitzada (Màsters Campus)

Els programes formatius desenvolupats a través del Campus de l'ICAB, tenen el propòsit de proporcionar als col·legiats les competències i coneixements específics, en un àrea determinada del dret. Així, des de la seva creació a l'any 2004, la formació del Campus ICAB, ofereix als alumnes les eines necessàries per a l'especialització en: dret penal, laboral, concursal, mediació, etc. Tot això, a través de sessions de màster impartides en grups reduïts, per professors amb diferents perfils professionals, relacionats amb la disciplina objecto d'estudi.

En el gràfic 49, podem observar l'evolució anual dels alumnes matriculats en algun Màster del Campus ICAB. En aquest, veiem com la tendència reflecteix un augment del nombre d'estudiants en els últims anys. Així, d'un total de 147 alumnes a l'any 2009, passem a 250 alumnes a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 70%.

No obstant això, veiem com en l'últim any, el nombre de matriculacions ha descendit lleugerament. Aquest fenomen es deu en part, a la implantació del màster d'accés a l'advocacia, com a requisit previ per poder col·legiar-se (i per tant exercir), en aplicació de la Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions

d'Advocat i Procurador dels Tribunals, que va entrar en vigor el 31 d'octubre de 2011, i que va tenir una moratòria de dos anys, per a aquells estudiants de Dret, que havien iniciat una Llicenciatura i que es trobaven en una situació de transició entre aquesta i el Grau. Pel que, una massa potencial important d'estudiants que abans haguessin optat per l'especialització, ara es veuen obligats a cursar el referit màster d'accés. I això, té el seu reflex en el descens d'alumnes en l'últim any.

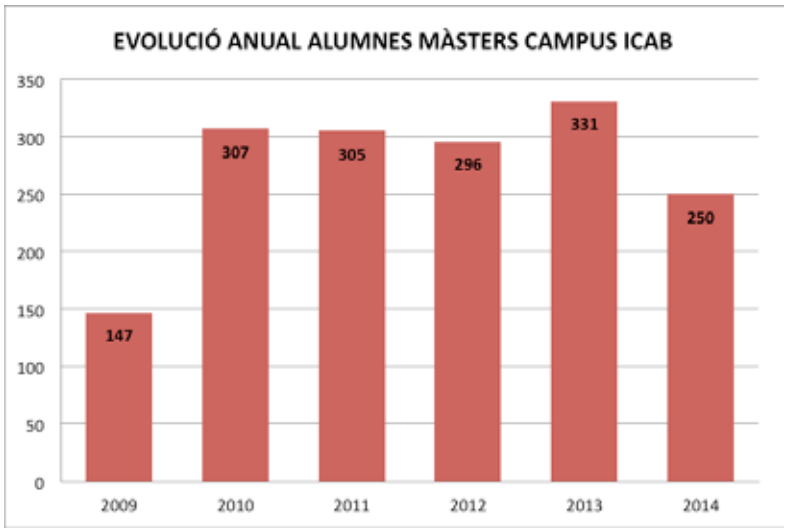

Gràfic 49. Evolució anual d'alumnes Màsters Campus ICAB 2014.

En el gràfic 50 tenim la distribució dels alumnes matriculats en els Màsters del Campus ICAB, al llarg de l'any 2014, en funció del concret pla formatiu triat.

En aquest, veiem com el nombre d'estudiants es reparteix de manera bastant irregular segons el concret Màster que mirem, encara que sempre respectant la filosofia de desenvolupar els cursos en grups reduïts. Així, el Màster en Dret dels Negocis Grup 1, és el curs que major nombre d'alumnes registra, amb un total de 31 matriculats. Mentre que, el Màster en Propietat Industrial i Intel·lectual, és el que concentra un menor nombre d'estudiants, amb 10 en total.

Finalment, cal destacar, que s'han impartit un total de 13 programes de Màster a l'any 2014, la qual cosa sens dubte, reflecteix una àmplia oferta formativa.

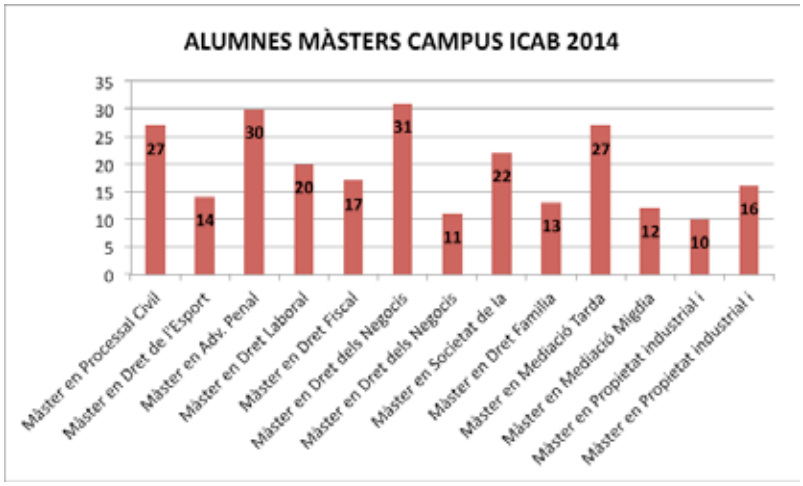

Gràfic 50. Distribució d'alumnes Màsters Campus ICAB 2014.

Quant a l'evolució anual d'hores impartides a través dels programes de Màsters del Campus ICAB, en el gràfic 51 tenim les dades relatives al període comprès entre els anys 2009 i 2014.

Aquest, cal posar-ho en relació amb el desenvolupament anual de les matriculacions, abans comentat. En efecte, veiem com en termes generals es produeix un increment en el període temporal analitzat, amb una variació interanual del 18%. En l'últim, es produeix un descens en el nombre d'hores impartides, respecte a anys anteriors, la causa explicativa dels quals ja s'ha posat de manifest en els paràgrafs anteriors.

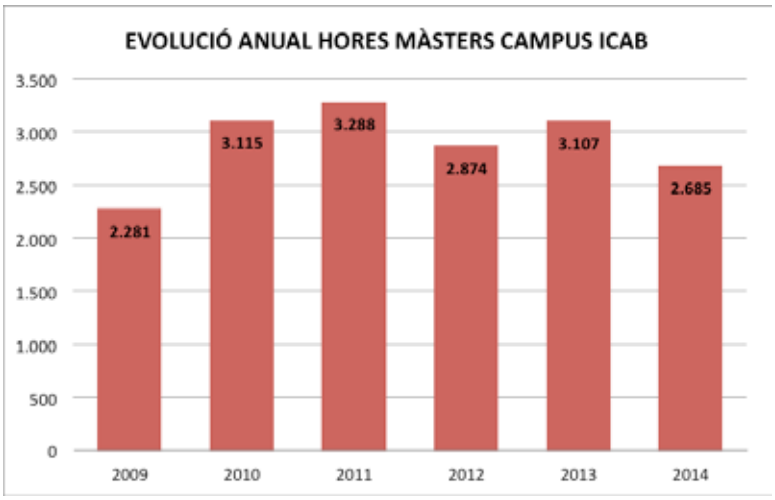

Gràfic 51. Evolució anual del número d'hores Màsters Campus ICAB.

En el gràfic 52, veiem la distribució de les hores impartides en cadascun dels programes de Màsters impartits pel Campus ICAB a l'any 2014. La durada mitjana dels estudis de Màsters, gira entorn de les 207 hores, sent el especialitzat en la Mediació, el que registra el nombre més alt d'hores, amb 240, i l'específic en dret Processal Civil, el que menys, amb 174.

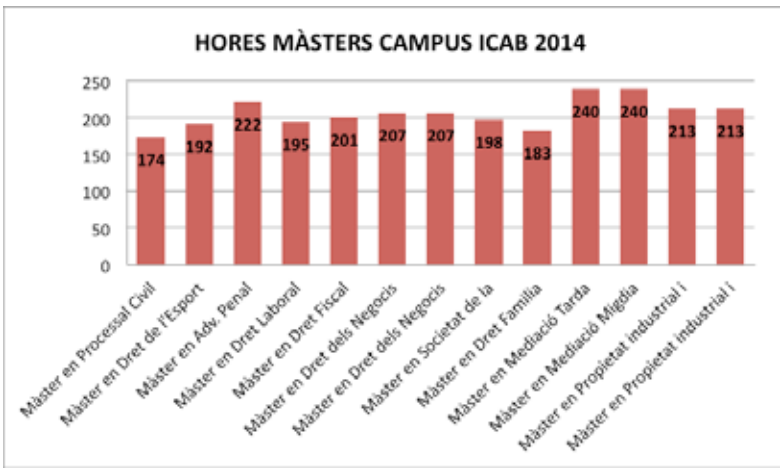

Gràfic 52. Número d'hores Màsters Campus ICAB 2014.

Formació inicial (EPJ)

Els programes de formació inicial impartits a través de l'Escola de Pràctica Jurídica (d'ara endavant EPJ), estan dirigits a un perfil molt concret d'advocats. El primer i principal, ho constitueixen col·legiats que, recentment llicenciats o no, volen iniciar-se en l'exercici de la professió d'advocat. Així, el segon perfil ho constitueixen molts companys que han passat de no exercents a exercents, amb l'objectiu de donar-li un canvi a la seva carrera professional a través de l'exercici de l'advocacia, i que han tingut en la EPJ una magnífica oportunitat de reciclar-se. La EPJ posa a disposició dels seus alumnes, les eines i coneixements per poder desenvolupar la professió, a través de sessions tipus Màster i grups reduïts, des d'una perspectiva pràctica, i dividit en diferents mòduls en funció de l'àrea pràctica del Dret que es vulgui desenvolupar.

Així, els estudiants realitzen diverses simulacions, visiten diferents seus judicials, desenvolupen diferents casos pràctics tutelats per professors que compten amb una àmplia experiència en l'exercici professional i tenen la possibilitat de fer pràctiques en despatxos, a més de poder gaudir de sessions impartides per jutges, magistrats, perits i altres operadors jurídics.

En el gràfic 53, podem veure l'evolució anual dels alumnes matriculats en la EPJ, en el període comprès entre els cursos 2011/2012 i 2013/2014. En aquest, veiem com la tendència de la gràfica es mostra a l'alça, doncs de 165 matriculats en total en el curs 2011/2012, passem a 189 en el curs 2013/2014. Això suposa una variació interanual del 15%. Quant a la durada dels cursos de la EPJ, aquests sempre tenen una durada de 800 hores.

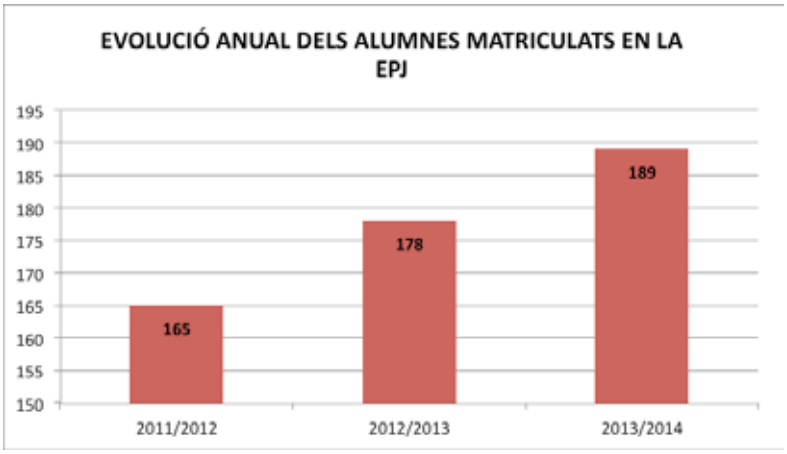

Gràfic 53. Evolució anual dels alumnes matriculats en la EPJ.

Formació contínua (Comissió de Cultura)

La Comissió de cultura, a través de les 23 seccions que aglutinen les diferents àrees i especialitats del Dret, duen a terme una important labor formativa, dirigida al seguiment de les novetats tant legislatives com a jurisprudencials, que es van produint. La formació contínua es duu a terme a través de diferents formats, com per exemple, conferències, jornades, tallers, seminaris, taules rodones, tant de les principals novetats jurídiques, com d'aquells esdeveniments de rabiosa actualitat.

En el gràfic 54 podem veure l'evolució anual del nombre d'activitats formatives que s'organitzen a través de la Comissió de Cultura, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com la tendència de les activitats formatives es mostra a l'alça, com succeeix amb la resta de programes formatius abans referits, encara que amb una major intensitat. Així, en la gràfica veiem com s'ha triplicat el nombre d'activitats formatives en els últims 6 anys: de 182 activitats a l'any 2009 hem passats a 544 a l'any 2014.

El creixement de les activitats formatives es deu, d'una banda, al furor legislatiu que vivim en els últims anys i als importants canvis normatius i jurisprudencials, que obliguen als advocats i a les advocades, a estar en constant reciclatge. Serveixi d'exemple, el impacte que ha tingut les dues reformes laborals, o els canvis introduïts en la LEC, entre d'altres. D'altra banda, un dels objectius de l'ICAB és l'acostament als col·legiats, i l'increment de les activitats formatives (moltes d'elles gratuïtes) suposa una bona oportunitat per a això.

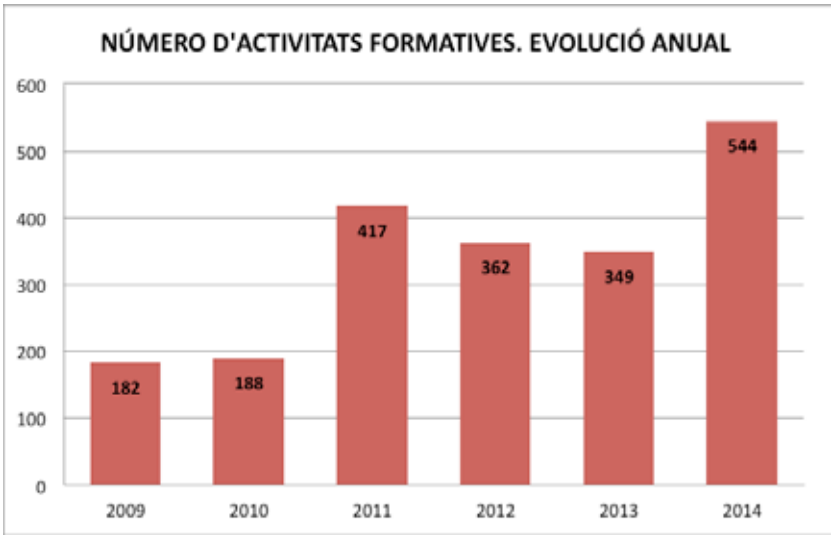

Gràfic 54. Número d'activitats formatives. Evolució anual.

En el gràfic 55 podem veure el nombre d'inscrits en activitats formatives organitzades per la Comissió de Cultura, així com la seva evolució anual en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

D'acord amb el que s'ha exposat en la gràfica anterior, en aquest veiem com el nombre d'inscrits no deixa de créixer a mesura que es van succeint els anys. Així, d'11.034 inscrits en total a l'any 2009, passem a 23.217 a l'any 2014, la qual cosa suposa una variació interanual del 110%.

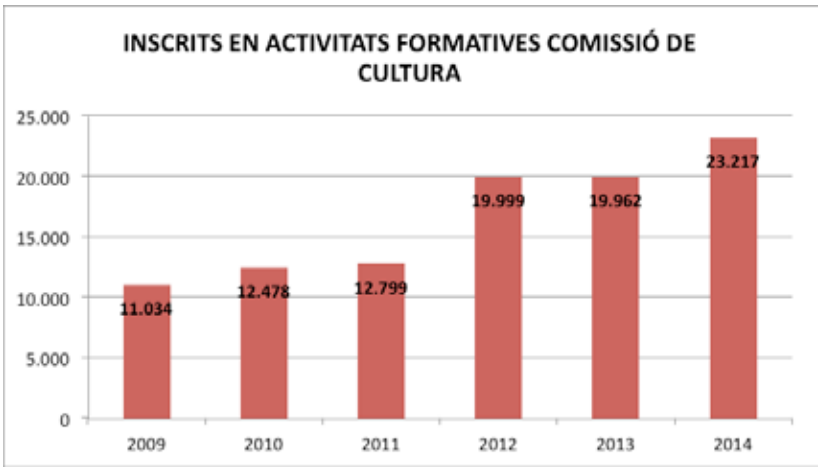

Gràfic 55. Evolució anual d'inscrits en activitats formatives. Comissió de cultura.

En el gràfic 56 podem veure l'evolució anual de les hores que han representat les diferents activitats de formació, durant els últims anys. La tendència es desenvolupa de forma correlativa a les dades exposades en les dues gràfiques anteriors. En efecte, de 2.281 hores dedicades en total a l'any 2009, passem a 3.436 a l'any 2014, la qual cosa implica un augment del 51%.

No obstant això, veiem com aquest increment és més intens a l'any 2011 i que la tendència en els últims anys, tendeix a l'estabilització.

Gràfic 56. Evolució anual d'hores de formació. Comissió de cultura.

A més de les dades reflectides en les gràfiques anteriors, cal tenir en compte que la Comissió de Cultura desenvolupa diferents activitats que no han estat reflectides en els mateixos, però que convé portar a col·lació per tenir una imatge més completa del treball desenvolupat per la mateixa. Aquestes activitats, amb les seves dades relatives a l'any 2014, són:

- Campus d'estiu: amb 1006 inscrits i 81 hores de formació.
- Idiomes Campus d'estiu: amb 138 inscrits i 240 hores de formació.
- Cursos Campus: amb 293 alumnes inscrits i 242 hores de formació, amb els següents cursos específics:
    - Curs intensiu Mediació juliol
    - Curs intensiu Mediació setembre
    - Curso Mediació Concursal
    - Curso Administradors Concursals
    - Curso comptabilitat bàsica

Formació CSPCJ

El ICAB també s'encarrega d'organitzar de manera regular diferents sessions formatives i conferències en el "Centre de Suport Professional de la Ciutat de la Justícia", (d'ara endavant, CSPCJ).

En el gràfic 57 podem contemplar les dades relatives a les activitats de formació realitzades en el CSPCJ, a l'any 2014. En aquest, veiem com s'han organitzat 89 activitats, a les quals s'han inscrit 4.319 alumnes i que han representat un total de 178 hores dedicades.

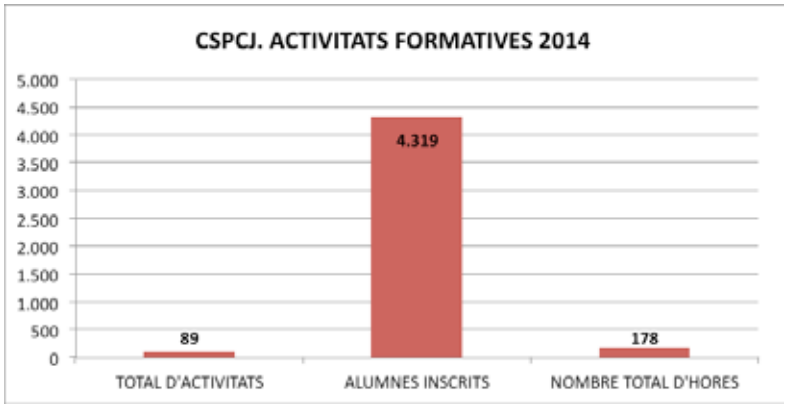

Gràfic 57. Formació en el CSPCJ. Any 2014.

Formació On-line (E-learning)

La formació Online, suposa l'aprofitament de les possibilitats dels mitjans telemàtics, per al desenvolupament de diferents activitats docents, amb l'avantatge de l'estalvi en costos d'estructures i de temps en els desplaçaments. Aquesta es duu a terme a través del model "Blended Learning", això és, de forma semipresencial, o bé de forma complementi virtual. El ICAB desenvolupa la formació online a través de diferents plataformes o vies:

- Formació Moodel-ICAB.
- Formació Online-UOC.
- Formació Tirant lo Blanch (secretariat jurídic)

En el gràfic 58 podem veure l'evolució anual de la formació online dels alumnes UOC-ICAB, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. Quant al comportament de la gràfica, veiem com aquesta reflecteix una sèrie de fluctuacions a mesura que es van succeint els anys, amb una lleugera recessió en els dos últims anys. Així, de 394 alumnes a l'any 2009, passem a 275 a l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 30%.

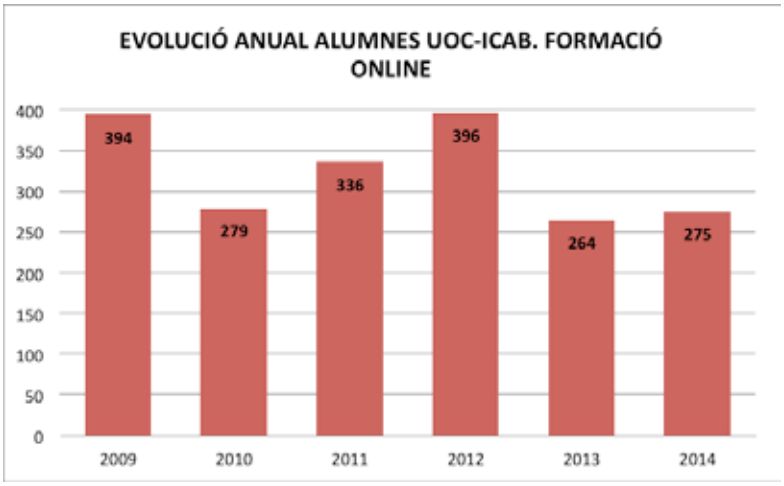

Gràfic 58. Evolució anual alumnes UOC-ICAB. Formació online.

4.2 Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ).

La CRAJ, funciona d'enllaç entre els col·legiats i l'Administració i la Justícia, amb l'objecte de garantir que la intervenció dels advocats i les advocades en els processos judicials, es faci d'acord amb les normes deontològiques i amb el decòrum que exigeix l'exercici de l'advocacia. També té el propòsit de canalitzar les queixes i les disfuncions posades de manifest pels advocats, en relació al funcionament de l'Administració. No hem d'oblidar, que el beneficiari últim del bon funcionament de l'Administració, és el propi ciutadà, i que les funcions de l'ICAB, tenen una projecció social molt important.

Una altra de les funcions de la CRAJ, és la consecució d'acords de col·laboració amb diferents institucions, com el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la Fiscalia o els representants dels Mossos d'Esquadra; així com duu a terme actuacions amb l'Agència Tributària, diferents Registres Públics, els organismes de la Seguretat Social, entre unes altres.

D'altra banda, la CRAJ duu a terme una funció informativa, a través de l'actualització regular de les dades dels Jutjats i Tribunals, calendaris de guàrdies anuals, així com altres novetats d'interès per a l'exercici de la professió. També duu a terme una sèrie d'enquestes, amb el propòsit de conèixer l'opinió sobre el funcionament de l'Administració de Justícia, de la mà dels col·legiats.

En el gràfic 59 podem veure l'evolució dels expedients tramitats davant la CRAJ, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com la corba avança de forma acordeónica, i que a l'any 2014

es produeix un important increment del nombre d'expedients. En efecte, en l'últim any, es registren 347 expedients, la xifra més alta de la sèrie; mentre que a l'any 2012, s'anoten 144 assumptes, la més baixa.

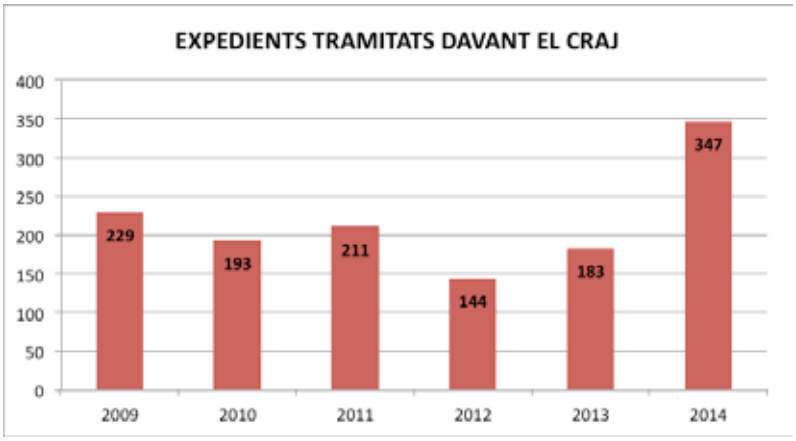

Gràfic 59. Expedients tramitats davant el CRAJ.

En el gràfic 60 podem veure la tipologia dels expedients per jurisdiccions i especialitats, al llarg de l'any 2014. En aquest, veiem com la jurisdicció que major volum d'expedients genera, és la "penal", amb un 42% sobre el total. Cal tenir en compte que és en l'ordre penal on es registra una major entrada d'assumptes en relació a altres especialitat, tal i com podem veure en la comparativa que es fa en el Capítol final sobri "sobre conclusions generals". Les següents categories que generen un major volum d'expedients en la CRAJ, són "civil, amb un 17% i "altres administracions" amb un 16%. La resta d'expedients de la CRAJ, es reparteixen de manera irregular i en percentatges inferiors al 11%.

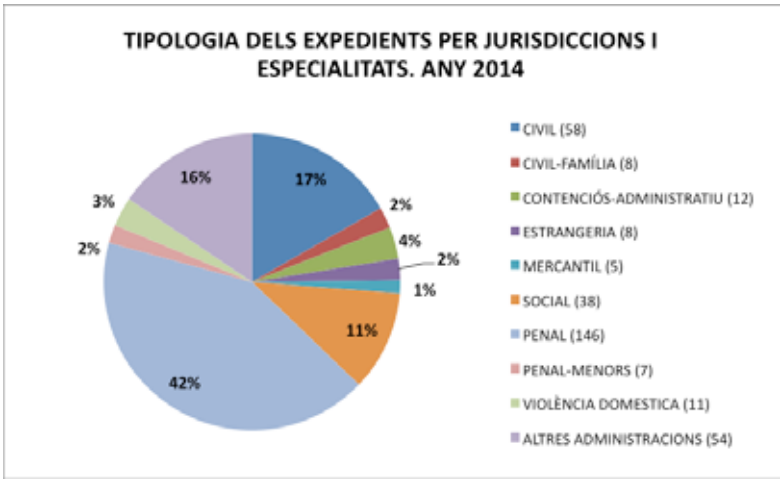

Gràfic 60. Tipologia dels expedients del CRAJ per jurisdiccions i especialitats. Any 2014.

En el gràfic 61, podem veure l'evolució de les peticions d'entrevistes amb el Ministeri Fiscal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com en termes generals, la tendència de la gràfica mostra una lleugera regressió d'aquest servei. Així, d'un total de 308 sol·licituds a l'any 2009, passem a 285 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 7%.

La figura del Ministeri Fiscal té una especial importància (quant a la freqüència de la seva intervenció) en l'àmbit penal i en l'àmbit matrimonial i de família. En el capítol dedicat a l'àmbit penal, s'ha elaborat un epígraf específic sobre les conformitats, on l'entrevista prèvia amb el Ministeri Fiscal, pot resultar molt interessant en defensa dels interessos del nostre representat. En l'àmbit del dret de família, la intervenció del Ministeri Fiscal és perceptiva quan existeixi en el procediment un interessat menor, incapaç o en situació d'absència legal, així com en els procés sobre la capacitat de les persones, de nul·litat matrimonial, sostracció internacional de menors i en els de determinació i impugnació de la filiació.

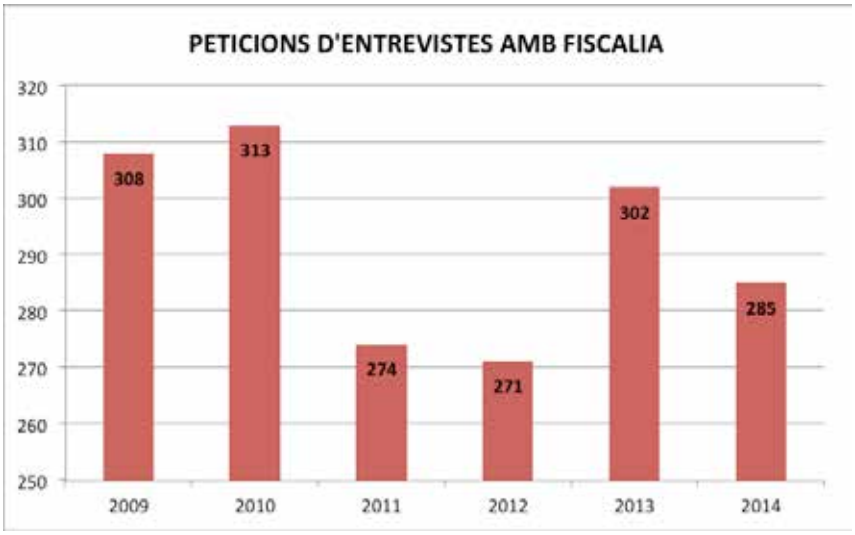

Gràfic 61. Peticions d'entrevistes amb el Ministeri Fiscal.

En el gràfic 62, es fa referència a les dades d'un nou servei engegat a l'any 2013, amb la finalitat d'aglutinar diferents figures en la defensa del col·legiat en una, i oferir així un sistema de finestreta única que funciona les 24h, per recepcionar les eventuals queixes dels advocats, en relació amb el mal funcionament de l'Administració de Justícia. Així, el Telèfon vermell concentra els següents serveis:

- Diputat de Guàrdia.
- Empara col·legial.
- Queixa/incidència sobre el funcionament anormal de les Administracions Públiques.

A l'any 2013, es van atendre un total de 75 consultes a través del telèfon vermell, mentre que a l'any 2014 aquestes van ascendir a 126, un 68% més.

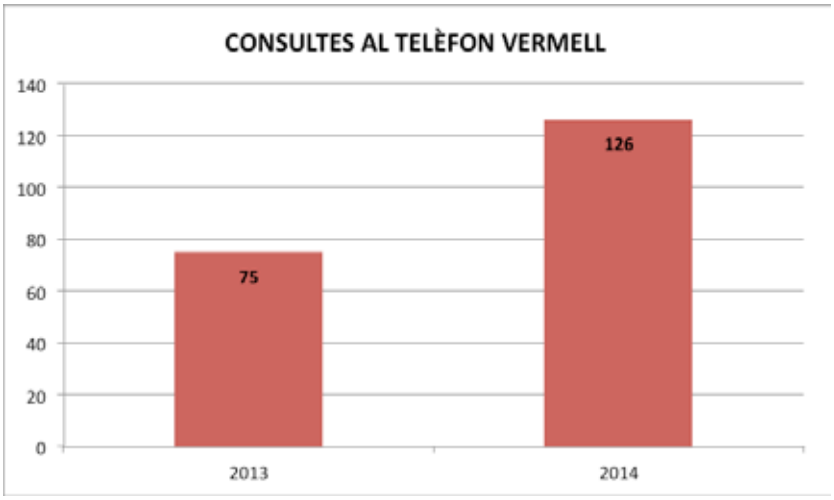

Gràfic 62. Consultes al Telèfon Vermell.

En el gràfic 63, podem veure les derivacions de les consultes ateses en el Telèfon Vermell, al llarg de l'any 2014. En aquest, veiem com la majoria de consultes ateses han estat derivades al CRAJ, amb un total de 94, mentre que 25 han estat resoltes directament. Això últim reflecteix que estem davant un servei eficaç, tenint en compte que s'han estalviat la tramitació de 25 expedients, la qual cosa beneficia tant al col·legiat com al propi ICAB.

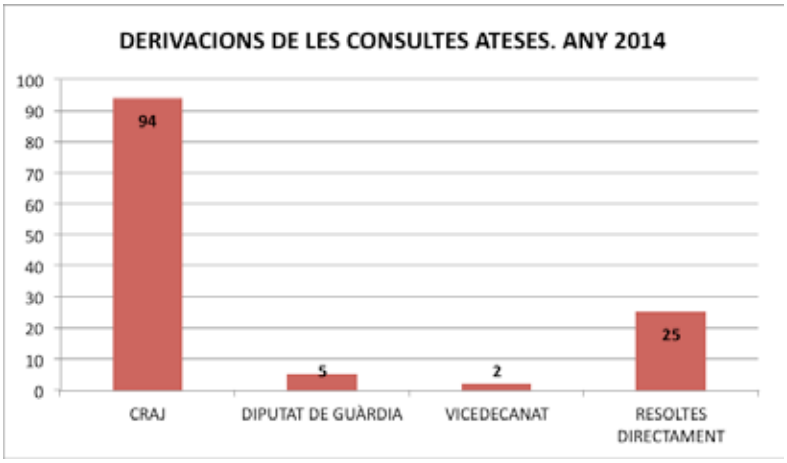

Gràfic 63. Derivacions de les consultes ateses en el Telèfon Vermell. Any 2014.

4.3 Servei d'Ocupació i Orientació Professional.

El Servei d'Ocupació i Orientació Professional (d'ara endavant SOOP) s'encarrega de donar resposta i atendre les necessitats laborals i professionals que es produeixen en l'entorn jurídic. Aquest, desenvolupa les seves funcions en quatre àmbits d'actuació:

- Advocacia emprenedora, a través de la qual s'organitzen tallers pràctics d'orientació professional, s'elaboren guies bàsiques sobre algunes matèries jurídiques (Fiscal, Laboral, Blanqueig de capitals, LOPD…) i s'ofereix un assessorament als quals emprenen una activitat al món de l'advocacia.
- Assessorament personalitzat.
- Orientació i intermediació laboral.
- Borsa de treball online.

En el gràfic 64 podem veure l'evolució anual del nombre de candidats inscrits en les ofertes que s'han anat publicant a la llarg dels últims anys. En aquest, veiem com la corba té un desenvolupament relativament irregular, amb unes oscil·lacions més o menys intenses en funció del concret any que mirem. El desenvolupament del mateix, dependrà del nombre total d'ofertes publicades, que s'exposa a continuació.

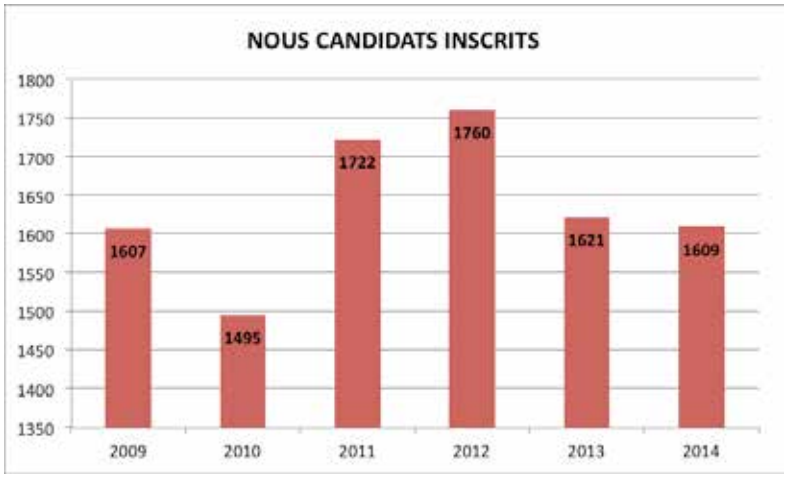

Gràfic 64. Evolució anual de nous candidats inscrits.

En el gràfic 65 podem veure l'evolució de les ofertes publicades en el SOOP, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. Quant a la tendència veiem com aquesta es mostra regressiva, doncs d'1.345 ofertes publicades a l'any 2009, passem a 1.094 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 19%. No obstant això, veiem com en l'últim any, es registra un increment de les ofertes publicades. En efecte, en referir-se les

dades a una situació soci laboral, l'evolució dels mateixos va a venir determinada amb el desenvolupament de l'economia en el sector del Dret.

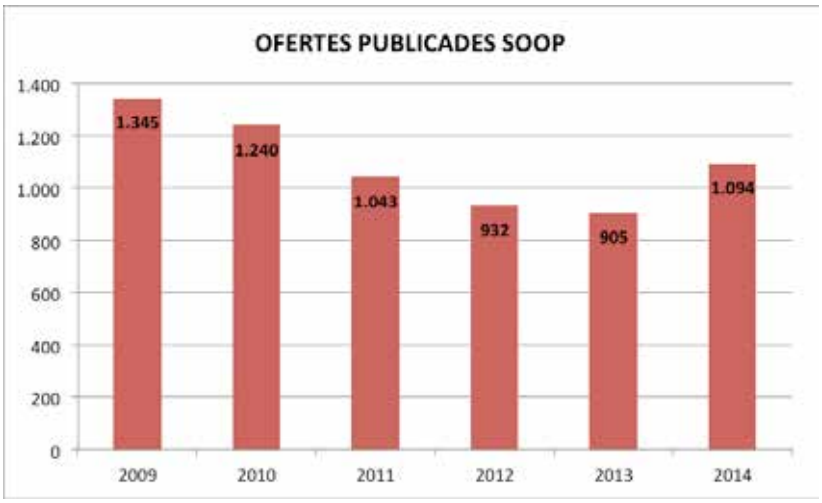

Gràfic 65. Ofertes publicades en el Servei d'Ocupació i Orientació Professional.

4.4. Comissió d'intermediació, responsabilitat, i assegurança col·legial (CIRAC).

La Comissió d'intermediació, responsabilitat i segur col·legial (d'ara endavant CIRAC), s'encarrega dels assumptes derivats de la sinistralitat col·legial, així com del impuls de les campanyes de conscienciació dirigides als col·legiats, sobre la importància de tenir una bona cobertura de responsabilitat civil, d'acord amb les necessitats del nostre exercici professional.

En el gràfic 66 podem veure l'evolució anual de la sinistralitat professional, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com la tendència de la mateixa es mostra a l'alça, doncs d'un total de 203 sinistres a l'any 2009, passem a un total de 319 a l'any 2014. Això suposa que s'ha produït un increment del 57% en els últims anys. Aquestes dades cal posar-los en relació amb l'evolució del cens col·legial dels últims anys, comentat en les primeres gràfiques del Capítol. En augmentar el cens de col·legiats, també ho fan les possibilitats que es produeixi un sinistre.

Gràfic 66. Evolució anual de la sinistralitat professional.

En el gràfic 67 tenim una taula amb l'històric de la sinistralitat tenint en compte la matèria de la qual ha derivat. En aquest, veiem com les matèries que major volum de sinistralitat ha representat, han estat el laboral, amb un total de 115 assumptes a l'any 2014, i el civil amb 107 expedients.

HISTÒRIC DE LA SINISTRALITAT PER MATÈRIES						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ADMINISTRATIU	12	5	11	7	12	16
LABORAL	73	76	72	76	95	115
FISCAL	26	58	50	55	55	52
CIRCULACIÓ	4	4	8	4	2	4
MATRIMONIAL	3	0	0	0	0	0
CIVIL	62	69	68	104	75	107
PENAL	8	4	8	9	3	7
MERCANTIL	8	7	7	13	12	12
REGISTRAL	1	0	0	0	0	0
PROCESSAL	5	5	3	0	0	0
ALTRES	1	2	1	2	2	6

Gràfic 67. Històric de la sinistralitat per matèries.

En el gràfic 68, podem veure l'evolució dels motius que han justificat el inici d'un expedient, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. La gran majoria dels mateixos, han estat iniciats arran d'un "escrit de reclamació per part d'un client".

HISTÒRIC DELS MOTIUS D'INICI DELS EXPEDIENTS						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AD CAUTELAM	41	45	46	31	29	46
ESCRIT RECLAMACIÓ DEL CLIENT	106	130	111	144	172	198
DECLARACIÓ PRESENTADA PERJUDICAT	33	38	47	56	37	33
DEMANDA CIVIL	12	13	22	35	17	32
DEMANDA PENAL	3	1	2	2	1	10
ALTRES	8	3		2	0	0

Gràfic 68. Històric dels motius que han motivat el inici d'un expedient.

4.5 La Biblioteca de l'ICAB

La projecció social que té l'exercici de l'advocacia, unit a la creixent complexitat de les relacions socials, fa que sigui necessari per a l'advocat estar en constant formació i reciclatge professional. Juntament amb el Servei de Formació l'ICAB posa a la disposició dels col·legiats, el Servei de Biblioteca, a través del com, aquests tenen a la seva disposició, una de les més importants col·leccions jurídiques d'Europa. En efecte, l'ICAB compta amb una biblioteca especialitzada en Dret i Ciències Socials, situada en el "Palauet Casades", un edifici d'estil neoclàssic construït a l'any 1883, que forma part de la seu de l'ICAB. Actualment, té més de 300.000 volums, gairebé 1.300 títols de publicacions periòdiques i 50 bases de dades especialitzades en Dret. La biblioteca de l'ICAB, compta amb tres espais de lliure accés per als col·legiats, que són:

- La Sala de lectures, on se situen les monografies publicades els últims sis anys, organitzades per matèries.
- L'Hemeroteca, on es troben els nombres dels últims anys de les revistes amb major volum de consultes ordenades alfabèticament, a més de la premsa del dia.
- La Sala Multimèdia, amb accés a tots els recursos electrònics i a Internet.

A més, compta amb connexió WIFI en tots els espais, i des de l'any 1989 està duent a terme importants treballs d'informatització i digitalització del seu catàleg antic, en honor de la conservació de l'important fons bibliogràfic que alberga. Pel que, tenint en compte la importància d'un servei com aquest pels motius relacionats, s'ha considerat oportú fer referència a una sèrie de dades estadístiques, que ens permetran conèixer una mica millor la Biblioteca de l'ICAB.

En el gràfic 69, podem veure l'evolució dels usuaris en sala de la Biblioteca, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, podem veure com la tendència de la gràfica es mostra en progressió, doncs de 39.041 usuaris a l'any 2009, passem a un total de 45.690 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 17%. Aquesta dada cal posar-ho en relació amb l'augment de les col·legiacions i del cens col·legial, comentats en les primeres gràfiques del present capítol.

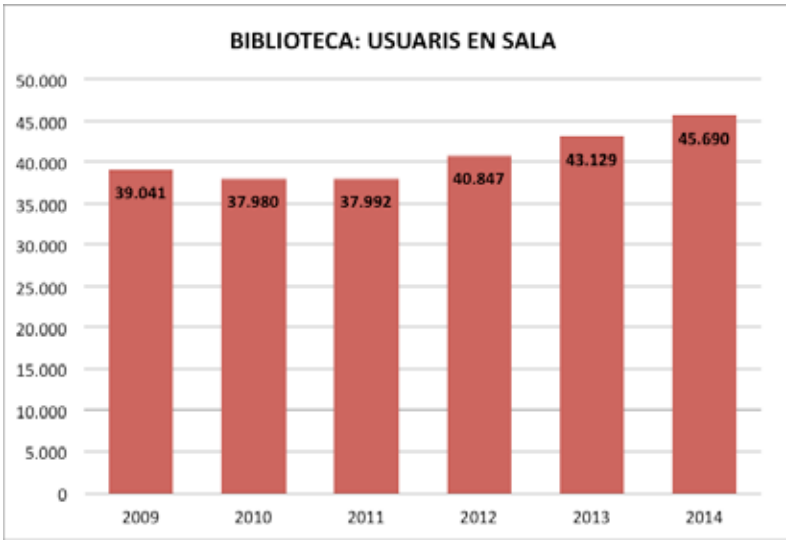

Gràfic 69. Biblioteca: Usuaris en sala.

En el gràfic 70, podem veure l'evolució anual de les noves adquisicions de llibres des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, veiem com la crisi ha incidit en les adquisicions d'obres noves, al llarg dels últims anys: en efecte, en el període 2009-2013, veiem com es produeix un descens progressiu en el nombre d'adquisicions de recursos bibliogràfics. No obstant això, veiem que malgrat la greu conjuntura econòmica que travessa el país, l'ICAB ha mantingut el seu compromís en el desenvolupament de les seves funcions públiques a través de l'aposta per la formació i la cultura, doncs fins i tot l'any en el qual s'han adquirit un menor nombre d'obres, aquestes han aconseguit un volum molt important. Així, a l'any 2013 s'han adquirit un total d'1.642 obres noves. Finalment, a l'any 2014 veiem com es produeix un canvi en la tendència, amb l'adquisició d'un total de 3.722 obres noves, la xifra més alta de la sèrie. Això suposa una progressió del 37%, respecte a l'any 2009, la qual cosa sens dubte és una dada positiva.

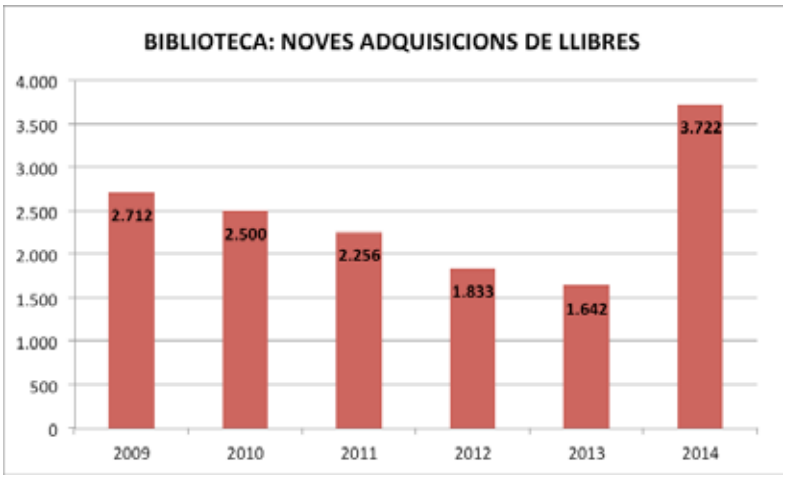

Gràfic 70. Biblioteca: noves adquisicions de llibres.

En relació al nombre d'obres prestades, en el gràfic 71 podem contemplar la seva evolució anual dins del període comprès entre els anys 2009 i 2014.

D'acord amb l'increment del nombre d'usuaris en sala, així com del compromís ferm en l'actualització dels recursos bibliogràfics amb l'adquisició de noves obres, i l'augment del cens col·legial en els últims anys, en el gràfic 71 veiem com la tendència dels préstecs realitzats es mostra a l'alça. Així, d'un total de 12.714 obres prestades l'any 2009, passem a un total de 16.668 a l'any 2014. Això suposa una progressió del 31% en el referit període, i denota un acostament dels serveis de l'ICAB al col·legiat.

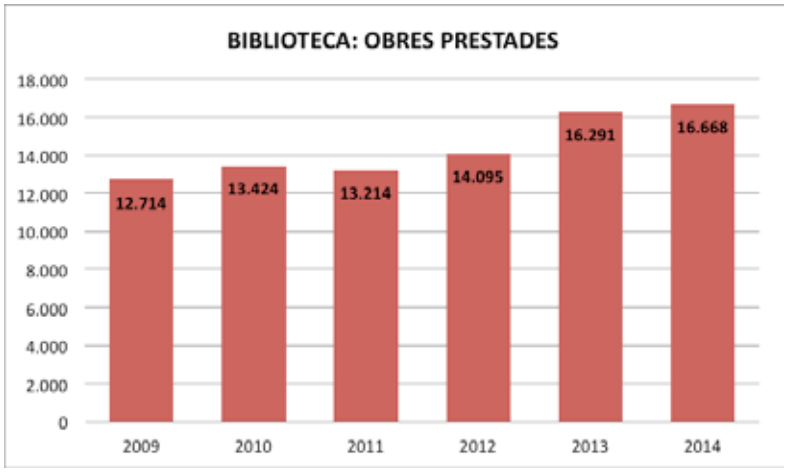

Gràfic 71. Biblioteca: Obres prestades.

En el gràfic 72 podem observar el comportament de les dades referides a les consultes realitzades al catàleg online, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

D'acord amb les dades registrades en les gràfiques anteriors, veiem com la tendència d'aquest reflecteix un increment constant del volum de consultes realitzades. En efecte, d'un total de consultes al catàleg online de 57.228 a l'any 2009, passem a 80.072 a l'any 2014, la qual cosa suposa una variació interanual del 40%.

La posada a la disposició d'un catàleg online en el marc de l'anomenada biblioteca digital, reflecteix l'aposta per la modernització constant del Servei de Biblioteca de l'ICAB iniciat a l'any 1989, per a la comoditat dels seus col·legiats.

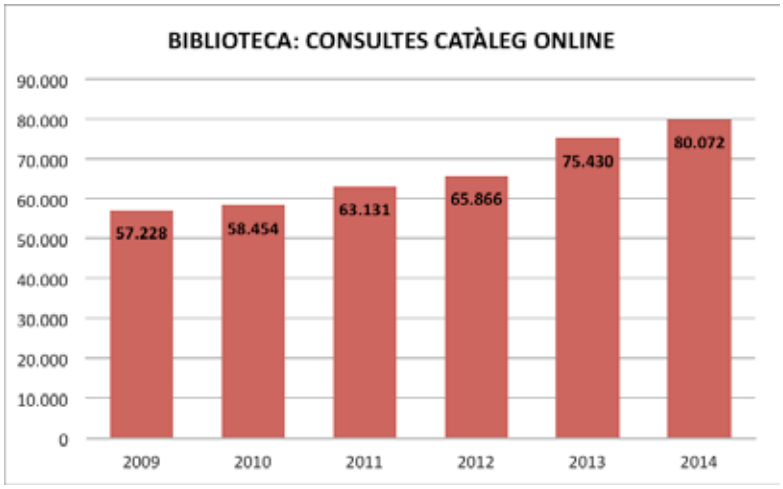

Gràfic 72. Biblioteca: Consultes catàleg online.

En el gràfic 73 podem veure l'evolució anual de la utilització dels recursos informàtics disponibles a la Sala Multimèdia, a través de les consultes realitzades en les Bases de dades.
En termes generals, veiem com el nombre de consultes a les BBDD ha anat en augment al llarg dels últims anys. Així, d'un total de 8.400 consultes realitzades a l'any 2009, passem a 9.895 a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 18%.

No obstant això, la xifra més alta es registra a l'any 2012, amb un total de 10.089, reflectint-se un lleuger descens en els dos últims anys de la sèrie. En els últims anys, s'ha incrementat l'oferta dels proveïdors d'aquest tipus de serveis i s'ha normalitzat la seva inclusió en les estructures organitzatives dels despatxos d'advocats. A més, des del portal web de l'ICAB, els col·legiats tenen accés a una sèrie de BBDD, pel que poden accedir des de qualsevol ordinador a través de la seva àrea personal i la seva clau d'accés.

Encara i així, veiem com la xifra de consultes, es manté relativament alta, doncs no hem d'oblidar que la Biblioteca de l'ICAB, compta amb una amplíssima varietat de bases de dades especialitzades en matèria jurídica.

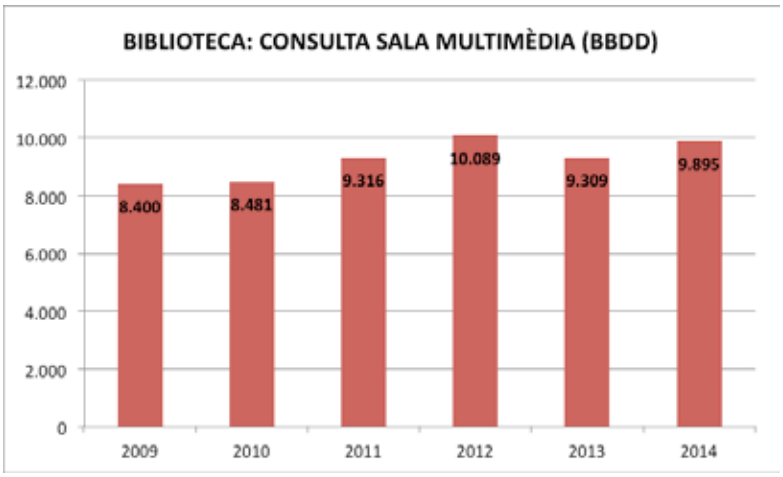

Gràfic 73. Biblioteca: consulta sala multimèdia (Bases de dades).

5. Conclusions

Al llarg del present Capítol, hem tingut l'oportunitat d'analitzar una sèrie de dades estadístiques referides a l'activitat de l'ICAB. Una de les principals conclusions que hem de destacar, és l'àmplia activitat que realitza l'ICAB, en el desenvolupament de les seves funcions estatutàries. Sobre les mateixes, hem pogut veure que aquestes es despleguen en dues direccions, cap a la Societat i cap a els seus propis col·legiats, però sempre tenint en compte la projecció social que té l'exercici de l'Advocacia, tenint en compte del paper de col·laboradors necessaris dels advocats i les advocades, amb la funció jurisdiccional.

S'ha estudiat l'activitat pròpia de l'ICAB, fent una classificació de la mateixa en tres grans àmbits d'actuació. En primer lloc, quant al control deontològic, l'ICAB exerceix el control disciplinari i la vigilància sobre els seus col·legiats, amb l'objectiu de preservar una actuació professional i decorosa, en honor d'un servei públic de qualitat. En el gràfic 1 i en el gràfic 2, hem pogut veure com en els últims anys, s'ha produït un increment del nombre de col·legiacions i del cens col·legial, motivat per l'entrada en vigor de la Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions d'Advocat i Procurador dels Tribunals, després d'una "vacatio legis" de 5 anys. A més, cal tenir en compte l'existència d'un altre tipus de col·legiat, que són les Societats Professionals (gràfic 3), que es constitueixen conforme a la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals i que, a tenor de la mateixa, tenen les obligació d'inscriure's en el Registre de Societats Professionals de l'ICAB.

Si posem en relació el cens col·legial amb el nombre de queixes presentades i amb el nombre de sancions imposades, veiem com existeix un alt grau de satisfacció dels serveis prestats pels advocats i les advocades de l'ICAB. En efecte, d'un total de 828 queixes presentades a l'any 2014 (gràfic 4), han conclòs en sanció només 50 (gràfic 8), la qual cosa representa un 0,20% sobre el cens col·legial. Aquesta dada, coincideix amb una de les principals conclusions a les quals ha arribat el "Informe general: Baròmetre Intern del Consell General de l'Advocacia Espanyola 2015", que diu que "estem malament en l'econòmic, però cada vegada millor en tot la resta". Aquest "tot la resta" es refereix al grau de lliurament als clients per part dels

professionals, la qualitat en la prestació del servei, l'esforç per mantenir-se en constant formació i reciclatge professional, el interès pels problemes de la Justícia, així com una especial sensibilitat pels problemes socials.

En segon lloc, es confirma la tendència regressiva del temps que dura la tramitació d'un expedient de taxació de costes. En efecte, a l'any 2014, veiem com el temps benvolgut empleat per a la resolució d'un dictamen sobre costes, és de 2,10 mesos.

Quant al servei del Torn d'Ofici i Assistència al Detingut, aquest constitueix una de les funcions més importants en les quals l'ICAB presta la seva col·laboració amb l'Administració de Justícia. Els diferents serveis d'orientació jurídica desplegats pel territori ICAB, han atès un total de 53.143 consultes a l'any 2014. En el gràfic 12, veiem com s'han produït un menor nombre de consultes que a l'any anterior. No obstant això, veiem com la xifra registrada està molt per sobre de les anotades en anys anteriors, i que aquest descens es deu a la regressió de la taxa de litigiositat que ha tingut lloc en els quatre ordres jurisdiccionals.

En el marc d'aquesta activitat d'orientació jurídica, hem de situar el impuls que des de diferents institucions s'està fent de la Medicació, com a mecanisme alternatiu de resolució de conflictes. El ICAB, ha jugat un paper important en aquest sentit, amb la inauguració del seu propi centre de mediació, el CEMICAB. D'altra banda, hem de destacar l'aposta per l'especialització d'alguns d'aquests serveis orientadors, per canalitzar una sèrie d'assumptes que, per les seves característiques i naturaleses pròpies, aconsellen que siguin atesos per algú especialitzat. En aquest punt, hem destacat l'activitat del SIDH i del Ofideute, com a organismes el propòsit dels quals és la intermediació entre aquelles persones que es troben en una situació d'impagament de la quota hipotecària o en risc imminent estar-ho, i l'entitat financera.

En el gràfic 31, hem pogut veure com, una vegada més, es confirma la tendència alcista de les sol·licituds de Justícia Gratuïta, registrant a l'any 2014 un total de 36.957 peticions. En aquest punt, hem de diferenciar el benefici de la JG, que és un dret que es concedeix a una persona que es troba en una situació d'insuficiència de recursos per litigar, en el marc de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, de el "torn d'ofici". Aquest últim, no deixa de ser un llistat d'advocats i advocades, del que emanen les designes i els telefonemes, en una sèrie de supòsits, entre els quals es pot trobar la concessió del benefici de la justícia gratuïta o no. Així, en el gràfic 34, veiem que dels 36.957 expedients de JG tramitats a l'any 2014, només 28.152 han estat resolts de forma favorable.

D'altra banda, en el gràfic 35 veiem com el nombre d'advocats inscrits en el TOAD, ha crescut a l'any 2014, anotant-ne un total de 3.486 lletrats. Hem de destacar que, en l'últim any, mentre que s'ha produït un increment del volum de designes (amb 46.341 registrades), el nombre total de telefonemes ha descendit (amb 46.767 anotades), coincidint amb la regressió que s'ha produït en la litigiositat de l'àmbit penal. Cal recordar, que els telefonemes, són les designacions que es produeixen en el marc de les anomenades "guàrdies".

En aquest punt, hem de destacar un projecte desenvolupat pl'ICAB en el marc d'una acció de responsabilitat corporativa, en virtut del com presta un assessorament jurídic en matèria civil i laboral, a aquelles persones que, malgrat trobar-se en una situació d'excepcional vulnerabilitat social, no troben acomodament normatiu en la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta. Així, en el gràfic 47, podem veure el nombre d'advocats inscrits en el servei PRO-BONO que el Col·legi presta arran del conveni de col·laboració de 30 d'abril de 2012, signat entre l'ICAB i l'Institut Català d'Oncologia (ICO).

Finalment, en l'epígraf dedicat a "altres serveis de l'ICAB", es fa referència a una sèrie d'activitats que duu a terme el Col·legi. En aquest apartat no s'ha volgut fer un anàlisi exhaustiva de tots els serveis que ofereix l'ICAB, ja que com hem dit, l'activitat de l'ICAB és molt àmplia. Però sí que s'ha considerat oportú, fer referència a algunes de les més importants, com l'és el servei de formació, el CRAJ, el SOOP o la Biblioteca de l'ICAB, que constitueixen un dels estendards més significatius del Col·legi.

En efecte, una de les necessitats d'un advocat o una advocada, és la d'estar en constant formació i reciclatge professional, atenent al furor normatiu i a la creixent complexitat de la societat dels últims temps. El ICAB, a través de diferents programes formatius, ofereix una àmplia varietat de possibilitats perquè els col·legiats tinguin la possibilitat d'estar en constant actualització. Així, l'ICAB opta per una formació especialitzada a través del Campus, en diferents àrees del Dret, una formació inicial i pràctica a través de la EPJ, o bé una formació contínua tenint en compte les principals novetats legislatives i jurisprudencials, així com esdeveniments de rabiosa actualitat, que es van produint en l'entorn jurídic.

Constitueix un complement perfecte a la formació, el servei que presta l'ICAB a través de la seva Biblioteca, situada a l'edifici modernista de el "Palauet Casades", que compta amb una de les col·leccions bibliogràfiques més importants a nivell europeu, en matèria de Dret i Ciències Socials. En el gràfic 70, podem veure com el compromís de l'ICAB per la formació i actualització en matèria jurídica, es manté ferma malgrat el context de crisi econòmica que travessa el país des de l'any 2008. Així, a l'any 2014, es van adquirir un total de 3.722 obres noves, la xifra més alta registrada en la seqüència temporal analitzada.

En conclusió, un dels objectius de l'ICAB, és l'apropament d'aquest cap als seus col·legiats, a través de el impuls dels seus serveis, en honor del compliment de les seves funcions públiques i de la projecció que l'exercici de l'Advocacia té en la societat.

L'àmbit Contenciós-Administratiu

1. Introducció

En aquest capítol, durem a terme l'estudi dels moviments dels assumptes, el coneixement dels quals i la seva resolució està reservat als òrgans que s'integren en l'àmbit contenciós-administratiu, així com dels principals indicadors judicials d'aquests. L'art. 6 de la *Llei 29/1998, de 13 de juliol, Reguladora de la Jurisdicció Contenciosa-administrativa* (d'ara endavant, LRCA) estableix que els òrgans jurisdiccionals que formen part de l'ordre contenciós-administratiu són:

- Jutjats del Contenciós-administratiu.
- Jutjats Centrals del Contenciós-administratiu.
- Sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia.
- Sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional.
- Sala contenciosa administrativa del Tribunal Suprem.

Per a una millor comprensió de l'evolució i el comportament de les gràfiques que s'exposaran a continuació, cal tenir en compte una sèrie de consideracions. En primer lloc, estem davant un àmbit jurisdiccional amb una naturalesa i una sèrie de característiques pròpies, que ja van ser anunciades en la important reforma legislativa de modernització que va suposar la *Llei de 27 de desembre de 1956, reguladora de la Jurisdicció contenciosa-administrativa*, substituïda per la citada LRJCA del 1998. D'altra banda, cal tenir present l'evolució del context sociopolític del nostre país en els últims 50 anys.

Tal com s'exposa en l'Exposició de Motius de la LRJCA del 1998, s'ha produït un canvi profund en aquest àmbit, doncs d'una administració fortament centralitzada, hem passat a una altra de caràcter descentralitzat, tant funcional com territorialment. El canvi d'un règim autoritari a un Estat Social i Democràtic de Dret, ha incidit notablement en la modernització iniciada amb la *Llei de 27 de desembre de 1956*, i ha permès profunditzar en la jurisprudència interpretativa dels òrgans judicials

administratius. L'aprovació de la Constitució Espanyola de 1978, va suposar la garantia plena dels postulats de l'Estat de Dret al nostre país, a través dels següents principis:

- La tutela judicial efectiva dels drets i interessos legítims dels ciutadans.
- La submissió de l'Administració Pública a la Llei i al Dret.
- El control de la potestat reglamentària.
- El control de la legalitat de l'actuació administrativa pels Tribunals.

En segon lloc, cal tenir en compte que existeixen diferents nivells d'Administració Pública (estatal, autonòmica i local) fruit de la descentralització funcional i territorial abans apuntada. El règim jurídic de les administracions públiques, s'engloba en l'esquema de bases més desenvolupament, la qual cosa permet a les CCAA tenir les seves pròpies normes, sempre que s'ajustin a les bases estatals i al seu àmbit competencial.

A més, l'Administració Pública té un caràcter instrumental al servei del ciutadà, en virtut del com l'actuació de les diferents administracions, anirà dirigida al desenvolupament i consecució dels objectius continguts en les lleis i en l'ordenament jurídic.

També, el desenvolupament legislatiu comunitari ha incidit en la creixent complexitat d'aquest àmbit jurisdiccional, que ha hagut d'adaptar-se a les diferents directives i normes en matèries com ara energia, telecomunicacions, contractació del sector públic, etc., en l'assumpció de l'anomenat "patrimoni jurídic de la UE".

Tots aquests trets considerats en conjunt, fan que estiguem davant una jurisdicció que s'ocupa de temes d'un alt nivell jurídic i complexitat tècnica. A més, molts dels assumptes tractats per aquesta jurisdicció, són sensiblement permeables al context polític del moment, malgrat el control de legalitat al que està sotmesa l'actuació de l'Administració. Això, unit a la insuficiència de mitjans a la que s'han d'enfrontar els òrgans judicials, fa que el col·lapse en l'àmbit jurisdiccional contenciós-administratiu sigui notable. I així ho han reflectit històricament les altes taxes de congestió i de pendència que s'han registrat en aquest ordre, al llarg dels últims anys.

Finalment, cal dir que en els últims anys, s'ha produït un lleuger descens de la taxa de litigiosidad en aquest ordre, a causa de diferents factors. El primer, seria la implantació de les taxes judicials a través de la de la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*, que ha suposat un desincentiu, quan no un obstacle, per a molts ciutadans a l'hora de litigar en defensa dels seus drets i interessos. D'altra banda, el context econòmic de recessió del nostre país en els últims anys, ha incidit negativament en el poder adquisitiu de la gent i, malgrat que la insuficiència de recursos per litigar té la seva salvaguarda en la *Llei 1/1996, de 10 de gener, de 1996, d'assistència jurídica gratuïta*, sens dubte el vector econòmic ha influït en el descens de la litigiosidad.

També, el desenvolupament del Pla de Modernització de la Justícia i la implantació de la nova oficina judicial, ha fet que es produeixi un descens del col·lapse judicial, gràcies a la millora en l'eficiència resolutiva dels tribunals, fruit de tals mesures.

2. Part general

2.1 Litigiositat

En parlar de la litigiositat en l'ordre contenciós-administratiu, ens estem referint al volum d'assumptes amb transcendència judicial, el coneixement dels quals i la seva resolució és competència dels

òrgans que formen part d'aquest àmbit jurisdiccional. Per obtenir el resultat de la taxa de litigiositat, hem de sumar el número total dels assumptes ingressats en l'àmbit contenciós-administratiu, multiplicar-ho per mil i dividir-ho entre el número total de població d'aquella demarcació territorial que vulguem analitzar. El resum d'aquesta fórmula seria: **Litigiositat = Total Assumptes ingressats X 1000/Població.**

En el gràfic 1 podem observar com ha estat l'evolució de la taxa de litigiositat en la jurisdicció contenciosa-administrativa, des de l'any 2005 fins a l'any 2014. En aquest es poden distingir dos períodes clarament diferenciats, quant al comportament de la tendència es refereix. El primer d'ells va des de l'any 2005 fins a l'any 2009, coincidint amb els anys de creixement econòmic. En aquest període, veiem com la litigiositat augmenta de forma progressiva, fins a situar-se a l'any 2009 en un 6,83%, la xifra més alta de la sèrie. Respecte al segon període, veiem que s'inicia amb un canvi en la tendència, produint-se un descens progressiu de la mateixa. La xifra més baixa registrada es produeix a l'any 2013, i és de 4,12%. A l'any 2014, veiem com es registra una taxa de litigiositat del 4,51%, mantenint-se per tant, la tendència regressiva marcada en aquest segon període.

Quant a les causes explicatives del comportament de la gràfica, hem de tenir en compte, d'una banda, l'afectació que té el context econòmic del país en totes les esferes socials, reflectint-se també a nivell judicial. En efecte, en un context d'expansió econòmica es produeix una major litigiositat derivada d'una major activitat; mentre que en un context de recessió, el vector econòmic incideix de manera important a l'hora de prendre la decisió de plantejar un plet. A més les taxes judicials han suposat per a molts ciutadans un desincentiu important, quan no un obstacle, a l'hora d'iniciar un procediment.

D'altra banda, els moviments migratoris que en un primer període van contribuir a incrementar la litigiositat, han incidit en el descens de la mateixa en el segon període. El dret d'estrangeria constitueix una part important de l'àmbit contenciós-administratiu, motiu pel qual se li dedica un apartat específic més endavant.

Finalment, una altra de les causes que ha contribuït a la reducció de la litigiositat, és el transvasament d'algunes matèries, com les pretensions deduïdes en matèria de regulació d'ocupació i trasllats col·lectius, així com les sancions per infraccions en l'ordre social (excepte la gestió recaptatòria de la Seguretat Social), que abans eren competència de l'ordre contenciós-administratiu, i que ara correspon conèixer a l'àmbit social.

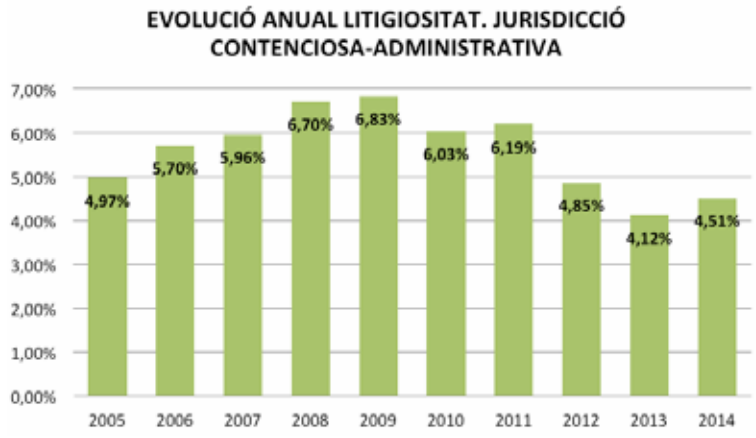

Gràfic 1. Evolució anual litigiositat. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 2 es fa una comparativa de la taxa de litigiositat des de l'any 2009 fins a l'any 2014, entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i "demarcació ICAB".

D'acord amb el que s'ha expressat en el gràfic anterior, veiem com els primers anys de la sèrie es registren els valors més alts, sent l'any 2009 el que major conflictivitat presenta en tots els nivells territorials. Aquest descens es manté al llarg de la gràfica, i veiem com a l'any 2014 es registra un lleuger augment de la taxa litigiositat.

Destaca com en la "demarcació ICAB", es registra una taxa ostensiblement major que al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB". Aquest fenomen es produeix per l'existència d'una major concentració de població i d'activitat econòmica, que provoca unes majors possibilitats de què es plantegi un assumpte judicial.

COMPARATIVA TERRITORIAL LITIGIOSITAT. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

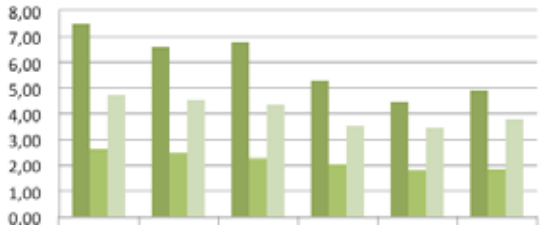

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	7,49	6,57	6,80	5,29	4,45	4,90
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	2,62	2,47	2,26	1,99	1,82	1,85
DEMARCACIÓ ICAB	4,73	4,54	4,33	3,53	3,43	3,77

Gràfic 2. Comparativa territorial litigiositat. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

2.2 Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 3 podem observar el volum d'assumptes ingressats en la jurisdicció contenciosa-administrativa des de l'any 2009 fins a l'any 2014, així com la seva evolució als diferents territoris analitzats.

En primer lloc, veiem com els volums que anotats en els territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", són molt similars malgrat que geogràficament el primer és major que el segon. Tal com hem comentat abans, això s'explica perquè en la "demarcació ICAB" es concentra una major densitat de població i es produeix una major activitat socioeconòmica que incideix en la litigiositat del mateix.

En segon lloc, la tendència del número total d'assumptes ingressats, es correspon amb el que s'ha expressat en els gràfics anteriors relatius a la taxa de litigiositat. En efecte, veiem com a mesura que se succeeixen els anys, es produeix una reducció del número d'assumptes ingressats. L'any 2012 té lloc el descens més significatiu, ja que passem de 292.127 assumptes a l'any 2011 a 229.145, la qual cosa suposa una reducció del 22%. No obstant això, és l'any 2013 en el qual es registren les xifres més baixes de la sèrie. Finalment, s'observa com a l'any 2014 es produeix un lleuger augment del número d'assumptes ingressats en la jurisdicció contenciosa-administrativa, correlatiu a al increment de la litigiositat.

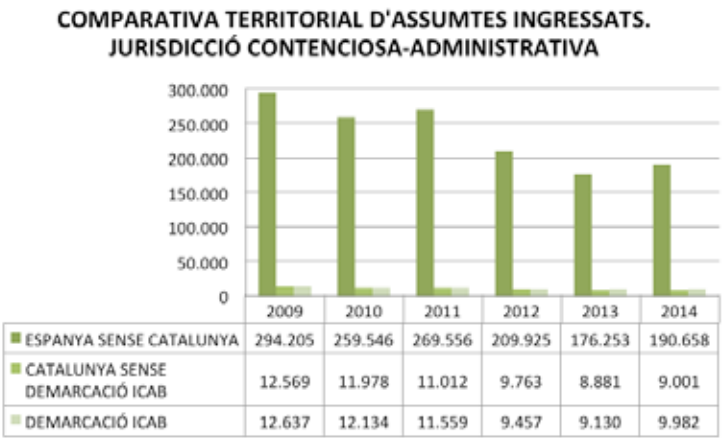

Gràfic 3. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes resolts

En el gràfic 4 veiem la comparativa per territoris dels assumptes resolts en l'ordre jurisdiccional contenciós-administratiu, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, veiem com el major volum d'assumptes resolts es concentra en els primers anys de la sèrie, coincidint amb un major número d'assumptes ingressats i amb una major taxa de litigiositat, tal com s'ha fet referència abans. Conforme es van succeint els anys, veiem com el número d'assumptes resolts va disminuint, d'acord amb el manifestat en els gràfics anteriors.

L'any 2014, podem observar com es registren les xifres més baixes de la seqüència, als tres territoris analitzats. Proporcionalment parlant, aquest descens és més accentuat al territori de "Espanya sense Catalunya", tenint en compte que és en aquest àmbit geogràfic, on es concentren un major número d'òrgans judicials, en termes absoluts.

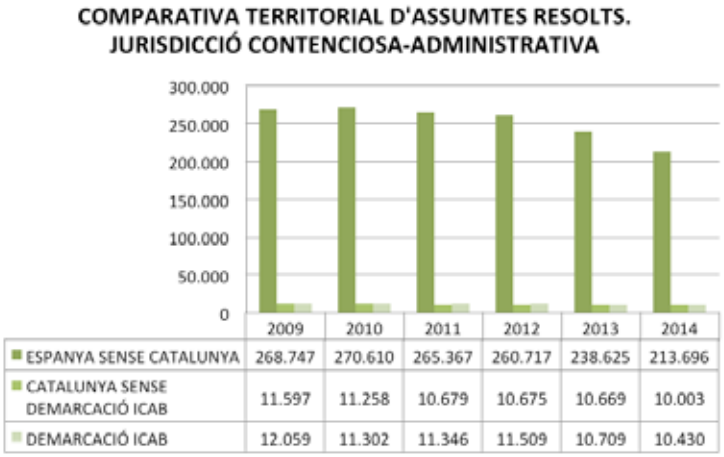

Gràfic 4. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 5 podem veure quina ha estat la distribució territorial dels assumptes pendents al finalitzar en la jurisdicció contenciosa-administrativa, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

De la mateixa manera que succeïa amb els assumptes resolts, el volum d'assumptes pendents al finalitzar depèn del número total d'assumptes ingressats en un determinat any i, per tant, de la

càrrega de treball a la qual s'hagin hagut d'enfrontar els tribunals en un determinat exercici.

A partir de l'any 2011, veiem com el número d'assumptes pendents al finalitzar, va disminuint de forma progressiva segons es van succeint els anys. Així, a l'any 2014 es registren les xifres més baixes de la seqüència als tres territoris.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTES PENDENTS AL FINALITZAR. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

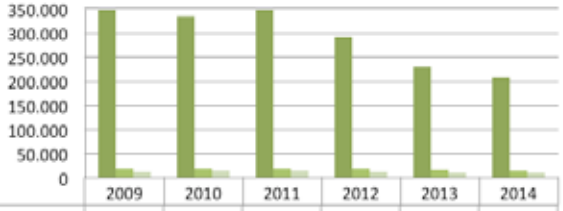

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	347.310	334.013	347.011	291.756	229.228	206.581
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	19.227	19.642	19.646	18.309	16.515	15.361
DEMARCACIÓ ICAB	12.553	13.525	13.721	11.664	10.044	9.704

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Sentències

En el gràfic 6 podem observar una comparativa territorial del número total de sentències que s'han dictat pels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit administratiu.

El comportament de la gràfica es correspon amb la taxa de litigiositat exposada (gràfic 1), així com amb el número d'assumptes ingressats (gràfic 3). Així, veiem com en els primers anys de la seqüència temporal analitzada, es dicten un major número de sentències; mentre que en els últims anys, la tendència es mostra a la baixa.

No obstant això, serà a través dels indicadors judicials que analitzarem més endavant, on veurem si aquest descens en el número de sentències, suposa una disminució en la capacitat resolutiva dels nostres tribunals o simplement es conseqüència de la reducció de la litigiositat abans comentada.

COMPARATIVA TERRITORIAL TOTAL SENTÈNCIES. JURSIDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

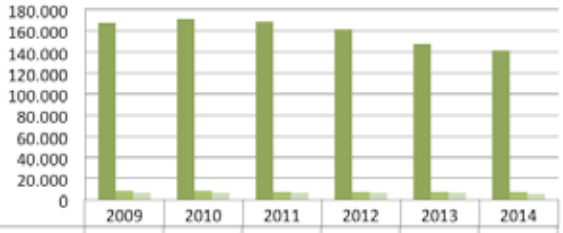

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	167.758	171.981	168.591	161.768	147.974	141.160
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	8.209	8.026	7.806	7.740	7.635	7.113
DEMARCACIÓ ICAB	6.656	6.363	6.279	6.154	5.940	5.385

Gràfic 6. Comparativa territorial del total de sentències. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 7 podem observar una taula amb l'evolució anual del número de sentències dictades pels Jutjats del Contenciós-administratiu, de la demarcació territorial de l'ICAB.

En aquesta, veiem com les xifres registrades com a reflex del número de sentències emeses, són

bastant irregulars depenent del concret òrgan i any que mirem. No obstant això, i d'acord amb el que s'ha expressat en els gràfics anteriors, podem comprovar com ha descendit el volum de resolucions dictades, considerant la seqüència temporal en el seu conjunt.

LA LUPA. SENTÈNCIES TOTALS JUTJATS DE LO CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. DEMARCACIÓ ICAB						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JCA Nº 1 BARCELONA	365	355	350	312	263	246
JCA Nº 2 BARCELONA	391	380	381	349	389	351
JCA Nº 3 BARCELONA	413	350	367	298	338	240
JCA Nº 4 BARCELONA	337	409	421	497	438	277
JCA Nº 5 BARCELONA	455	331	403	370	292	278
JCA Nº 6 BARCELONA	587	383	376	300	333	282
JCA Nº 7 BARCELONA	367	317	295	331	339	373
JCA Nº 8 BARCELONA	361	362	470	430	378	347
JCA Nº 9 BARCELONA	362	360	340	520	310	318
JCA Nº 10 BARCELONA	391	366	378	355	379	430
JCA Nº 11 BARCELONA	378	388	326	348	348	320
JCA Nº 12 BARCELONA	378	389	415	312	316	305
JCA Nº 13 BARCELONA	315	392	328	392	434	300
JCA Nº 14 BARCELONA	358	386	395	331	360	352
JCA Nº 15 BARCELONA	440	475	361	426	352	300
JCA Nº 16 BARCELONA	406	362	349	272	274	237
JCA Nº 17 BARCELONA	352	358	324	311	397	429

Gràfic 7. La Lupa. Sentències totals dels jutjats del contenciós-administratiu de Barcelona.

2.3 Principals indicadors judicials

A continuació, anem a analitzar com es tradueix el moviment dels assumptes abans exposat, a través dels principals indicadors judicials: taxa de resolució, taxa de pendència i taxa de congestió.

Taxa de resolució

La taxa de resolució, juntament amb les taxes de pendència i de congestió, ens permet saber quina és la situació de col·lapse dels òrgans que integren, en aquest cas, l'ordre jurisdiccional administratiu. Per calcular el resultat de la taxa de resolució, cal dividir el número total d'assumptes ingressats entre el número total d'assumptes resolts, tal i com es reflecteix en la següent fórmula: **Taxa de resolució = resolts/ingressats.**

Quant a l'evolució anual de la taxa de resolució en la jurisdicció contenciosa-administrativa, en el gràfic 8 veiem quin ha estat el seu desenvolupament des de l'any 2009 fins a l'any 2014. En termes generals, s'ha produït un augment en la capacitat resolutiva dels tribunals, doncs d'un 92% a l'any 2009 passem a un 112% a l'any 2014, la qual cosa suposa un augment del 22%. A l'any 2013, veiem com es registra una taxa de resolució del 132%, sent aquesta la més alta de la sèrie.
No obstant això, cal tenir en compte que en produir-se un descens en el volum d'assumptes ingressats, part d'aquest increment en la taxa de resolució es deu al fet que els òrgans judicials han vist reduïda la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar.

Gràfic 8. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 9 podem observar una comparativa territorial de la taxa de resolució, distingint entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En primer lloc, veiem com el desenvolupament de la corba és paral·lel a la de la gràfica anterior, encara que amb els matisos propis de cadascun dels àmbits geogràfics analitzats, i que estudiem de forma separada a continuació.

Excepte en l'any 2009, veiem com el territori en el qual es registren majors taxes de resolució, és el de "Espanya sense Catalunya". A l'any 2014, veiem com es produeix un lleuger descens de la taxa resolució als tres territoris, d'acord amb el manifestat en els gràfics anteriors.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	91%	104%	98%	124%	135%	112%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	92%	94%	97%	109%	120%	111%
DEMARCACIÓ ICAB	95%	93%	98%	122%	117%	104%

Gràfic 9. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 10 veiem com ha estat l'evolució anual de la taxa de resolució en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya", des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En els tres primers anys de la sèrie, veiem com la taxa de resolució es mou entorn d'un 98%, mentre que en els tres últims, la capacitat resolutiva a "Espanya sense Catalunya" gira al voltant del 124%. A l'any 2014, la taxa de resolució en aquesta demarcació és d'un 112%.

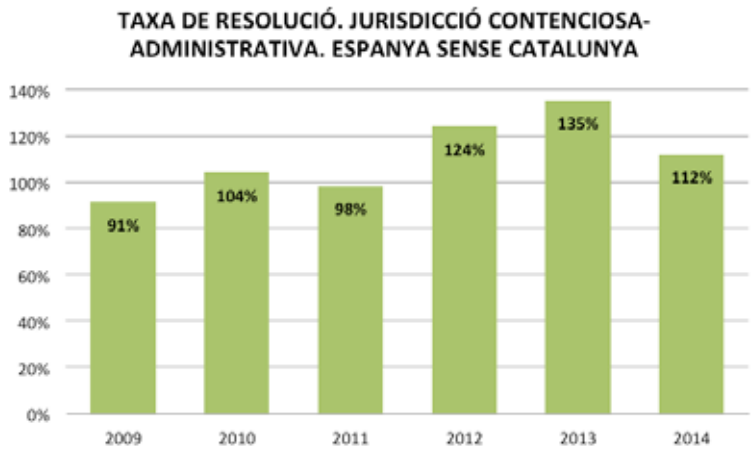

Gràfic 10. Taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Espanya sense Catalunya.

En el gràfic 11 veiem el comportament de la taxa de resolució al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En general, i de la mateixa manera que en el que s'ha comentat en els gràfics anteriors, veiem com la tendència de la gràfica es mostra a l'alça, a mesura que se succeeixen els anys. Així, a l'any 2009 podem observar com es registra un 92%, mentre que a l'any 2014, s'anota una taxa de resolució del 111%, la qual cosa suposa un increment del 22%. No obstant això, a l'any 2013 la capacitat de resolució dels tribunals, és del 120%, la qual cosa implica un lleuger descens en l'últim any.

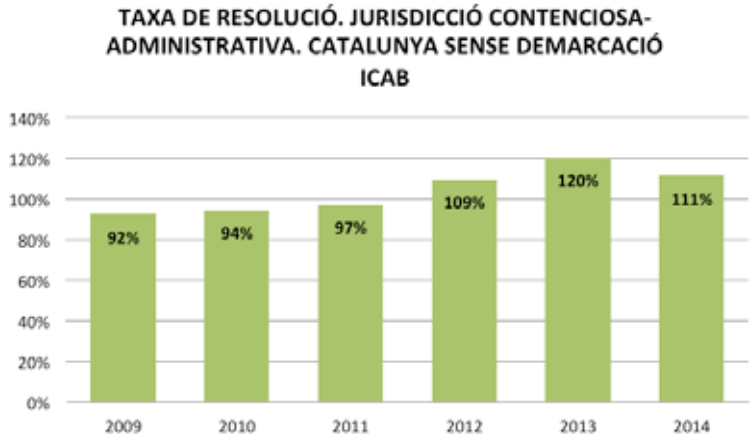

Gràfic 11. Taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 12 podem contemplar la taxa de resolució de la jurisdicció contenciosa-administrativa en la "demarcació ICAB", en els anys compresos entre el 2009 i el 2014.

De la mateixa manera que succeïa als altres territoris abans comentats, en els anys 2009 a 2011, la taxa de resolució és menor (entorn d'un 96%) respecte als últims anys, en els quals la capacitat resolutiva se situa al voltant del 114%. A l'any 2012, veiem com es registra un 122%, la xifra més alta de la sèrie; mentre que a l'any 2014 s'anota una taxa del 104%.

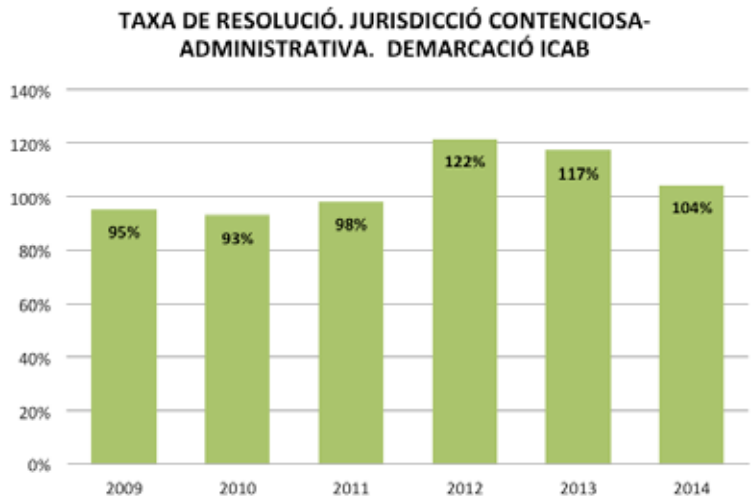

Gràfic 12. Taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

La taxa de pendència s'obté dividint els assumptes pendents al finalitzar entre els assumptes resolts, en un determinat any, tal com s'expressa en la següent fórmula: **Taxa de pendència = assumptes pendents en finalitzar/resolts**. Aquest indicador judicial ens permet saber, juntament amb la taxa de resolució i la taxa de congestió, quina és la situació en la qual es troben els nostres tribunals, des del punt de vista de la càrrega de treball dels mateixos.

En el gràfic 13 podem observar l'evolució anual de la taxa de pendència dins de la jurisdicció contenciosa-administrativa, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com la tendència fluctua a mesura que es van succeint els anys, sent l'any 2011 en el qual s'anota la xifra més alta, un 132%.

No obstant això, la tendència de la taxa es mostra regressiva en el seu conjunt, doncs d'una pendència del 130% a l'any 2009, passem a una taxa del 99% a l'any 2014, la qual cosa suposa un descens del 24%. La disminució de la taxa de pendència es deu, d'una banda, a la reducció del número d'assumptes ingressats (gràfic 3) que permet als tribunals augmentar la seva capacitat de resolució, incidint que hi hagi un menor volum d'assumptes pendents al finalitzar l'any. D'altra banda, la implantació de la NOJ ha contribuït a la resolució dels assumptes amb una major celeritat, de manera que es redueix l'acumulació dels expedients, i això es reflecteix en la taxa de pendència.

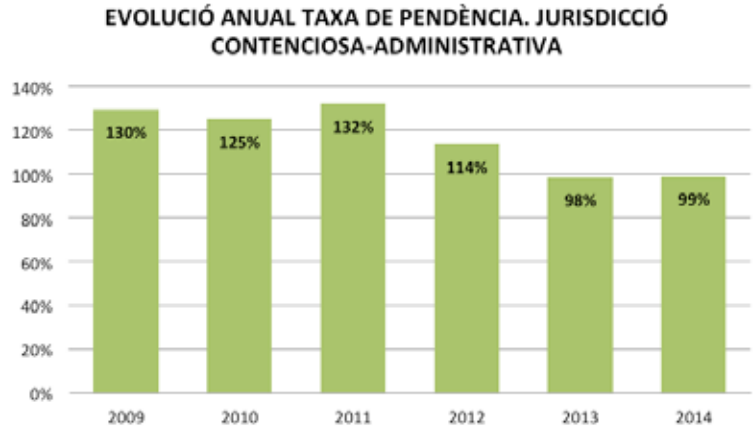

Gràfic 13. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Quant al desenvolupament de la taxa de pendència en cadascun dels territoris, en el gràfic 14 veiem quina és la seva evolució des de l'any 2009 fins a l'any 2014. En conjunt, veiem com es reprodueixen les fluctuacions a les quals abans s'ha fet referència, amb una regressió de la taxa en els últims anys.

D'una banda, és al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" en el qual es registren les xifres més altes, sent la pendència d'un 167% de mitjana. Mentre que, a "Espanya sense Catalunya" i en la "demarcació ICAB", la taxa de pendència es mostra de manera similar, entorn d'un 115% i un 105%, respectivament.

D'altra banda, a l'any 2011 s'anoten les xifres més altes de la sèrie, als tres territoris analitzats, i a partir d'aquí, es produeix el canvi de tendència a la baixa, tal com s'ha manifestat anteriorment.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	129%	123%	131%	112%	96%	97%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	166%	174%	184%	172%	155%	154%
DEMARCACIÓ ICAB	104%	120%	121%	101%	94%	93%

Gràfic 14. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 15 podem veure el detall de la taxa de pendència referit al territori de "Espanya sense Catalunya". Es repeteix el comportament de la corba comentat en els dos gràfics anteriors. Així, veiem com en els primers anys de la seqüència la taxa de pendència és superior respecte als últims anys, confirmant-se la tendència regressiva de la mateixa, a la qual abans ens hem referit.

En efecte, veiem com a l'any 2009 es registra una taxa del 129%, mentre que a l'any 2014 s'anota una pendència del 97%, la qual cosa significa que hi ha hagut un descens del 25%. L'any 2011 es registra la xifra més alta de la sèrie, un 131%, mentre que en el 2013 s'anota un 96%, sent aquesta la més baixa.

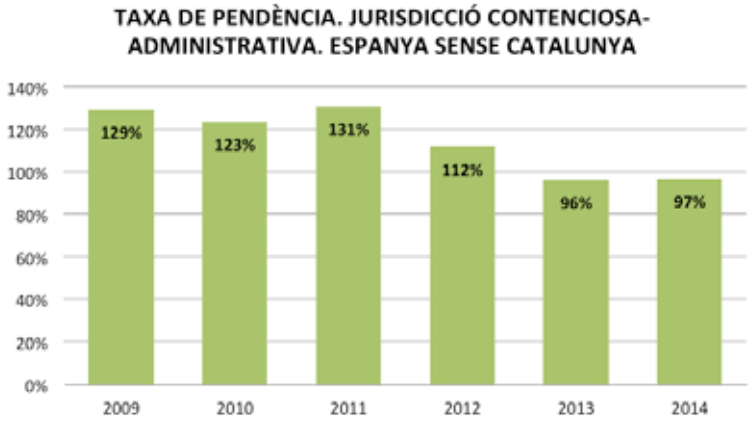

Gràfic 15. Taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Espanya sense Catalunya.

En el gràfic 16 podem contemplar el desenvolupament de la taxa de pendència des de l'any 2009 fins a l'any 2014, en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB".

Tal i com comentàvem en el gràfic 14, és en aquest territori en el qual es registren els números més alts respecte a la taxa de pendència. Això significa que és en aquest àmbit geogràfic, on s'acumula un major número d'expedients judicials al finalitzar l'any. En efecte, veiem com a l'any 2011 la taxa de pendència és del 184%, la més alta de la sèrie.

No obstant això, a partir de l'any 2012 es produeix un canvi en la tendència, de manera que la taxa es redueix de forma considerable, sobretot a en els dos últims anys, en els quals s'anoten un 155% i un 154%, respectivament. No obstant això, malgrat que una reducció en la taxa de pendència sempre és una dada positiva, aquesta segueix estant per sobre del que sèrie desitjable.

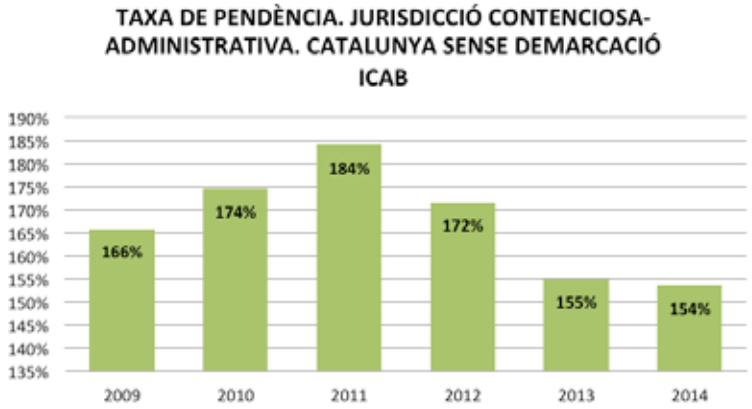

Gràfic 16. Taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 17 podem observar el comportament de la taxa de pendència en la "demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest veiem com la tendència discorre de forma paral·lela a la dels altres dos territoris abans comentats. Això és, amb lleugeres fluctuacions alcistes en un primer període, i amb un canvi de tendència a la baixa en els tres últims anys de la seqüència. En efecte, veiem com d'una pendència del 104% a l'any 2009, passem a una taxa del 93% a l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 11%.

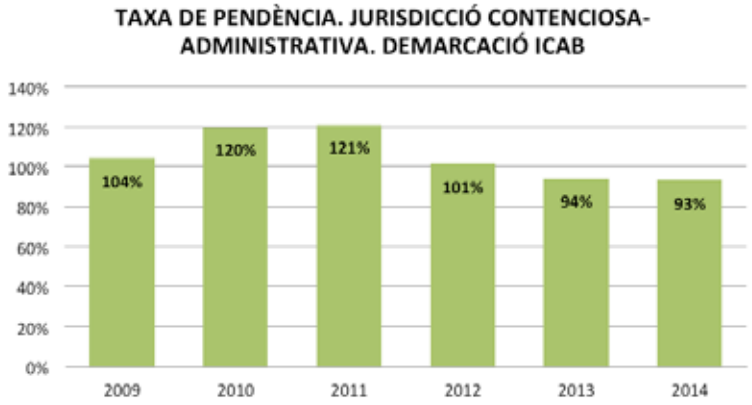

Gràfic 17. Taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

La taxa de congestió ens permet obtenir informació sobre el col·lapse existent en els òrgans judicials, la qual cosa ens ajuda en l'adopció de les mesures pertinents per millorar de l'eficàcia dels mateixos. La taxa de congestió es calcula mitjançant la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents al inici)/ resolts.**

En el gràfic 18, podem veure quin ha estat l'evolució d'aquesta taxa, dins de la jurisdicció contenciosa-administrativa, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014. La taxa de congestió discorre paral·lela a la taxa de resolució i a la taxa de pendència, abans comentada.

Així, durant els primers anys s'anoten les xifres més altes de la sèrie mentre que, en els últims, la taxa de congestió experimenta una reducció significativa. En efecte, veiem com en els tres primers anys de la sèrie, la taxa de congestió se situa en una mitjana del 231%; mentre que en els tres últims, aquesta gira entorn d'un 204%.

A pesar de que hi ha hagut un descens del 15% a l'any 2014 respecte a l'any 2009, doncs passem d'una taxa de congestió de 233% a una altra del 199%, segueixen sent xifres massa altes, tenint en compte que el que reflecteixen és el col·lapse dels tribunals que s'integren l'ordre contenciós-administratiu.

Gràfic 18. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 19 podem veure una comparativa territorial de la taxa de congestió, als territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En general, veiem que la taxa de congestió se situa per sobre del 200%, per la qual cosa, tal com s'ha manifestat abans, això suposa que existeix un col·lapse considerable en aquest ordre jurisdiccional. D'una banda, veiem com és en el territori de "Catalunya sense demarcació *ICAB", on es concentra el major embús, estant en una mitjana del 270%. Tal com hem tingut l'oportunitat d'analitzar en les edicions anteriors del present Informe, l'ordre jurisdiccional contenciós-administratiu, sempre ha presentat unes xifres de col·lapse molt altes. Cal tenir en compte, que determinats assumptes que es ventilen en aquesta jurisdicció, tenen una certa permeabilitat a qüestions polítiques i d'ordenació i gestió de recursos públics. Això, unit a l'enorme complexitat tècnica d'alguns expedients, fa que els òrgans judicials que s'integren en l'àmbit administratiu, hagin d'enfrontar-se a una important càrrega de treball des del punt de vista qualitatiu.

D'altra banda, veiem com en la "demarcació ICAB" es registra la taxa de congestió més baixa, en comparació als altres territoris, encara que veiem com aquesta segueix sent molt alta en termes absoluts, doncs gira entorn d'un 205% de mitjana.

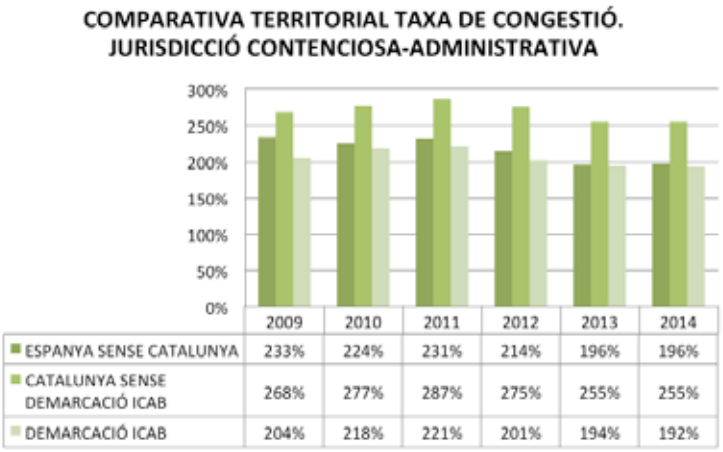

Gràfic 19. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 20 podem veure com s'ha desenvolupat des de l'any 2009 fins a l'any 2014, la taxa de congestió en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya".

Quant a la tendència de la corba, veiem que aquesta es mostra a la baixa a mesura que es van succeint els anys, doncs d'un 233% a l'any 2009 passem a un 196% a l'any 2014, la qual cosa implica una reducció del 16%. Malgrat aquest descens, veiem com la taxa de congestió segueix presentat uns valors massa alts, tenint en compte el que això significa.

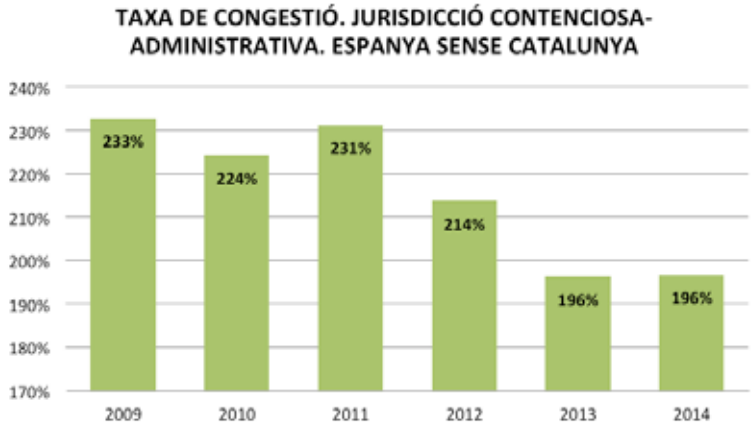

Gràfic 20. Taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Espanya sense Catalunya.

Quant al desenvolupament de la taxa de congestió al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" dins de l'àmbit administratiu, en el gràfic 21 veiem com ha estat aquesta en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

Fins a l'any 2011, la tendència de la taxa de congestió es mostra a l'alça, aconseguint un 287%. A partir de llavors, veiem com es produeix un canvi en la tendència, en concordança amb el comentat en els dos gràfics precedents. No obstant això, una taxa de congestió del 255%, suposa un col·lapse judicial que sens dubte mereix l'atenció de les autoritats competents i la necessària injecció dels mitjans pertinents, en honor a la consecució d'una Justícia més eficaç.

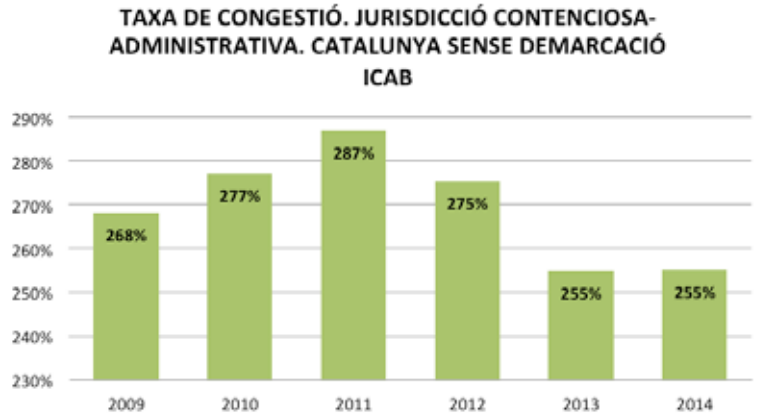

Gràfic 21. Taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 22, podem veure la taxa de congestió registrada entre els anys 2009 i 2014, en l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB".

Encara que amb uns valors una mica inferiors, es reprodueix la situació anterior quant a la tendència de la gràfica. En aquest cas, el descens de la taxa és d'un 6%, doncs d'un 204% a l'any 2009 passem a una del 192% a l'any 2014.

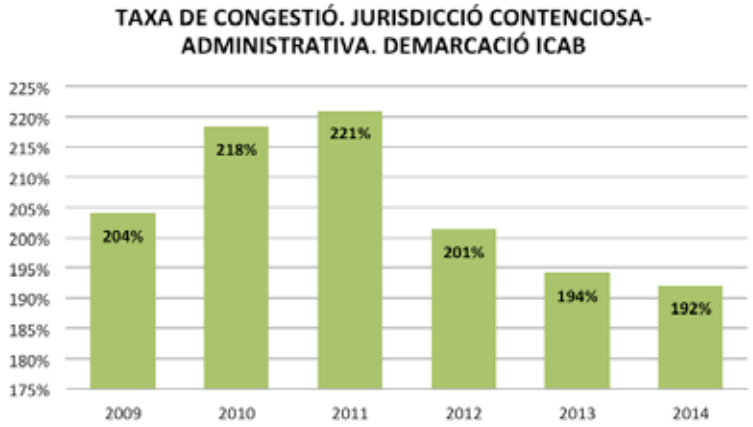

Gràfic 22. Taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

3. Contenciós-administratiu per òrgans jurisdiccionals

Després d'analitzar el moviment dels assumptes així com els indicadors judicials en l'àmbit contenciós-administratiu, procedim a l'estudi dels diferents òrgans judicials que s'integren en aquest ordre.

3.1 Jutjats de lo contenciós-administratiu

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 23 tenim la distribució territorial dels assumptes ingressats en els jutjats del contenciós-administratiu, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En primer lloc, i considerant els territoris de forma conjunta, veiem com es produeix una regressió en el volum d'assumptes ingressats. En efecte, d'un total de 197.350 expedients iniciats a l'any 2009, passem a un total de 141.365 assumptes a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 28%. L'any en el qual s'ingressen un menor número d'assumptes, és al 2013 amb un total de 119.354 expedients. Quant a les causes explicatives d'aquesta regressió, d'una banda la implantació de les taxes judicials per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*, que ha desanimat, quan no obstaculitzat, a molts ciutadans la iniciació d'un litigi en reclamació i defensa dels seus interessos i, d'altra banda, la reducció de la taxa de litigiositat (gràfic 1), així com el transvasament d'algunes matèries a l'àmbit competencial de l'ordre social, ha incidit notablement en la reducció del volum d'assumptes ingressats en els jutjats del contenciós-administratiu, en els últims anys.

En segon lloc, destaca com en l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB" s'ingressen un major número d'assumptes que al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", malgrat que, geogràficament parlant, aquest és superior que aquell. El motiu d'aquest fenomen, és que en la "demarcació ICAB" es concentra un major volum de població i es produeix una major activitat econòmica.

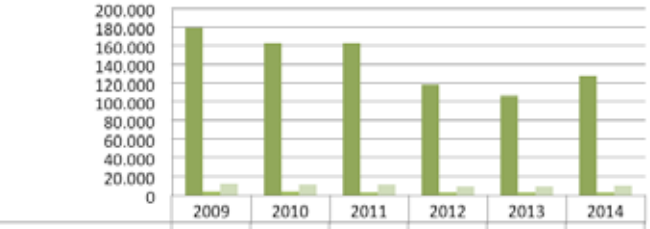

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	180.295	163.046	163.478	119.177	106.649	128.049
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	4.418	4.109	3.777	3.690	3.575	3.334
DEMARCACIÓ ICAB	12.637	12.134	11.559	9.457	9.130	9.982

Gràfic 23. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes resolts

En el gràfic 24, podem veure una distribució territorial dels assumptes resolts pels jutjats del contenciós-administratiu, des de l'any 2009 fins al 2014.

El comportament de la tendència discorre paral·lel a la dels assumptes iniciats, encara que tal i com podem observar, hi ha un major número d'assumptes resolts que ingressats, en termes absoluts. Això s'explica per la existència d'una certa acumulació en els jutjats, per la qual determinats assumptes que han estat ingressats en exercicis anteriors, s'acaben resolent en un termini superior al de l'any.

També, als territoris de "Espanya sense Catalunya" i en el de la "demarcació ICAB", es produeix un descens en el període 2009-2014 del 13% i del 14% respectivament, que s'ajusta a la disminució dels assumptes ingressats abans comentat. Mentre que, en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", veiem com es produeix un augment del 5% en el número d'assumptes resolts, malgrat que el número d'assumptes ingressats ha disminuït. Això significa que poc a poc es va reduint l'embús judicial, en aquest territori.

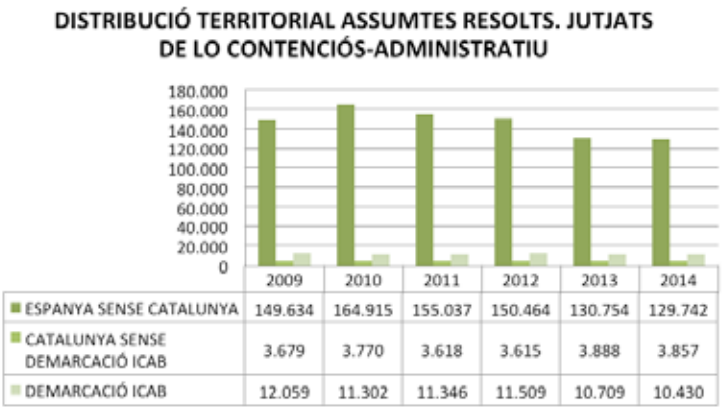

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	149.634	164.915	155.037	150.464	130.754	129.742
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.679	3.770	3.618	3.615	3.888	3.857
DEMARCACIÓ ICAB	12.059	11.302	11.346	11.509	10.709	10.430

Gràfic 24. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 25 podem observar la distribució territorial dels assumptes pendents al finalitzar en els jutjats del contenciós-administratiu, distingint entre els àmbits geogràfics de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En general, veiem com es reprodueix la tendència dels dos gràfics anteriors, acumulant-se un major volum d'assumptes pendents al finalitzar en els primers anys, i mostrant-se una regressió en els últims. Així, a l'any 2009 van quedar per resoldre 189.011 assumptes en total, mentre que a l'any 2014 van ser 134.588, la qual cosa suposa una reducció del 29%.

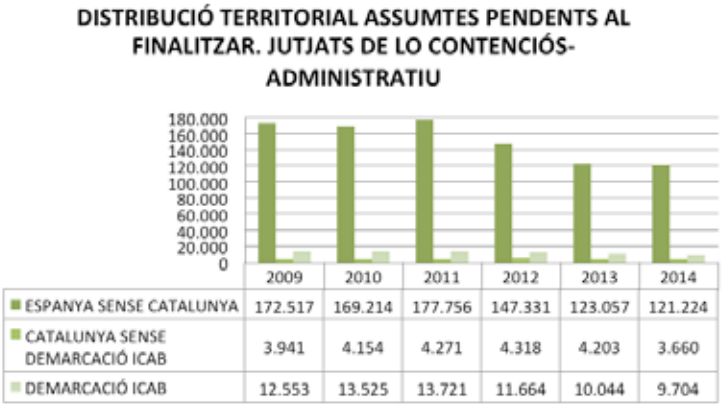

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	172.517	169.214	177.756	147.331	123.057	121.224
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.941	4.154	4.271	4.318	4.203	3.660
DEMARCACIÓ ICAB	12.553	13.525	13.721	11.664	10.044	9.704

Gràfic 25. Distribució territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jutjats del contenciós-administratiu.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 26 podem observar com ha estat l'evolució de la taxa de resolució en els jutjats del contenciós-administratiu, des de l'any 2009 fins a l'any 2014, en cadascun dels territoris.

D'acord amb el manifestat respecte al moviment d'assumptes d'aquests òrgans judicials, veiem que a mesura que se succeeixen els anys, es va produint un increment progressiu de la taxa de resolució. En efecte, d'una mitjana del 87% a l'any 2009, passem a una taxa de resolució mitjana del 107% a l'any 2014, la qual cosa suposa un augment del 23%. Això s'explica perquè, en produir-se un descens progressiu del volum d'assumptes ingressats, els tribunals han vist reduïda la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar, redundant positivament en la seva capacitat resolutiva.

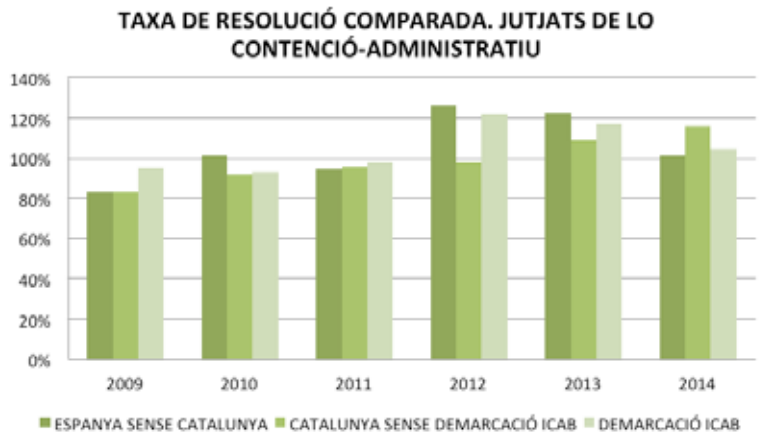

Gràfic 26. Taxa de resolució comparada. Jutjats del contenciós-administratiu.

Taxa de pendència

En el gràfic 27 podem veure l'evolució de la taxa de pendència comparant els tres territoris, en els jutjats del contenciós-administratiu, durant els anys 2009 a 2014.

Considerant la gràfica en el seu conjunt veiem com es produeix un descens gradual de la taxa de pendència, a mesura que es van succeint els anys. Així, d'una taxa mitjana del 109% a l'any 2009, veiem com aquesta es redueix fins a un 94% de mitjana a l'any 2014. No obstant això, és a l'any 2011 en el qual s'anoten els valors més alts, d'acord amb el que s'ha exposat en parlar sobre el moviment d'assumptes.

D'altra banda, veiem com cadascun dels territoris presenta unes taxes bastant irregulars entre si (encara que sempre dins de la tendència a la que abans s'ha fet referència), a excepció de l'últim any en el que els tres àmbits geogràfics analitzats, presenten unes xifres molt similars.

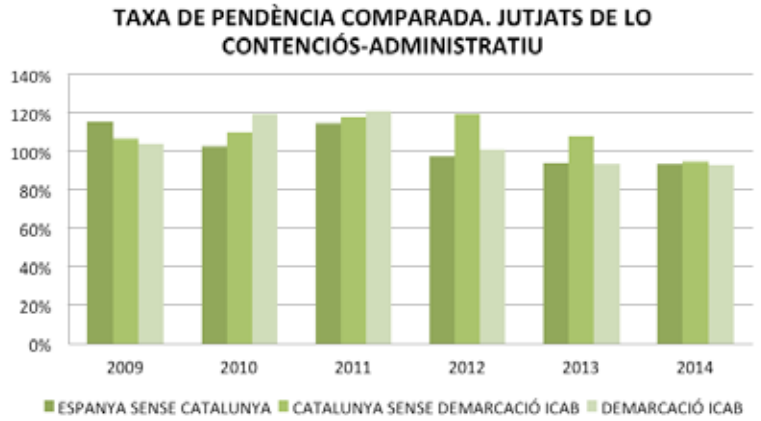

Gràfic 27. Taxa de pendència comparada. Jutjats del contenciós-administratiu.

Taxa de congestió

En el gràfic 28 podem veure una comparativa entre els tres territoris de la taxa de congestió dels jutjats del contenciós-administratiu, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

Malgrat que en un primer moment pugui semblar que la disparitat de les xifres registrades al llarg de la seqüència és notable, si ens fixem en l'eix de les ordenades veiem com les variacions es produeixen en una forqueta relativament petita, de entre el 190% i el 220%.

Per tant, podem afirmar que la tendència de la taxa de congestió, es correspon amb el manifestat en parlar de la taxa de resolució i la taxa de pendència. En efecte, a mesura que es van succeint els anys, veiem com el col·lapse que es reflecteix a través de la taxa de congestió, es va reduint de forma progressiva. No obstant això, tal com hem posat de manifest en la "part general" del present capítol, segueixen sent xifres que estan molt per sobre del que es consideraria com a desitjable. Així, veiem com a l'any 2014, es registra una taxa de congestió mitjana del 194%.

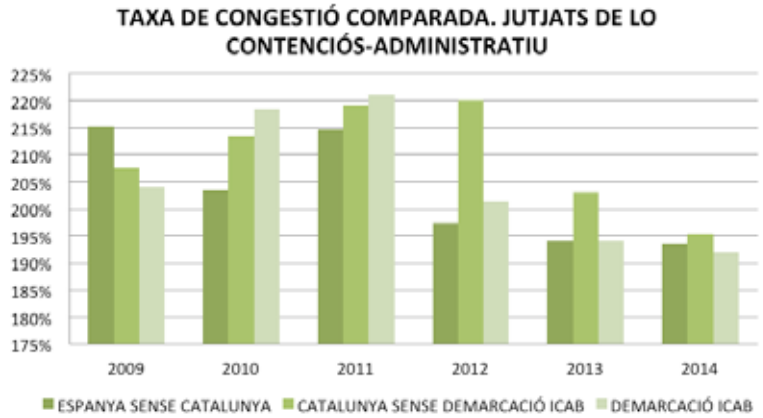

Gràfic 28. Taxa de congestió comparada. Jutjats del contenciós-administratiu.

En el gràfic 29 podem veure una taula amb el detall dels diferents indicadors judicials, referits als jutjats del contenciós-administratiu que s'integren en la "demarcació ICAB", durant l'any 2014.

Quant als valors registrats, veiem que aquests varien notablement en funció del concret òrgan jurisdiccional que mirem. No obstant això, podem destacar, com és el Jutjat del contenciós-administratiu Núm. 7 de BCN, el que presenta una taxa de resolució més alta (129%). Mentre que és el Jutjat del contenciós-administratiu Núm. 16 en el qual registra les taxes de congestió i de pendència més baixes, un 263% i un 163%.

LA LUPA. JUTJATS DE LO CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JCA Nº 1 BARCELONA	99%	192%	113%
JCA Nº 2 BARCELONA	116%	202%	102%
JCA Nº 3 BARCELONA	91%	207%	104%
JCA Nº 4 BARCELONA	94%	194%	94%
JCA Nº 5 BARCELONA	112%	192%	92%
JCA Nº 6 BARCELONA	101%	200%	100%
JCA Nº 7 BARCELONA	129%	167%	67%
JCA Nº 8 BARCELONA	104%	204%	104%
JCA Nº 9 BARCELONA	98%	188%	88%
JCA Nº 10 BARCELONA	122%	165%	65%
JCA Nº 11 BARCELONA	97%	201%	103%
JCA Nº 12 BARCELONA	99%	205%	105%
JCA Nº 13 BARCELONA	102%	185%	85%
JCA Nº 14 BARCELONA	111%	183%	83%
JCA Nº 15 BARCELONA	94%	181%	81%
JCA Nº 16 BARCELONA	88%	263%	163%
JCA Nº 17 BARCELONA	120%	164%	64%

Gràfic 29. La lupa. Jutjats del contenciós-administratiu. Demarcació ICAB. Any 2014

3.2 Tribunal Superior de Justícia. Sala de lo contenciós-administratiu.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 30 veiem la distribució territorial dels assumptes ingressats en el Tribunal Superior de Justícia, en el període temporal comprès entre els anys 2009 i 2014, distingint entra les demarcacions territorials de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

Quant al comportament de la tendència, veiem com aquesta es mostra a la baixa conforme van passant els anys. D'un total de 97.389 ingressos a l'any 2009, passem a un total de 51.133 expedients a l'any 2014, la qual cosa implica una reducció del 47%. Sens dubte es tracta d'un descens important, motivat d'una banda per la implantació de les taxes judicials en determinats àmbits, que suposen un desincentiu i/o obstacle a l'hora de litigar. Sobretot en les instàncies superiors, com el Tribunal Superior de Justícia, on per obrir la possibilitat de recórrer, s'ha de pagar una suma encara més elevada que en les instàncies inferiors.

Podem destacar com aquest descens és més acusat en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya", doncs de 89.238 a l'any 2009 passem a 45.466 a l'any 2014, la qual cosa suposa un descens del 49%; mentre que en la demarcació de "Catalunya", el número d'assumptes es redueix en un 30%, doncs de 8.151 a l'any 2009, passem a 5.677 a l'any 2014.

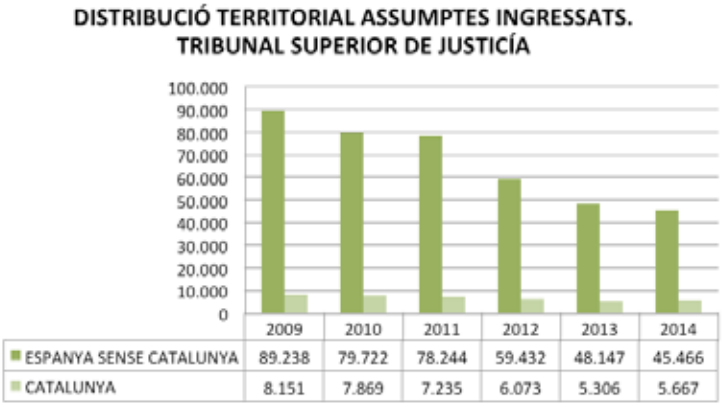

Gràfic 30. Distribució territorial assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes resolts

En el gràfic 31 tenim la distribució territorial dels assumptes resolts pel Tribunal Superior de Justícia, en els anys 2009 a 2014.

El comportament de la corba es correspon amb el que s'ha exposat en la gràfica anterior en parlar dels assumptes ingressats, encara que observem que es resolen un major número d'assumptes que els que s'han registrat en un mateix any. Això és a causa de l'acumulació d'expedients que van ingressar en exercicis anteriors, però la resolució dels quals s'ha anat més enllà de l'any natural.

Aquest descens és més acusat en la demarcació de "Espanya sense Catalunya" que en la de "Catalunya", doncs estem parlant d'una regressió del 32% i del 22%, respectivament. Comparant-ho amb les dades apuntades en la gràfica anterior, veiem com proporcionalment es resolen més assumptes que s'ingressen, la qual cosa sens dubte és una dada positiva ja que suposa que a poc a poc el col·lapse dels tribunals es va reduint.

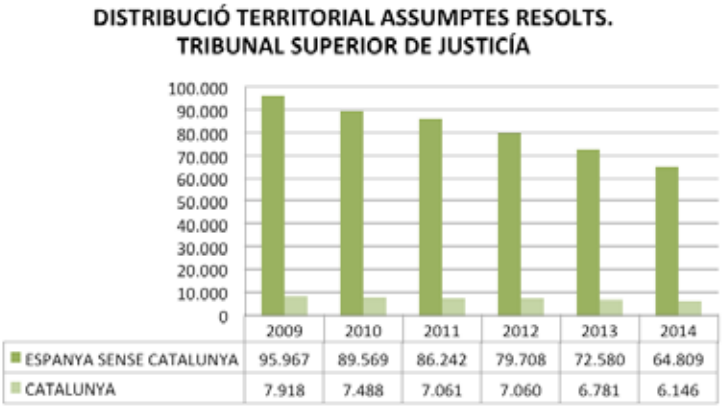

Gràfic 31. Distribució territorial d'assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

En el gràfic 32 podem veure una taula amb la distribució dels assumptes resolts pel Tribunal Superior de Justícia, distingint entre "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya", des de l'any 2009 fins al 2014. En aquest veiem com, de mitjana, un 92% dels assumptes han estat resolts pel primer territori, mentre que un 8% han estat resolts pel segon.

LA LUPA. DISTRIBUCIÓ DELS ASSUMPTES RESOLTS. TSJ		
	ESPANYA SENSE CATALUNYA	CATALUNYA
2009	92%	8%
2010	92%	8%
2011	92%	8%
2012	92%	8%
2013	91%	9%
2014	91%	9%

Gràfic 32. La Lupa. Distribució d'assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 33 podem observar l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar en el Tribunal Superior de Justícia, així com la distribució dels mateixos entre els territoris de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya", en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

Tal i com apuntàvem en els gràfics anteriors, els assumptes pendents al finalitzar disminueixen de forma progressiva segons es van succeint els anys, d'acord amb el que es disposa en els gràfics anteriors. No obstant això, cal destacar que el descens dels assumptes al finalitzar, és més pronunciat que el dels assumptes ingressats i el dels assumptes resolts. Es tracta d'una dada positiva, ja que això suposa la reducció del col·lapse en els nostres tribunals.

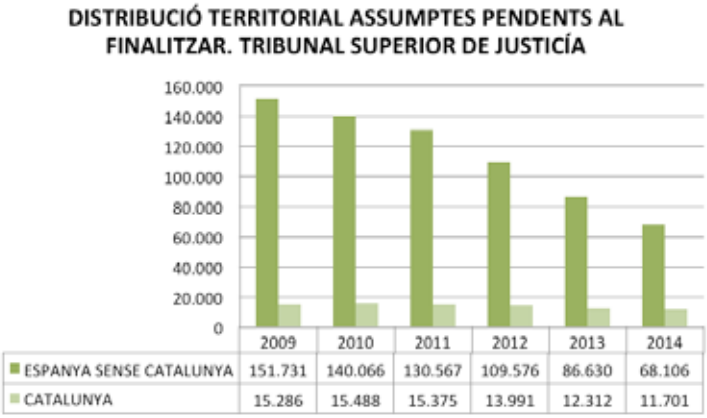

Gràfic 33. Distribució territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

Quant a la taxa de resolució del Tribunal Superior de Justícia, en el gràfic 34 veiem com la tendència de la mateixa es mostra alcista, encara que amb un lleuger retrocés a l'any 2014 als dos territoris analitzats.

En haver disminuït el número total d'assumptes ingressats, els tribunals veuen com la seva capacitat resolutiva augmenta en haver d'enfrontar-se a una menor càrrega de treball. A més del descens en la taxa de litigiositat, la implantació de la Nova Oficina Judicial, així com el desplegament progressiu de l'anomenat Pla de Modernització de la Justícia, ha contribuït de manera significativa al increment de la capacitat de resolució dels òrgans judicials, en termes generals.

D'altra banda, veiem com el territori de "Espanya sense Catalunya" registra, dins del període temporal analitzat, unes xifres de resolució superiors a les de la demarcació de "Catalunya", amb una mitjana de 126% i 107%, respectivament.

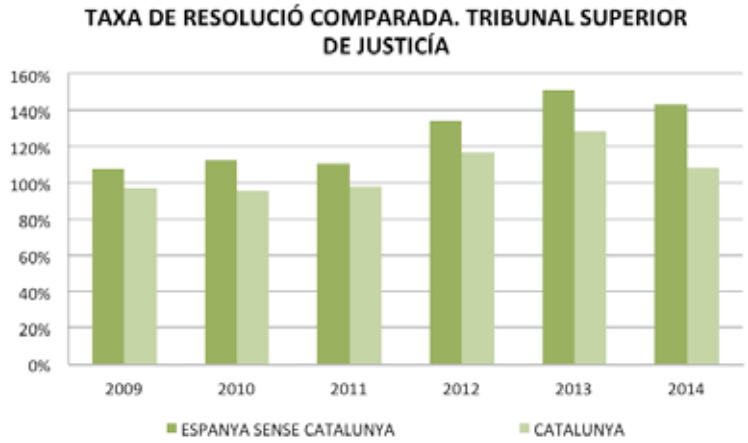

Gràfic 34. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de pendència

En el gràfic 35, podem observar el comportament de la taxa de pendència del Tribunals Superior de Justícia, al llarg del període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014 i distingint entre els territoris de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

En primer lloc, podem destacar com els valors mitjans registrats en cadascun dels territoris es mostren notablement distants entre si, sent el de "Espanya sense Catalunya" d'un 138%, mentre que el de "Catalunya" se situa entorn d'un 198%.

En segon lloc, mentre que en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya" la taxa de pendència disminueix de forma progressiva a mesura que van passant els anys, al territori de "Catalunya" veiem com aquesta presenta unes lleugeres fluctuacions. No obstant això, i a pesar que encara estem per sobre d'unes xifres que podríem considerar acceptables, veiem com en conjunt la taxa de pendència ha descendit en el Tribunal Superior de Justícia.

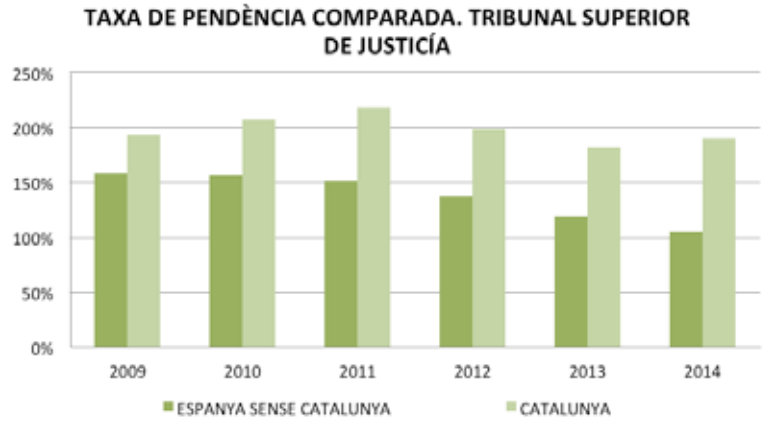

Gràfic 35. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de congestió

En el gràfic 36 podem observar l'evolució de la taxa de congestió en el Tribunal Superior de Justícia, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquesta, podem veure com el desenvolupament de la corba als dos territoris analitzats, és molt similar al registrat en la taxa de congestió. Així, mentre que al territori de "Espanya sense Catalunya" es registren les xifres més baixes, i aquestes es mostren regressives al llarg de tota la línia temporal analitzada, en l'àmbit geogràfic de "Catalunya" veiem com els valors es mostren oscil·lants a mesura que es van succeint els anys.

Quant als valors registrats, destaca com al territori de "Catalunya" s'anota una taxa de congestió mitjana del 301%, mentre que en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya" es registra un col·lapse del 238%.

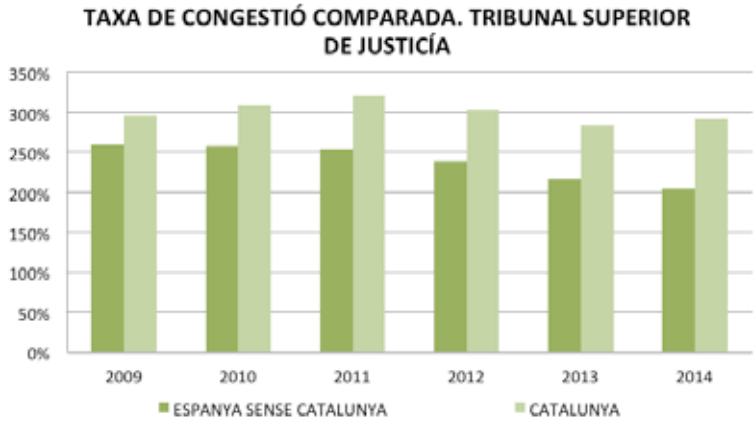

Gràfic 36. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

4. Estrangeria

4.1 Situació general

En aquest epígraf, farem referència al fenomen migratori i a la seva incidència en la litigiositat dins de l'ordre contenciós-administratiu.

En primer lloc, cal tenir en compte els importants canvis socials i econòmics produïts al nostre país i el seu impacte en els moviments migratoris. En efecte, Espanya ha passat de ser un Estat propi d'emigrants a un país de recepció de fluxos migratoris. En tots dos casos, la cerca d'oportunitats econòmiques i laborals per part de persones que no les han trobat al seu país d'origen, fa que aquests decideixin buscar fortuna en un altre Estat. A més, cal tenir en compte que en els últims anys de crisis, molts joves espanyols han decidit emigrar a un altre país a causa de la precarietat laboral i a la falta d'oportunitats a Espanya. D'altra banda, molts immigrants que residien a Espanya, han decidit tornar als seus països, motivats per l'empitjorament de la situació laboral i econòmica en els últims anys.

En segon lloc, els moviments migratoris han tingut la seva incidència en el Dret. D'una banda, a nivell legislatiu s'ha desenvolupat un marc normatiu fins ara inexistent, del que hem de destacar:

- *Llei Orgànica 7/1985, d'1 de juliol, sobre Drets i Llibertats dels estrangers (ja derogada).*
- *L'actual Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, més progressista que l'anterior.*

D'altra banda, a nivell judicial són els òrgans de l'àmbit contenciós-administratiu els que tenen atribuïda la competència per al coneixement i resolució d'aquells assumptes en matèria d'estrangeria. En el gràfic 37 podem veure l'evolució de la població immigrant, en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014, així com la comparació d'aquesta amb la població total a Catalunya. D'una banda, veiem com fins a l'any 2012, tant la població immigrant com la població total, va augmentant de forma progressiva. D'altra banda, podem observar com a partir de l'any 2013, es produeix un canvi en la tendència, de manera que en els últims anys de la gràfica, es registra un descens en les dues categories analitzades.

L'any 2014, veiem com la població total s'ha reduït en 34.747 respecte a l'any 2013, mentre que la població immigrant ha disminuït en 17.550 persones. La diferència pot ser deguda, en part, al manifestat anteriorment al inici d'aquest epígraf, quan fèiem referència al fet de que molts joves espanyols han hagut d'emigrar a l'estranger a causa de la precarietat laboral i a la falta d'oportunitats econòmiques que està sofrint aquest col·lectiu al nostre país.

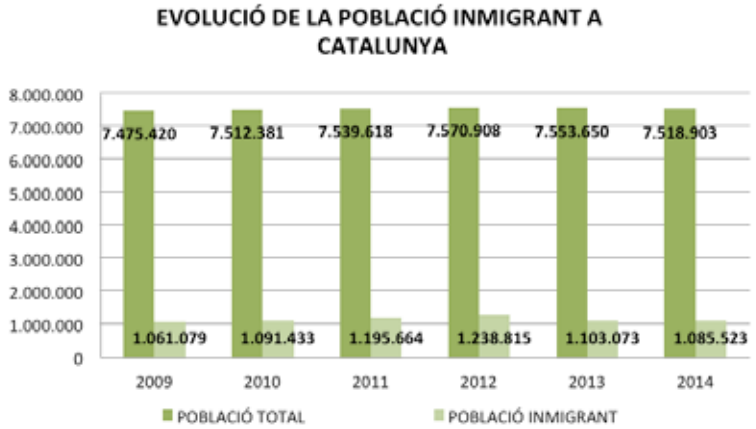

Gràfic 37. Evolució de la població immigrant a Barcelona.

En el gràfic 38, s'estableix una comparativa dels assumptes ingressats en matèria d'estrangeria per òrgans judicials, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. Ens hem centrat, d'una banda, en els Jutjats del contenciós-administratiu i en els jutjats d'instrucció de la ciutat de Barcelona i, d'altra banda, en el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

En un primer període, que va des de l'any 2009 fins a l'any 2012, veiem com es produeix un descens gradual del volum d'assumptes ingressats, a mesura que es van succeint els anys. A partir de l'any 2013, podem diferenciar un segon període en el qual es produeix un canvi en la tendència i en el qual es reflecteix un augment dels assumptes iniciats en matèria d'estrangeria. No obstant això, els valors registrats en aquest segon període, estan lluny dels anotats en els primers anys de la sèrie.

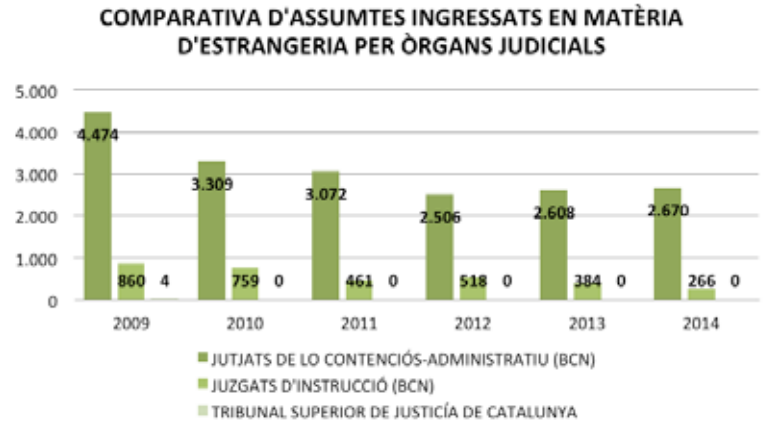

Gràfic 38. Comparativa d'assumptes en estrangeria per òrgans judicials.

4.2 Jutjats de lo contenciós-administratiu en matèria d'estrangeria.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 39 podem contemplar com es distribueixen entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya" i el de la "demarcació *ICAB", el número d'assumptes totals ingressats en els jutjats del contenciós-administratiu en matèria d'estrangeria, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. Veiem que la tendència discorre de forma paral·lela a la dels assumptes ingressats en els jutjats contenciosos-administratius, en matèria general, abans comentat. Així, veiem com la tendència que es reflecteix en la gràfica, és d'una clara regressió a mesura que es van succeint els anys, tal i com hem tingut l'oportunitat de comentar en el gràfic 38.

Malgrat que es produeix un lleuger repunt dels assumptes ingressats en l'últim any respecte a l'any 2013, doncs de 24.033 expedient en total en aquest passem a 24.242 en aquell, veiem com les xifres segueixen estant molt per sota de les dels primers anys analitzats. En efecte, a l'any 2009 es van registrar 52.521 assumptes en total en matèria d'estrangeria.

Finalment, destaca com en la circumscripció de la "demarcació ICAB" es registra un major número d'assumptes que al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", malgrat que geogràficament aquest ocupa una major extensió que aquell. La raó d'aquest fenomen, és que en la "demarcació ICAB" es concentra una major densitat de població i d'activitat econòmica, que fa que molts estrangers fixin el seu lloc de residència aquí.

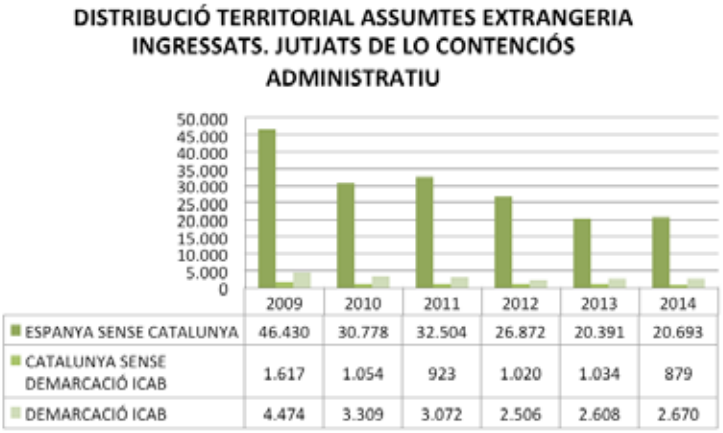

Gràfic 39. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria ingressats. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes resolts

En el gràfic 40 tenim la distribució territorial dels assumptes en matèria d'estrangeria, resolts pels jutjats contenciós-administratiu entre els anys 2009 i 2014.

El comportament de la corba es correspon amb la de la gràfica anterior. En efecte, veiem com la tendència és clarament regressiva, d'acord amb els assumptes ingressats, i que és en els primers anys quan es concentren i resolen un major número d'expedients. Es tracta d'una regressió important, doncs de 55.144 assumptes totals l'any 2009, es passen a resoldre 27.387 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 50%.

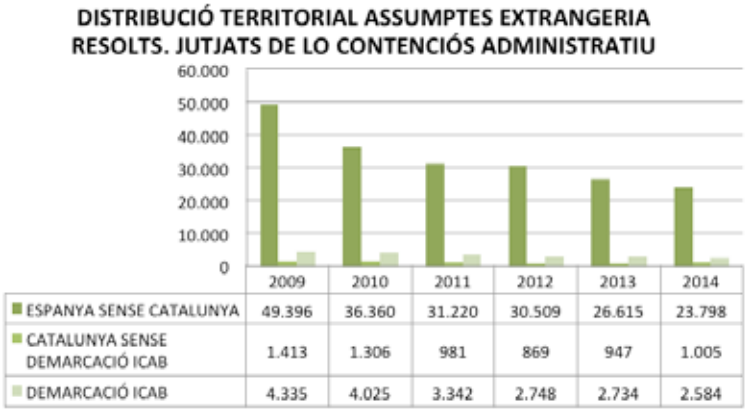

Gràfic 40. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria resolts. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 41, podem contemplar com ha estat la distribució dels assumptes pendents al finalitzar en matèria d'estrangeria, durant el període temporal comprès entre els anys 2009 i 2014.

L'evolució de la gràfica és paral·lela a la dels assumptes ingressats i resolts, abans comentats. Així, veiem que a mesura que es van succeint els anys, es redueix el número d'assumptes pendents al finalitzar, de manera que, a l'any 2009 resten inconclusos 35.023 assumptes en total; mentre que l'any 2014 s'acumulen 17.697 expedients al final de l'exercici, la qual cosa suposa una reducció del 49%.

Finalment, veiem com en la "demarcació ICAB" es concentra un major volum d'assumptes pendents al finalitzar que en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", pels motius abans exposats.

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria pendents en finalitzar. Jutjats del contenciós-administratiu.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

Quant a la taxa de resolució dels jutjats contenciós-administratius referida als assumptes en matèria d'estrangeria, en el gràfic 42 veiem com la seva evolució als diferents àmbits geogràfics analitzats, és bastant irregular.
En tots els territoris, veiem com la línia de la gràfica fluctua a mesura que se succeeixen els anys. No obstant això, podem destacar com en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya", l'evolució de la tendència en general es mostra a l'alça. Quant als altres dos territoris, veiem com la tendència es manté estable al llarg dels anys, amb les oscil·lacions a les quals abans s'ha fet referència.
La xifra més alta de la sèrie, es produeix a l'any 2013 a "Espanya sense Catalunya" i és d'un 131%. Mentre que el valor més baix registrat té lloc a "Catalunya sense demarcació ICAB", d'un 85%, i és a l'any 2012.

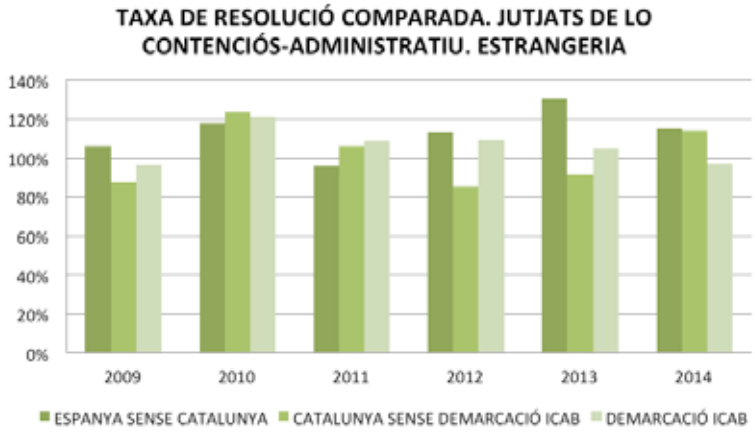

Gràfic 42. Taxa de resolució comparada. Jutjats del contenciós-administratiu. Estrangeria.

Taxa de pendència

En el gràfic 43 podem veure la taxa de pendència i la seva comparativa als tres territoris, dels jutjats contenciós-administratius en matèria d'estrangeria, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En primer lloc, cal destacar que en conjunt, la taxa de pendència dels assumptes en matèria d'estrangeria, és relativament baixa si la comparem amb la taxa de pendència de l'ordre administratiu en general (gràfic 14). En efecte, mentre la taxa de pendència general es mou en una mitjana del

129%, en els assumptes relatius a estrangeria la mitjana gira entorn al 75%, tal com podem observar en el gràfic 43.

En segon lloc, podem observar que, malgrat que la pendència és relativament més baixa que en la general, veiem com aquesta presenta una trajectòria alcista al llarg de tota la sèrie; fins a l'any 2014, en el qual es produeix un descens de la mateixa a excepció de la "demarcació ICAB".

En els últims anys de la sèrie, veiem com el territori que menor pendència presenta, és el de "Espanya sense Catalunya"; mentre "Catalunya sense demarcació ICAB", registra la xifra més alta de la sèrie, un 98% a l'any 2013.

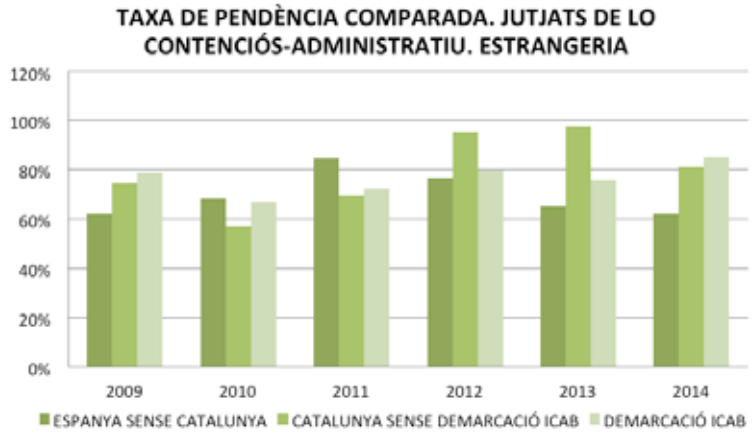

Gràfic 43. Taxa de pendència comparada. Jutjats del contenciós-administratiu. Estrangeria.

Taxa de congestió

En el gràfic 44, podem veure la taxa de congestió en els jutjats contenciós-administratiu, en matèria d'estrangeria, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En primer lloc, cal destacar que la taxa de congestió en termes generals, es manté alta durant tota la seqüència temporal analitzada, doncs es mou en una forqueta del 150% al 200%.

En segon lloc, quant al comportament de la gràfica en cadascun dels territoris analitzats, veiem com és correlatiu a la taxa de pendència, analitzada en el gràfic anterior. Així, la xifra més alta es registra a l'any 2013 al territori de "Catalunya sense ICAB" i és d'un 197%; mentre que el valor més baix és d'un 161% i s'anota en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya" a l'any 2009.

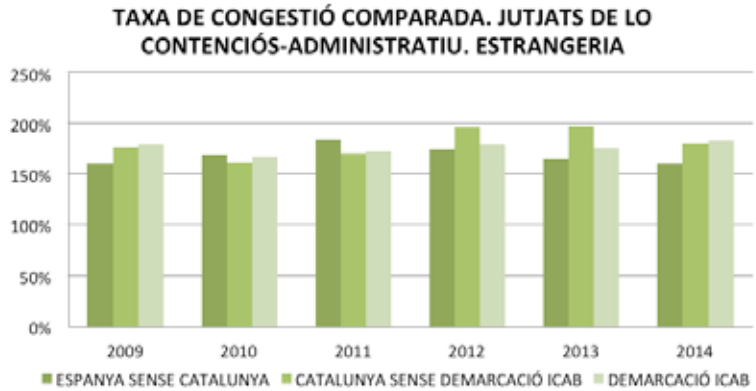

Gràfic 44. Taxa de congestió comparada. Jutjats del contenciós-administratiu. Estrangeria.

4.3 Jutjats d'instrucció en matèria d'estrangeria.

Malgrat que els jutjats d'instrucció són òrgans judicials que s'integren en l'ordre jurisdiccional penal i no en l'àmbit administratiu, en posar-se el focus en els assumptes relatius a estrangeria, hem considerat oportú referir-nos a això en aquest epígraf

Moviment d'assumptes.

Assumptes ingressats

En el gràfic 45 podem contemplar quina ha estat l'evolució de la distribució territorial dels assumptes ingressats en matèria d'estrangeria en els jutjats d'instrucció, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

Quant al comportament de la gràfica, veiem com en termes generals la tendència es mostra regressiva segons es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 10.093 assumptes ingressats a l'any 2009, passem a un total de 6.934 expedients a l'any 2014. Això suposa una regressió del 31% tenint en compte el període temporal estudiat.

De la mateixa manera que succeïa en els jutjats contenciós-administratius (gràfic 39), en l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB", es produeix un major número d'assumptes ingressats en matèria d'estrangeria, respecte al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB". Tal i com hem assenyalat, la major concentració de població i activitat econòmica, té el seu reflex en el moviment dels assumptes judicials.

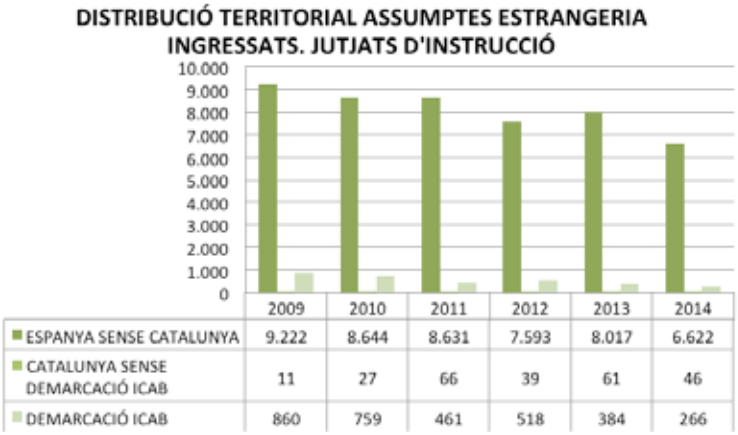

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	9.222	8.644	8.631	7.593	8.017	6.622
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	11	27	66	39	61	46
DEMARCACIÓ ICAB	860	759	461	518	384	266

Gràfic 45. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria ingressats. Jutjats d'instrucció.

Assumptes resolts

En el gràfic 46 podem veure la distribució territorial dels assumptes d'estrangeria resolts pel jutjats d'instrucció, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

El desenvolupament de la gràfica és correlatiu a la dels assumptes ingressats comentada abans, de manera que en els primers anys de la sèrie, es resol un major volum d'assumptes, mentre que, a mesura que es van succeint els anys, la tendència de la corba es mostra regressiva.

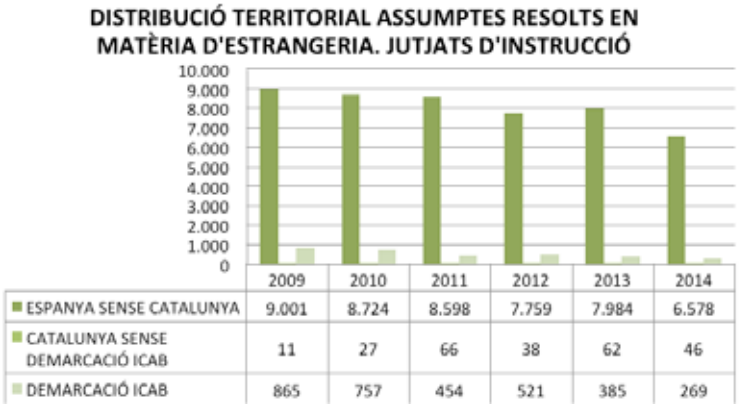

Gràfic 46. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria resolts. Jutjats d'instrucció.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 47, podem observar la distribució per territoris dels assumptes d'estrangeria pendents al finalitzar.

La tònica general de la tendència de la gràfica, és la del descens del número d'assumptes pendents, la qual cosa sens dubte suposa una dada positiva. No obstant això, aquesta gràfica cal llegir-la i posar-la en relació amb les dos anteriors. Encara així, veiem com en general, el número d'expedients pendents al final de cada exercici és relativament petit si ho comparem amb el volum d'assumptes ingressats.

Destaca com a l'any 2014, al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" no resta cap assumpte per finalitzar, mentre que en la "demarcació ICAB" i a "Espanya sense Catalunya", van quedar pendents 4 i 165 assumptes, respectivament.

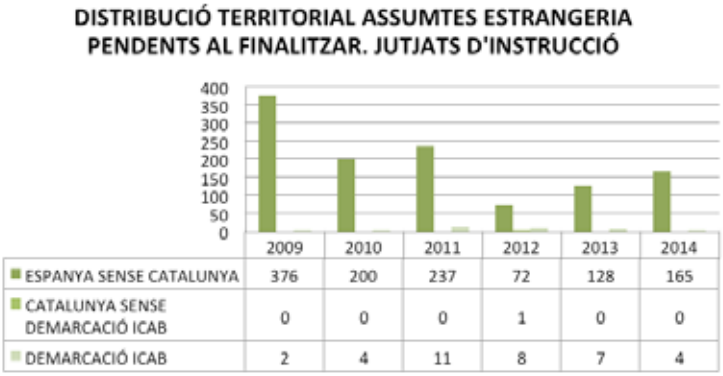

Gràfic 47. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria pendents en finalitzar. Jutjats d'instrucció.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 48, podem veure quina ha estat l'evolució de la taxa de resolució des de l'any 2009 fins a l'any 2014, en els jutjats d'instrucció, tenint en compte els assumptes propis en matèria d'estrangeria. Malgrat que a priori pugui semblar que existeix una evolució molt irregular en la tendència de la gràfica, si ens fixem en l'eix de les ordenades veiem com la corba es mou en una forqueta numèrica molt petita. Això ens permet parlar de certa estabilitat quant a la taxa de resolució es refereix, doncs veiem que la mitjana d'aquesta gira entorn del 100%.

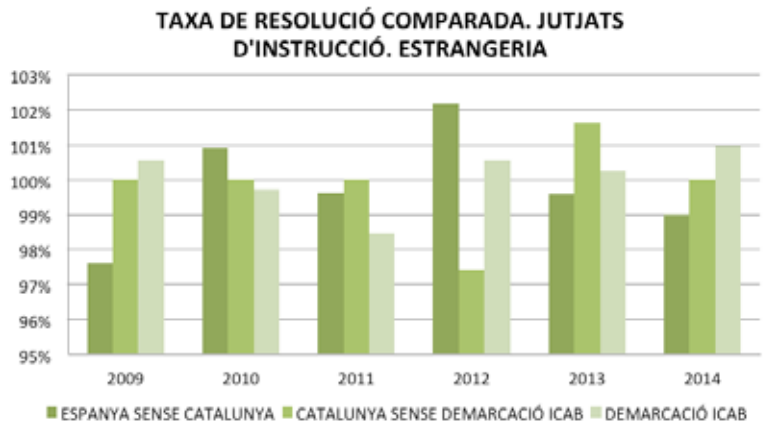

Gràfic 48. Taxa de resolució comparada. Jutjats d'instrucció. Estrangeria.

Taxa de pendència

En relació a la taxa de pendència en els jutjats d'instrucció en matèria d'estrangeria, en el gràfic 49 podem observar quin ha estat el seu desenvolupament en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, destaca com la taxa pendència presenta uns valors molt baixos, i que estan molt allunyats de la registrada en l'ordre contenciós-administratiu, en termes generals. En efecte, tal com es pot observar, la xifra més alta de la sèrie és d'un 4,18%, xifra que seria desitjable que es reproduís a nivell general. Per descomptat, seria encara més desitjable la xifra del 0,00% que es registra durant molts anys al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB".

No obstant això, cal tenir en compte que els jutjats d'instrucció formen part de l'àmbit jurisdiccional penal, en el qual les taxes de pendència sempre han estat més baixes que les de qualsevol altre ordre. No obstant això, s'ha preferit dur a terme la seva anàlisi en aquest epígraf, tenint en compte que s'ha tractat de forma específica els assumptes referits a estrangeria.

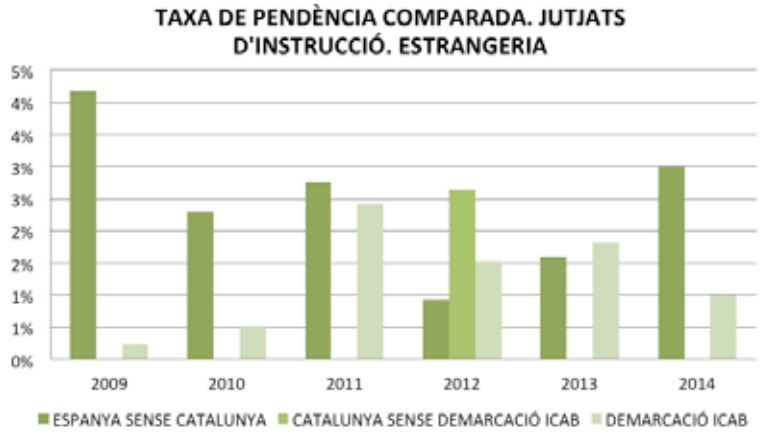

Gràfic 49. Taxa de pendència comparada. Jutjats d'instrucció. Estrangeria.

Taxa de congestió

En el gràfic 50, podem veure l'evolució de la taxa de congestió des de l'any 2009 fins a l'any 2014, en els jutjats d'instrucció en matèria d'estrangeria.

En línies generals veiem com al territori de "Espanya sense Catalunya es produeix una regressió en

la tendència, doncs d'un 105% a l'any 2009 passem a una taxa de congestió del 103% a l'any 2014, sent aquesta per tant d'un 2%. Mentre que en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense ICAB" i en el de la "demarcació ICAB", la tendència es mostra a l'alça. No obstant això, es tracta d'una pujada molt continguda, de amb prou feines un punt percentual de mitjana.

En conclusió, podem dir que malgrat els alts i baixos i les oscil·lacions que es reflecteixen en la gràfica, existeix una certa estabilitat quant a la taxa de congestió es refereix en els jutjats d'instrucció en matèria d'estrangeria.

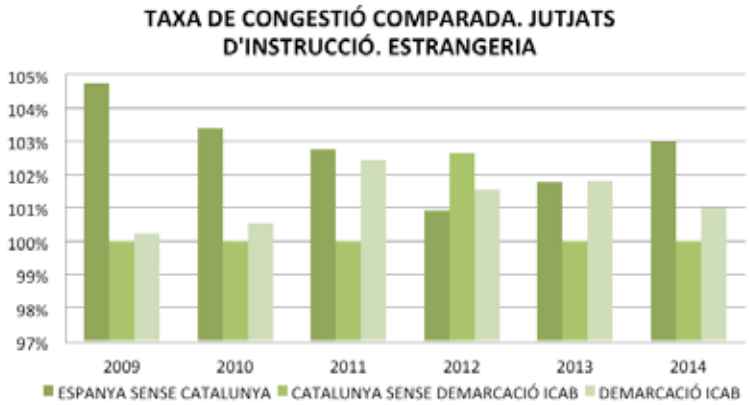

Gràfic 50. Taxa de congestió comparada. Jutjats d'instrucció. Estrangeria.

5. Execucions

En aquest apartat analitzem les execucions en l'ordre contenciós-administratiu, centrant-nos en el moviment judicial de les mateixes.

Assumptes ingressats

En el gràfic 51 podem observar l'evolució de les execucions ingressades en la jurisdicció contenciosa-administrativa, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. En aquest, veiem la comparativa entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".
D'una banda, podem veure com la tendència general de les execucions ingressades, es mostra a l'alça a mesura que es van succeint els anys. En efecte, de 14.788 ingressos totals a l'any 2009, passem a 18.869 expedients a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 28%.

D'altra banda, veiem com en la "demarcació ICAB", s'insten més execucions que al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", a pesar que aquest ocupa una major extensió geogràfica. I és que en haver-hi una major concentració de teixit social i econòmic en la "demarcació ICAB", es produeix una major activitat judicial, incloent els procediments d'execució.

Gràfic 51. Execucions ingressades. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes resolts

En el gràfic 52, veiem quantes execucions s'han resolt en la jurisdicció contenciosa-administrativa en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

Podem diferenciar un primer període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2011, en el qual la tendència es mostra regressiva. A partir de l'any 2012, veiem com es produeix un canvi en la tendència, i aquesta es mostra a l'alça durant un segon període que va des de l'any 2012 fins a l'any 2014.

Considerant la gràfica en el seu conjunt, veiem com s'ha produït un increment del 21% de les execucions resoltes, ja que a l'any 2009 es van resoldre un total de 15.651 expedients, mentre que a l'any 2014 es van anotar un total de 18.893. El desenvolupament del comportament de la present gràfica, és correlatiu a la dels assumptes ingressats en l'àmbit contenciós-administratiu en general.

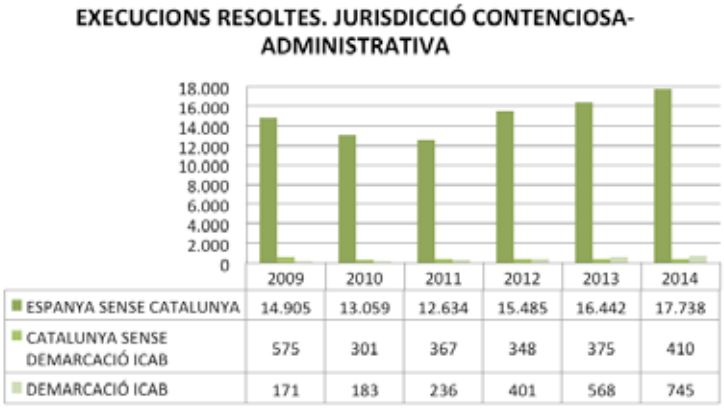

Gràfic 52. Execucions resoltes. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 53 veiem el número total de procediments d'execució pendents al finalitzar, des del 2009 fins al 2014, en l'ordre administratiu.

La tendència de la gràfica es correspon amb el que s'ha comentat abans en relació a les execucions ingressades i les execucions resoltes. Així, veiem com en els primers anys de la sèrie, s'acumulen un menor número d'execucions pendents al finalitzar, mentre que a partir de l'any 2011, veiem com els expedients van augmentant progressivament a mesura que se succeeixen els anys.

Cal destacar que, a pesar que en la "demarcació ICAB" s'ingressen un major número de procediments executius que a "Catalunya sense ICAB", en aquest últim s'acumula un major volum d'execucions pendents al finalitzar. Això denota una major capacitat resolutiva dels òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB".

EXECUCIONS PENDENTS AL FINALITZAR. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

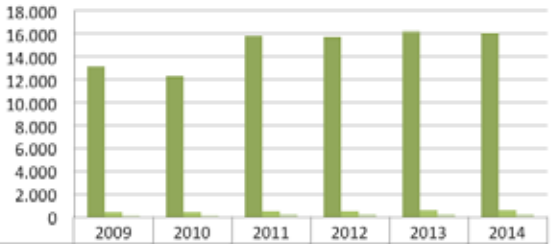

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	13.162	12.277	15.788	15.748	16.198	16.122
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	367	392	443	519	538	574
DEMARCACIÓ ICAB	106	112	141	169	188	176

Gràfic 53. Execucions pendents en finalitzar. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

6. Conclusions

Després d'haver analitzat el moviment dels assumptes i haver aplicat els principals indicadors judicials, podem concloure que existeix un col·lapse notable en la jurisdicció contenciosa-administrativa, que mereix l'atenció dels organismes competents en vigilar que el desenvolupament i el funcionament de l'Administració de Justícia, es faci seguint el principi d'eficiència i garantint la prestació d'un servei públic de qualitat.

En el gràfic 1, hem pogut veure com la taxa de litigiositat registrada a l'any 2014 és del 4,51%, mentre que a l'any 2013 aquesta va ser del 4,12%. Aquest augment va d'acord amb el increment del volum d'assumptes ingressats exposat en el gràfic 3, que en el 2014 han estat de 209.641 expedients. No obstant això, malgrat aquest lleuger augment respecte a l'any anterior, veiem que, tant la litigiositat com el volum dels assumptes ingressats, són inferiors als valors registrats en els anys precedents.

Tal i com apuntàvem a l'apartat introductori del present capítol, estem davant una jurisdicció que té unes característiques pròpies i que ha experimentat uns canvis profunds en els últims 50 anys. En un inici, la jurisdicció contenciosa-administrativa no va ser pensada per abordar el volum d'assumptes tan important dels quals s'ocupa ara. I és que, malgrat que l'àmbit administratiu es troba a la cua quant al número d'assumptes dels quals coneix i resol en relació a la resta d'ordres jurisdiccionals, els expedients dels quals s'ocupa són d'una alta complexitat tècnica. A més, es tracta d'assumptes que en ocasions presenten certa transcendència política, que fa que la resolució dels mateixos sigui encara més delicada. Per aquest motiu, la *Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial*, en els seus arts. 90 i 91, disposa la creació dels jutjats del contenciós-administratiu, amb l'objectiu de reduir el col·lapse que històricament es venia produint en els òrgans judicials d'aquesta jurisdicció. No obstant això, no és fins al 15 de desembre de 1998 que, amb la *Llei 29/1998, de 13 de juliol, Reguladora de la Jurisdicció Contenciosa-administrativa*, s'instauren definitivament aquests òrgans unipersonals.

En el gràfic 18 hem tingut l'oportunitat de veure l'evolució de la taxa de congestió en la jurisdicció contenciosa-administrativa. En aquest, s'observa com malgrat produir-se un descens en el col·lapse dels tribunals d'un 15% a l'any 2014 respecte a l'any 2009, la congestió segueix estant en uns nivells intolerables, del 199%.

Són varis els factors que han contribuït al descens de la taxa de congestió. Tal i com hem comentat, la litigiositat en l'àmbit administratiu s'ha vist reduïda en els últims anys, en termes generals. Això és motivat, d'una banda, per la implantació de les taxes judicials per la *Llei 10/2012 de 20 de novembre*, que ha suposat un desincentiu, quan no un obstacle, per a molts ciutadans a l'hora de plantejar un procediment en reclamació i defensa dels seus interessos.

A més, la greu crisi econòmica que ha colpejat durament el nostre país, ha fet que molts litigis no s'hagin arribat a plantejar per motius econòmics. I a pesar que la *Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta* garanteixi que una persona pugui reclamar judicialment els seus drets i interessos sense que la insuficiència de recursos sigui un impediment, la crisi econòmica i el desafortunat mecanisme de les taxes judicials ha fet que aquella no hagi estat suficient. Mostra d'això és que al temps d'escriure aquestes línies (el impacte de les quals veurem en el proper exercici), el Govern a reculat augmentant els supòsits d'exempció del pagament de les taxes, a totes les persones físiques.

També cal dir, que el desenvolupament del Pla de Modernització de la Justícia i la implantació de la Nova Oficina Judicial, ha contribuït a l'augment de la capacitat resolutiva dels tribunals. Així es posa de manifest en el gràfic 9, on podem observar com la tendència de la taxa de resolució es mostra a l'alça.

El transvasament competencial de determines matèries el coneixement de les quals i la seva resolució s'ocupen ara els òrgans que s'integren en l'àmbit social, com les pretensions deduïdes en matèria de regulació d'ocupació i trasllats col·lectius, així com les sancions per infraccions en l'ordre social, excepte la gestió recaptatòria de la Seguretat Social, ha incidit també en la reducció del col·lapse dels tribunals.

En gràfic 37, hem pogut observar com la població en general i la població estrangera en particular, ha disminuït en els últims dos anys. De manera que, tenint en compte la importància del dret estrangeria en l'àmbit administratiu, podem dir que és un factor més que ha contribuït en la disminució del col·lapse dels tribunals, així com de la litigiositat.

En conclusió, malgrat que s'ha registrat una reducció en el col·lapse dels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit contenciós-administratiu, aquest segueix sent encara molt important, tal i com hem pogut observar. En efecte, existeix la necessitat de dirigir més mitjans tant materials com a humans, per aconseguir una major eficiència en l'Administració de Justícia. Un dels continguts del Pla de Modernització de la Justícia, consisteix en l'anomenat expedient electrònic, la implantació del qual en els propers anys, pot ajudar a reduir la congestió dels tribunals, així com agilitar la realització de certs tràmits.

L'àmbit Civil

1. Introducció

En el present Capítol referit a l'àmbit civil, es durà a terme l'estudi de l'activitat dels òrgans judicials que són competents per al coneixement i resolució de tots aquells assumptes que s'emmarquen en l'anomenat Dret Privat. A diferència de les relacions de Dret Públic, en el dret civil els efectes jurídics derivats dels deures i obligacions de les parts, no tindran una transcendència més enllà de l'àmbit privat de les mateixes. Així, el procés civil va estar inspirat pel principi de justícia sol·licitada recollit en l'art. 216 LEC, pel qual les parts poden disposar de l'objecte del plet, d'acord amb el dret substantiu i les normes processals pertinents.

No obstant això, convé tenir present que el principi de justícia sol·licitada en el procés civil, troba una sèrie d'excepcions en l'anomenat dret necessari, en virtut del qual determinades matèries estan fora del poder de disposició de les parts. La indisponibilitat de l'objecte del plet es fa especialment visible en els processos de família, on la intervenció del Ministeri Fiscal en determinats procediments i sempre que existeixi un interessat que sigui menor, incapaç o estigui en situació d'absència legal, garanteix la supremacia d'interessos que van més enllà del poder de disposició de les parts.

Per a un millor enteniment de les dades que reflecteixen l'activitat judicial en l'àmbit civil, s'han elaborat una sèrie de gràfiques i taules amb diferents ítems demogràfics, que ens permeten situar aquella en el concret entorn social i econòmic d'afectació. L'anàlisi del context en el qual s'emmarquen les dades del CGPJ, ens va a permetre veure com la crisi i determinats fenòmens socials, són permeables a l'activitat dels òrgans judicials. A més, al llarg del capítol es farà referència a totes aquells canvis legislatius que, per la seva importància, han tingut un impacte més o menys intens en l'activitat dels nostres tribunals. Serveixi d'exemple, les importants reformes processals dels anys 2009 i 2011, en el desenvolupament del Pla Estratègic de Modernització de la Justícia, i especialment la implantació de la Nova Oficina Judicial.

Quant a l'estructura adoptada, en primer lloc, sota el títol de "Part general", anem a dur a terme

l'anàlisi de la litigiositat en la jurisdicció civil, així com el moviment dels assumptes i els principals indicadors judicials, de tots els òrgans judicials que formen part d'aquest ordre. S'ha pres com a sèrie temporal de referència, el període comprès entre els anys 2009 i 2014; i s'ha dut a terme una distribució territorial de les dades, en les següents circumscripcions: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i "demarcació ICAB".

En segon lloc, en l'epígraf de "Civil per especialitats", s'ha diferenciat d'una banda, l'activitat dels Jutjats de Primera Instància referida als assumptes de família i, d'altra banda, les actuacions pròpies dels Jutjats del Mercantil. L'especialització dels jutjats en determinades matèries és una possibilitat prevista en la LOPJ (sense que això suposi la creació d'una jurisdicció diferent a la civil), que té per objecte aglutinar el coneixement de determinats assumptes que, per la seva naturalesa i característiques pròpies, és aconsellable que siguin jutjats per òrgans amb una formació específica. Amb això s'aconsegueix una major capacitat resolutiva, tant a nivell quantitatiu com a nivell qualitatiu.

A més, dins del referit epígraf, per la greu repercussió que ha tingut tant a nivell social, com en la pròpia activitat judicial, s'ha dut a terme una anàlisi sota el títol de "Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries". En aquest apartat, s'ha fet referència a l'evolució de les hipoteques així com a la problemàtica que gira entorn del dret d'habitatge. Aquí veurem l'abans i el després de la crisi i el impacte del factor econòmic sobre un determinada matèria.

En l'epígraf "Civil per òrgans jurisdiccionals" durem a terme l'anàlisi de l'activitat judicial referida, d'una banda, als Jutjats de Primera Instància (excloent els assumptes de Dret de Família), d'altra banda, a les Audiències Provincials i, finalment als Tribunals Superiors de Justícia. Abans d'acabar, se li dedica un apartat a les "Execucions civils", i finalment, en les "Conclusions" es recullen aquells aspectes més rellevants de l'activitat judicial dels nostres tribunals, en relació amb les circumstàncies concretes del context soci econòmic en el qual es produeixen, així com el principal marc legislatiu d'afectació.

2. Part General

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat reflecteix el volum d'assumptes que han estat objecte de coneixement i resolució pels òrgans judicials, en aquest cas de l'ordre civil, en relació amb el número total de població d'una determinada demarcació territorial. La fórmula que resumeix això és: **Litigiositat = Total Assumptes ingressats X 1000/Població.**

En el gràfic 1 podem observar quin ha estat l'evolució de la litigiositat en la jurisdicció civil, en el període que va des de l'any 2005 fins l'any 2014. En aquest, podem diferenciar dues etapes, en quan a l'evolució de la taxa es refereix. En una primera fase que podríem situar des de l'any 2005 fins l'any 2009, veiem com la conflictivitat judicial en l'àmbit civil creix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Així, l'any 2009 la taxa de litigiositat civil registrada és d'un 43%, la xifra més alta de la sèrie. Veiem com aquest creixement és especialment acusat en els anys 2008 i 2009, d'acord amb l'esclat de la crisi econòmica i financera, que ha tingut un fort impacte sobre l'activitat judicial, augmentant el volum d'assumptes ingressats tal i com es veurà més endavant.

En una segona fase, que va des de l'any 2010 fins l'any 2014, veiem com es produeix un canvi en la tendència i que en termes generals es produeix un descens de la mateixa. No obstant això, aquesta regressió ha estat molt més continguda en comparació de l'increment registrat de la taxa en la primera fase. En efecte, veiem com l'any 2013 es registra una litigiositat del 35% i que, malgrat ser la xifra més baixa d'aquesta

segona etapa, segueix estant per sobre dels valors anotats en els anys previs a la crisi. A més, cal tenir en compte que al novembre de l'any 2012, es va aprovar l'extensió de l'àmbit objectiu i subjectiu d'aplicació de les taxes judicials, que va suposar un desincentiu per a molts ciutadans a l'hora de plantejar un litigi en reclamació dels seus drets i interessos.

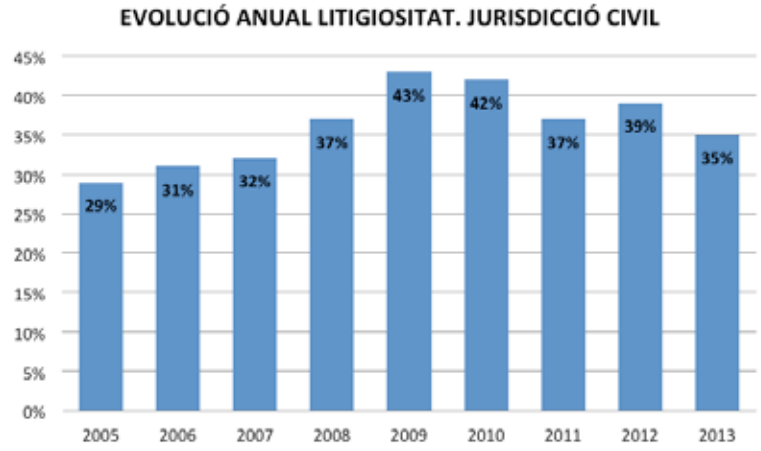

Gràfic 1. Evolució anual de la litigiositat civil.

En el gràfic 2 podem contemplar una comparativa de la taxa de litigiositat en l'àmbit civil, distingint entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com el comportament de la corba es correspon amb la reflectida en el gràfic 1. No obstant això, si entrem en l'anàlisi concret dels territoris, destaca com en la "demarcació ICAB" es registra una litigiositat mitjana d'un 18% major que en la resta dels àmbits geogràfics, al llarg de tota la sèrie. El principal motiu d'això ho trobem en que en aquest territori, es concentra una major activitat econòmica i una densitat de població més alta, que fa que existeixin majors potencialitats de plantejar un litigi en el marc d'una relació amb transcendència jurídica civil. D'altra banda, veiem com "Espanya sense Catalunya" ocupa la segona posició quant a la taxa de litigiositat es refereix, amb una mitjana del 36%.

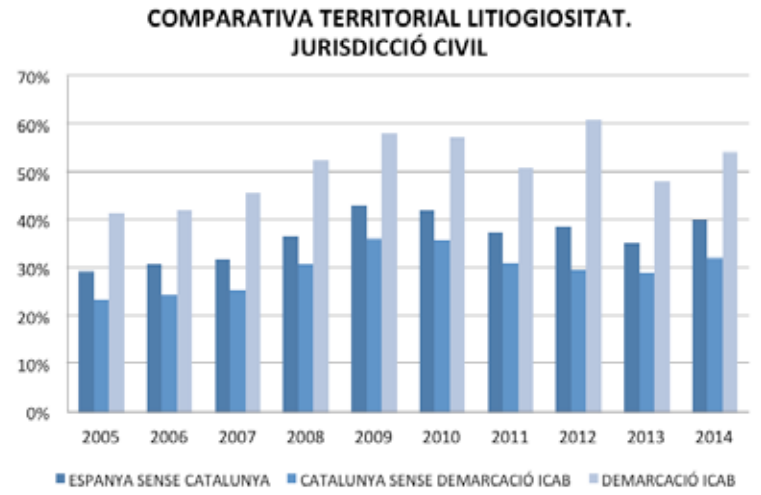

Gràfic 2. Comparativa territorial de la taxa de litigiositat civil.

2.2 Moviments d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 3, podem veure el número total d'assumptes ingressats en la jurisdicció civil, des de l'any 2009 fins l'any 2014, així com una comparativa entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En primer lloc, veiem com es produeix un descens dels assumptes en termes generals, doncs de 2.018.641 expedients l'any 2009 passem a 1.847.041 ingressos l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 9%. L'any en el qual menor número d'assumptes s'ingressen, és l'any 2013 amb un total d'1.653.024 expedients. Aquest fet ho hem de posar en relació, d'una banda amb la crisi econòmica, que ha provocat un descens en la litigiositat en els últims anys (gràfic 1) i, d'altra banda, amb la implantació de les taxes judicials per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*.

En segon lloc, destaca com en la "demarcació ICAB", es registra un volum només lleugerament per sota que el de "Catalunya sense demarcació ICAB", malgrat que geogràficament aquest ocupa una major extensió que aquell. Això es deu a la major concentració d'activitat econòmica i densitat de població, que dóna lloc a un major número de relacions privades amb transcendència jurídica civil.

Finalment, veiem com l'any 2014 es registra un lleuger augment del número d'assumptes ingressats en els tres àmbits geogràfics analitzats, d'acord amb l'increment de la taxa de litigiositat en la jurisdicció civil, abans comentada.

Gràfic 3. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció civil.

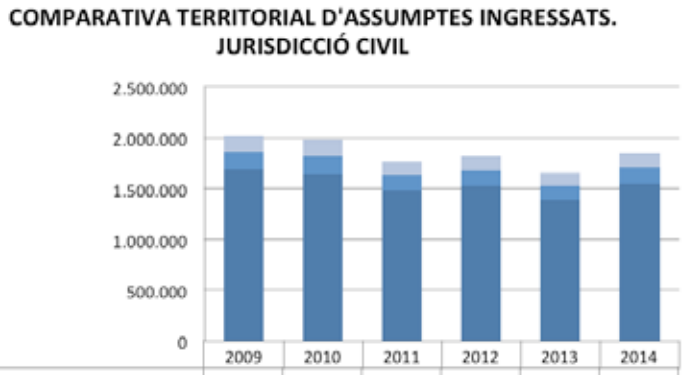

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
DEMARCACIÓ ICAB	154.761	152.026	135.171	141.354	128.500	142.176
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	172.418	173.039	149.616	151.869	142.978	155.880
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.691.462	1.650.456	1.483.265	1.526.506	1.381.546	1.548.985

Assumptes resolts

En el gràfic 4 podem observar una comparativa territorial dels assumptes resolts en la jurisdicció civil, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

En aquest, veiem com l'evolució dels expedients resolts es correspon amb la dels assumptes ingressats. No obstant això, a diferència dels ingressos, veiem com en termes generals es produeix un lleuger augment dels assumptes resolts. En efecte, d'1.715.399 assumptes resolts en total l'any 2009 passem a un 1.847.738 l'any 2014, la qual cosa implica una pujada del 8%. Encara i així, només ha estat en els últims anys que s'han ingressat un menor número d'assumptes, coincidint amb la implantació de les taxes judicials.

Gràfic 4. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció civil.

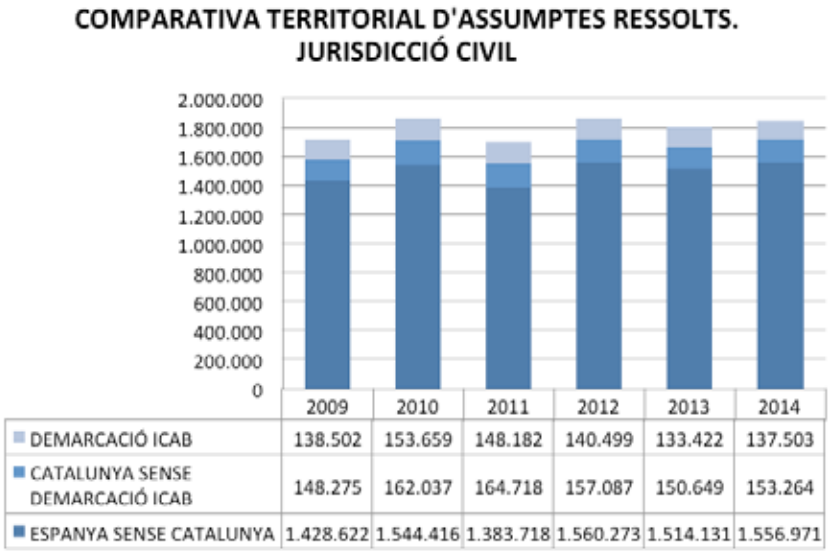

En el gràfic 5 tenim la comparativa per territoris del número total d'assumptes pendents al finalitzar, en el període que va de l'any 2009 fins l'any 2014.

En termes generals, veiem com es produeix una reducció en el volum d'assumptes pendents al finalitzar, doncs d'1.715.399 assumptes totals l'any 2009 passem a 1.000.661 l'any 2014, la qual cosa suposa un descens del 24%. Sens dubte es tracta d'una dada positiva. Més endavant, en aplicar els principals indicadors judicials al moviment dels assumptes, podrem veure si aquest descens es deu a un augment de la capacitat resolutiva dels òrgans judicials, o bé a una simple disminució de l'acumulació d'assumptes, per la diferència entre els ingressats i els resolts, abans comentada.

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jurisdicció civil.

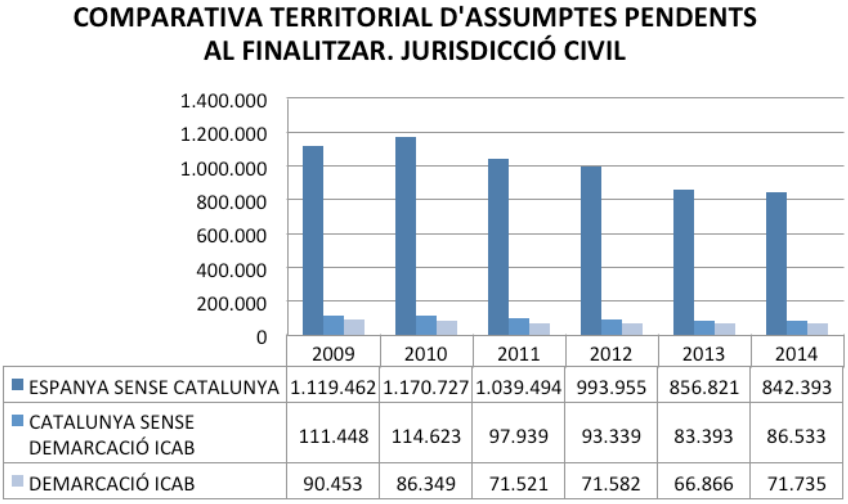

Sentències

En el gràfic 6 podem veure l'evolució del número total de sentències dictades pels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció civil, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

En primer lloc, veiem com en els primers anys de la sèrie, la tendència del volum total de sentències emeses, es mostra a l'alça. No obstant això, a partir de l'any 2011, veiem com es produeix un canvi en la trajectòria de la corba, iniciant-se un descens progressiu de la mateixa. No obstant això, veiem com en l'últim any, es produeix un lleuger repunt del número total de sentències, encara que aquest segueix estant molt per sota dels valors registrats al inici de la sèrie.
L'evolució d'aquesta gràfica ha de ser posada en relació amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat en els últims

anys (gràfic 1) i amb el dels assumptes ingressats (gràfic 3), així com amb el context socioeconòmic al que abans s'ha fet referència.

En segon lloc, destaca com el declivi del número de sentències, és notablement més acusat al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB". En efecte, mentre que a "Espanya sense Catalunya" i en la "demarcació ICAB" es produeix un descens considerant la seqüència temporal en el seu conjunt, del 17% i del 13%, respectivament, en el "Catalunya sense ICAB" aquest és del 64%.

Gràfic 6. Comparativa territorial del total de sentències de la jurisdicció civil.

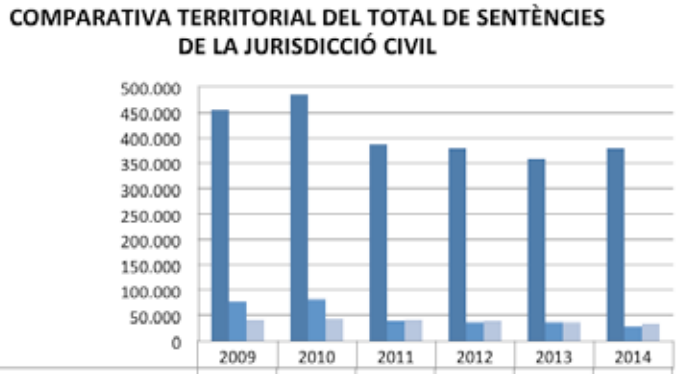

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	453.646	484.778	386.833	378.012	359.754	378.770
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	77.195	83.211	39.126	37.425	36.473	28.081
DEMARCACIÓ ICAB	40.654	43.186	40.820	39.198	36.576	35.550

2.3 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

La taxa de resolució ens indica el grau de capacitat resolutiva en la qual es troba un òrgan judicial en un determinat any, d'acord amb la següent fórmula: **Taxa de resolució = resolts/ingressats.**

En el gràfic 7, podem observar l'evolució anual de la taxa de resolució en la jurisdicció civil, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. En aquest, veiem com la taxa experimenta un increment del 16% l'any 2014 respecte l'any 2009. No obstant això, cal dir que aquesta pujada és més pronunciada en els primers anys de la gràfica, mentre que a partir de l'any 2012, veiem com es produeixen una sèrie d'oscil·lacions, variant la taxa amb prou feines uns punts percentuals.
El comportament d'aquesta gràfica cal posar-ho en relació amb la litigiositat anotada i els assumptes registrats en la jurisdicció civil (gràfic 1 i gràfic 3). Així, en els primers anys, els òrgans judicials van haver de fer front a una major càrrega de treball, la qual cosa incideix negativament en la capacitat de resolució dels mateixos. No obstant això, en disminuir el volum d'assumptes, la taxa de resolució puja de manera correlativa, ja que els tribunals es troben en una millor disposició d'absorbir i resoldre els assumptes iniciats.

La posada en funcionament de la Nova Oficina Judicial (NOJ) també ha ajudat en la millora de la capacitat resolutiva dels òrgans jurisdiccionals. La NOJ s'emmarca dins del Pla Estratègic de Modernització de la Justícia (2009-2012), l'objectiu del qual és la renovació d'un model d'oficina judicial més propi del S.XIX i d'una societat eminentment rural, cap a una nova estructura basada en l'organització, la divisió i l'especialització de les funcions de les persones que treballen al servei de l'Administració de Justícia. En el capítol dedicat a l'àmbit contenciós-administratiu, hem fet referència al caràcter instrumental de les administracions públiques posades al servei dels ciutadans, en compliment dels objectius disposats en les lleis i en l'ordenament jurídic en general. Pel que,

el funcionament de les administracions públiques sobre els criteris d'agilitat, eficàcia, eficiència, racionalització del treball, responsabilitat en la gestió i de coordinació i cooperació entre les diferents administracions, també està present en l'àmbit de la Justícia, i una de les seves principals manifestacions la constitueix precisament la implantació de la NOJ.

En efecte, tal com estableix l'art. 435 LOPJ, la NOJ ha de servir de suport a l'activitat jurisdiccional de jutges i magistrats, permetent que es centrin en la celebració de judicis i en la resolució dels assumptes. Els Serveis Comuns Processals, que formen part de l'estructura bàsica de la NOJ, assumeixen labors centralitzades de gestió i suport, sota la direcció del Secretari Judicial. A més, l'assumpció per part del Secretari Judicial, d'importants competències i funcions que fins ara havien estat reservades al Jutge o Magistrat, ha permès augmentar la capacitat resolutiva dels Tribunals.

gràfic 7. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció civil.

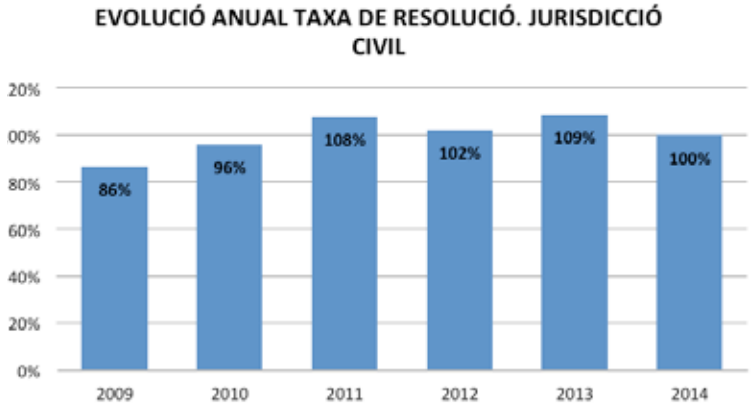

En el gràfic 8 podem veure el comportament de la taxa de resolució en els diferents àmbits territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Quant a la "demarcació ICAB", veiem com durant els primers anys de la seqüència, aquesta se situa al capdavant quant a la taxa de resolució es refereix. No obstant això, a partir de l'any 2012 es passen a registrar les xifres més baixes de la sèrie. No obstant això, veiem que les diferències entre els àmbits geogràfics analitzats, són d'amb prou feines d'uns punts percentuals. De manera que la corba de la gràfica, es desenvolupa de forma paral·lela en cadascun dels territoris estudiats.

Gràfic 8. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció civil.

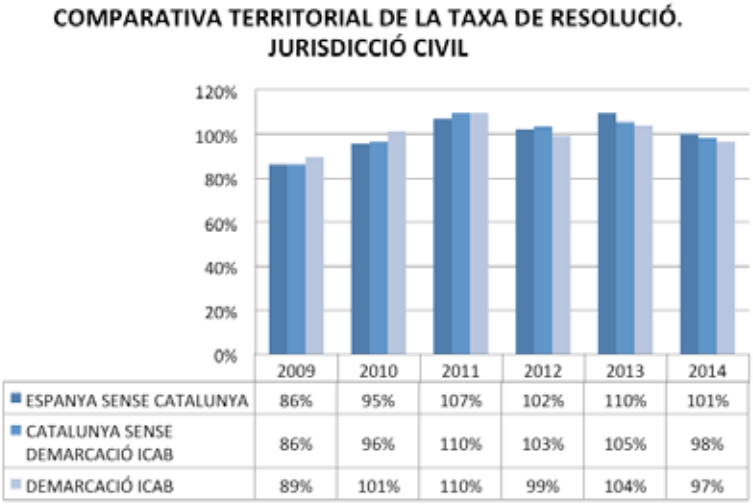

En el gràfic 9, podem veure l'evolució de la taxa de resolució des de l'any 2009 fins l'any 2014, al

concret territori de "Espanya sense Catalunya".

En aquest, veiem com la progressió és d'un 17%, doncs d'una taxa del 86% l'any 2009 passem a una altra del 101% l'any 2014. Tal i com comentàvem abans en el gràfic 7, aquest augment és més acusat en els primers anys de la sèrie, d'acord amb el context socioeconòmic del moment al que s'ha fet referència.

Gràfic 9. Taxa de resolució. Jurisdicció civil. Espanya sense Catalunya.

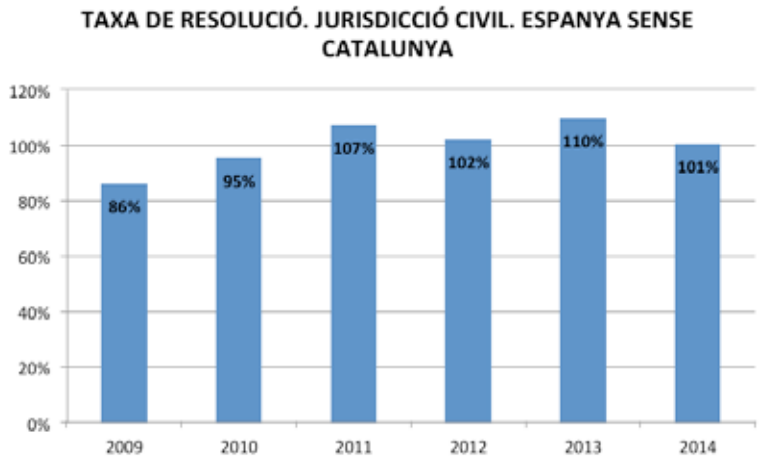

En el gràfic 10, podem contemplar el comportament de la taxa de resolució en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB".

En aquest, l'augment de la taxa l'any 2014 respecte l'any 2009 és d'un 14%, ja que d'una resolució del 86% passem a una altra del 98%. No obstant això, tal i com succeeix en la resta d'àmbits territorials analitzats, en el de "Catalunya sense demarcació ICAB", veiem com també es produeix un lleuger descens en l'últim any. Aquest es produeix per l'entrada d'un major volum d'assumptes en els últims anys (gràfic 3) que s'acumulen als expedients pendents d'exercicis anteriors, augmentant amb això la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els òrgans judicials.

Gràfic 10. Taxa de resolució. Jurisdicció civil. Catalunya sense demarcació ICAB.

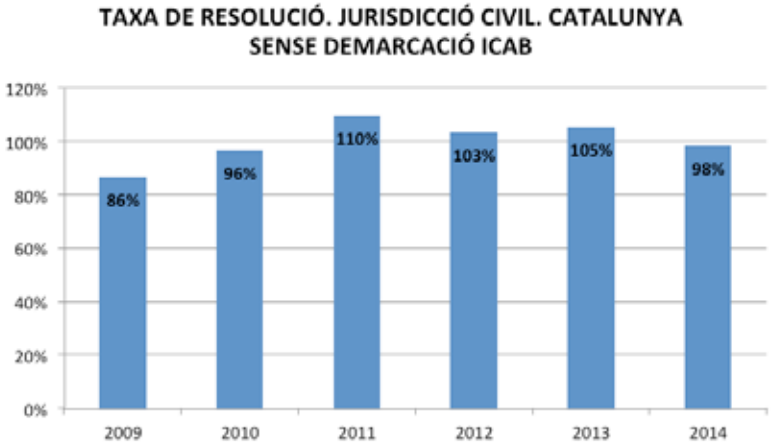

En el gràfic 11 podem observar la taxa de resolució civil referida a la "demarcació ICAB". En aquest, veiem com el desenvolupament de la gràfica no difereix de la tendència registrada en la resta d'àmbits territorials, amb variacions d'amb prou feines uns pocs punts percentuals.

No obstant això, convé destacar que la "demarcació ICAB" ha estat el territori que menor taxa

de resolució ha registrat l'any 2014. Un dels principals motius d'aquest fenomen, ho trobem en la concentració d'una major activitat econòmica i ràtio poblacional, augmentant amb això potencialment l'entrada d'assumptes.

D'altra banda, cal tenir en compte que en determinats àmbits i sectors d'activitat i població, la complexitat dels assumptes ha augmentat, provocant la necessitat d'oferir una major dedicació per part dels operadors jurídics a la resolució dels mateixos. És una cosa que ha succeït en totes les jurisdiccions, segons assenyala la Magistrada Jutge Degana de Barcelona en el seu annex a la Memòria 2014 del TSJ de Catalunya. En l'àmbit civil, s'ha produït un augment dels assumptes relatius a les clàusules sòl, participacions preferents i un altre tipus de productes financers altament complexos, que requereixen un període d'adaptació per part dels professionals del Dret, per entendre'ls i resoldre'ls conforme a les normes i criteris de l'ordenament jurídic. El que repercuteix en la capacitat resolutiva dels òrgans judicials, sinó va acompanyat de les mesures adequades per absorbir tals necessitats.

Gràfic 11. Taxa de resolució. Jurisdicció civil. Demarcació ICAB.

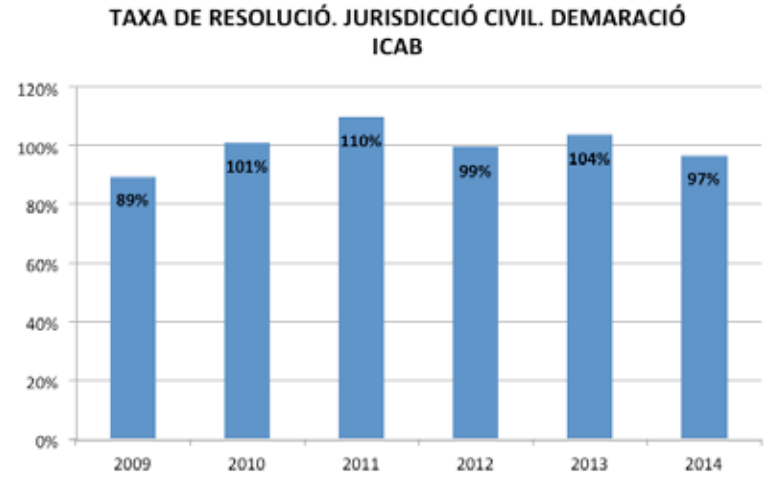

Taxa de pendència

La taxa de pendència ens permet saber el grau d'acumulació registrat en un determinat òrgan judicial en un any en concret. En efecte, és el resultat de dividir els assumptes pendents al finalitzar entre els resolts, en cada exercici. La fórmula que resumeix el que s'ha expressat és: **Taxa de pendència = assumptes pendents en finalitzar/resolts.**

En el gràfic 12 podem contemplar l'evolució anual de la taxa de pendència en la jurisdicció civil, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En primer lloc, veiem com la taxa va disminuint de forma progressiva a mesura que se succeeixen els anys. Així, d'una pendència registrada l'any 2009 del 76% passem a una altra del 54% l'any 2014, la qual cosa implica una reducció del 29%. Sens dubte es tracta d'una dada positiva, doncs significa que cada vegada resten menys assumptes acumulats al final de cada exercici.

Diversos factors han contribuït al comportament de la tendència de la taxa de pendència en aquest sentit. D'una banda, recordem que s'ha produït un descens en el volum d'assumptes ingressats en els últims anys (gràfic 3). D'altra banda, això ha contribuït al fet que augmenti la capacitat resolutiva dels òrgans judicials,

que ha tingut el seu reflex també en la disminució dels assumptes pendents al finalitzar (gràfic 5).

A més, la implantació de la NOJ i el seu desenvolupament sobre la base dels criteris d'eficàcia, eficiència i divisió i especialització funcional del treball, ha ajudat a disminuir la situació dependència dels nostres tribunals.

Gràfic 12. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció civil.

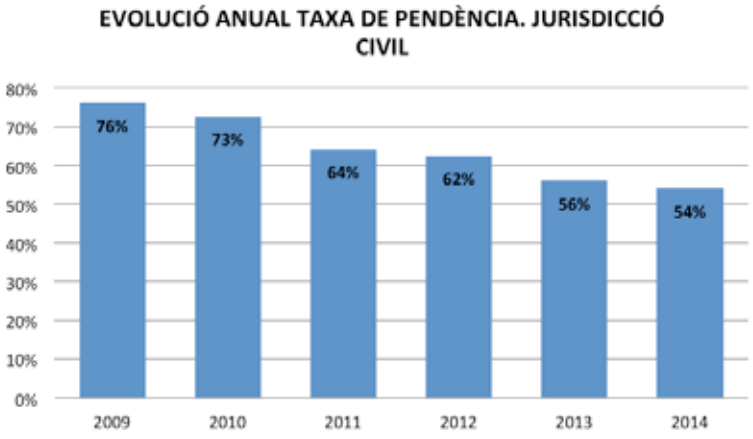

En el gràfic 13, podem observar com ha estat l'evolució de la taxa de pendència als concrets territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

La tendència de la corba discorre paral·lela a la de la taxa de pendència general registrada. No obstant això, veiem com durant els primers anys de la seqüència, les diferències entre els territoris són més acusades i que, a mesura que es va avançant en la línia temporal de la gràfica, els valors registrats es van apropant cada vegada més entre ells.

L'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB", és el que registra una millor taxa de pendència al llarg de tota la sèrie. En efecte, la taxa en aquest territori, se situa en un 54% de mitjana; mentre que en els àmbits de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa de pendència registrada és d'un 65% i un 63%, respectivament.

Finalment, veiem com en els dos últims anys, es produeix un lleuger estancament de les xifres anotades referides a la pendència, als tres territoris analitzats.

Gràfic 13. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció civil

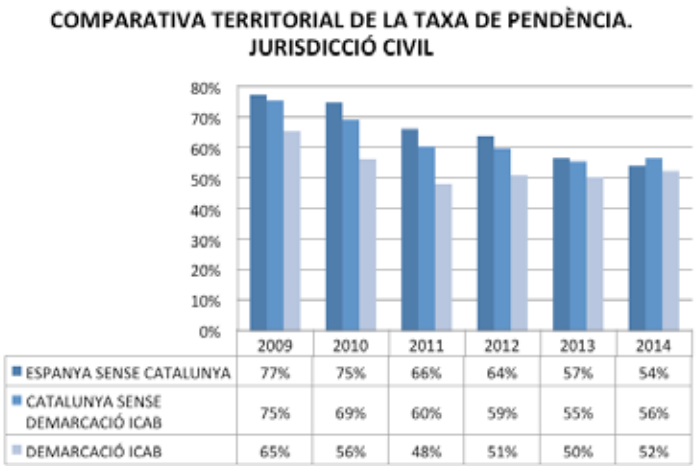

En el gràfic 14 podem veure l'evolució anual de la taxa de pendència al territori de "Espanya sense

Catalunya". Sobre el comportament de la gràfica i les causes explicatives del mateix, ens remetem al que s'ha exposat en les dues gràfiques anteriors.

Gràfic 14. Taxa de pendència. Jurisdicció civil. Espanya sense Catalunya.

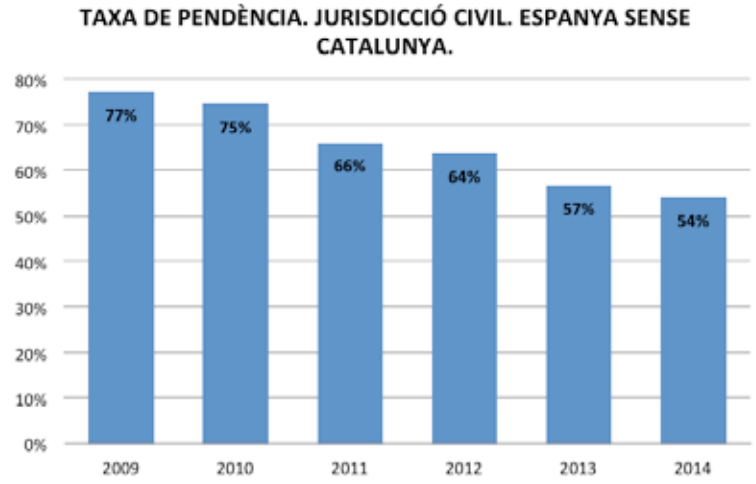

En el gràfic 15, podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB".

Tal i com hem comentat abans, la tendència de la taxa és clarament regressiva, doncs a mesura que se succeeixen els anys aquesta no deixa de disminuir, fins a situar-se en un 56% l'any 2014.

gràfic 15. Taxa de pendència. Jurisdicció civil. Catalunya sense demarcació ICAB.

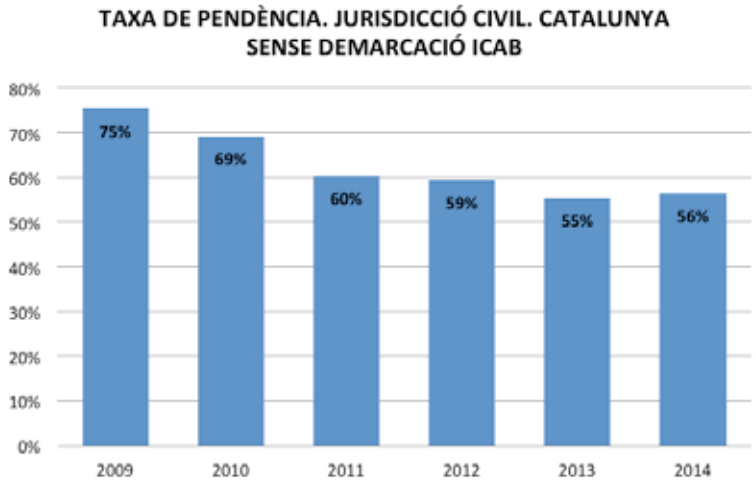

En el gràfic 16, podem contemplar la tendència registrada en el període comprès entre els anys 2009 i 2014, de la taxa de pendència en la "demarcació ICAB".

Cal destacar que és en aquest territori, on es registra la taxa de pendència més baixa en relació als altres dos àmbits geogràfics analitzats. En efecte, l'any 2011 s'anota una pendència del 48%. Encara que l'any 2014 la taxa se situa en un 52%, podem dir que no s'ha produït cap canvi en la tendència i que aquesta es manté a la baixa, o en tot cas de cert estancament si ens concentrem en els últims anys.

Gràfic 16. Taxa de pendència. Demarcació ICAB.

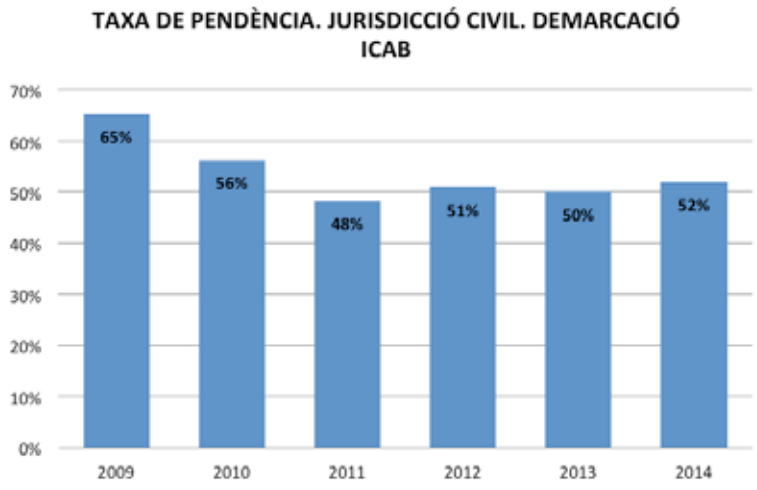

Taxa de congestió

La taxa de congestió és l'indicador judicial que ens permet identificar l'estat dels òrgans judicials des del punt de vista del seu nivell d'embús. Juntament amb les taxes de resolució i de pendència abans analitzades, ens indica si els tribunals són capaços d'absorbir la càrrega de treball derivada de la litigiositat de cada moment o, per contra, és necessària l'adopció de determinades mesures per adequar la capacitat resolutiva de l'Administració de Justícia a la conflictivitat judicial real, en honor d'un servei públic de qualitat. La fórmula que resumeix aquest indicador judicial és: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents al inici)/ resolts.**

En el gràfic 17 podem observar el desenvolupament de la taxa de congestió en la jurisdicció civil, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest veiem com el nivell de congestió en els òrgans judicials civils, va disminuint de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'una taxa de congestió del 178% l'any 2009, passem a una altra del 155% l'any 2014, la qual cosa suposa un descens del 13%.
En els dos últims anys, veiem com es produeix un lleuger estancament de la taxa de congestió, ja que malgrat que es registra una reducció, aquesta amb prou feines és d'un punt percentual. Això cal posar-ho en relació amb l'evolució de la taxa de resolució (gràfic 7) i la taxa de congestió (gràfic 12).

Gràfic 17. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció civil.

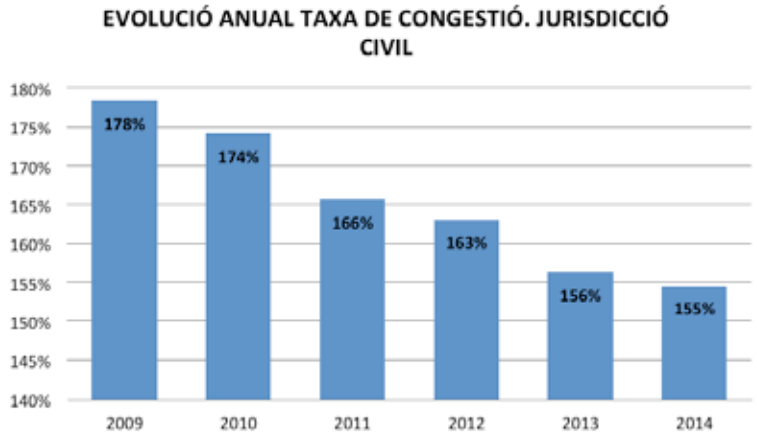

En el gràfic 18 s'estableix una comparativa entre els territoris de "Espanya sense Catalunya",

"Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", quant a la taxa de congestió es refereix. Tal i com succeeix amb la comparativa territorial de la taxa de pendència (gràfic 13), el territori de la "demarcació ICAB" registra la taxa de congestió més baixa al llarg de tota la seqüència temporal analitzada. També, a mesura que es van succeint els anys, la distància entre aquest i els altres dos àmbits geogràfics estudiats, es va reduint. En efecte, l'any 2014 les taxes de congestió registrades estan dins d'una forquilla relativament estreta: entre el 152% i el 155%.

Gràfic 18. Comparativa territorial de la taxa de congestió comparada. Jurisdicció civil.

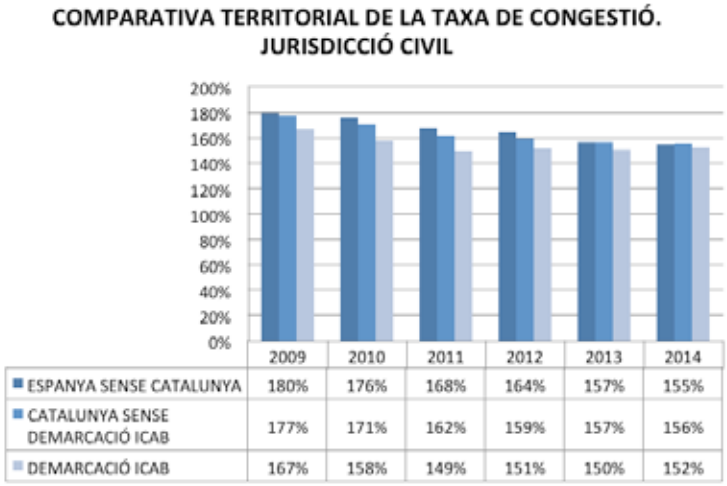

En el gràfic 19 podem contemplar l'evolució de la taxa de congestió civil, al concret territori de "Espanya sense Catalunya".

A l'any 2009 es registra una taxa del 180% mentre que l'any 2014 s'anota una congestió del 155%, la qual cosa significa que s'ha produït una reducció del 14%. Es tracta del descens més alt dels tres territoris comparats. El desenvolupament de la tendència és bastant gradual, amb un descens lleugerament més pronunciat l'any 2011.

gràfic 19. Taxa de congestió. Jurisdicció civil. Espanya sin Catalunya.

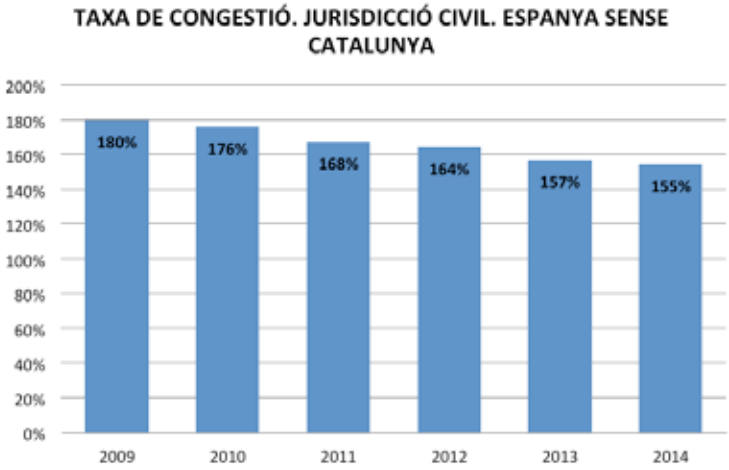

En el gràfic 20 podem veure el desenvolupament de la taxa de congestió en la jurisdicció civil, en l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com es produeix una reducció del 12%, doncs d'una taxa del 177% l'any 2009, passem a una altra del 156% l'any 2014. A diferència del que ocorria, l'evolució del descens de la taxa de congestió marca una línia amb un major grau d'inclinació, sobretot en els primers anys de

la seqüència. A partir de l'any 2013, veiem com la regressió de la taxa es produeix de forma més gradual o continguda, la qual cosa és indiciari del inici d'una etapa d'estancament.

Gràfic 20. Taxa de congestió. Jurisdicció civil. Catalunya sense demarcació ICAB.

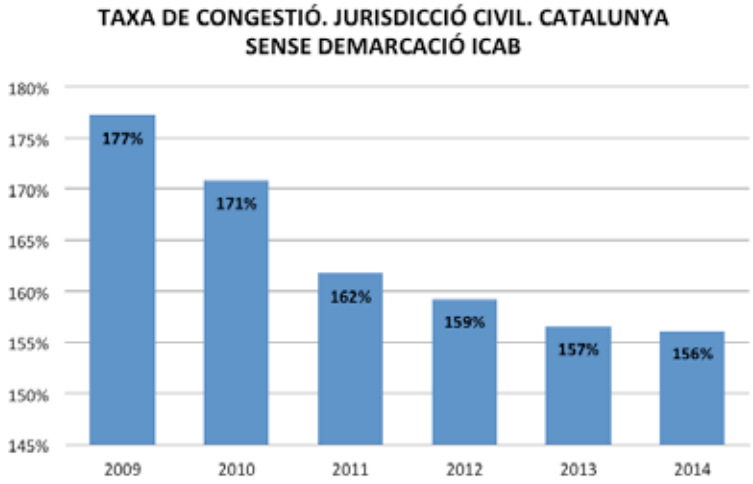

En el gràfic 21 podem observar el comportament de la taxa de congestió en la jurisdicció civil, en la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la taxa de congestió es redueix en un 9%, ja que d'un 167% l'any 2009 passem a un 152% l'any 2014. Es tracta del territori que menor regressió presenta. No obstant això, és en aquest on s'anota la xifra més baixa, en comparació amb els altres dos àmbits geogràfics analitzats: un 149% l'any 2011. De fet, a partir d'aquest any, podem veure com es produeix un lleuger increment de la taxa, reflectint un cert canvi en la tendència.

Encara i així, per les xifres registrades i per l'evolució dels tres territoris considerats en el seu conjunt, podem dir que estem davant de les portes d'un període d'estancament quant a la taxa de congestió es refereix.

Gràfic 21. Taxa de congestió. Jurisdicció civil. Demarcació ICAB.

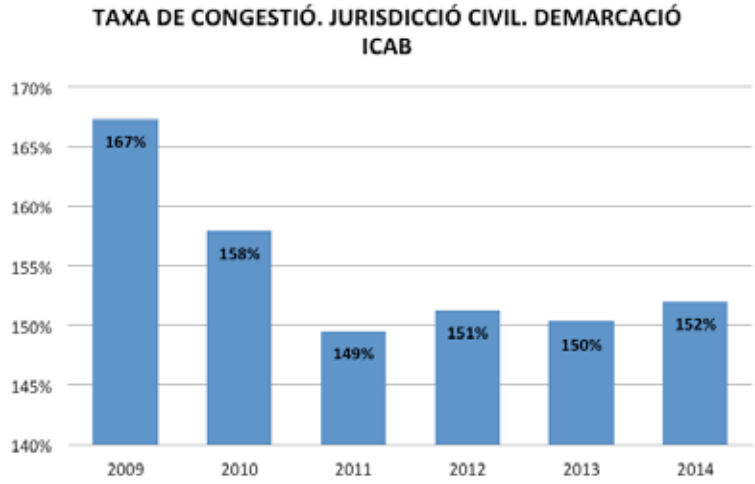

3. Civil per especialitats

3.1 Jutjats de Família

Al següent apartat, estudiarem el moviment així com els principals indicadors judicials, dels Jutjats de primera instància, centrant-nos en els assumptes que versen sobre el dret de família. Per a això, farem una referència prèvia a certs fenòmens soci-demogràfics, que ens ajudarà a contextualitzar l'entorn en el qual es desenvolupen les dades referides a l'activitat judicial sobre matèries pròpies del Dret de Família.

El art. 98 LOPJ estableix que, en aquelles circumscripcions on existeixi més d'un jutjat de la mateixa classe, es podrà acordar que un concret òrgan judicial assumeixi amb caràcter exclusiu, el coneixement de determinades classes d'assumptes. Aquest recurs ha estat utilitzat en la "creació" dels jutjats de família, a través del *RD 1322/1981, de 3 de juliol, per el que es creen els jutjats de família*. Aquesta norma, estableix que en aquelles poblacions on les jurisdiccions civil i penal estiguin separades i que, per la seva ràtio de població i número d'actuacions relatives al dret de família ho requereixin, es posi en funcionament jutjats que assumeixin el coneixement i resolució de forma exclusiva per via de repartiment, dels assumptes de família.

Els interessos discutits en els processos de família, tenen unes particularitats pròpies que van més enllà de les d'un procediment patrimonial civil. Així, el principi dispositiu o de justícia sol·licitada recollit en l'art. 216 LEC que inspira el procés civil, troba matisos importants en els procediments de família. En efecte, en aquests s'ha d'estar a una sèrie de normes de dret necessari i sobre les quals les parts no poden disposar, en honor de la defensa de el "interès superior del menor" o la protecció de l'incapaç.

En sentit estricte, no estem davant la creació de jutjats o tribunals de dret de família com si es tractessin d'una jurisdicció diferent a la civil, sinó davant una especialització d'alguns Jutjats de Primera Instància, en determinats partits judicials. Per tant, per al coneixement i resolució dels assumptes relatius al dret de família, coexisteixen tres tipus de jutjats (dins de l'ordre civil), que aquí s'han considerat de forma conjunta a l'hora d'analitzar l'activitat judicial dels mateixos. Així, tenim Jutjats de Primera Instància especialitzats en Dret de Família, Jutjats mixts de Primera Instància i Instrucció, i Jutjats de Primera Instància no especialitzats en matèria de família.

Contextualització prèvia: fenòmens soci-demogràfics.

Abans d'entrar de ple en l'estudi de l'activitat judicial dels Jutjats de primera instància sobre els assumptes relatius al Dret de Família, convé fer referència a l'evolució d'aquells fenòmens que van a tenir una afectació directa o indirecta en la taxa de litigiositat, i que ens permet emmarcar aquesta en la realitat social i econòmica del moment. Per a això, hem elaborat una sèrie de gràfiques, a partir de les dades publicades en el INE i en el CGPJ, que s'exposen a continuació.

En el gràfic 22 podem veure l'evolució anual dels matrimonis contrets a Espanya i a Catalunya, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. No s'ha fet distinció entre les diferents formes de celebració d'un matrimoni, tenint en compte que el que ens interessa, són els efectes jurídics i civils que produeix tal unió. Per a una millor comprensió del comportament de la gràfica, així com una millor contextualització, convé fer referència als matrimonis celebrats en els anys 2006 i 2007, en un període d'expansió econòmica. Així, l'any 2006 es van contreure 203.453 matrimonis a Espanya i 30.970 a Catalunya; mentre que l'any 2007 va haver-hi 201.579 matrimonis a Espanya i 30.545 a Catalunya.

Considerant la gràfica en el seu conjunt, veiem com es registra un descens progressiu del número d'unions matrimonials, a mesura que se succeeixen els anys. Una de les possibles causes la podem trobar en el descens de la població en els últims anys. En el Capítol de l'àmbit Contenciós-administratiu, podem trobar una gràfica sobre l'evolució de la població, en l'epígraf dedicat a "Estrangeria". No obstant això, si els comparem amb les dades dels anys 2006 i 2007 exposats, veiem com la crisi econòmica, també ha tingut un efecte negatiu en el número de matrimonis celebrats. Al cap i a la fi, a més de la il·lusió, la celebració d'un matrimoni comporta un important dispendi econòmic, i la crisi econòmica, així com la falta d'estabilitat laboral al nostre Mercat de Treball, pot fer postergar tal decisió.

Una alternativa a la unió amb efectes civils de dues persones a través del matrimoni, la trobem en les denominades "parelles de fet" o "unions de parella estables". Es tracta d'una institució que compta amb una regulació pròpia en moltes comunitats autònomes. A Catalunya, trobem la seva regulació en els arts. 234-1 i ss. del Llibre II del CCCat. Aquest article estableix que, dues persones que conviuen en una comunitat de vida anàloga a la matrimonial es consideren parella estable, quan concorrin determinats requisits legals. Sobre l'evolució de les parelles de fet, tenint en compte que cada CCAA té la seva pròpia normativa, i que en moltes d'elles no existeix l'obligació de registrar aquesta unió, no ha estat possible elaborar una estadística que aglutini a totes les unions estables de parella celebrades a Espanya.

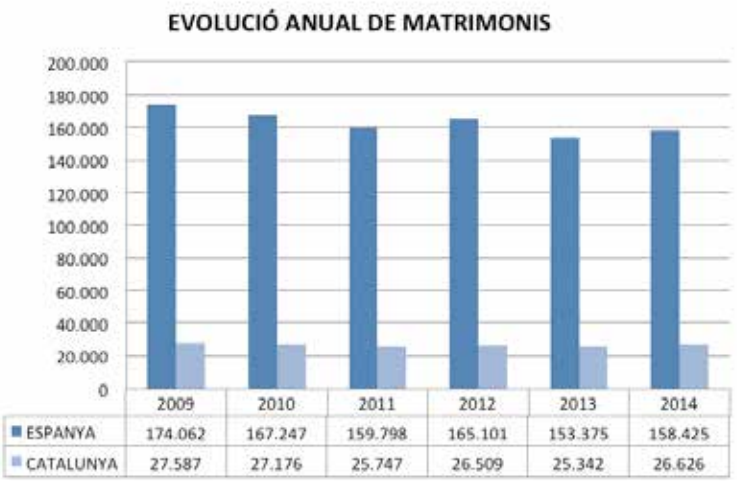

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA	174.062	167.247	159.798	165.101	153.375	158.425
CATALUNYA	27.587	27.176	25.747	26.509	25.342	26.626

Gràfic 22. Evolució anual de matrimonis celebrats.

En el gràfic 23, tenim una taula amb l'evolució anual dels fenòmens demogràfics més importants en relació al moviment natural de la població, segons les dades publicades per el INE. S'ha fet distinció entre les categories de "naixements", "defuncions" i "matrimonis", i s'ha dut a terme una comparativa territorial entre Espanya i Catalunya.

En relació als "naixements", veiem com la tendència es mostra regressiva a mesura que es van succeint els anys. Tal i com s'ha comentat abans, malgrat tractar-se d'una decisió vital, el vector econòmic pot fer postergar en el temps tal resolució. També, cal tenir en compte que en els últims anys, s'ha produït un descens de la població. D'una banda, degut a la falta d'oportunitats laborals a Espanya, molts joves nacionals decideixen buscar-les en altres països. D'altra banda, i pel mateix motiu, molts estrangers que estaven residint a Espanya, han tornat als seus països d'origen. Cal tenir en compte que la taxa de natalitat en aquest últim sector de la població, és més alta en comparació a la dels nacionals.

Quant a les "defuncions", veiem com les dades registrades reflecteixen una certa estabilitat, al llarg de tota la seqüència temporal analitzada. Sobre els "matrimonis", ja s'ha fet referència als mateixos en el gràfic 22, per la qual cosa ens remetem al que s'ha exposat.

FENÒMENS DEMOGRÀFICS. MOVIMENT NATURAL DE LA POBLACIÓ						
	NAIXEMENTS		DEFUNCIONS		MATRIMONIS	
	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA
2009	494.997	85.204	384.933	60.261	174.062	27.587
2010	486.575	84.368	382.047	59.700	167.247	27.176
2011	471.999	81.247	387.911	60.188	159.798	25.747
2012	454.658	77.438	402.950	62.977	165.101	26.509
2013	425.715	71.591	390.419	60.807	153.375	25.342
2014	426.303	71.523	395.045	61.060	158.425	26.626

gràfic 23. Fenòmens demogràfics. Moviment natural de la població.

Malgrat que els processos relatius a la Jurisdicció voluntària no estan inclosos en les dades estadístiques dels processos relatius al Dret de Família, s'ha considerat interessant fer referència als processos d'adopcions, tenint en compte que la filiació adoptiva produeix els mateixos efectes que la filiació per naturalesa, a més dels específics contemplats en l'art. 235-47 i ss. del CCCat i que, per tant, es tracta d'una realitat que pot arribar a transcendir en un posterior procediment de família.

En el gràfic 24, podem veure l'evolució de les adopcions des de l'any 2009 fins l'any 2014, distingint les "nacionals" de les "internacionals", tant a Espanya com a Catalunya. En conjunt, veiem com les adopcions han disminuït amb el pas dels anys, segurament pels mateixos motius que apuntàvem en parlar del descens dels "matrimonis" i els "naixements". En el cas de les adopcions nacionals a Catalunya, veiem com es produeix una excepció, i es registra un increment del 20%, doncs de 284 processos l'any 2009 passem a 424 l'any 2014.

JURISDICCIÓ VOLUNTARIA: ADOPCIONS				
	ADOPCIONS NACIONALS		ADOPCIONS INTERNACIONALS	
	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA
2009	2.002	284	165	45
2010	1.997	274	204	78
2011	2.043	354	155	45
2012	2.143	424	159	57
2013	2.006	345	149	39
2014	1.881	342	120	38

Gràfic 24. Jurisdicció voluntària. Adopcions.

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el gràfic 25 podem veure una comparativa territorial, dels assumptes relatius al Dret de Família ingressats en la jurisdicció civil, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En aquest veiem com el volum dels procediments relatius al dret de família, augmenta de forma progressiva a mesura que se succeeixen els anys. En efecte, d'un total de 230.193 assumptes l'any 2009, passem a 302.851 l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 32%.

Entrant en el detall dels territoris analitzats, cal dir que la "demarcació ICAB" ha estat el que menor pujada ha experimentat. No obstant això, aquesta segueix sent important, doncs estem parlant d'un augment del 24%.

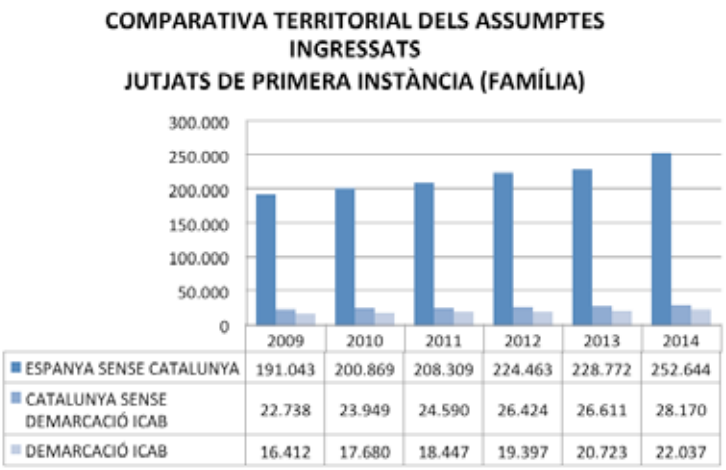

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	191.043	200.869	208.309	224.463	228.772	252.644
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	22.738	23.949	24.590	26.424	26.611	28.170
DEMARCACIÓ ICAB	16.412	17.680	18.447	19.397	20.723	22.037

Gràfic 25. Comparativa territorial dels assumptes ingressats. Jutjats de primera instància (família).

En el gràfic 26 podem contemplar l'evolució dels assumptes de família ingressats, distingint entre els tipus de procediments més representatius quant a volum, al territori de Catalunya. S'ha diferenciat tres tipus de processos: "divorcis", "separacions" i "modificació de mesures", i dins dels dos primers entre "consensuats" i "no consensuats".

En primer lloc, veiem com els procediments celebrats de forma consensuada, tant en els divorcis com en les separacions, representen la major part de processos dins de la seva categoria. Així, dels divorcis celebrats l'any 2014, un 69% ho van ser de manera consensuada; mentre que de les separacions instades, un 78% es van fer de mutu acord. Sens dubte és una dada positiva, doncs malgrat que una situació de crisi matrimonial sempre és una situació dolorosa, dur-la a terme de forma consensuada pot contribuir a que aquesta sigui el menys traumàtica possible.

En segon lloc, veiem com les separacions decreixen al mateix ritme que augmenten els divorcis, a mesura que es van succeint els anys. La principal causa d'això, és que ja no es necessita passar per un procediment de separació previ a un de divorci, com ocorria antigament. L'únic espai temporal que cal guardar abans d'iniciar un divorci, són els 3 mesos previstos en l'art. 81 CC, tret que s'acrediti un risc o circumstàncies que permetin exceptuar temps d'espera algun. No obstant això, que se segueixin celebrant encara separacions en comptes de divorcis, pot ser a causa de que el divorci extingeix el vincle matrimonial, mentre que amb la separació aquest queda en suspès podent els cònjuges restaurar-ho mitjançant un procediment de reconciliació, molt més econòmic i més ràpid que el celebrar un nou matrimoni.

Finalment, veiem com els procediments de modificació de mesures, han anat en augment en els últims anys. De 3.310 procediments d'aquest tipus l'any 2009, hem passat a un total de 6.481 l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 96%. Es tracta del tipus de procediment que més ha sustentat l'increment dels assumptes de família ingressats en la jurisdicció civil, comentat en el gràfic 24. Sens dubte, la situació de crisi econòmica ha transcendit (també) a la litigiositat en l'àmbit del Dret de Família, quan ha provocat que les circumstàncies econòmiques que van fonamentar l'adopció de determinades mesures hagin canviat de forma substancial i de tal manera, que sorgeix la necessitat d'adaptar-la a la nova situació per preservar el interès de la família.

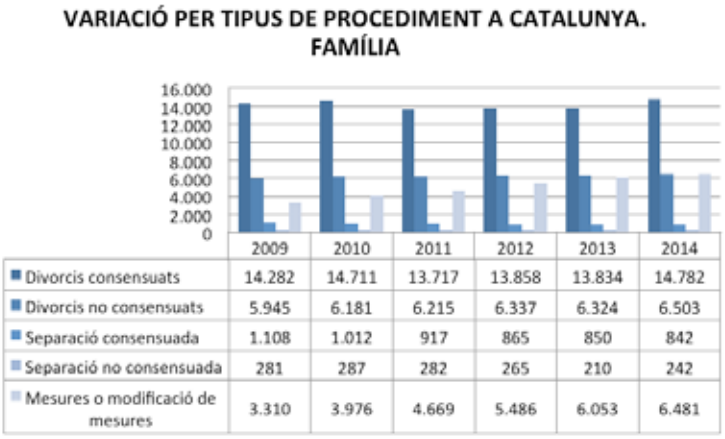

Gràfic 26. Variació per tipus de procediments en Catalunya. Família.

Assumptes resolts

En el gràfic 27 tenim una comparativa dels assumptes relatius al dret de família resolts, als territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem que com el desenvolupament de la corba és paral·lel a la dels assumptes ingressats (gràfic 25), encara que registrant uns valors lleugerament inferiors. En efecte, d'un total de 216.263 assumptes resolts en total l'any 2009 passem a 290.362 l'any 2014, la qual cosa implica una pujada del 34%.

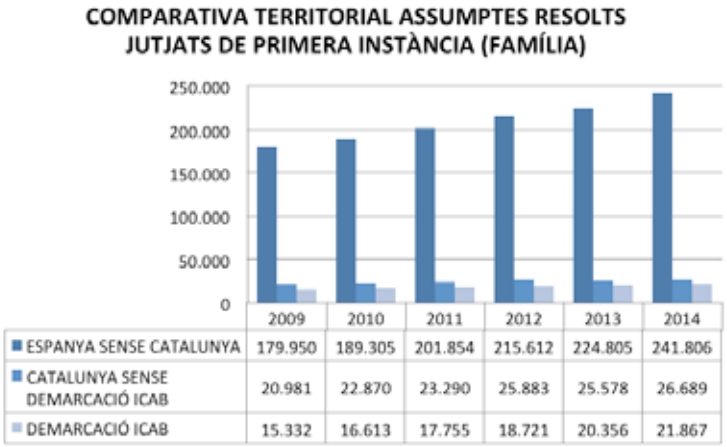

Gràfic 27. Comparativa territorial dels assumptes resolts. Jutjats de primera instància (família).

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 28 podem contemplar l'evolució dels assumptes relatius al dret de família, pendents al finalitzar des de l'any 2009 fins l'any 2014.

Si comparem els números amb els anotats en els assumptes ingressats (gràfic 25), veiem com amb prou feines es resolen la meitat dels expedients que s'ingressen, la qual cosa suposa que existeix una acumulació i que els jutjats s'enfronten a una càrrega de treball superior a la qual poden assumir.

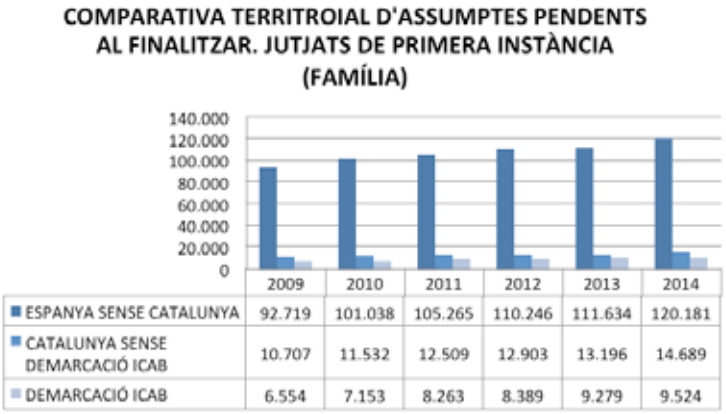

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	92.719	101.038	105.265	110.246	111.634	120.181
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	10.707	11.532	12.509	12.903	13.196	14.689
DEMARCACIÓ ICAB	6.554	7.153	8.263	8.389	9.279	9.524

Gràfic 28. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de primera instància (família).

Indicadors judicials:

Taxa de resolució

En el gràfic 29 podem veure l'evolució de la taxa de resolució dels jutjats de primera instància en relació als assumptes relatius al Dret de Família.

En termes generals, veiem com es produeix una progressió en la capacitat resolutiva dels tribunals, a mesura que es van succeint els anys. No obstant això, si ens fixem en l'eix de les ordenades, es tracta d'un augment relativament discret, d'un 4% de mitjana.

De fet, l'únic territori en el qual la taxa de resolució no ha deixat de créixer, és el de la "demarcació ICAB". El creixement d'aquest àmbit geogràfic és d'un 6%, el més alt en comparació de les altres dues circumscripcions. D'altra banda, el territori de "Espanya sense Catalunya", presenta una evolució acordeónica, en el sentit que va registrant certes fluctuacions conforme van passant els anys. En el mateix sentit es manifesta el comportament de la corba en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", amb la particularitat que registra un descens progressiu de la taxa de resolució en els últims anys.

Si posem en relació aquesta gràfica amb el gràfic 25, veiem que malgrat haver augmentat la litigiositat en l'àmbit del Dret de Família, els òrgans judicials estan sent capaços de reduir la diferència entre els assumptes ingressats i els assumptes resolts.

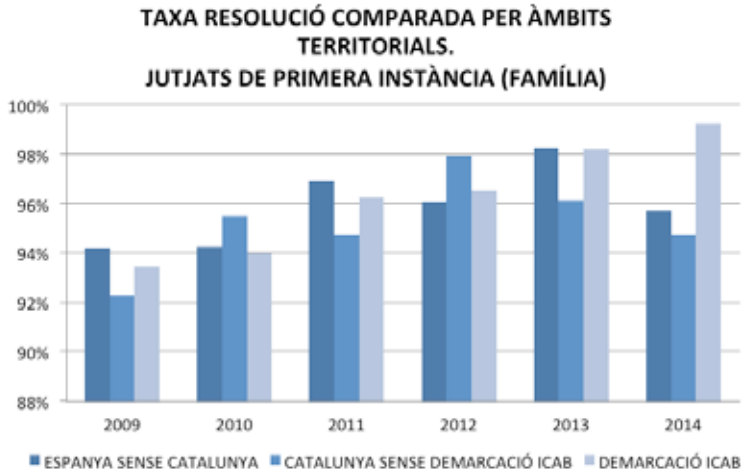

Gràfic 29. Taxa de resolució comparada per àmbits territorials. Jutjats de primera instància (família).

Taxa de pendència

En el gràfic 30 podem veure l'evolució de la taxa de pendència en el període comprès entre l'any 2009 i el 2014.

En aquest, veiem com la taxa de pendència mostra un estancament quant a l'acumulació en els jutjats es refereix. En efecte, amb prou feines es produeixen variacions més enllà d'unes lleugeres fluctuacions d'uns pocs punts percentuals. Així, al territori de "Espanya sense Catalunya" es produeix una disminució de la taxa de pendència del 2% des de l'any 2009, mentre que en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", es produeix una variació a l'alça del 8% i del 2%, respectivament.

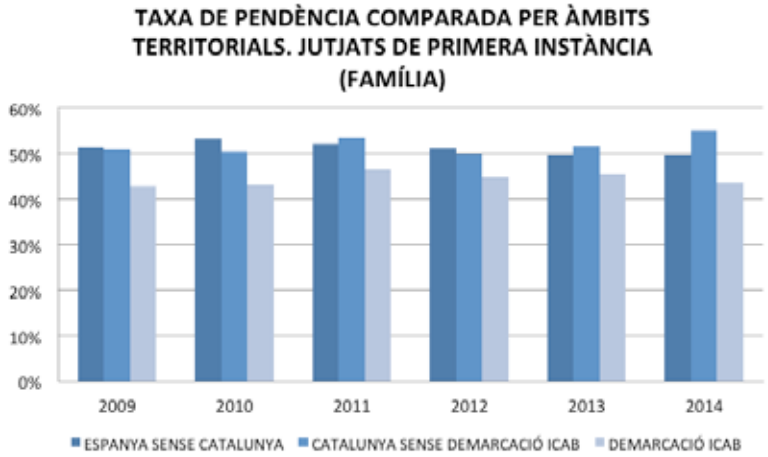

Gràfic 30. Taxa de pendència comparada per àmbits territorials. Jutjats de primera instància (família).

Taxa de congestió

En el gràfic 31 podem contemplar el desenvolupament de la taxa de congestió i la seva comparativa territorial en els jutjats de primera instància, centrant-nos en els processos de família.

D'una banda, veiem com en l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB", es registren les menors taxes de congestió al llarg del període temporal analitzat, amb una mitjana que gira entorn al 145%; mentre que als territoris de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa de congestió mitjana se situa en un 153%.

D'altra banda, veiem com es tracten de xifres molt altes i que, per tant, reflecteixen un col·lapse important dels procediments relatius a Dret de Família, en els jutjats de primera instància. En efecte, ja hem comentat en el gràfic 28, que els assumptes pendents al finalitzar representen gairebé el 50% dels assumptes que s'ingressen en un determinat exercici.

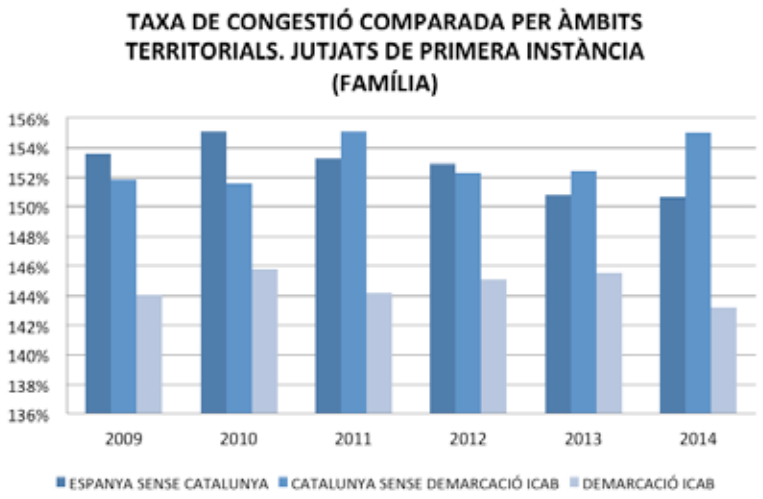

Gràfic 31. Taxa de congestió comparada per àmbits territorials. Jutjats de primera instància (família).

En el gràfic 32 tenim una taula en la qual es fa una comparativa dels principals indicadors judicials l'any 2014, referits als procediments de família, en cadascun dels jutjats de primera instància, que se circumscriuen en la "demarcació ICAB".

Quant al detall numèric, aquest es mostra bastant irregular en funció del concret òrgan i indicador que mirem. No obstant això, s'ha ressaltat aquells concrets òrgans judicials dins de cadascun dels partits que formen part de la "demarcació ICAB", que presenten les taxes més altes.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (ASSUMPTES DE FAMÍLIA). DEMARCACIÓ ICAB			
JUTJAT	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II Nº 1 ARENYS DE MAR	97%	168%	68%
J1II Nº 2 ARENYS DE MAR	106%	159%	53%
J1II Nº 3 ARENYS DE MAR	100%	133%	33%
J1II Nº 4 ARENYS DE MAR	92%	165%	68%
J1II Nº 5 ARENYS DE MAR	100%	136%	36%
J1II Nº 6 ARENYS DE MAR	100%	158%	58%
J1II Nº 7 ARENYS DE MAR	85%	155%	55%
J1II Nº 1 IGUALADA	88%	154%	54%
J1II Nº 2 IGUALADA	90%	136%	45%
J1II Nº 3 IGUALADA	90%	142%	42%
J1II Nº 4 IGUALADA	132%	132%	32%
J1II Nº 5 IGUALADA	83%	182%	92%
J1II Nº 1 BERGA	105%	135%	35%
J1II Nº 2 BERGA	113%	109%	9%
J1II Nº 1 VILAFRANCA DEL PENEDES	105%	171%	71%
J1II Nº 2 VILAFRANCA DEL PENEDES	100%	166%	66%
J1II Nº 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	99%	209%	92%
J1II Nº 4 VILAFRANCA DEL PENEDES	112%	170%	56%
J1II Nº 5 VILAFRANCA DEL PENEDES	91%	174%	74%
J1I Nº 7 BADALONA	113%	135%	35%
J1I Nº 14 BARCELONA	114%	140%	40%
J1I Nº 15 BARCELONA	93%	165%	66%
J1I Nº 16 BARCELONA	97%	134%	34%
J1I Nº 17 BARCELONA	111%	128%	33%
J1I Nº 18 BARCELONA	94%	133%	33%
J1I Nº 19 BARCELONA	100%	127%	27%

J1I Nº 40 BARCELONA	93%	160%	60%
J1I Nº 45 BARCELONA	90%	135%	35%
J1I Nº 51 BARCELONA	89%	148%	50%
J1I Nº 58 BARCELONA	99%	144%	44%
J1II Nº 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	109%	150%	50%
J1II Nº 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	96%	135%	35%
J1II Nº 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	79%	166%	66%
J1II Nº 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	85%	150%	50%
J1II Nº 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	92%	141%	41%
J1II Nº 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	88%	158%	58%
J1II Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	111%	137%	37%
J1II Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	98%	156%	103%
J1II Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	118%	157%	57%
J1II Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	111%	134%	35%
J1II Nº 5 VILANOVA I LA GELTRU	89%	165%	65%
J1II Nº 6 VILANOVA I LA GELTRU	80%	204%	104%
J1II Nº 7 VILANOVA I LA GELTRU	109%	130%	21%
J1II Nº 8 VILANOVA I LA GELTRU	108%	161%	61%
J1II Nº 9 VILANOVA I LA GELTRU	98%	137%	37%
J1I Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	90%	159%	59%
J1I Nº 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	96%	151%	51%
J1I Nº 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	85%	167%	67%
J1I Nº 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	88%	175%	75%
J1I Nº 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	95%	159%	44%
J1I Nº 6 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	113%	139%	39%
J1I Nº 7 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	101%	144%	44%
J1II Nº 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	85%	158%	58%
J1II Nº 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	116%	124%	24%
J1II Nº 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	95%	139%	39%
J1II Nº 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	98%	145%	45%
J1II Nº 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	105%	137%	37%
J1II Nº 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	99%	154%	50%
J1II Nº 1 CORNELLA DE LLOBREGAT	93%	143%	43%
J1II Nº 2 CORNELLA DE LLOBREGAT	120%	129%	29%
J1II Nº 3 CORNELLA DE LLOBREGAT	91%	185%	85%
J1II Nº 4 CORNELLA DE LLOBREGAT	80%	181%	81%
J1II Nº 1 GAVA	119%	126%	26%
J1II Nº 2 GAVA	110%	145%	45%
J1II Nº 3 GAVA	90%	156%	48%
J1II Nº 4 GAVA	88%	165%	65%
J1II Nº 5 GAVA	102%	139%	34%
J1II Nº 6 GAVA	93%	143%	43%
J1II Nº 7 GAVA	101%	137%	37%
J1II Nº 8 GAVA	120%	123%	23%
J1II Nº 9 GAVA	94%	147%	47%
J1II Nº 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	96%	146%	35%
J1II Nº 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	87%	143%	43%
J1II Nº 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	114%	118%	22%
J1II Nº 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	99%	123%	23%
J1II Nº 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	95%	146%	48%

Gràfic 32. La Lupa. Jutjats de Família.

3.2 Jutjats del Mercantil

La posada en funcionament dels Jutjats del Mercantil, suposa un avanç cap a l'especialització dins de l'àmbit jurisdiccional civil. La creació d'aquests òrgans és conseqüència del Pacte per la Justícia del 28 de maig de l'any 2001, i té lloc a través de la *Llei Orgànica 8/2003, de 9 de juliol, per a la Reforma Concursal*, per la qual es modifica la LOPJ de 1985, i de la profunda reforma de la institució de el "concurs de creditors" operada amb la *Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal*.
La creixent complexitat de l'activitat econòmica, comercial i industrial, en un context cada vegada més internacional, fa necessari l'existència d'un òrgan judicial amb coneixements específics i profunds d'aquestes matèries, amb l'objecte d'obtenir una major qualitat i celeritat en la resolució dels "assumptes dels comerciants". A més, l'especialització judicial, tant en primera com en segona instància, ens permet aconseguir un major grau de coherència i unitat en la labor interpretativa de les normes.

Actualment existeixen a Espanya 91 òrgans judicials especialitzats en matèria mercantil, dels quals 10 es troben a la ciutat de Barcelona. Quant a les matèries de les quals s'ocupa, en l'art. 86 ter. LOPJ s'estableix una enumeració de les mateixes, com per exemple, concurs de creditors, propietat intel·lectual, dret del transport, competència deslleial, entre unes altres.

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el gràfic 33 podem observar la distribució per territoris dels assumptes ingressats en els Jutjats del mercantil, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. S'ha fet una comparativa entre els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, podem parlar de dues etapes quant al desenvolupament de la tendència expressada en la gràfica. En una primera fase, que va des de l'any 2009 fins l'any 2012, veiem com existeix un estancament en al volum d'assumptes ingressats en els jutjats mercantils. En efecte, en aquest període s'ingressen anualment al voltant de 51.000 assumptes. A partir de l'any 2013, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que es registra un augment significatiu del número total d'expedients iniciats. Aquest increment és especialment acusat l'any 2014, en el qual s'anoten 91.315 assumptes ingressats.

Quant a l'anàlisi comparativa entre els diferents territoris, destaca com en la "demarcació ICAB" s'inicien bastants més assumptes que en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", malgrat que aquest ocupa una major extensió que aquell. No obstant això, ja s'ha comentat anteriorment que, en l'àmbit de la "demarcació ICAB", existeix una major ràtio poblacional i una major activitat comercial i econòmica. Per això, a la província de Barcelona existeixen 10 jutjats mercantils, mentre que en la resta de províncies catalanes, només existeix un per cadascuna d'elles.

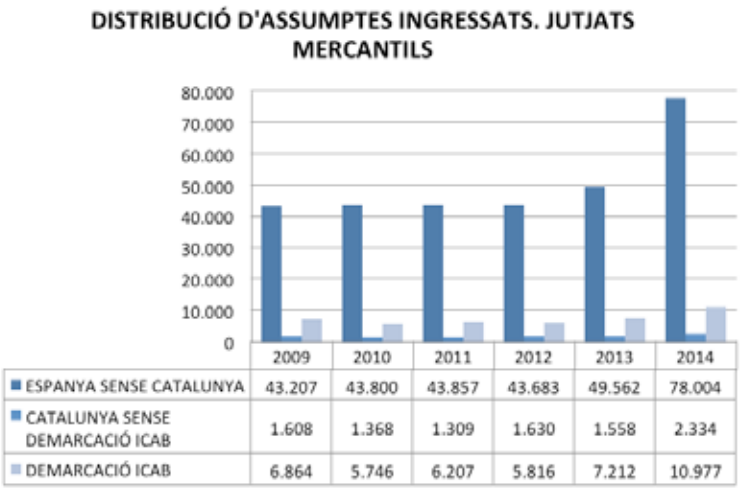

Gràfic 33. Distribució d' assumptes ingressats. Jutjats del Mercantil.

En el gràfic 34 tenim una taula amb l'evolució anual dels assumptes ingressats en els jutjats mercantils, distribuïts per aquelles matèries més importants a nivell representatiu. Ens hem centrat en els òrgans judicials de la "demarcació ICAB".

En aquesta taula, podem veure com els assumptes que més han augmentat al llarg dels últims anys, han estat els procediments relatius a: propietat intel·lectual, transport i sobre condicions generals de la contractació. Aquest últim ho ha fet de manera significativa, doncs de 28 assumptes l'any 2009 hem passat a 1.731 l'any 2014, la qual cosa suposa l'increïble augment de 6.082%.

En efecte, l'elaboració de contractes per a masses de persones que s'adhereixen a ells sense la possibilitat de negociar individualment el contingut de les clàusules, així com una vigilància i postura cada vegada més garantista des de la UE, ha fet que molts contractes de bancs, companyies d'assegurances, companyia de vols, entre uns altres, s'hagin vist sotmès al control jurisdiccional per contenir greus abusos en perjudici dels consumidors.

EVOLUCIÓ ANUAL ASSUMPTES JUTJATS DEL MERCANTIL.DISTRIBUCIÓ PER MATÈRIES PER MATÈRIES. DEMARCACIÓ ICAB						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LIQUIDACIÓ CONCURS	408	428	686	1.228	1.074	962
INCIDENTS CONCURSALS	2.458	1.773	2.281	1.450	1.224	1.177
COMPETÈNCIA DESLLEIAL	66	36	45	42	32	25
PROPIETAT INDUSTRIAL	106	80	72	90	88	78
PROPIETAT INTEL·LECTUAL	182	182	171	182	195	376
PUBLICITAT	17	17	26	8	15	8
AMPARO NORM. SOCIETATS MERC. I COOP.	1.104	976	867	919	779	733
TRASNPORT	731	662	577	713	1.050	2.030
MARÍTIM	20	5	9	7	7	12
CONDICIONS GENERALS DE LA CONTRACTACIÓ	28	34	45	69	620	1.731

Gràfic 34. Evolució anual dels assumptes ingressats en els Jutjats del Mercantil. Distribució de les principals matèries. Demarcació ICAB.

En el gràfic 35 tenim una taula amb l'evolució anual de la constitució de societats, des de l'any 2009 fins l'any 2014, segons les dades publicades a l'apartat d'estadística de la web del Registre Mercantil.

Hem distingit tres grans categories, per la seva importància a nivell representatiu: societats anònimes, societats limitades i altres tipus societaris. D'una banda, veiem com el tipus societari per excel·lència ho constitueixen les societats limitades, que l'any 2014 suposen el 96% de les

empreses inscrites. D'altra banda, mentre que les societats anònimes i els altres tipus societaris han disminuït respecte l'any 2009 en un 9% i un 42% respectivament, les societats limitades han augmentat en un 23%.

L'elecció del tipus societari és una de les decisions més important a l'hora d'iniciar una activitat econòmica. Les societats limitades suposen un estalvi important a l'hora de crear una empresa, doncs el capital social mínim a desemborsar, és de 3.000 euros. Mentre que el capital social mínim en una Societat Anònima, és de 60.000 euros. Pel que el vector econòmic en aquest sentit i la limitació de la responsabilitat patrimonial, fa que es constitueixin més SL que qualsevol altre tipus societari.

EVOLUCIÓ ANUAL CONSTITUCIÓ SOCIETATS. ESPANYA			
	ANÒNIMES	LIMITADES	ALTRES
2009	753	74.333	4.671
2010	737	75.885	3.772
2011	653	81.027	3.274
2012	555	84.399	3.458
2013	550	90.373	3.084
2014	687	91.544	2.724

Gràfic 35. Evolució anual de constitucions societàries. Espanya.

Assumptes resolts

En el gràfic 36 podem contemplar la distribució dels assumptes resolts en els jutjats mercantils, en el període comprès entre els anys 2009 i 2010.

En aquest veiem com la tendència de la gràfica es mostra progressiva conforme es van succeint els anys, encara que no en la mateixa proporció que en la registrada en els assumptes ingressats (gràfic 33). Fins i tot podem observar com l'any 2013 es produeix un lleuger descens del número d'assumptes. Això significa que els jutjats mercantils no estan sent capaços d'absorbir la litigiositat judicial que es produeix en el seu àmbit competencial, per la qual cosa són necessaris majors mitjans per salvar la situació.

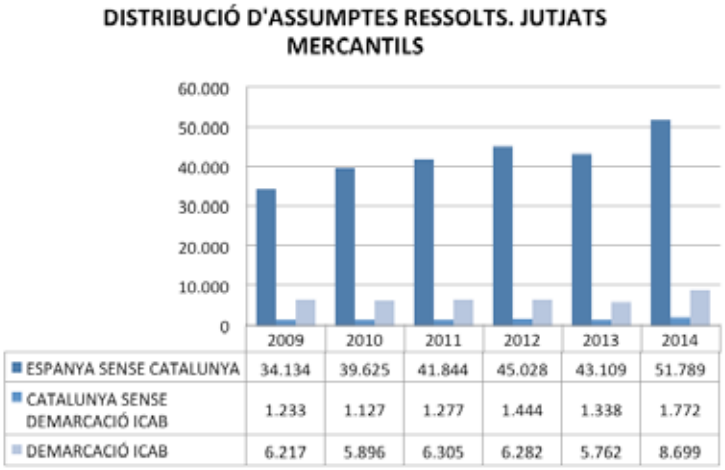

Gràfic 36. Distribució assumptes resolts. Jutjats del Mercantil.

Assumptes pendents al finalitza

En el gràfic 37 podem contemplar la distribució territorial dels assumptes pendents al finalitzar en els jutjats del mercantil.

D'acord amb el que s'ha exposat en el gràfic 33 i en el gràfic 36, l'acumulació dels assumptes al final

de cada exercici creix a mesura que es van succeint els anys. Això es produeix d'una banda, per la creixent complexitat dels assumptes als quals s'han d'enfrontar els òrgans judicials, fruit d'una societat cada vegada més globalitzada. En efecte, al inici d'aquest epígraf, comentàvem que una de les notes característiques de les matèries sobre les quals resolen aquests tribunals, és la seva creixent projecció cap al comerç exterior.

Així, hem vist com els principals procediments que s'han incrementat en els últims anys (gràfic 34) tracten sobre matèries com a transport, propietat intel·lectual i, especialment, condicions generals de la contractació. Són assumptes per tant, d'enorme rellevància econòmica en moltes ocasions, i que comporten un alt nivell tècnic.

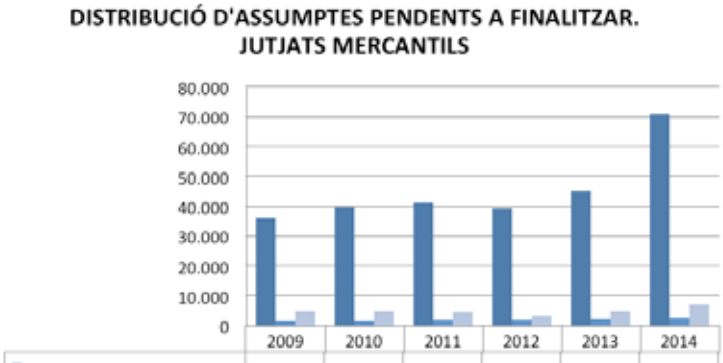

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	36.099	39.551	41.077	39.114	45.119	70.680
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.369	1.626	1.767	1.868	2.088	2.650
DEMARCACIÓ ICAB	4.872	4.651	4.558	3.491	4.809	7.100

Gràfic 37. Distribució assumptes pendents al finalitzar. Jutjats del Mercantil.

Indicadores judicials:

Taxa de resolució

En el gràfic 38, podem veure l'evolució de la taxa de resolució en els jutjats mercantils, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014, així com la seva comparativa entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

D'acord amb el que s'ha exposat en parlar del moviment dels assumptes, la taxa de resolució reflecteix un primer període alcista en tots els territoris fins l'any 2013, en el qual es produeix un canvi en la tendència i la capacitat resolutiva dels òrgans judicials disminueix ostensiblement.

El territori en el qual més disminueix la taxa de resolució en l'últim any és el de "Espanya sense Catalunya", situant-se la mateixa en un 66%. A "Catalunya sense la demarcació ICAB", la taxa registrada és d'un 76%, mentre que la referida a la "demarcació ICAB" és d'un 79%. Es tracta de les xifres més baixes registrades de tota la seqüència temporal analitzada, en cadascun dels àmbits territorials.

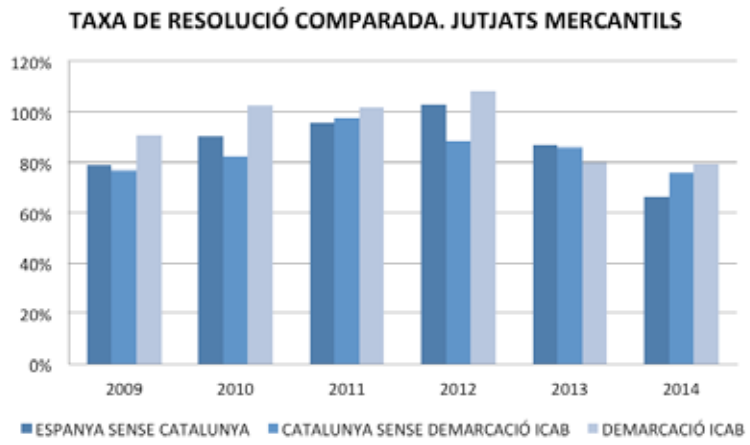

Gràfic 38. Taxa de resolució comparada. Jutjats Mercantils.

Taxa de pendència

En el gràfic 39, tenim una comparativa territorial del desenvolupament de la taxa de pendència en els jutjats mercantils, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

D'una banda, veiem com els valors registrats varien notablement en funció del concret territori al que es refereixen. Així, en la "demarcació ICAB", s'anoten les xifres més baixes al llarg de tota la seqüència temporal, girant entorn del 75% de mitjana. Mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB", la mitjana de la taxa de pendència se situa en un 138%, la més alta de la sèrie.

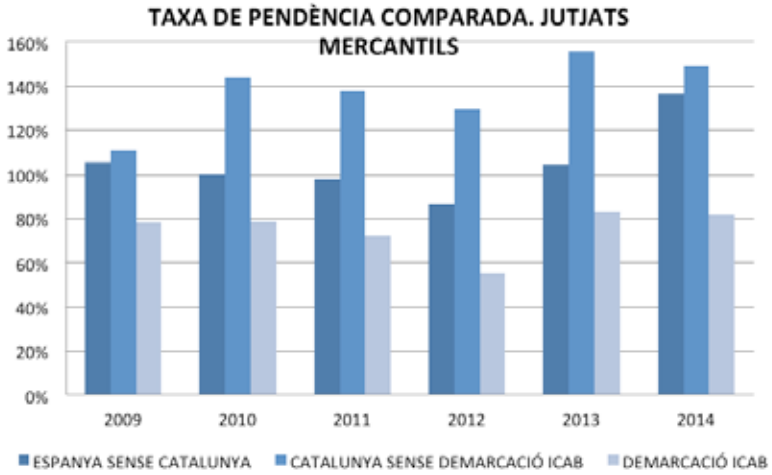

Gràfic 39. Taxa de pendència comparada. Jutjats Mercantils.

Taxa de congestió

En el gràfic 40 podem veure l'evolució de la taxa de congestió en els jutjats mercantils, fent distinció entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la taxa de congestió discorre de manera paral·lela a la taxa de pendència, a la qual abans s'ha fet referència. En efecte, veiem com al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", s'anoten les majors xifres referides a la taxa de congestió (amb una mitjana del 237%); mentre que en la "demarcació ICAB", es registra la taxa més baixa al llarg de tota la sèrie, amb una mitjana del 177%. Quant al territori de "Espanya sense Catalunya", la taxa de congestió gira entorn del 206%. Es tracta d'uns valors molt alts, tenint en compte que suposen el reflex d'una situació de col·lapse

dels jutjats mercantils. A més, en els últims anys es registra un increment de la taxa de congestió, en els tres àmbits geogràfics analitzats.

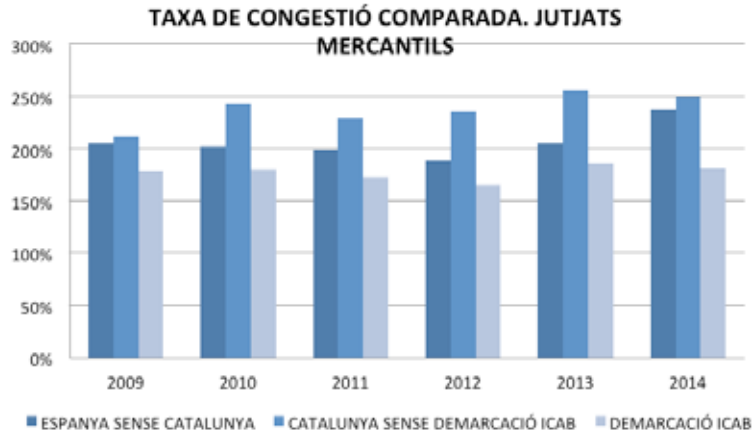

Gràfic 40. Taxa de congestió comparada. Jutjats Mercantils.

En el gràfic 41, tenim una taula amb la comparativa dels principals indicadors judicials, en cadascun dels Jutjats del Mercantil que s'integren en la "demarcació ICAB".

Les xifres es mostren bastant irregulars i varien en funció del concret òrgan judicial al que van referides. No obstant això, veiem com la major taxa de resolució (97%) s'anota en el Jutjat del Mercantil N° 7 de Barcelona, mentre que les taxes de congestió i de pendència més altes, es registren en el Jutjat del Mercantil N° 5 de Barcelona.

LA LUPA. JUTJATS DE LO MERCANTIL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JMER Nº 1 BARCELONA	77%	184%	84%
JMER Nº 2 BARCELONA	78%	176%	76%
JMER Nº 3 BARCELONA	80%	168%	68%
JMER Nº 4 BARCELONA	76%	203%	103%
JMER Nº 5 BARCELONA	70%	215%	115%
JMER Nº 6 BARCELONA	74%	189%	89%
JMER Nº 7 BARCELONA	97%	154%	55%
JMER Nº 8 BARCELONA	85%	169%	69%
JMER Nº 9 BARCELONA	85%	176%	76%
JMER Nº 10 BARCELONA	72%	197%	97%

Gràfic 41. La Lupa. Jutjats del Mercantil. Demarcació ICAB. Any 2014.

3.3 Afectació de la crisis econòmica en las execucions hipotecàries

Al present apartat farem referència a una de les realitats socials que major impacte ha tingut en l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals que formen part de l'àmbit civil. El increment de les execucions hipotecàries, reflecteixen una de les cares més dramàtiques de la crisi econòmica i financera que afecta al nostre país des de l'any 2008.

Aquest fenomen posa de manifest el problema de l'habitatge a Espanya, la importància del qual, ja no només a nivell judicial si no també a nivell social, mereix que li dediquem un apartat específic dins del present Informe sobre l'estat de la Justícia. Són varis els factors que han contribuït al fet de que estiguem en aquesta situació d'emergència habitacional. D'una banda, les polítiques en matèria d'urbanisme i habitatge que s'han dut a terme al nostre país en les últimes dècades, han fet possible configurar un model de negoci basat en la construcció d'habitatges i grans infraestructures, convertint-les en importants fonts d'inversió i especulació. Els enormes beneficis obtinguts, han permès al sector immobiliari i al sector

financer acumular una enorme quantitat de poder, que ha transcendit i influenciat també a l'àmbit polític a tots els nivells. La relació entre aquests tres sectors i àmbits, ha permès portar al país a uns nivells de progrés i desenvolupament econòmic sense precedents en la nostra història moderna. No obstant això, també ha tingut uns efectes negatius sobre la qüestió de l'habitatge a Espanya.

D'altra banda, segons l'Informe "Emergència Habitacional en l'Estat espanyol: la crisi de les Execucions Hipotecàries i els desallotjaments des d'una perspectiva de drets humans", entre els anys 1997 a 2007, es van construir 6,6 milions d'habitatges a Espanya, la mateixa quantitat que Itàlia, Alemanya i França junts; i som el país de la UE amb més quilòmetres d'autopista i trens d'alta velocitat per km2, la qual cosa no es correspon ni s'ajusta amb una necessitat o demanda real.

El impuls per part de les institucions d'accedir a l'habitatge en règim de propietat per sobre d'altres formes, com el lloguer, unit a un context d'accés generalitzat al crèdit, ha fet que el nivell d'endeutament de la població en els últims anys hagi crescut de forma notable. La construcció ha representat una part important del PIB al nostre país.

Pel que, quan va esclatar la crisi econòmica l'any 2008, es va produir un augment importantíssim de l'atur i aviat moltes famílies van començar a tenir dificultats per fer front al pagament de la hipoteca. Sobre les estadístiques relatives a l'evolució de l'atur, així com les dades referents a la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball, s'ha dut a terme un anàlisi específic en del Capítol de l'àmbit laboral, al qual ens remetem.

Pel que, no ha estat només una crisi econòmica i financera. També ha estat una crisi social i política, tenint en compte les implicacions que aquesta ha tingut sobre les famílies i la insuficient resposta per part de les institucions per resoldre la problemàtica que gira entorn del dret de l'habitatge. En efecte, la Sentència TJUE del 14 de maig de 2013 (assumpte C-415/11) ha declarat que la legislació hipotecària espanyola és incompatible amb el dret dels consumidors i usuaris de serveis bancaris previst en la UE. I, a pesar de que el Govern ha aprovat alguna normativa en resposta a les directrius i alertes europees, com la *Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social*, aquesta no ha estat tot l'eficaç que deuria.

Entorn social i econòmic de la litigiositat hipotecària:

En el gràfic 42 podem contemplar l'evolució de la taxa de litigiositat referida de forma específica als procediments d'execució hipotecària, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. S'ha dut a terme una distinció entre els diferents territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En primer lloc, observem com la taxa de litigiosidad de les execucions hipotecàries, presenta uns valors molt alts. En efecte, al llarg de tota la seqüència, la conflictivitat en aquest tipus de procediments es mou en la forquilla que va del 160% al 265%. Convé portar a col·lació les xifres registrades en els anys 2006 i 2007, doncs abans de l'esclat de la bombolla immobiliària, la taxa de litigiositat en els procediments d'execució hipotecària se situava per sota del 60%.

En segon lloc, veiem com és en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", el que registra les majors taxes de litigiositat; mentre que "Espanya sense Catalunya" (a excepció de l'any 2010) és la que anota les xifres més baixes. A l'any 2011, es produeix un descens en tots els territoris analitzats. No obstant això, es tracta d'un descens puntual, ja que l'any 2012 es torna a registrar un repunt de la conflictivitat en matèria hipotecària.

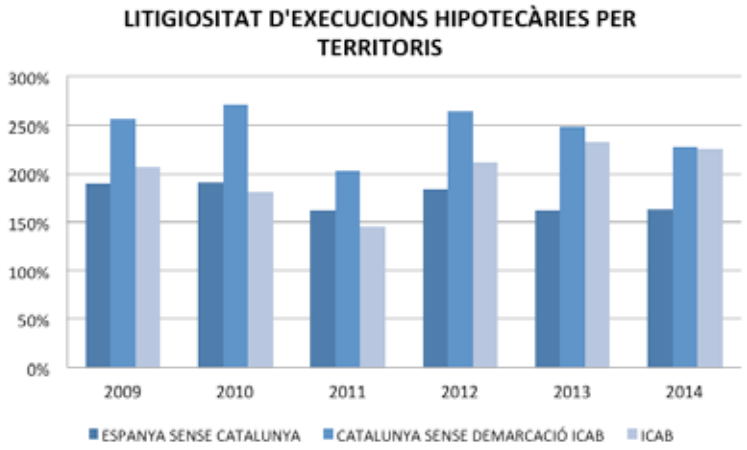

Gràfic 42. Litigiositat de execucions hipotecàries por territoris.

En el gràfic 43 tenim l'evolució anual de les hipoteques constituïdes a Espanya i a Catalunya, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

En aquest, veiem com la tendència de la gràfica es mostra regressiva a mesura que es van succeint els anys. Per fer una lectura més completa de les dades recollides en la gràfica, i posar-los en relació amb el context econòmic i social del moment, convé assenyalar que, l'any 2006, es van constituir 1.896.515 hipoteques a Espanya i 316.429 a Catalunya, respectivament. Pel que, l'any 2014, el descens de les operacions hipotecàries ha estat d'un 83% a Espanya i un 86 % a Catalunya, des de l'any 2006.

Abans de la crisi, el missatge i la política per part de les institucions i les entitats financeres, era el d'impulsar la propietat per sobre d'altres formes d'accedir a un habitatge. Això, unit a una certa laxitud a l'hora de concedir crèdits, ha fet que se signessin un volum desorbitat d'hipoteques, augmentant l'endeutament generalitzat de les famílies. En efecte, la diferència d'un període de bonança econòmica amb un altre de recessió ha estat la signatura d'aproximadament 700.000 hipoteques menys. Aquest sobre endeutament de les famílies, tindrà el seu reflex en el moviment judicial dels procediments d'execucions hipotecàries, que analitzem a continuació.

Gràfic 43. Evolució anual d'hipoteques constituïdes.

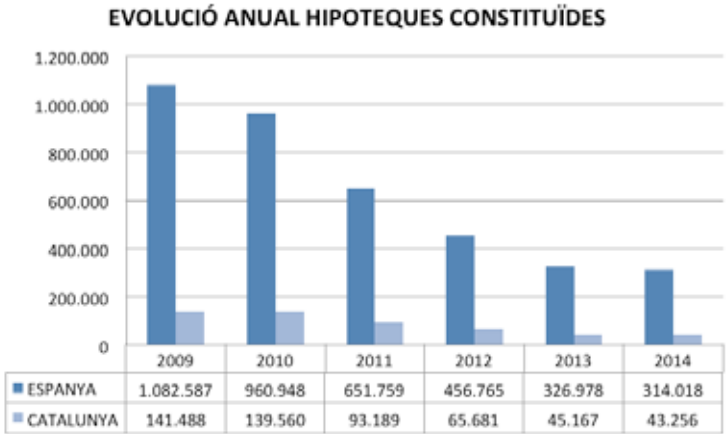

En el gràfic 44 tenim una taula amb el número de transaccions immobiliàries d'habitatges ocorreguts a Espanya, segons les dades estadístiques publicades a la web del Ministeri de Foment. En el quadre, hem distingit les operacions realitzades segons les característiques de l'habitatge, classificant-les en "habitatge usat" o "habitatge nou" en funció de l'antiguitat de la mateixa, i en "habitatge lliure" o "habitatge protegit" d'acord amb el règim jurídic de protecció al que es subjecten.

La present gràfica, ens permet fer-nos una idea de com està distribuït el parc d'habitatges a Espanya, així com les operacions que sobre el mateix s'han realitzat en els últims anys. Cal dir, que l'any 2014, el parc d'habitatges segons les dades del Ministeri de Foment, és de 25.492.335.

En primer lloc, veiem com l'any 2009 se signen un major número d'operacions sobre habitatges nous que de segona mà o usades. No obstant això, a mesura que es van succeint els anys, el número de transaccions sobre "habitatge nou" va disminuint (un 77% des de l'any 2009), mentre que les referides a "habitatge usat" van en augment (un 40% al llarg de tota la sèrie). Això és a causa de l'esclat de la bombolla immobiliària que provocat un col·lapse en el sector de la construcció.

En segon lloc, en quant al règim jurídic o de protecció pública de l'habitatge, veiem com el volum de "habitatge lliure" és notablement major que el de el "habitatge protegit". En efecte, considerant la seqüència temporal en el seu conjunt, un 91,4% de les transaccions immobiliàries sobre habitatges a Espanya, han estat realitzades sobre "habitatge lliure". A l'any 2014, la diferència entre tots dos tipus d'habitatge segons el seu règim jurídic, s'accentua sent la proporció d'un 95% i un 5%, respectivament. Cal dir, que durant els primers anys de la crisi, el Govern i les administracions van seguir impulsant la construcció d'habitatges de protecció pública, amb l'objecte de minorar el impacte que aquesta ha tingut sobre el sector de la construcció.

NOMBRE DE TRANSACCIONS IMMOBILIÀRIES D'HABITATGES. ESPANYA				
	ANTIGUITAT DEL HABITATGE		RÈGIMEN DE PROTECCIÓ DE LA VIVENDA	
	HABITATGE USAT	HABITATGE NOU	HABITAGE LLIURE	HABITATGE PROTEGIT
2009	222.666	241.053	414.133	49.586
2010	291.556	199.731	444.388	46.899
2011	221.238	127.880	309.138	39.980
2012	247.274	116.349	327.172	36.451
2013	244.050	56.518	285.304	15.264
2014	310.758	54.863	347.170	18.451
ANY 2006	544.994	410.192	907.987	47.199
ANY 2007	424.432	412.439	768.864	68.007

Gràfic 44. Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatges a Espanya.

En el gràfic 45, podem observar una taula amb el número de transaccions immobiliàries d'habitatges celebrats a Catalunya, seguint el mateix esquema de classificació que el que s'ha utilitzat en el quadre anterior.

Quant al comportament de les dades recollides, veiem com es reprodueixen els moviments i les tendències en el sentit exposat en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis de l'àmbit territorial de Catalunya, per la qual cosa ens remetem al que ja s'ha exposat.

NOMBRE DE TRANSACCIONS INMOBILIÀRIES D'HABITAGES. CATALUNYA				
	ANTIGUITAT DEL HABITATGE		RÈGIMEN DE PROTECCIÓ DE LA VIVENDA	
	HABITATGE USAT	HABITATGE NOU	HABITAGE LLIURE	HABITATGE PROTEGIT
2009	35.731	19.861	53.457	2.135
2010	45.685	18.646	62.083	2.248
2011	32.057	12.848	43.181	1.724
2012	37.835	11.487	47.944	1.378
2013	38.413	6.127	43.853	687
2014	48.876	6.072	53.808	1.140
ANY 2006	108.880	51.406	156.665	3.621
ANY 2007	70.333	41.109	108.170	3.272

Gràfic 45. Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatge. Catalunya.

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el gràfic 46 podem veure l'evolució de les execucions ingressades en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. A més, s'ha inclòs una distribució territorial, distingint entre els àmbits de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Per poder entendre millor les dades registrades en la gràfica, en relació amb l'entorn social i econòmic al que hem fet referència al inici del present epígraf, hem de portar a col·lació el número d'execucions hipotecàries ingressades l'any 2006: 14.659 procediments en la circumscripció de "Espanya sense Catalunya", 1.933 a "Catalunya sense demarcació ICAB" i 1.000 en la "demarcació ICAB".

Si considerem la gràfica en el seu conjunt, veiem com la tendència de la mateixa experimenta un regressió del 13%, doncs d'un total de 93.218 execucions hipotecàries l'any 2009, passem a 80.749 l'any 2014. No obstant això, si posem en relació aquestes dades amb les relatives l'any 2006, veiem que en els últims anys, amb l'esclat de la crisi, els procediments d'execucions han augmentat de forma alarmant. Així, l'any 2006 es van ingressar un total de 16.692 execucions hipotecàries, xifra que està molt per sota de les anotades en el gràfic 46.

Tal i com hem comentat, la crisi va tenir un fort impacte en el sector de la construcció, que donava treball de forma directa i indirecta a una part important de la població. Pel que el col·lapse en el sector immobiliari es va traduir en un augment importantíssim de la taxa d'atur i la desaparició de moltes empreses. El gràfic 46, reflecteix una de les conseqüències negatives del model de negoci que es va formar entorn a la construcció d'habitatges i infraestructures, en una societat en el qual es va permetre que les famílies assumissin un important nivell d'endeutament.

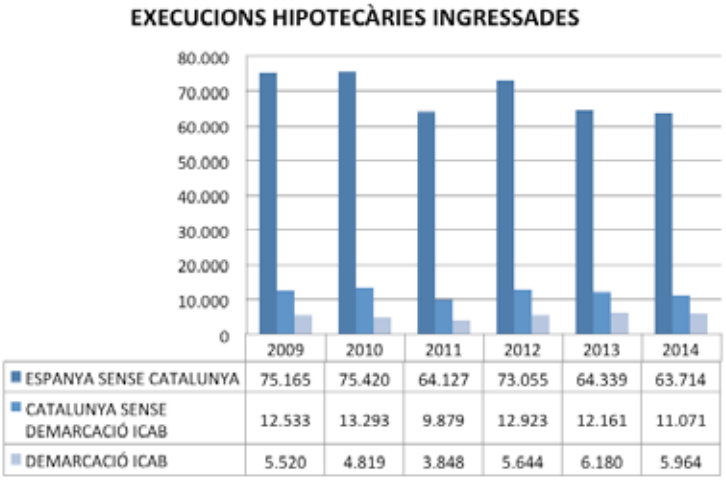

Gràfic 46. Execucions hipotecàries ingressades.

Assumptes resolts

En el gràfic 47 podem contemplar l'evolució de les execucions hipotecàries resoltes des de l'any 2009 fins l'any 2014.

En aquest veiem com la tendència es mostra progressivament a l'alça, d'acord amb el volum d'execucions ingressades en els últims anys (gràfic 46). Així, en la circumscripció de "Espanya sense Catalunya", l'increment des de l'any 2009 ha estat d'un 109%; mentre que als territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", el creixement ha estat d'un 137% i d'un 212%, respectivament.

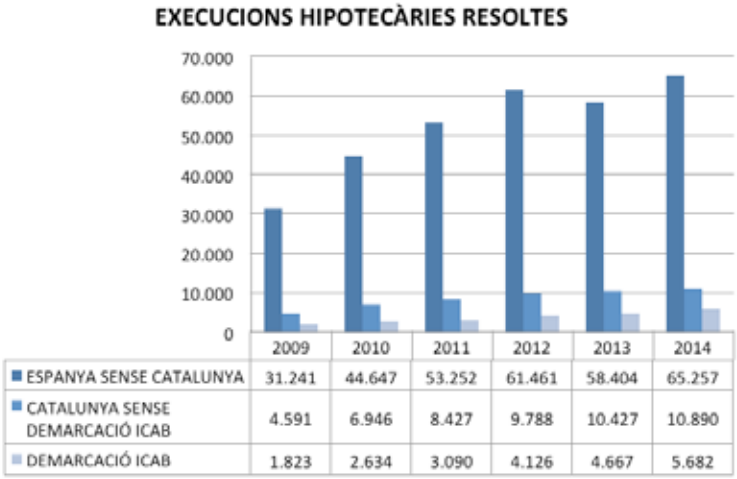

Gràfic 47. Execucions hipotecàries resoltes.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 48 tenim les dades referides a les execucions hipotecàries pendents al finalitzar, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

En aquest, veiem com l'acumulació del número total d'assumptes va en augment a mesura que se succeeixen els anys, fruit d'una creixent càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els òrgans judicials, que no ha anat acompanyada de les mesures necessàries per absorbir la mateixa. Si comparem el

número total d'execucions hipotecàries pendents amb el número total d'assumptes de la jurisdicció civil (gràfic 5), veiem com les primeres representen una part important del total. Així, l'any 2014, els assumptes pendents al finalitzar en la jurisdicció civil, han estat 1.000.661, dels quals, un total de 211.339 es corresponen amb procediments d'execucions hipotecàries, un 21% sobre el total.

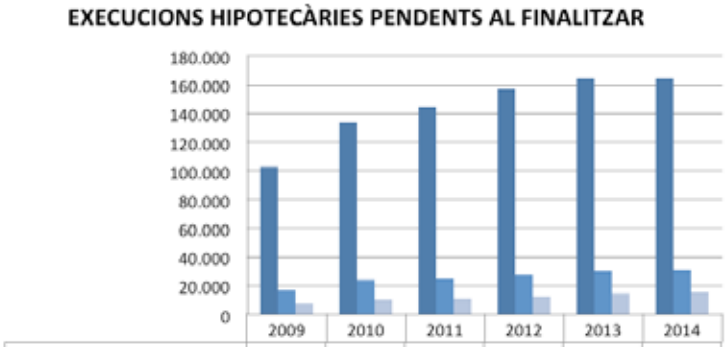

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	103.027	134.109	145.006	157.129	164.952	164.894
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	17.255	23.686	24.923	28.179	30.409	31.183
DEMARCACIÓ ICAB	8.079	10.297	11.136	12.768	14.651	15.262

Gràfic 48. Execucions hipotecàries pendents al finalitzar.

Llançaments

El llançament suposa la despulla material a una persona de la possessió d'un immoble, en compliment d'un mandat judicial. En un terme més col·loquial, és el que es coneix com un desallotjament o una desocupació. Aquesta es duu a terme per una Comissió Judicial i es documenta a través de la trucada Diligencia de llançament.

En el gràfic 49, podem veure com ha estat l'evolució de les diligències de llançaments dels Serveis Comuns d'Execució, en la jurisdicció civil, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. Cal tenir en compte, que en les dades registrades, no es fa distinció entre si es tracta d'un habitatge o d'un altre tipus d'immoble, com un local, una nau o una finca rústica.

En aquest, veiem com el número de llançaments no ha parat de créixer des de l'any 2009 fins l'any 2012, moment en el qual es registren 70.257, la xifra més alta de tota la sèrie. A l'any 2013, es produeix un lleuger descens del número de llançaments practicats. No obstant això, en l'últim any es torna a produir un increment del volum de diligències, anotant un total de 69.233 llançaments.

Al inici del present epígraf, fèiem referència a una sèrie de normes amb les quals el Govern ha intentat frenar o mitigar els efectes negatius de la crisi econòmica, com la *Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social*. No obstant això, aquestes mesures han estat insuficients i no han aconseguit els seus objectius, doncs el número de llançaments segueix sent massa alt. Algunes d'aquestes mesures han estat la implantació del Codi de bones pràctiques bancàries, el lloguer social, o la dació en pagament. No obstant això, són tants els requisits a complir que la seva aplicació té un caràcter excepcional i no s'ha entrat en el fons de l'assumpte.

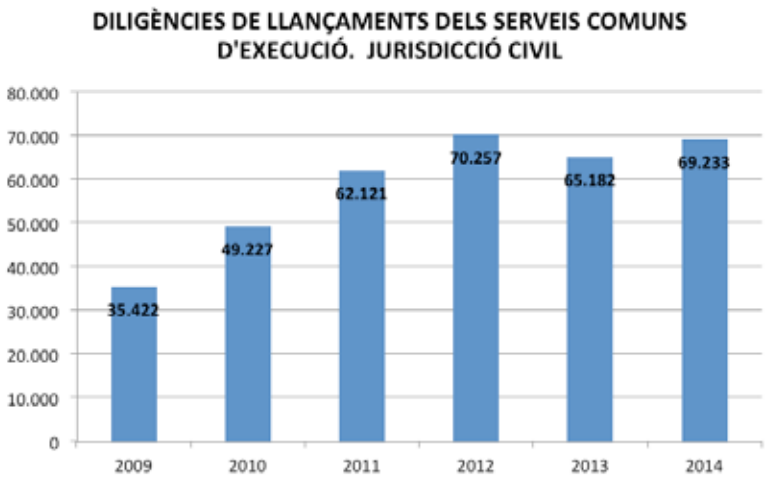

Gràfic 49. Evolució anual dels llançaments dels Serveis Comuns d'Execució. Jurisdicció civil.

En el gràfic 50 tenim una comparativa territorial de les diligències de llançaments practicades pels Serveis Comuns d'Execució.

La tendència de la gràfica segueix la mateixa dinàmica que en el gràfic 49. No obstant això, destaca com en la "demarcació ICAB", es practiquen un major número de diligències de llançament, respecte a l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB". I és que, malgrat que aquest últim ocupa una major extensió geogràfica, en la "demarcació ICAB" es concentra una major ràtio de població i d'activitat comercial, la qual cosa incideix en el número de desallotjaments practicats.

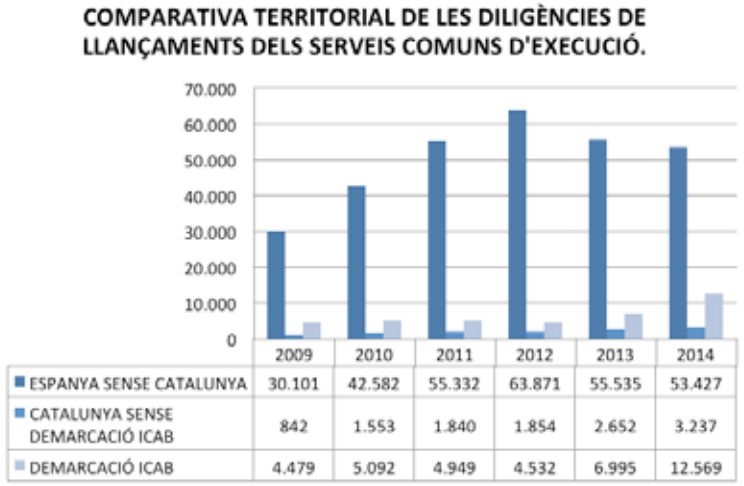

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	30.101	42.582	55.332	63.871	55.535	53.427
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	842	1.553	1.840	1.854	2.652	3.237
DEMARCACIÓ ICAB	4.479	5.092	4.949	4.532	6.995	12.569

Gràfic 50. Comparativa territorial de les diligències de llançaments dels Serveis Comuns d'Execució.

Des de l'any 2013, la comissió d'estadística del CGPJ recull les dades relatives a l'origen de les diligències de llançament que es practiquen, la qual cosa ens permet obtenir una informació del procediment del que dimanen i amb això una imatge més fidedigna de les diferents realitats que giren entorn dels desallotjaments judicials.

En el gràfic 51 podem veure els principals procediments dels quals porta origen una diligència de llançament. Per volum, veiem com els processos que major número de llançaments ha suscitat han estat els relatius a la *Llei d'Arrendaments Urbans*, ja sigui per impagament de la renda o per expiració del termini convingut en el contracte, amb 5.233 i 5.113 diligències en els anys 2013 i 2014, respectivament.

Els procediments d'execució hipotecària que acaben amb un llançament, ocupen la segona posició quant al volum total de diligències practicades. Cal tenir en compte que són més els supòsits i

incompliments que poden donar lloc a la resolució d'un contracte de lloguer, que els referits a un contracte de préstec hipotecari. No obstant això, les dades reflectides en l'estadística, es corresponen en la seva majoria amb lloguers impagats. A més, també cal tenir en compte, que en alguns supòsits, un procediment hipotecari pot acabar amb el lloguer social de l'habitatge als titulars originaris del préstec hipotecari, que no han pogut fer front al mateix, per evitar així el desnonament dels mateixos.

Finalment, en la categoria de "altres procediments", veiem com es registra un volum residual de llançaments, que porten causa de l'execució d'un laudo arbitral, de processos de família (atribució de l'ús de l'habitatge a un dels cònjuges, per exemple), entre uns altres.

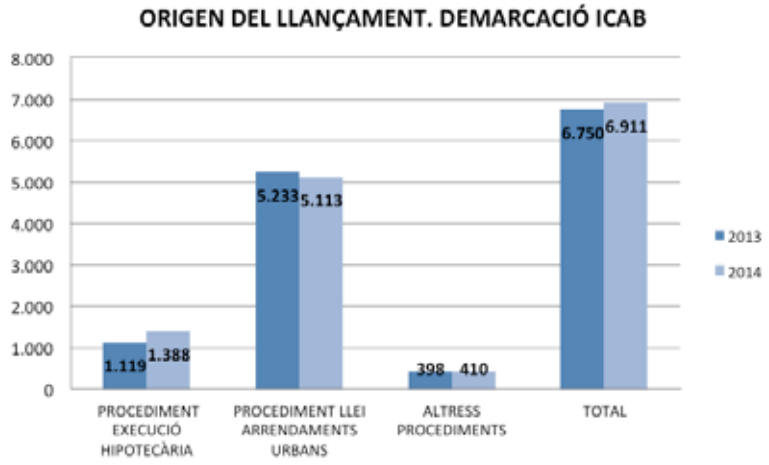

Gràfic 51. Origen del llançament segons el tipus de procediment. Demarcació ICAB.

4. Civil per òrgans jurisdiccionals

4.1 Jutjats de primera instància

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el gràfic 52 podem observar la distribució territorial dels assumptes ingressats en els Jutjats de primera instància, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En primer lloc, l'evolució de la corba es correspon amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat en la jurisdicció civil en els últims anys, tal i com hem pogut veure el gràfic 1. En efecte, veiem com a mesura que es van succeint els anys, es va produint una disminució dels assumptes ingressats, en el següent sentit: d'un total d'1.621.748 ingressos l'any 2009, passem a un total d'1.356.095 l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 16%. Ja hem comentat en epígrafs anteriors, que part d'aquest descens en els assumptes ingressats en els últims anys, es deu a la implantació de les taxes judicials a partir al novembre de l'any 2012. Sens dubte, aquest mecanisme ha actuat de forma dissuasòria (quan no obstaculitzadora) de manera que molts ciutadans no han acudit als tribunals en reclamació i defensa dels seus interessos.

En segon lloc, veiem com en el 2014 es produeix un augment dels assumptes ingressats als tres territoris, encara que amb valors encara inferiors a una època anterior a la implantació de les taxes judicials.

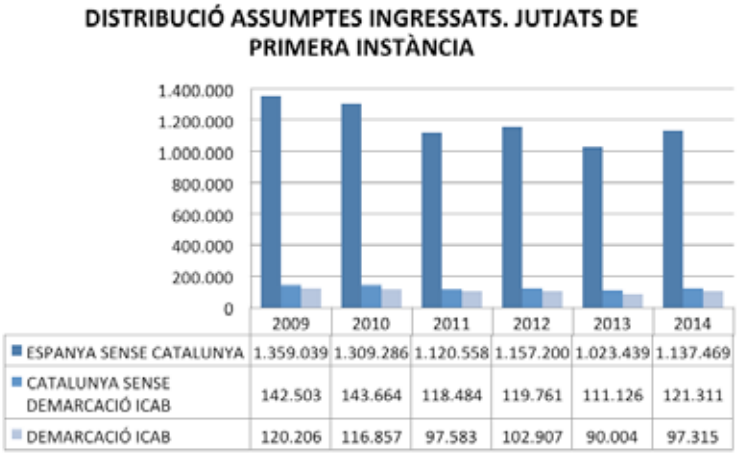

Gràfic 52. Distribució assumptes ingressats. Jutjats de primera instància.

Assumptes resolts

En el gràfic 53 podem contemplar l'evolució dels assumptes resolts en els jutjats de primera instància, així com la seva comparativa als territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest veiem com, excepte les fluctuacions pròpies del pas dels anys, la tendència dels assumptes resolts presenta un marcat caràcter d'estabilitat. Si posem en relació aquestes dades amb els registrats en el gràfic anterior sobre els assumptes ingressats, veiem com a any a any es van resolent més assumptes dels quals s'inicien. En efecte, en reduir-se la càrrega de treball, els òrgans judicials veuen incrementada la seva capacitat resolutiva.

A aquest increment de la capacitat de resolució dels òrgans judicials, també ha contribuït la posada en funcionament de la NOJ en el marc del desenvolupament del Pla Estratègic de Modernització de la Justícia. Les importants reforma processals dels anys 2009 i 2011 per les quals s'ha produït un transvasament competencial a favor dels Secretaris Judicials, ha fet que aquests s'ocupin de certs tràmits que anteriorment estaven reservades als jutges i magistrats.

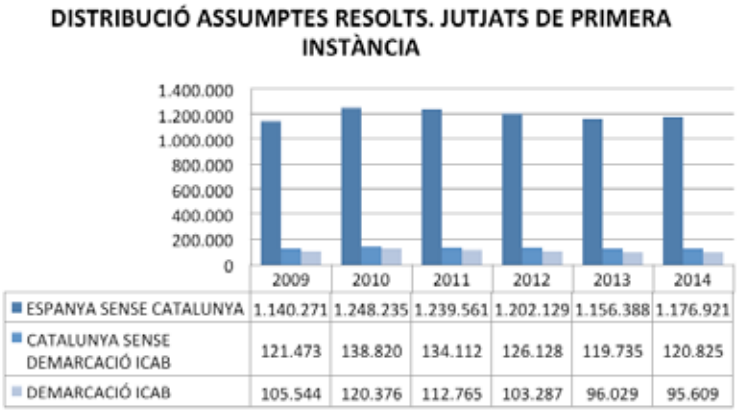

Gràfic 53. Distribució assumptes resolts. Jutjats de primera instància.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 54 se'ns mostra com s'han distribuït els assumptes pendents al finalitzar en els jutjats de primera instància, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014.

En termes generals, veiem com els assumptes pendents al final de cada exercici, van disminuint a mesura que se succeeixen els anys. En efecte, d'un total d'1.114.049 assumptes l'any 2009, passem a 722.112 expedients pendents l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 35%. No obstant això, cal dir que l'any 2014, es registra un lleuger augment dels assumptes pendents al finalitzar, als territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", encara que en el seu conjunt, la tendència se segueix mantenint a la baixa.

Posant en relació aquestes dades amb els de els dos gràfics anteriors, veiem com la reducció del número total d'assumptes ha contribuït a l'augment dels assumptes resolts, i amb això a la disminució de l'acumulació en els jutjats, tal com es reflecteix en el gràfic 54.

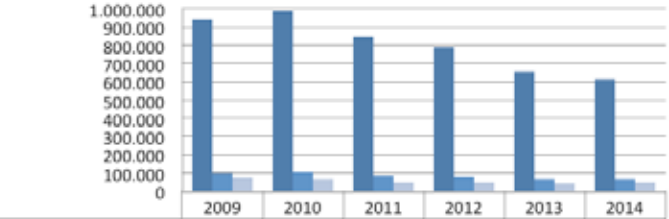

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	944.936	986.578	844.373	790.557	654.906	610.491
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	97.482	100.716	82.022	76.567	66.267	67.271
DEMARCACIÓ ICAB	71.631	66.148	48.723	48.624	42.499	44.350

Gràfic 54. Distribució assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de primera instància.

Indicadors judicials:

Taxa de resolució

En el gràfic 55 podem veure l'evolució de la taxa de resolució, així com la seva comparativa a nivell territorial, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, es poden observar dues etapes quant al comportament de la gràfica es refereix. En una primera fase, que va des de l'any 2009 l'any 2011, veiem com la capacitat resolutiva dels jutjats de primera instància, augmenta de forma progressiva. En una segona etapa, que podríem situar a partir de l'any 2012, es produeix un canvi de tendència, sinó a la baixa, si que de cert estancament a causa de les oscil·lacions en forma d'acordió que es registren.

L'any 2014, la taxa de resolució al territori de "Espanya sense Catalunya" anotada és d'un 103%, mentre que en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", la taxa se situa en un 100% i en un 98%, respectivament.

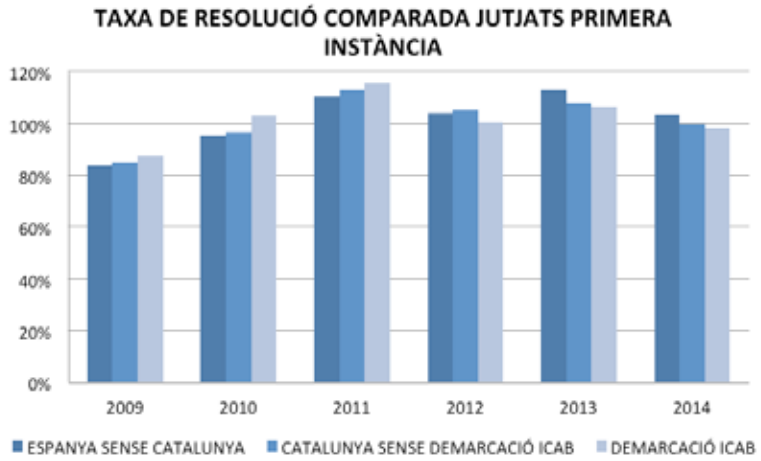

Gràfic 55. Taxa de resolució comparada. Jutjats de primera instància.

Taxa de pendència

En el gràfic 56, la taxa de pendència dels jutjats de primera instància comparada territorialment, es mostra gradualment regressiva al llarg de la seqüència temporal analitzada.

En efecte, d'una taxa mitjana del 77% l'any 2009, passem a una pendència del 51%, considerant els territoris de forma conjunta. És una dada que ja es venia intuint des de l'anàlisi del moviment dels assumptes, ja que el número d'expedients resolts s'ha mantingut estable al llarg dels últims anys, mentre que el total d'assumptes ingressats ha anat decreixent.

A més de la disminució de l'acumulació d'assumptes, uns bons resultats en la taxa de pendència, reflecteix que les mesures adoptades en el marc del Pla Estratègic de Modernització de la Justícia, de la qual hem de destacar la implantació de la NOJ, ha tingut uns efectes positius sobre la prestació d'un bon servei públic per part de l'Administració de Justícia. No obstant això, convé recordar que encara queda molt camí per recórrer, i són moltes les mesures a adoptar en honor de seguir millorant en la prestació d'una justícia de qualitat.

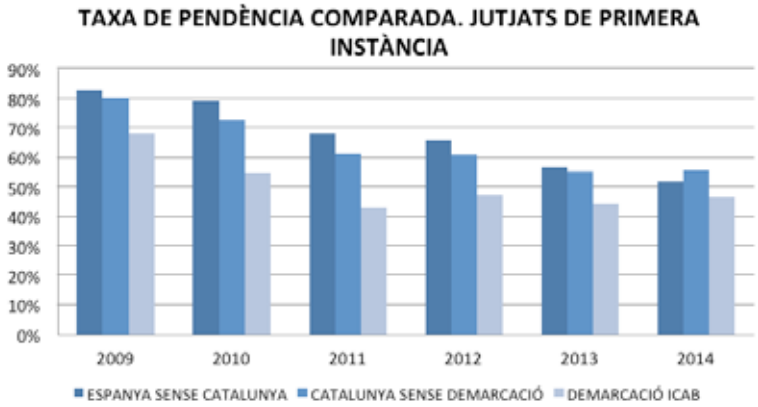

gràfic 56. Taxa de pendència comparada. Jutjats de primera instància.

Taxa de congestió

En el gràfic 57 es recull l'evolució de la taxa de congestió comparada, en els jutjats de primera instància, durant el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En el seu conjunt, veiem com la tendència de la gràfica es mostra regressiva, a mesura que es van

succeint els anys. En efecte, d'una mitjana del 179% l'any 2009, passem a unes altres del 151% l'any 2014, la qual cosa significa una reducció del 16%. Aquest desenvolupament de la taxa de congestió, va d'acord amb el comportament de les taxes de resolució i la de pendència, comentades anteriorment. En efecte, un augment en la capacitat resolutiva dels òrgans judicials juntament amb un descens en l'acumulació dels assumptes, sol anar associat amb una reducció del col·lapse dels mateixos.

Finalment, veiem com en la "demarcació ICAB", la taxa de congestió registrada sempre és inferior que en la resta de territoris. Mentre que a "Espanya sense Catalunya" i a "Catalunya sense demarcació ICAB", a excepció de l'any 2010, el col·lapse reflectit al llarg de tota la seqüència, és molt similar en ambdues circumscripcions.

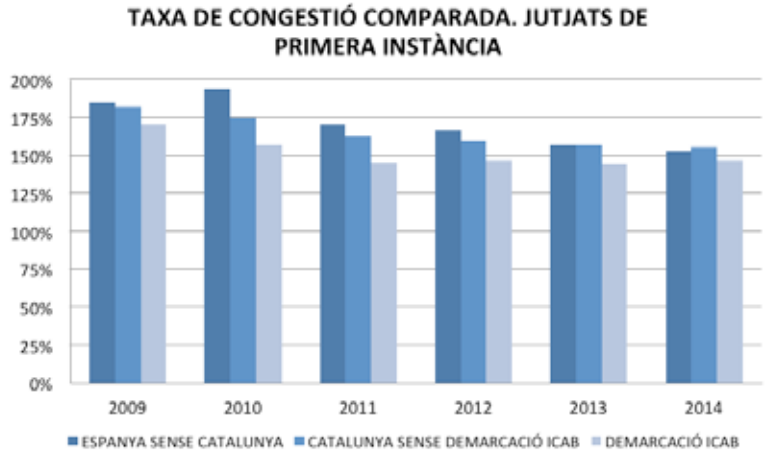

Gràfic 57. Taxa de congestió comparada. Jutjats de primera instància.

En el gràfic 58, tenim una taula en la qual es fa una relació dels principals indicadors judicials, referits a cadascun dels jutjats de primera instància que s'integren en la "demarcació ICAB", l'any 2014.

Cal dir que les xifres varien en funció del concret òrgan judicial que mirem. No obstant això, s'ha ressaltat en la taula els valors més alts registrats per a cadascuna de les taxes dels òrgans que integren un determinat partit judicial.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA. DEMARCACIÓ ICAB			
JUTJAT	TAXA RESOLUCIO	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II Nº 1 ARENYS DE MAR	96%	160%	60%
J1II Nº 2 ARENYS DE MAR	100%	167%	64%
J1II Nº 3 ARENYS DE MAR	105%	135%	39%
J1II Nº 4 ARENYS DE MAR	111%	160%	69%
J1II Nº 5 ARENYS DE MAR	110%	150%	50%
J1II Nº 6 ARENYS DE MAR	97%	156%	56%
J1II Nº 7 ARENYS DE MAR	89%	168%	68%
J1II Nº 1 IGUALADA	79%	175%	75%
J1II Nº 2 IGUALADA	90%	155%	49%
J1II Nº 3 IGUALADA	90%	147%	47%
J1II Nº 4 IGUALADA	107%	135%	35%
J1II Nº 5 IGUALADA	73%	235%	166%
J1II Nº 1 BERGA	102%	163%	63%
J1II Nº 2 BERGA	110%	122%	22%
J1II Nº 1 VILAFRANCA DEL PENEDES	126%	182%	82%
J1II Nº 2 VILAFRANCA DEL PENEDES	113%	160%	60%

J1II Nº 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	115%	186%	80%
J1II Nº 4 VILAFRANCA DEL PENEDES	122%	167%	68%
J1II Nº 5 VILAFRANCA DEL PENEDES	95%	166%	66%
J1I Nº 1 BADALONA	99%	134%	34%
J1I Nº 2 BADALONA	94%	126%	27%
J1I Nº 3 BADALONA	103%	120%	34%
J1I Nº 4 BADALONA	99%	136%	36%
J1I Nº 5 BADALONA	100%	122%	22%
J1I Nº 6 BADALONA	100%	132%	32%
J1I Nº 7 BADALONA	139%	116%	16%
J1I Nº 1 BARCELONA	98%	141%	41%
J1I Nº 2 BARCELONA	98%	143%	43%
J1I Nº 3 BARCELONA	100%	145%	39%
J1I Nº 4 BARCELONA	96%	164%	60%
J1I Nº 5 BARCELONA	94%	159%	62%
J1I Nº 6 BARCELONA	96%	165%	65%
J1I Nº 7 BARCELONA	92%	154%	54%
J1I Nº 8 BARCELONA	98%	138%	38%
J1I Nº 9 BARCELONA	111%	135%	35%
J1I Nº 10 BARCELONA	101%	135%	35%
J1I Nº 11 BARCELONA	93%	174%	71%
J1I Nº 12 BARCELONA	96%	150%	50%
J1I Nº 13 BARCELONA	98%	143%	43%
J1I Nº 20 BARCELONA	106%	121%	21%
J1I Nº 21 BARCELONA	103%	149%	49%
J1I Nº 22 BARCELONA	96%	150%	50%
J1I Nº 23 BARCELONA	102%	129%	29%
J1I Nº 24 BARCELONA	101%	138%	38%
J1I Nº 25 BARCELONA	97%	155%	61%
J1I Nº 26 BARCELONA	100%	152%	51%
J1I Nº 27 BARCELONA	102%	126%	26%
J1I Nº 28 BARCELONA	108%	122%	22%
J1I Nº 29 BARCELONA	91%	149%	49%
J1I Nº 30 BARCELONA	101%	134%	34%
J1I Nº 31 BARCELONA	85%	166%	66%
J1I Nº 32 BARCELONA	90%	174%	64%
J1I Nº 33 BARCELONA	97%	158%	61%
J1I Nº 34 BARCELONA	94%	156%	45%
J1I Nº 35 BARCELONA	91%	147%	47%
J1I Nº 36 BARCELONA	96%	139%	39%
J1I Nº 37 BARCELONA	101%	139%	39%
J1I Nº 38 BARCELONA	101%	144%	45%
J1I Nº 39 BARCELONA	85%	171%	71%
J1I Nº 40 BARCELONA	98%	108%	8%
J1I Nº 41 BARCELONA	92%	149%	49%
J1I Nº 42 BARCELONA	95%	134%	35%
J1I Nº 43 BARCELONA	78%	156%	56%
J1I Nº 44 BARCELONA	94%	140%	40%
J1I Nº 46 BARCELONA	94%	149%	49%
J1I Nº 47 BARCELONA	97%	137%	35%
J1I Nº 48 BARCELONA	86%	175%	75%
J1I Nº 49 BARCELONA	94%	168%	68%
J1I Nº 50 BARCELONA	100%	142%	42%
J1I Nº 52 BARCELONA	89%	153%	53%
J1I Nº 53 BARCELONA	95%	146%	46%
J1I Nº 54 BARCELONA	96%	154%	54%
J1I Nº 55 BARCELONA	91%	151%	51%
J1I Nº 56 BARCELONA	85%	187%	87%
J1I Nº 57 BARCELONA	94%	155%	54%
J1II Nº 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	108%	157%	54%
J1II Nº 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	94%	132%	32%
J1II Nº 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	82%	195%	95%
J1II Nº 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	93%	130%	30%

J1II Nº 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	90%	130%	30%
J1II Nº 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	99%	130%	31%
J1II Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	91%	155%	55%
J1II Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	93%	247%	137%
J1II Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	133%	162%	62%
J1II Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	118%	174%	79%
J1II Nº 5 VILANOVA I LA GELTRU	92%	155%	55%
J1II Nº 6 VILANOVA I LA GELTRU	97%	131%	31%
J1II Nº 7 VILANOVA I LA GELTRU	94%	154%	54%
J1II Nº 8 VILANOVA I LA GELTRU	93%	211%	111%
J1II Nº 9 VILANOVA I LA GELTRU	72%	188%	88%
J1I Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	100%	137%	37%
J1I Nº 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	94%	132%	32%
J1I Nº 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	111%	121%	21%
J1I Nº 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	101%	152%	52%
J1I Nº 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	108%	132%	38%
J1I Nº 6 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	100%	139%	39%
J1I Nº 7 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	105%	136%	36%
J1II Nº 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	90%	149%	49%
J1II Nº 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	117%	137%	37%
J1II Nº 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	98%	127%	27%
J1II Nº 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	94%	131%	31%
J1II Nº 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	80%	160%	60%
J1II Nº 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	92%	145%	45%
J1II Nº 1 CORNELLA DE LLOBREGAT	92%	141%	41%
J1II Nº 2 CORNELLA DE LLOBREGAT	126%	141%	41%
J1II Nº 3 CORNELLA DE LLOBREGAT	95%	177%	69%
J1II Nº 4 CORNELLA DE LLOBREGAT	156%	126%	26%
J1II Nº 1 GAVA	114%	125%	25%
J1II Nº 2 GAVA	97%	185%	85%
J1II Nº 3 GAVA	130%	116%	28%
J1II Nº 4 GAVA	97%	176%	76%
J1II Nº 5 GAVA	104%	131%	31%
J1II Nº 6 GAVA	98%	139%	39%
J1II Nº 7 GAVA	92%	146%	46%
J1II Nº 8 GAVA	113%	135%	35%
J1II Nº 9 GAVA	92%	139%	39%
J1II Nº 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	98%	148%	45%
J1II Nº 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	104%	128%	28%
J1II Nº 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	93%	134%	34%
J1II Nº 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	96%	135%	35%
J1II Nº 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	88%	180%	73%

Gràfic 58. La lupa. Jutjats de primera instància.

4.2 Audiències Provincials. Sales civils

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el gràfic 59 podem contemplar l'evolució dels assumptes civils ingressats en les Audiències Provincials, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. A més, s'ha fet una comparativa dels diferents àmbits territorials: "Espanya sense Catalunya, "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, podem diferenciar dos moments quant al comportament de la gràfica es refereix. En primer lloc, veiem com es produeix un augment progressiu del volum d'assumptes ingressats, des de l'any 2009 fins l'any 2012. En aquest últim es registra la xifra més alta de la sèrie, 113.014 expedients iniciats. En segon lloc, veiem com a partir de l'any 2013, es produeix un canvi brusc en la tendència, en el sentit que el número total d'assumptes que es registren en els dos últims anys, es redueix notablement situant-se entorn dels 91.000 assumptes.

Aquest descens es deu a diversos motius, que a continuació passem a exposar. D'una banda, la disminució tant en la taxa de litigiositat (gràfic 1) com en el número total d'assumptes ingressats (gràfic 3), ha fet que existeixi un menor volum de procediments potencialment recurribles. D'altra banda, la reforma operada per la *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilitació processal*, ha introduït com a límit per recórrer, l'exclusió de la possibilitat d'apel·lar en els judicis verbals per raó de la quantia quan aquesta no superi els 3.000 euros. L'objectiu de la llei és acabar amb els abusos en la utilització dels recursos.

També, la implantació (o ampliació, en un sentit estricte) de les taxes judicials a partir de novembre de l'any 2012, ha suposat un fre a l'hora d'interposar un recurs d'apel·lació. En efecte, plantejar un recurs d'apel·lació suposa haver de pagar una quota fixa de 800 euros més un variable calculat sobre el tipus de gravamen previst en l'art. 7.2 de la Llei de Taxes. Pel que, es tracta d'un mecanisme dissuasori, que fa que molts ciutadans declinin el plantejar un recurs malgrat no estar d'acord amb el contingut d'una determinada sentència.

Respecte a la comparació entre les diferents circumscripcions territorials, veiem com en la "demarcació ICAB" existeix un major volum d'assumptes ingressats al llarg de tota la línia temporal, respecte de l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB". En efecte, malgrat que aquest ocupi una major extensió geogràfica que aquell, en la "demarcació ICAB" es concentra una major activitat econòmica i densitat de població, provocant amb això una major activitat judicial que al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB". D'altra banda, en la "demarcació ICAB" aquest descens en els ingressos produït en els dos últims, és menys acusat que als altres territoris.

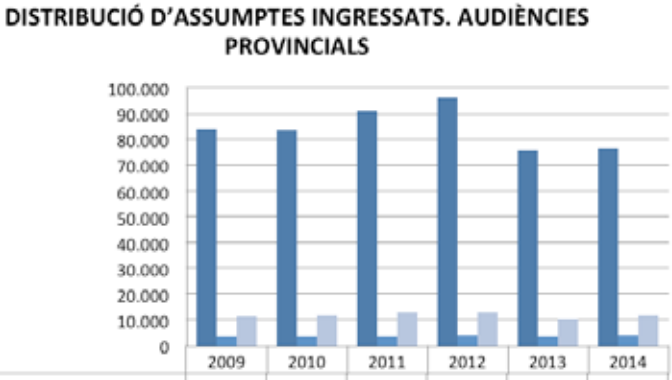

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	84.073	83.530	90.977	95.964	75.927	76.682
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.649	3.454	3.437	4.110	3.469	3.852
DEMARCACIÓ ICAB	11.187	11.735	12.926	12.940	10.561	11.847

Gràfic 59. Distribució d'assumptes ingressats. Audiències Provincials.

Assumptes resolts

En el gràfic 60, veiem com s'han distribuït territorialment els assumptes resolts per les Audiències Provincials, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

El comportament de la corba és correlatiu a la dels assumptes resolts. En efecte, en una primera fase, veiem com el volum d'assumptes resolts augmenta de forma progressiva fins l'any 2013, en el qual es produeix un canvi en la tendència a la baixa. En els dos últims anys, veiem com es tornen als valors registrats al inici de la seqüència. A més, si posem en relació aquestes quantitats amb el volum d'assumptes ingressats, veiem com es resolen més expedients que els que s'inicien. Això tindrà el seu posterior reflex quan estudiem l'estat de congestió i acumulació, a través dels principals indicadors judicials.

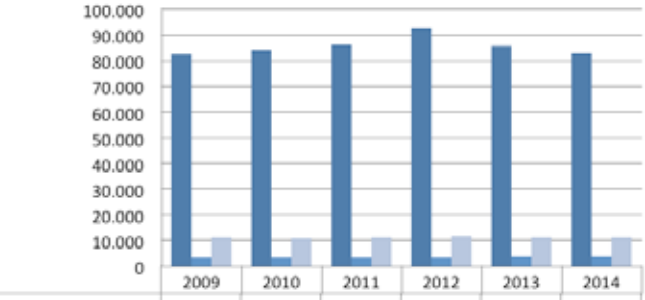

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	82.630	83.813	86.169	92.678	85.642	83.252
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.667	3.601	3.502	3.695	3.772	3.768
DEMARCACIÓ ICAB	11.139	10.707	11.312	11.882	11.275	11.328

Gràfic 60. Distribució d'assumptes resolts. Audiències Provincials.

Assumptes pendents al finalitzar

Quant a la distribució dels assumptes pendents al finalitzar, en el gràfic 61 podem observar com durant els primers anys de la gràfica, l'acumulació d'expedients ha crescut de forma progressiva. Aquest augment es mostra més acusat en els anys 2011 i 2012, any en el qual s'acumulen un total de 62.113 assumptes al final de l'exercici.

A partir de l'any 2013, es produeix un canvi en la trajectòria de la corba, de manera que en els dos últims anys, el volum d'assumptes acumulats descendeix de forma significativa. Aquest declivi en l'acumulació, és conseqüència de la menor entrada d'assumptes, de manera que les Audiències Provincials, han vist incrementada la seva capacitat resolutiva en veure disminuïda la càrrega de treball a la que s'han d'enfrontar.

Quant al detall de les circumscripcions territorials estudiades, veiem com en l'últim any, a "Espanya sense Catalunya" es registra un menor número d'assumptes pendents al finalitzar, mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", els assumptes acumulats superin lleugerament als de l'any 2013.

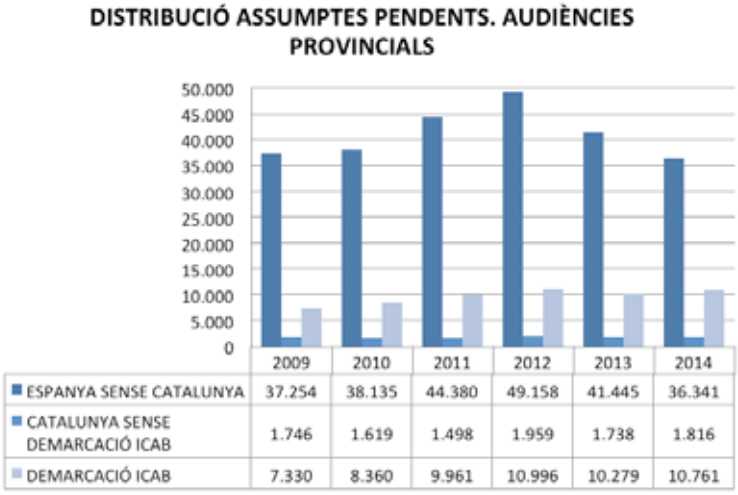

Gràfic 61. Distribució d'assumptes pendents. Audiències Provincials.

Indicadores judicials:

Taxa de resolució

En el gràfic 62 podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució en les diferents demarcacions territorials estudiades, en el període temporal comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

El comportament de la tendència és correlatiu al moviment dels assumptes exposat a l'apartat anterior. En efecte, es poden distingir clarament dues fases quant a l'evolució de la tendència de la taxa es refereix. La primera, que va des de l'any 2009 fins l'any 2012, es mostra lleugerament regressiva situant-se en una mitjana del 96%. La segona etapa, està marcada per un increment en tots els territoris de la taxa de resolució, que gira entorn del 105%.

Aquesta diferència en els valors registrats en la taxa de resolució, suposen el reflex del que s'ha comentat abans: en haver disminuït la càrrega de treball al que les Audiències Provincials s'han d'enfrontar, aquestes han vist incrementada la seva ràtio de resolució d'assumptes.

Gràfic 62. Taxa de resolució comparada. Audiències Provincials.

Taxa de pendència

El gràfic 63 ens mostra l'evolució de la taxa de pendència, distingint entre les diferents demarcacions territorials, de les Audiències Provincials.

En termes generals, veiem com la taxa de pendència ha anat creixent de forma progressiva, al llarg de tota la seqüència temporal analitzada. No obstant això, si entrem en l'anàlisi comparativa dels territoris, veiem com l'afirmació realitzada ha de ser matisada. En primer lloc, existeix una notable diferència de xifres quan la "demarcació ICAB" i els altres dos territoris. Així, veiem com és en el primer on es concentra el creixement de la taxa de pendència, la progressió de la qual és d'un 44% l'any 2014 respecte l'any 2009. Mentre que en els àmbits de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa de pendència disminueix un 3% al primer territori i augmenta tan sol un 1% en el segon.

En el gràfic 44 vam tenir l'oportunitat de veure com malgrat l'important descens del volum d'assumptes ingressats en els dos últims anys, en la "demarcació ICAB" la caiguda del número total d'assumptes no ha estat tan accentuada com en els altres dos territoris. Per aquest motiu, la taxa de pendència presenta tals resultats en la gràfica inferior.

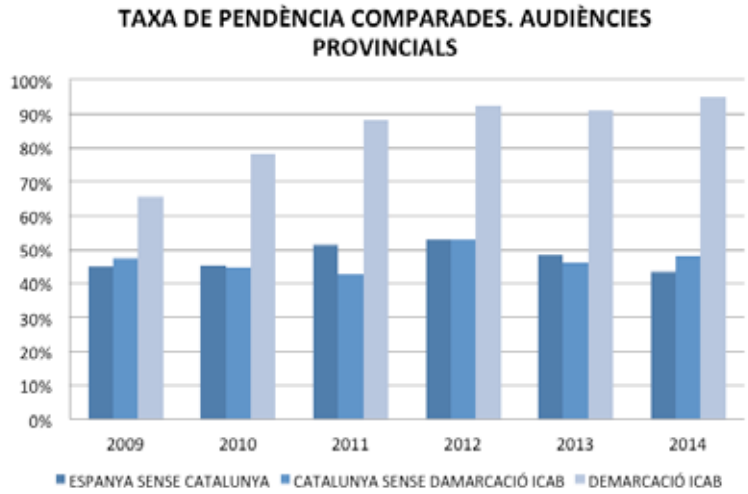

Gràfic 63. Taxa de pendència comparada. Audiències Provincials.

Taxa de congestió

En el gràfic 64 podem contemplar el comportament de la taxa de congestió de les Audiències Provincials dels diferents territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB i la "demarcació ICAB".

Encara que amb altres valors, l'evolució d'aquest indicador judicial es correspon amb el de la taxa de pendència, exposat en la gràfica anterior. Així, en el seu conjunt, la taxa de congestió registra una pujada del 7% l'any 2014, respecte l'any 2009. Però entrant en l'anàlisi detallada dels territoris, veiem com a "Espanya sense Catalunya" i a "Catalunya sense demarcació ICAB", la tendència de la taxa de congestió es mostra estable, entorn d'un 146% de mitjana. Mentre que en la "demarcació ICAB", veiem com d'un 166% l'any 2009 passem a una congestió del 195% l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 18%.

Malgrat el descens dels assumptes pendents al finalitzar (gràfic 61), veiem com la congestió no només no ha disminuït de forma correlativa, sinó que en alguns territoris fins i tot ha augmentat.

A més, estem en unes xifres molt altes, tenint en compte el que aquestes representen. Pel que és necessària l'adopció de mesures amb la finalitat de descongestionar les Audiència Provincials, aconseguint una millora en la capacitat resolutiva de les mateixes.

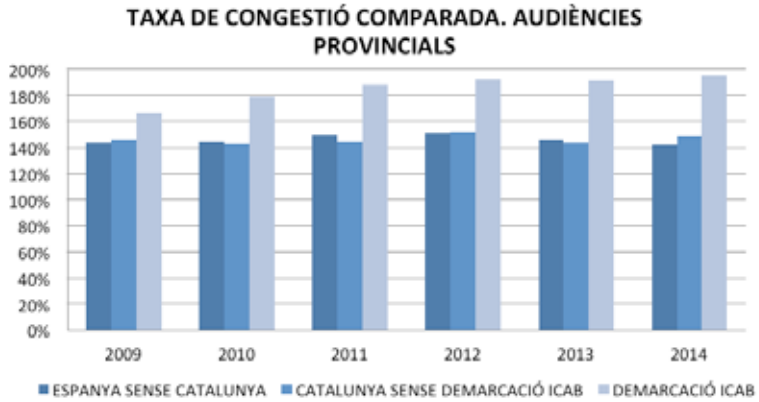

Gràfic 64. Taxa de congestió comparada. Audiències Provincials.

En el gràfic 65 tenim una taula en la qual es fa una comparativa dels diferents indicadors judicials, de les diferents seccions de l'Audiència Provincial de Barcelona, l'any 2014.

En aquest, veiem com la secció que major capacitat resolutiva representa segons la taxa de resolució és la número 17, amb un 105%; mentre que la secció que registra les taxes de pendència i congestió més baixes és la número 11, amb un 120% i un 234%, respectivament.

LA LUPA. AUDIÈNCIES PROVINCIALS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
secc.1 AP BARCELONA	101%	108%	208%
secc.4 AP BARCELONA	102%	76%	174%
secc.11 AP BARCELONA	88%	120%	234%
secc.12 AP BARCELONA	93%	114%	222%
secc.13 AP BARCELONA	93%	38%	145%
secc.14 AP BARCELONA	82%	109%	230%
secc.15 AP BARCELONA	99%	58%	159%
secc.16 AP BARCELONA	97%	92%	195%
secc.17 AP BARCELONA	105%	96%	191%
secc.18 AP BARCELONA	99%	88%	189%
secc.19 AP BARCELONA	94%	75%	181%

Gràfic 65. La Lupa. Audiències Provincials. Demarcació ICAB.

Resolució de sentencies de recursos de apel·lació.

Judicis verbals

En el gràfic 66 podem contemplar una comparativa del sentit en el qual es resolen les sentències (estimant o desestimant) sobre els recursos d'apel·lació que dimanen d'un judici verbal, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

Considerant la gràfica en el seu conjunt, veiem com en durant els tres primers anys de les sèrie, es produeixen unes fluctuacions en la línia. En efecte, l'any 2010, es produeix un lleuger descens del número de recursos plantejats respecte l'any 2009, mentre que l'any 2011 es produeix un nou repunt dels mateixos. A l'any 2012, veiem com es produeix un augment significatiu del volum de recursos plantejats sobre sentències dictades en un procediment verbal, amb un total de 3.478 expedients. No obstant això, en els dos últims anys de la gràfica, es produeix un descens gradual del número total de recursos.

Quant a les causes explicatives de l'evolució de les dades registrades en el gràfic 66, cal fer referència a tres importants normes i reformes processals:

- Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial.
- Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilitació processal.
- Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.

Quant a la primera norma citada, s'eleva la quantia que delimita l'àmbit del judici verbal, que passa de 3.000 a 6.000 euros (art. 250.2LEC). Això fa que es produeixi un lleuger increment de les resolucions dictades en el marc d'un judici verbal, potencialment recurribles. No obstant això, la segona norma citada, introdueix un límit pel qual s'exclou del recurs d'apel·lació els judicis verbals que per raó de la quantia no superin els 3.000 euros. Pel que, malgrat aquest increment en el volum de sentències potencialment recurribles al que s'ha fet referència, la limitació a la qual s'ha fet referència fa que en els últims anys de la gràfica, es produeixi un descens del número total de recursos plantejats. Sobre aquestes dues normes al·ludides, malgrat que es van promulgar l'any 2009 i l'any 2011, els efectes de les mateixes en el sentit exposat, s'han manifestat una mica més tard tenint en compte que quan van entrar en vigor, molts procediments que ja estaven en tràmit, van haver de ser resolts d'acord a la legislació processal anterior. Així s'estableix en la disposició transitòria d'ambdues lleis, en dir que *"Els processos que estiguessin en tràmit en qualsevol de les seves instàncies a l'entrada en vigor de la present Llei, es continuaran substanciant fins que recaigui sentència en aquesta instància conforme a la legislació processal anterior"*.

La tercera norma citada, la *Llei de taxes del 2012*, ha estat la que major impacte ha provocat sobre els resultats de la gràfica, incidint en la disminució dels recursos plantejats. En efecte, aquesta llei ha funcionat com a mecanisme dissuasori a l'hora de recórrer, doncs és perceptiu el pagament d'una taxa amb una quota fixa de 800 euros més un variable de 0,25 o 0,5, en funció de la quantia del plet. Finalment, veiem que es desestimen més recursos dels quals s'estimen, la qual cosa significa que són més les sentències que es confirmen que les que es revoquen.

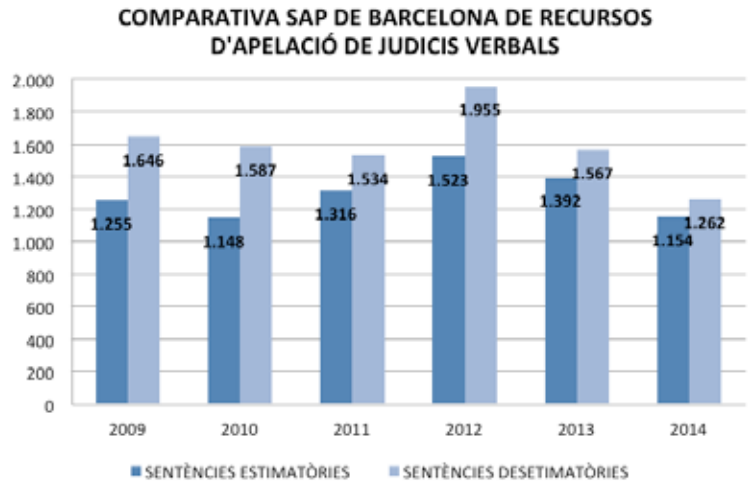

Gràfic 66. Comparativa de sentències de recursos d'apel·lació de judicis verbals en las Audiències Provincials.

Judicis ordinaris

El gràfic 67 ens mostra una comparativa de les sentències de l'Audiència Provincial, distingint entre les estimatòries i les desestimatòries, que porten causa d'una resolució dictada en un judici ordinari, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014.

A diferència del gràfic anterior, on les reformes de caràcter processal exposades van tenir una major incidència, en el gràfic 67 veiem com la tendència de la corba es mostra amb menys fluctuacions, amb una marcada regressió de la mateixa a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 3.751 recursos resolts l'any 2009, passem a un total de 3.309 recursos l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 12%.

No obstant això, cal destacar com aquest descens és més acusat l'any 2013, en el qual la implantació de les taxes judicials va tenir el seu major impacte, desanimant a molts ciutadans a recórrer en apel·lació.

Finalment, de la mateixa manera que succeïa amb els recursos plantejats contra resolucions dictades en el marc d'un procediment verbal, el número de sentències desestimatòries supera al de les estimatòries, la qual cosa suposa un major grau de confirmació de les sentències dictades pels jutjats de primera instància.

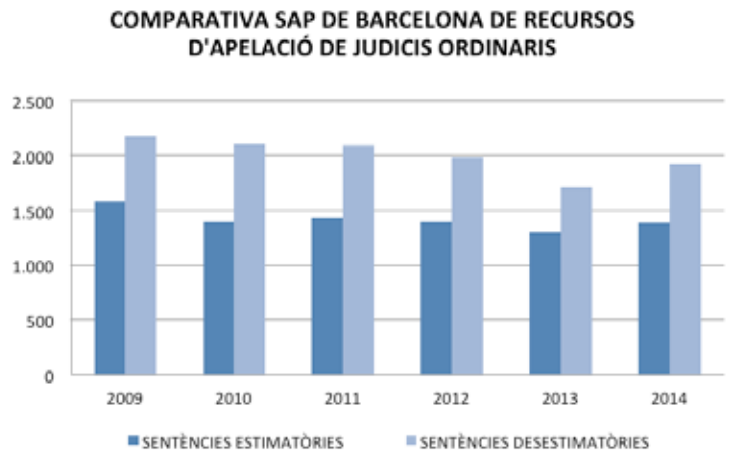

Gràfic 67. Comparativa de sentències de recursos d'apel·lació de judicis ordinaris en las Audiències Provincials.

4.3 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el gràfic 68 podem veure la distribució territorial dels assumptes ingressats en el Tribunal Superior de Justícia (d'ara endavant, TSJ), des de l'any 2009 fins l'any 2014.

Quant al comportament de la gràfica, podem diferenciar dues etapes. La primera d'elles la podíem situar des de l'any 2009 fins l'any 2011, i en aquest veiem com el volum d'assumptes que s'ingressen en el TSJ, creix de forma constant durant el període assenyalat.

En una segona fase, que va des de l'any 2012 fins l'any 2014, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que el número d'expedients es redueix de forma notable, tornant als nivells registrats en el primer any de la seqüència. La tendència en aquesta segona etapa, mostra certes fluctuacions, encara que dins d'una certa estabilitat.

Quant al detall dels territoris analitzats, en el TSJ de Catalunya es coneixen un número importantíssim d'assumptes, que representen entorn del 40% d'expedients totals a nivell estatal. Així, l'any 2014, a "Espanya sense Catalunya" es van ingressar 282 assumptes en els TSJ, mentre que en la demarcació de "Catalunya", es van iniciar 213 expedients.

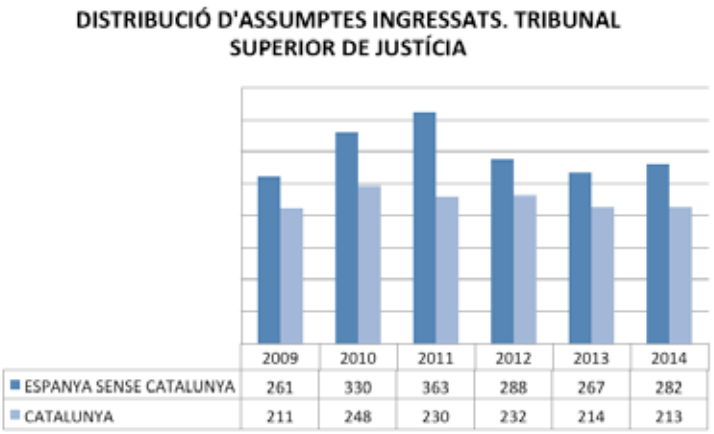

Gràfic 68. Distribució d'assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes resolts

En el gràfic 69 podem veure la distribució per territoris dels assumptes resolts pels TSJ, entre l'any 2009 i l'any 2014.

Quant al desenvolupament de la tendència, aquesta discorre de forma paral·lela a la de la gràfica anterior. No obstant això, veiem com l'any 2011, es produeix un descens ostensible del número d'assumptes resolts pels TSJ, correlatiu a l'acumulació creixent del número d'assumptes ingressats (gràfic 68). A partir de l'any 2012, veiem com es produeix un canvi en la tendència, d'acord amb el moviment dels assumptes iniciats, de manera que es produeix un augment del número d'assumptes resolts. En enfrontar-se a una menor càrrega de treball, la capacitat resolutiva dels tribunals es veu afavorida.

En quan al detall dels territoris estudiats, es reprodueix la circumstància comentada anteriorment, puix que els volums en els quals es reparteixen els assumptes en els TSJ, són d'un 60%-40% als territoris de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya", respectivament. En efecte, l'any 2014 es van resoldre 285 assumptes en el primer i 210 en el segon.

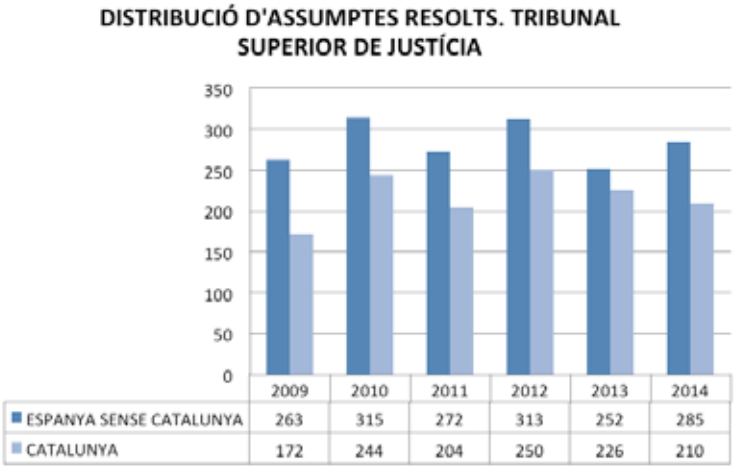

Gràfic 69. Distribució d'assumptes resolts en el TSJ.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 70, tenim l'evolució anual dels assumptes pendents al finalitzar en els TSJ, així com la seva distribució entre les demarcacions de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

Durant els primers anys de la sèrie, veiem com es registra la menor acumulació d'assumptes pendents al finalitzar de tota la seqüència. A l'any 2011, es produeix un augment notable dels assumptes que resten per resoldre, correlatiu al increment de la càrrega de treball dels TSJ en aquest mateix període (gràfic 68).

A partir de l'any 2012, veiem com té lloc un nou descens del número total d'assumptes pendents al finalitzar, que es manté estable durant els últims anys de la sèrie. No obstant això, malgrat la reducció apuntada, els valors registrats segueixen estant per sobre dels anotats en els primers anys de la gràfica.

Quant a la distribució dels assumptes pendents al finalitzar en els diferents àmbits geogràfics analitzats, veiem que a "Catalunya", a excepció de l'any 2011, es produeix la major acumulació d'assumptes de tots dos territoris. El motiu és que en aquesta demarcació es concentra entorn del 40% dels assumptes ingressats en els TSJ, a nivell estatal. Pel que, mentre un TSJ ha d'ocupar-se de tal percentatge d'assumptes, la resta (16) s'encarrega del coneixement i resolució del 60% restant, reflectint-se tal circumstància en els resultats de la gràfica.

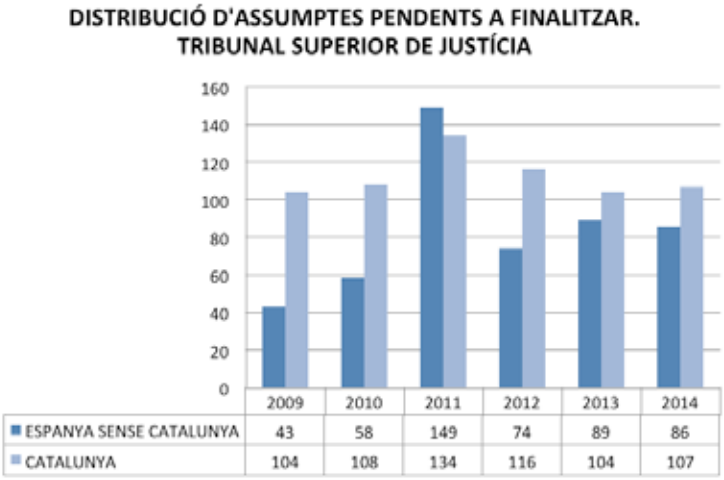

Gràfic 70. Distribució d'assumptes pendents al finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

Indicadores judicials:

Taxa de resolució

En el gràfic 71 tenim l'evolució de la taxa de resolució dels TSJ en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014, i fent una comparativa entre les circumscripcions territorials de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

Si considerem la gràfica en el seu conjunt, podem observar com al llarg de la seqüència temporal analitzada, es produeix una lleugera progressió d'un 10% aproximadament, encara que podríem parlar d'una certa estabilitat tenint en compte que els valors registrats es mouen en una forquilla que va del 80% al 110%. No obstant això, veiem com en els primers anys de la sèrie, es concentren les oscil·lacions més pronunciades de la seqüència, d'acord amb el moviment dels assumptes registrat, analitzat a l'apartat anterior. Així, l'any 2009 s'anota la xifra més baixa per al territori de "Catalunya", un 82%, mentre que l'any 2011, es registra la taxa de resolució més discreta de tota la sèrie, un 75%.

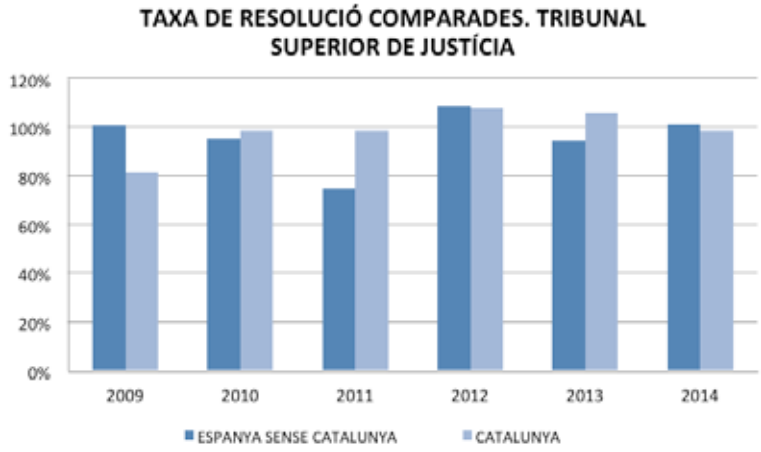

Gràfic 71. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de pendència

En el gràfic 72 podem veure el comportament de les dades referides a la taxa de pendència comparada en els TSJ, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

En aquest, veiem que tant en la demarcació de "Espanya sense Catalunya" com al territori de "Catalunya", la tendència es desenvolupa mostrant unes marcades fluctuacions en forma d'acordió. En aquest últim, la taxa de pendència se situa en una mitjana del 52%, mentre que a "Espanya sense Catalunya" la mitjana gira entorn del 30%, considerant tota la seqüència temporal en el seu conjunt.

No obstant això, veiem com en els últims anys de la sèrie, la taxa de pendència registra un descens considerable, en ambdues demarcacions territorials. Aquest fenomen es correspon amb la disminució de la càrrega de treball fruit de la menor entrada d'assumptes en els últims anys (gràfic 68).

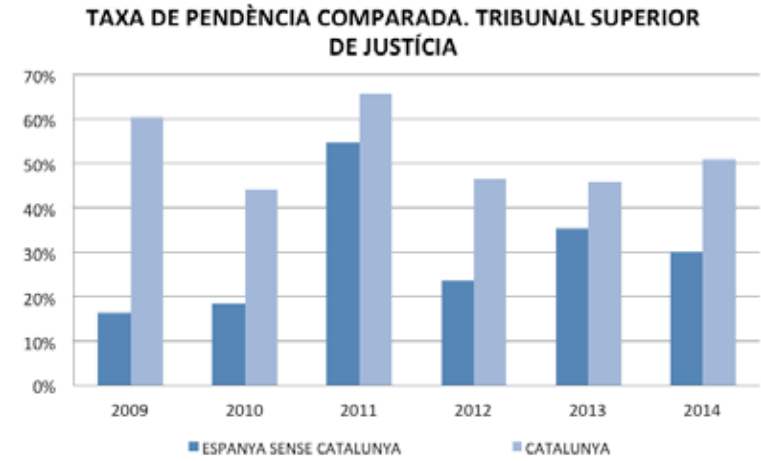

Gràfic 72. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de congestió

En el gràfic 73 veiem com ha estat el desenvolupament de la taxa de congestió en els TSJ durant els anys 2009 a 2014.

En aquest veiem com la taxa de congestió es mostra relativament alta, doncs se situa entorn d'un 141%, considerant la gràfica en el seu conjunt. D'acord amb el que s'ha expressat en el gràfic 70

sobre els assumptes pendents al finalitzar, veiem com la taxa de congestió es mostra més alta al territori de "Catalunya", a excepció de l'any 2011.

Tenint en compte la transcendència i complexitat jurídica dels assumptes sobre els quals coneix i resol el TSJ, i el caràcter excepcional del recurs pel qual accedeixen al mateix molts d'aquests assumptes, hem de concloure que les xifres resultants de la taxa de congestió són molt altes tenint en compte el que això significa. Pel que es fa necessària adaptar els mitjans materials i personals a la càrrega real de treball a la qual s'han d'enfrontar els TSJ.

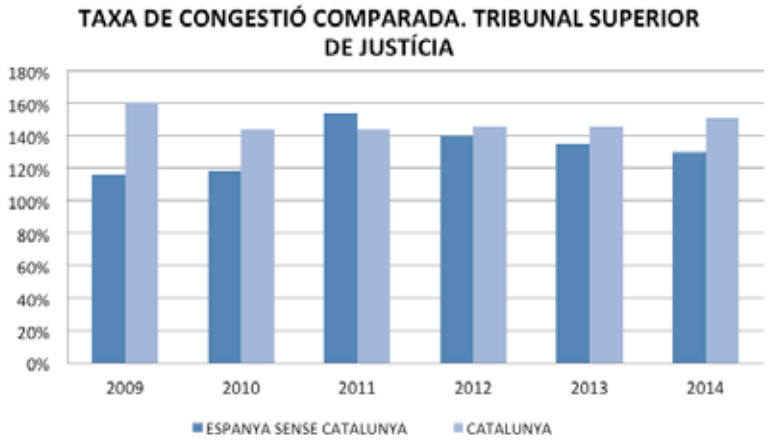

Gràfic 73. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

5. Execucions civils

Assumptes ingressats

El procediment executiu té com a objectiu fer efectius els pronunciaments continguts en una sentència (o un altre títol executiu), quan el condemnat no acata de forma voluntària el compliment de la mateixa. El moviment de les execucions ha de posar-se en relació amb el que s'ha exposat en la "Part general" sobre els processos declaratius, per veure el grau d'acceptació o compliment voluntari de les sentències dictades pels òrgans judicials.

En el gràfic 74 podem contemplar l'evolució de les execucions ingressades en l'àmbit civil, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. A més, s'ha fet una comparació entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB". En general veiem com la tendència es mostra a la baixa ja que, l'any 2009 es van ingressar un total de 685.280 execucions, mentre que l'any 2014, es van iniciar 599.376 processos executius. Això suposa una reducció del 13%.

Aquest descens és correlatiu al registrat en els assumptes ingressats en la jurisdicció civil, tal i com vam tenir oportunitat de veure en el gràfic 3. Quant a la comparativa entre les demarcacions territorials, veiem que la disminució de processos executius, és lleugerament més acusada en la "demarcació ICAB" (d'un 17%), mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" és d'un 11%, la menor de les tres circumscripcions estudiades.

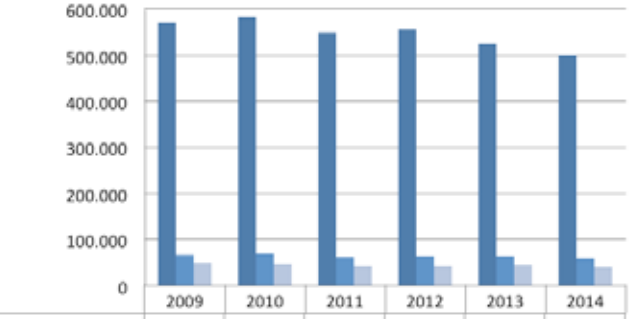

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	572.011	582.332	548.662	556.230	525.377	501.819
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	65.162	67.361	60.350	63.591	64.473	57.754
DEMARCACIÓ ICAB	48.107	46.638	41.776	42.933	43.202	39.803

Gràfic 74. Execucions ingressades. Jurisdiccions civil.

Assumptes resolts

En el gràfic 75 veiem el desenvolupament de la tendència referida als procediments executius resolts, des de l'any 2009 fins l'any 2014, en la jurisdicció civil.

En aquest veiem com la gràfica mostra un creixement constant (i notable) del número d'execucions resoltes, a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 401.660 procediments executius l'any 2009 passem a un total de 684.418 expedients, la qual cosa suposa un increment del 70%.

D'una banda, el descens de demandes executives i de la litigiositat en general, ha fet que els tribunals s'hagin d'enfrontar a una menor càrrega de treball, i això ha tingut un efecte positiu en la capacitat de resolució dels mateixos.

D'altra banda, en els últims anys s'han dut a terme importants reformes processals, amb importants conseqüències en el moviment dels procediments executius. Les principals normes a les quals cal fer referència en aquest punt són: *la Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial* i la *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilitació processal*. Aquestes són una manifestació del desenvolupament del Pla Estratègic de Modernització de la Justícia, per les quals es duu a terme la posada en funcionament de la NOJ, sobre la base d'una nova organització que gira entorn dels principis d'eficàcia, eficiència i divisió funcional del treball prestat pels operadors jurídics, dirigit a la consecució d'un servei públic de qualitat.

El transvasament competencial de certes funcions no estrictament jurisdiccionals a favor dels Secretaris Judicials, especialment en matèria d'execució, juntament amb l'engegada de forma gradual dels serveis comuns d'execució, ha fet que la ràtio de resolució dels procediments d'execució augmenti considerablement. En efecte, l'ordre del despatx de l'execució correspon als jutges i magistrats, però les mesures executives concretes han passat a ser competència dels Secretaris Judicials, els qui supervisaran el desenvolupament i impuls d'aquest procediment.

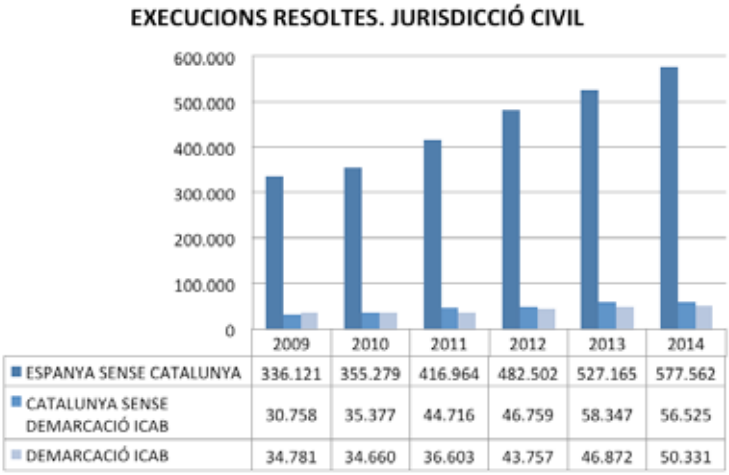

Gràfic 75. Execucions resoltes. Jurisdicció civil.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 76 podem veure l'evolució del número de processos executius pendents al finalitzar, en la jurisdicció civil.

En primer lloc, veiem com el volum de les execucions que resten per finalitzar, és molt superior tant als procediments ingressats com als expedients resolts. Això és a causa que en nombroses ocasions, el condemnat no compleix amb els pronunciaments de la sentència, perquè o bé està desaparegut, o bé està en una situació d'insolvència que no li permet fer front al deute previst en el títol executiu. Això explica també l'augment de l'acumulació dels processos d'execució, tal i com es reflecteix en la gràfica, conforme es van succeint els anys.

En segon lloc, observem com aquest increment és especialment acusat en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", doncs d'un total de 146.843 processos executius l'any 2009, passem a 216.690 expedients acumulats l'any 2014, la qual cosa suposa una pujada del 48%.

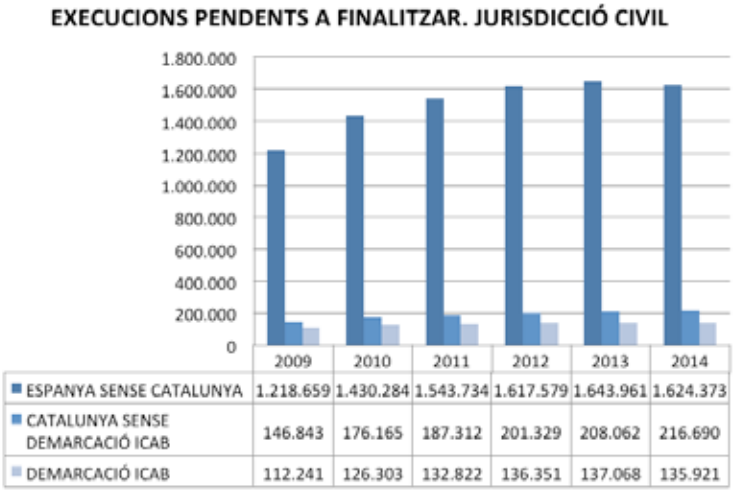

Gràfic 76. Execucions pendents al finalitzar. Jurisdicció civil.

6. Conclusions

Una vegada analitzades les dades del CGPJ sobre l'activitat dels òrgans judicials que s'integren en l'ordre civil i posar-los en relació amb l'entorn social i econòmic d'afectació, es recull a manera de conclusions els aspectes més rellevants dels mateixos.

En primer lloc, veiem com l'any 2014 es produeix un canvi en la tendència de la taxa de litigiositat. En efecte, després d'uns anys en els quals la conflictivitat en l'àmbit civil registrava un descens gradual, en l'últim any es produeix un repunt de la mateixa, situant-se en un 40% (gràfic 1). Això es tradueix en una major entrada d'assumptes en els òrgans judicials amb un total d'1.847.041 expedients iniciats l'any 2014 (gràfic 3). Aquest augment de la càrrega de treball repercuteix en la taxa de resolució de l'àmbit civil, que disminueix d'un 109% l'any 2013 a un 100% l'any 2014 (gràfic 7). No obstant això, aquest fet no ha incidit negativament en l'acumulació i el col·lapse de l'activitat dels òrgans judicials, les taxes dels quals de pendència i de congestió continuen amb la tendència regressiva dels anys anteriors. En efecte, l'any 2014 la taxa de pendència és del 54% (gràfic 12), mentre que la taxa de congestió és d'un 155% (gràfic 17).

Són varis els factors els que han incidit en el resultat de les gràfiques analitzades. Des del punt de vista soci demogràfic i econòmic, la crisi ha tingut una afectació més o menys intensa en l'activitat jurisdiccional dels òrgans judicials, repercutint de forma diferent en funció de la matèria concreta a la qual ens referim. Així, hem vist com el volum dels assumptes relatius al Dret de Família, ha augmentat l'any 2014 (gràfic 25), confirmant-se la tendència alcista registrada en exercicis anteriors. Aquest augment és especialment intens en els procediments de modificació de mesures (gràfic 26), en els quals el canvi substancial en les circumstàncies que van ser tingudes en compte en el seu moment a l'hora d'adoptar una sèrie de mesures definitives, ha provocat la necessitat d'un replantejament de les mateixes per adaptar-les a la realitat actual. El factor econòmic també ha incidit en l'evolució dels "matrimonis" i els "naixements", tal com s'ha exposat en el gràfic 22.

Respecte a l'àmbit mercantil, l'any 2014 han augmentat els assumptes ingressats, especialment aquells en matèria concursal, de Dret de Transport i els relatius a les condicions generals de la contractació (gràfic 34). Aquests últims, estan lligats a la mala praxi bancària derivada de la venda de complexos productes financers (participacions preferents entre uns altres) a un perfil de població equivocat o inadequat, i a la inclusió de nombroses clàusules abusives en els contractes bancaris i hipotecaris. En efecte, una part important dels ciutadans subscriptors dels mateixos (i també dels propis venedors) no havien entès suficientment, ni la posició jurídica assumida per cadascuna de les parts, ni els riscos econòmics que comportava l'operació.

Aquesta última circumstància també s'ha produït en l'àmbit hipotecari, reflectint-se en un augment sense precedents de les execucions hipotecàries (gràfic 46). En l'epígraf que porta per títol "Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries", hem vist com hi ha hagut un abans i un després de la recessió i el impacte que el context socioeconòmic ha tingut sobre la problemàtica que gira entorn del dret d'habitatge. Així, abans de la crisi econòmica, se signaven una gran quantitat d'hipoteques. Però quan esclata la bombolla immobiliària, el número d'hipoteques constituïdes comença a disminuir de forma progressiva a mesura que se succeeixen els anys (gràfic 43) i el número d'habitatges de nova construcció comença a caure (gràfic 44).
Des del punt de vista jurídic, cal tenir en compte una sèrie de canvis legislatius que han incidit en l'activitat judicial reflectida en les dades del CGPJ. D'una banda, cal destacar dues normes que han introduït importants canvis a nivell processal, en el marc del Pla Estratègic de Modernització de la Justícia. Aquestes normes són:

- *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial.*
- *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilitació processal.*

La posada en funcionament de la NOJ respon a la necessitat de modernitzar l'administració de justícia i adaptar el model d'oficina judicial, antiquat i propi d'una societat més rural, a la realitat del nostre temps. Cal tenir present que les administracions públiques tenen un caràcter instrumental i que la seva actuació ha d'anar dirigida a la consecució dels objectius recollits en les normes i en l'ordenament jurídic. La prestació d'un servei de Justícia de qualitat per part de l'Administració, forma part de les notes definitòries d'un Estat Social, Democràtic i de Dret. Així, la implantació de la un nou model d'oficina basat en criteris d'eficàcia, eficiència, flexibilitat i divisió funcional del treball dels diferents operadors jurídics, així com una nova distribució competencial entre Jutges i Secretaris Judicials, permet als primers centrar-se en l'activitat pròpiament jurisdiccional, augmentant amb això la capacitat resolutiva dels nostres tribunals.

D'altra banda, una altra norma que ha tingut un impacte en l'activitat judicial dels òrgans de l'ordre jurisdiccional civil, ha estat la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses. Per a molts ciutadans aquesta norma ha funcionat com un mecanisme dissuasori a l'hora de plantejar un litigi en reclamació o defensa dels seus interessos, desencativant (quan no obstaculitzant) l'accés als tribunals, sense que la *Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta*, hagi pogut salvaguardar aquesta circumstància. Així, les taxes judicials han provocat un important descens en el número d'assumptes ingressats en els dos últims anys en els Jutjats de Primera Instància (gràfic 52), així com en les Audiències Provincials (gràfic 59) i en els Tribunals Superiors de Justícia (gràfic 68).

Finalment, a l'apartat dedicat a les "execucions civils", veiem com el descens del volum de procediments (gràfic 74) es correspon amb l'evolució dels assumptes ingressats en la jurisdicció civil en els últims anys; mentre que la resolució dels mateixos ha experimentat un increment notable (gràfic 75). L'estructura bàsica de la NOJ es fonamenta en dues unitats: les Unitats Processals de Suport Directe i els Serveis Comuns Processals. En aquesta última, hem de situar els serveis comuns d'execució que, sota la supervisió del Secretari Judicial, s' encarreguen de les mesures executives concretes del procediment, augmentant amb això la ràtio dels procediments d'execució resolts.

L'àmbit Social

1. Introducció

En el present Capítol durem a terme l'estudi de la litigiositat i el moviment judicial, de tots aquells assumptes el coneixement dels quals i resolució són competència dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit social.

En primer lloc, sota l'epígraf de "Part general", analitzarem aquelles dades soci demogràfiques i relatives a la situació conjuntural del Mercat de Treball, que ens permetran contextualitzar les dades reflectides dels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit social. D'una banda, parlarem de l'evolució dels contractes de treball, així com de la proporció dels celebrats com a indefinits i els signats amb caràcter temporal. La temporalitat en els contractes laborals al nostre país, reflecteix un problema estructural quant a la configuració del nostre sistema econòmic i del Mercat de Treball. Sobre tot tenint en compte que en l'ordenament jurídic espanyol, els contractes temporals tenen caràcter excepcional i requereixen d'una justa causa per a la seva celebració.

D'altra banda, és molt important fer referència a la incidència que ha tingut la crisi en el sistema de la Seguretat Social, i per això analitzarem l'evolució del número de treballadors i empreses afiliades al llarg dels últims anys, així com el total de beneficiaris d'una prestació de desocupació i el volum de pensions contributives. Destacarem, per la seva importància com a col·lectiu dins del Mercat de Treball, les dades referides als treballadors autònoms.

Aquestes dades, juntament amb altres relatives a la situació de la població activa i inactiva al nostre país, ens ajuden a situar i a entendre millor el comportament de la litigiositat en l'àmbit laboral i la seva incidència en els òrgans judicials que ho integren.

En segon lloc, durem a terme l'estudi del moviment dels assumptes i els principals indicadors judicials (taxa de resolució, taxa de pendència i taxa de congestió), referint-nos d'una banda a la

situació general de la jurisdicció social, i per un altre, als òrgans judicials més representatius per volum d'assumptes: els Jutjats socials i els Tribunals Superiors de Justícia.

En tercer lloc, dedicarem un epígraf a les "Conciliacions" i un altre per fer referència a el "FOGASA", la rellevància dels quals i pes dins de l'àmbit laboral, bé mereixen un estudi individualitzat d'aquestes institucions. Quant a la primera, respon a un dels pilars sobre els quals descansa el nostre dret processal laboral, que no és un altre que l'evitació d'un procediment judicial, mitjançant l'acostament de les parts a una solució amistosa. La importància del FOGASA, radica en la seva pròpia finalitat, que és la de garantir l'abonament de salaris i indemnitzacions reconegudes a treballadors, per al cas que l'empresari es trobi en una situació d'insolvència, tal com recull l'art. 33 ET.

Finalment, cal tenir en compte els profunds canvis que s'han produït en la jurisdicció social, tant a nivell processal com a nivell de dret material o substantiu, que han tingut la seva posterior repercussió en l'evolució de l'activitat judicial dels últims anys.

Des del punt de vista processal, destaca la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, Reguladora de la Jurisdicció Social* (d'ara endavant LRJS) que té com un dels seus principals objectius sistematitzar i unificar des del punt de vista competencial, totes aquelles matèries que per la seva especialitat s'han d'integrar en l'àmbit social. Amb això es pretén acabar amb la dispersió del coneixement de determinades matèries entre diversos ordres (social, contenciós-administratiu i civil) provocant un "pelegrinatge de jurisdiccions" amb les negatives conseqüències de provocar disparitat de criteris jurisprudencials, dilació en la resolució dels assumptes i, en definitiva, un minvament del principi de seguretat jurídica.

Aquest transvasament competencial, fruit d'una millor delimitació dels assumptes que han de ser coneguts per la jurisdicció social, es refereix bàsicament a:

- Les qüestions litigioses derivades d'accidents de treball.
- El compliment de la normativa de Prevenció de Riscos Laborals.
- El coneixement ordinari dels Drets Fonamentals i Llibertats Públiques de treballadors i empresaris en l'àmbit de les relacions laborals, incloent les situacions d'assetjament.
- La impugnació d'actes administratius, singulars o generals, en matèria laboral, Seguretat Social i resolucions contractuals col·lectives per causes objectives.

Aquests últims suposen també un alleujament en la càrrega de treball dels Jutjats del Contenciós-administratiu, i sobre això es fa referència en el Capítol sobre "L'àmbit contenciós-administratiu".
A més, la LRJS s'incardina en l'eix de la modernització normativa del procés laboral (i general), que s'està duent a terme a través del Pla de Modernització de la Justícia, en el qual destaquen la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial*, la implantació de les noves tecnologies en el marc de la e-Justícia i l'adaptació interpretativa efectuada conforme a la jurisprudència social i constitucional.

Des del punt de vista de dret material o substantiu, destaquen dues importants reformes: la *Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball* i el *Reial decret-llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*. Aquesta última, molt més dura que l'anterior, ha girat entorn de tres eixos fonamentals: la flexibilitat interna (acomiadaments i modificacions substancials de les condicions de treball), acomiadaments col·lectius i negociació col·lectiva. Aquestes reformes tenien l'objectiu de flexibilitzar el Mercat de Treball per "adequar" les condicions laborals i els costos salarials, i afavorir la competitivitat i eficiència de les empreses. No obstant això, tals objectius no solament no s'han aconseguit, sinó que aquestes han tingut més efectes negatius que positius sobre el Mercat Laboral, i en aquest sentit han estat criticades durament per molts sectors de la Societat i del Dret.

També, s'analitza el moviment dels processos d'execució en l'àmbit laboral, tenint en compte que l'art. 237.4 LRJS estableix que, "on hi hagués diversos Jutjats socials podrà establir-se, en els termes previstos en la *Llei Orgànica del Poder Judicial*, que el coneixement de les execucions s'assumeixi en exclusiva per determinats jutjats de la mateixa circumscripció, amb exclusió total o parcial del repartiment d'altres assumptes". Al nostre país, solament quatre jutjats han fet ús d'aquesta facultat i s'han especialitzat en matèria d'execucions, dels quals tres es troben en la "demarcació ICAB". Finalment, sota l'epígraf de "Conclusions", es ressalten els resultats més importants als quals s'ha arribat després de l'anàlisi de les dades dels apartats precedents.

2. Part general

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiosidad reflecteix el volum d'assumptes que han tingut rellevància a nivell judicial, en el sentit de que han estat objecte de coneixement i resolució per part dels òrgans jurisdiccionals que s'integren, en aquest cas, en l'ordre social. Així, la fórmula que ens permet obtenir el càlcul d'aquesta conflictivitat social des del punt de vista jurisdiccional és: **Litigiositat = Total Assumptes ingressats X 1000/Població.**

En el gràfic 1, podem veure quina ha estat l'evolució, des de l'any 2005 fins a l'any 2014, de la litigiositat en la jurisdicció laboral. Quant a la tendència de la gràfica, podem diferenciar dos períodes, l'evolució dels quals es correspon amb el desenvolupament de les circumstàncies econòmiques i conjunturals del Mercat de Treball en els últims anys. D'aquesta manera, veiem com en els primers anys de la sèrie i fins al 2007, la conflictivitat en l'ordre social es mostra regressiva, anotant en aquest any la xifra més baixa, un 7,46%.

A partir de l'any 2008, veiem com es produeix un canvi en la tendència, coincidint amb l'esclat de la bombolla immobiliària i la greu crisi econòmica i financera que tan durament ha incidit en l'àmbit laboral. En efecte, veiem com es produeix un increment de 2 punts percentuals de mitjana, aconseguint a l'any 2009 una cresta del 10,37%, el valor més alt registrat quant a la litigiosidad social es refereix. A partir de llavors, malgrat de que la taxa de litigiositat s'ha mantingut estable, veiem com aquesta si situa en una mitjana del 10% des de l'any 2008.

L'any 2014 es produeix un lleuger descens situant-se la litigiositat en un 9,22%. No obstant això, tal i com s'ha comentat abans, segueix estant per sobre dels valors que es registren en el primer període comentat, anterior a la crisi.

Les reformes laborals contingudes en la *Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball* i el *Reial decret-llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*, han contribuït a l'augment de la taxa de litigiosidad laboral, i no només no han estat capaces de minorar els efectes negatius que la crisi ha tingut sobre el Mercat de Treball, sinó que fins i tot els ha accentuat animant a molts empresaris a "flexibilitzar" les seves plantilles aprofitant la conjuntura.

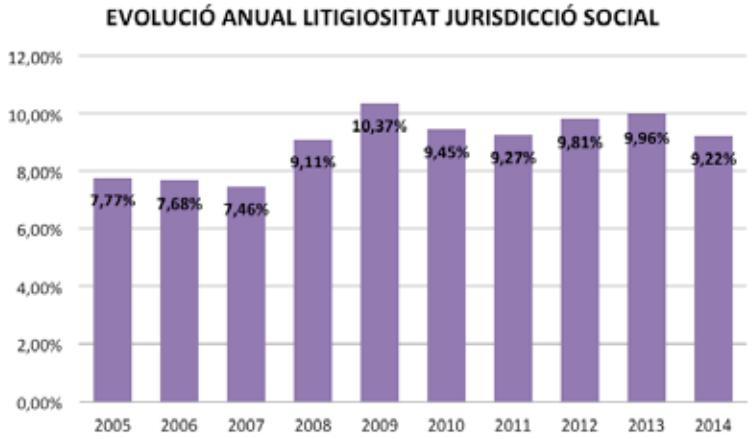

Gràfic 1. Evolució anual litigiositat. Jurisdicció social.

En el gràfic 2 podem veure la comparativa de la taxa de litigiositat entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En primer lloc, veiem com la tendència de la taxa es manté estable, d'acord amb el manifestat en el gràfic 1 sobre l'evolució de la litigiositat en l'àmbit social en general. Així, al territori de "Espanya sense Catalunya" aquesta gira entorn d'un 10% de mitjana, mentre que en els àmbits geogràfics de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", aquesta se situa en un 6% i un 14%, respectivament.

En segon lloc, veiem com la conflictivitat judicial laboral al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", és notablement menor que en les altres dues demarcacions. Això és a causa de que en aquest territori es concentra una menor densitat de població i d'activitat econòmica, en comparació als altres dos àmbits geogràfics analitzats.

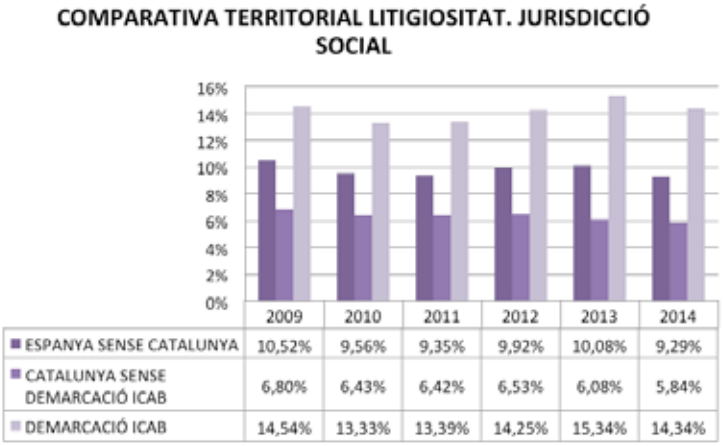

Gràfic 2. Comparativa territorial litigiositat. Jurisdicció social.

2.2 Conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball

En aquest apartat, durem a terme l'anàlisi i l'estudi d'una sèrie de dades referides a la situació conjuntural i socioeconòmica del Mercat de Treball, que ens permetrà contextualitzar i entendre millor el comportament de les gràfiques sobre el moviment dels assumptes així com els principals indicadors judicials, de l'àmbit social.

Contractes de treball

En el gràfic 3 podem veure l'evolució dels contractes de treball registrats a Espanya des de l'any 2009 fins a l'any 2014, segons les dades publicades per el "Observatori d'Empresa i Ocupació" de la Generalitat de Catalunya.

En aquest, veiem com el volum de contractes temporals supera amb escreix als contractes indefinits, amb una proporció mitjana d'un 9% i un 91% respectivament. Cal tenir en compte que el nostre dret laboral considera que els contractes de durada determinada o temporals, tenen un caràcter excepcional. Es necessita una causa que motivi i justifiqui la temporalitat dels mateixos, ja que la regla general en l'ordenament jurídic és que els contractes laborals a Espanya es celebren per temps indefinit.

Un alt nivell de contractació temporal reflecteix un problema de caràcter estructural en la configuració del sistema econòmic i del Mercat del Treball al nostre país. D'altra banda, cal tenir en compte que un percentatge d'aquests contractes temporals s'han celebrat en frau de llei, això és, que no se sustenten en una justa causa que motivi la temporalitat dels mateixos.

Finalment, cal dir que al llarg de la gràfica es reflecteix una certa estabilitat quant als valors que representen la contractació a Espanya. No obstant això, veiem com en els últims dos anys, es produeix un augment de la contractació, encara que la major part dels contractes celebrats ho han estat amb caràcter temporal.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
INDEFINITS	1.312.414	1.228.214	1.110.163	1.432.976	1.134.949	1.350.331
TEMPORALS	12.709.423	13.188.936	13.323.069	12.808.015	13.657.665	15.376.758

Gràfic 3. Evolució dels contractes de treball registrats a Espanya.

En el gràfic 4, podem contemplar el desenvolupament de la contractació laboral a Catalunya, en el període temporal comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com la tendència discorre de forma paral·lela a la de la gràfica anterior, encara que amb els valors corresponents al territori de Catalunya, per la qual cosa ens remetem al manifestat sobre l'evolució dels contractes a Espanya.

Gràfic 4. Evolució dels contractes de treball registrats a Catalunya.

En el gràfic 5 podem observar una taula en la qual es fa una comparativa de l'evolució dels contractes de treball registrats a Espanya i a Catalunya. Quant al comportament de les dades al llarg de la seqüència analitzada (2009-2014), ens remetem al que s'ha exposat en els dos gràfics anteriors.

EVOLUCIÓ COMPARADA CONTRACTES DE TREBALL REGISTRATS						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA	**14.021.837**	**14.417.150**	**14.433.232**	**14.240.991**	**14.792.614**	**16.727.089**
INDEFINITS	1.312.414	1.228.214	1.110.163	1.432.976	1.134.949	1.350.331
TEMPORALS	12.709.423	13.188.936	13.323.069	12.808.015	13.657.665	15.376.758
CATALUNYA	**2.077.080**	**2.174.425**	**2.137.449**	**2.127.925**	**2.160.954**	**2.441.617**
INDEFINITS	282.630	259.712	232.868	286.155	234.699	285.316
TEMPORALS	1.794.450	1.914.713	1.904.581	1.841.770	1.926.255	2.156.301

Gràfic 5. Evolució comparada dels contractes de treball registrats.

Població activa i inactiva

En el gràfic 6 podem veure l'evolució de la taxa d'atur i la seva comparativa entre Espanya i Catalunya, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

La taxa d'atur o de desocupació, mostra el percentatge de la població activa (persones que estan treballant o buscant una ocupació) que es troba sense treball. La taxa de desocupació s'obté aplicant la següent fórmula: **taxa de desocupació = 100 x (població aturada/població activa).**

En aquest veiem com la tendència de la taxa d'atur augmenta de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Així, a Espanya, d'una taxa del 17,9% a l'any 2009, passem a una altra del 24,4% a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 36%. A Catalunya, aquest augment és una mica menor, doncs d'un 16,2% a l'any 2009 ens situem en un 20,3% a l'any 2014, la qual cosa implica una pujada del 25%.

Són xifres molt altes, tenint en compte el que representen i que, unides a les registrades sobre la taxa de litigiositat (gràfic 1) i al fet que el 91% dels contractes laborals celebrats a Espanya són de caràcter temporal (gràfic 3), denoten un problema estructural important de la configuració del Mercat de Treball al nostre país.

Cal dir que en l'últim any es produeix un lleuger descens de la taxa d'ocupació, d'acord amb l'augment dels contractes celebrats comentat anteriorment.

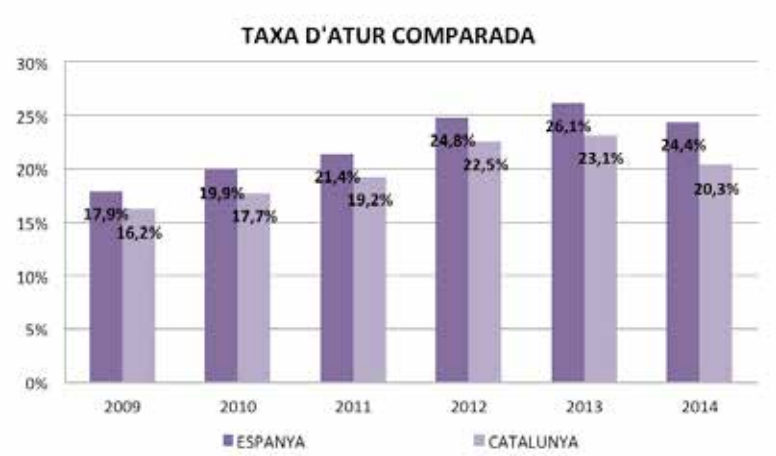

Gràfic 6. Taxa d'atur comparada.

En el gràfic 7 tenim l'evolució de la taxa d'ocupació dels territoris d'Espanya i Catalunya, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

La taxa d'ocupació reflecteix el percentatge de les persones que estant en edat de treballar ho fent efectivament, ja sigui per compte propi (autònoms), per compte d'altri (assalariats) o que són ocupadors. La fórmula que resumeix el càlcul de la taxa d'ocupació és: **taxa d'ocupació = població ocupada/població en edat de treballar.**

La tendència de la gràfica es desenvolupa de forma correlativa a l'anterior, de manera que la taxa d'ocupació mostra en una regressió gradual, conforme es van succeint els anys. A Espanya, d'un 49,4% a l'any 2009 passem a una taxa d'ocupació del 45%, la qual cosa suposa una reducció del 9%; mentre que a Catalunya, d'un 53,2% a l'any 2009, passem a una taxa del 49,9% a l'any 2014, la qual cosa significa que aquesta ha disminuït en un 6%.

L'any 2014 es produeix un tímid augment de la taxa d'ocupació als dos territoris analitzats, en relació a l'augment de la contractació, encara que segueix estant per sota d'uns nivells considerats com a desitjables.

Gràfic 7. Taxa d'ocupació comparada.

En el gràfic 8 podem veure una taula amb la distribució territorial de la població activa i inactiva a l'any 2014, a més d'altres dades soci demogràfiques, com les relatives a la població en edat de treballar o la població desocupada que busca una primera feina. També podem veure el desglossament per sexes de cadascuna de les categories recollides en la taula.

Podem definir la població activa com el número total de persones d'un determinat àmbit geogràfic que s'han integrat al mercat laboral. Això comprèn per tant, a la població ocupada, que és aquella que efectivament està exercint un treball remunerat, i a la població desocupada o en atur, que són els que estan buscant una feina.

D'altra banda tenim la població en edat de treballar, que engloba a aquelles persones que es troben en edat legal d'exercir un treball. Són persones en edat de treballar aquelles que, o bé realitzen un treball o bé estant en atur estan buscant-ne un (població activa), o bé no treballen ni estan buscant una ocupació (població inactiva).

El quocient de la població activa i la població en edat de treballar ens determina la taxa d'activitat. Segons les últimes dades del IDESCAT, la població activa ha disminuït en els últims anys, i es considera que les causes explicatives de tal circumstància són: l'envelliment de la població (jubilacions), la sortida d'estrangers que tornen als seus països d'origen, els moviments migratoris de joves espanyols que busquen oportunitats a l'estranger, l'allargament dels estudis per part de joves que posterguen la seva incorporació al mercat laboral davant la falta de treball i, finalment, el "efecte descoratjament" causat per la crisi que fa que moltes persones no busquin treball per la seva falta de convenciment en trobar-ho.

Es tracta d'una sèrie de categories i magnituds que cal tenir en compte per entendre millor l'evolució del mercat de treball al nostre país, i que tenen una incidència més o menys intensa en la litigiositat en l'àmbit social.

POBLACIÓ ACTIVA I INACTIVA 2014	ESPANYA	CATALUNYA
POBLACIÓ EN EDAT DE TREBALLAR	**38.514,60**	**6.075,30**
HOMES	18.774,50	2.954,00
DONES	19.740,10	3.121,20
POBLACIÓ ACTIVA	**22.954,60**	**3.804,20**
HOMES	12.359,20	2.008,90
DONES	10.595,50	1.795,20
POBLACIÓ OCUPADA	**17.344,20**	**3.030,90**
HOMES	9.442,70	1.594,30
DONES	7901.5	1.436,60
POBLACIÓ DESOCUPADA	**5.610,40**	**773,3**
HOMES	2.916,50	414,6
DONES	2.693,90	358,7
DESOCUPADA QUE BUSCA LA PRIMERA OCUPACIÓ	**551,1**	**85,8**
HOMES	250,9	41,2
DONES	300,2	44,6
POBLACIÓ INACTIVA	**15.560,00**	**2.271,10**
HOMES	6.415,30	945,1
DONES	9.144,70	1.326,00

Gràfic 8. Distribució territorial de la població activa i inactiva. Any 2014. Font: IDESCAT, a partir de dades de l'Enquesta de població activa del INE. Unitats: Milers (mitjanes anuals).

Incidència en el sistema de Seguretat Social

Un dels principis rectors de la política social i econòmica del nostre país, és el manteniment per part dels poders públics d'un règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans, que garanteixin l'assistència i prestacions socials suficients davant situacions de necessitat, especialment en cas de desocupació. Així ho estableix el art 41 CE.

La incidència de la crisi en el sistema de Seguretat Social ha estat notable, tal i com es reflecteix en els gràfics que s'exposen a continuació. En efecte, en el gràfic 9 podem veure l'evolució del número de treballadors afiliats al sistema de Seguretat Social, en el període temporal comprès entre els anys

2009 i 2014. Cal tenir en compte, que existeixen diferents règims de la Seguretat Social, i en el gràfic en qüestió s'han contemplat tots de manera conjunta. En termes generals, s'ha produït un descens del 6% en el número d'afiliats, doncs de 17.640.018 a l'any 2009 passem a 16.651.854 a l'any 2014.

No obstant això cal dir, que aquest descens ha estat més brusc en els anys 2012 i 2013, registrant en aquest la xifra més baixa de la sèrie: 16.258.042 de treballadors afiliats en el sistema de la Seguretat Social. A l'any 2014 es produeix un lleuger augment del número d'afiliats, encara que aquest segueix molt per sota de les xifres anteriors a la crisi.

Gràfic 9. Evolució de l'afiliació de treballadors al sistema de Seguretat Social.

En el gràfic 10, podem observar la distribució, a l'any 2014, del número de treballadors afiliats segons el tipus de règim de la Seguretat Social al que estan adscrits.

En aquest, veiem com el major número d'afiliats ho estan pel règim general, amb una representació del 74% sobre el total. El segon grup més important per volum, ho constitueixen els treballadors autònoms, amb una presència del 19%. La resta d'afiliats, ho estan en règims que representen menys del 5% en el cas dels afiliats en el règim especial agrari i d'un 2% en el cas dels treballadors adscrits al règim especial d'empleats de la llar. Quant al règim especial de la mineria i el carbó i el règim especial dels treballadors del mar, amb prou feines representen un 1% sobre el total.

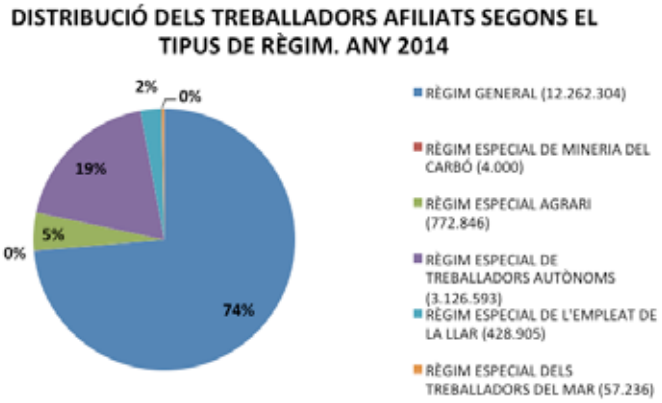

Gràfic 10. Distribució dels treballadors afiliats segons el tipus de règim. Any 2014.

En el gràfic 11 podem veure l'evolució anual del número de treballadors afiliats a la Seguretat Social pel Règim Especial de Treballadors Autònoms. Tal i com hem tingut l'oportunitat de veure en la gràfica anterior, el col·lectiu dels treballadors autònoms representa un volum molt important de la població activa.

Quant a la tendència de la gràfica, veiem com aquesta es correspon amb l'evolució dels treballadors afiliats en el sistema de Seguretat Social en general (gràfic 9), encara que amb unes lleugeres excepcions fruit dels canvis normatius que s'exposen a continuació. En efecte, veiem com des de l'any 2009 fins a l'any 2012, el número d'autònoms no ha parat de caure, d'acord amb el declivi de l'activitat econòmica produïda per la crisi. A partir de l'any 2013, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que es comença a registrar un número creixent d'autònoms en els últims anys.

A més, en els últims anys s'han produït nombroses reformes legislatives, que tenen per objecte impulsar una nova forma de treball, més liberal i més flexible d'acord als canvis que s'estan produint al Mercat de Treball, ja no solament a nivell d'Espanya sinó a nivell global. Es tracta dels anomenats "emprenedors" que no deixen de ser autònoms o petits empresaris.

La norma més representativa d'aquest "nou" col·lectiu és la *Llei 14/2007, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització*. Aquesta llei tracta d'impulsar la creació de nova activitat econòmica i per a això adopta una sèrie de mesures fiscals i legislatives amb l'objecte d'incentivar i facilitar l'engegada d'un negoci. Altres normes que ha de tenir en compte un autònom o "emprenedor" són, la *Llei de Societats de Capital aprovada pel RD 1/2010, de 2 de juliol, la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals*, les Ordenances Municipals sobre llicències d'activitat de l'Ajuntament on es vagi a emprendre un negoci, les lleis relatives als impostos de societats, IVA, IRPF, la *Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal*, entre unes altres.

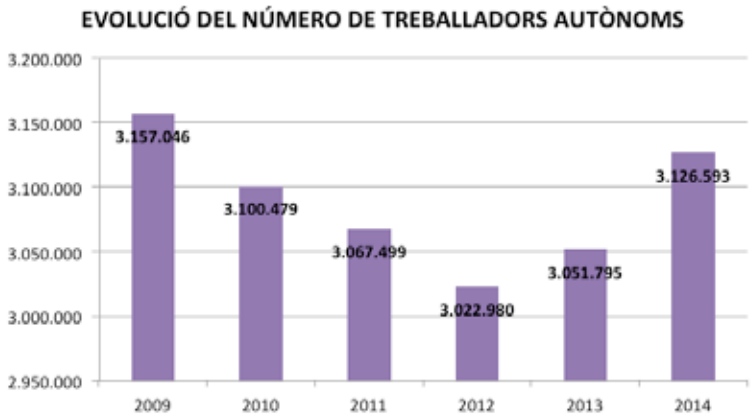

Gràfic 11. Evolució del número de treballadors autònoms.

En el gràfic 12, podem contemplar l'evolució anual dels treballadors adscrits al Règim General de la Seguretat Social.

Veiem com la tendència de la gràfica es correspon amb les dues exposades anteriorment, encara que si la posem en relació amb evolució del número de treballadors autònoms (gràfic 11), veiem com a l'any 2013 el total de treballadors adscrits al Règim General, segueix caient a diferència del que succeeix amb els adscrits al Règim Especial de Treballadors Autònoms. Això reforça el que s'ha exposat anteriorment, sobre els canvis que s'estan produint en les noves formes de treball. En efecte, moltes persones han migrat d'un treball per compte d'altri a un treball per compte propi, assumint amb això el risc i ventura de la seva activitat laboral.

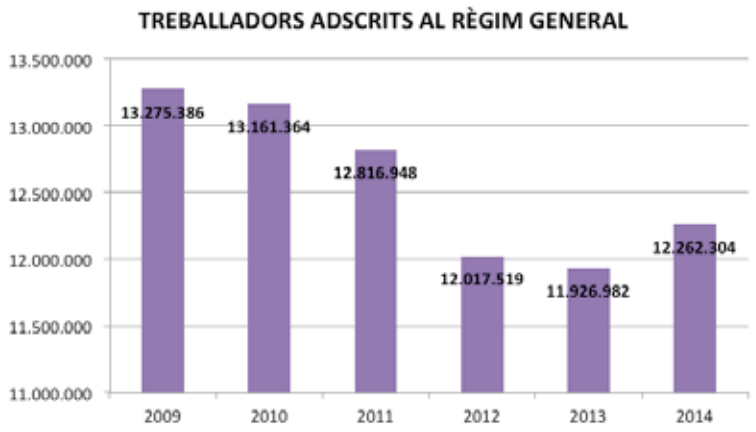

Gràfic 12. Evolució del número de treballadors adscrits al Règim General.

En el gràfic 13 podem contemplar l'evolució anual de les empreses inscrites en la Seguretat Social.

En aquest, veiem com el número d'empreses inscrites, no ha parat de baixar des de l'any 2009 fins a l'any 2013. A l'any 2014, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que es registra un augment del número d'empreses inscrites en la Seguretat Social. Sens dubte, és una dada positiva, doncs és un indicador de que s'està produint una major activitat econòmica, d'acord amb l'increment de les contractacions (gràfic 3) i l'augment dels treballadors afiliats (gràfic 9).

No obstant això, ja s'ha comentat que segueixen sent xifres que estan molt per sota de les registrades en una època anterior de bonança econòmica.

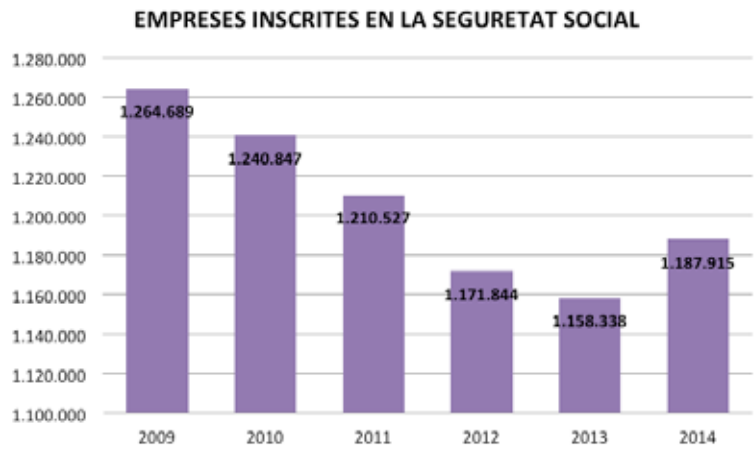

Gràfic 13. Evolució de les empreses inscrites en la Seguretat Social.

Quant al número de beneficiaris que reben una prestació per desocupació, en el gràfic 14 podem veure quina ha estat la seva evolució en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

Cal fer referència a les dades publicades en l'anterior edició del present Informe, i portar a col·lació que a l'any 2007 i 2008, el número de beneficiaris d'una prestació per desocupació va ser d'1.538.520 i 2.318.941, respectivament.

Quant a la tendència de la gràfica, veiem com aquesta es mostra estable al llarg del període temporal analitzat, encara que amb una lleugera recessió en els últims dos anys. En efecte, d'un

total de 3.034.712 beneficiaris a l'any 2009, passem a 2.417.742 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 6%. No obstant això, tal i com apuntàvem, el número de persones que estaven rebent una prestació per desocupació en els anys anteriors a la crisi, era molt inferior.

Totes les dades del present epígraf analitzats en el seu conjunt, mostren que els costos socials derivats de la crisi econòmica als quals s'ha d'enfrontar l'Estat, han augmentat considerablement en termes d'assistència i prestacions socials (gràfic 9), alhora que ha vist minvat els seus ingressos derivat del descens del número de treballadors i empreses afiliades al sistema de Seguretat Social (gràfic 9 i gràfic 13). D'altra banda, cal tenir en compte que una important font d'ingressos de l'Estat, prové de les rendes dels treballadors, a través de les cotitzacions socials i les retencions en concepte d'IRPF, per la qual cosa en augmentar l'atur es produeix també un minvament d'aquesta via d'ingressos.

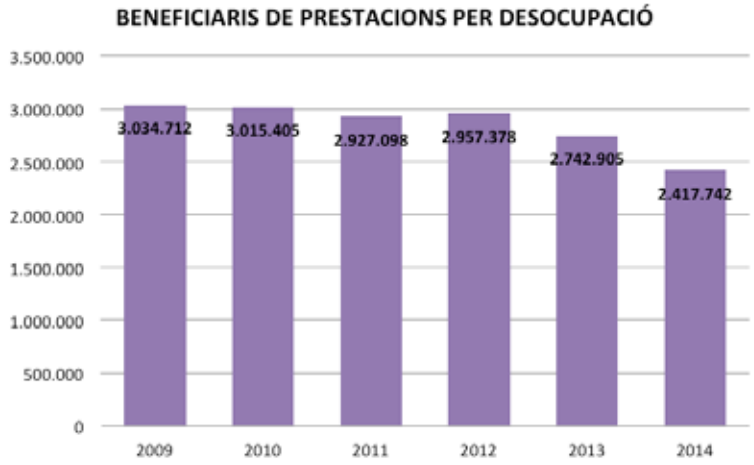

Gràfic 14. Evolució del número de beneficiaris de prestacions per desocupació.

En el gràfic 15, podem veure el tipus d'assistència que reben els beneficiaris de prestacions per desocupació, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Existeixen tres tipus d'ajudes per a un treballador que es troba en una situació de desocupació. En primer lloc, tenim la prestació contributiva, que és la que cobra l'aturat d'acord amb el cotitzat mentre va estar treballant. En segon lloc, les prestacions assistencials o ajudes, suposen un subsidi que l'Estat dóna als aturats que no poden accedir a una prestació contributiva, ben per què no han cotitzat prou, o ben per què han esgotat aquesta i segueixen sense trobar una feina. En últim lloc, existeixen unes ajudes de caràcter extraordinari, que només es poden sol·licitar en el cas d'haver esgotat totes les prestacions i subsidis, entre les quals destaquem la Renda Activa d'Inserció.

En termes generals, veiem com es reprodueix la tendència regressiva manifestada en la gràfica anterior. No obstant això, cal destacar com el "nivell contributiu" és el que presenta una reducció més accelerada, mentre que en el "nivell assistencial", el descens registrat és més contingut. D'altra banda, veiem com el tercer nivell referit a la "renda activa d'inserció", va en augment a mesura que es van succeint els anys.

Això significa que moltes persones que s'han quedat sense treball, van saltant d'un nivell a un altre, augmentant amb això la seva situació de dificultat econòmica, doncs cada estadi implica un major grau de misèria i pobresa.

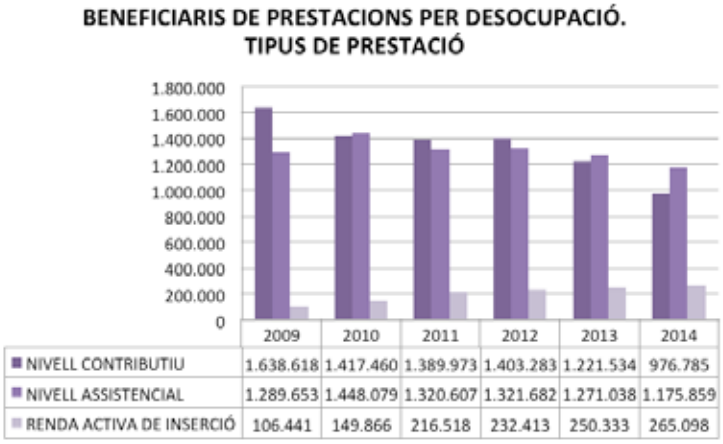

Gràfic 15. Beneficiaris de prestacions per desocupació. Tipus de prestació.

En el gràfic 16, podem contemplar l'evolució de les pensions contributives del sistema de la Seguretat Social, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

Tal i com hem posat de manifest anteriorment, la despesa social que ha de suportar l'Estat, no deixa d'augmentar a mesura que es van succeint els anys. El problema no és l'augment del mateix, ja que estem en un Estat de Benestar, sinó que aquest no sigui correlatiu als ingressos recaptats. En efecte, les pensions contributives s'han incrementat un 8% des de l'any 2009, mentre que les empreses i els treballadors inscrits en el sistema de la Seguretat Social, han disminuït en els últims anys en termes generals (gràfic 9 i gràfic 13).

Aquest augment dels pensionistes, també tindrà el seu reflex en els moviments d'assumptes judicials, doncs augmenta el número potencial de ciutadans que poden haver de plantejar un litigi en reclamació dels seus drets i interessos en matèria de Seguretat Social.

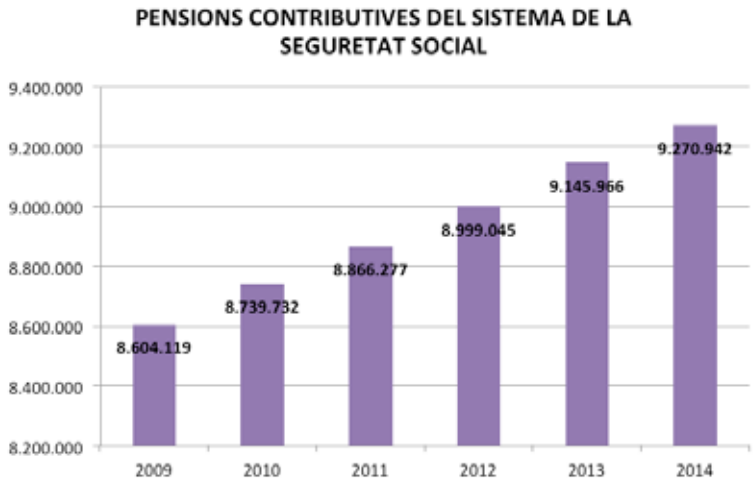

Gràfic 16. Pensions contributives del sistema de la Seguretat Social.

2.3 Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 17 podem contemplar la comparativa entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", sobre el volum d'assumptes ingressats en la jurisdicció social, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En primer lloc, podem observar com la tendència es mostra relativament estable al llarg de tota seqüència temporal analitzada, encara que amb unes lleugeres fluctuacions. Aquesta estabilitat significa que ni la reforma laboral de l'any 2010 ni la posterior de l'any 2012, han servit als objectius de frenar l'ona d'acomiadaments que constitueixen una part important dels assumptes ingressats de la jurisdicció social, juntament amb les reclamacions de quantitat i els assumptes en matèria de Seguretat Social.

Respecte a les fluctuacions comentades, veiem com en els anys 2010 i 2011, es produeix un lleuger descens dels assumptes ingressats; mentre que en els anys 2012 i 2014, té lloc un nou increment del volum d'expedients iniciats, que coincideix amb la reforma laboral del *Reial decret-llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*. A l'any 2014, veiem com es produeix un nou descens dels assumptes ingressats, encara que segueix tractant-se d'un volum important, per la transcendència social que el factor treball significa.

En segon lloc, veiem com la "demarcació ICAB" concentra un major número d'assumptes ingressats respecte al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", malgrat que geogràficament aquest ocupa una major extensió. Els motius d'aquest fenomen, es troben en la concentració d'una major densitat de població i d'activitat econòmica en la "demarcació ICAB", que incideix en la litigiositat laboral, tal i com manifestem en el gràfic 2.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	413.068	377.588	370.682	393.701	398.758	361.581
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	32.660	31.114	31.286	31.961	29.741	28.440
DEMARCACIÓ ICAB	38.833	35.614	35.723	38.148	40.830	37.945

Gràfic 17. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció social.

Assumptes resolts

En el gràfic 18 podem veure el volum d'assumptes resolts distingint entre les mateixes demarcacions territorials i en el mateix període temporal que en la gràfica anterior.

En aquest, veiem com la tendència evoluciona de manera correlativa als assumptes ingressats, encara que amb uns valors ostensiblement inferiors. Això implica que a causa de l'augment de la litigiositat en la jurisdicció social en els últims anys (gràfic 1) i a l'entrada d'un major volum d'assumptes (gràfic 17), els òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit laboral, sofreixen una situació de col·lapse que fa que els tribunals no puguin absorbir la càrrega de treball al ritme que es va produint.

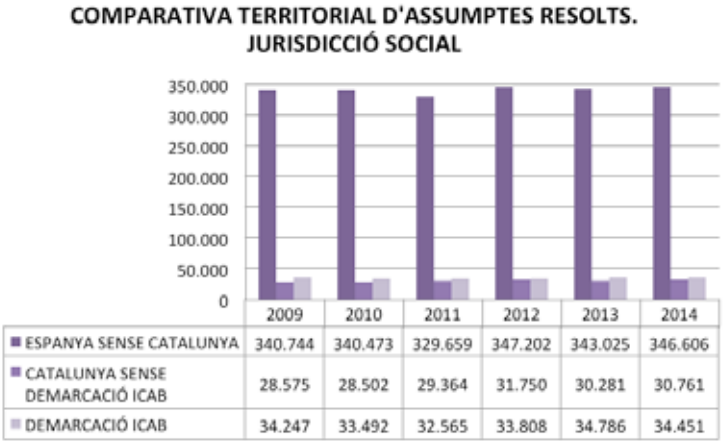

Gràfic 18. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció social.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 19, tenim una comparativa territorial dels assumptes pendents al finalitzar en la jurisdicció social, en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Tal i com apuntàvem en comentar la gràfica anterior, en el gràfic 19 podem observar com el número d'assumptes pendents al final de cada exercici, va en augment amb el pas dels anys, fins a l'any 2014. En efecte, veiem com en l'últim any es produeix un canvi en la tendència, de manera que es registra una disminució del 4% respecte a a l'any 2013. No obstant això, si mirem la gràfica en el seu conjunt, veiem com el col·lapse judicial reflectit és molt important.

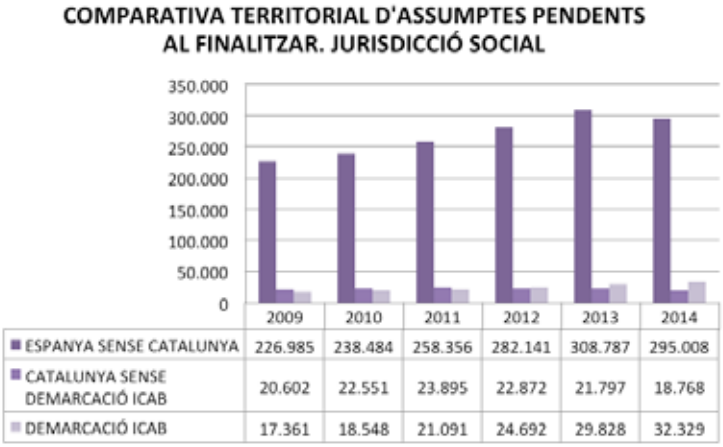

Gràfic 19. Comparativa territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jurisdicció social.

Sentències

En el gràfic 20 podem contemplar el número total de sentències dictades pels òrgans judicials que s'integren en l'ordre social, des de l'any 2009 fins a l'any 2014, fent distinció entre els següents àmbits geogràfics: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i "demarcació ICAB".

En primer lloc, veiem com el número de sentències dictades és inferior al volum d'assumptes ingressats (gràfic 17). Molts dels assumptes que s'inicien, acaben amb la satisfacció extra processal o manca sobrevinguda de l'objecte del procés, normalment perquè les parts han aconseguit un acord que deixa sense efecte la continuïtat del procediment. Sobre aquest punt, cal tenir en compte la important labor de la conciliació en matèria laboral, ja no només del preceptiu esgotament de

la via administrativa prèvia a la via judicial en algunes matèries (acomiadaments, reclamacions de quantitat, etc.), sinó que abans d'obrir la fase del judici oral, s'ofereix a les parts dues oportunitats per intentar arribar a un acord. La primera davant el Secretari Judicial i la segona davant el propi Magistrat, just abans del inici de la vista.

En segon lloc, veiem com el número de sentències dictades, disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys, amb l'excepció de l'any 2014 en el qual es produeix un lleuger augment de les mateixes en termes generals.

D'altra banda, destaca com malgrat que al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" s'ingressa un menor volum d'assumptes respecte a l'àmbit de la "demarcació ICAB" (gràfic 17), es dicten un major número de sentències. El motiu d'això, és que la sala social del Tribunal Superior de Justícia, té encomanada la competència per al coneixement dels recursos de suplicació que s'interposen contra les resolucions dictades dels Jutjats socials, a més dels assumptes dels quals coneix i resol en única instància i la competència de la qual li és atribuïda per l'art. 7 LRJS.

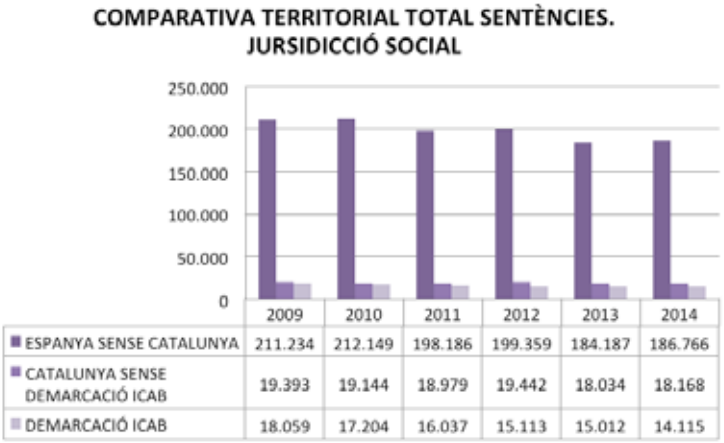

Gràfic 20. Comparativa territorial del número total de sentències. Jurisdicció social.

En el gràfic 21 podem observar una taula amb l'evolució del número total de sentències dels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció social, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En termes generals, veiem com el número de sentències va descendint progressivament fins a l'any 2014, en el qual augmenten lleugerament.

EVOLUCIÓ DEL NÚMERO TOTAL DE SENTÈNCIES PER TIPUS D'ÒRGAN. JURISDICCIÓ SOCIAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TRIBUNAL SUPREM	1.060	920	822	1.126	989	943
AUDIÈNCIA NACIONAL	168	130	182	174	237	202
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICÍA	55.142	52.733	51.599	44.210	38.970	49.566
JUTJATS DE LO SOCIAL	192.316	194.714	180.599	179.811	168.590	168.338

Gràfic 21. Comparativa per tipus d'òrgan judicial del número total de sentències. Jurisdicció social.

En el gràfic 22 podem observar una taula amb el número de sentències estimatòries i desestimatòries, dels procediments d'acomiadament, de reclamació de quantitat i sobre matèries de Seguretat Social, dictades pels jutjats socials que formen part de la "demarcació ICAB", a l'any 2014.

Quant als procediments d'impugnació de l'acomiadament i els referits a reclamacions de quantitat, veiem com en tots els jutjats, s'han dictat més resolucions estimatòries que desestimatòries. No obstant això, en els procediments que versen sobre matèries de la Seguretat Social, veiem com

24 dels 30 jutjats socials que formen part de la "demarcació ICAB" han dictat més sentències desestimatòries que estimatòries durant l'any 2014.

RESOLUCIONS DELS JUTJATS DE LO SOCIAL PER MATÈRIA. DEMARCACIÓ ICAB. ANY 2014						
	ACOMIADAMENTS		QUANTITATS		SEGURETAT SOCIAL	
	ESTIMA	DESESTIMA	ESTIMA	DESESTIMA	ESTIMA	DESESTIMA
JSO Nº 1 BCN	81	13	92	21	107	105
JSO Nº 2 BCN	80	21	119	22	62	167
JSO Nº 3 BCN	101	70	95	4	130	70
JSO Nº 4 BCN	52	14	95	8	66	114
JSO Nº 6 BCN	107	34	78	11	96	128
JSO Nº 7 BCN	70	16	80	21	109	145
JSO Nº 8 BCN	79	23	116	13	71	151
JSO Nº 9 BCN	80	16	86	26	93	125
JSO Nº 10 BCN	68	22	113	18	70	114
JSO Nº 11 BCN	75	9	73	8	56	105
JSO Nº 12 BCN	60	10	74	7	153	101
JSO Nº 13 BCN	101	26	129	18	54	139
JSO Nº 14 BCN	68	18	112	19	93	161
JSO Nº 15 BCN	88	23	88	18	61	126
JSO Nº 16 BCN	88	17	117	21	113	80
JSO Nº 17 BCN	68	34	129	25	85	152
JSO Nº 18 BCN	121	19	82	12	66	102
JSO Nº 19 BCN	63	22	104	6	143	104
JSO Nº 20 BCN	99	26	111	22	49	145
JSO Nº 21 BCN	107	38	94	15	94	103
JSO Nº 22 BCN	79	19	101	15	85	139
JSO Nº 24 BCN	87	23	98	27	114	100
JSO Nº 25 BCN	65	16	100	10	112	100
JSO Nº 26 BCN	74	25	95	18	72	107
JSO Nº 27 BCN	68	20	118	10	41	125
JSO Nº 28 BCN	100	21	89	25	51	140
JSO Nº 29 BCN	98	39	139	45	61	123
JSO Nº 31 BCN	58	34	52	14	59	156
JSO Nº 32 BCN	102	29	90	13	87	130
JSO Nº 33 BCN	92	17	117	28	147	122
TOTALES	2.479	714	2.986	520	2.600	3.679

Gràfic 22. Resolucions dels Jutjats socials per matèria. Demarcació ICAB. Any 2014.

2.4 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 23 podem contemplar l'evolució anual de la taxa de resolució de la jurisdicció social des de l'any 2009 fins a l'any 2014. Aquesta es calcula aplicant la següent fórmula: **Taxa de resolució = resolts/ingressats.**

En aquest, veiem com a l'any 2010 es produeix una pujada important, de 8 punts percentuals. A partir d'aquest any i fins a 2013, veiem com la tendència de la taxa de resolució es mostra en regressió. A l'any 2014 la taxa de resolució augmenta considerablement marcant un 96%, la xifra més alta de la sèrie.

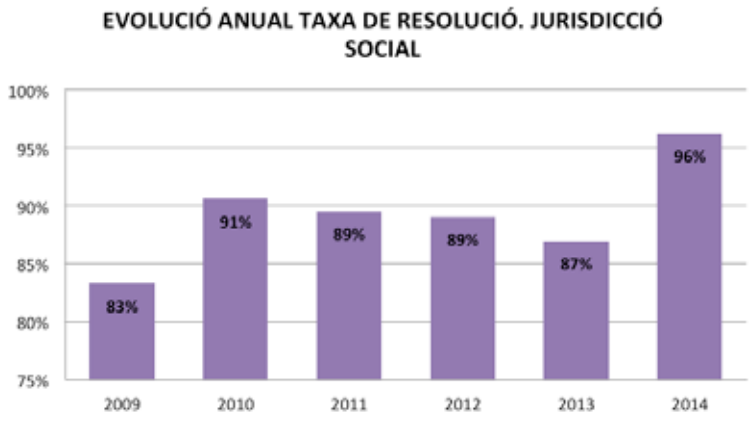

Gràfic 23. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció social.

En el gràfic 24 podem veure com ha estat la taxa de resolució, distingint entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Quant al comportament de la gràfica, podem diferenciar dues tendències en funció dels territoris analitzats. D'una banda, veiem com en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa de resolució creix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys, fins a anotar un 108%, la xifra més alta de la sèrie. D'altra banda, a "Espanya sense Catalunya" i en la "demarcació ICAB", veiem com l'evolució de les seves taxes de resolució, mostra una sèrie de fluctuacions, amb una mitjana del 89% i del 90%, respectivament.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	82%	90%	89%	88%	86%	96%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	87%	92%	94%	99%	102%	108%
DEMARCACIÓ ICAB	88%	94%	91%	89%	85%	91%

Gràfic 24. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció social.

En el gràfic 25 veiem el desenvolupament de la taxa de resolució en la jurisdicció social en la demarcació territorial de "Espanya sense Catalunya". Tal i com comentàvem abans, després d'un primer moment de pujada a l'any 2010, la taxa no ha parat de baixar. Fins a l'any 2014, en el qual es produeix un increment notable de 10 punts percentuals sobre l'any anterior, assolint una resolució del 96%, la xifra més alta de la sèrie.

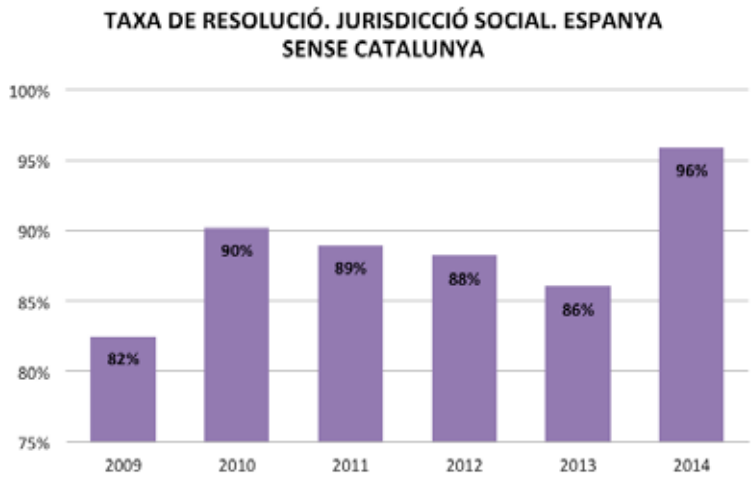

Gràfic 25. Taxa de resolució. Jurisdicció social. Espanya sense Catalunya.

En el gràfic 26 veiem l'evolució de la taxa de resolució a "Catalunya sense demarcació ICAB", i com la tendència d'aquesta es mostra clarament en progressió. En efecte, d'un 87% a l'any 2009 passem a una taxa de resolució del 108% a l'any 2014, la qual cosa suposa un augment del 24%.

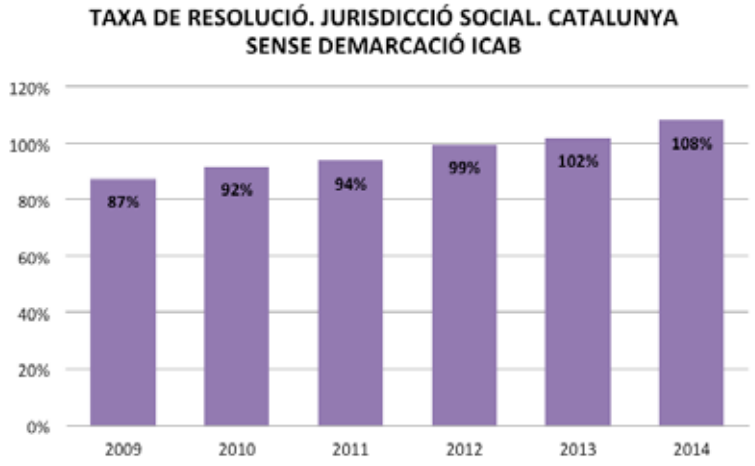

Gràfic 26. Taxa de resolució. Jurisdicció social. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 27, podem observar el comportament de la taxa de resolució en l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB".

De la mateixa manera que succeïa amb el territori de "Espanya sense Catalunya", en la "demarcació ICAB" veiem com, després d'un increment notable d'un 7% a l'any 2010, la tendència de la taxa de resolució es mostra regressiva a mesura que es van succeint els anys. A l'any 2013, veiem com la taxa se situa en un 85%, sent aquesta la xifra més baixa de la sèrie. En l'últim any, podem contemplar com es produeix un nou increment de la capacitat resolutiva dels tribunals de l'ordre social, reflectint-se en el gràfic amb una taxa de resolució del 91%.

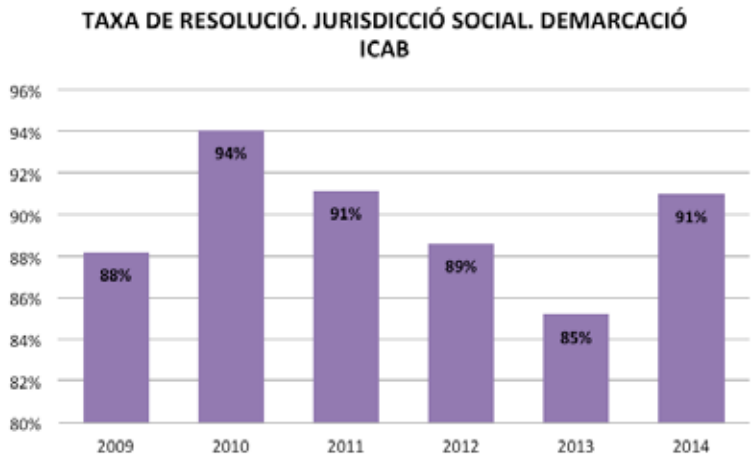

Gràfic 27. Taxa de resolució. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

La taxa de pendència és un indicador que ens informa sobre l'acumulació registrada en els òrgans judicials, al finalitzar un determinat exercici. Juntament amb les taxes de resolució i congestió, permet a les autoritats competents saber el grau d'eficàcia i eficiència aconseguit i aplicar les mesures necessàries per a una millora en la prestació d'un servei públic de qualitat. La fórmula que resumeix la taxa de pendència és: **Taxa de pendència = assumptes pendents en finalitzar/resolts.**

En el gràfic 28 podem observar com ha estat l'evolució de la taxa de pendència en la jurisdicció social, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. En termes generals, veiem com la tendència de la corba es presenta a l'alça, doncs d'una taxa del 66% a l'any 2009, passem a una pendència del 84% a l'any 2014, la qual cosa significa que s'ha produït un increment del 28%. Aquest és a causa de l'augment d'assumptes ingressats en els últims anys, derivat de l increment de la litigiositat en la jurisdicció social (gràfic 1).

No obstant això, veiem com a aquesta acumulació disminueix en l'últim any, encara que aquesta és de poc més de 4 punts percentuals.

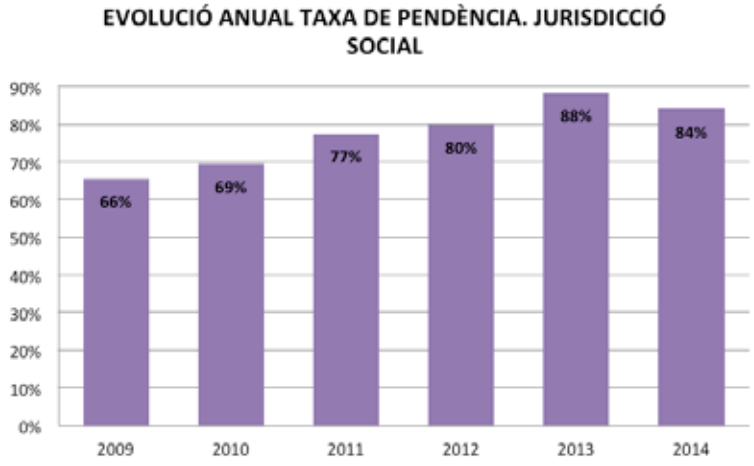

Gràfic 28. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció social.

En el gràfic 29, tenim una comparativa territorial de la taxa de pendència des de l'any 2009 fins a l'any 2014, distingint entre els àmbits geogràfics de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En primer lloc, podem observar com durant els tres primers anys, les taxes de pendència dels territoris de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", evolucionen de forma paral·lela, sent l'acumulació lleugerament superior en aquest últim. A partir de l'any 2012, veiem com en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", es produeix un canvi en la tendència, de manera que la taxa comença a registrar un declivi progressiu, allunyant-se cada vegada més de la anotada a "Espanya sense Catalunya".

En segon lloc, respecte a la "demarcació ICAB", veiem com la taxa de pendència presenta un creixement constant al llarg de tota la línia temporal analitzada. En efecte, passem d'una taxa del 51% a l'any 2009 (la més baixa de tota la sèrie) a registrar una pendència del 94% a l'any 2014 (la més alta de tota la seqüència). Això suposa un increment del 85% de la taxa de pendència i que estiguem davant el territori amb més acumulació d'assumptes pendents al finalitzar de tots (gràfic 19).

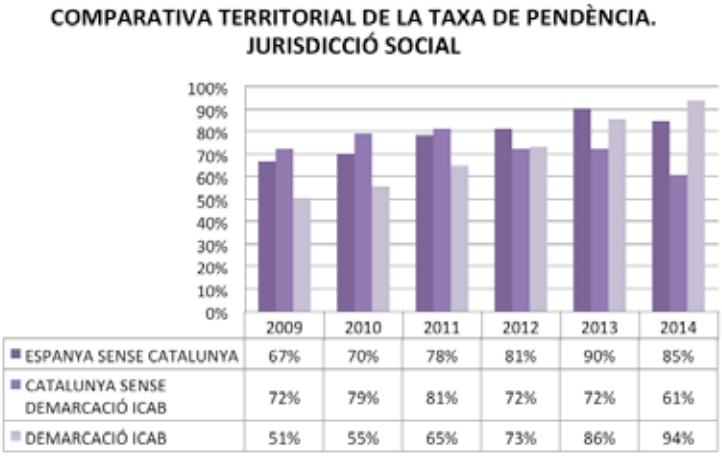

Gràfic 29. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció social.

En el gràfic 30, veiem com ha estat l'evolució de la taxa de pendència en la jurisdicció social, al concret territori de "Espanya sense Catalunya".

Tal i com comentàvem en la gràfica anterior, la taxa registra un increment progressiu a mesura que es van succeint els anys, fins a l'any 2014. En efecte, veiem com en aquest últim es produeix un canvi en la tendència, de manera que la taxa descendeix d'un 90% a l'any 2013 a un 85% a l'any 2014.

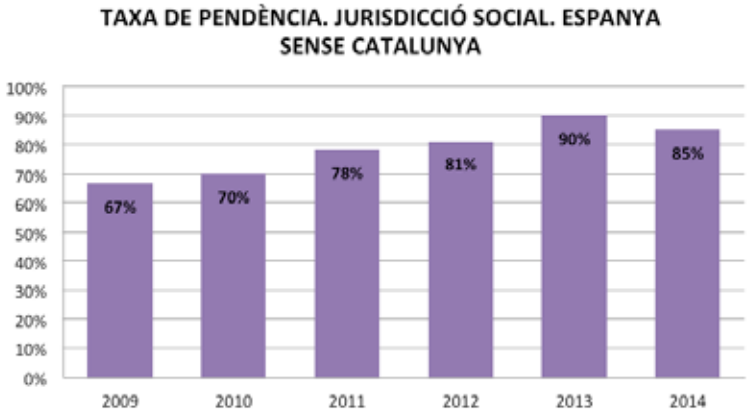

Gràfic 30. Taxa de pendència. Jurisdicció social. Espanya sense Catalunya.

En el gràfic 31, es recull l'evolució de la taxa pendència en el concret àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB".

Tal i com hem exposat abans, durant els tres primers anys, l'acumulació d'assumptes en aquest territori registra un constant increment. A l'any 2012, veiem com s'inverteix la tendència, de manera que la taxa va disminuint de forma progressiva, fins a situar-se en un 61% a l'any 2014.

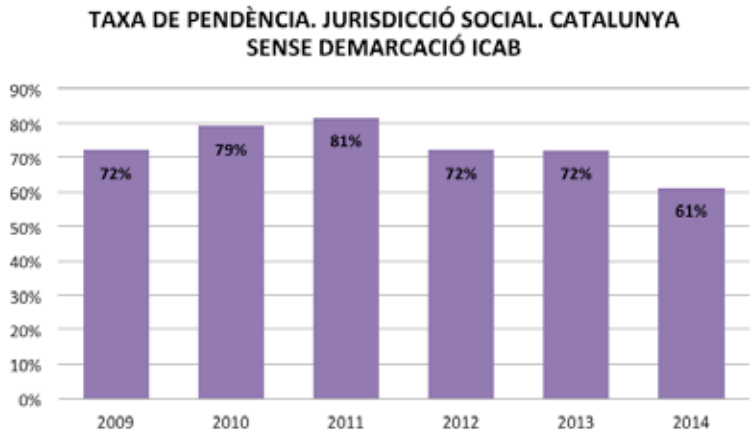

Gràfic 31. Taxa de pendència. Jurisdicció social. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 32, veiem com des de l'any 2009 fins a l'any 2014, la taxa de pendència en la "demarcació ICAB" no ha parat de créixer. Així, d'un 51% registrat a l'any 2009, passem a una taxa de pendència del 94% a l'any 2014.

La taxa de pendència reflecteix com l'acumulació d'assumptes en aquest territori, ha crescut de forma gradual i constant (gràfic 19), i de forma correlativa a l'augment de la litigiositat en la "demarcació ICAB" en els últims anys. El motiu de que l'augment de la taxa de pendència sigui més acusat en aquest territori, ho trobem en que aquest presenta una major concentració de densitat de població i d'activitat econòmica, de manera que existeix una major probabilitat de conflictivitat laboral.

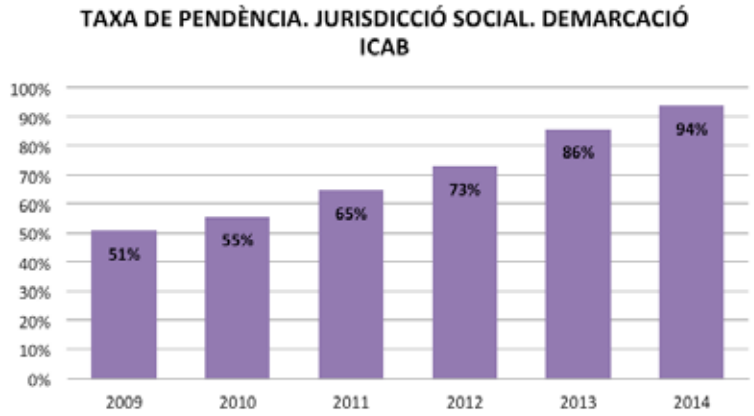

Gràfic 32. Taxa de pendència. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

La taxa de congestió reflecteix el col·lapse d'un concret òrgan judicial en un any determinat, de manera que ens permet saber si és necessària l'adopció de mesures per reduir l'embús, en honor a una Administració de Justícia de qualitat. Per a això, apliquem la següent fórmula per al seu càlcul: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents al inici)/ resolts.**

En el gràfic 33 podem veure l'evolució anual de la taxa de congestió en la jurisdicció social, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com el comportament de la tendència es correspon amb l'evolució de la taxa de pendència (gràfic 28), abans comentada. En efecte, després d'un augment constant de la congestió en els tribunals que s'integren en l'ordre social, veiem com a l'any 2014 es produeix un canvi en la tendència, de manera que es produeix una regressió de 5 punts percentuals. No obstant això, aquesta segueix sent encara molt alta, doncs se situa en un 191%, la qual cosa suposa una pujada del 10% r / especte a l'any 2009.

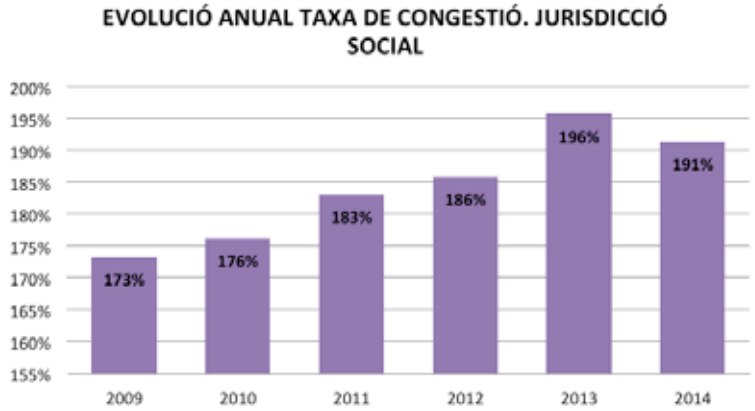

Gràfic 33. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció social.

En el gràfic 34, tenim una comparativa de com s'ha desenvolupat la taxa de congestió als territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Encara que amb altres valors, veiem com es reprodueix la tendència registrada en el gràfic 28 sobre la taxa de pendència, en cadascun dels territoris estudiats. En efecte, d'una banda veiem com en la "demarcació ICAB", la taxa de congestió presenta un creixement constant. D'altra banda, durant els tres primers anys, veiem com els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya sense demarcació ICAB", mostren un augment paral·lel de la taxa de congestió. A partir de l'any 2012, al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" es produeix un canvi en la tendència, de manera que aquesta comença a reduir-se a mesura que se succeeixen els anys; mentre que a "Espanya sense Catalunya", la taxa de congestió segueix creixent fins a l'any 2014, en el qual es registra un lleuger descens de la mateixa.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	175%	178%	185%	188%	198%	193%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	176%	181%	183%	176%	174%	163%
DEMARCACIÓ ICAB	153%	158%	167%	175%	188%	197%

Gràfic 34. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció social.

En el gràfic 35, podem contemplar l'evolució de la taxa de congestió, centrant-nos en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya".

Tal i com hem comentat abans, des de l'any 2009 i fins a l'any 2013, la tendència de la taxa es mostra a l'alça, anotant en aquest últim any un 198%, la xifra més alta de la seqüència. No obstant això, a

l'any 2014 veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que es registra un descens de 5 punts percentuals. No obstant això, tenint en compte que la taxa de congestió reflecteix la situació de col·lapse dels tribunals, es tracta d'una xifra que està per sobre del que seria desitjable.

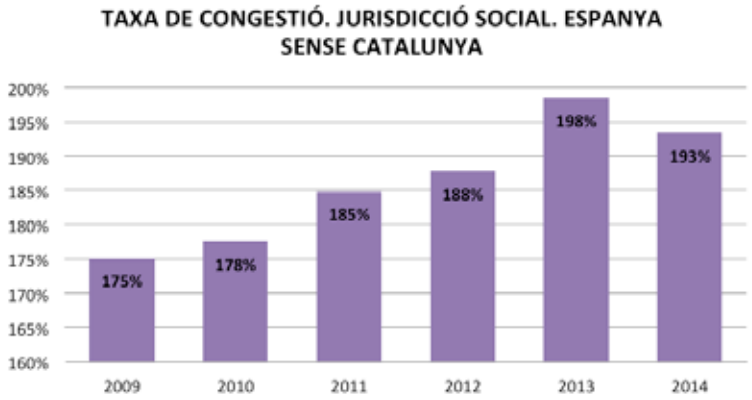

Gràfic 35. Taxa de congestió. Jurisdicció social. Espanya sense Catalunya.

En el gràfic 36, veiem el comportament de la taxa de congestió al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB".

En aquesta, podem veure dos períodes clarament diferenciats. En el primer, que va des de l'any 2009 fins a l'any 2012, veiem com la corba de la gràfica mostra un constant creixement de la taxa de congestió. A l'any 2012, veiem com s'inicia un segon període, en el qual la tendència de la taxa es mostra regressiva, anotant a l'any 2014 un 163%, sent aquest el valor més baix registrat en tota la seqüència.

És en aquest territori, en el qual es registra la taxa de congestió més baixa, en comparació als altres dos àmbits estudiats. No obstant això, aquesta segueix sent encara molt alta, i és que la jurisdicció social, és una de les quals més ha vist augmentada la litigiositat i en conseqüència el volum de treball, des del inici de la crisi econòmica i financera.

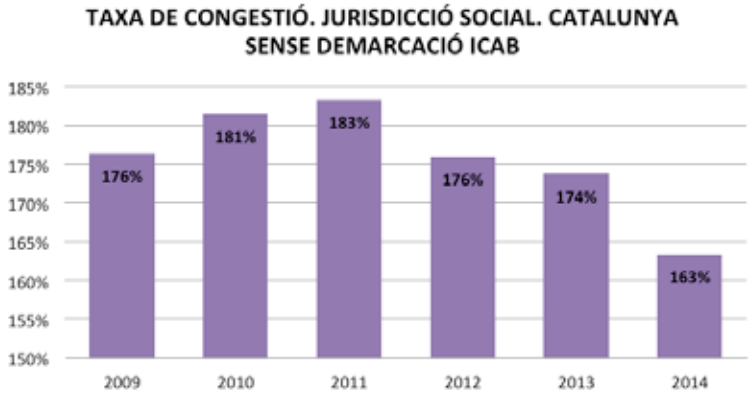

Gràfic 36. Taxa de congestió. Jurisdicció social. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 37 podem veure la taxa de congestió de la jurisdicció social al territori de la "demarcació ICAB", des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest veiem com la tendència de la taxa es mostra en constant progressió a mesura que es van succeint els anys. En efecte, veiem com d'una taxa del 153% a l'any 2009 ens situem en una altra del 197% a l'any 2014, la qual cosa implica un increment del 29%.

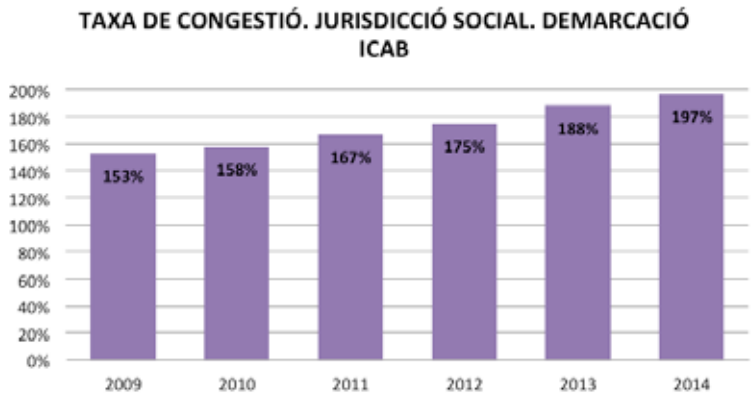

Gràfic 37. Taxa de congestió. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

3. Social per òrgans jurisdiccionals

Un cop estudiat el moviment dels assumptes, així com els seus indicadors judicials, en la jurisdicció social en termes generals, farem el propi centrant-nos en els òrgans judicials més representatius per volum d'assumptes, que s'integren en l'àmbit laboral. En concret, analitzarem les dades relatives als Jutjats socials i al Tribunal Superior de Justícia.

3.1 Jutjats del social

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 38 podem observar la distribució territorial dels assumptes ingressats en els jutjats socials, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En aquest veiem com als tres territoris analitzats, la corba de la gràfica fluctua a mesura que es van succeint els anys, de manera que es pot parlar d'una certa estabilitat quant als volums es refereix, que se situa en una forquilla de entre 350.000 i 450.000 assumptes ingressats.

D'altra banda, veiem com en la "demarcació ICAB" es registra un major volum d'assumptes ingressats respecte al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", malgrat de que aquest últim ocupa una major extensió geogràfica. La raó d'aquest fenomen, la trobem en el fet que en la "demarcació ICAB", es concentra una major densitat de població i d'activitat econòmica, que té el seu reflex en la litigiositat judicial.

Finalment, veiem com a l'any 2014 es produeix un descens del volum d'assumptes ingressats als tres territoris analitzats, d'acord amb el descens de la litigiositat en l'ordre social, en aquest últim any (gràfic 1).

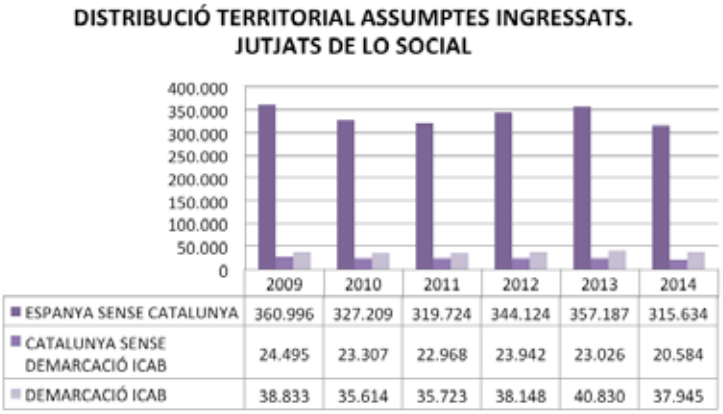

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	360.996	327.209	319.724	344.124	357.187	315.634
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	24.495	23.307	22.968	23.942	23.026	20.584
DEMARCACIÓ ICAB	38.833	35.614	35.723	38.148	40.830	37.945

Gràfic 38. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats socials.

En el gràfic 39, podem veure l'evolució dels tipus de procediments que més expedients iniciats suposen per als jutjats socials que s'integren en la "demarcació ICAB", en el període temporal comprès entre l'any 2009 i 2014.

En primer lloc, cal destacar aquests tres tipus de procediments analitzats, acomiadaments, quantitats i Seguretat Social, constitueixen un 93% de mitjana dels assumptes ingressats en total.

Quant als procediments d'acomiadament, destaca com en els anys 2012 i 2013, es registra el major número dels mateixos, coincidint amb l'entrada en vigor de la reforma laboral introduïda pel *Reial decret-llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*. L'any 2014, veiem com els procediments per acomiadament disminueixen, encara que encara segueixen representant un volum important respecte al número total d'assumptes ingressats: 12.584 acomiadaments de 37.945 assumptes totals, la qual cosa suposa un 33% sobre el total.

En segon lloc, en els procediments en els quals es reclamen quantitats, durant els primers anys de la sèrie veiem com la tendència dels mateixos es mostra a la baixa. Un dels principals factors que expliquen aquesta tendència és que, en un context de crisi econòmica i de greus dificultats al Mercat de Treball on la taxa d'atur no ha parat de créixer (gràfic 6), molts treballadors temien reclamar els seus drets per por de que l'empresari els castigués acomiadant-los. A més, cal tenir en compte que s'ha produït un empitjorament de les condicions laborals en termes generals. De manera que, qui ha trobat un nou treball després d'haver estat acomiadat, probablement ho ha fet amb unes condicions inferiors a les quals venia gaudint en la seva anterior ocupació.

Finalment, veiem com els procediments ingressats en matèria de Seguretat Social, no han deixat de créixer a mesura que s'han anat succeint els anys. Quant a les causes explicatives d'aquest creixement, d'una banda cal tenir en compte que un dels aspectes més importants de la reforma de la LRJS de l'any 2011, ha estat la unificació competencial d'aquelles matèries que per la seva naturalesa havien de ser conegudes per la jurisdicció Social. Això ha fet que moltes matèries relatives a Seguretat Social que abans eren conegudes i resoltes pels òrgans judicials de l'ordre contenciós-administratiu, hagin passat a ser competència dels jutjats socials. A més, cal tenir en compte que el número de beneficiaris d'una prestació per desocupació (encara que no només) ha anat en augment en els últims anys, tal com hem pogut veure en el gràfic 14, el que augmenta el número potencial de ciutadans que poden ser part en un procediment en matèria de Seguretat Social.

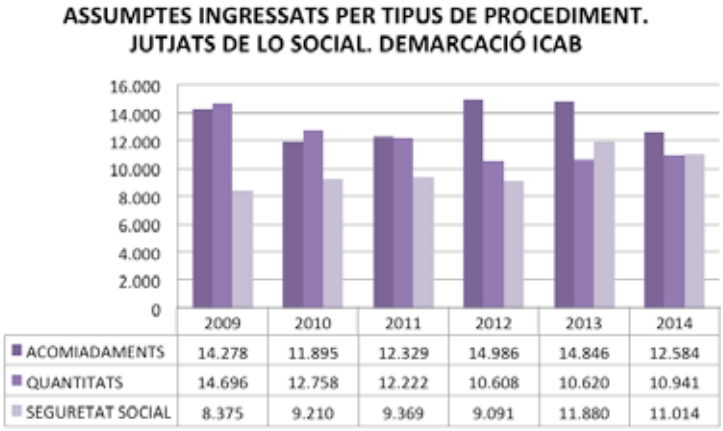

Gràfic 39. Assumptes ingressats per tipus de procediment. Jutjats socials. Demarcació ICAB.

Assumptes resolts

En el gràfic 40 podem observar la distribució dels assumptes resolts en els jutjats socials dels àmbits geogràfics de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest podem veure com aquesta estabilitat a la qual fèiem referència en parlar dels assumptes ingressats (gràfic 38), es reprodueix també en la resolució dels assumptes. En efecte, veiem com als tres territoris, es registra una sèrie de fluctuacions, sense que arribin a marcar un canvi en la tendència en cap moment al llarg de la seqüència temporal estudiada.

No obstant això, veiem com al territori de "Espanya sense Catalunya", el número d'assumptes resolts en els tres últims anys, és sensiblement superior al dels tres primers, coincidint en l'increment d'expedients iniciats per a aquest territori en els anys 2012 i 2013 (gràfic 38).

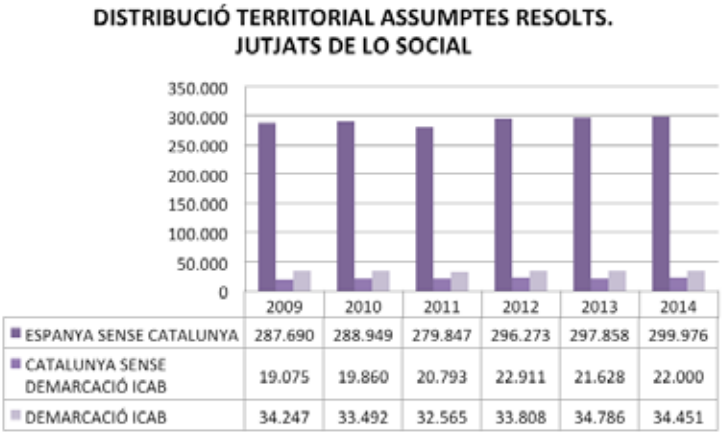

Gràfic 40. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats socials.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 41, veiem la distribució territorial dels assumptes pendents al finalitzar en els jutjats dels social, entre els anys 2009 i 2014.

En aquest veiem com, en conjunt, l'acumulació dels assumptes pendents al final de l'exercici, creix gradualment a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 229.355 assumptes pendents al finalitzar a l'any 2009, passem a un total de 320.788 expedients a l'any 2014, la qual cosa implica un increment del 40%. No obstant això, cal dir que als territoris de "Espanya sense

Catalunya" i "Catalunya sense demarcació ICAB", s'ha produït un descens del volum d'assumptes pendents al finalitzar, en l'últim any.

Quant a la "demarcació ICAB", veiem com l'acumulació és bastant significativa, doncs de 17.361 assumptes a l'any 2009, passem a 32.329 assumptes a l'any 2014, la qual cosa suposa un augment del 46%. Això suposa l'existència d'un col·lapse en els jutjats del social en aquest territori, tenint en compte que el ingrés i la resolució dels assumptes al llarg dels últims anys s'han mantingut estables.

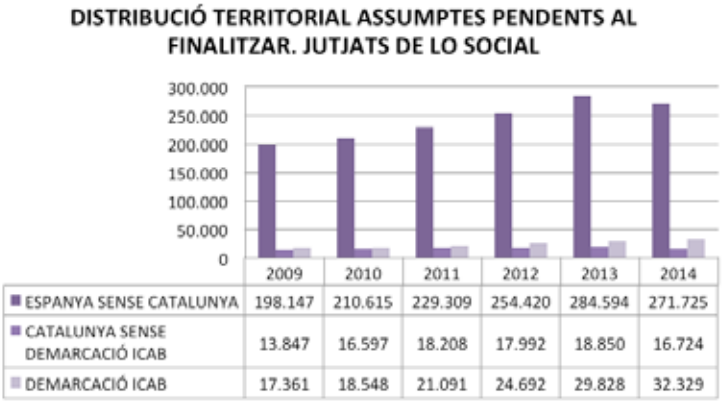

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jutjats socials.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

Quant a la taxa de resolució en els jutjats socials, en el gràfic 42 podem veure quina ha estat la seva evolució des del 2009 fins al 2014, als territoris de: "Espanya sense Catalunya, "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En termes generals, podem veure com la taxa de resolució ha experimentat un increment des de l'any 2009, en els tres àmbits geogràfics analitzats. Aquest increment és més acusat al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", doncs d'un 78% a l'any 2009 passem a un altre del 107% l'any 2014, la qual cosa implica una pujada del 37%.

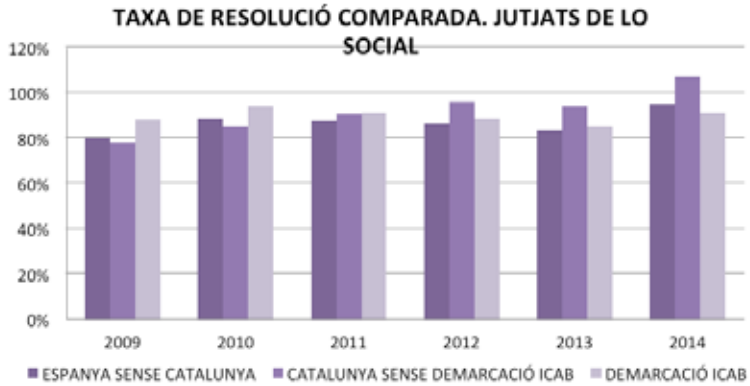

Gràfic 42. Taxa de resolució comparada. Jutjats socials.

Taxa de pendència

En el gràfic 43, podem observar el comportament de la taxa de pendència comparada en els jutjats socials, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014.

D'acord amb el que s'ha exposat a l'hora de parlar dels assumptes resolts i els assumptes pendents al finalitzar (gràfic 40 i gràfic 41, respectivament), en conjunt, veiem com es produeix un increment de la taxa de pendència en els jutjats socials. A més, podem observar com l'acumulació és més important al territori de la "demarcació ICAB", amb un augment de la taxa de pendència del 85% des de l'any 2009.

Això suposa que l'augment de la conflictivitat social a la qual hem fet referència al inici del capítol, no ha anat acompanyada d'una inversió de mitjans personals i materials adequada per absorbir la creixent càrrega de treball a la qual s'han hagut d'enfrontar els jutjats dels social, en els últims anys.

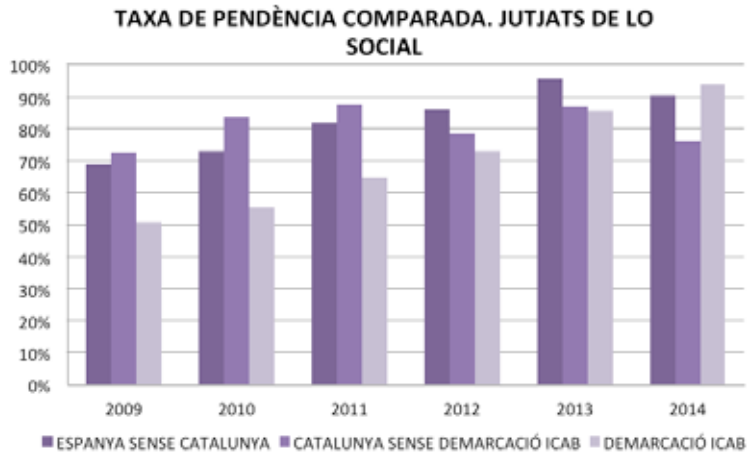

Gràfic 43. Taxa de pendència comparada. Jutjats socials.

Taxa de congestió

En el gràfic 44 podem veure l'evolució de la taxa de congestió en els jutjats socials, des de l'any 2009 fins a l'any 2014, fent distinció entre els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En primer lloc, veiem com la tendència general de la taxa de congestió es mostra a l'alça, la qual cosa significa que existeix un col·lapse creixent en els jutjats socials. En efecte, d'una congestió mitjana del 170% a l'any 2009, passem a una altra del 192% a l'any 2014.

En segon lloc, veiem com en l'últim any, es registra un descens de la congestió als territoris de "Espanya sense Catalunya" i a "Catalunya sense demarcació ICAB". No obstant això, aquesta disminució és de poca importància, doncs la congestió en aquest any es situa en un 200% i un 179%, respectivament. Quant a l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB", veiem com a l'any 2014 la congestió ha crescut seguint la tendència dels últims anys, i d'acord amb el volum d'assumptes pendents al finalitzar (gràfic 41) i el número d'assumptes ingressats (gràfic 38).

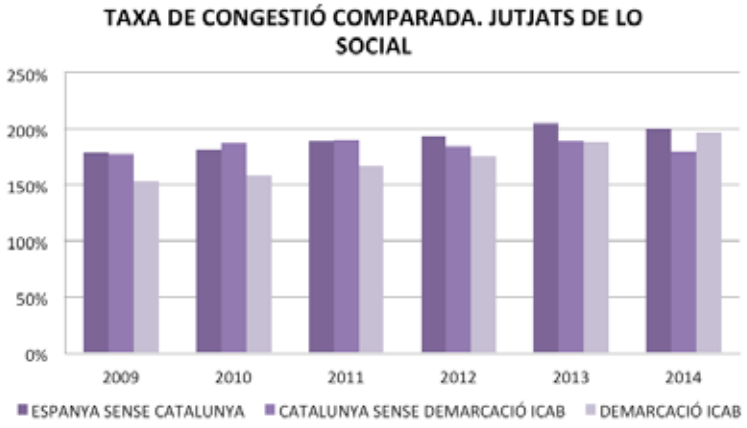

Gràfic 44. Taxa de congestió comparada. Jutjats socials.

En el gràfic 45 tenim una taula comparativa amb els principals indicadors judicials analitzats, en els jutjats socials que s'integren en la "demarcació ICAB".

En aquesta, veiem com el jutjat social núm. 6, és el que registra una major taxa de resolució, mentre que les taxes de pendència i congestió més altes s'anoten en el jutjat social núm. 26 de Barcelona.

LA LUPA. JUTJATS DE SOCIAL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
JSO Nº 1 BARCELONA	89%	110%	213%
JSO Nº 2 BARCELONA	95%	73%	173%
JSO Nº 3 BARCELONA	96%	65%	170%
JSO Nº 4 BARCELONA	86%	115%	218%
JSO Nº 6 BARCELONA	100%	91%	190%
JSO Nº 7 BARCELONA	96%	95%	195%
JSO Nº 8 BARCELONA	97%	88%	188%
JSO Nº 9 BARCELONA	92%	80%	185%
JSO Nº 10 BARCELONA	90%	95%	198%
JSO Nº 11 BARCELONA	81%	117%	219%
JSO Nº 12 BARCELONA	92%	106%	209%
JSO Nº 13 BARCELONA	89%	110%	211%
JSO Nº 14 BARCELONA	95%	79%	182%
JSO Nº 15 BARCELONA	90%	100%	203%
JSO Nº 16 BARCELONA	79%	94%	194%
JSO Nº 17 BARCELONA	97%	85%	187%
JSO Nº 18 BARCELONA	87%	127%	229%
JSO Nº 19 BARCELONA	94%	64%	166%
JSO Nº 20 BARCELONA	98%	64%	166%
JSO Nº 21 BARCELONA	96%	139%	239%
JSO Nº 22 BARCELONA	88%	86%	187%
JSO Nº 24 BARCELONA	77%	108%	239%
JSO Nº 25 BARCELONA	90%	130%	230%
JSO Nº 26 BARCELONA	85%	141%	242%
JSO Nº 27 BARCELONA	95%	98%	199%
JSO Nº 28 BARCELONA	83%	101%	207%
JSO Nº 29 BARCELONA	94%	70%	172%
JSO Nº 31 BARCELONA	91%	69%	173%
JSO Nº 32 BARCELONA	90%	71%	174%
JSO Nº 33 BARCELONA	99%	60%	160%

Gràfic 45. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials en els Jutjats socials. Demarcació ICAB.

3.2 Tribunal Superior de Justícia. Sala del social

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 46 podem veure l'evolució dels assumptes ingressats en el Tribunal Superior de Justícia, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014. En aquest es fa una comparativa entre els territoris de

"Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

Durant els primers quatre anys de la sèrie, veiem com el número d'expedients iniciats es manté estable, amb una mitjana de 45.800 assumptes a "Espanya sense Catalunya" i de 8.070 assumptes a "Catalunya".

A partir de l'any 2012, veiem com es produeix una disminució notable del volum d'assumptes ingressats, en tots dos territoris. El principal motiu ho trobem en la introducció de les taxes judicials amb la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*, que va entrar en vigor el 22 de novembre d'aquest mateix any, i que ha tingut una especial incidència en l'àmbit social. En efecte, l'art. 190 LRJS disposa que *"Les Sales socials dels Tribunals Superiors de Justícia coneixeran dels recursos de suplicació que s'interposin contra les resolucions dictades pels Jutjats socials de la seva circumscripció, així com contra les actuacions i sentències que puguin dictar els Jutges del Mercantil que es trobin en la seva circumscripció i que afectin al dret laboral"*. En els arts. següents de la citada norma, en parlar del seu àmbit d'aplicació, veiem com entre les matèries que són susceptibles de ser recorregudes en suplicació, es troben les resolucions dictades en el marc d'un procediment d'acomiadament, reclamació de quantitat (que excedeixi de 3.000 euros) i processos que versin sobre el reconeixement o denegació del dret a obtenir prestacions de Seguretat Social, així com sobre el grau d'incapacitat permanent aplicable.

Pel que, l'existència d'un volum potencialment recurrible molt important (gràfic 39), així com el fet que s'hagi de pagar una taxa de 500€ + un 10% de la quantitat del judici (amb un màxim total de 2.000€) per interposar un recurs de suplicació, ha provocat la reducció dels assumptes ingressats en el TSJ. L'any 2014 veiem com torna a pujar el número d'assumptes ingressats, i això és hagut d'en part al fet que el Tribunal Suprem arriba a un Acord No Jurisdiccional en data de 5 de juny de 2013, pel qual als treballadors, als beneficiaris de prestacions de la Seguretat Social i als funcionaris, no se'ls exigeix el pagament de cap taxa en els assumptes laborals. No obstant això cal tenir en compte, que no totes els Tribunals Superiors de Justícia apliquen aquest Acord, com per exemple el de Galícia.

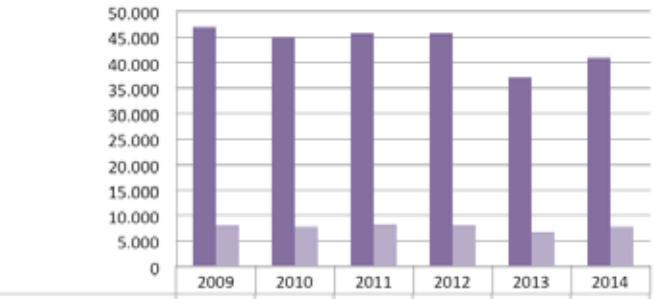

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	46.888	45.014	45.780	45.652	37.187	41.045
CATALUNYA	8.165	7.807	8.318	8.019	6.715	7.856

Gràfic 46. Distribució territorial assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes resolts

En el gràfic 47, podem veure la distribució territorial dels assumptes resolts pel Tribunal Superior de Justícia, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Quant al comportament de la tendència, veiem com aquesta discorre paral·lela a la de la gràfica anterior, reflectint-se una sèrie de fluctuacions que s'accentuen en els dos últims anys. No obstant

això, podem parlar d'una certa estabilitat, quant al volum d'assumptes resolts per part del TSJ, al llarg dels anys analitzats.

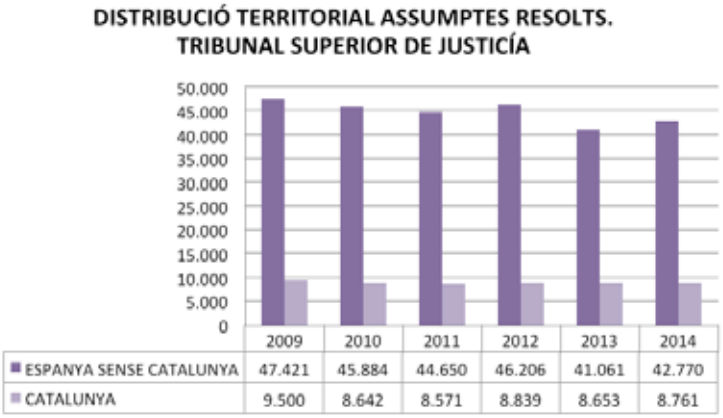

Gràfic 47. Distribució territorial assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 48 podem veure l'evolució del número d'assumptes pendents al finalitzar, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014.

En aquest, veiem com durant els primers quatre anys de la sèrie, la tendència dels assumptes que resten per finalitzar al final de l'exercici, es manté estable. No obstant això, veiem com a partir de l'any 2013, aquesta tendència canvia, i comença a registrar un descens gradual durant els últims dos anys. En efecte, a l'any 2014 veiem com al territori de "Espanya sense Catalunya" queden pendents 18.743 assumptes, mentre que a "Catalunya" resten 2.044 expedients, les xifres més baixes de la sèrie.

Sens dubte un descens en l'acumulació dels assumptes pendents al finalitzar és una dada positiva. No obstant això hem de matisar que aquest descens es deu en part a la reducció del volum d'assumptes ingressats (gràfic 46), motivada per la implantació de les taxes judicials al novembre del 2012, i la seva afectació en la jurisdicció social en el sentit anteriorment exposat.

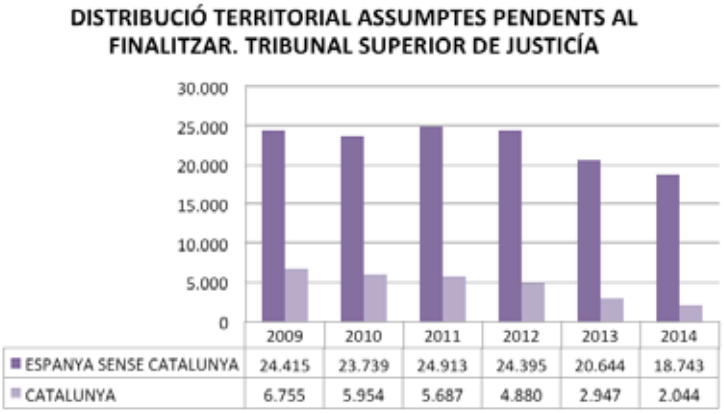

Gràfic 48. Distribució territorial assumptes pendents en finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 49 podem observar com ha estat l'evolució de la taxa de resolució en la sala social del Tribunal Superior de Justícia, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest veiem com, durant els tres primers anys, la taxa de resolució descendeix lleugerament tant al territori de "Espanya sense Catalunya" com en el de "Catalunya". En els anys 2012 i 2013, veiem com es produeix un canvi en el rumb de la corba, de manera que es registra un augment de la capacitat resolutiva dels tribunals. No obstant això, veiem com a l'any 2014, la taxa de resolució torna a marcar un nou descens, situant-se en un 104% a "Espanya sense Catalunya" i en un 112% al territori de "Catalunya".

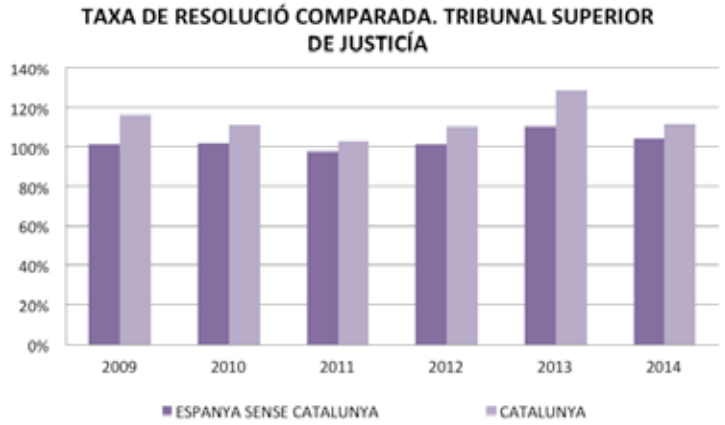

Gràfic 49. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de pendència

En el gràfic 50 tenim una comparativa territorial de la taxa de pendència, en la qual podem observar com la línia de la corba es desenvolupa d'acord amb l'acumulació a la qual s'ha fet referència en parlar dels assumptes resolts i els assumptes pendents en finalitzar, exposats en l'epígraf anterior.

En primer lloc, veiem com es produeix un descens de la taxa de pendència en termes generals, a mesura que es van succeint els anys, situant-se aquesta en un 44% en la demarcació territorial de "Espanya sense Catalunya" i en un 23% a "Catalunya".

En segon lloc, veiem que aquest descens és més intens al territori de "Catalunya", sent aquest d'un 67% considerant la seqüència temporal analitzada en el seu conjunt; mentre que en la demarcació de "Espanya sense Catalunya", la taxa de pendència disminueix un 15% en el mateix període.

La regressió d'assumptes ingressats, i especialment dels recursos de suplicació, per la implantació de les taxes judicials a partir de novembre del 2012, ha influït sens dubte en la reducció de l'acumulació dels assumptes pendents en els Tribunals Superiors de Justícia. No obstant això, en aquest cas veiem com la fi no justifica els mitjans, ja que es tracta dels drets i interessos de treballadors i beneficiaris de prestacions de Seguretat Social, que han estat deixats de reclamar per una qüestió econòmica.

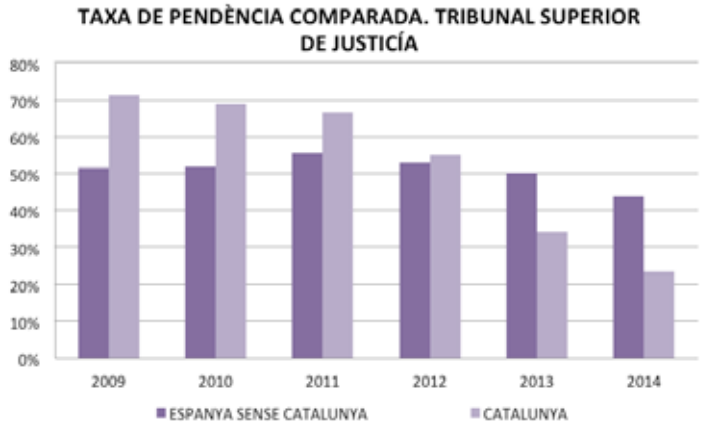

Gràfic 50. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de congestió

En el gràfic 51 podem veure l'evolució de la taxa de congestió, fent distinció entre els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

En aquest, veiem com la tendència de la taxa de congestió experimenta un descens gradual, en el seu conjunt. Així, en la demarcació territorial de "Espanya sense Catalunya" d'una congestió del 153% a l'any 2009, passem a una altra del 144% a l'any 2014, mentre que en l'àmbit de "Catalunya", d'un 173% a l'any 2009 passem a una altra del 123% a l'any 2014, el que suposa una reducció del 6% i del 29%, respectivament.

Malgrat la disminució de la taxa de pendència i de l'acumulació d'assumptes abans comentada, veiem com la taxa de congestió reflectida segueix sent encara molt alta, amb xifres superiors al 120% en tots els casos.

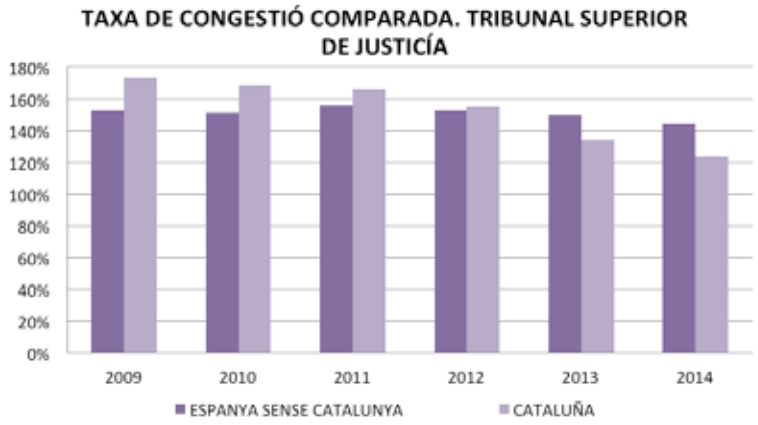

Gràfic 51. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

4. Conciliacions

L'art. 63 de la LRJS estableix com a requisit previ a la iniciació d'un procediment judicial en matèria laboral, el intent de conciliació o si escau mediació, davant el servei administratiu corresponent. No tots els procediments laborals han de complir aquest pas previ, doncs hi ha matèries que requereixen d'una tramitació i resolució urgents, com per exemple una mobilitat geogràfica o una modificació substancial de les condicions de treball. No obstant això, molts d'ells, incloent els procediments d'acomiadament, reclamació de quantitat i Seguretat Social, que per volum suposen la major part dels assumptes ingressats en la jurisdicció social (gràfic 39), han d'esgotar aquesta fase administrativa prèvia.

L'objectiu de les conciliacions administratives prèvies, és doble: d'una banda, el permetre la possibilitat d'arribar a un acord entre les parts evitant així un procediment judicial, i d'altra banda, l'ajudar a descongestionar la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els tribunals. Pel que, l'anàlisi de les següents gràfiques sobre les conciliacions administratives, ens ajudarà a entendre millor el funcionament de l'àmbit social a nivell judicial.

En el gràfic 52 podem veure l'evolució de les conciliacions individuals a Espanya, en el període temporal comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. En aquest podem veure com, en general, s'ha produït una regressió de les conciliacions presentades, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat en la jurisdicció social. En efecte, a l'any 2009 es van ingressar 536.194 conciliacions, mentre que a l'any 2014 es van anotar 460.609, la qual cosa suposa una reducció del 14%.

No obstant això, el desenvolupament de la corba presenta una sèrie d'oscil·lacions a mesura que es van succeint els anys. Així, veiem com a l'any 2010 es produeix un descens notable de les conciliacions individuals, mentre que en els anys 2012 i 2013, es produeix un augment pronunciat, coincidint amb l'entrada en vigor de la reforma laboral de febrer del 2012. A l'any 2014, veiem com el volum de conciliacions individuals, torna a decaure amb força, encara que segueixen sent valors molt alts, tenint en compte el que socialment significa.

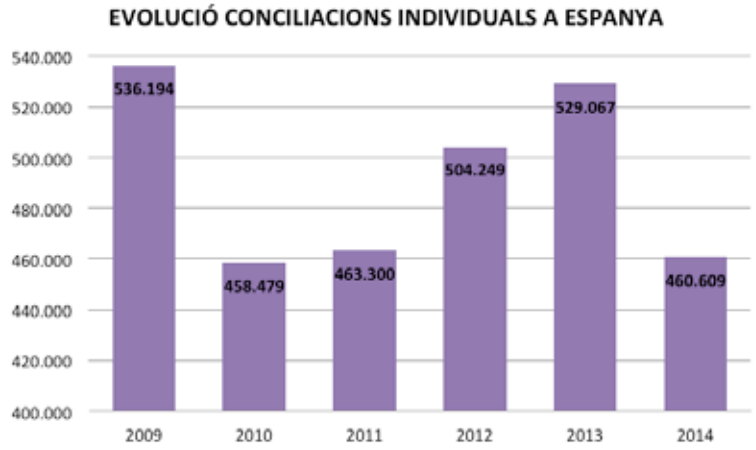

Gràfic 52. Evolució de les conciliacions individuals a Espanya.

En el gràfic 53, veiem el resultat de les conciliacions individuals celebrades a Espanya, i la seva evolució des de l'any 2009 fins a l'any 2014. Els resultats possibles d'una conciliació individual són: "amb avinença", "sense avinença" i "intentades sense efecte i altres causes".

En aquest, veiem com la tendència de la gràfica varia al llarg dels anys en funció del resultat obtingut. En efecte, en les conciliacions "intentades sense efecte i altres causes", la tendència de la gràfica mostra una clara regressió conforme es van succeint els anys: de 314.380 a l'any 2009 passem a 165.223, la qual cosa suposa una reducció del 47%.

Quant a les conciliacions celebrades "amb avinença", veiem com hi ha hagut una progressió del 68%, mentre que les que han resultat "sense avinença", malgrat haver-hi hagut un augment, aquest ha estat menor: d'un 17%.

En conclusió, veiem com s'ha produït una millora a l'hora d'obtenir un acostament entre les parts i obtenir un acord en el marc d'un conflicte laboral. Això suposa a més, una certa descongestió de la càrrega de treball envers els òrgans judicials.

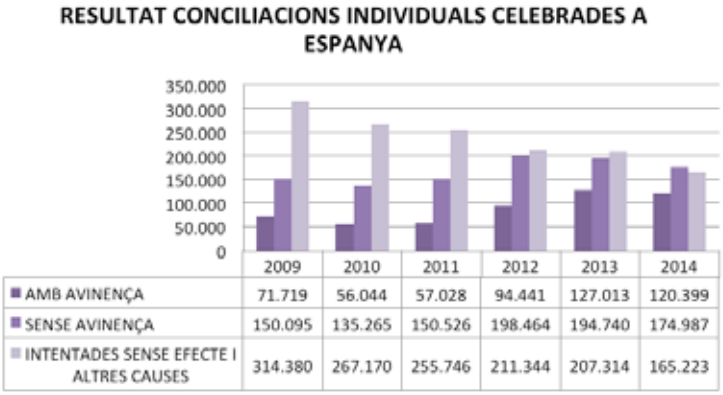

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AMB AVINENÇA	71.719	56.044	57.028	94.441	127.013	120.399
SENSE AVINENÇA	150.095	135.265	150.526	198.464	194.740	174.987
INTENTADES SENSE EFECTE I ALTRES CAUSES	314.380	267.170	255.746	211.344	207.314	165.223

Gràfic 53. Resultat de les conciliacions individuals celebrades a Espanya.

En el gràfic 54 podem veure l'evolució de les conciliacions individuals celebrades a Catalunya, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com el desenvolupament de la tendència discorre de forma paral·lela a la d'Espanya, en termes generals, registrant-ne un descens gradual de la mateixa. No obstant això, veiem que no es produeixen uns salts tan pronunciats d'un any a un altre, a diferència del que ocorre a Espanya, sinó que, exceptuant l'any 2009, les conciliacions celebrades a Catalunya, estan dins d'una forquilla relativament estreta que va dels 85.000 fins als 95.000 expedients.

Gràfic 54. Evolució de les conciliacions individuals a Catalunya.

En el gràfic 55, veiem la distribució per resultats de les conciliacions celebrades a Catalunya, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Encara que amb altres valors, veiem com el comportament de la gràfica es correspon amb els resultats llançats a Espanya (gràfic 53). Així, les conciliacions celebrades "amb avinença" creixen un 15% respecte a l'any 2009, mentre que les celebrades "sense avinença" i "intentades sense efecte i altres causes", s'han reduït un 1% i un 36%, respectivament.

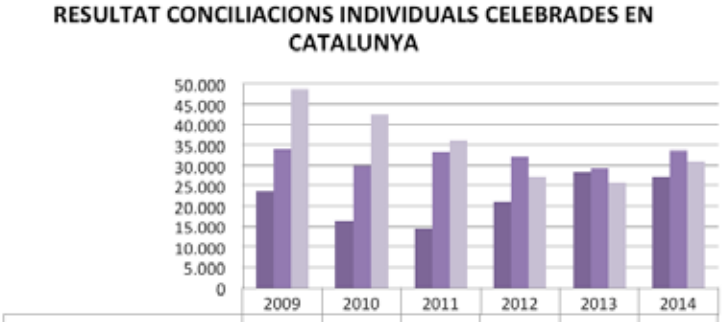

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AMB AVINENÇA	23.580	16.248	14.360	20.937	28.247	27.222
SENSE AVINENÇA	33.777	29.710	33.291	32.058	29.346	33.502
INTENTADES SENSE EFECTE I ALTRES CAUSES	48.729	42.488	36.076	27.087	25.791	30.984

Gràfic 55. Resultat de les conciliacions individuals celebrades a Catalunya.

En el gràfic 56 tenim una taula en la qual es mostra una comparativa entre els territoris d'Espanya, Catalunya i la província de Barcelona, amb les principals matèries que van motivar una conciliació individual a l'any 2014.

D'una banda, veiem com en totes les demarcacions territorials, els procediments d'impugnació d'acomiadament, han estat els que major número de conciliacions han motivat a l'any 2014,

representant un 48% sobre el total en el cas d'Espanya, i un 53% i un 40% en el cas de Catalunya i Barcelona (província), respectivament. Els procediments iniciats en reclamació de quantitats, segueixen molt d'a prop als d'acomiadament, quant a volums es refereix. Mentre que els relatius a sancions i causes vàries, ocupen un percentatge relativament petit sobre el total.

MATÈRIES QUE VAN MOTIVAR UNA CONCILIACIÓ INDIVIDUAL. ANY 2014				
	ACOMIADAMENTS	RECLAMACIONS DE QUANTITAT	SANCIONS I CAUSES VARIES	TOTAL
ESPANYA	220.095	182.892	57.622	460.609
CATALUNYA	48.904	36.529	7.225	92.658
BARCELONA (PROVÍNCIA)	41.060	30.664	5.660	77.384

Gràfic 56. Matèries que van motivar una conciliació individual. Any 2013.

5. Fons de Garantia Salarial

El Fons de Garantia Salarial (d'ara endavant FOGASA) és un organisme autònom adscrit al Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, amb personalitat jurídica i capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats, que no són unes altres que garantir la percepció de salaris deguts i indemnitzacions insatisfetes per part d'empresaris que es trobin en una situació d'insolvència i de concurs. Aquesta institució està prevista en l'art. 33 ET i en el *Reial decret 505/1985, de 6 de març, sobre organització i funcionament del Fons de Garantia Salarial*.

L'anàlisi de les principals dades publicades sobre aquesta institució, ens permeten contextualitzar millor l'activitat judicial (i administrativa) que gira entorn a l'àmbit social. En primer lloc, en ser el seu principal objectiu *"el garantir la percepció de salaris deguts i indemnitzacions insatisfetes per part d'empresaris que es trobin en una situació d'insolvència i de concurs"*, convé analitzar l'evolució de les empreses en aquesta situació, segons les dades publicades pel Institut Nacional d'Estadística.

En el gràfic 57, podem veure com des de l'any 2009, el número d'empreses en concurs no ha parat d'augmentar, tant a Espanya com a Catalunya. En efecte, la greu crisi econòmica i financera ha col·locat a moltes empreses en situació d'insolvència, obligant a moltes d'elles a haver de tancar. Això implica l'extinció d'un volum important de contractes de treball i suposa l'augment de la taxa de litigiositat en l'àmbit social. A més, des d'un punt de vista soci econòmic, suposa que moltes famílies s'han quedat sense recursos el que comporta un increment del cost social alhora que l'Estat veu reduïdes les seves fonts d'ingressos, tal i com hem comentat en l'epígraf "Conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball".

L'any 2014, veiem com es redueix de forma notable el número d'empreses en situació concursal. No obstant això, segueixen sent xifres molt altes, tenint en compte el que això significa a nivell social. Aquest descens ha estat més acusat a Espanya que a Catalunya, el territori del qual s'ha caracteritzat sempre per ser un dels principals motors econòmics de l'Estat.

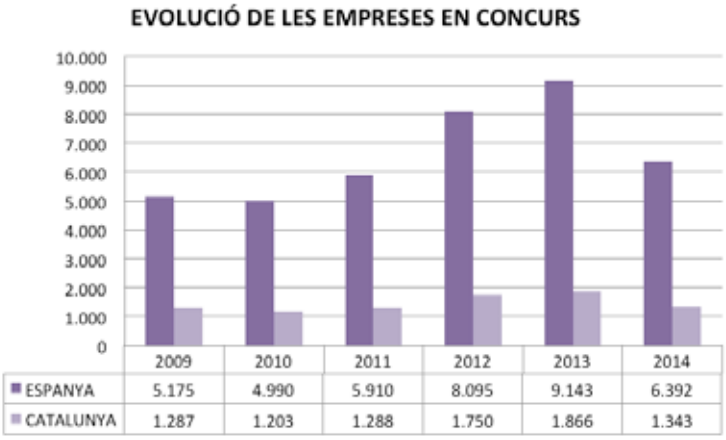

Gràfic 57. Evolució de les empreses en concurs.

En el gràfic 58 veiem l'evolució del número d'expedients tramitats davant el FOGASA, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

Quant a la tendència de la gràfica, veiem com aquesta reflecteix un increment progressiu del número d'expedients tramitats davant el FOGASA, en termes generals. A l'any 2014, es produeix un augment brusc del volum d'expedients, després d'un lleuger descens en el 2013. Quant a les causes explicatives d'aquesta situació, d'una banda, tal i com hem vist en el gràfic 56, el número d'empreses en concurs va augmentar de forma notable en els anys 2012 i 2013, incrementat amb això les situacions que potencialment poden donar lloc a un expedient davant el FOGASA. D'altra banda, el FOGASA ve sofrint una acumulació d'expedients en tràmit, que ha contribuït a aquest espectacular increment d'assumptes en l'últim any.

És una dada important, ja que darrere d'aquests números hi ha persones que esperen el pagament de salaris pendents i indemnitzacions reconegudes i empreses que no poden fer front aquest deute per estar en situació d'insolvència, o perquè han tancat o desaparegut.

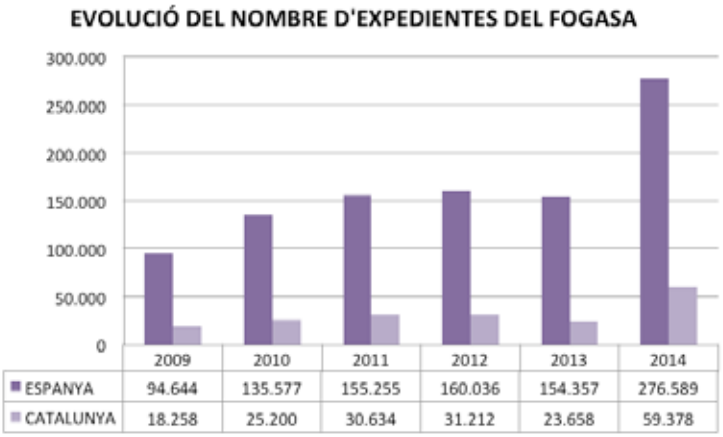

Gràfic 58. Evolució del número d'expedients del FOGASA.

En el gràfic 59 tenim una taula amb l'evolució del número d'expedients tramitats davant el FOGASA, així com les ordres de pagament realitzades, al territori d'Espanya.

En l'esmentada taula, veiem també el volum d'empreses i treballadors afectats, així com els imports corresponents a salaris i indemnitzacions. En la gràfica veiem com, en termes generals, es produeix un augment dels volums registrats per a cadascuna de les categories, en correlació a l'evolució del número d'expedients abans exposada.

EVOLUCIÓ EXPEDIENTS I ORDRES DE PAGAGAMENT FOGASA A ESPANYA					
	EXPEDIENTS	EMPRESES	TREBALLADORS	SALARIS	INDEMNITZACIONS
2009	94.644	55.888	174.177	278.583.909	555.174.665
2010	135.577	68.643	232.722	448.021.671	838.979.085
2011	155.255	79.192	252.159	519.671.890	980.310.612
2012	160.036	83.822	254.931	501.974.790	1.028.113.575
2013	154.357	81.959	234.686	400.426.931	973.182.914
2014	276.589	122.099	389.472	694.608.011	1.593.991.834

Gràfic 59. Evolució d'expedients i ordres de pagament del FOGASA a Espanya.

En el gràfic 60, tenim una taula en la qual es pot observar l'evolució de les mateixes categories exposades en la gràfica anterior, però referides en aquest cas a l'àmbit geogràfic de Catalunya. Quant al volum d'expedients tramitats l'any 2014 a Catalunya, veiem com aquests representen un 21% respecte al número total d'assumptes tramitats a Espanya.

EVOLUCIÓ EXPEDIENTS I ORDRES DE PAGAMENT FOGASA A CATALUNYA					
	EXPEDIENTS	EMPRESES	TREBALLADORS	SALARIS	INDEMNITZACIONS
2009	18.258	11.972	33.385	49.438.549	120.551.245
2010	25.200	14.272	44.201	84.384.927	190.430.417
2011	30.634	16.144	51.597	128.224.852	230.823.227
2012	31.212	16.039	49.315	109.957.241	228.801.507
2013	23.658	11.901	37.753	85.410.471	217.098.362
2014	59.378	27.820	84.147	149.418.164	254.747.130

Gràfic 60. Evolució d'expedients i ordres de pagament del FOGASA a Catalunya.

6. Execucions

Assumptes ingressats

En el gràfic 61 veiem l'evolució de les execucions ingressades en la jurisdicció social, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En termes generals les execucions instades han disminuït lleugerament en un 9%, doncs d'un total de 87.626 expedients a l'any 2009, hem passat a un total de 79.469 assumptes a l'any 2014. Cal dir que aquest descens és més intens en l'últim any, amb un total de 8.343 execucions menys que a l'any 2013.

Malgrat que en gràfiques anteriors hem tingut l'oportunitat de veure com en la "demarcació ICAB" s'ingressa un major volum d'assumptes respecte al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", en el gràfic 56 podem veure com el número d'execucions instades en aquest és notablement superior que en aquella.

En la "demarcació ICAB" existeixen tres jutjats especialitzats en matèria d'execució, que coneixen de la major part de les execucions ingressades, i que per motius de metodologia estadística de la font d'obtenció de les dades (CGPJ), s'han recollit en un apartat diferent, no reflectint-se per tant el número real d'execucions ingressades en aquest territori.

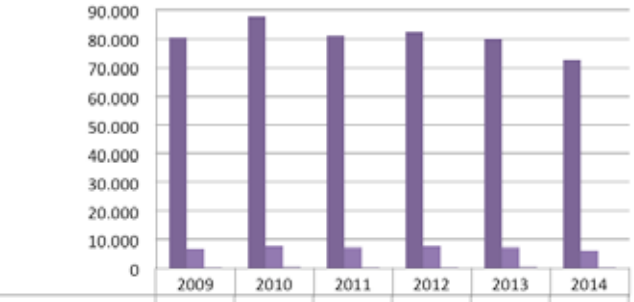

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	80.366	87.870	81.048	82.403	80.081	72.732
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	6.839	7.496	7.378	7.508	7.110	6.317
DEMARCACIÓ ICAB	421	596	518	445	621	420

Gràfic 61. Execucions ingressades. Jurisdicció social.

En relació amb el que s'ha exposat anteriorment, en el gràfic 62 podem observar l'evolució anual de les execucions ingressades en els jutjats que estan especialitzats en matèria d'execució.

L'art. 237.4 LRJS estableix que *"on hi hagi diversos Jutjats socials podrà establir-se, en els termes previstos en la Llei Orgànica del Poder Judicial, que el coneixement de les execucions s'assumeixi en exclusiva per determinats jutjats de la mateixa circumscripció, amb exclusió total o parcial del repartiment d'altres assumptes"*. No obstant això, estem davant un supòsit residual, ja que actualment a Espanya, només estan especialitzats en execució els jutjats socials exposats en el gràfic 62.

Quant a la tendència de la gràfica, veiem com en termes generals es produeix un descens del volum d'execucions ingressades. Aquest és a causa de la disminució dels assumptes ingressats (gràfic 17) conseqüència de la reducció de la litigiositat en l'àmbit social. Aquest descens és més acusat a l'any 2014, sobretot en el Jutjat social N° 23 de Barcelona i en el Jutjat social N° 3 de València.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JOS Nº 5 BCN	2.785	1.538	2.593	2.305	2.168	1.910
JOS Nº 23 BCN	2.825	3.116	2.599	2.301	2.160	1.381
JOS Nº 30 BCN	2.622	2.975	2.555	2.290	2.158	1.907
JSO Nº 3 VALENCIA	4.849	5.488	6.205	4.428	5.035	3.605

Gràfic 62. Execucions ingressades. Jutjats especialitzats en matèria d'execució.

Assumptes resolts

En el gràfic 63 podem veure l'evolució dels procediments d'execució resolts pels tribunals que s'integren en l'ordre social, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, veiem com a mesura que es van succeint els anys, el número d'assumptes resolts no para d'augmentar. Així, de 66.226 execucions resoltes en total a l'any 2009, passem a 87.796 expedients a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 33%. No obstant això, a l'any 2014 veiem com es produeix un descens significatiu als tres territoris estudiats.

Tal i com s'ha comentat anteriorment, respecte a la "demarcació ICAB" cal tenir en compte l'existència de tres jutjats socials especialitzats en matèria d'execució, el moviment de la qual d'assumptes no ha estat inclòs en la gràfica per les qüestions de metodologia estadística abans comentades.

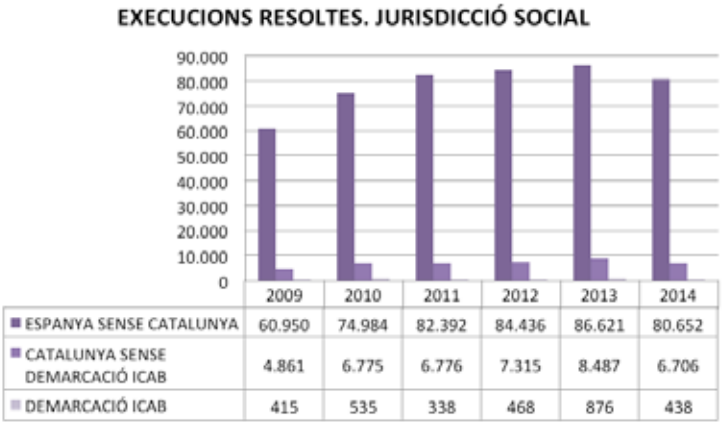

Gràfic 63. Execucions resoltes. Jurisdicció social.

Assumptes pendents en finalitzar

En el gràfic 64 podem veure com l'evolució de les execucions pendents al finalitzar es correspon amb la dels expedients ingressats i resolts, abans comentats.

En efecte, veiem com durant els primers anys de la gràfica, la xifra d'execucions pendents al finalitzar, no deixa de créixer, a mesura que es van succeint els anys. A partir de l'any 2011, veiem com es produeix un canvi en la tendència, valorant els àmbits geogràfics en el seu conjunt. A l'any 2014, es registren els valors més baixos de tota la seqüència.

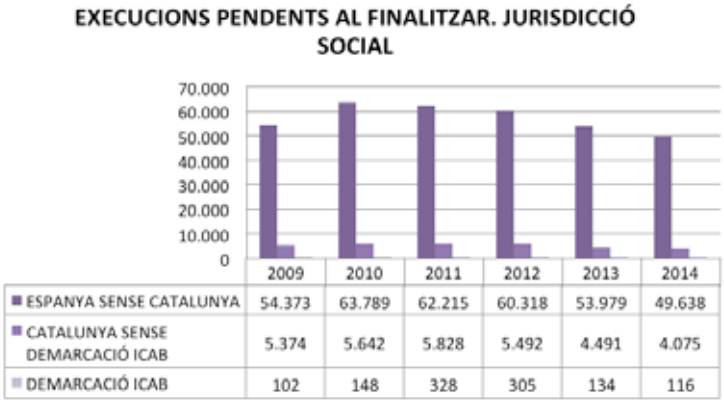

Gràfic 64. Execucions pendents en finalitzar. Jurisdicció social.

7 Conclusions

Després d'analitzar les dades relatives al moviment dels assumptes judicials dels òrgans que s'integren en l'àmbit social, i aplicar els principals indicadors judicials, anem a exposar les principals conclusions referents a la capacitat resolutiva, situació d'acumulació i estat de congestió dels mateixos.

En primer lloc cal dir, que en l'àmbit social s'han produït canvis profunds, tant a nivell conjuntural i socioeconòmic, com des del punt de vista del Dret. En la primera part del Capítol, hem pogut veure com la crisi econòmica i financera ha afectat durament al nostre Mercat de Treball. En efecte, en

els gràfics 3 i 4, hem pogut veure que els contractes registrats a Espanya i Catalunya, s'han mantingut estables, i només ha estat en l'últim any quan s'ha produït un augment de la contractació. No obstant això, en el gràfic 5, en estudiar la distribució dels contractes laborals entre temporals i indefinits, veiem com els primers han augmentat proporcionalment més que els segons. Aquest alt índex de temporalitat en els contractes laborals, reflecteix un problema estructural al nostre país quant a la configuració del nostre sistema econòmic i el nostre Mercat de Treball, ja que els contractes temporals en l'ordenament jurídic espanyol, tenen un caràcter excepcional. Es necessiten una justa causa que motivi que un contracte se celebri per una durada determinada en comptes de per temps indefinit.

En els gràfics 6 i 7, hem vist com la taxa d'atur i la d'ocupació, respectivament, han tingut un comportament negatiu en els últims anys. La crisi, ha tingut una especial incidència en el sistema de la Seguretat Social, en el sentit que han disminuït el número de treballadors i d'empreses afiliats (gràfic 9 i gràfic 13) alhora que han augmentat les despeses que ha de fer front l'Estat en termes d'assistència i prestacions socials. En el gràfic 15, hem vist com a mesura que es van succeint els anys, no solament creix el número de beneficiaris d'una prestació per desocupació, sinó que es va produint un transvasament progressiu d'un volum important de gent, d'un nivell contributiu a un assistencial. Destaca especialment com el total de beneficiaris d'una prestació de Renda Activa d'Inserció, augmenta en els últims anys, tenint en compte que aquest últim nivell té caràcter extraordinari, i suposa un major grau de pobresa en la persona. A més, l'augment del número de pensions contributives i de beneficiaris, ha tingut la seva incidència judicial en el sentit que han augmentat els procediments en matèria de Seguretat Social (gràfic 39).

El context en el qual s'emmarca l'activitat judicial dels òrgans judicials de l'àmbit social, ha fet que es produeixi un augment notable de la litigiositat (gràfic 1) així com que aquests hagin de resoldre sobre un important volum d'assumptes (gràfic 17) provocant amb això una acumulació dels assumptes pendents al finalitzar (gràfic 19). Així ho reflecteixen la taxa de pendència, la tendència de la qual es mostra alcista en els últims anys, que a l'any 2014 se situa en un 84%, i la taxa de congestió, que marca un col·lapse del 191%. Sens dubte són xifres que reflecteixen que la capacitat resolutiva dels tribunals de l'ordre social, no està en el seu millor nivell, malgrat que en l'últim any la taxa de resolució hagi estat del 96%.

L'augment de la conflictivitat laboral, ha tingut el seu correlatiu augment en el número de les conciliacions administratives instades (gràfic 52), mecanisme previst en els arts. 63 i ss. LRJS, que permeten alleujar una certa càrrega de treball als òrgans judicials, donant l'oportunitat al fet de que les parts arribin a un acord abans d'iniciar (o seguir, segons el cas) un procediment judicial. En el gràfic 39 hem vist com les tres principals matèries que motiven un conflicte laboral, han de passar prèviament per un acte administratiu de conciliació prèvia: acomiadaments, reclamacions de quantitat i Seguretat Social.

D'altra banda, l'evolució a l'alça del número total d'empreses en concurs (gràfic 57) ha provocat una acumulació important en els expedients tramitats davant el FOGASA (gràfic 58). Aquest col·lapse és preocupant per la realitat social que hi ha darrere del mateix. No cal oblidar que la finalitat del FOGASA és el pagament de salaris i indemnitzacions reconegudes i degudes, per empresaris que es troben en una situació d'insolvència o que han desaparegut.

En l'epígraf dedicat a les execucions, hem vist com a Espanya existeixen quatre jutjats socials especialitzats en matèria d'execució, fent ús de la facultat prevista en l'art. 237.4 LRJS, dels quals, tres estan a Barcelona i l'altre a València.

En conclusió, hem vist com la crisi ha castigat durament a l'àmbit social, tenint en compte les especials característiques de les matèries sobre les quals resolen els òrgans jurisdiccionals integrats en aquest ordre. El col·lapse i l'acumulació registrats, que suposen un minvament en la capacitat resolutiva dels nostres tribunals, mereixen l'atenció dels organismes competents, amb la finalitat d'establir les mesures adequades que permetin tenir al ciutadà una Administració de Justícia de qualitat.

L'àmbit Penal

1. Introducció

En el present capítol s'aborda l'anàlisi de l'activitat judicial que concerneix als òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre penal. El Dret penal té com a objectiu fonamental, la protecció dels valors i els principis bàsics que garanteixen la convivència i la pau social. Està considerat com la "última ràtio" del Dret, i té la difícil missió d'integrar el principi d'intervenció mínima amb les creixents necessitats de tutela derivada d'una societat cada vegada més complexa. A través de la jurisdicció penal, l'Estat exerceix el seu poder coactiu sobre aquelles conductes que han estat tipificades com a delicte o falta.

La norma bàsica que defineix els delictes i les faltes és la *Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal* (d'ara endavant CP). No obstant això, a més del CP, existeixen nombroses lleis especials, com la *Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere*, o la *Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors*, que per la naturalesa i característiques pròpies de la realitat que regulen, mereixen un tractament normatiu específic. D'altra banda, hem de tenir en compte la potestat sancionadora de l'administració que, al costat del dret penal, permeten garantir el lliure exercici dels drets i llibertats dels ciutadans, a través dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.

Quant a l'estructura que s'ha seguit en l'estudi sobre l'àmbit penal, podem diferenciar quatre grans blocs. En primer lloc, sota el títol de "Part general", es duu a terme l'anàlisi de la taxa de litigiositat en la jurisdicció penal i es fa referència als fets penals coneguts, així com a la tipologia delictiva de la població reclusa. Aquests antecedents ens ajuden a situar el moviment dels assumptes dels tribunals, així com els resultats dels principals indicadors judicials dels mateixos, en la realitat i l'entorn social al que es refereixen.

En segon lloc, es duu a terme una anàlisi dels principals òrgans judicials que s'integren en la

jurisdicció penal. Així, seguint la metodologia utilitzada en la "part general", s'ha realitzat l'estudi de: els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, els Jutjats penals, les Audiències Provincials i el Tribunal Superior de Justícia.

A l'apartat "Penal per especialitats", es fa referència a l'activitat judicial dels següents òrgans jurisdiccionals: Jutjats de Menors, Jutjats de Vigilància Penitenciària i Jutjats de Violència sobre la Dona. Aquests òrgans han estat creats per al coneixement d'una sèrie d'assumptes que, per la seva naturalesa i característiques pròpies, aconsellen que siguin resolts per tribunals especialitzats en la matèria, augmentant amb això la ràtio resolutiva, tant a nivell quantitatiu (un major nombre d'assumptes resolts en un menor temps), com a nivell qualitatiu (una millor labor integradora i interpretativa de la normativa d'afectació). La protecció dels subjectes implicats, així com dels béns jurídics a tutelar, bé mereixen una resposta adequada a través de l'especialització orgànica de l'Administració de Justícia.

En quart lloc, es fa referència al moviment de les execucions en l'àmbit penal, distingint entre els ingressos, les resolucions i els expedients pendents al finalitzar en cada exercici. L'execució suposa el tancament l'activitat jurisdiccional que per mandat constitucional tenen els nostres jutges i magistrats de "jutjar i fer executar el jutjat", d'acord amb les normes de competència i procediment.

Finalment, a l'apartat de "Conclusions" es fa apilament dels resultats més rellevants, obtinguts al llarg del present estudi.

2. Part General

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat és un indicador que ens informa sobre la conflictivitat social que genera algun tipus d'activitat judicial, en aquest cas dels òrgans que formen part de la jurisdicció penal. La fórmula que resumeix el càlcul de la mateixa és: **Litigiositat = Total Assumptes ingressats X 1000/Població**. Juntament amb els altres indicadors judicials, analitzats més endavant, la taxa de litigiositat ens permet saber quin és l'estat de l'Administració de Justícia, per adequar el funcionament de la mateixa a la realitat social del moment.

En el gràfic 1, podem veure l'evolució anual de la taxa de litigiositat en la jurisdicció penal, en el període comprès entre l'any 2005 i l'any 2014. En aquest, podem diferenciar dues etapes quant al desenvolupament de la tendència. En una primera fase, que aniria de l'any 2005 fins a l'any 2009, veiem com la taxa de litigiositat creix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys, fins a aconseguir un 148%, la xifra més alta de la sèrie. Això suposa una pujada del 11% respecte a l'any 2005. En una segona fase, que va de l'any 2010 fins a l'any 2014, es produeix un canvi en la tendència, de manera que la litigiositat registra un descens constant, fins a anotar en un 136% en l'últim any, la qual cosa suposa una regressió del 9% respecte a l'any 2009.

Quant a les causes que justifiquen el desenvolupament de la taxa de litigiositat registrada, hem de tenir present les següents consideracions. D'una banda, molts autors consideren que l'entrada en vigor del Codi Penal de 1995, així com les seves posteriors reformes, ha provocat l'enduriment de les penes per a la majoria dels delictes. A més, la creixent complexitat de la societat i l'aparició de noves formes de criminalitat, ha motivat la regulació per part del legislador d'una nova tipologia delictiva. D'altra banda, cal tenir en compte una sèrie de factors de caràcter variat, que ha incidit en el desenvolupament de la litigiositat en l'àmbit penal. Aquests factors són, entre d'altres:

- L'augment de la població, sobretot en el període d'expansió econòmica.
- La falta d'integració de la població immigrant en determinats casos que ha pogut derivar en una certa conflictivitat social.
- L'enduriment del discurs polític que ha pogut influir en l'adopció d'unes polítiques de caràcter més repressiu i no tant de reinserció.
- L'augment de certs tipus de delinqüència derivada d'una banda, de la creixent complexitat de la societat i, d'altra banda, d'una criminalitat cada vegada més global.

Aquests fets i circumstàncies considerats en el seu conjunt, han provocat l'augment de la taxa de litigiositat en la primera etapa. Quant a les causes explicatives del descens de la taxa en el segon període, hem de tenir en compte la disminució de la taxa de delinqüència i dels fets penals, a més de la reducció de la població en els últims anys.

També, l'aprovació de la *LO 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica el CP*, ha pogut influir en aquest descens de la litigiositat penal, tal i com s'exposarà més endavant.

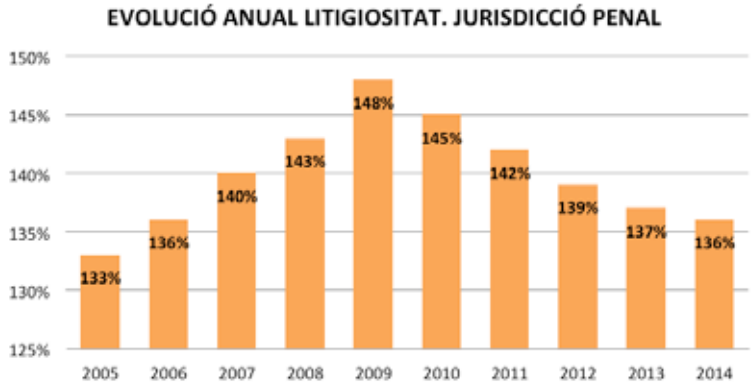

Gràfic 1. Evolució anual de la litigiositat. Jurisdicció penal.

En el gràfic 2 tenim una comparativa de l'evolució de la taxa de litigiositat entre l'any 2009 i l'any 2014, entre els àmbits territorials de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Si comparem les dades registrades en el primer any amb les del 2014, veiem com s'ha produït un lleuger descens de la taxa de litigiositat, d'acord amb l'evolució de la gràfica anterior. En efecte, a l'any 2009 s'anota una conflictivitat mitjana en l'ordre penal del 154%, mentre que a l'any 2014 aquesta es redueix al 139%. Això suposa una reducció del 10%, la qual cosa sens dubte és una dada positiva, tenint en compte la gravetat dels fets sobre els quals resolen els òrgans judicials d'aquesta jurisdicció.

Entrant en el detall concret dels territoris analitzats, veiem com la "demarcació ICAB" és la circumscripció que major taxa de litigiositat registra al llarg de tota sèrie. Un dels principals motius d'aquest fet, és que en la "demarcació ICAB" es concentra una important ràtio poblacional i d'activitat econòmica i industrial, que fa que la taxa de criminalitat sigui més alta, en relació als altres dos territoris. Així, la litigiositat mitjana en la "demarcació ICAB" és del 196%, mentre que als territoris de "Espanya sense Catalunya" i a "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa se situa entorn d'un 142% i un 103%, respectivament.

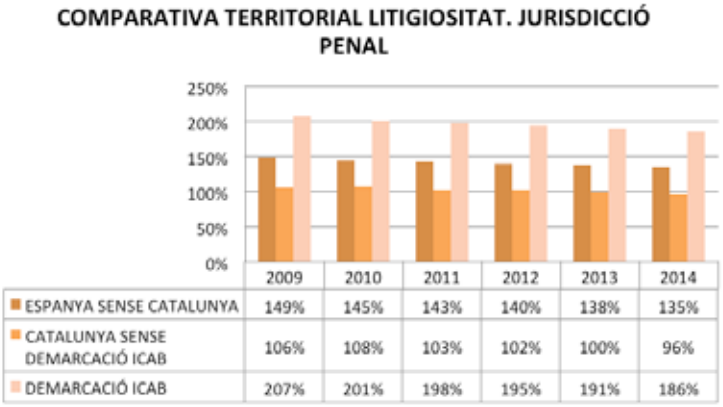

Gràfic 2. Comparativa territorial de la taxa de litigiositat. Jurisdicció penal.

En el gràfic 3 podem veure una taula amb l'evolució dels fets penals coneguts a Catalunya, segons les dades publicades pel Pla de Seguretat de Catalunya 2014-2015. Aquest document ho podríem definir com el instrument metodològic a partir del qual la Generalitat i els Cossos i Forces de Seguretat de Catalunya, elaboren i implementen les polítiques, previsions, actuacions i mesures en matèria de convivència i seguretat de les persones i els béns.

Un dels elements més importants a l'hora d'analitzar la litigiositat en l'àmbit penal i la seva afectació en l'activitat dels jutjats i tribunals que formen part d'aquest àmbit, és el coneixement dels fets penalment rellevants produïts en un determinat període. Per a això, hem de definir les principals fonts d'informació disponibles, tenint en compte la dificultat que existeix a l'hora de conèixer els fets delictius. En efecte, molts delictes i faltes no arriben al coneixement de les autoritats, bé perquè no són denunciats per les víctimes, o bé perquè es desconeix l'autoria dels mateixos. Sens dubte, el registre policial és una de les fonts més importants per l'obtenció d'aquest tipus d'informació, ja que recull els fets penalment rellevants que arriben al coneixement de la policia. No obstant això, pels motius comentats, per obtenir una informació més completa hem de complementar les dades del registre policial amb les anomenades "enquestes de victimització" sobre mostres representatives de la població. Aquestes, ens permeten conèixer fets no denunciats i elaborar un informe a partir de les percepcions i valoracions de la població en matèria de seguretat. D'altra banda, la realització de treballs de recerca per part d'experts en diferents camps, permeten completar l'anàlisi de les dades relatives a la criminalitat.

Quant a les dades registrades en la taula, veiem com els fets penals coneguts a Catalunya, disminueixen any rere any de forma progressiva. Aquesta reducció és lleugerament més acusada en els delictes, que a l'any 2014 van disminuir un 5,86% respecte a l'any 2013, confirmant-se la tendència regressiva d'anys anteriors. No obstant això, malgrat que la tendència de les faltes al llarg de la seqüència temporal es mostra a la baixa, a l'any 2014 es produeix un lleuger augment del 0,63%, respecte a l'any anterior.

	2010	2011	2012	2013	2014	VARIACIÓ % 2013-2014
DELICTES	286.137	279.671	285.509	270.719	254.867	-5,86%
FALTES	259.233	251.479	243.708	237.257	238.742	0,63%
TOTAL	545.370	531.150	529.217	507.941	493.609	-2,83%

Gràfic 3. Fets penals coneguts. Font: Pla General de Seguretat de Catalunya 2014-2015.

En el gràfic 4 tenim una taula amb els tipus de delictes de la població reclusa penada per la *Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal*, segons les dades publicades per la Secretària General d'Institucions Penitenciàries, a l'any 2014. Cal tenir en compte que existeix un petit percentatge de reclusos que estan complint condemna en virtut del CP anterior.

En primer lloc, veiem com de les 54.785 persones recluses en total, en la seva majoria són homes (un 93%). En segon lloc, els tipus delictius que han motivat un major volum de població reclusa, ha estat els delictes "contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic" amb un total de 20.667 interns; seguit dels delictes "contra la salut pública", amb un total de 13.066 penats. Considerats en el seu conjunt, aquests dos tipus de delictes suposa un 62% del total dels delictes comesos per la població reclusa, la qual cosa atenent a la gravetat dels mateixos suposa un fet preocupant. Quant a les categories delictives de el "homicidi i les seves formes", "contra la llibertat sexual" i "delictes i faltes de violència de gènere", representen en conjunt un 20% sobre el total.

TIPOLOGIA DELICTIVA DE LA POBLACIÓ RECLUSA PENADA. ANY 2014			
	HOMES	DONES	TOTAL
Homicidi i les seves formes	3.571	275	3.846
Lesions	2.571	177	2.748
Contra la Llibertat	722	44	766
Contra la Llibertat Sexual	3.075	60	3.135
Contra l'Honor	0	0	0
Delictes i Faltes de Violència de Gènere	3.938	5	3.943
Contra las Relacions Familiars	217	13	230
Contra el Patrimoni i l'ordre socioeconòmic	19.249	1.378	20.627
Contra la Salut Pública	11.371	1.695	13.066
Contra la Seguretat del Tràfic	1.362	34	1.396
Falsedats	787	78	865
Contra la Administració i Hisenda Pública	268	16	284
Contra la Administració de Justícia	647	99	746
Contra l'Ordre Públic	2.090	135	2.225
Resta de Delictes	667	73	740
Per Faltes	96	21	117
No Consta Delicte	48	3	51
TOTALS	50.679	4.106	54.785

Gràfic 4. Tipologia delictiva de la població reclusa penada Llei Orgànica 10/1995, de 23 de Novembre, del Codi Penal. Font: Dades de la Secretària General d'Institucions Penitenciàries.

2.2 Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 5 podem contemplar una comparativa territorial dels assumptes ingressats en la jurisdicció penal, en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En primer lloc, destaca l'enorme quantitat d'assumptes als quals s'han d'enfrontar els òrgans judicials que s'integren en l'ordre penal, sent la jurisdicció que major càrrega de treball registra, tal i com podem veure en el Capítol de "Conclusions Generals", en el qual es fa una comparativa entre els quatre àmbits. A l'any 2009 es van ingressar un total de 6.922.713 assumptes, mentre que a l'any 2014 es van iniciar un total de 6.300.059 expedients. Això suposa que hi ha hagut una reducció del 9% en el volum total d'assumptes ingressats, d'acord amb el descens de la taxa de litigiositat reflectida en el gràfic 1.

A més, per a un millor enteniment de l'activitat judicial que es produeix en l'àmbit penal, cal tenir present les següents consideracions. D'una banda, en un determinat procediment es poden estar enjudiciant un o diversos delictes contra un o diversos subjectes, d'acord amb les regles concursals i de connexió processal. D'altra banda, tal i com s'ha comentat abans, hi ha un percentatge de fets penalment rellevants, que no arriben al coneixement de les autoritats. Sobre aquesta última circumstància, encara que no incideix directament en l'activitat dels òrgans judicials, si ha de ser tinguda en compte a l'hora de valorar la percepció ciutadana sobre la criminalitat i la seguretat.

En segon lloc, quant al detall dels àmbits territorials, veiem com "Espanya sense Catalunya" ocupa la primera posició quant al volum d'assumptes ingressats es refereix, com no podia ser d'una altra manera, tenint en compte que és la circumscripció que major extensió ocupa. No obstant això, destaca que el segon lloc ho ocupa la "demarcació ICAB", malgrat que geogràficament "Catalunya sense demarcació ICAB" és major. Tal i com s'ha comentat abans, en la "demarcació ICAB" es concentra una major ràtio poblacional i una major activitat econòmica i industrial, que fa que es produeixi una major taxa de criminalitat.

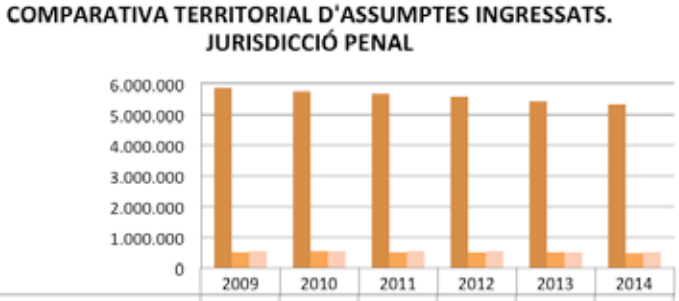

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	5.858.362	5.738.459	5.662.215	5.569.652	5.446.228	5.336.358
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	510.558	520.627	502.419	498.197	487.039	468.820
DEMARCACIÓ ICAB	553.793	536.214	527.612	521.794	509.278	494.881

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el gràfic 6 podem contemplar com ha estat l'evolució dels assumptes resolts en la jurisdicció penal, així com la seva comparativa territorial des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Quant al comportament de la gràfica, veiem com aquesta discorre paral·lela a la dels assumptes ingressats, reflectint-se una disminució del 6% del volum d'expedients resolts, considerant la seqüència temporal en conjunt. No obstant això, veiem com només en els dos primers anys de la gràfica, es resol un menor nombre d'assumptes que els que i ingressen en el mateix període (gràfic 5). No obstant això, a partir de l'any 2011, els assumptes resolts en cada exercici són més que els ingressats en el mateix.

Quant al detall dels territoris, es reprodueix el comportament registrat en els assumptes ingressats, per la qual cosa ens remetem al que ja s'ha exposat.

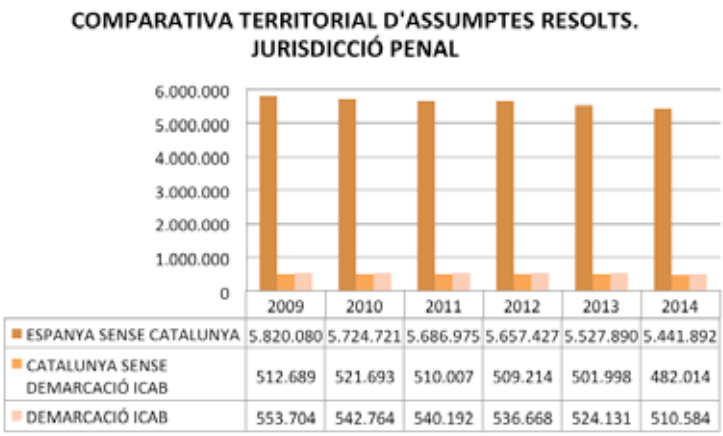

Gràfic 6. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

Quant als assumptes pendents al finalitzar, en el gràfic 7 podem veure quin ha estat la seva evolució entre els diferents territoris, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

El comportament de la gràfica és correlatiu a les dades registrades sobre els assumptes ingressats i resolts. En efecte, a l'any 2010 veiem com s'anota un lleuger increment del volum d'assumptes pendents, mentre que a partir de l'any 2011, la tendència de la gràfica es mostra regressiva a mesura que es van succeint els anys. A l'any 2014, es registren les xifres més baixes en les tres circumscripcions territorials, al llarg de tota la seqüència, amb una diferència de més de 100.000 assumptes en total, respecte a l'any 2009.

Quant a la "demarcació ICAB", malgrat que s'ingressa un major volum d'assumptes (gràfic 7), veiem com resten un menor nombre d'expedients al finalitzar l'exercici, en comparació del territori de "Catalunya sense demarcació ICAB". Aquest fenomen tindrà la seva repercussió en les diferents taxes judicials, que s'analitzen a continuació.

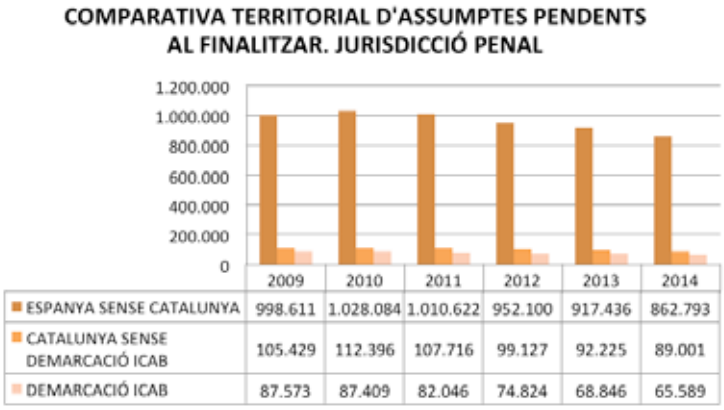

Gràfic 7. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jurisdicció penal.

Sentències

En el gràfic 8, podem veure l'evolució del nombre total de sentències dictades pels òrgans que s'integren en la jurisdicció penal.

En primer lloc, destaca com el volum de sentències dictades està molt per sota del nombre d'assumptes ingressats (gràfic 5), representat a penes d'un 10% d'aquests. Tal i com apuntàvem

abans, molts assumptes que suposen el inici d'unes diligencies de recerca o d'un procediment, acaben en arxiu tenint en compte la impossibilitat de trobar a l'autor del fet penalment rellevant.

En segon lloc, veiem com durant els primers anys de la gràfica, es produeix un increment del nombre total de sentències dictades, aconseguint el zenit a l'any 2012, amb 627.335 resolucions en total. A partir de l'any 2013, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que el nombre de sentències cau. Aquesta disminució és més acusada al territori de "Espanya sense Catalunya". A l'any 2014, el nombre total de sentència se situa en 605.445. Aquest canvi de tendència a la baixa, es correspon amb la disminució de la taxa de litigiositat i dels assumptes ingressats, abans comentats.

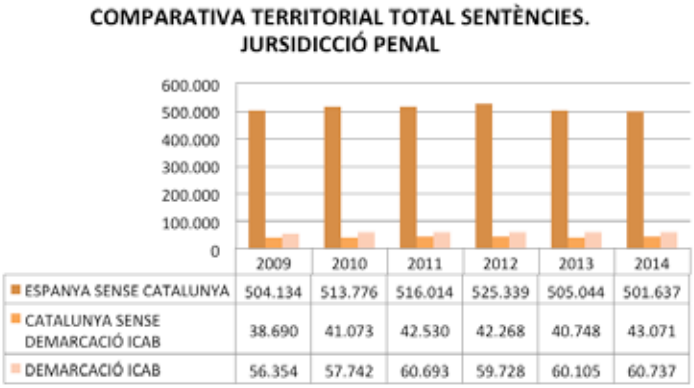

Gràfic 8. Comparativa territorial del nombre total de sentències. Jurisdicció penal.

2.3 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

La taxa de resolució és el resultat de dividir els assumptes resolts entre els assumptes ingressats, en un determinat exercici, tal i com es recull en la següent fórmula: **Taxa de resolució = resolts/ingressats**. Es tracta d'una forma de mesurar la capacitat resolutiva dels nostres tribunals, d'acord amb la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar en un determinat any.

En el gràfic 9 podem contemplar com ha estat l'evolució de la taxa de resolució en la jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. Durant els primers anys de la sèrie, veiem com la taxa de resolució augmenta de forma gradual, fins a l'any 2012. A partir de llavors, la capacitat resolutiva dels tribunals es mostra estable, situant-se en un 102% en els últims anys de la sèrie. No obstant això, la variació que es produeix entre l'any 2009 i l'any 2014, és de poc més de 3 punts percentuals. Pel que aquesta estabilitat es pot predicar de tota la gràfica, encara que amb els matisos apuntats respecte als primers anys.

Gràfic 9. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció penal.

En el gràfic 10, tenim una comparativa de la taxa de resolució en la jurisdicció penal, fent distinció entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

El desenvolupament de la tendència es correspon amb el comentat en la gràfica anterior, per la qual cosa ens remetem al que ja s'ha exposat. No obstant això, entrant en el detall de les circumscripcions territorials analitzades, veiem com "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", presenta unes taxes de resolució lleugerament superiors a l'àmbit de "Espanya sense Catalunya".

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	99%	100%	100%	102%	101%	102%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	100%	100%	102%	102%	103%	103%
DEMARCACIÓ ICAB	100%	101%	102%	103%	103%	103%

Gràfic 10. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció penal.

Quant a l'evolució anual de la taxa de resolució a "Espanya sense Catalunya", en el gràfic 11 veiem com a l'any 2009 aquesta és d'un 99%, la xifra més baixa de la sèrie. Conforme es van succeint els anys, la tendència es desenvolupa marcant unes lleugeres fluctuacions, amb variacions d'un o dos punts percentuals d'un any a l'altre. A l'any 2014, la taxa de resolució penal al territori de "Espanya sense Catalunya", és d'un 102%, la qual cosa suposa un increment del 3%.

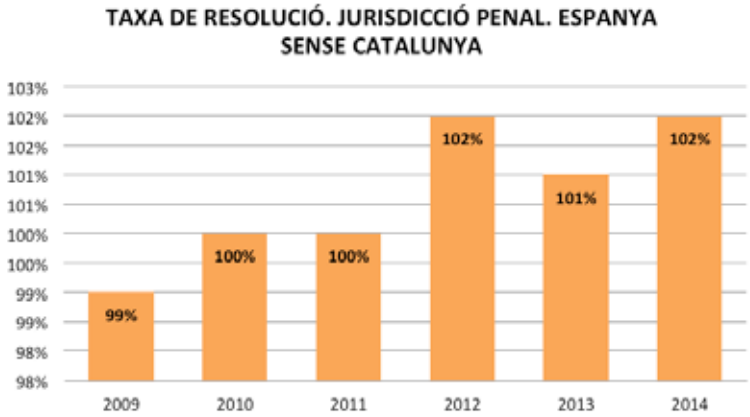

Gràfic 11. Taxa de resolució. Jurisdicció penal. Espanya sense Catalunya.

En el gràfic 12 podem contemplar el comportament de la taxa de resolució en els òrgans judicials de l'ordre penal, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014, al concret territori de "Catalunya sense demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la taxa de resolució evoluciona de forma paral·lela a la de la resta de territoris, encara que amb un desenvolupament escalonat cada dos anys. Així, durant els dos primers anys, la taxa és d'un 100%; d'un 102% en el període 2011-2012 i d'un 103% en els dos últims anys.

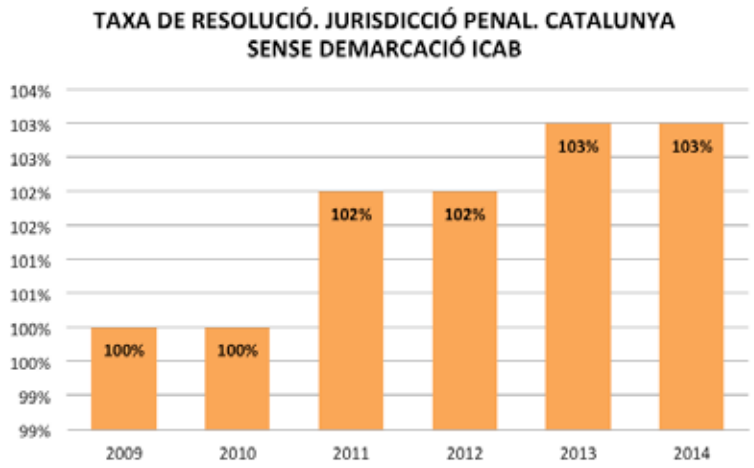

Gràfic 12. Taxa de resolució. Jurisdicció penal. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 13 podem veure el comportament de la taxa de resolució en la "demarcació ICAB", des de l'any 2009 fins a l'any 2014. La tendència es correspon amb el manifestat en les gràfiques anteriors.

No obstant això, en aquest territori és on es registren les majors taxes de resolució, considerant la seqüència temporal en el seu conjunt. A l'any 2009, la taxa de resolució en la "demarcació ICAB" és d'un 100%. Des de llavors, veiem com aquesta augmenta de forma progressiva, fins a l'any 2012, en el qual la taxa se situa en un 103%. En els tres últims anys, veiem com es produeix un estancament quant a l'evolució de la taxa.

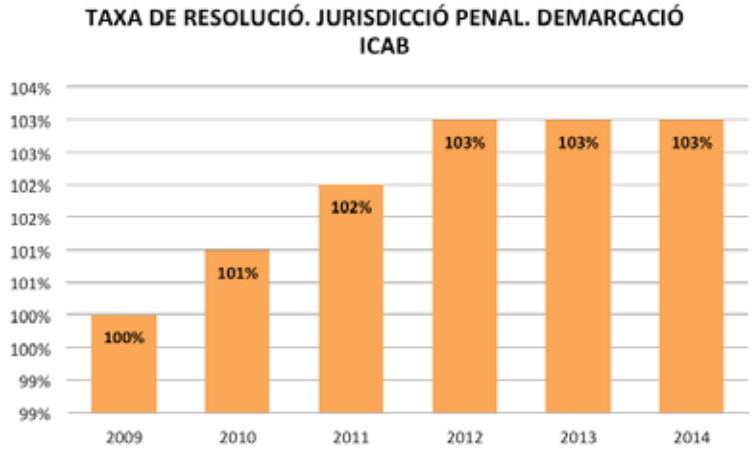

Gràfic 13. Taxa de resolució. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

La taxa de pendència és un indicador judicial que ens informa sobre el volum d'assumptes que s'acumulen en un determinat òrgan judicial al final de cada exercici. Aquesta ens permet saber si la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els tribunals està sent absorbida de manera adequada o si, per contra, són necessaris majors mitjans materials i humans per adaptar la capacitat resolutiva de l'Administració de Justícia a la litigiositat judicial del moment. La fórmula que resumeix el càlcul de la mateixa és: **Taxa de pendència = pendents en finalitzar/resolts.**

En el gràfic 14 podem veure l'evolució anual de la taxa de pendència en la jurisdicció penal, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. D'una banda, hem de destacar que les xifres anotades de la taxa de pendència, són especialment baixes tenint en compte la quantitat d'assumptes dels quals s'ocupa aquesta jurisdicció, i en comparació dels valors registrats en la resta de jurisdiccions.

En el Capítol que porta per títol "Conclusions generals", podem veure la comparativa de la taxa de pendència, en cadascun dels ordres jurisdiccionals. La mitjana de la taxa de pendència en l'àmbit penal, gira entorn d'un 17%, considerant la línia temporal en el seu conjunt.

L'any 2009 la taxa de pendència registrada és d'un 17%. Durant els anys 2010 i 2011, veiem com es produeix un lleuger increment de la mateixa, d'amb prou feines un punt percentual. A partir de l'any 2012, la tendència torna registrar un comportament regressiu i, finalment, veiem com a l'any 2014 la taxa de pendència en la jurisdicció penal se situa en un 16%. Per tant, veiem com aquesta es mou en una forquila relativament estreta, de manera que les fluctuacions de la corba es produeixen en el marc d'una certa estabilitat.

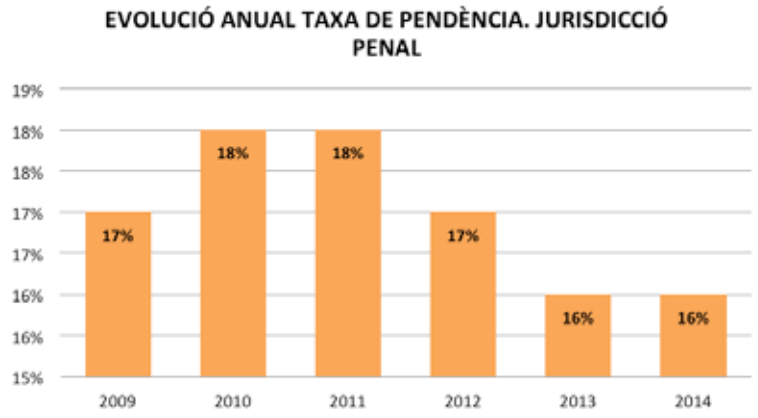

Gràfic 14. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció penal.

En el gràfic 15, tenim una comparativa de la taxa de pendència en la jurisdicció penal, entre les demarcacions territorials de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com el comportament de la taxa es correspon amb la registrada en la jurisdicció penal en termes generals (gràfic 14), encara que amb algunes diferències segons la concreta demarcació en la qual ens fixem. Al territori de "Espanya sense Catalunya" la pendència judicial se situa en una mitjana del 17%; mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", aquesta se situa entorn al 20% i al 15%, respectivament.

Quant al desenvolupament de la gràfica, la circumscripció de "Espanya sense Catalunya" presenta la major estabilitat quant a l'evolució de la taxa: a l'any 2014, aquesta experimenta una reducció del 6% respecte a l'any 2009. Mentre que en els altres dos àmbits geogràfics, la línia registra unes fluctuacions més accentuades, amb una variació a l'any 2014 sobre l'any 2009, del 20% al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" i del 15% en el de la "demarcació ICAB".

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	17%	18%	18%	17%	17%	16%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	21%	22%	21%	19%	18%	18%
DEMARCACIÓ ICAB	16%	16%	15%	14%	13%	13%

Gràfic 15. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció penal.

En el gràfic 16, analitzem l'evolució de la taxa de pendència en l'àmbit penal, centrant-nos en l'àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya". Tal i com hem comentat abans, durant els primers anys la taxa de pendència es mostra a l'alça, mentre que a partir de l'any 2012 es produeix un canvi en la tendència a la baixa, anotant a l'any 2014 un 16%. El desenvolupament de les dades sobre la pendència judicial en aquest territori, mostren una variació interanual molt petita, la qual cosa ens permet a parlar d'una certa estabilitat.

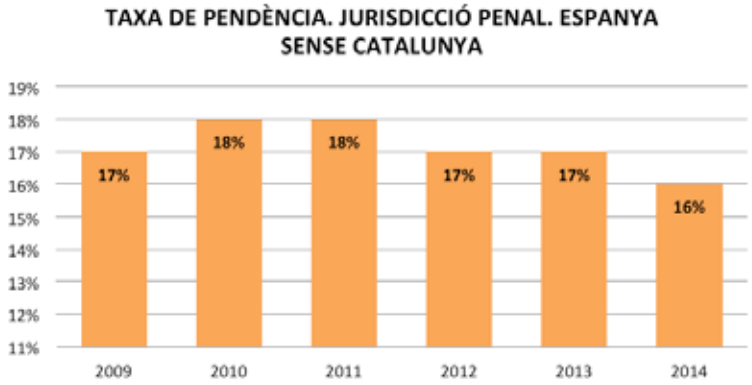

Gràfic 16. Taxa de pendència. Jurisdicció penal. Espanya sense Catalunya.

En quan a la taxa de pendència en la circumscripció de "Catalunya sense demarcació ICAB", en el gràfic 17 veiem com ha estat la seva evolució en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

A l'any 2009, la pendència judicial d'aquest territori és d'un 21%, augmentant fins a un 22% a l'any 2010. A partir de l'any 2011, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que es registra una regressió de la taxa de pendència a mesura que es van succeint els anys, fins a anotar a l'any 2014 un 18%. Encara que amb unes fluctuacions una mica més accentuades que en l'àmbit territorial anterior, veiem com les variacions interanuals es mouen en una forquila molt estreta.

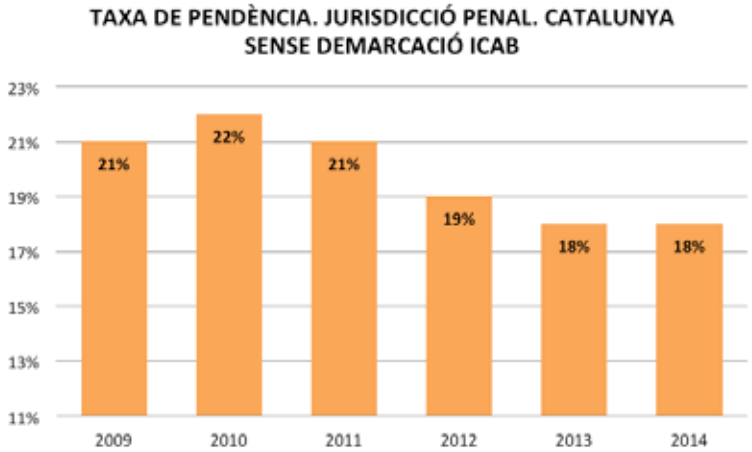

Gràfic 17. Taxa de pendència. Jurisdicció penal. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el gràfic 19, podem contemplar el desenvolupament de la taxa de pendència referit a l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB", en la seqüència temporal 2009-2014. En aquest període, la tendència de la mateixa es mostra a la baixa, doncs d'un 16% registrat a l'any 2009, passem a un 13% a l'any 2014.

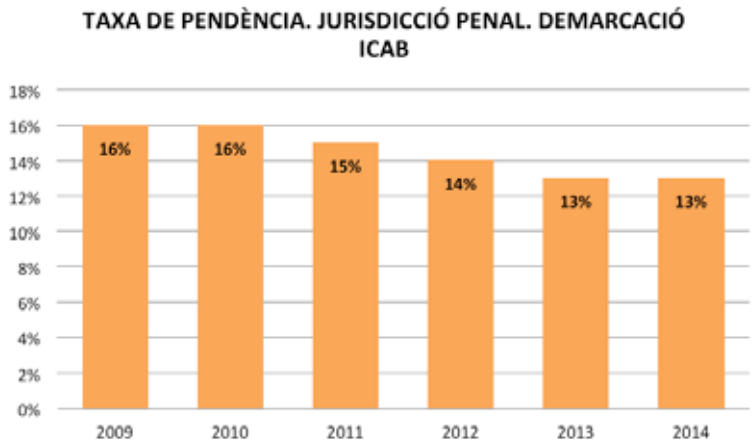

Gràfic 18. Taxa de pendència. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

La taxa de congestió ens permet veure el grau de col·lapse en un determinat òrgan judicial o conjunt d'ells, com a resultat de la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents al inici) / resolts**. Juntament amb els altres indicadors judicials, la taxa de congestió ens permet conèixer la situació dels nostres tribunals, quant a la seva capacitat resolutiva es refereix, amb l'objecte d'adoptar aquelles mesures que siguin necessàries, per aconseguir un major nivell de qualitat en la prestació d'aquest servei públic.

En el gràfic 19 podem observar el desenvolupament de la taxa de congestió en la jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com durant els primers anys de la gràfica, la congestió judicial en la jurisdicció penal, es mostra a l'alça, anotant a l'any 2011 un 118%, la xifra més alta de la sèrie. A partir de l'any 2012, veiem com es produeix un canvi en el sentit de la tendència, i que aquesta disminueix de forma progressiva a mesura que se succeeixen els anys. A l'any 2014, la taxa de congestió és d'un 115%, la qual cosa suposa una regressió del 2%, respecte a l'any 2009.

La reducció en els últims anys dels assumptes ingressats (gràfic 5), ha incidit positivament en el resultat de la taxa de congestió. No obstant això, es tracta d'una disminució relativament petita, atenent a la importància dels assumptes que es ventilen en aquesta jurisdicció.

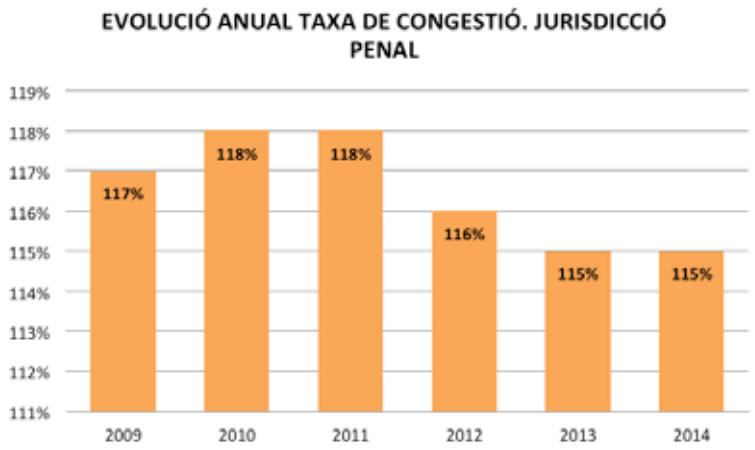

Gràfic 19. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció penal.

En el gràfic 20 es fa una comparativa de la taxa de congestió en la jurisdicció penal, entre els àmbits geogràfics de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com el desenvolupament de la taxa en cadascun dels territoris, és similar al registrat en la jurisdicció penal a nivell global. No obstant això, veiem com el territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", és el que presenta uns valors més alts al llarg de tota la sèrie. En efecte, la mitjana en aquest àmbit geogràfic se situa en un 119%. Mentre que al territori de "Espanya sense Catalunya" i en el de la "demarcació ICAB", la taxa de congestió gira entorn del 117% i al 113%, respectivament.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ PENAL

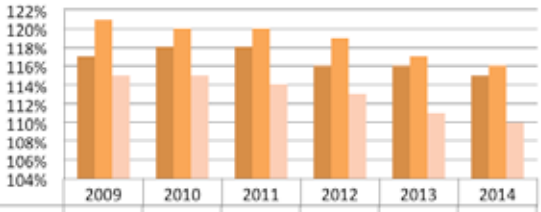

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	117%	118%	118%	116%	116%	115%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	121%	120%	120%	119%	117%	116%
DEMARCACIÓ ICAB	115%	115%	114%	113%	111%	110%

Gràfic 20. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció penal.

En el gràfic 21 s'analitza el desenvolupament de la taxa de congestió al concret territori de "Espanya sense Catalunya", des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

El comportament de la tendència es correspon amb el manifestat anteriorment. Així, durant els primers de la sèrie, la taxa de congestió es mostra a l'alça, encara que amb un augment d'amb prou feines uns punts percentuals; mentre que a partir de l'any 2012 es produeix una regressió, que evoluciona de forma gradual a mesura que es van succeint els anys.

TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ PENAL. ESPANYA SENSE CATALUNYA

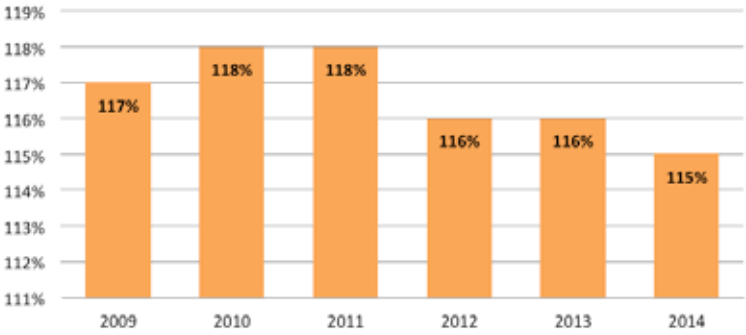

Gràfic 21. Taxa de congestió. Jurisdicció penal. Espanya sense Catalunya.

Quant al desenvolupament de la taxa de congestió en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", en el gràfic 22 podem veure la seva evolució de forma individualitzada. En aquest veiem com d'un 121% a l'any 2009 passem a un 116% a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 4%.

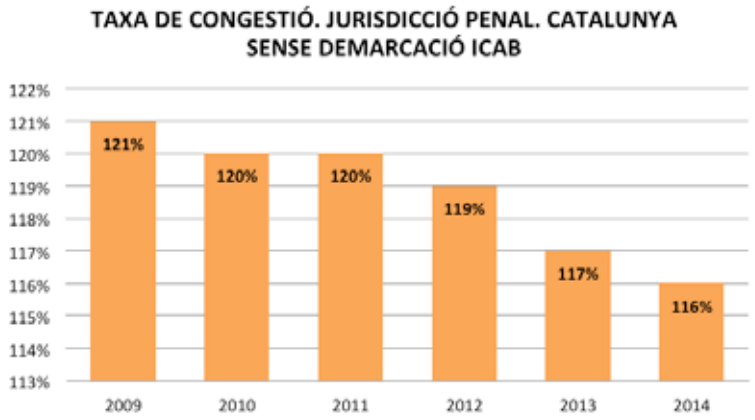

Gràfic 22. Taxa de congestió. Jurisdicció penal. Catalunya sense demarcació ICAB.

Finalment, en el gràfic 23 podem veure el comportament de la taxa de congestió referida a la "demarcació ICAB", en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, veiem que la gràfica reflecteix una regressió progressiva a mesura que es van succeint els anys, d'acord amb l'evolució de la taxa de congestió en termes generals (gràfic 19). A l'any 2009, la congestió judicial en la "demarcació ICAB", és d'un 115%; mentre que a l'any 2014, aquesta és d'un 110%, la qual cosa suposa un descens del 4%.

Tal i com s'ha comentat abans, en haver-se reduït la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els tribunals en els últims anys (gràfic 5), els òrgans judicials han vist augmentar la seva capacitat resolutiva (gràfic 9), la qual cosa ha repercutit en un descens del col·lapse en l'Administració de Justícia.

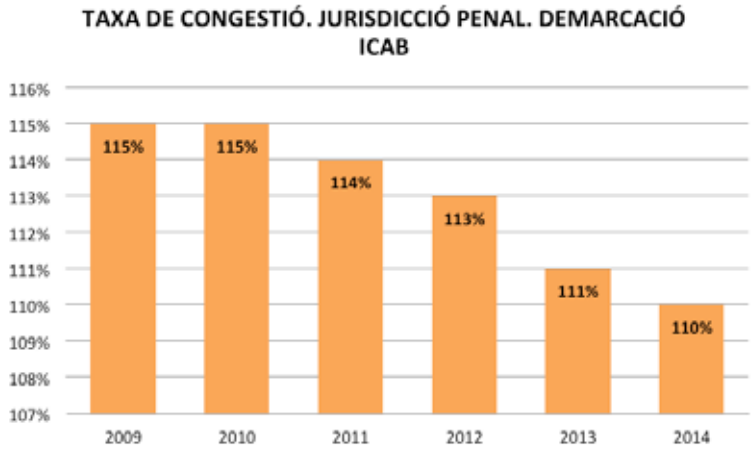

Gràfic 23. Taxa de congestió. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB.

3. Penal per òrgans jurisdiccionals

Després d'analitzar l'activitat judicial de la jurisdicció penal en termes generals, així com aplicar els principals indicadors judicials a la mateixa, farem el propi sobre els òrgans jurisdiccionals més rellevants, quant a volum d'assumptes es refereix, que s'integren en l'àmbit penal.

3.1 Jutjats de Primera Instància i Instrucció

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 24 podem contemplar l'evolució del nombre d'assumptes ingressats en els Jutjats de primera instància i instrucció, en la jurisdicció penal. Hem analitzat el període temporal comprès entre els anys 2009 i 2014, fent distinció entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

En primer lloc, veiem com es produeix un descens en el volum d'assumptes ingressats, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat en els últims anys (gràfic 1). En efecte d'un total de 5.886.147 assumptes a l'any 2009, passem a 5.340.144 expedients a l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 9%.

En segon lloc, cal destacar que en els jutjats de primera instància i instrucció, es concentra la major part dels assumptes ingressats en la jurisdicció penal (gràfic 5), representant aproximadament un 85% sobre el total. Això es deu al fet de que es tracta de l'òrgan que s'ocupa de la recerca prèvia, de les circumstàncies personals i objectives que envolten a un determinat fet d'aparença delictiva, abans de passar a una segona fase d'enjudiciament, la competència del qual recaurà en els Jutjats penals o en l'Audiència Provincial, en funció de la gravetat de la pena que porti aparellada el delicte. En efecte, en el procés penal es distingeixen dues grans fases o períodes: una primera fase d'esbrinament dels elements criminals d'un determinat fet aparentment delictiu en la qual, si el jutge instructor determina que existeixen indicis racionals de criminalitat, es conclou amb l'ordre de processament; i una segona fase que es desenvolupa davant el Jutge penal o de l'Audiència Provincial , en la qual es durà a terme l'enjudiciament pròpiament dit del fet delictiu.

Quant al detall dels territoris estudiats, veiem com "Espanya sense Catalunya" ocupa la primera posició quant al volum d'assumptes ingressats, com no pot ser d'una altra manera, tenint en compte que és el territori que ocupa una major extensió. No obstant això, si comparem els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB" entre si, veiem com aquest registra un major nombre d'ingressos respecte a aquell, malgrat ocupar un menor espai geogràfic. La causa explicativa d'aquest fenomen, és que en la "demarcació ICAB", es concentra un major volum de població i una major activitat econòmica i industrial.

Finalment, veiem com la variació interanual, dins de la tendència a la baixa a la qual hem fet referència, és més continguda al territori de "Catalunya sense ICAB". Això és a causa de l'increment dels delictes a les zones rurals, com l'entrada en finques rústiques o el robatori de coure i alumini, tal i com es recull en el Pla General de Seguretat de Catalunya 2014-2015.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTES INGRESSATS. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ

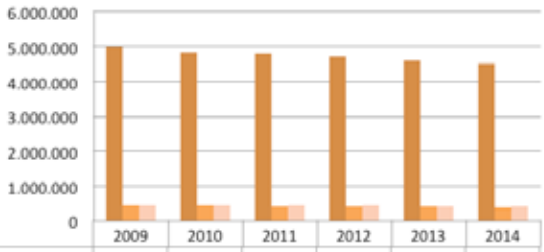

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	4.980.712	4.851.625	4.813.226	4.734.686	4.620.163	4.525.223
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	440.355	446.339	428.643	423.169	416.330	403.279
DEMARCACIÓ ICAB	465.080	452.220	445.833	439.154	424.717	411.642

Gràfic 24. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Assumptes resolts

En el gràfic 25, es fa una comparativa territorial dels assumptes resolts pels jutjats de primera instància i instrucció, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En termes generals veiem com l'evolució de la gràfica es correspon amb la dels assumptes ingressats (gràfic 24). Així, d'un total de 5.886.147 assumptes resolts a l'any 2009, passem a 5.428.660 a l'any 2014, la qual cosa significa que s'ha produït un regressió del 8%, correlativa a l'evolució dels assumptes ingressats. Aquest descens és més pronunciat en la "demarcació ICAB", d'un 10%; mentre que a "Espanya sense Catalunya" i a "Catalunya sense demarcació ICAB", la regressió és d'un 8% i un 7%, respectivament.

Durant els primers anys de la sèrie, veiem com es resol un nombre inferior d'assumptes respecte al volum d'ingressos que es produeixen en un mateix exercici. No obstant això, a partir de l'any 2012, el nombre d'expedients resolts és superior al dels ingressats, la qual cosa sens dubte és una dada positiva doncs això repercutirà favorablement en els principals indicadors judicials.

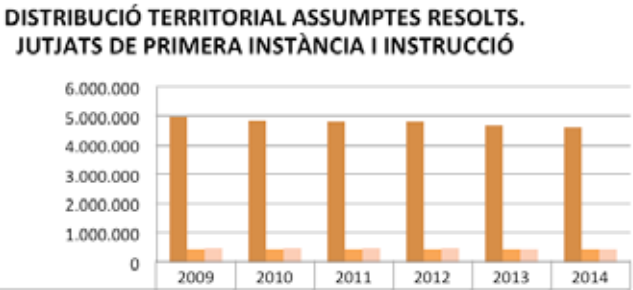

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	4.967.915	4.830.965	4.809.793	4.795.226	4.685.726	4.593.120
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	443.031	445.243	433.140	433.409	428.648	413.794
DEMARCACIÓ ICAB	470.001	458.704	453.939	450.350	436.050	421.746

Gràfic 25. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 26, podem veure l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar, en els jutjats de primera instància i instrucció, així com una comparativa territorial, durant el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest veiem com es produeix un descens gradual del volum d'assumptes pendents al finalitzar, a mesura que es van succeint els anys. Així, a l'any 2009 resten per finalitzar un total de 875.390 assumptes, mentre que a l'any 2014, els assumptes pendents al final de l'exercici són 690.274, la qual cosa suposa una reducció del 21%. Això significa que l'acumulació dels assumptes en els jutjats de primera instància és cada vegada menor, i que el descens del nombre d'assumptes pendents al finalitzar és superior al volum d'assumptes ingressats, que és del 9% (gràfic 24).

Aquest descens en el període 2009-2014, és més acusat en la "demarcació ICAB", doncs és d'un 30%; mentre que als territoris de "Espanya sense Catalunya" i a "Catalunya sense demarcació ICAB", la reducció és d'un 20% i d'un 23%, respectivament.

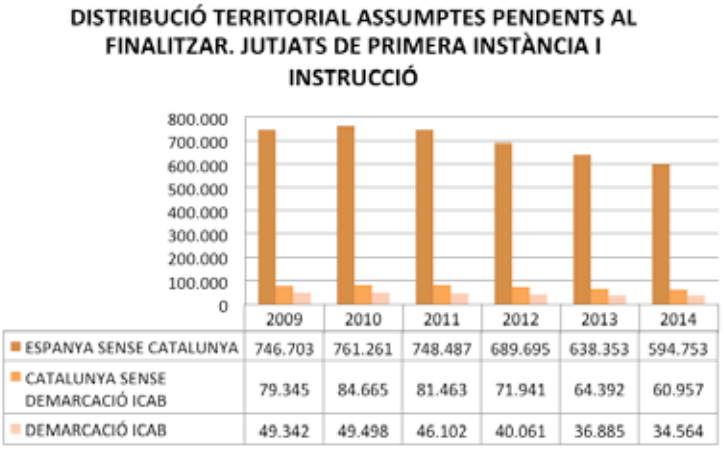

Gràfic 26. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Principals indicadors judicials.

Taxa de resolució

En el gràfic 27 tenim una comparativa territorial sobre l'evolució de la taxa de resolució, en els jutjats de primera instància i instrucció, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, podem veure com la tendència general de la taxa es mostra a l'alça, doncs d'una resolució mitjana del 100% a l'any 2009, passem a un altre del 102% a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 2%. En efecte, en haver-se produït una disminució dels assumptes ingressats (gràfic 24), la capacitat resolutiva dels tribunals s'ha vist incrementada, en haver d'enfrontar-se aquests a una menor càrrega de treball. Aquest fenomen ja s'intueix en el desenvolupament de la tendència a la baixa dels assumptes pendents al finalitzar (gràfic 26), que reflecteix un descens important en l'acumulació d'assumptes.

Quant al detall dels territoris analitzats, veiem com "Espanya sense Catalunya" presenta la taxa de resolució més baixa al llarg de tota la seqüència. D'altra banda, veiem que fins a l'any 2012, la primera posició l'ocupa l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB"; mentre que a partir de l'any 2013, és el territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", la que registra una taxa de resolució major.

Finalment, de la mateixa manera que succeeix amb la taxa de resolució referida a la jurisdicció penal a nivell general (gràfic 9), les dades relatives a la capacitat resolutiva dels jutjats de primera instància i instrucció, es mouen en una forquila molt estreta.

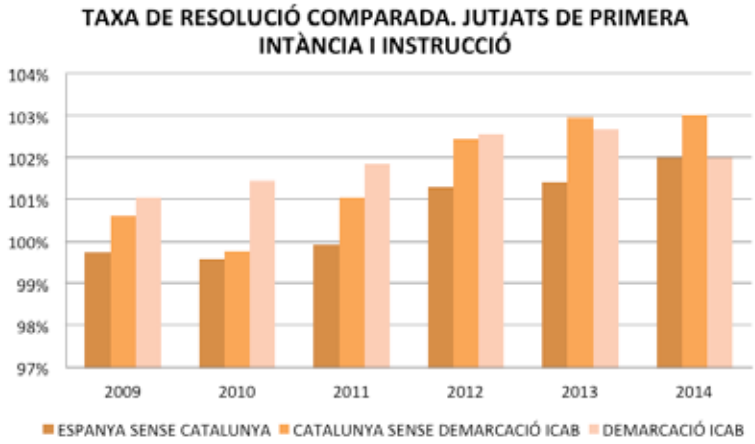

Gràfic 27. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Taxa de pendència

En el gràfic 28 s'analitza el desenvolupament de la taxa de pendència en els jutjats de primera instància i instrucció, entre els anys 2009 i 2014, fent una distinció entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la taxa de pendència discorre de forma paral·lela a la registrada en la jurisdicció penal en termes generals (gràfic 14). En efecte, la tendència als tres territoris es mostra regressiva a mesura que se succeeixen els anys. A més, veiem com els valors registrats se situen tots per sota del 20%, la qual cosa sens dubte és una dada positiva, tenint en compte la tipologia d'assumptes dels quals coneixen aquests òrgans.

Destaca com el territori de la "demarcació ICAB", presenta la taxa de resolució més baixa de tota la seqüència, amb una mitjana del 15%, i una variació interanual del 19% en el període 2009-2014. Mentre que "Catalunya sense demarcació ICAB", registra les taxes de resolució més altes, entorn d'un 20%, i una reducció del 14% a l'any 2014 respecte a l'any 2009; i "Espanya sense Catalunya" es mou en una taxa del 17%, amb una variació del 6% en el mateix període.

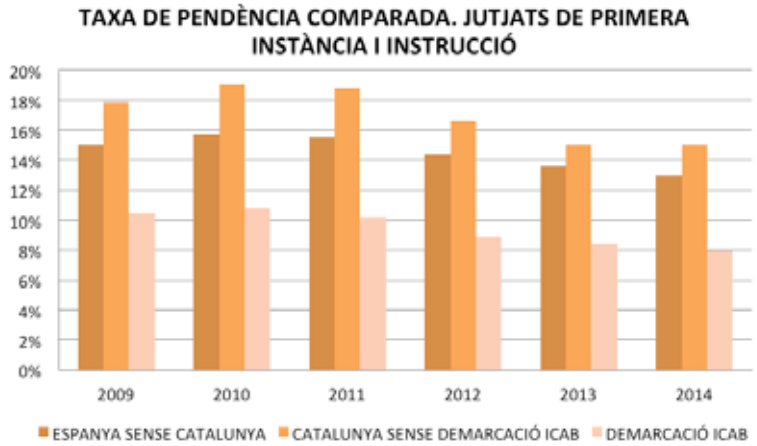

Gràfic 28. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Taxa de congestió

En el gràfic 29, podem veure l'evolució de la taxa de congestió referida als jutjats de primera instància i instrucció, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

De la mateixa manera que succeïa en els altres dos indicadors estudiats, la taxa de congestió reflecteix un descens gradual a mesura que es van succeint els anys i d'acord amb la tendència registrada en la jurisdicció penal en termes generals. Així, d'una taxa de congestió mitjana del 114% a l'any 2009, passem a una altra del 111% a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 3%.

Entrant en el detall dels territoris, veiem com "Catalunya sense demarcació ICAB" és el que registra les majors taxes de congestió al llarg de tota la sèrie; mentre que la "demarcació ICAB" és la que presenta un menor col·lapse judicial. Així, a l'any 2013, veiem com en la "demarcació ICAB" s'anota la xifra més baixa de la sèrie, un 107%, mentre que a l'any 2011 a "Catalunya sense demarcació ICAB" es registra la més alta, un 116%. Pel que, tal i com s'ha comentant abans, les xifres llançades pels indicadors judicials en els jutjats de primera instància i instrucció de les tres circumscripcions, es mouen en una forquila molt estreta.

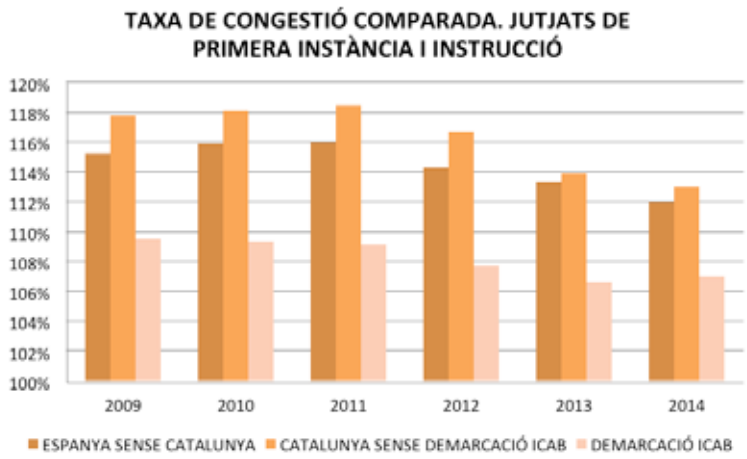

Gràfic 29. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

En el gràfic 30, tenim un quadre amb el resultat dels principals indicadors judicials, referits als concrets òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB", a l'any 2014. Els resultats varien ostensiblement en funció del concret òrgan judicial que mirem. No obstant això, dins de cada partit judicial, s'ha ressaltat els valors més alts registrats pels òrgans judicials per a cadascuna de les taxes.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II Nº 1 ARENYS DE MAR	103%	112%	14%
J1II Nº 2 ARENYS DE MAR	103%	114%	22%
J1II Nº 3 ARENYS DE MAR	98%	116%	16%
J1II Nº 4 ARENYS DE MAR	102%	117%	17%
J1II Nº 5 ARENYS DE MAR	80%	151%	26%
J1II Nº 6 ARENYS DE MAR	97%	116%	16%
J1II Nº 7 ARENYS DE MAR	107%	110%	11%
J1II Nº 1 IGUALADA	104%	114%	18%
J1II Nº 2 IGUALADA	95%	130%	20%
J1II Nº 3 IGUALADA	106%	110%	13%
J1II Nº 4 IGUALADA	101%	111%	14%
J1II Nº 5 IGUALADA	105%	111%	15%
J1II Nº 1 BERGA	85%	158%	58%
J1II Nº 2 BERGA	115%	127%	30%
J1II Nº 1 VILAFRANCA DEL PENEDES	102%	123%	23%
J1II Nº 2 VILAFRANCA DEL PENEDES	107%	113%	15%
J1II Nº 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	102%	110%	10%
J1II Nº 4 VILAFRANCA DEL PENEDES	99%	116%	18%
J1II Nº 5 VILAFRANCA DEL PENEDES	105%	114%	20%
JI Nº 1 BADALONA	100%	108%	8%
JI Nº 2 BADALONA	104%	107%	7%
JI Nº 3 BADALONA	107%	111%	13%
JI Nº 4 BADALONA	102%	106%	7%
JI Nº 5 BADALONA	99%	109%	9%
JI Nº 1 BARCELONA	104%	105%	8%
JI Nº 2 BARCELONA	102%	103%	6%
JI Nº 3 BARCELONA	102%	103%	5%
JI Nº 4 BARCELONA	104%	101%	5%
JI Nº 5 BARCELONA	100%	107%	7%
JI Nº 6 BARCELONA	100%	105%	5%
JI Nº 7 BARCELONA	102%	103%	4%

JI Nº 8 BARCELONA	102%	104%	6%
JI Nº 9 BARCELONA	102%	105%	7%
JI Nº 10 BARCELONA	100%	106%	6%
JI Nº 11 BARCELONA	102%	103%	6%
JI Nº 12 BARCELONA	105%	102%	7%
JI Nº 13 BARCELONA	98%	109%	9%
JI Nº 14 BARCELONA	101%	105%	6%
JI Nº 15 BARCELONA	104%	100%	4%
JI Nº 16 BARCELONA	104%	101%	5%
JI Nº 17 BARCELONA	103%	103%	4%
JI Nº 18 BARCELONA	100%	107%	7%
JI Nº 19 BARCELONA	99%	106%	6%
JI Nº 20 BARCELONA	103%	104%	7%
JI Nº 21 BARCELONA	105%	104%	7%
JI Nº 22 BARCELONA	101%	102%	3%
JI Nº 23 BARCELONA	100%	105%	6%
JI Nº 24 BARCELONA	100%	106%	6%
JI Nº 25 BARCELONA	99%	106%	6%
JI Nº 26 BARCELONA	123%	85%	4%
JI Nº 27 BARCELONA	104%	102%	6%
JI Nº 28 BARCELONA	100%	104%	5%
JI Nº 29 BARCELONA	103%	105%	8%
JI Nº 30 BARCELONA	100%	105%	6%
JI Nº 31 BARCELONA	108%	95%	3%
JI Nº 32 BARCELONA	103%	105%	7%
JI Nº 33 BARCELONA	104%	101%	5%
J1II Nº 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	114%	106%	14%
J1II Nº 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	110%	106%	10%
J1II Nº 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	101%	108%	8%
J1II Nº 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	109%	110%	13%
J1II Nº 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	99%	112%	12%
J1II Nº 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	103%	122%	13%
J1II Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	106%	115%	17%
J1II Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	108%	107%	7%
J1II Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	106%	126%	26%
J1II Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	118%	109%	10%
J1II Nº 5 VILANOVA I LA GELTRU	100%	109%	10%
J1II Nº 6 VILANOVA I LA GELTRU	99%	105%	5%
J1II Nº 7 VILANOVA I LA GELTRU	102%	106%	6%
J1II Nº 8 VILANOVA I LA GELTRU	91%	146%	34%
J1II Nº 9 VILANOVA I LA GELTRU	97%	109%	9%
JI Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	100%	108%	10%
JI Nº 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	104%	100%	4%
JI Nº 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	101%	109%	10%
JI Nº 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	100%	106%	7%
JI Nº 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	102%	104%	5%
J1II Nº 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	101%	109%	11%
J1II Nº 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	105%	102%	4%
J1II Nº 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	104%	107%	11%
J1II Nº 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	101%	109%	12%
J1II Nº 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	102%	112%	12%
J1II Nº 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	112%	111%	12%
J1II Nº 1 CORNELLA DE LLOBREGAT	100%	110%	11%
J1II Nº 2 CORNELLA DE LLOBREGAT	102%	111%	11%
J1II Nº 3 CORNELLA DE LLOBREGAT	100%	112%	12%
J1II Nº 4 CORNELLA DE LLOBREGAT	103%	110%	10%

J1II Nº 1 GAVA	100%	112%	12%
J1II Nº 2 GAVA	102%	108%	9%
J1II Nº 3 GAVA	104%	106%	7%
J1II Nº 4 GAVA	94%	114%	16%
J1II Nº 5 GAVA	102%	106%	6%
J1II Nº 6 GAVA	100%	109%	9%
J1II Nº 7 GAVA	107%	111%	12%
J1II Nº 8 GAVA	105%	118%	20%
J1II Nº 9 GAVA	100%	109%	9%
J1II Nº 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	109%	101%	6%
J1II Nº 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	103%	107%	7%
J1II Nº 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	100%	107%	7%
J1II Nº 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	102%	107%	8%
J1II Nº 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	104%	115%	15%

Gràfic 30. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció. Demarcació ICAB. Any 2014.

3.2 Jutjats del Penal

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 31 podem veure l'evolució dels assumptes ingressats en els Jutjats penals, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

D'una banda, veiem com el volum d'aquests és notablement inferior a la dels jutjats de primera instància i instrucció (gràfic 24). Tal i com hem comentat abans, el procediment penal es divideix en dues grans fases: una d'instrucció, en la qual es duu a terme la recerca d'un fet amb aparença delictiva, i una altra d'enjudiciament en la qual es duu a terme la resolució del mateix atenent a les normes substantives d'aplicació. Perquè un determinat assumpte passi a la segona fase, és necessari que el jutge instructor consideri que sobre aquest fet, pesen uns indicis racionals de criminalitat en relació a un determinat subjecte. Pel que, en la instrucció de molts expedients, pot ocórrer: que el jutge conclogui que no concorren les circumstàncies suficients i els requisits necessaris perquè ingressi en un Jutjat Penal; que després de la fase d'instrucció i a causa de la gravetat de la pena, aquest sigui competència de l'Audiència Provincial; o bé que el fet penalment rellevant no estigui tipificat com a delicte sinó com una falta, la resolució de la qual competeix al propi jutjat de primera instància i instrucció.

D'altra banda, d'acord amb el descens del volum d'assumptes registrats en la jurisdicció penal en general (gràfic 5) i en els jutjats de primera instància i instrucció en particular (gràfic 24), veiem com la tendència dels expedients ingressats en els jutjats penals es manifesta a la baixa. Així, d'un total de 363.619 assumptes ingressats a l'any 2009, passem a 320.927 a l'any 2014, la qual cosa suposa un descens del 12%. Aquesta regressió és més pronunciada en la "demarcació ICAB", on es registra una variació entre l'any 2009 i l'any 2014, del 23%; mentre que als territoris de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", la reducció és d'un 11% i un 7%, respectivament.

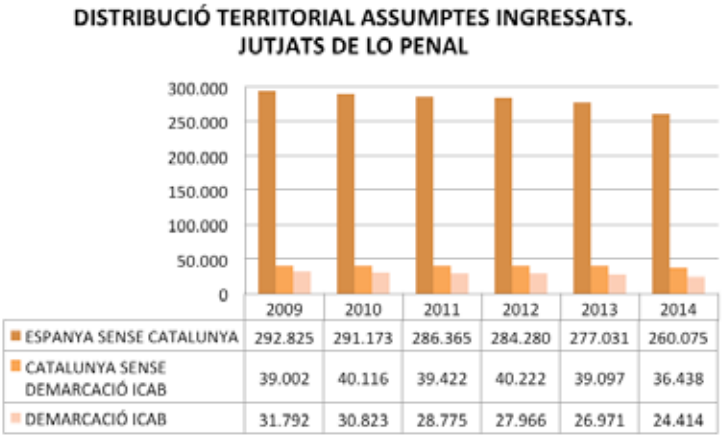

Gràfic 31. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats del Penal.

Assumptes resolts

En el gràfic 32 tenim una distribució territorial dels assumptes resolts pels jutjats penals, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest veiem com fins a l'any 2012, la tendència de la gràfica reflecteix un creixement constant del volum total d'assumptes resolts. La causa d'aquest fenomen, la trobem en el fet de que en registrar-se un descens gradual del nombre d'assumptes ingressats en els últims anys, els òrgans judicials veuen augmentada la seva capacitat resolutiva tenint en compte que s'han d'enfrontar a una menor càrrega de treball. D'altra banda, la implantació de la Nova Oficina Judicial, com a part del Pla de Modernització de la Justícia (sobre el qual s'ha fet referència en el Capítol dedicat a el "Àmbit civil") ha contribuït a augmentar la capacitat resolutiva dels tribunals. No obstant això, en els dos últims anys, veiem com es produeix un canvi en la tendència i el nombre d'assumptes resolts comença a caure. Encara que aquest pot ser a causa de la menor entrada d'assumptes a la qual abans s'ha fet referència.

Quant al detall dels territoris, la variació en el període 2009-2014 a penes és d'un punt percentual en les circumscripcions de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya sense demarcació *CAB", doncs després de l'increment dels assumptes resolts comentat, en els dos últims anys es torna als nivells del 2009. No obstant això, en la "demarcació ICAB", la variació interanual en el mateix període és d'un 9%, doncs de 26.114 assumptes resolts a l'any 2009, passem a 28.539 a l'any 2014.

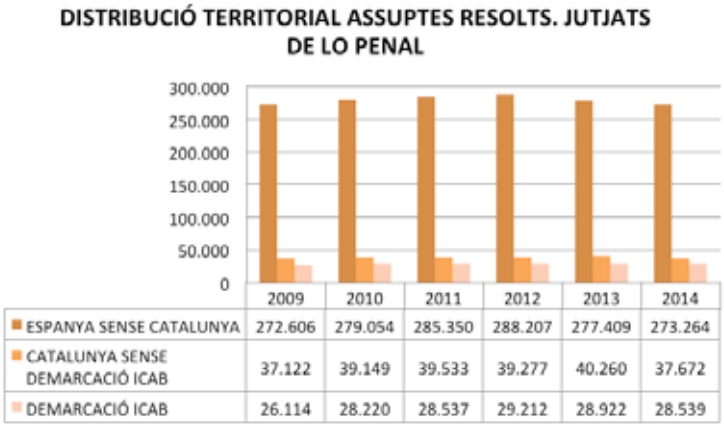

Gràfic 32. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats del Penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 33 es fa una distribució territorial dels assumptes pendents al finalitzar en els jutjats penals, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, el nombre d'assumptes que resten al final de cada exercici, creix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 175.650 assumptes pendents a l'any 2009, passem a un total de 203.211 expedients a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 16%.

No obstant això, entrant en el detall dels territoris analitzats, veiem com a l'any 2014 es produeix un descens dels assumptes pendents als territoris de "Espanya sense Catalunya" i en la "demarcació ICAB". En efecte, la circumscripció de "Catalunya sense demarcació ICAB", és l'única que registra un augment dels assumptes pendents al llarg de tota la sèrie.

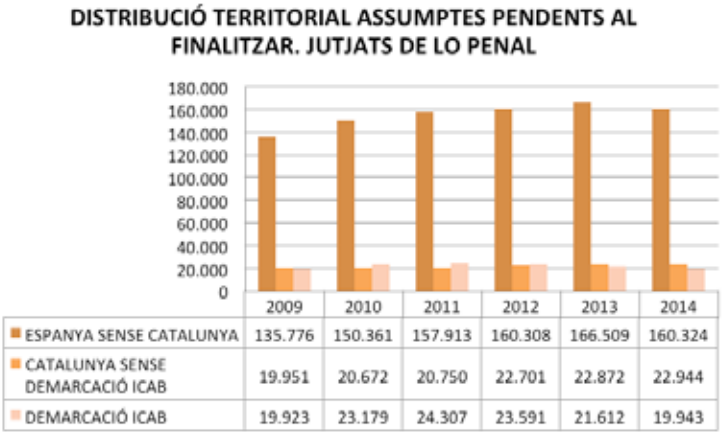

Gràfic 33. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats del Penal.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 34, podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució en els jutjats penals, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En termes generals, veiem com la capacitat resolutiva dels jutjats penals augmenta a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'una taxa mitjana del 90% a l'any 2009 passem a una altra del 108% a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 20%. Això es deu al descens del volum d'assumptes registrats, i a la implantació de la *NOJ, que ha ajudat a aconseguir uns millors resultats en la ràtio de resolució dels nostres tribunals.

Quant als territoris analitzats, destaca l'evolució de la "demarcació ICAB", doncs de registrar la taxa de resolució més baixa a l'any 2009 (un 82%) es passa a anotar un 117% a l'any 2014, la xifra més alta de la sèrie. Es tracta del progrés més accentuat, en comparació a la resta de territoris. Així, en la "demarcació ICAB" l'augment ha estat d'un 42%, mentre que a "Espanya sense Catalunya" i a "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa de resolució ha pujat un 13 % i un 9%, respectivament.

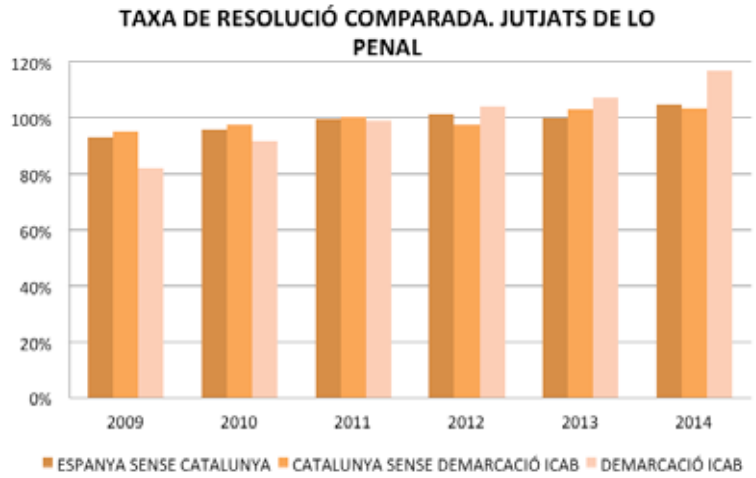

Gràfic 34. Taxa de resolució comparada. Jutjats del Penal.

Taxa de pendència

En el gràfic 35 podem veure l'evolució de la taxa de pendència en els jutjats penals, així com una comparativa de la mateixa entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En primer lloc, veiem que els valors registrats en la taxa de pendència són ostensiblement superiors als anotats en els jutjats de primera instància i instrucció (gràfic 28) i als de la jurisdicció penal en terme generals (gràfic 14). Cal dir, que molts dels casos que arriben al coneixement dels jutjats penals, són casos d'una gravetat i una complexitat especial. Al cap i a la fi, el dret penal és la "últim ràtio" del Dret, i els assumptes sobre els quals coneix han d'estar a tot moment sota un prisma garantista estricte, tenint en compte la gravetat de les penes que sobre els mateixos es pot resoldre.

En segon lloc, veiem com el territori que major pendència judicial presenta és la "demarcació ICAB", amb una taxa que gira entorn del 78% de mitjana. Mentre que en els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa de pendència se situa en un 56% de mitjana.

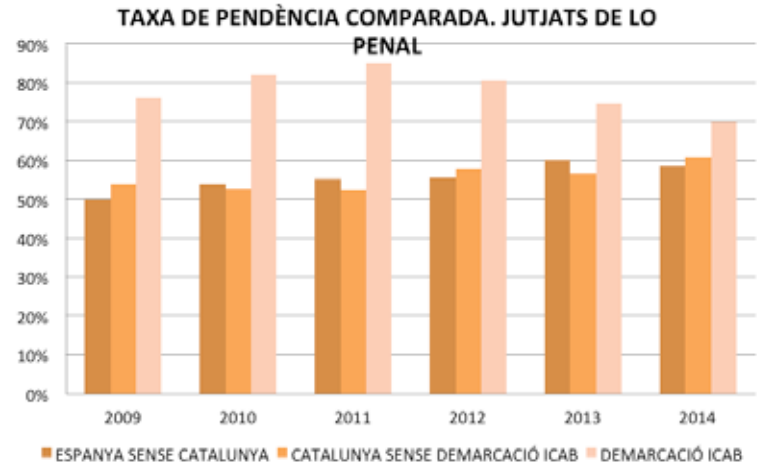

Gràfic 35. Taxa de resolució pendència. Jutjats del Penal.

Taxa de congestió

Quant a l'evolució anual de la taxa de congestió, en el gràfic 36 es fa una comparativa territorial de la mateixa sobre els jutjats penals, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014.

En aquest veiem com, en conjunt, durant els primers anys de la gràfica la taxa de congestió registra un lleuger augment fins a l'any 2012, en el qual es produeix de nou una regressió. No obstant això, quant a la variació de la taxa, malgrat les fluctuacions comentades, veiem com a l'any 2014 la congestió judicial dels jutjats penals, torna a estar als mateixos nivells que a l'any 2009.

En relació als territoris analitzats, les fluctuacions són més acusades en la "demarcació ICAB", en comparació dels altres dos territoris. En aquest, veiem com es registren les taxes de congestió més altes al llarg de tota la sèrie. Mentre que en els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", la variació interanual de la taxa de congestió és d'amb prou feines uns pocs punts percentuals sent la seva evolució, per tant, més estable.

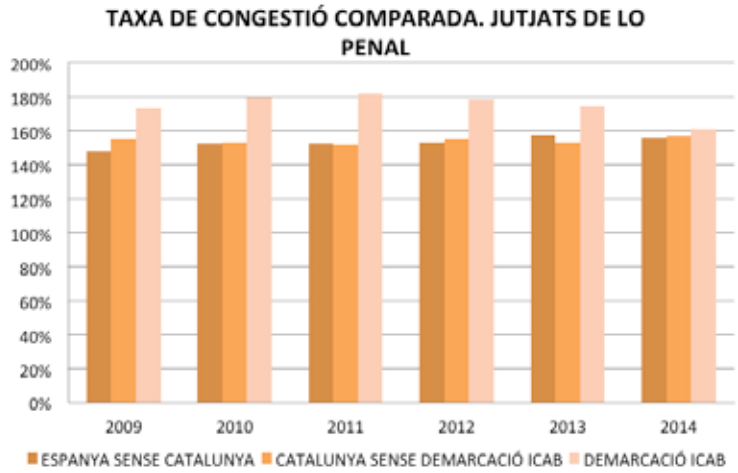

Gràfic 36. Taxa de congestió comparada. Jutjats del Penal.

En el gràfic 37 tenim una taula amb els resultats dels principals indicadors judicials en els jutjats penals que formen part de la "demarcació ICAB", durant l'any 2014.

En el partit judicial de Barcelona, veiem com el jutjat penal que registra una taxa de resolució major, és el N° 17; mentre que les taxes de congestió i de pendència més altes, s'anoten en el N° 10. Quant al partit judicial d'Arenys de Mar, és el Jutjat penal N° 1 el que registra els valors més alts en els tres principals indicadors judicials. Finalment, en el partit judicial de Vilanova i la Geltrú, la taxa de resolució més elevada es produeix en el Jutjat de la penal N° 3, mentre que és el N° 2 el que anota les xifres més altes quant a les taxes de congestió i de pendència es refereix.

LA LUPA. JUTJATS DE LO PENAL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JP Nº 1 BARCELONA	136%	175%	87%
JP Nº 2 BARCELONA	120%	188%	92%
JP Nº 3 BARCELONA	122%	155%	63%
JP Nº 4 BARCELONA	139%	97%	82%
JP Nº 5 BARCELONA	117%	156%	58%

JP Nº 6 BARCELONA	130%	133%	43%
JP Nº 7 BARCELONA	129%	148%	62%
JP Nº 8 BARCELONA	132%	164%	71%
JP Nº 9 BARCELONA	130%	178%	83%
JP Nº 10 BARCELONA	103%	247%	147%
JP Nº 11 BARCELONA	126%	138%	51%
JP Nº 13 BARCELONA	124%	185%	110%
JP Nº 14 BARCELONA	141%	185%	94%
JP Nº 16 BARCELONA	126%	178%	83%
JP Nº 17 BARCELONA	145%	165%	112%
JP Nº 18 BARCELONA	123%	170%	104%
JP Nº 19 BARCELONA	125%	132%	46%
JP Nº 20 BARCELONA	123%	117%	27%
JP Nº 22 BARCELONA	111%	238%	138%
JP Nº 23 BARCELONA	123%	105%	5%
JP Nº 25 BARCELONA	124%	156%	57%
JP Nº 26 BARCELONA	119%	147%	47%
JP Nº 27 BARCELONA	138%	115%	23%
JP Nº 28 BARCELONA	115%	134%	37%
JP Nº 1 ARENYS DE MAR	111%	117%	16%
JP Nº 2 ARENYS DE MAR	110%	104%	9%
JP Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	105%	350%	259%
JP Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	83%	386%	286%
JP Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	117%	187%	89%
JP Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	113%	120%	20%

Gràfic 37. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats penals. Demarcació ICAB. Any 2014.

Les conformitats

La conformitat en l'àmbit penal és una institució processal que permet alleujar una certa càrrega de treball als òrgans judicials, en aquells assumptes en els quals les circumstàncies del cas es presenten d'una forma relativament clara. Per al reu suposa una oportunitat en virtut de la qual si reconeix l'autoria dels fets que se li imputen, s'estableix una rebaixa de la pena, a més d'evitar la celebració de la vista amb l'efecte estigmatizador que això suposa. La seva regulació la trobem en els arts. 655 i 688 a 700 de la LECrim, i ha estat objecte d'un protocol d'actuació subscrit entre la Fiscalia General d'Estat i el Consell General de l'Advocacia Espanyola, el dia 1 d'abril del 2009. Per tant, es tracta d'un mecanisme la importància del qual en l'àmbit penal, bé mereix un apartat específic sobre la seva evolució en els últims anys.

En el gràfic 38, podem veure un quadre amb una comparativa entre les resolucions dictades pels jutjats penals que formen part de la "demarcació ICAB", distingint entre aquelles que dimanen

d'una conformitat prèvia de la resta. S'ha fet una comparativa entre els anys 2013 i 2014. En la gràfica, veiem com les conformitats representen un volum important de les resolucions dictades en total. En efecte, a l'any 2013, d'un total de 15.303 resolucions, un 37% de les mateixes han estat dictades en el marc d'una conformitat prèvia. Mentre que a l'any 2014, el volum de conformitats que han motivat una resolució, suposen un 40% sobre el total, la qual cosa suposa un increment interanual del 7%.

RESOLUCIONS DELS JUTJATS DE LO PENAL. DEMARCACIÓ ICAB				
JUTJATS	2013		2014	
	CONFORMITATS	RESTANTS	CONFORMITATS	RESTANTS
JP Nº 1 BARCELONA	182	308	247	334
JP Nº 2 BARCELONA	215	297	212	287
JP Nº 3 BARCELONA	170	320	223	299
JP Nº 4 BARCELONA	242	306	215	344
JP Nº 5 BARCELONA	204	312	198	294
JP Nº 6 BARCELONA	221	326	237	295
JP Nº 7 BARCELONA	279	323	223	311
JP Nº 8 BARCELONA	222	328	215	331
JP Nº 9 BARCELONA	220	361	235	348
JP Nº 10 BARCELONA	109	349	148	329
JP Nº 11 BARCELONA	177	379	187	369
JP Nº 13 BARCELONA	182	318	200	297
JP Nº 14 BARCELONA	207	296	237	303
JP Nº 16 BARCELONA	201	300	206	339
JP Nº 17 BARCELONA	168	315	212	318
JP Nº 18 BARCELONA	172	414	214	319
JP Nº 19 BARCELONA	203	305	220	287
JP Nº 20 BARCELONA	267	330	246	300
JP Nº 22 BARCELONA	118	273	186	254
JP Nº 23 BARCELONA	180	398	196	356
JP Nº 25 BARCELONA	178	369	203	392
JP Nº 26 BARCELONA	152	306	182	343
JP Nº 27 BARCELONA	262	338	241	362
JP Nº 28 BARCELONA	198	400	213	311
JP Nº 1 ARENYS DE MAR	104	219	98	275
JP Nº 2 ARENYS DE MAR	98	225	123	238
JP Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	189	256	203	227
JP Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	184	293	241	225
JP Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	338	232	331	273
JP Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	87	380	93	354
TOTAL	5.729	9.576	6.185	9.314

Gràfic 38. Resolucions dels jutjats penals amb conformitat prèvia amb l'acusat. Demarcació ICAB.

En el gràfic 39 podem contemplar l'evolució del volum de conformitats dictades en els jutjats penals, i la seva distribució en comparació de la resta de resolucions. En aquest, veiem que a mesura que es van succeint els anys, el nombre de conformitats augmenta de forma progressiva. Així, les conformitats augmenten d'un 28% a l'any 2009 a un 40% a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 43%.

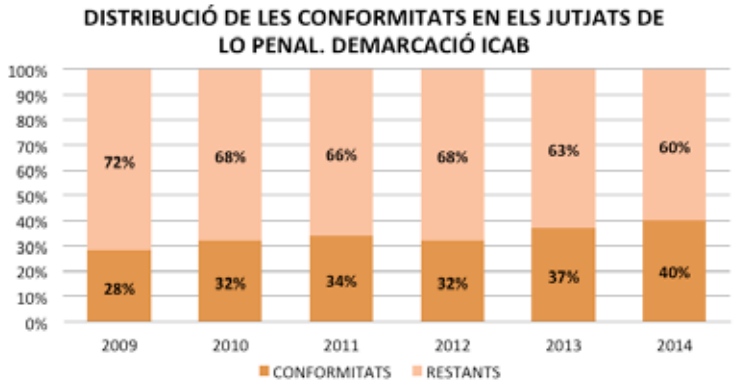

Gràfic 39. Distribució de les conformitats en els Jutjats del Penal. Demarcació ICAB.

3.3 Audiències Provincials. Sales penals

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 40 podem observar l'evolució del nombre d'assumptes ingressats en les Audiències Provincials, dins de la jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com en conjunt, a mesura que es van succeint els anys, el volum d'assumptes ingressats en aquest òrgan judicial, augmenta de forma progressiva. Així, d'un total de 163.080 ingressos a l'any 2009, passem a 181.598 a l'any 2014, la qual cosa suposa un augment del 11%. No obstant això, en l'últim any, es registra un lleuger descens del volum d'assumptes ingressats, respecte a l'any 2013, d'acord amb la disminució del nombre d'assumptes ingressats tant en els jutjats de primera instància i instrucció (gràfic 24), com en els jutjats penals (gràfic 31).

Quant als àmbits territorials analitzats, veiem com aquest increment al que s'ha fet referència, és més acusat en les circumscripcions de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", sent aquest d'un 12%. Mentre que en la "demarcació ICAB", la pujada del nombre d'assumptes ingressats en les audiències provincials en el període 2009-2014 és d'un 5%.

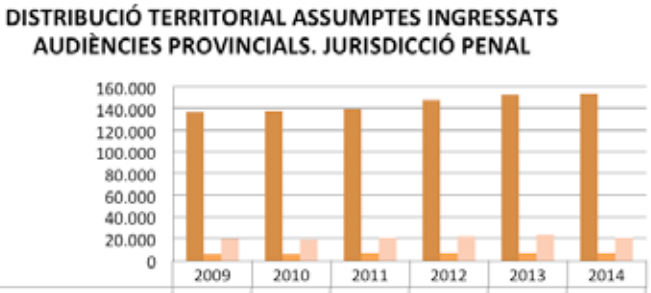

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	137.003	137.622	139.484	147.910	152.681	153.696
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	5.824	6.036	6.488	7.075	6.857	6.549
DEMARCACIÓ ICAB	20.253	19.217	20.582	21.607	22.693	21.353

Gràfic 40. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el gràfic 41 tenim una distribució territorial dels assumptes resolts en les audiències provincials, dins de la jurisdicció penal, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, veiem com l'evolució dels assumptes resolts és correlativa a la dels assumptes ingressats, analitzats en la gràfica anterior. En efecte, d'un total de 161.078 assumptes resolts a l'any 2009, passem a 184.786 expedients a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 15%. Cal dir, que malgrat que en l'últim any es produeix una menor entrada d'assumptes (gràfic 40), el volum d'expedients resolts no ha deixat de créixer.

Quant a la comparativa territorial, veiem com els àmbits de "Espanya sense Catalunya" i de la "demarcació ICAB", presenten un increment més acusat dels assumptes resolts: aquest és d'un 15% i d'un 16%, respectivament. No obstant això, al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", la progressió és d'un 9%.

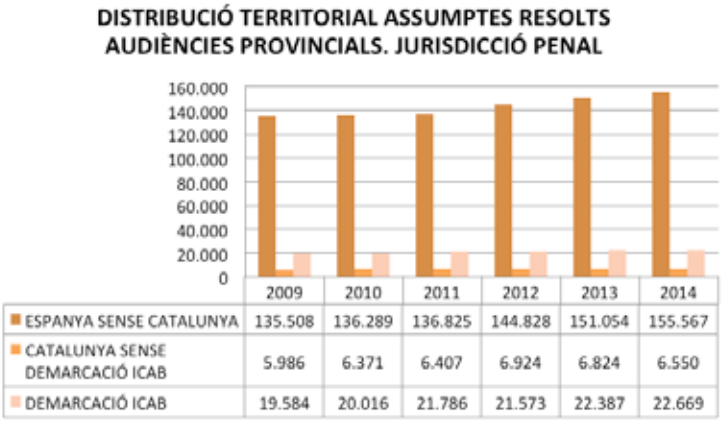

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumptes resolts. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 42 podem veure l'evolució del volum d'assumptes pendents al finalitzar en les audiències provincials, en el període que va de l'any 2009 a l'any 2014.

D'una banda, el desenvolupament de la gràfica es correspon amb l'activitat judicial exposada anteriorment, quant als assumptes ingressats i als assumptes resolts. D'altra banda, veiem com en conjunt, es produeix un augment dels assumptes que resten per finalitzar a mesura que se succeeixen els anys, amb l'excepció de l'any 2014, en el que es produeix un descens dels mateixos.

D'altra banda, quant a la variació interanual en el període 2009-2014 als diferents territoris analitzats, veiem com a "Espanya sense Catalunya" es registra un augment del 20% dels assumptes pendents al finalitzar; mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", aquesta variació és regressiva, doncs s'anota un descens del 23% i del 41%, respectivament.

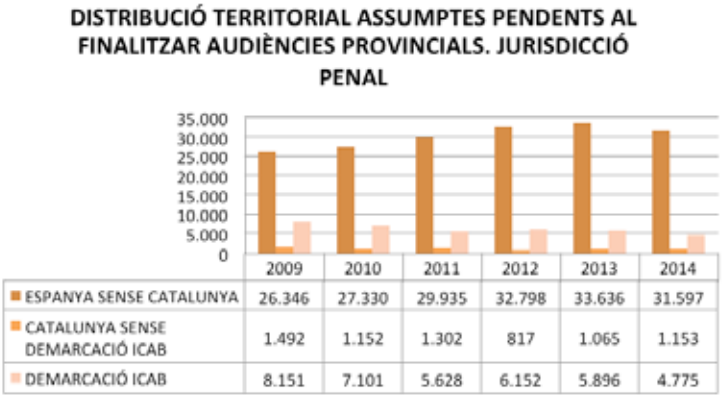

Gràfic 42. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 43 podem veure com ha estat el desenvolupament de la taxa de resolució en les audiències provincials, dins de la jurisdicció penal, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Considerant la gràfica en el seu conjunt, veiem com es produeix una lleugera progressió en la capacitat resolutiva dels tribunals. Així, d'una taxa de resolució mitjana del 99% a l'any 2009, passem

a una altra del 102% a l'any 2014, la qual cosa implica un increment del 3%. No obstant això, entrant en l'anàlisi concret de les tres demarcacions territorials, veiem com cadascuna d'elles presenta un desenvolupament diferent. En efecte, en els àmbits geogràfics de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", la tendència de la taxa presenta unes marcades fluctuacions i discorre d'una manera més acordeónica; mentre que a "Espanya sense Catalunya", la corba té un desenvolupament més estable.

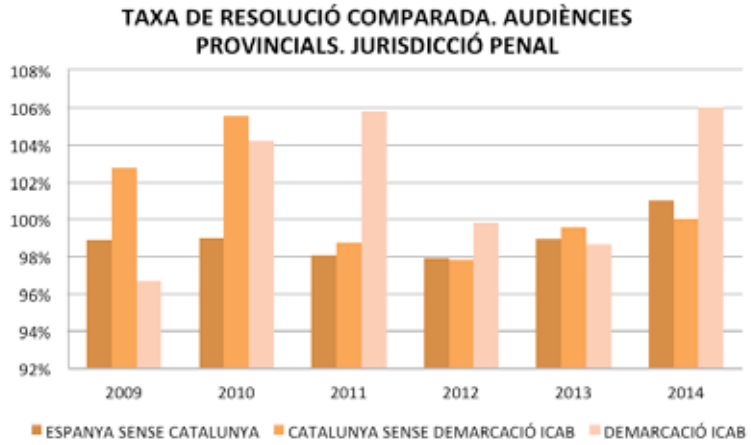

Gràfic 43. Taxa de resolució comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Taxa de pendència

En el gràfic 44, es fa una comparativa territorial de la taxa de pendència en les audiències provincials en l'àmbit penal, en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, veiem com la taxa de pendència considerada en el seu conjunt, es mostra a la baixa a mesura que es van succeint els anys. Així, d'una pendència judicial mitjana del 29% a l'any 2009, passem a unes altres del 20% a l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 31%. No obstant això, entrant en l'anàlisi detallada dels territoris, veiem com, de la mateixa manera que succeïa amb la taxa de resolució, el comportament de la gràfica presenta unes oscil·lacions més acusades en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB". De fet, mentre en aquests dos territoris la taxa de pendència disminueix, en un 28% i en un 50%, respectivament, a "Espanya sense Catalunya" s'incrementa en un 3%.

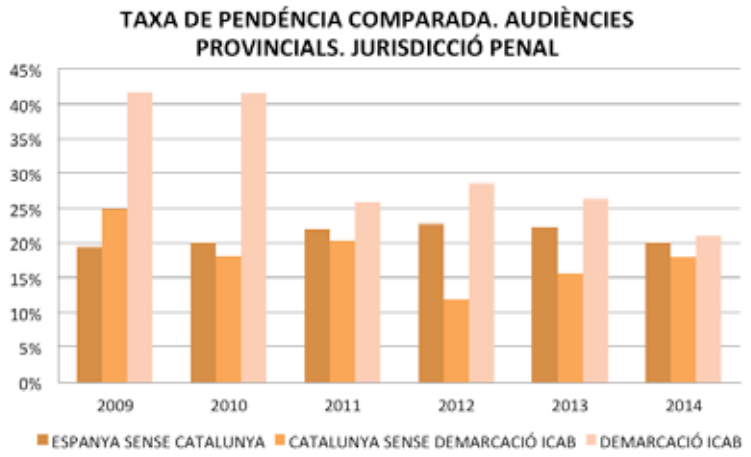

Gràfic 44. Taxa de pendència comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Taxa de congestió

En el gràfic 45, podem veure el desenvolupament de la taxa de congestió en les audiències provincials, dins de l'ordre jurisdiccional penal, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014.

A diferència de les taxes de resolució i de pendència, la taxa de congestió mostra un comportament més estable, quant a l'evolució de la tendència es refereix. Dins de la citada estabilitat, veiem com la corba mostra una lleugera regressió de la taxa de congestió, d'un 8% considerant els territoris de forma conjunta.

No obstant això, entrant en el detall de les circumscripcions analitzades, veiem com la que major variació interanual presenta, és la "demarcació ICAB". Així, en aquest territori passem d'una congestió judicial del 142% a l'any 2009 a una altra del 120% a l'any 2014, la qual cosa suposa un descens del 15%. A "Catalunya sense demarcació ICAB", aquesta regressió és una mica més continguda, d'un 9%; mentre que en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" a penes es produeixen variacions al llarg de línia temporal analitzada.

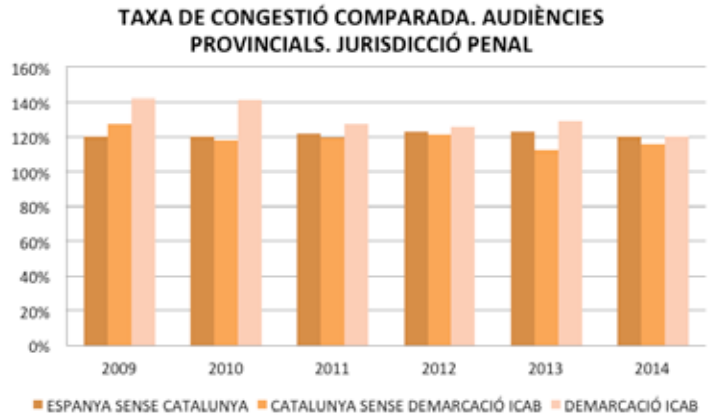

Gràfic 45. Taxa de congestió comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

En el gràfic 46, tenim una taula amb els resultats de les taxes de resolució, pendència i congestió, aplicades sobre les seccions de l'Audiència Provincial de Barcelona, respecte aquells assumptes que formen part de la jurisdicció penal, a l'any 2014.

En aquest, veiem com és la secció 20 la que registra la taxa de resolució més alta, i aquesta és d'un 147%; mentre les taxes de pendència i de congestió més elevades, es produeixen en la secció 9 de l'AP de Barcelona, i són del 52% i del 152%, respectivament.

LA LUPA. AUDIÈNCIES PROVINCIALS COMPETÈNCIA PENAL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
secc.2 AP BARCELONA	103%	9%	109%
secc.3 AP BARCELONA	105%	7%	108%
secc.5 AP BARCELONA	111%	7%	106%
secc.6 AP BARCELONA	101%	34%	134%
secc.7 AP BARCELONA	99%	6%	106%
secc.8 AP BARCELONA	111%	22%	122%
secc.9 AP BARCELONA	92%	52%	152%
secc.10 AP BARCELONA	106%	34%	132%
secc.20 AP BARCELONA	147%	9%	103%
secc.21 AP BARCELONA	98%	33%	133%
secc.22 AP BARCELONA	96%	19%	119%

Gràfic 46. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials de les Audiències Provincials. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB. Any 2014.

3.4 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal

El Tribunal Superior de Justícia suposa la culminació de l'organització judicial de la CCAA en la qual se circumscriu, d'acord amb els arts. 70 i ss. de la LOPJ. A tenor del que es disposa en l'art. 73 LOPJ, com a sala penal, el TSJ té competència per al coneixement de:

- Les causes penals que els Estatuts d'Autonomia reserven al coneixement dels Tribunals Superiors de Justícia.
- La instrucció i l'enjudiciament de les causes penals contra jutges, magistrats i membres del Ministeri Fiscal per delictes o faltes comesos en l'exercici del seu càrrec en la comunitat autònoma, sempre que aquesta atribució no correspongui al Tribunal Suprem.
- Els recursos d'apel·lació contra les resolucions dictades en primera instància per les Audiències Provincials, així com el de tots aquells previstos per les lleis.
- La decisió de les qüestions de competència entre òrgans jurisdiccionals de l'ordre penal amb seu en la comunitat autònoma que no tinguin un altre superior comuna.
- la decisió de les qüestions de competència entre Jutjats de Menors de diferents províncies de la comunitat autònoma.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 47 podem contemplar una comparativa territorial dels assumptes penals ingressats en el Tribunal Superior de Justícia, entre l'any 2009 i l'any 2014. S'ha fet distinció entre els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

En aquest, veiem com en termes generals es produeix un augment gradual del volum d'assumptes ingressats, correlatiu a l'augment dels assumptes ingressats en les Audiència Provincials (gràfic 40), de les quals dimana una part important dels expedients a resoldre pel TSJ, en forma de recurs contra les sentències dictades per aquelles.

No obstant això, hem de destacar que a l'any 2012, al territori de "Catalunya" es produeix un ingrés de 938 assumptes, superant de forma excepcional als expedients iniciats en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya". No obstant això, en els dos últims anys, el nombre d'assumptes ingressats torna al seu "curs normal", tenint en compte les dades registrades en tota la seqüència.

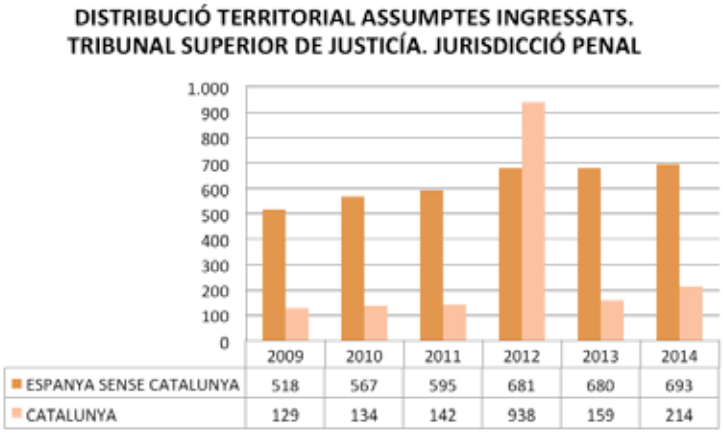

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	518	567	595	681	680	693
CATALUNYA	129	134	142	938	159	214

Gràfic 47. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el gràfic 48 podem veure l'evolució dels assumptes resolts en el Tribunal Superior de Justícia, en l'àmbit de la jurisdicció penal, durant el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En conjunt, la tendència de la gràfica es desenvolupa de forma correlativa als assumptes ingressats, durant el mateix període, tal i com s'exposa en el gràfic 47. En efecte, la gràfica mostra com el nombre total d'assumptes resolts, creix de forma progressiva al llarg de tota la línia temporal analitzada. A l'any 2012, observem com al territori de "Catalunya", es resolen un total de 933, sent aquesta la xifra més alta de la sèrie. Es tracta d'un moviment excepcional, ja que és en l'únic any en el qual es resolen més assumptes a "Catalunya" que a "Espanya sense Catalunya".

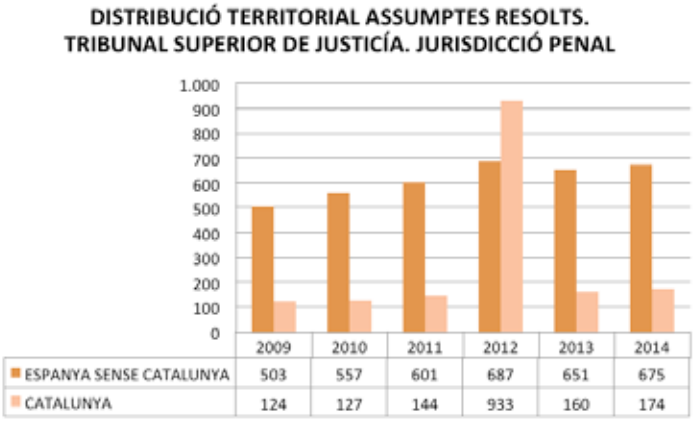

Gràfic 48. Distribució territorial d'assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 49 tenim la distribució territorial dels assumptes pendents al finalitzar, en el Tribunal Superior de Justícia. S'ha analitzat el mateix període temporal que en les gràfiques anteriors: 2009-2014.

En aquest veiem com el comportament de la tendència es correspon amb els resultats de les gràfiques anteriors. D'una banda, durant els primers anys de la gràfica, es produeix una lleugera regressió quant al volum dels assumptes pendents al finalitzar, que dura fins a l'any 2012. A partir de llavors, el nombre total d'assumptes acumulats registra un increment progressiu, durant els últims anys de la sèrie. En efecte, d'un total de 112 assumptes pendents al finalitzar a l'any 2009, passem a 2009 a l'any 2014, la qual cosa suposa un augment del 87%.

Això és a causa de la creixent càrrega de treball a la qual s'ha d'enfrontar aquest òrgan judicial, tal i com hem pogut veure en el gràfic 47 sobre l'evolució dels assumptes ingressats.

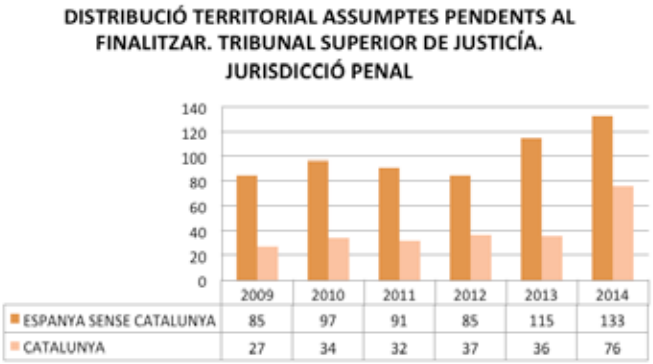

Gràfic 49. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 50 tenim el resultat de la taxa de resolució sobre el Tribunal Superior de Justícia, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. S'ha fet distinció entre els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya".

En termes generals, veiem com el desenvolupament de la taxa de resolució mostra una certa estabilitat al llarg de la línia temporal analitzada. En efecte, les xifres registrades s'emmarquen en una forquila relativament estreta, que gira entorn del 97% de mitjana.

No obstant això, entrant en l'anàlisi dels territoris, veiem com en el Tribunal Superior de Justícia de "Catalunya" es registra una variació interanual una mica més accentuada respecte a la resta d'Espanya. Aquesta té lloc principalment en l'últim any, en el qual la taxa de resolució disminueix en aquest territori. Considerant la seqüència 2009-2014 analitzada, veiem com a "Catalunya" es produeix un descens del 8%, mentre que a "Espanya sense Catalunya", amb prou feines es produeix variació.

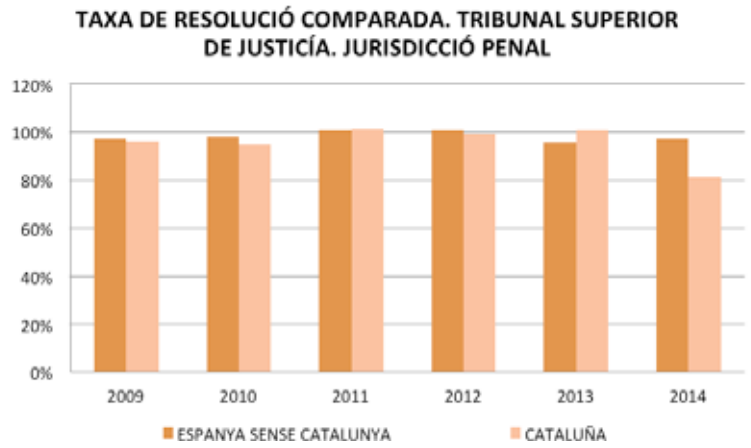

Gràfic 50. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Taxa de pendència

En el gràfic 51, podem contemplar l'evolució de la taxa de pendència en el Tribunal Superior de Justícia.

En primer lloc, veiem com el desenvolupament de la tendència es correspon amb els resultats de la taxa de resolució expressats en la gràfica anterior. Així, en conjunt veiem com la taxa de pendència registra un increment conforme es van succeint els anys. No obstant això, l'evolució de la pendència judicial manifesta un comportament diferent en funció del territori al que es refereix. En efecte, en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya" el recorregut de la taxa de pendència té lloc amb unes fluctuacions més contingudes, amb una variació del 18% entre els anys 2009 i 2014. Mentre que "Catalunya" presenta uns canvis en la tendència més brusques, sent la xifra més baixa del 4% a l'any 2012 i la més alta del 44% a l'any 2014.

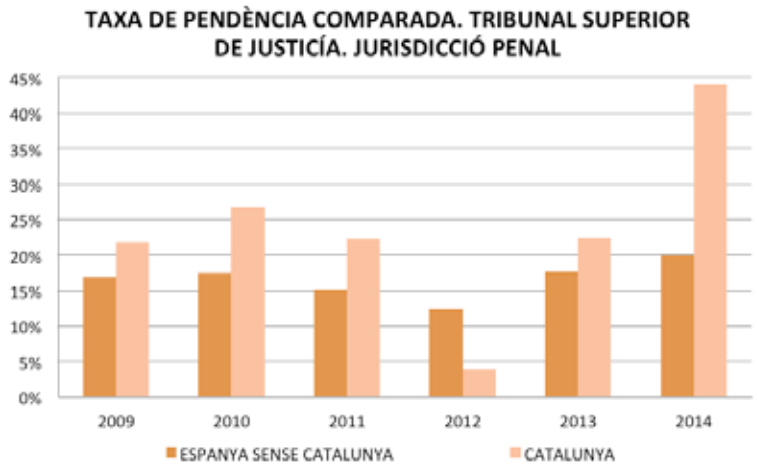

Gràfic 51. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Taxa de congestió

En el gràfic 52, veiem el comportament de la taxa de congestió, en el període comprès entre l'any 2009 i el 2014, en el Tribunal Superior de Justícia dins de la jurisdicció penal.

En aquest, veiem com la taxa de congestió presenta una evolució molt similar a la taxa de pendència judicial, analitzada en la gràfica anterior. En efecte, la tendència de la taxa de congestió, mostra una progressió d'un 10% en el període 2009-2014, en el seu conjunt, amb una lleugera regressió en els primers anys de la sèrie. Aquesta variació interanual és més pronunciada al territori de "Catalunya", en el qual d'un 122% a l'any 2009, passem a un 144% a l'any 2014, la qual cosa suposa que la progressió registrada és d'un 18%.

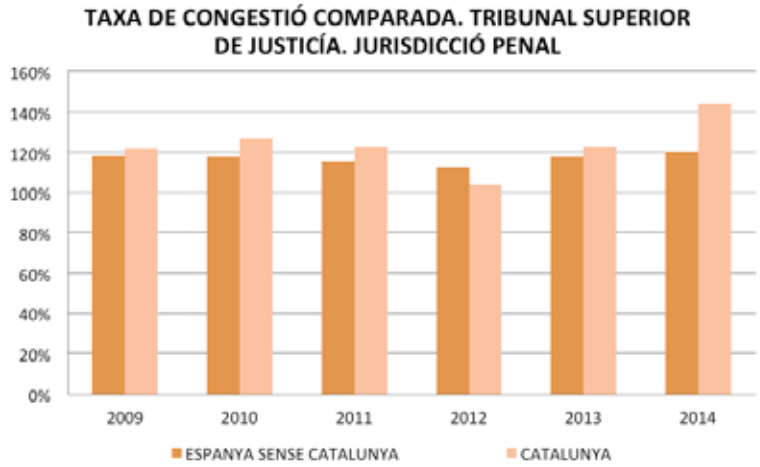

Gràfic 52. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

4. Penal per especialitats

A continuació durem a terme l'anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals especialitzats en una matèria determinada, seguint l'esquema utilitzat als apartats anteriors.

4.1 Jutjats de Menors

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 53 podem contemplar l'evolució del volum d'assumptes ingressats en els jutjats de menors, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En termes generals, veiem com la tendència de la gràfica mostra una regressió dels assumptes ingressats al llarg de la tota la sèrie. En efecte, d'un total de 37.339 assumptes ingressats a l'any 2009, passem a 28.155 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 25%. Cal dir que aquesta regressió és més intensa en els primers anys de la sèrie i en l'últim, doncs en el període 2011-2013, malgrat que segueixen disminuint el nombre d'assumptes ingressats, l'entrada dels mateixos es mostra més estables.

Quant al detall dels territoris analitzats, aquesta regressió és una mica més subtil en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", mentre que es mostra lleugerament superior en la "demarcació ICAB".

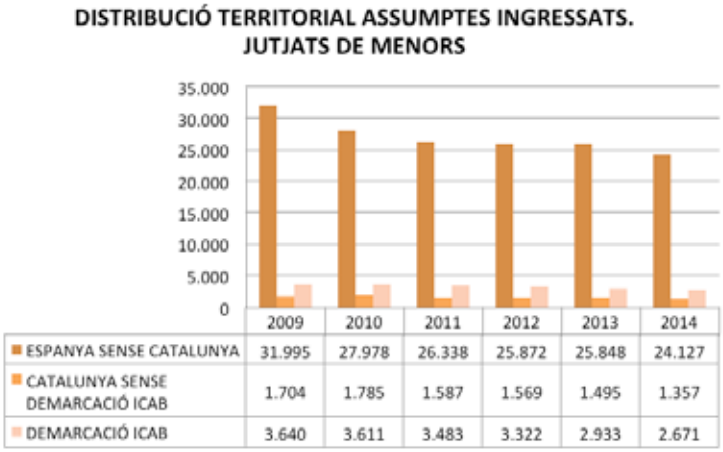

Gràfic 53. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Menors.

Assumptes resolts

En el gràfic 54, tenim la distribució territorial dels assumptes ingressats en els jutjats de menors, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com la tendència dels assumptes resolts es correspon amb l'evolució de l'entrada d'assumptes en els jutjats de menors, abans comentada. En efecte, en termes generals s'observa una regressió del nombre total d'assumptes resolts. Així, a l'any 2009 es resolen un total de 38.215 expedients, mentre que a l'any 2014 són 30.849, la qual cosa implica un descens del 19%.

Quant als territoris, es reprodueix la circumstància del fet que "Catalunya sense demarcació ICAB" és l'àmbit geogràfic que menor variació interanual en el període 2009-2014 presenta, mentre que la "demarcació ICAB" és la que presenta un variació més alta, d'un 27%.

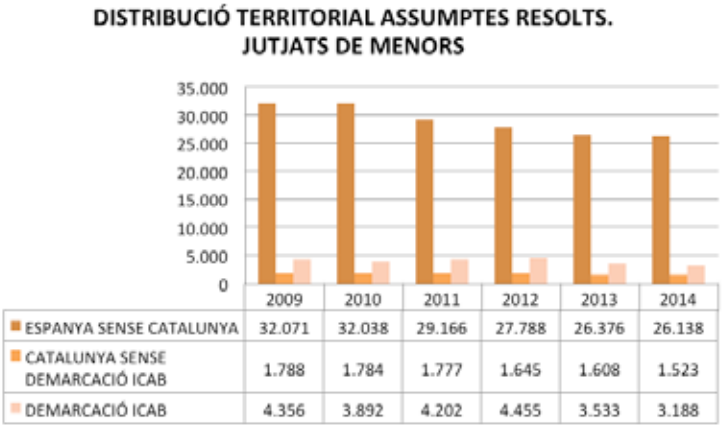

Gràfic 54. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Menors.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 55, podem contemplar l'evolució del nombre d'assumptes pendents al finalitzar en els jutjats de menors, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest veiem com, en conjunt, el nombre d'assumptes pendents al finalitzar disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 23.794 assumptes pendents a l'any 2009, passem a 13.385 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 44%. Sens dubte, el descens del volum dels assumptes pendents és una dada positiva, tenint en compte que és un indici que la capacitat resolutiva dels nostres tribunals va en augment. I més en els jutjats de menors, on com el seu propi nom indica, tracta d'assumptes en els quals s'ha vist involucrat un menor.

Quant a la circumscripció de "Espanya sense Catalunya", la variació interanual en el període 2009-2014, és d'un 44%; mentre que als territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", aquesta és d'un 30% i un 47%, respectivament.

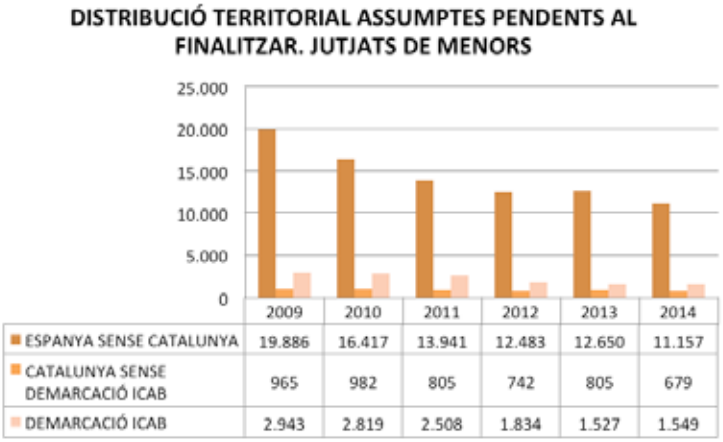

Gràfic 55. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Menors.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 56 tenim els resultats de la taxa de resolució aplicats sobre els jutjats de menors, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

D'una banda, veiem com l'evolució de la taxa de resolució presenta una sèrie de fluctuacions a mesura que es van succeint els anys i que aquestes són molt més marcades en la "demarcació ICAB". No obstant això, si ens fixem en l'eix de les ordenades, veiem com aquestes variacions es mouen dins d'un rang numèric bastant estret. Pel que, aquestes oscil·lacions es produeixen en el marc d'una certa estabilitat.

D'altra banda, veiem com la taxa de resolució més baixa es registra al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" a l'any 2010, sent aquesta d'un 100%; mentre que la xifra més alta s'anota en la "demarcació ICAB" a l'any 2012, amb un 134%.

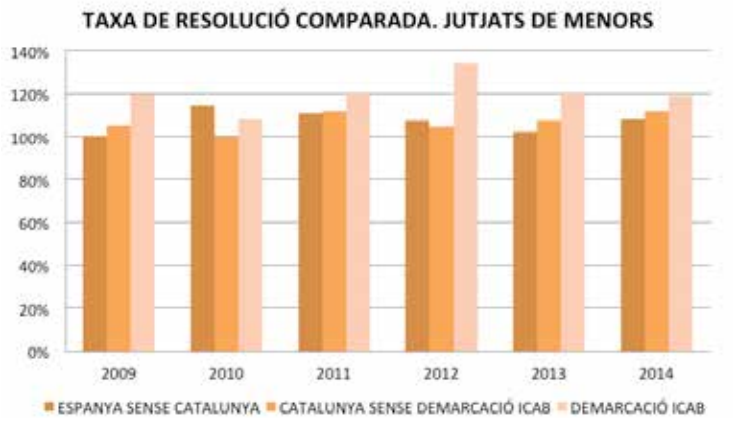

Gràfic 56. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Menors.

Taxa de pendència

En el gràfic 57 podem contemplar l'evolució de la taxa de pendència en els jutjats de menors, fent una comparativa entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com durant els primers anys de la sèrie, la taxa de pendència es mostra més elevada, sobretot en la "demarcació ICAB" on registra un 72% a l'any 2010, la xifra més alta de la seqüència. No obstant això, a mesura que es van succeint els anys, veiem com la pendència judicial en els jutjats de menors, es va reduint de forma progressiva.

D'altra banda, veiem com les diferències que es produeixen en els primers anys entre els tres territoris, van disminuint amb el pas dels anys. De manera que en els últims anys de la seqüència, la tendència de la taxa de pendència discorre paral·lela i amb unes xifres molt similars entre si, en les tres demarcacions territorials.

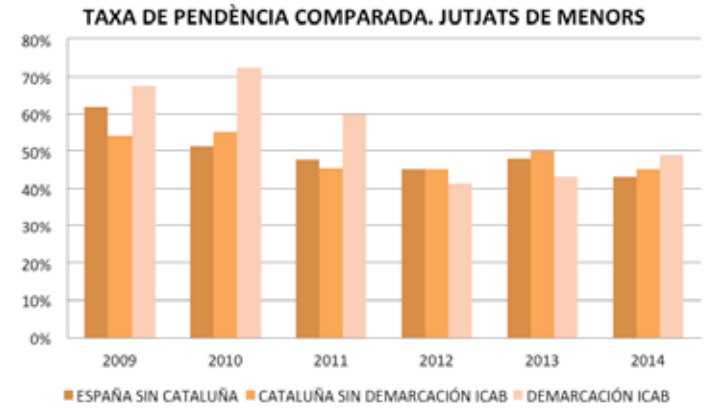

Gràfic 57. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Menors.

Taxa de congestió

En el gràfic 58 veiem el resultat de la taxa de congestió aplicada sobre els jutjats de menors, en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

En aquest, veiem com la tendència de la congestió judicial, es comporta d'una manera similar a la taxa de pendència abans analitzada. Així, en els primers anys de la sèrie, la "demarcació ICAB" presenta unes oscil·lacions més marcades, que a poc a poc es van reduint a mesura que es van succeint els anys, i es van apropant cada vegada més a les xifres registrades en els altres dos territoris.

A l'any 2014, la taxa de congestió mitjana considerant els territoris de forma conjunta, se situa en un 138%. Pel que es confirma la tendència regressiva registrada en els anys anteriors, i d'acord al moviment judicial dels jutjats de menors, analitzat als apartats anteriors.

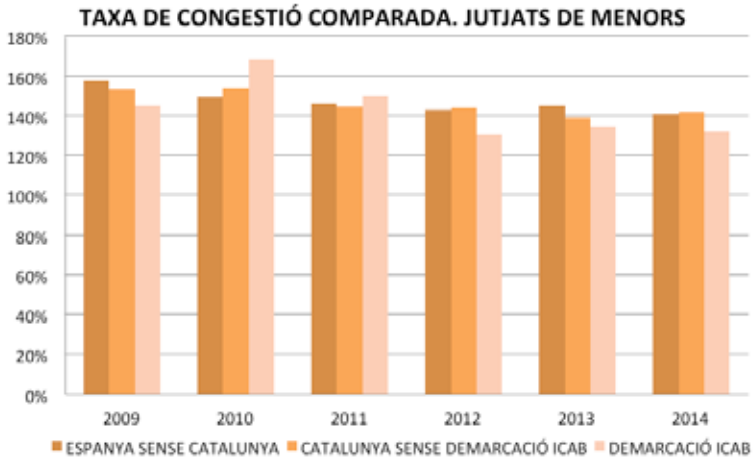

Gràfic 58. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Menors.

En el gràfic 59 tenim un quadre amb el resultat dels principals indicadors judicials en els jutjats de menors que formen part de la "demarcació ICAB", a l'any 2014. En aquest veiem com els resultats varien de forma ostensible, en funció del concret òrgan judicial que mirem. No obstant això, veiem com la taxa de resolució més alta, amb un 132%, té lloc en el Jutjat de menors N° 2 de Barcelona; mentre que les taxa de congestió i de pendència més elevades, es produeixen en el Jutjat de menors N° 5, amb un 152% i un 54%, respectivament.

LA LUPA. JUTJATS DE MENORS. DEMARCACIÓ ICAB. ANY 2014.			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JME Nº 1 BARCELONA	122%	121%	45%
JME Nº 2 BARCELONA	132%	126%	52%
JME Nº 3 BARCELONA	128%	119%	57%
JME Nº 4 BARCELONA	124%	132%	43%
JME Nº 5 BARCELONA	120%	152%	54%
JME Nº 6 BARCELONA	98%	141%	42%

Gràfic 59. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Menors. Demarcació ICAB.

4.2 Jutjats de Vigilància Penitenciària

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 60 podem veure l'evolució dels assumptes ingressats en els jutjats de vigilància penitenciària, en el període comprès entre l'any 2009 i el 2014. En aquest, s'ha fet una comparativa entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense la demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, podem observar dos moments importants quant al desenvolupament de la tendència. El primer té lloc en els anys 2009 i 2010, en el qual es registra un augment dels assumptes ingressats, que coincideix amb el increment de la taxa de litigiositat en l'àmbit penal en aquests anys (gràfic 1). En segon lloc, veiem com a partir de l'any 2010 es produeix un canvi en la tendència de manera que el volum d'assumptes es redueix en termes generals, encara que amb un desenvolupament estable al llarg dels últims anys de la sèrie.

Al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", veiem com es produeix una regressió del volum d'assumptes ingressats d'un 18% des de l'any 2009 fins a l'any 2014. Mentre que en els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i en el de la "demarcació ICAB", la variació interanual en el mateix període, reflecteix un augment dels expedients iniciats en un 4% i en un 36%, respectivament.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	180.689	218.991	265.000	237.256	226.123	225.831	226.973
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	5.508	10.089	10.552	11.862	12.012	9.659	8.280
DEMARCACIÓ ICAB	17.899	17.607	18.919	17.641	18.181	21.274	23.997

Gràfic 60. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Assumptes resolts

En el gràfic 61, veiem com ha estat el desenvolupament de la tendència quant als assumptes ingressats en els jutjats de vigilància penitenciària es refereix.

D'una banda, veiem com l'evolució de la gràfica es correspon a la dels assumptes ingressats, en el mateix període. Així, després d'un primer moment de pujada del nombre d'assumptes resolts, a partir de l'any 2011 veiem com es produeix una regressió important del volum d'expedients, que camina cap a l'estabilització al llarg dels últims anys de la sèrie.

En els àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i en el de la "demarcació ICAB", el nombre d'assumptes resolts pels jutjats de vigilància penitenciària en el període 2009-2014, s'incrementa en un 7% i un 27%, respectivament; mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" es produeix un

descens del 13%. Aquestes variacions, es corresponen amb les registrades en el gràfic 60, sobre els assumptes ingressats en els jutjats de vigilància penitenciària.

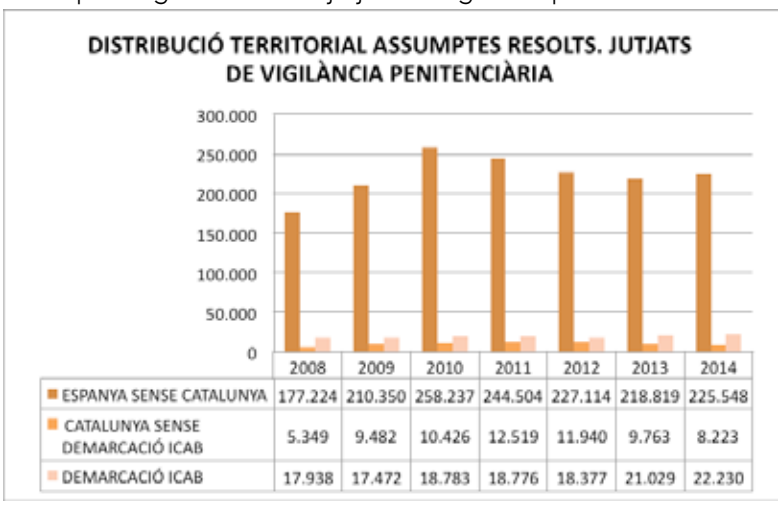

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	177.224	210.350	258.237	244.504	227.114	218.819	225.548
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	5.349	9.482	10.426	12.519	11.940	9.763	8.223
DEMARCACIÓ ICAB	17.938	17.472	18.783	18.776	18.377	21.029	22.230

Gràfic 61. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 62 podem veure l'evolució del nombre d'assumptes pendents al finalitzar, en els jutjats de vigilància penitenciària.

D'una banda, veiem com la tendència de la gràfica es desenvolupa en tres etapes al llarg del període 2009-2014 analitzat. La primera d'elles, té lloc en els dos primers anys de la sèrie, en els quals l'acumulació del nombre d'assumptes pendents, es mostra a l'alça. La segona fase, té lloc a partir de l'any 2011, i es caracteritza per una regressió del nombre d'assumptes que resten per finalitzar en acabar l'exercici. Finalment, veiem com en els dos últims anys de la seqüència, es registra un nou increment del volum d'assumptes pendents, que se situen per damunt fins i tot dels nivells de la primera etapa.

Aquest increment registrat en la tercera etapa del període temporal analitzat, és especialment intens en la "demarcació ICAB". En efecte, en aquest la variació interanual en el període 2009-2014 és d'un 43%. Mentre que la variació als territoris de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya" és d'un 28% i d'un 23%, respectivament, en el mateix període.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	177.224	210.350	258.237	244.504	227.114	218.819	225.548
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	5.349	9.482	10.426	12.519	11.940	9.763	8.223
DEMARCACIÓ ICAB	17.938	17.472	18.783	18.776	18.377	21.029	22.230

Gràfic 62. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 63 podem veure el resultat de la taxa de resolució, dels jutjats de vigilància penitenciària, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com durant els tres primers anys de la sèrie, la capacitat resolutiva dels jutjats de vigilància penitenciària, es mostra a l'alça. Això es deu a la disminució del nombre d'assumptes ingressats a l'any 2011 (gràfic 60), que ha permès a aquests òrgans judicials augmentar la seva ràtio de resolució en veure disminuïda la càrrega de treball. A partir de l'any 2012, veiem com es produeix un canvi en el sentit de la tendència, i com aquesta registra un descens de la taxa de resolució en els últims anys de la sèrie.

Quant als territoris de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", veiem com la taxa registrades en els últims anys, és lleugerament superior a la anotada a l'any 2009, amb una variabilitat del 3% i un 5%, respectivament. No obstant això, en l'àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB", la taxa de resolució registra una regressió del 6%.

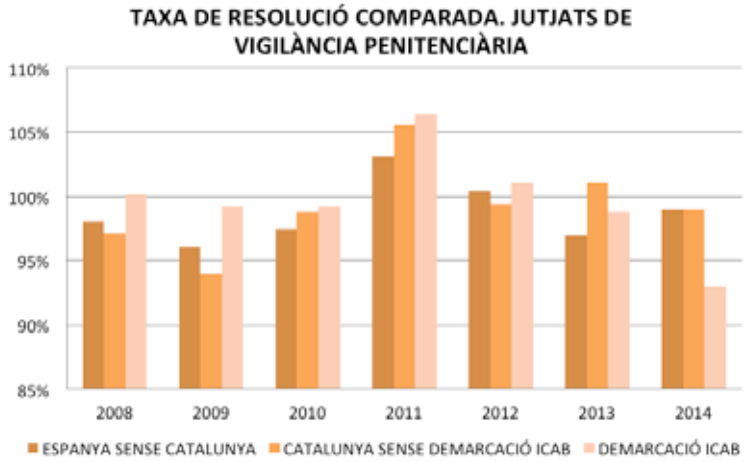

Gràfic 63. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Taxa de pendència

En el gràfic 64, tenim els resultats de la taxa de pendència sobre els jutjats de vigilància penitenciària en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En primer lloc, veiem com l'evolució de la gràfica es correspon amb la tendència registrada en la taxa de resolució analitzada abans. En efecte, un augment en la taxa de resolució, tenen la seva correlativa reducció en la taxa de pendència. Així, els anys 2011 i 2012, són els que menor pendència judicial registren.

En segon lloc, veiem com la taxa de pendència en els jutjats de vigilància penitenciària, es mou en un rang numèric molt petit, entre el 4% i el 15%. Aquesta reflecteix una acumulació d'assumptes relativament escassa, la qual cosa sens dubte és una dada positiva.

Finalment, veiem com els territoris presenten un desenvolupament bastant dispar entre si al llarg de tota la seqüència, encara que sempre dins de la forquilla numèrica a la qual s'ha fet referència.

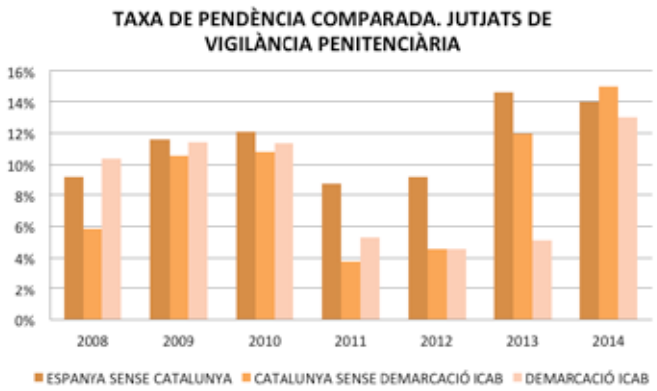

Gràfic 64. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Taxa de congestió

En el gràfic 65 podem contemplar l'evolució de la taxa de congestió entre les diferents demarcacions territorials, dels jutjats de vigilància penitenciària, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. El desenvolupament de la tendència és molt similar al de la taxa de pendència, encara que amb altres valors. Així, durant els anys 2011 i 2012, la taxa de congestió registra els valors més baixos de la sèrie. En efecte, la xifra més baixa (lleugerament per sota del 104%) té lloc al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" a l'any 2011.

A l'any 2014, veiem com es produeix un increment significatiu de la congestió judicial en els jutjats de vigilància penitenciària. En aquest, veiem com en els tres àmbits geogràfics estudiats, s'anoten les taxes de congestió més altes de tota la sèrie: un 115% a "Espanya sense Catalunya", un 115% a "Catalunya sense demarcació ICAB" i un 113% en la "demarcació ICAB".

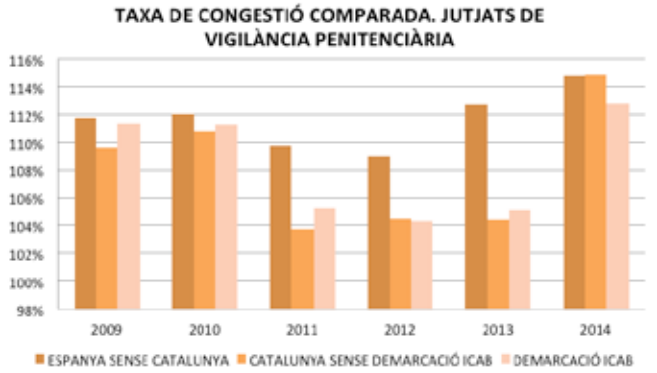

Gràfic 65. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

En el gràfic 66 tenim una taula amb els resultats dels principals indicadors judicials aplicats sobre els jutjats de vigilància penitenciària que formen part de la demarcació ICAB, a l'any 2014. El jutjat de vigilància penitenciària que presenta una taxa de resolució major és el N° 5 de Barcelona, mentre que l'òrgan judicial que registra les taxes de congestió i de pendència més altes, és el N° 6.

LA LUPA. JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JVP Nº 1 CATALUNYA (BARCELONA)	97%	108%	8%
JVP Nº 2 CATALUNYA (BARCELONA)	90%	115%	15%
JVP Nº 4 CATALUNYA (BARCELONA)	93%	110%	10%
JVP Nº 5 CATALUNYA (BARCELONA)	101%	105%	5%
JVP Nº 6 CATALUNYA (BARCELONA)	91%	118%	18%

Gràfic 66. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Vigilància Penitenciària. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB. Any 2014.

En el gràfic 67 podem contemplar un quadre amb l'evolució de la població reclusa a Espanya, des de l'any 2009 fins a l'any 2014. En aquest, hem diferenciat aquells reclusos que ho estan en situació preventiva, d'aquells sobre els quals recau una sentència de condemna ferma. A més, per a una millor valoració demoscòpica, hem diferenciat les dades relatives als homes dels concernents a les dones. En primer lloc, veiem com l'evolució de la població reclusa a Espanya, disminueix de forma constant a mesura que succeeixen els anys, tant penats com a preventius. En efecte, d'un total de 75.098 reclusos a l'any 2009 passem a 63.709 a l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 15%. Cal dir, que aquesta reducció s'accentua a partir de l'any 2011, per les causes que s'exposaran a continuació. En segon lloc, veiem com existeix un major percentatge de població reclusa penada que en situació preventiva, distribuint l'any 2014 en un 87% i un 13%, respectivament.

En relació a les causes que expliquen la disminució de la població reclusa a Espanya en els últims anys, hem de tenir en compte, d'una banda, que la taxa de litigiositat ha disminuït de forma constant des de l'any 2009, tal com es reflecteix en el gràfic 1, situant-se a l'any 2014 en un 136%. D'altra banda, s'ha produït un descens de la població en els últims anys, ha contribuït als resultats de l'evolució de la taxa de litigiositat comentada, i per tant, a la reducció de la població reclusa. A més, en els últims anys s'han incrementat les polítiques impulsant l'ús de les mesures alternatives a presó. Que el descens sigui més accentuat a l'any 2011, es justifica per l'aprovació de la *LO 5/2010, de 22 de juny*. En el gràfic 4, en analitzar la distribució de la tipologia delictiva en la població reclusa, hem vist com els delictes "contra la salut pública" representen un percentatge important dels fets penals que han motivat l'entrada a la presó d'una part important dels reus, solament superat pels delictes "contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic". En efecte, en la norma a la qual s'ha fet referència, s'introdueixen importants canvis legislatius que han pogut incidir d'una manera més o menys intensa, en la reducció de la població reclusa al llarg dels últims anys. En primer lloc, es redueix el límit superior de la pena de presó prevista en l'art. 368 CP de 9 a 6 anys. Això ha provocat l'excarceració d'alguns interns i a l'accés de la llibertat condicional d'uns altres, per l'aplicació del benefici de la retroactivitat de la norma penal. En segon lloc, s'introdueix un subtipus atenuat en el precepte, pel qual el Jutge pot aplicar una pena inferior en grau, en aquells fets considerats d'escassa entitat i d'acord amb les circumstàncies personals del culpable (drogodependència, marginalitat, etc.). Pel que s'obre la possibilitat al fet que en determinades circumstàncies, per a aquest tipus delictiu, s'apliquin penes de 18 mesos fins a 3 anys, de manera que augmenten les condemnes potencialment susceptibles de ser suspeses, si es reuneixen els requisits exigits per la Llei: que la pena imposada sigui inferior a dos anys, que es tracti del primer delicte per al penat i que s'hagi satisfet la responsabilitat civil.
Finalment, veiem com la gran majoria de la població reclusa, ja estiguin a la presó en virtut d'una sentència condemnatòria ferma, ja estiguin en una situació de privació de llibertat de forma preventiva, està formada per homes.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ RECLUSA. ESPAÑA						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PENADA EN PRESÓ	**59.518**	**59.251**	**57.440**	**56.109**	**56.103**	**55.114**
HOMES	54.895	54.793	53.371	51.981	51.943	50.998
DONES	4.623	4.458	4.069	4.128	4.160	4.116
PREVENTIVA	**15.580**	**13.837**	**12.148**	**10.938**	**9.292**	**8.595**
HOMES	14.179	12.560	10.992	9.928	8.461	7.800
DONES	1.401	1.277	1.156	1.010	831	795
TOTAL	**75.098**	**73.088**	**69.588**	**67.047**	**65.395**	**63.709**

Gràfic 67. Evolució de la població reclusa en Espanya.

En el gràfic 68 podem veure el desenvolupament de la població reclusa a Catalunya en el període temporal comprès entre l'any 2009 i l'any 2014. En aquest, s'ha seguit el mateix esquema de distribució i estudi i, encara que amb les magnituds pròpies de l'àmbit geogràfic de Catalunya, veiem com la tendència de les dades registrades evoluciona de forma paral·lela als d'Espanya. Pel que quant a les causes explicatives, ens remetem a les ja exposades en la gràfica anterior.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ RECLUSA. CATALUNYA						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PENADA EN PRESÓ	**8.261**	**8.514**	**8.489**	**8.223**	**8.626**	**7.918**
HOMES	7.688	7.931	7.938	7.729	7.712	7.380
DONES	573	583	551	494	514	538
PREVENTIVA	**2.215**	**1.963**	**1.948**	**1.768**	**1.526**	**1.326**
HOMES	2.049	1.804	1.769	1.611	1.405	1.238
DONES	166	159	179	157	121	88
TOTAL	**10.476**	**10.477**	**10.437**	**9.991**	**10.152**	**9.244**

Gràfic 68. Evolució de la població reclusa en Catalunya.

4.3 Jutjats de Violència sobre la Dona

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el gràfic 69 podem veure l'evolució del nombre d'assumptes ingressats en els jutjats de violència sobre la dona, en el període comprès entre l'any 2009 i 2014.

En aquest veiem com, en conjunt, la tendència de la gràfica es mostra regressiva a mesura que es van succeint els anys. Així, a l'any 2009 s'ingressen un total de 205.779 assumptes, mentre que a l'any 2014 s'inicien 149.918 expedients. Això suposa una reducció del 27%, d'acord amb l'evolució de la litigiositat en l'àmbit penal (gràfic 1).

Quant al detall de les circumscripcions territorials, veiem com aquest descens és més intens en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya"; mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", els assumptes ingressats disminueixen en un 18% i en un 19%, respectivament.

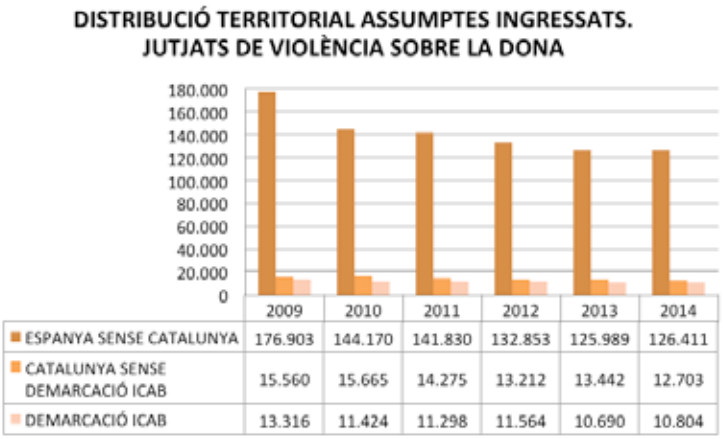

Gràfic 69. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el gràfic 70, veiem el desenvolupament dels assumptes resolts en els jutjats de violència sobre la dona, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

La tendència de la gràfica és molt similar a la registrada en l'anterior, sobre els assumptes ingressats. En efecte, a l'any 2009 es resolen un total de 211.556 assumptes, mentre que a l'any 2014 es liquiden 174.621 expedients, la qual cosa suposa una variació interanual del 17%.

Al territori de "Espanya sense Catalunya", es produeix una regressió del 18% en el període 2009-2014; mentre que en els àmbits geogràfics de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", la variació interanual és d'un 13% i d'un 19%, respectivament.

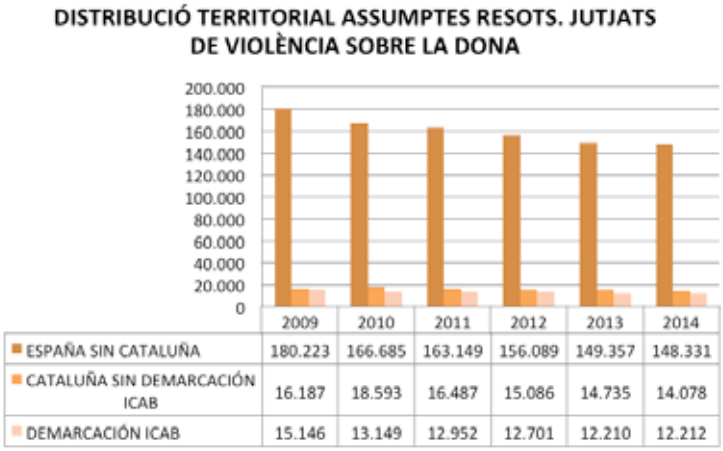

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPAÑA SIN CATALUÑA	180.223	166.685	163.149	156.089	149.357	148.331
CATALUÑA SIN DEMARCACIÓN ICAB	16.187	18.593	16.487	15.086	14.735	14.078
DEMARCACIÓN ICAB	15.146	13.149	12.952	12.701	12.210	12.212

Gràfic 70. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 71, tenim una comparativa territorial dels assumptes pendents al finalitzar, en els jutjats de violència sobre la dona, des de l'any 2009.

En aquest, veiem com es reprodueix la tendència de les dues gràfiques anteriors, com no podia ser d'una altra manera. En efecte, a l'any 2009 es resten per finalitzar un total de 45.428 assumptes, mentre que a l'any 2014 aquests ascendeixen a 29.841 expedients, la qual cosa suposa una regressió del 34%.

Quant als territoris analitzats, "Espanya sense Catalunya" i la "demarcació ICAB", registren un descens dels assumptes pendents al finalitzar, similar al referit a nivell general. No obstant això, en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", es produeix un descens és més accentuat, amb una variació interanual del 59%.

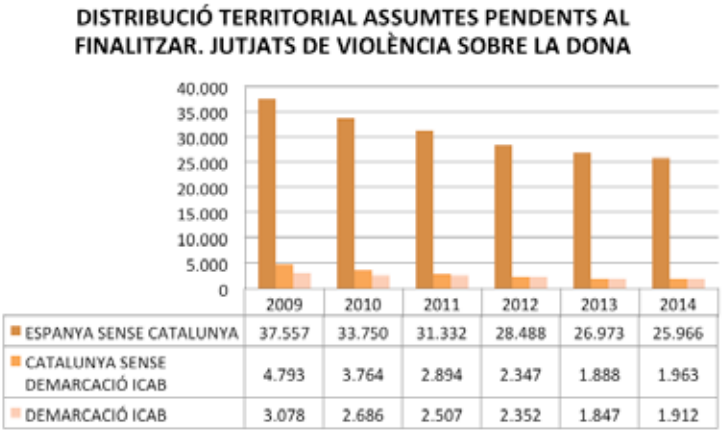

Gràfic 71. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 72 tenim el resultat de la taxa de resolució aplicada sobre els jutjats de violència sobre la dona, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com en termes generals es registra un increment de la taxa de resolució, d'acord a l'evolució de l'activitat judicial a la qual s'ha fet referència als apartats anteriors. En efecte, d'una taxa mitjana del 107% a l'any 2009, passem a una altra del 114% a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 7%. Sens dubte, es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que reflecteix un augment de la capacitat resolutiva dels nostres tribunals.

En el detall dels territoris estudiats, veiem com aquest increment al que s'ha fet referència a nivell general, és més acusat a "Espanya sense Catalunya", d'un 15%. A "Catalunya sense demarcació ICAB", la variació interanual és d'un 7%; mentre que en la "demarcació ICAB", es produeix una regressió d'amb prou feines un punt percentual.

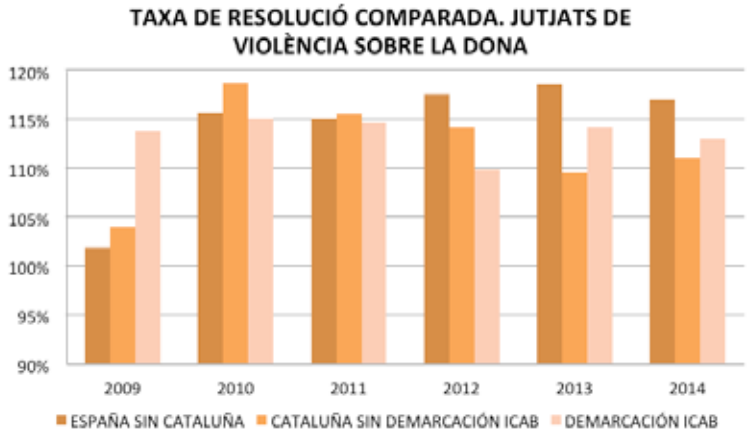

Gràfic 72. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Taxa de pendència

En el gràfic 73, podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència en els jutjats de violència sobre la dona, fent una comparativa entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com es registra un descens mitjà del 32% de la pendència judicial, al llarg de la seqüència temporal analitzada. L'evolució de la taxa als diferents territoris, discorre de forma paral·lela i amb unes xifres bastant similars entre si, amb algunes petites excepcions a l'any 2009, on "Catalunya sense demarcació ICAB" anota una pendència del 30%, la xifra més alta de la sèrie. Quant a la taxa de pendència més baixa de tota la seqüència, veiem que aquesta té lloc també en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", sent aquesta d'un 13%. Pel que la variació interanual més acusada, es produeix en aquest territori, amb un 53%; mentre que a "Espanya sense Catalunya" i en la "demarcació ICAB", la progressió és d'un 14% i un 21%, respectivament.

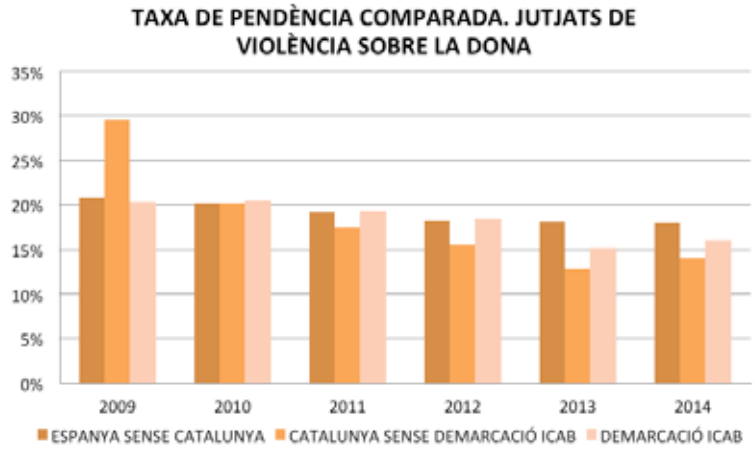

Gràfic 73. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Taxa de congestió

En el gràfic 74 tenim l'evolució de la taxa de congestió en els jutjats de violència sobre la dona, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com la tendència de la congestió judicial, es correspon amb la de les altres dues taxes analitzades anteriorment. En efecte, la taxa de congestió descendeix de forma gradual, a mesura que es van succeint els anys. D'una taxa de congestió mitjana del 122% a l'any 2009, passem a un altre del 104% a l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 17%.

El territori que major variació interanual presenta, és el de "Catalunya sense demarcació ICAB". En aquest, la regressió de la taxa de congestió és d'un 20%, mentre que en els àmbits de "Espanya sense Catalunya" i de la "demarcació ICAB", aquesta és d'un 15% en tots dos casos.

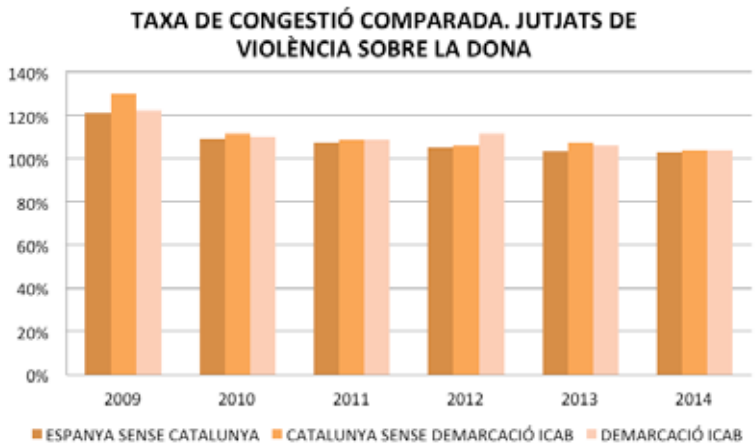

Gràfic 74. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

En el gràfic 75, tenim una taula amb els resultats dels principals indicadors judicials, dels jutjats de violència sobre la dona de la "demarcació ICAB", a l'any 2014. En el partit judicial de Barcelona, en el qual existeixen diversos òrgans judicials d'aquest tipus, s'han ressaltat els valors més alts de cadascuna de les taxes analitzades.

LA LUPA. JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II Nº 6 ARENYS DE MAR	97%	117%	17%
J1II Nº 4 IGUALADA	105%	124%	24%
J1II Nº 1 BERGA	127%	167%	67%
J1II Nº 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	100%	119%	19%
JVM Nº 1 BADALONA	95%	118%	18%
JVM Nº 1 BARCELONA	130%	91%	18%
JVM Nº 2 BARCELONA	139%	81%	16%
JVM Nº 3 BARCELONA	103%	113%	22%
JVM Nº 4 BARCELONA	105%	107%	16%
JVM Nº 5 BARCELONA	107%	102%	13%
J1II Nº 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	100%	107%	9%
J1II Nº 6 VILANOVA I LA GELTRU	97%	110%	10%
JVM Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	149%	89%	8%
J1II Nº 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	115%	108%	18%
J1II Nº 4 CORNELLA DE LLOBREGAT	117%	100%	7%
JVM Nº 1 GAVA	98%	118%	18%
J1II Nº 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	103%	118%	18%

Gràfic 75. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials en els Jutjats de Violència sobre la Dona. Demarcació ICAB. Any 2014.

5. Execucions

Assumptes ingressats

En el gràfic 76 podem veure l'evolució de les execucions ingressades en l'àmbit penal, en el període comprès entre l'any 2009 i l'any 2014.

En termes generals, veiem com es registra un lleuger descens en el nombre d'execucions ingressades. En efecte, d'un total de 363.619 ingressos a l'any 2009, passem a 320.927 execucions a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 3%. Aquest cal posar-ho en relació amb l'evolució dels assumptes ingressats tant dels Jutjats penals (gràfic 31) com de les Audiències Provincials (gràfic 40), que és d'on vindràn la majoria d'execucions per una qüestió de competència funcional. No obstant això,

en les gràfiques també s'han contemplat les execucions de les quals han conegut altres òrgans judicials, com els jutjats de primera instància i instrucció (amb un volum molt important derivat dels procediments de faltes) o els jutjats de menors, entre uns altres.

Quant a l'anàlisi dels àmbits geogràfics, veiem com en la "demarcació ICAB" es produeix un increment de les execucions ingressades: de 19.215 expedients a l'any 2009, passem a 21.388 ingressos a l'any 2014, la qual cosa suposa una progressió del 11%. No obstant això, en les circumscripcions de "Espanya sense Catalunya" i en la de "Catalunya sense demarcació ICAB", es produeix un descens del 3% i del 9%, respectivament.

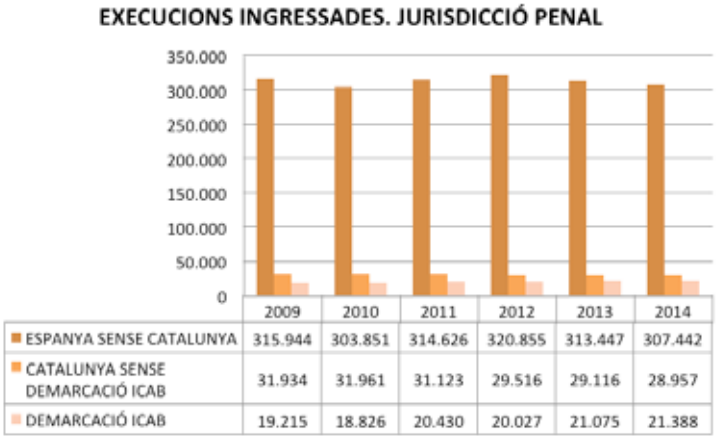

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	315.944	303.851	314.626	320.855	313.447	307.442
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	31.934	31.961	31.123	29.516	29.116	28.957
DEMARCACIÓ ICAB	19.215	18.826	20.430	20.027	21.075	21.388

Gràfic 76. Execucions ingressades. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el gràfic 77 es fa una comparativa territorial de les execucions resoltes pels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

El desenvolupament de la tendència es correspon amb l'evolució dels assumptes ingressats, abans analitzat. Així, en conjunt veiem com les execucions resoltes augmenten a mesura que es van succeint els anys, doncs d'un total de 277.852 expedients a l'any 2009, passem a 356.170 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 28%.

No obstant això, hem de destacar que a diferència del desenvolupament dels assumptes ingressats, els expedients resolts han augmentat en els tres àmbits territorials, sent el de "Catalunya sense demarcació ICAB", el que major progressió registra, un 35%, i la "demarcació ICAB" la que menys, un 26%.

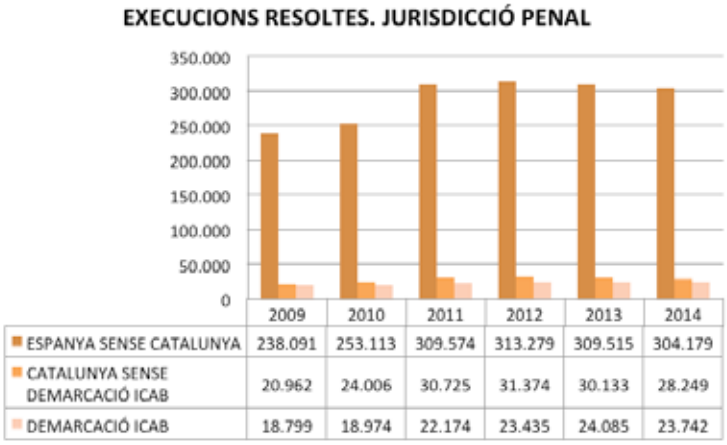

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	238.091	253.113	309.574	313.279	309.515	304.179
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	20.962	24.006	30.725	31.374	30.133	28.249
DEMARCACIÓ ICAB	18.799	18.974	22.174	23.435	24.085	23.742

Gràfic 77. Execucions resoltes. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el gràfic 78 podem veure l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar en el període comprès entre els anys 2009 i 2014, relatius als procediments d'execucions en l'àmbit penal.

En aquest, veiem com després d'un primer increment dels assumptes acumulats a l'any 2010, la tendència de la gràfica mostra un descens progressiu del nombre d'execucions pendents al final de cada exercici. Així, d'un total de 414.292 execucions pendents al finalitzar a l'any 2009, passem a 371.530 expedients a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 10%.

Quant al detall dels territoris, "Catalunya sense demarcació ICAB" és el que major regressió registra, amb un 21%; mentre que els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i de la "demarcació ICAB", el descens en les execucions pendents en finalitzar és d'un 9% i d'un 2%, respectivament.

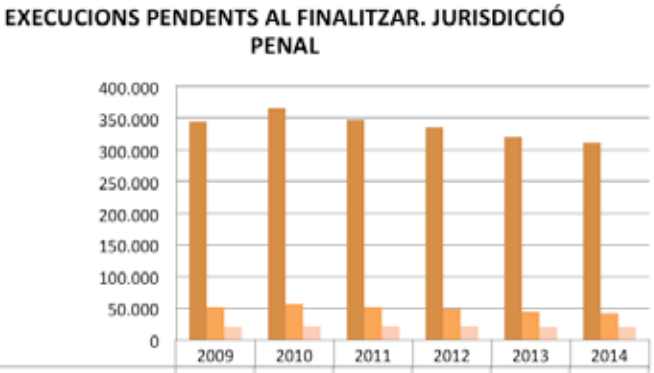

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ESPANYA SENSE CATALUNYA	344.098	364.842	348.423	336.570	319.497	312.381
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	51.280	55.573	52.182	48.057	43.403	40.557
DEMARCACIÓ ICAB	18.914	21.354	21.412	19.737	18.874	18.592

Gràfic 78. Execucions pendents al finalitzar. Jurisdicció penal.

6. Conclusions

Al llarg del present capítol, hem pogut veure l'evolució i el desenvolupament de l'activitat jurisdiccional dels jutjats i tribunals que s'integren en l'àmbit penal, així com els resultats dels principals indicadors judicials aplicats sobre els mateixos. A més, s'ha anat posant en relació dits resultats amb aquells canvis normatius rellevants i amb la realitat social del moment.

Quant a l'evolució anual de la taxa de litigiositat, en el gràfic 1 veiem com des de l'any 2005 fins a l'any 2014, es poden distingir dues grans etapes quant al seu desenvolupament. Així, en una primera fase, veiem com la conflictivitat en l'àmbit penal, creix de forma progressiva fins a aconseguir a l'any 2009, la xifra màxima de 148%. Quant a les causes que han determinat el creixement de la litigiositat penal, d'una banda l'aprovació del CP de 1995, així com les seves posteriors reformes, implica la regulació de noves formes de delictes lligades a la complexitat creixent de la societat. Molts autors consideren que l'entrada en vigor d'aquesta normativa, suposa l'enduriment de les penes en termes generals. D'altra banda, el creixement de la població en aquests anys, derivat de la recepció d'un important flux migratori, i l'aparició de certs problemes d'adaptació d'una petita part d'immigrants, ha contribuït a l increment de la taxa de litigiositat penal durant el període 2005-2009.

En una segona fase, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que a partir de l'any 2010, s'inicia un període regressiu quant a la conflictivitat penal es refereix. Això ha tingut el

seu reflex en l'activitat judicial dels nostres tribunals. En efecte, a l'any 2014 s'ingressen un total de 6.300.059 assumptes (gràfic 5), confirmant-se per tant la tendència regressiva registrada en els últims anys, amb una variació interanual del 9% respecte a l'any 2009. Una de les causes que ha pogut contribuir al descens de la conflictivitat penal, ha estat l'aprovació de la *LO 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica el CP*. Entre altres canvis, aquesta norma introdueix importants novetats legislatives en relació als delictes contra la salut pública. En el gràfic 4, hem vist com aquest tipus de delictes representen una part important sobre el total de fets penals imputats o comeses per la població reclusa. D'una banda, la llei rebaixa la pena general de 9 a 6 anys, la qual cosa ha suposat l'excarceració de molts reclusos per l'aplicació del principi de retroactivitat penal quan aquesta afavoreix al reu, i l'entrada d'uns altres en situació de llibertat condicional. D'altra banda, la norma preveu que el Jutge pugui entrar a valorar l'escassa entitat del fet, així com l'existència de circumstàncies personals en el subjecte, com una situació de marginalitat o de drogodependència, per imposar un pena inferior d'1 a 3 anys. Pel que, aquest nou subtipus del 368 CP, fa que existeixin majors potencialitats d'aplicar mesures de substitució o suspensió de la pena. També cal tenir en compte, que el descens de la població en els últims anys, així com el impuls de mesures menys repressives i més favorables a la reinserció social, ha influït de manera més o menys intensa en l'evolució de la litigiositat penal, a partir de l'any 2009.

La disminució de la taxa de litigiositat ha incidit també en els resultats dels principals indicadors judicials. Així, la taxa de resolució en l'àmbit penal ha experimentat un lleuger increment al llarg dels últims anys, situant-se en el 2014 en un 102% (gràfic 9). Mentre que les taxes de pendència i de congestió, han registrat un correlatiu descens, anotant a l'any 2014 un 16% (gràfic 14) i un 115% (gràfic 19), respectivament.

Per entendre i situar millor aquests resultats d'acord amb la realitat social a la qual es refereixen, cal tenir en compte una sèrie de consideracions. D'una banda, el coneixement dels fets penalment rellevants, és una tasca tan difícil com a important, a l'hora d'abordar l'estudi sobre l'evolució de la criminalitat al nostre país (gràfic 3). Així s'exposa en el Pla General de Seguretat de Catalunya 2014-2015, segons el qual, la principal font d'informació la constitueix el registre policial. No obstant això, hi ha una part de fets que no arriben al coneixement de les autoritats, bé perquè no han estat denunciats per les víctimes, o bé perquè es desconeix l'autoria dels mateixos. Per això, hem de completar les dades dels registres policials amb les anomenades "enquestes de victimització" sobre mostres representatives de la població, que ens ajuden a canalitzar la percepció de la ciutadania en matèria de seguretat. A més, els diferents treballs de recerca en matèria criminal elaborats per especialistes en diferents disciplines, contribueixen a una millor comprensió dels mateixos.

D'altra banda, les normes sobre el concurs de delictes i de connexió processal, fa que en determinats expedients es pugui estar enjudiciant un o diversos delictes contra un o diversos subjectes.

La gran majoria d'assumptes es concentren en els jutjats de primera instància i instrucció, amb un total de 5.340.144 ingressos a l'any 2014 (gràfic 24), la qual cosa suposa un 85% respecte al volum total. Això és a causa que aquest òrgan s'ocupa de la recerca prèvia sobre les circumstàncies personals i objectives que envolten a un determinat fet d'aparença delictiva, abans de passar a una segona fase d'enjudiciament la competència del qual recaurà en els Jutjats penals o en l'Audiència Provincial, en funció de la gravetat de la pena que porti aparellada el delicte. Del total d'assumptes ingressats, 320.927 assumptes seran coneguts pels Jutjats penals (gràfic 31), mentre que 60.533 seran resolts per les Audiències Provincials (gràfic 40). Molts dels assumptes que s'ingressen en la jurisdicció penal a través dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, o bé acabaran en arxiu per no reunir les circumstàncies i requisits suficients per passar a aquesta segona fase d'enjudiciament, o seran resolts per aquests per ser no constitutius de delicte sinó de falta.

Quant a les resolucions derivades d'una conformitat, a l'any 2014 veiem com aquestes representen un 40% respecte al total (gràfic 39). Sens dubte, el increment de l'ús d'aquest mecanisme suposa una dada positiva, tenint en compte els estalvis que aquest suposa tant per a l'Administració de Justícia (evitació de la vista) com pel imputat (reducció de la pena).

Finalment, malgrat que la taxes de pendència i de congestió registrades a l'any 2014 han estat menors que en els anys anteriors i que, en comparació de la resta d'ordres jurisdiccionals, són les més baixes, entenem que és important seguir lluitant contra el col·lapse judicial i l'acumulació d'assumptes, en honor d'una millora en la ràtio resolutiva dels nostres tribunals. Sobretot tenint en compte que la jurisdicció penal, és la que s'encarrega del coneixement i resolució del major volum d'assumptes de l'Administració de Justícia.

Conclusions Generals

1. Introducció

Després d'analitzar de forma separada les dades estadístiques de cadascun dels ordres jurisdiccionals, i posar-los en relació amb l'entorn social i econòmic de referència i amb les principals reformes legislatives d'afectació, en el present capítol anem a dur a terme una comparativa dels mateixos, a manera de conclusions generals.

El propòsit del mateix, és tenir una imatge més completa sobre l'estat de l'activitat judicial dels nostres tribunals, així com poder oferir una explicació més íntegra, del comportament d'algunes de les dades que s'han anat registrant al llarg del present Informe.

A més, dedicarem un epígraf específic a la durada benvolguda de la tramitació els procediments en els diferents ordres jurisdiccionals, prenent com a referència les dades publicades en la Memòria Anual del CGPJ. Sens dubte, una de les preocupacions tant dels operadors jurídics com dels ciutadans, és el temps que triga un assumpte a ser resolt. Es tracta a més d'un indicador del bon funcionament de l'Administració de Justícia, ja que suposa un reflex de la capacitat resolutiva dels nostres tribunals. En efecte, una justícia que és lenta no és justícia, i això fa que la seguretat jurídica del sistema es ressenti, tenint en compte que molts dels interessos que es discuteixen i que esperen a ser resolts en els òrgans judicials, necessiten d'una ràpida resposta.

2 Comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals

2.1 Litigiositat

Tal i com s'ha posat de manifest al llarg del present estudi, la taxa de litigiositat reflecteix el volum de conflictes socials que suposen una activitat per part dels òrgans judicials, en relació amb una

concreta demarcació territorial. Aquesta, juntament amb els principals indicadors judicials, ens permet conèixer la situació de l'Administració de Justícia, de cara a l'adopció de les mesures necessàries, per adequar els mitjans dels quals es disposa, a la realitat social i a les necessitats jurídiques del moment. Tal i com s'ha comentat en el cos del present Informe, no hem d'oblidar que l'Administració té un caràcter instrumental al servei dels ciutadans, en compliment dels objectius i mandats previstos en l'ordenament jurídic. I això inclou el procurar una Justícia de qualitat.

En el gràfic 1 es fa una comparativa de la taxa de litigiositat a nivell nacional entre els quatre ordres jurisdiccionals, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. D'una banda, destaca la diferència que existeix entre les diferents taxes de litigiositat en cadascun dels àmbits analitzats. Així, la jurisdicció que registra una major litigiositat és, amb diferència, la penal, registrant-ne l'any 2014 una taxa del 136%. L'àmbit judicial que ocupa la segona posició quant a la conflictivitat judicial es refereix, és el civil, amb una taxa del 40% l'any 2014. Finalment, les jurisdiccions socials i del contenciós-administratiu, registren l'any 2014 una litigiositat del 9 i del 5%, respectivament.

D'altra banda, considerant els quatre àmbits jurisdiccionals en el seu conjunt, veiem com es produeix una lleugera recessió en la taxa de litigiositat registrada en els últims anys. No obstant això, l'any 2014, la jurisdicció civil anota un petit increment de la mateixa respecte l'any anterior. En efecte, d'un 35% l'any 2013, passem a un 40% l'any 2014. En el capítol dedicat a l'àmbit civil, fèiem referència a les taxes judicials, que van entrar en vigor al novembre de l'any 2012 amb la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*.

En efecte, l'ampliació de l'àmbit objectiu i subjectiu d'aplicació de les taxes judicials, ha fet que l'any 2013, es registrés la litigiositat més baixa en els últims anys, un 35%. Mentre que el increment que ha tingut lloc en l'últim any és degut, en part, a l'augment de les designes produïdes l'any 2014. En efecte, l'any 2014 es van anotar 46.341 designes, de les quals un 44% es van correspondre a assumptes el coneixement i resolució dels quals és competència dels jutjats i tribunals de l'ordre civil.

La implantació (o l'ampliació de l'àmbit d'aplicació, en sentit estricte) de les taxes judicials, també ha incidit en els resultats registrats en l'àmbit contenciós-administratiu, amb un descens de la litigiositat en els últims anys. En efecte, les taxes judicials han funcionat com un mecanisme dissuasori, a l'hora de plantejar un litigi per a la reclamació dels nostres drets i interessos.

En quant a les dades registrades en l'àmbit laboral, cal portar a col·lació la taxa de litigiositat de l'any 2007, que va ser del 7,46%. La crisi, ha provocat greus estralls al mercat de treball, que s'han traduït en acomiadaments, ERES, modificació substancial de les condicions de treball, entre d'altres, que han incidit en el increment de la conflictivitat judicial laboral en els últims anys.

Finalment, en el capítol dedicat a l'àmbit penal, hem vist com la taxa de criminalitat i els fets penals coneguts, han disminuït en els últims anys, incidint per tant en el descens de la litigiositat penal. Aquest, és l'únic ordre que ha registrat una regressió en la conflictivitat judicial, en els últims anys.

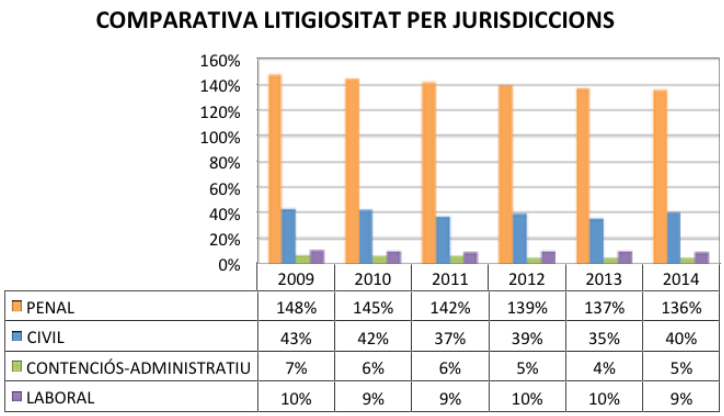

Gràfic 1. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdiccions.

En el Gràfic 2 tenim una comparativa de la taxa de litigiositat entre els quatre ordres jurisdiccionals, centrant-nos en la "demarcació ICAB", en el període que va des de l'any 2009 fins l'any 2014.

Quant al comportament de la gràfica, veiem com es reprodueix la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis d'aquest àmbit geogràfic. A excepció de la jurisdicció contenciosa-administrativa, veiem com els valors registrats en la "demarcació ICAB", són ostensiblement més alts que els reflectits a nivell nacional. La causa explicativa d'aquest fenomen, és que en la circumscripció territorial del ICAB, existeix una major activitat econòmica i una major densitat de població, que fa que les possibilitats que es produeixi un conflicte amb transcendència judicial, siguin més altes.

En efecte, en l'àmbit penal es registra una taxa de litigiositat del 187% que, malgrat ser menor que en anys anteriors, segueix sent molt alta tenint en compte la naturalesa dels assumptes sobre els quals resol aquesta jurisdicció. En l'àmbit civil, la conflictivitat judicial registrada l'any 2014, és d'un 54%, 10 punts percentuals per sobre de la anotada l'any 2013. Finalment en l'àmbit laboral i en el contenciós-administratiu, la taxa registrada és d'un 14% i d'un 4%, respectivament.

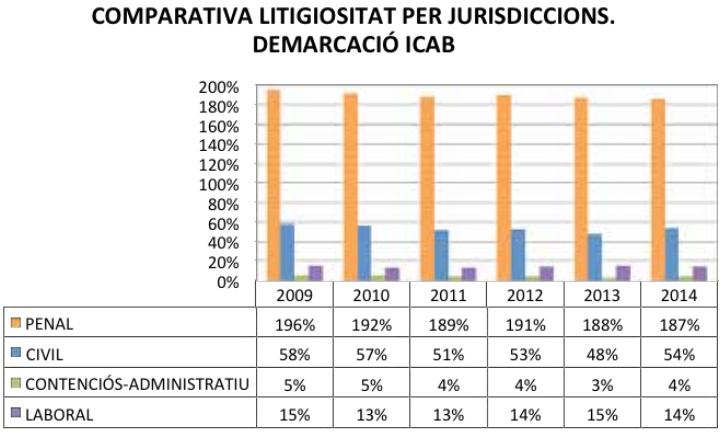

Gràfic 2. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdiccions. Demarcació ICAB.

2.2 Moviment d'assumptes

En el present apartat, es fa una comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals, del moviment dels assumptes dels òrgans judicials que s'integren en cadascun d'ells.
Comparativa per jurisdiccions

En el gràfic 3, podem veure l'evolució anual dels assumptes pendents a l'inici, així com la seva comparativa entre els quatre àmbits jurisdiccionals. S'ha fet una comparativa en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.
Considerant els quatre àmbits jurisdiccionals en el seu conjunt, veiem com l'any 2009 s'han registrat un total de 2.817.057 assumptes pendents a l'inici, mentre que l'any 2014 s'anoten 2.702.728, la qual cosa suposa una regressió del 4%. Aquesta dada cal posar-la en relació amb els principals indicadors judicials, per valorar si aquesta regressió mostra un descens de l'acumulació dels assumptes i una millora en les taxes de resolució i de pendència.

ASSUMPTES PENDENTS AL INICI. COMPARATIVA PER JURISDICCIONS

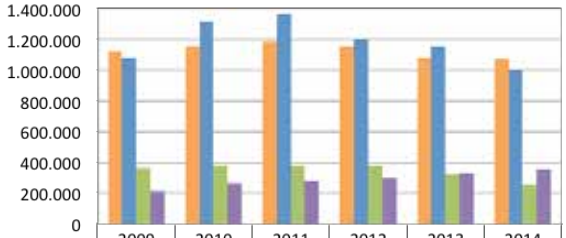

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PENAL	1.123.650	1.153.156	1.189.754	1.156.200	1.084.919	1.078.507
CIVIL	1.085.204	1.321.457	1.371.719	1.208.943	1.158.046	1.008.022
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	361.725	379.090	377.318	380.378	321.729	255.787
SOCIAL	214.795	264.932	279.583	303.347	329.705	360.412

Gràfic 3. Assumptes pendents a l'inici. Comparativa per jurisdiccions.

En el gràfic 4 es fa una comparativa dels assumptes ingressats, entre els quatre ordres jurisdiccionals, des de l'any 2009 fins l'any 2014.

A l'any 2009, s'han ingressat un total de 9.434.526 d'assumptes, considerant els quatre àmbits jurisdiccionals de forma conjunta; mentre que l'any 2014, s'han registrat un total de 8.784.707 d'expedients. Això suposa una variació interanual regressiva del 7%. Tal i com s'ha explicat abans, l'àmbit penal ha registrat un important descens en la taxa de litigiositat i, tenint en compte que aquesta és la jurisdicció que major volum d'assumptes coneix, ha provocat la reducció d'assumptes abans indicada.

D'altra banda, l'àmbit que major descens ha registrat en els últims anys, ha estat la jurisdicció civil, especialment l'any 2013, a causa de les taxes judicials. Quant a l'ordre social, cal portar a col·lació de les dades publicades en l'anterior edició del present Informe, sobre el nombre d'assumptes iniciats l'any 2007, per veure la important diferència de litigis, que s'han produït arran de la crisi. En efecte, l'any 2007 (per tant abans de la crisi), es van anotar un total de 337.416 assumptes ingressats en l'àmbit laboral; mentre que a partir de la crisi econòmica i des de l'any 2009 sempre ha estat per sobre dels 400.000 expedients.

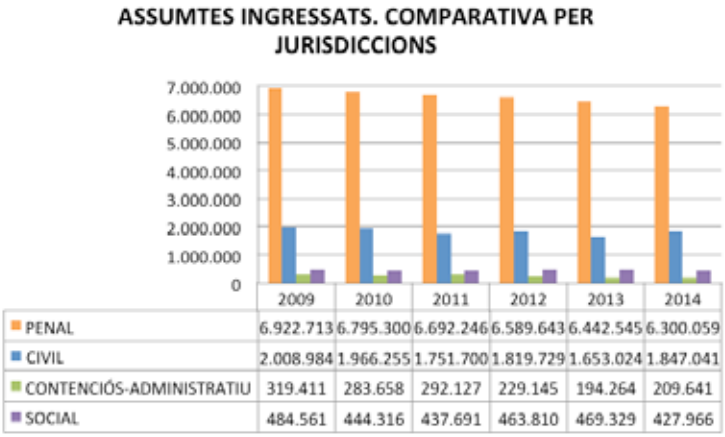

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PENAL	6.922.713	6.795.300	6.692.246	6.589.643	6.442.545	6.300.059
CIVIL	2.008.984	1.966.255	1.751.700	1.819.729	1.653.024	1.847.041
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	319.411	283.658	292.127	229.145	194.264	209.641
SOCIAL	484.561	444.316	437.691	463.810	469.329	427.966

Gràfic 4. Assumptes ingressats. Comparativa per jurisdiccions.

En el gràfic 5, podem veure l'evolució dels assumptes resolts comparant els quatre àmbits jurisdiccionals, en el període 2009-2014.

En aquest, veiem com l'any 2009, es van resoldre un total de 9.316.755 d'assumptes, considerant els quatre àmbits de forma conjunta, mentre que l'any 2014 es van resoldre 8.928.175 expedients, la qual cosa suposa un regressió del 4%. Posant en relació aquestes dades amb les referides en la gràfica anterior sobre assumptes ingressats, veiem com en general s'han resolt més expedients que els iniciats en el mateix exercici, la qual cosa sens dubte és una dada positiva.

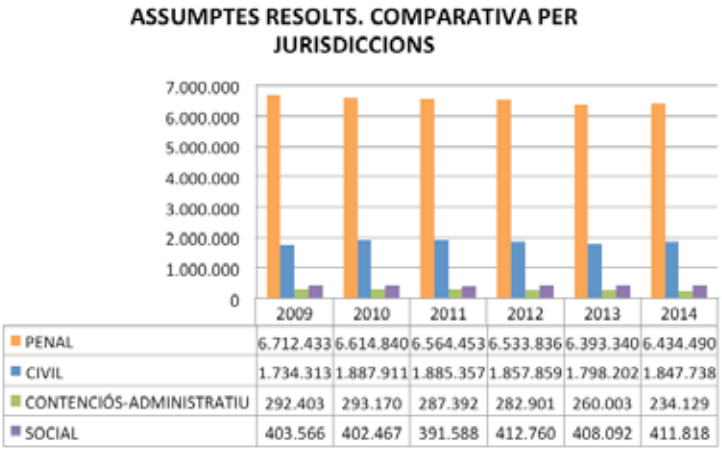

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PENAL	6.712.433	6.614.840	6.564.453	6.533.836	6.393.340	6.434.490
CIVIL	1.734.313	1.887.911	1.885.357	1.857.859	1.798.202	1.847.738
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	292.403	293.170	287.392	282.901	260.003	234.129
SOCIAL	403.566	402.467	391.588	412.760	408.092	411.818

Gràfic 5. Assumptes resolts. Comparativa per jurisdiccions.

En el gràfic 6 tenim una comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals, sobre els assumptes pendents al finalitzar en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com durant els primers anys de la sèrie, és la jurisdicció civil la que presenta un major volum d'assumptes pendents al finalitzar, seguit molt de prop de l'àmbit penal, amb més d'un milió d'expedients pendents en cadascun. En els últims anys, veiem com els assumptes pendents al final de cada exercici en la jurisdicció civil, disminueixen passant a ocupar la segona posició i l'àmbit penal la primera.

D'altra banda, veiem com en termes generals, es produeix una regressió del volum d'assumptes pendents. Així, d'un total de 3.118.555 expedients l'any 2009, passem a un total de 2.595.795 l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 17%.

S'ha de destacar, com la disminució dels assumptes pendents al finalitzar és més intensa en l'àmbit contenciós-administratiu, doncs de 379.090 assumptes l'any 2009, passem a 231.646 l'any 2014, la qual cosa implica un descens del 39%. Mentre que en l'àmbit social, a diferència de la resta d'ordres jurisdiccionals, veiem com es registra un augment dels expedients pendents al finalitzar, doncs de 264.948 assumptes l'any 2009 passem a 346.105 l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 31%.

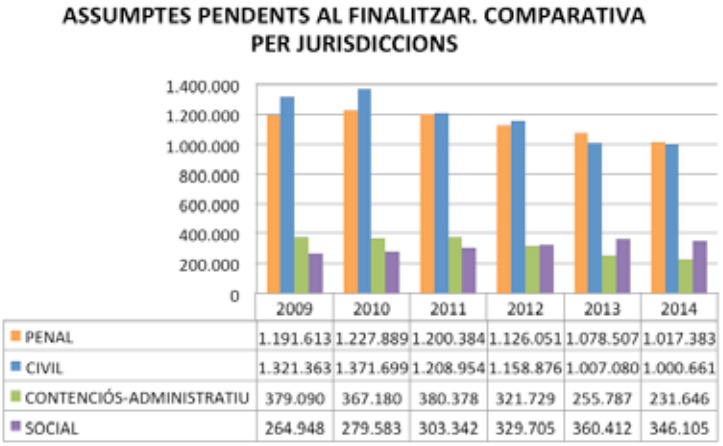

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PENAL	1.191.613	1.227.889	1.200.384	1.126.051	1.078.507	1.017.383
CIVIL	1.321.363	1.371.699	1.208.954	1.158.876	1.007.080	1.000.661
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	379.090	367.180	380.378	321.729	255.787	231.646
SOCIAL	264.948	279.583	303.342	329.705	360.412	346.105

Gràfic 6. Assumptes pendents al finalitzar. Comparativa per jurisdiccions.

En el gràfic 7, podem contemplar una comparativa-resum del moviment dels assumptes en els quatre àmbits jurisdiccionals, l'any 2014. En aquest, veiem com en termes generals, els assumptes resolts es corresponen amb els assumptes ingressats, d'igual manera que els assumptes pendents al finalitzar ho fan amb els registrats a a l'inici. Quant al comportament de la gràfica, ens remetem al que s'ha exposat en les anteriors.

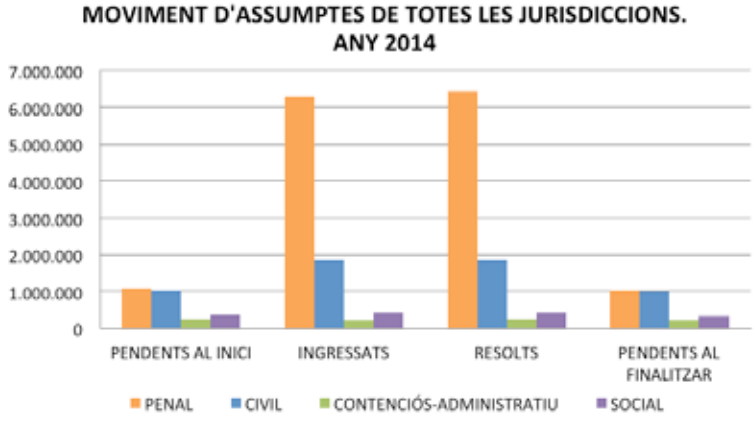

Gràfic 7. Moviment d'assumptes de totes les jurisdiccions. Any 2014.

Taules resum per òrgans jurisdiccionals

A continuació, s'exposen unes taules que recullen a mode de resum, les dades relatives a la activitat judicial en cadascun dels quatre ordres jurisdiccionals, referits a l'exercici 2014.

En el gràfic 8, podem veure una taula amb el resum del moviment dels assumptes, així com la seva comparativa en cadascun dels àmbits jurisdiccionals estudiats.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS DE FINALITZAR
PENAL	1.078.507	6.300.059	6.434.490	1.017.383
CIVIL	1.008.022	1.847.041	1.847.738	1.000.661
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	255.787	209.641	234.129	231.646
SOCIAL	360.412	427.966	411.818	346.105

Gràfic 8. Taula resum del moviment d'assumptes de totes les jurisdiccions. Any 2014.

En el gràfic 9, tenim una taula-resum amb les dades referents al moviment dels assumptes, en cadascun dels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit penal.

En aquest, veiem com el major volum d'assumptes, es registra en els Jutjats d'Instrucció. En efecte, en el capítol dedicat a la jurisdicció penal, ja expliquem que la resolució dels assumptes penals, passa per dues etapes. La primera d'elles passa precisament per una fase de recerca sobre les circumstàncies personals i objectives que concorren sobre un fet d'aparença delictiva, el coneixement de les qual és competència dels jutjats d'instrucció. La segona etapa correspondrà, bé als Jutjats penals, bé a les Audiències Provincials, en funció de la gravetat de la pena associada el fet delictiu en qüestió.

Quant a la resta d'assumptes, veiem com es reparteixen de manera irregular per la resta d'òrgans judicials, en funció de la matèria.

RESUM JURISDICCIÓ PENAL. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS DE FINALITZAR
INSTRUCCIÓ	739.630	5.340.144	5.428.660	690.274
J PENAL	210.993	320.927	339.475	203.211
AP	40.597	181.598	184.786	37.525
TSJ	151	907	849	209
JDO CENTRAL INSTR	710	1.234	1.517	690
J CENTRAL PENAL	13	51	30	36
AN	253	2.692	2.590	350
TS	1.810	3.904	4.160	1.554
MENORS	14.982	28.155	30.849	13.385
JDO CENTRAL MENORS	3	13	4	12
VIDO	30.708	149.918	174.621	29.841
VP	34.231	259.250	256.001	35.242
JDO CENTRAL VP	4.426	11.266	10.948	5.054

Gràfic 9. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció penal. Any 2014.

En el gràfic 10, podem veure el resum de les dades referides al moviment dels assumptes en els òrgans judicials que s'integren la jurisdicció civil. En aquest, veiem com la majoria dels assumptes es concentren en els Jutjats de Primera Instància, seguit dels Jutjats de Família.

RESUM JURISDICCIÓ CIVIL. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS DE FINALITZAR
JPI	764.614	1.356.095	1.393.355	722.112
AP	53.462	92.381	98.348	48.918
TSJ	193	495	495	193
TS	3.628	3.904	2.918	4.614
MERCANTIL	52.016	91.315	62.260	80.430
FAMÍLIA	134.109	302.851	290.362	144.394

Gràfic 10. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció civil. Any 2014.

En el gràfic 11, tenim una taula amb les dades relatives a l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en l'ordre contenciós-administratiu, l'any 2014. En aquest, veiem com els expedients es distribueixen de manera irregular entre els diferents jutjats i tribunals, encara que amb una concentració major en els Jutjats del Contenciós-administratiu, com no pot ser d'una altra manera, atenent al repartiment competencial del coneixement dels assumptes.

RESUM JURISDICCIÓ CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ANY 2014				
MOVIMENT D' ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS DE FINALITZAR
JCA	137.304	141.365	144.029	134.588
TSJ	98.942	51.133	70.955	79.807
J CENTRAL	4.683	3.632	6.186	2.149
AN	8.312	7.504	7.393	8.557
TS	6.546	6.007	5.566	6.545

Gràfic 11. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció contenciós-administratiu. Any 2014.

En el gràfic 12, podem veure el moviment dels assumptes registrats l'any 2014 en els diferents òrgans judicials que s'integren en l'àmbit social.

RESUM JURISDICCIÓ SOCIAL. ANY 2014				
MOVIMENT D' ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
J SOCIAL	333.272	374.163	356.427	320.778
TSJ	23.591	48.901	51.531	20.787
AN	150	366	345	120
TS	3.399	4.536	3.515	4.420

Gràfic 12. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció social. Any 2014.

Sentències

En el gràfic 13 podem veure el nombre total de sentències dictades al llarg de l'any 2014, en cadascun dels quatre àmbits jurisdiccionals.

En aquest, veiem com el major volum de resolucions es produeix en l'ordre penal, com no pot ser d'una altra manera, atenent a la gran quantitat d'assumptes que es coneixen i resolen en aquest àmbit. Així, l'any 2014 s'han dictat un total de 605.445 sentències penals. Mentre que l'ordre civil ocupa la segona posició, amb un total de 442.401 sentències. Quant a l'ordre contenciós-administratiu i a l'àmbit social, s'han resolt per sentència un total de 153.658 i de 219.049 assumptes, respectivament. D'altra banda, veiem com el volum de sentències dictades, és ostensiblement menor que el nombre total d'assumptes ingressats, en cadascuna de les jurisdiccions. En efecte, no tots els procediments acaben amb una sentència, i més des de la redistribució competencial que s'ha fet a favor del Secretari Judicial, amb la reforma operada per la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial*. Així, molts procediments acaben mitjançant un decret dictat pel Secretari Judicial, posant fi al mateix.

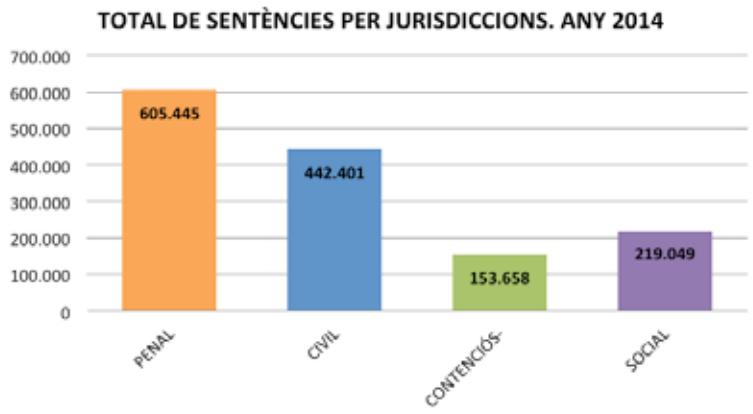

Gràfic 13. Total de sentències per jurisdiccions. Any 2014.

En el gràfic 14, es fa una comparativa entre les circumscripcions territorials de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", sobre el nombre total de sentències dictades en cadascun dels quatre ordres jurisdiccionals.

En aquest veiem com, en general, el volum de resolucions dictades en la "demarcació ICAB", és superior a les sentències emeses pels òrgans judicials de l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB". Així, mentre que al primer territori es van dictar un total de 115.787 sentències, en el segon es van resoldre 96.433. Això es deu a l'existència d'una major ràtio poblacional així com d'una major activitat econòmica, en la "demarcació ICAB", respecte a l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB".

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014			
EXECUCIONS DE SENTÈNCIES			
	ESPANYA SENSE CATALUNYA	CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	DEMARCACIÓ ICAB
PENAL	501.637	43.071	60.737
CIVIL	378.770	28.081	35.550
CONTENCIÓS	141.160	7.113	5.385
SOCIAL	186.766	18.168	14.115

Gràfic 14. Comparativa territorial del total de sentències de totes les jurisdiccions. Any 2013.

Comparativa dels recursos d'impugnació de sentències

A continuació es fa una comparativa del sentit de les sentències dels principals recursos (apel·lació i suplicació, segons el cas) que operen en el marc d'una impugnació d'una resolució judicial, dictada en primera instància. Aquesta ens serveix per veure el grau d'encert, des del punt de vista jurídic, de les sentències resoltes en primera instància, i per tenir una visió més global sobre l'estat dels nostres jutjats i tribunals.

En el gràfic 15, podem veure l'evolució anual de les sentències dictades en el marc d'una impugnació en apel·lació d'una resolució penal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014, a nivell estatal. En la gràfica, s'ha fet distinció entre les sentències que han estimat el recurs d'aquelles en les quals aquest s'ha desestimat. En primer lloc, veiem com el nombre de sentències sobre els recursos d'apel·lació plantejats, es manté relativament estable al llarg de tota la línia temporal, doncs aquest es situa en una forquilla que va dels 64.000 als 68.000 expedients. D'aquests, la gran majoria (al voltant del 80%) acaben amb una sentència confirmatòria. En efecte, l'any 2014, de les 65.599 resolucions dictades resolent un recurs d'apel·lació, 52.225 han estat confirmatòries; mentre que 13.374 han estat revocatòries.

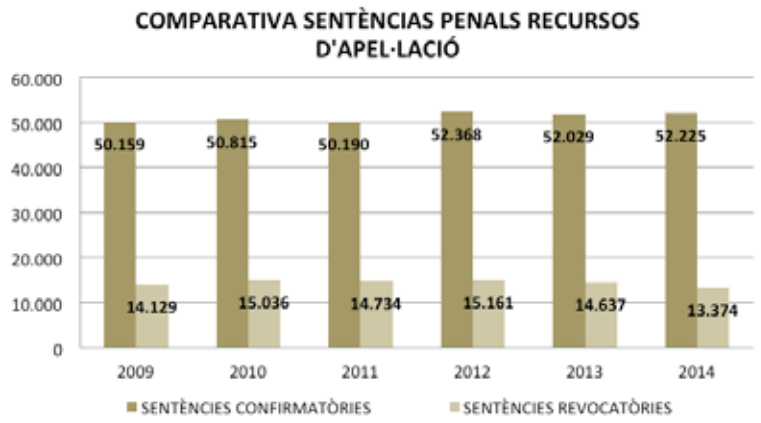

Gràfic 15. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació.

En el gràfic 16, tenim una comparativa del nombre total de sentències penals que resolen un recurs d'apel·lació, així com la seva evolució en el període 2009-2014, al concret territori de la "demarcació ICAB".
En aquest, veiem com es reprodueix la tendència manifestada en la gràfica anterior, ja que la gran majoria de sentències confirmen el resolt en primera instància.

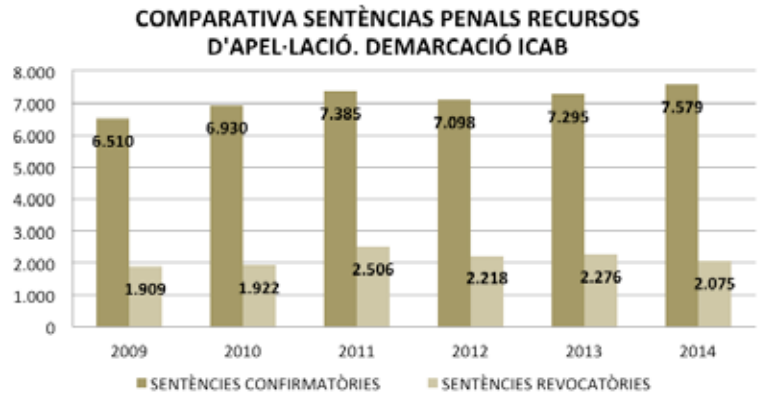

Gràfic 16. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

En el gràfic 17 es fa una comparativa entre les sentències estimatòries i les desestimatòries, resoltes en el marc d'un recurs d'apel·lació, dins de la jurisdicció civil.
D'una banda, veiem com durant els primers anys de la sèrie, es registra un lleuger augment del nombre de recursos d'apel·lació resolts per sentència; mentre que en els últims anys s'anota una lleugera regressió del volum d'assumptes, d'acord amb l'evolució de la litigiositat en l'àmbit civil.
D'altra banda, veiem com es desestimen un major nombre de recursos, la qual cosa significa que el grau d'encert, jurídicament parlant, en primera instància és bastant elevat.

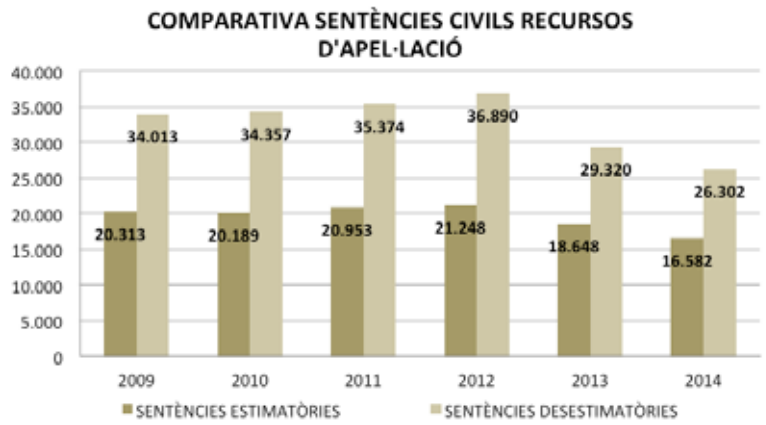

Gràfic 17. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació.

En el gràfic 18, tenim les dades relatives a les sentències civils dictades per les Audiències Provincials que s'integren en la "demarcació ICAB". En aquest, veiem com es replica la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis d'aquesta circumscripció.

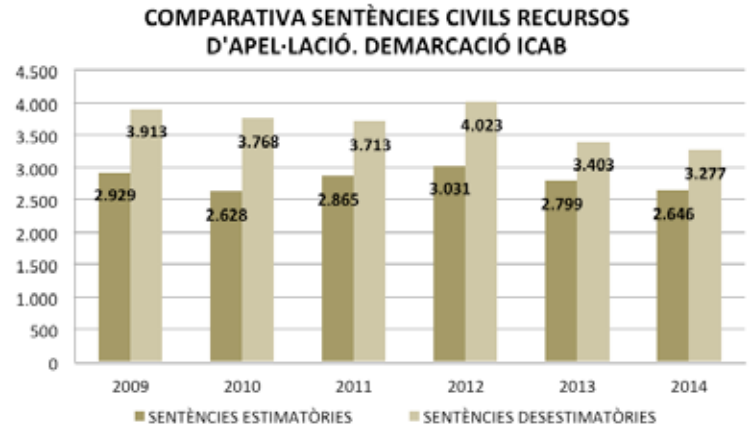

Gràfic 18. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

En el gràfic 19, podem observar l'evolució anual dels recursos d'apel·lació resolts per la sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el període que va des de l'any 2009 fins al 2014.

En aquest, veiem com en termes generals, el volum de recursos plantejats disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Quant al sentit de les sentències dictades, veiem com les desestimatòries superen en nombre a les estimatòries. Sobretot en els primers anys de la gràfica, doncs en els últims anys de la sèrie, veiem com es redueix la distància entre les sentències estimatòries i les desestimatòries. La causa explicativa d'aquest fenomen, és l'ampliació de l'àmbit objectiu i subjectiu d'aplicació de les taxes judicials, que va entrar en vigor al novembre de l'any 2012. Al llarg del present Informe, hem tingut l'oportunitat de veure, com les taxes judicials han incidit de forma negativa en la litigiositat judicial, doncs suposa un mecanisme dissuasori a l'hora de plantejar un litigi.

En efecte, l'any 2009 s'han desestimat un total de 27.135 recursos, mentre que l'any 2014 passem a 14.224, la qual cosa suposa una regressió del 48%. Mentre que les sentències estimatòries, malgrat haver disminuït també en els últims anys, ho han fet d'una forma més continguda.

Gràfic 19. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 20, tenim una comparativa entre les sentències estimatòries i desestimatòries, dictades en el marc d'un recurs d'apel·lació, pels òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com es desestimen un major nombre de recursos, amb l'excepció de l'any 2011, en el qual es dicten més sentències estimatòries. D'altra banda, a diferència del que succeeix a nivell estatal, la distància entre tots dos tipus de sentències no és tan alta.

Gràfic 20. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

En el gràfic 21, podem contemplar l'evolució anual dels recursos de suplicació plantejats a manera d'impugnació davant la sala social del TSJ, de les resolucions dictades en primera instància. No obstant això, cal dir, que el recurs de suplicació no és una segona instància pròpiament aquesta, sinó més aviat una revisió que el resolt pel magistrat d'instància, s'ajusti a les garanties legals previstes l'ordenament jurídic.

En primer lloc, veiem com es resolen una mitjana de 50.600 recursos de suplicació en total. D'aquests, la gran majoria acaben amb una sentència desestimatòria, representant gairebé el 80% del total de recursos plantejats. Finalment, veiem com en els últims anys es produeix una lleugera regressió del volum total de recursos presentats, correlatiu al descens de la litigiositat en l'àmbit social.

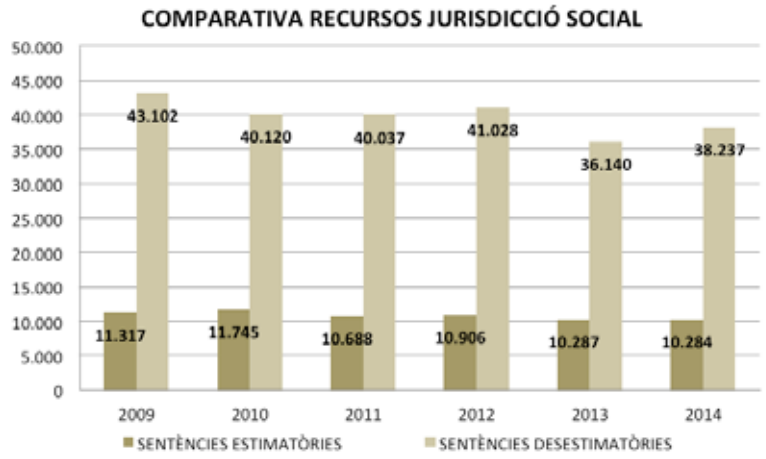

Gràfic 21. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció social.

En el gràfic 22, veiem les dades relatives als recursos plantejats davant els òrgans judicials de la "demarcació ICAB". En aquest, veiem com es reprodueix la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis d'aquest territori.

Gràfic 22. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

<u>Execucions</u>

Les execucions constitueixen la segona part d'un assumpte judicial, i entra en joc davant el incompliment d'un pronunciament contingut en una resolució judicial. Pel que constitueix una part important de l'activitat judicial dels nostres jutjats i tribunals.

En el gràfic 23, podem veure el desenvolupament dels procediments d'execució en cadascuna de les jurisdiccions, al llarg de l'any 2014. En aquest, veiem com la gran majoria d'execucions es registren en l'àmbit civil, seguides de les anotades en l'ordre penal. En el capítol dedicat a l'àmbit civil, s'ha dedicat un epígraf específic sobre la problemàtica que gira entorn del dret a l'habitatge, en el qual hem vist com en els últims anys, s'han disparat els procediments d'execucions hipotecàries. En aquest, dèiem que l'any 2006 es van ingressar un total de 16.692 execucions hipotecàries, mentre que l'any 2014, passem a 80.749, la qual cosa suposa un increïble augment del 384%.

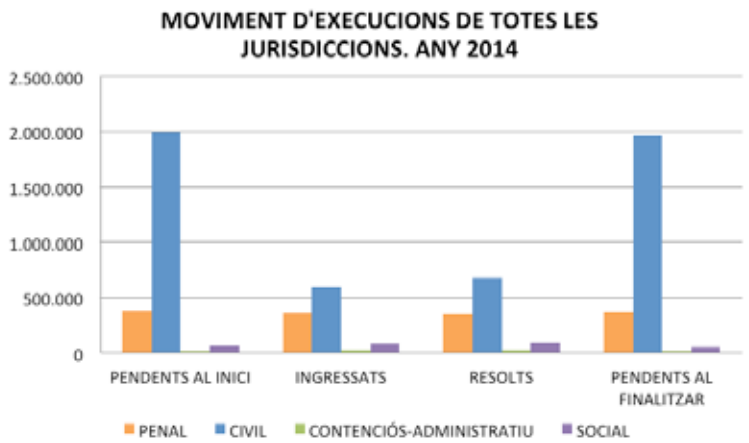

Gràfic 23. Moviment de les execucions de totes les jurisdiccions. Any 2014.

En el gràfic 24, tenim una taula amb la comparativa de l'activitat judicial relativa als procediments d'execució, amb el detall numèric de cadascun dels quatre àmbits jurisdiccionals.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014				
MOVIMENT D'EXECUCIONS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS DE FINALITZAR
PENAL	381.775	357.787	356.170	371.530
CIVIL	1.989.317	599.376	684.418	1.976.984
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	16.924	18.869	18.893	16.872
SOCIAL	58.604	79.597	87.928	53.872

Gràfic 24. Quadre resum del moviment d'execucions de totes les jurisdiccions. Any 2014.

2.3 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el gràfic 25, podem contemplar una comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals, de l'evolució anual de la taxa de resolució a nivell estatal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En termes generals, la capacitat resolutiva dels tribunals augmenta en els últims anys. En primer lloc, veiem com la taxa de resolució més baixa, es registra en l'àmbit social, sent aquesta d'un 96% l'any 2014. En segon lloc, la jurisdicció contenciosa-administrativa és la que presenta un increment més intens, amb una variació interanual del 22%, en el període 2009-2014. Quant a l'àmbit civil i a l'àmbit penal, l'any 2014 es registra una taxa de resolució del 102% i del 100%, respectivament.

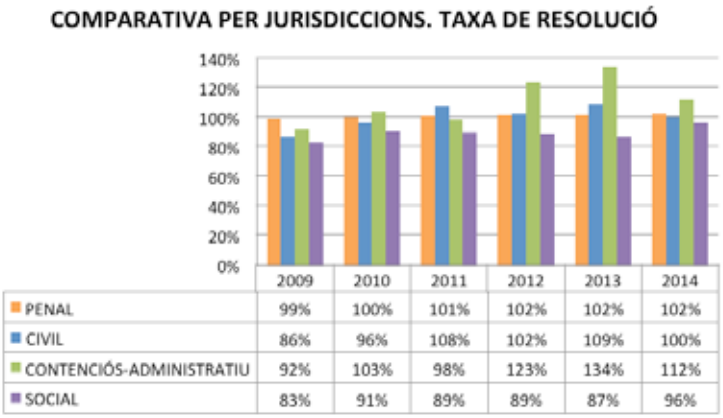

Gràfic 25. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de resolució.

En el gràfic 26, podem veure una comparativa per jurisdiccions de la taxa de resolució en el davant citat període 2009-2014, però referit al concret àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB". En aquest, veiem com es reprodueix la tendència comentada en la gràfica anterior, amb uns valors relativament propers en tots dos casos.

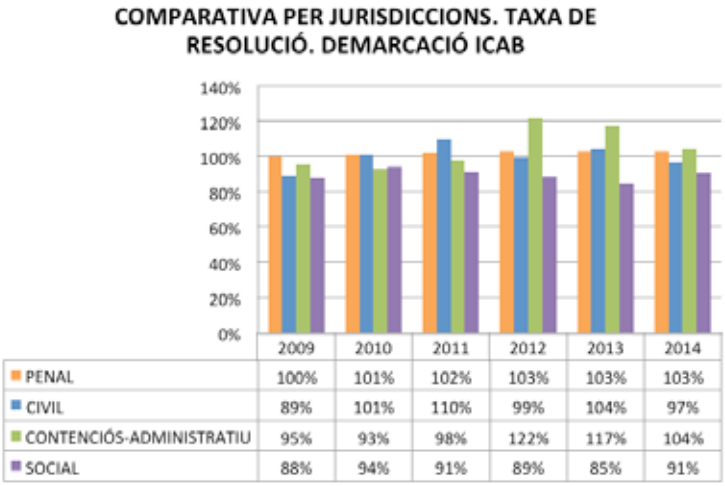

Gràfic 26. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de resolució. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

En el gràfic 27, es fa una comparativa per jurisdiccions de l'evolució de la taxa de pendència a nivell estatal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

D'una banda, veiem com la taxa de pendència més elevada es registra en la jurisdicció contenciosa-administrativa, sent aquesta més alta durant els primers anys de la sèrie. Així, d'una pendència judicial del 130% l'any 2009, passem a una altra del 99% l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 24%. No obstant això, la reducció més intensa, es produeix en l'àmbit civil, doncs d'una taxa de pendència del 76% l'any 2009, passem a una altra del 54% l'any 2014, la qual cosa suposa un variació interanual negativa del 29%.

D'altra banda, veiem com, a diferència del que succeeix en els altres ordres jurisdiccionals, en l'àmbit social es registra un augment de la taxa de pendència del 28% en el període 2009-2014, derivat de la crisi i de l'augment de la litigiositat abans comentada.

Finalment, en l'àmbit penal es registren les taxes de pendència més baixes en comparació a la resta d'ordres jurisdiccionals, al llarg de tota la seqüència. Així, la pendència judicial mitjana en l'ordre penal, és del 17%.

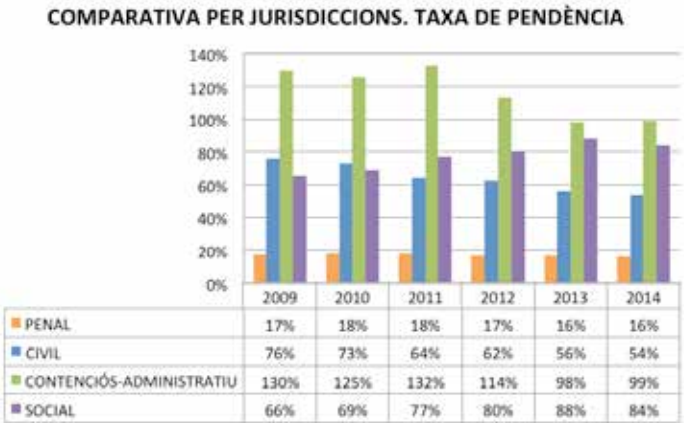

Gràfic 27. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de pendència.

En el gràfic 28, podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència en la "demarcació ICAB", així com la seva comparativa entre els quatre àmbits jurisdiccionals en el període 2009-2014. En aquest, veiem com es reprodueix la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb alguns matisos propis d'aquest territori. Així, veiem com en l'àmbit laboral, es produeix un increment progressiu de la taxa de pendència, aconseguint l'any 2014 un 94%, passant a ocupar la primera posició.

Tal i com hem comentat abans, en la "demarcació ICAB" es concentra una densitat de població i d'activitat econòmica molt important que, unida a la crisi econòmica, fa que la litigiositat en la jurisdicció laboral s'incrementi de forma notable.

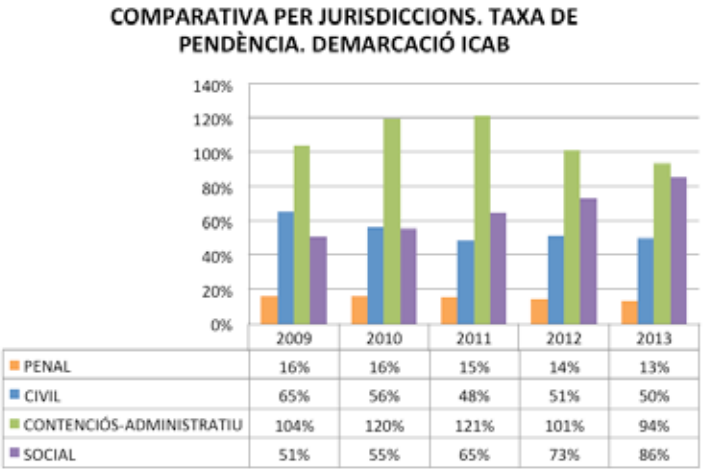

Gràfic 28. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de pendència. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

En el gràfic 29 tenim una comparativa per jurisdiccions de l'evolució a nivell estatal de la taxa de congestió, durant els anys 2009 i 2014.

En termes generals, veiem com la taxa de congestió es redueix de forma progressiva, a mesura que es van succeint els anys. No obstant això, d'acord amb les dades registrades de la taxa de resolució i la taxa de pendència, abans comentades, veiem com en l'àmbit laboral, a diferència dels altres ordres, es produeix un augment de la congestió judicial. En efecte, d'una taxa de congestió del 173% l'any 2009, passem a una altra del 191% l'any 2014, la qual cosa significa un increment del 10%.
D'altra banda, veiem com la taxa de congestió en l'àmbit penal, és la més baixa dels quatre ordres jurisdiccionals, d'acord amb la taxa de pendència abans analitzada. Sens dubte, es tracta d'una dada positiva, tenint en compte la naturalesa dels assumptes que es ventilen en aquesta jurisdicció.

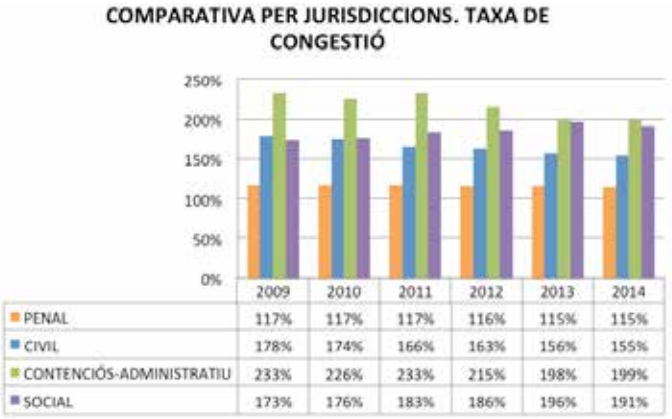

Gràfic 29. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de congestió.

En el gràfic 30, podem contemplar una comparativa per jurisdiccions, de l'evolució de la taxa de congestió en la "demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com es reprodueix la tendència registrada a nivell estatal, encara que amb els valors propis de la "demarcació ICAB". De la mateixa manera que succeeix amb la taxa de pendència, abans comentada, la taxa de congestió registra un important increment en la jurisdicció laboral, aconseguint un 197% l'any 2014.

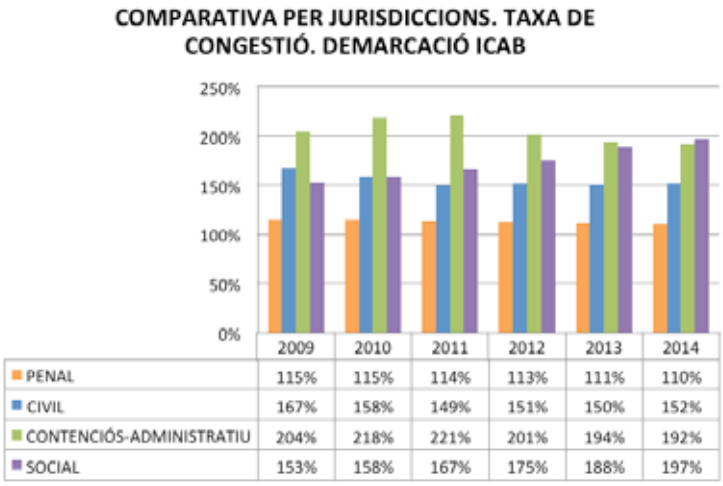

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PENAL	115%	115%	114%	113%	111%	110%
CIVIL	167%	158%	149%	151%	150%	152%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	204%	218%	221%	201%	194%	192%
SOCIAL	153%	158%	167%	175%	188%	197%

Gràfic 30. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de congestió. Demarcació ICAB.

En el gràfic 31, podem veure una comparativa a manera de resum, dels principals indicadors judicials entre els quatre ordres jurisdiccionals estudiats, al llarg de l'any 2014. Sobre el resultat dels mateixos, ens remetem al que s'ha exposat anteriorment.

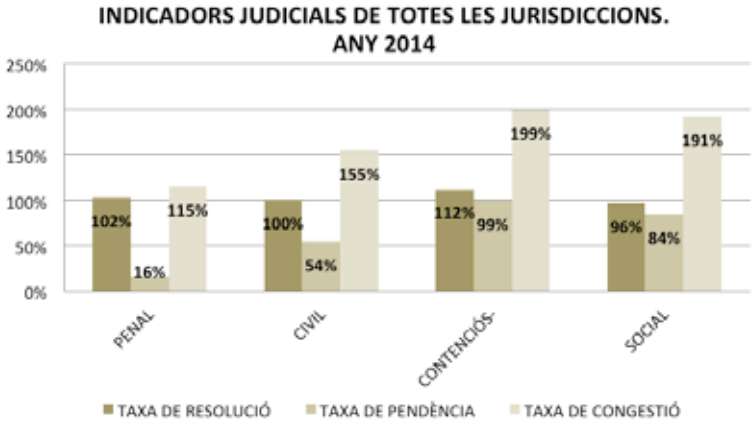

Gràfic 31. Indicadors judicials de totes les jurisdiccions. Any 2014.

En el gràfic 32 tenim una taula amb el resum dels principals indicadors judicials i la seva comparativa en els quatre ordres jurisdiccionals, l'any 2014.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014			
INDICADORS JUDICIALS			
	TAXA DE RESOLUCIÓ	TAXA DE PENDÈNCIA	TAXA DE CONGESTIÓ
PENAL	102%	16%	115%
CIVIL	100%	54%	155%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	112%	99%	199%
SOCIAL	96%	84%	191%

Gràfic 32. Quadre resum dels indicadors judicials per jurisdiccions.

2.4 Duració mitjana dels procediments.

Una de les qüestions que més preocupa tant als professionals del Dret com als propis ciutadans, és el que triga a resoldre's un determinat assumpte. En aquest epígraf, durem a terme l'anàlisi de la durada estimada (en mesos) dels assumptes en els òrgans judicials que s'integren en cadascun dels quatre ordres jurisdiccionals.

Jurisdicció penal

En el gràfic 33 podem veure la durada mitjana (en mesos) dels procediments en cadascun dels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció penal, així com la seva evolució anual en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En termes generals, veiem com s'ha produït un lleuger augment del temps estimat relatiu a la tramitació d'un assumpte en l'ordre penal. Així, l'any 2009, el temps mitjà de resolució d'un assumpte, se situa en els 3,9 mesos; mentre que l'any 2014 aquest és de 4,0.

No obstant això, veiem com en funció del concret òrgan que mirem, el temps mitjà de resolució varia a la baixa o a l'alça. Per exemple, la durada d'un assumpte tramitat davant el Jutjat penal, o davant la sala penal del TSJ, ha registrat un increment del temps mitjà necessari. Mentre que en els Jutjats de primera instància i instrucció, o els jutjats de menors, entre uns altres, presenten una disminució del temps estimat de resolució dels procediments.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ PENAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JUT. 1ªINSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ I JUT. INTRUCCIÓ	1,8	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6
JUTJATS VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA	2,9	2,7	2,5	2,4	2,2	2,1
JUTJATS DE MENORS	7,1	7,5	6,9	6,1	5,7	5,7
JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA	1,1	1,3	1,3	1,1	1,2	1,7
JUTJATS DE LO PENAL	8,1	9,3	10	10,4	10,6	10,9
AUDIÈNCIES PROVINCIALS	2,7	2,7	2,6	2,6	2,7	2,6
TSJ SALA CIVIL Y PENAL	1,9	2,1	2,1	0,9	1,9	2,4
JUT. CENTRALS D'INSTRUCCIÓ	5,3	4,5	5,3	5,8	5,8	5,7
JUT. CENTRALS DE LO PENAL	4,1	6,5	8,1	8	5,9	5,8
AUDIÈNCIA NACIONAL SALA PENAL	2,1	2,2	2,4	2,3	1,5	1,3
TRIBUNAL SUPREM SALA 2ª	6,5	5,8	5,3	6	6	5,1

Gràfic 33. Taula amb la durada mitjana dels procediments en la jurisdicció penal.

Jurisdicció civil

En el gràfic 34 podem veure l'evolució anual de la durada mitjana dels procediments civils, que es troben en la primera instància, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, podem veure com durant els primers anys de la sèrie, es registra un increment del temps de durada estimat en la tramitació d'un procediment, fins a anotar l'any 2011, un total de 8,6 mesos, la xifra més alta de la sèrie. No obstant això, a partir de l'any 2012 es produeix un canvi en la tendència, de manera que la durada mitjana del temps emprat en la resolució d'un expedient, descendeix gradualment a mesura que es van succeint els anys.

Així, l'any 2014, la durada mitjana d'un procediment civil que es troba en la primera instància, és de 6,6 mesos; ho suposa una variació interanual negativa del 14%, respecte l'any 2009. Sens dubte, la reducció del temps mitjà de resolució d'un assumpte judicial, suposa una bona notícia, ja que la justícia, perquè mereixi ser cridada com a tal, ha de ser, a més de garantista, ràpida. No obstant això, hem posar en relació la reducció del temps mitjà requerit, amb el descens en la litigiosidad civil en els últims anys, les causes explicatives dels quals s'han posat de manifest en apartats anteriors.

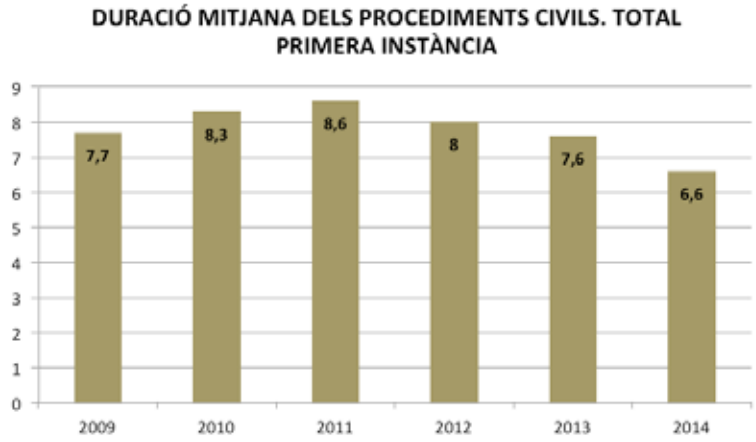

Gràfic 34. Durada mitjana dels procediments civils (en mesos). Total primera instància.

En el gràfic 35 tenim una taula amb la durada mitjana d'un procediment civil, diferenciant entre els diferents òrgans judicials: Jutjats de primera instància, Jutjats de família i Jutjats de primera instància i instrucció. En aquest, veiem com tant en els jutjats de primera instància com en els anomenats jutjats mixtes, es produeix un descens del temps de durada mitjana, amb una variació interanual del 15% i del 12%, respectivament. Mentre que en els Jutjats de família, es produeix un lleuger augment del temps de resolució mitjana, passant de 4 mesos l'any 2009 a 4,5 en el 2014.

D'altra banda, veiem com la durada mitjana dels procediments en la jurisdicció civil, és més alta en els jutjats de primera instància i instrucció. En efecte, a més del coneixement i resolució dels assumptes civils, els jutjats mixtes s'encarreguen de la instrucció dels expedients penals, abans de passar a una segona fase d'enjudiciament pròpiament dita pels Jutjats Penals o les Audiències Provincials, en funció de la gravetat de la pena que porti aparellada el fet delictiu. També, s'encarreguen de la resolució dels assumptes relatius al dret de família, quan en aquest mateix partit judicial no existeix un òrgan especialitzat que s'ocupi dels mateixos.

Aquest és un indicador més de com l'especialització dels òrgans judicials, contribueix a una eficàcia resolutiva dels mateixos, tal com es reflecteix en les dades recollides en la taula.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CIVIL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JUTJATS PRIMERA INSTÀNCIA	7,3	7,7	8	7,2	7,1	6,2
JUTJATS DE FAMÍLIA	4	4	4,4	4,5	4,6	4,5
JUTJATS PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ	8,6	9,3	9,9	9,2	8,8	7,6

Gràfic 35. Taula amb la durada mitjana dels procediments en la jurisdicció civil.

En el gràfic 36, podem observar l'evolució anual del temps de tramitació mitjana d'un expedient judicial que està sent conegut per l'Audiència Provincial, distingint entre els processos coneguts en única instància, d'aquells que dimanen d'un recurs. Quant als primers, veiem com es registra una reducció de la durada mitjana, passant de 3,9 mesos l'any 2009 a 2,4 l'any 2014; mentre que en els segons, veiem com es registra un increment del temps mitjà empleat, doncs de 5,5 mesos l'any 2009, passem a 7,1 l'any 2014.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS COMPETÈNCIA CIVIL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PROCESSOS EN ÚNICA INSTÀNCIA	3,9	4,1	3,6	3,2	2,8	2,4
RECURSOS	5,5	5,8	6	6,5	7,5	7,1
TOTAL AP CIVILS	5,4	5,7	5,9	6,3	7	6,6

Gràfic 36. Taula amb la durada mitjana dels procediments en les Audiències Provincials civils.

En el gràfic 37, podem veure la durada mitjana dels principals procediments que es discuteixen en la jurisdicció civil, deixant a banda els assumptes relatius al dret de família, per a la seva anàlisi específica posterior. En aquest, veiem com els judicis ordinaris registren un augment d'1,8 mesos en el període 2009-2014, mentre que en els procediments verbals, malgrat les oscil·lacions, se segueix registrant una durada mitjana de 6,5 mesos. Quant als procediments monitoris, cal dir que es tracta d'un procés bastant eficaç per a la reclamació de deutes, i que en els últims anys han tingut una importància notable, derivada de l'augment de la taxa de morositat per culpa de la crisi. En la gràfica, veiem com el temps mitjà de la tramitació d'un procediment monitori, es redueix de 7,7 mesos l'any 2009 a 5,9 l'any 2014.

DURADA MITJANA DELS PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CIVIL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ORDINARIS	12,2	13,2	14,5	14,7	14,3	14
VERBALS	6,5	6,7	6,9	6,6	6,7	6,5
MONITORIS	7,7	8,1	8,6	7,8	7,4	5,9

Gràfic 37. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments en la jurisdicció civil.

En el gràfic 38, tenim una taula amb l'evolució del temps estimat que dura la tramitació dels procediments més significatius relatius al dret de família.

En termes generals, es registra un descens de la durada mitjana de la tramitació dels principals assumptes de família. D'altra banda, veiem com aquells procediments que s'han tramitat de forma consensuada, es resolen amb una major celeritat que aquells que han estat tramitats de forma no consensuada. Així, l'any 2014, els divorcis de mutu acord han registrat una durada mitjana d'1,8 mesos, mentre que els resolts de forma contenciosa, requereixen 9,3 mesos de mitjana per ser resolts.

Finalment, els procediments de nul·litats són els que triguen més a ser tramitats, amb una durada estimada de 12 mesos l'any 2014.

DURADA MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CIVIL. FAMÍLIA						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
NUL·LITATS	12	11,4	11,4	12,3	12,9	12
DIVORCIS CONSENSUATS	1,9	2	2	1,9	1,9	1,8
DIVORCIS NO CONSENSUATS	9,2	9,4	9,7	9,6	9,5	9,3
SEPARACIÓ DE MUTU ACUERD	3,6	3,3	3,4	3,1	2,8	2,7
SEPARACIONS CONTENCIOSES	14,4	12,3	11,5	11	10,5	9,9

Gràfic 38. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments de família.

Jurisdicció contenciosa-administrativa

En el gràfic 39 podem veure l'evolució anual de la durada mitjana dels procediments tramitats davant els Jutjats del contenciós-administratiu, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com en termes generals, es registra un augment del temps estimat, doncs d'una durada mitjana d'11,1 mesos l'any 2009, passem a 12,6 l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 14%. No obstant això, en l'últim any es produeix un lleuger descens respecte l'any anterior, en el qual s'anota la xifra més alta, que és de 14,2 mesos.

En el capítol dedicat a l'àmbit administratiu, hem comentat que en aquesta es registra un col·lapse important des de fa diversos anys. En efecte, molts dels assumptes que es tracten en aquesta jurisdicció, són d'una complexitat cada vegada superior i amb certa permeabilitat política. Pel que la tramitació d'aquests expedients, requereix d'un major temps.

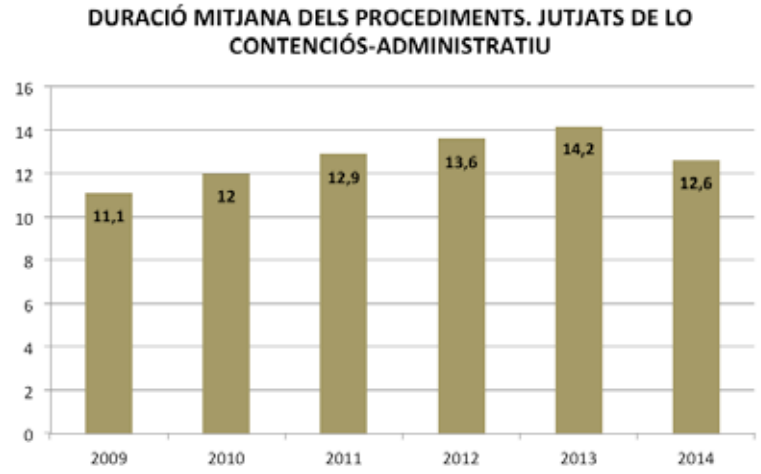

Gràfic 39. Durada mitjana dels procediments en els Jutjats del Contenciós-administratiu.

En el gràfic 40, podem veure la durada mitjana dels procediments que estan en la sala contenciosa administrativa del TSJ, durant el període 2009-2014.

A diferència del que ocorre en els jutjats del contenciós-administratiu, en el TSJ veiem com es produeix una regressió a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'una durada mitjana de 26,2 mesos l'any 2009, passem a 23,7 mesos l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 10%.

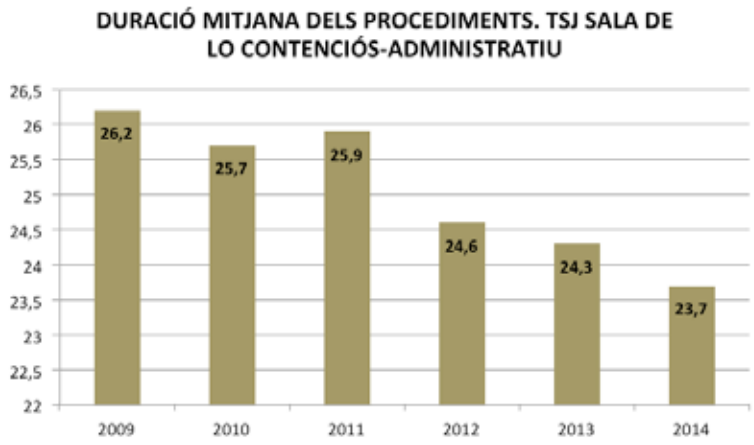

Gràfic 40. Durada mitjana dels procediments en el TSJ Sala contenciosa administrativa.

En el gràfic 41, tenim una taula amb la durada mitjana dels principals procediments el coneixement i resolució dels quals, és competència de la jurisdicció contenciosa, prenent com a referència l'any 2014. En aquest, veiem com la durada varia de forma ostensible en funció del concret procediment que mirem. Cal dir, que la durada mitjana dels procediments se situa en 12,9 mesos.

DURACIÓ MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA	
URBANISME I ORDENACIÓ TERRITORI	16,3
EXPROPIACIÓ FORÇOSA	16,8
CONTRACTES ADMINISTRATIUS	15,8
DOMINI PÚBLIC I PROP. ESPECIALS	15
ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA	14,2
MEDI AMBIENT	16,9
FUNCIÓ PÚBLICA	12,4
ADMINISTRACIÓ LABORAL	13,3
EXTRANGERIA	9,3
ACTIVITAT ADMINISTRATIVA SANCIONADORA	14,8
ELECTORAL	11,3
AUTORITZACIÓ ENTRADES DOMICILI	2,7
RESPONSABILITAT PATRIMONIAL	14,5
DISCIPLINA DEPORTIVA EN MATÈRIA DE DOPATGE	8,4

Gràfic 41. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments en la Jurisdicció contenciosa. Any 2014.

Jurisdicció social

En el gràfic 42, podem veure l'evolució anual del temps emprat de mitjana per a la resolució d'un procediment en els Jutjats socials.

En aquest, veiem com la durada mitjana augmenta de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Això és a causa del increment de la taxa de litigiositat en la jurisdicció social, derivat de l'afectació que ha tingut la crisi sobre el Mercat de Treball. A l'any 2009, el temps de durada mitjana si situa en 6,4 mesos, mentre que l'any 2014 aquest és de 10,7 mesos, la qual cosa suposa un augment del 67%.

En els últims anys, s'ha produït un important col·lapse en la jurisdicció social, la qual cosa repercuteix negativament en la prestació d'un servei públic de qualitat. Al inici del present capítol, hem dit que una justícia, perquè sigui mereixedora de ser cridada com a tal, ha de ser capaç de donar una resposta àgil, davant els conflictes que se li plantegen.

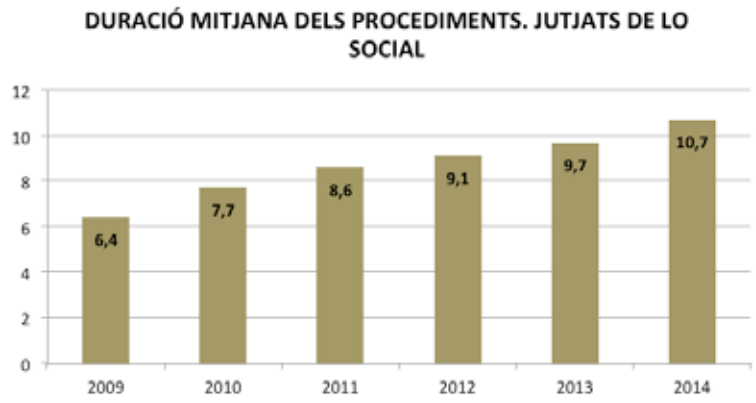

Gràfic 42. Durada mitjana dels procediments en els Jutjats socials.

En el gràfic 43, tenim una taula amb una comparativa de la durada mitjana dels procediments tramitats en la jurisdicció social, en funció dels diferents òrgans judicials que s'integren en ell.
En aquest, veiem com en termes generals, es produeix una regressió de la durada mitjana per expedient. Així, en el TSJ, passem de 7,2 mesos de mitjana l'any 2009 a 5,6 l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 22%. Mentre que en l'Audiència Nacional i en el TS, la variació interanual referida al mateix període, és d'un 6% i un 3%, respectivament.

Aquest fet contrasta amb el increment registrat en els Jutjats socials, abans comentat. No obstant això, cal tenir en compte que les taxes judicials suposen en molts casos un obstacle important a l'hora de recórrer una determinada resolució en suplicació.

DURACIÓ MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ SOCIAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TSJ SALA SOCIAL	7,2	6,8	6,7	6,7	6,8	5,6
AUDIÈNCIA NACIONAL SALA SOCIAL	5,1	2,1	2,2	1,9	3,2	4,8
TRIBUNAL SUPREM SALA 4ª	11,5	10,1	9,8	10,6	10,7	11,1

Gràfic 43. Taula amb la durada mitjana dels procediments en la jurisdicció social.

En el gràfic 44, podem observar una taula amb l'evolució de la durada mitjana dels principals procediments el coneixement i resolució dels quals és competència de la jurisdicció social. En concret, s'ha analitzat la durada mitjana dels procediments de: conflictes col·lectius, acomiadaments, quantitats i de seguretat social.

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment, veiem com en els últims anys, s'ha registrat un augment dels procediments. Així, els conflictes col·lectius registren una durada mitjana de 10,3 mesos, un 151% més respecte l'any 2009; mentre que els acomiadaments tenen una durada estimada de 7,6 mesos l'any 2014, un 145% més que l'any 2009. Quant als procediments de reclamació de quantitat i en matèria de seguretat social, el temps de durada mitjana l'any 2014, és de 12,5 i 12,6 mesos respectivament. Aquests últims, també han registrat un increment respecte l'any 2009, encara que no tan acusat com en els procediments sobre conflictes col·lectius o sobre acomiadaments. En efecte, els processos sobre quantitats i sobre seguretat social, han experimentat una variació interanual en el referit període del 52% i del 66%, respectivament.

DURACIÓ MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ SOCIAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CONFLICTES COL·LECTIUS	4,1	4,4	4,9	6,3	6,7	10,3
ACOMIADAMENTS	3,1	3,5	3,8	4,7	6,5	7,6
QUANTITATS	8,2	10	11,2	11,8	12,2	12,5
SEGURETAT SOCIAL	7,6	9,1	10,3	11,2	11,6	12,6

Gràfic 44. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments en la jurisdicció social.

Micròfon obert

L'Informe de la Justícia compta enguany amb un apartat nou: "Micròfon obert".

Aquest apartat recull la veu i opinió de diferents advocats en relació a les últimes modificacions legislatives que s'han produït en l'àmbit de l'Administració de Justícia. Des de l'ICAB creiem que l'experiència que els lletrats tenen en el seu dia a dia –trepitjant jutjats i portant casos reals- els permet fer una radiografia sobre la situació i les conseqüències que es deriven de l'aplicació d'una llei concreta. I aquestes aportacions són les que recollim a "Micròfon obert", per tal de conèixer quins canvis normatius han estat efectius, quines millores es podrien dur a terme i quins han estat els problemes que s'han derivat.

Volem aprofitar aquest moment per agrair la participació a 'Micròfon obert' als advocats: Alex Benavente, Dolores Sancha i Josep Maria Balcells (en l'àmbit mercantil); Marta Legarreta i Cristina Vallejo Ros (en l'àmbit civil); Antonio Segura García-Consuegra (en l'àmbit estrangeria); Jesús Sánchez (en l'àmbit processal); Constantino Adell, Jennifer Lahoz, Andreu Van den Eynde i Alex Solsona (en l'àmbit penal); Max Arias i Quique García Echegoyen (en l'àmbit social); Jaume Figueras, (en l'àmbit contenciós); Alejandro Ebrat (en l'àmbit fiscal); Gemma Solanas i Eva Arrébola (en l'àmbit contenciós administratiu); Elena Moreno i Christian Herrera (en l'àmbit civil- mercantil);

Les lleis analitzades a "Micròfon obert" són:

- Llei 10/2014, de 26 de juny, ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit. (BOE núm. 156, de 27 de juny de 2014).
- Llei 31/2014, de 3 de desembre, per la qual es modifica la Llei de societats de capital per a la Millora del Govern corporatiu. (BOE núm. 293, de 4 desembre 2014).
- Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència. (BOE núm. 252, de 17 d'octubre de 2014)
- Decret llei 1/2014, de 3 de juny, pel qual es modifica el text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2008, de 25 de juny. (DOGC 6647, de 5 de juny de 2014)
- Llei 20/2014, de 29 de desembre, de modificació de la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, per a la millora de la protecció de les persones consumidores en matèria de crèdits i préstecs hipotecaris, vulnerabilitat econòmica i relacions de consum (DOGC 6780, de 31 de desembre de 2014).

- Decret llei 8/2014, de 23 de desembre, pel qual es crea el Registre de traductors i intèrprets judicials per a la seva actuació davant els òrgans judicials amb seu a Catalunya (DOGC 6777, de 24 de desembre de 2014).
- Llei 34/2014, de 26 de desembre, de mesures en matèria de liquidacions i ingrés de quotes de la Seguretat Social. (BOE núm. 313, de 27 de desembre de 2014).
- Llei 35/2014, de 26 de desembre, per la qual es modifica el text refós de la Llei General de la Seguretat Social en relació amb el règim jurídic de les Mútues d'Accidents de Treball i Malalties Professionals de la Seguretat Social. (BOE núm. 314, de 29 de desembre de 2014).
- Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa. (BOE núm. 226, de 17 de setembre de 2014).
- Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats. (BOE núm. 288, de 28 de novembre de 2014). Llei 28/2014, de 27 de novembre, per la qual es modifiquen la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit, la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries, la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials, i la Llei 16/2013, de 29 d'octubre, per la qual s'estableixen determinades mesures en matèria de fiscalitat mediambiental i s'adopten altres mesures tributàries i financeres. (BOE, núm. 288, de 28 de novembre de 2014). (PDF) (PDF) Correcció d'errors (Tramitació parlamentària).
- Decret llei 1/2014, de 3 de juny, pel qual es modifica el text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2008, de 25 de juny. (DOGC 6647, de 5 de juny de 2014).
- Reial decret llei 4/2014, de 7 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de refinançament i reestructuracions de deute empresarial (BOE, núm. 58, de 08 de març de 2014). Reial decret llei 11/2014, de 5 de setembre, de mesures urgents en matèria concursal. (BOE, núm. 217, de 6 setembre 2014). Llei 17/2014, de 30 de setembre, per la qual s'adopten mesures urgents en matèria de refinançament i reestructuracions de deute empresarial. (BOE, núm. 238, de 01 d'octubre de 2014).
- Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenacions, Supervisió i solvència d'Entitats de Crèdit. (BOE, núm. 156, de 27 de juny de 2014).
- Reial decret llei 4/2014, de 7 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de refinançament i reestructuracions de deute empresarial (BOE, núm. 58, de 08 de març de 2014). Reial decret llei 11/2014, de 5 de setembre, de mesures urgents en matèria concursal. (BOE, núm. 217, de 6 setembre 2014).
- Llei 17/2014, de 30 de setembre, per la qual s'adopten mesures urgents en matèria de refinançament i reestructuracions de deute empresarial. (BOE, núm. 238, de 01 d'octubre de 2014).
- Reial decret llei 8/2014, de 4 de juliol, d'aprovació de mesures urgents per al Creixement, la Competitivitat i l'eficiència. (B.O.E., núm. 163, de 05 de juliol de 2014). Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al Creixement, la Competitivitat i l'eficiència. (BOE, núm. 252, de 17 d'octubre de 2014).
- Llei 20/2014, de 29 de desembre, de modificació de la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum a Catalunya, per a la millora de la protecció de les persones consumidores en matèria de crèdits i préstecs hipotecari, vulnerabilitat econòmica i relacions de consum (DOGC 6780, de 31 de desembre de 2014).
- Llei Orgànica 1/2014, de 13 de març, de modificació de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, relativa a la justícia universal (BOE, núm. 63, de 14 de març de 2014) .

L'opinió d'aquests advocats i advocades sens dubte ens ajudarà a captar quina és la realitat de l'advocacia davant la justícia i els principals problemes amb què es troben per realitzar la seva tasca professional.

Les modificacions o innovacions legislatives són les que han tingut lloc durant 2014 i primers de 2015 per poder valorar quina afectació han tingut en el funcionament de l'Administració de Justícia.

ALEX BENAVENTE- JURISDICCIÓ MERCANTIL

Ley 10/2014, de 26 de junio, de ordenación, supervisión y solvencia de entidades de crédito. (BOE, núm. 156, de 27 de junio de 2014).

S'han incrementat les reclamacions judicials contra les entitats de crèdit?

Si, molt substancialment. En termes generals, crec que la mobilització de determinats sectors de despatxos d'advocats vinculats a moviments socials han liderat, i amb èxit, la lluita contra la abusivitat en les practiques contractuals de les entitats bancaries, començant per les clàusules sòl i sostre, fins arribar, avui en dia, a la discussió sobre la vulneració de la clàusula dels tipus hipotecaris denominats en IRPH. Malgrat el manteniment de la consideració de la entitat bancària com el conseller en temes financers, cada cop pren més força la visió del banc com un negoci, que és el que és. No crec que la solució estigui en la reforma legal que es planteja, ni pel que fa al regulador, ni a la autogestió de la pròpia banca. Cert que algunes practiques, per mor de la nova legislació s'aturaran. La solució, per mi, radica en el dret del nostre entorn. Com a exemple el dret anglosaxó, en el qual, a l'hora de contractar determinats productes i serveis, el banc obliga al client a venir assistit per un advocat especialista en el tema, algú a qui el client li pugui preguntar amb franquesa i sense que hi hagi interès comercial, el que està contractant. Algú que sigui responsable en cas de negligència.

La reclamació al Banc d'Espanya o la mediació prèvia a la reclamació judicial contra una entitat de crèdit és efectiva?

No. Definitivament no. Des de la pràctica del nostre despatx i altres col·legues amb els que hem comentat el tema, ni la reclamació al Banc d'Espanya (pur formalisme necessari) ni la negociació prèvia amb entitats bancàries dóna cap fruit en l'àmbit dels consumidors. La força de la entitat resideix en la debilitat econòmica i la ignorància en termes de legals i econòmics del seu client. Aquesta posició de força els permet ser una paret infranquejable a l'hora de respondre a les sol·licituds de clients quan s'enfronten a demandes econòmicament poc significatives, que són la majoria. Quin particular es pot permetre el luxe de demandar a un banc per una comissió excessiva? I per un 0.10 per cent de diferencial en el tipus d'interès aplicat? I per simplement saber com es calcula el seu tipus d'interès quan el seu referencial ha desaparegut?. Pocs, molt pocs. Els bancs tenen els advocats, exercits, a cost assumit. El particular ha de pagar. I els riscos de perdre i la por de represàlies, sempre és ben present a l'hora d'iniciar una demanda contra un banc

Quines són les qüestions que tracten la majoria de consultes i reclamacions contra entitats de crèdit?

Principalment sobre clàusules abusives, determinació de tipus d'interès, consulta d'opinions sobre ofertes de renegociació de préstecs que el banc presenta als particulars i, es clar, últimament, la declaració de nul·litat del tipus d'interès IRPH.

DOLORES SANCHA - JURISDICCIÓ MERCANTIL

Ley 31/2014, de 3 de diciembre, por la que se modifica la Ley de Sociedades de Capital para la Mejora del Gobierno corporativo. (BOE núm. 293, de 04 de diciembre de 2014).

S'han incrementat les Reclamacions derivades dels Acords presos en les societats mercantils?

Bajo mi punto de vista la posibilidad de impugnar se reduce con la nueva regulación

Quin és el termini aproximat per a tramitar una reclamació contra un acord d'una societat mercantil en que hagis intervingut?

Aproximadamente 12 / 15 meses

S'ha incrementat les reclamacions derivades de les retribucions que perceben els administradors de les societats mercantils?

La litigiosidad existe por la indefinición y confusión existente hasta ahora. Hemos tenido varios casos de administradores cesados a los que la sociedad les ha negado la indemnización laboral por la teoría del vínculo. Con la reforma se han clarificado algunas cuestiones pero aun así existen cuestiones confusas que en muchas ocasiones provocan reticencia de empleados/altos directivos de multinacionales para su entrada en los órganos de administración

MARTA LEGARRETA - JURISDICCIÓ CIVIL

Ley 18/2014, de 15 de octubre, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia. (BOE, núm. 252, de 17 de octubre de 2014)

Durant aquest any ha millorat el funcionament del Registre Civil o s'han incrementat les queixes?

Des de que es va habilitar el canal informàtic a través del Ministeri de Justícia el sistema ha millorat molt. En la majoria de casos la petició és atesa en un termini mig d'una setmana rebent per correu la petició formulada. Val a dir que hi ha Registres Civils on les peticions no es poden fer de manera telemàtica o altres que no tenen aquest canal informàtic operatiu per motius tècnics o simplement per manca de personal, essent necessari en aquests casos recórrer a la tramitació tradicional.

Es cert que hi ha peticions online de certificats al Registre Civil Central que es poden demorar alguns mesos per colapse del Registre i en aquest sentit si que hi ha queixes.

Quin és el termini que acostumes a esperar fent cua en les oficines del Registre Civil per a obtenir un certificat?

El termini d'espera varia molt segons el dia i l'hora en que es va al Registre. Si més no, de mitja, podríem afirmar que per obtenir un certificat hi ha una cua de mitja hora.

ANTONIO SEGURA GARCÍA-CONSUEGRA - JURISDICCIÓ ESTRANGERIA

Ley 18/2014, de 15 de octubre, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia. (BOE, núm. 252, de 17 de octubre de 2014).

Quin és el termini de tramitació per a obtenir la nacionalitat per residència?

A día de hoy, desde el mes de julio, están citando a los expedientes presentados en enero de 2014.

Esto significa que lo que, como más arriba os he indicado, entre la presentación del expediente y la comparecencia en comisaría (lo que tradicionalmente demoraba unos cinco meses) están pasando actualmente veinte meses.

Si has hagut de tramitar alguna sol·licitud de nacionalitat per residència davant de notari, quin ha estat el termini per a la concessió de la nacionalitat?

En cuanto a la segunda cuestión, tramitación de expediente de nacionalidad ante notario sinceramente no lo he hecho nunca y, además, a fecha de hoy no es posible. Sí, como he señalado, se hicieron las aceptaciones de nacionalidad en el 2013, pero no la presentación del expediente.

CRISTINA VALLEJO ROS - JURISDICCIÓ CIVIL

Decret llei 1/2014, de 3 de juny, pel qual es modifica el Text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2008, de 25 de juny. (DOGC 6647, de 5 de juny de 2014)

Quina incidència té l'existència de taxes judicials en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció civil?

Si atenem a les exempcions subjectives que es van introduir pel Decret llei 1/2014, de 3 de juny, les persones físiques no paguen taxes judicials i les societats mercantils que no facturen un milió d'euros a l'any tampoc, juntament amb comunitats de propietaris i societats civils; això suposa que l'incidència en el nom de demandes o recursos presentats es important en l´aplicació de la taxa judicial estatal, ja que aquesta última està exempta a les persones físiques però no a les societats mercantils (pymes i petits empresaris es veuen greument afectats), ni a les societats civils o comunitats de propietaris, però no així té una incidència significativa amb la taxa judicial catalana.

En qualsevol cas, entenc que no hi ha justificació alguna per l'existència de la taxa, ja sigui estatal, ja sigui la taxa catalana, que grava per segona vegada l'accès a la justícia si estàs en el seu àmbit objectiu i subjectiu d'aplicació. A títol d'exemple, la presentació d'una demanda de judici ordinari suposa el pagament d'una taxa estatal fixe de 300 euros i una taxa catalana fixe de 90 euros, a més de la quota variable estatal (0,5% de la quantia del procediment).

La supressió de les taxes judicials del Govern de la Generalitat respecte les persones físiques, ha tingut incidència en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció civil?

Clarament, la supressió de les taxes judicials respecte a les persones físiques ha suposat una incidència positiva en el nom de demandes a presentar davant la jurisdicció civil. Recordem

que es una jurisdicció que necessita de l'existència d'un procurador, d'un advocat i en moltes ocasions d'un pèrit especialitzat. El cost de la taxa judicial per les persones físiques era un increment de costos important que a vegades feia desistir de la reclamació o inclús impedia l'accés a la segona instància gravada amb una quantiosa taxa judicial tan estatal com catalana.

JESUS SANCHEZ - JURISDICCIÓ PROCESSAL

Llei 20/2014, del 29 de desembre, de modificació de la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, per a la millora de la protecció de les persones consumidores en matèria de crèdits i préstecs hipotecaris, vulnerabilitat econòmica i relacions de consum (DOGC 6780, de 31 de desembre de 2014).

S'han incrementat les reclamacions judicials derivades d'execucions hipotecàries?

Las cifras que ha venido facilitado el CGPJ sobre ejecuciones hipotecarias desde el 2007 hasta el 2013 han sido siempre progresivas (2007: 25.943; 2008: 58.686; 2009: 93.319; 2010: 93.336; 2011: 77.854; 2012: 91.622, 2013:82.680). En el 2014 se produce un descenso respecto del 2013, 80.789).

No obstante esa progresión ha cambiado tambien durante el primer trimestre del 2015. Durante el primer trimestre del 2015 se han presentado 20.201 procedimientos hipotecarios (en el primer trimestre de 2014 fueron 24.226) y si hemos de basarnos en los datos del CGPJ en el informe publicado en junio de 2015, en la Provincia de Barcelona y durante el primer trimestre de 2015 ha habido un descenso de asuntos en la jurisdicción civil, en su conjunto, del 19,1% y según esos mismos datos en Catalunya se produjeron durante el año 2014 un total de 4.861 lanzamientos derivados de procedimientos judiciales hipotecarios, habiendo disminuido las ejecuciones hipotecarias en términos globales en todo el Pais un 16,6% durante el primer trimestre de 2015.

Las ejecuciones hipotecarias no se han incrementado, como es de ver por los datos estadísticos, pero la causas pueden obedecer a distintos factores, entre ellos la mejora económica, pero, especialmente, han influido, probablemente, de forma decisiva y efectiva las distintas iniciativas legislativas, tanto a nivel estatal, como autonómico, que han permitido mejorar la situación de los deudores hipotecarios y buscar soluciones alternativas de conflicto, como el RDL 6/2012, el RDL 27/2012, la Ley 1/2013 y el RDL 1/2015 (actualmente Ley 25/2015), a nivel estatal, así como la Ley 20/2014, de reforma del CCC, el Decreto Ley 1/2015, la Ley 14/2015 y la Ley 24/2015, a nivel autonómico.

Has plantejat algun procediment de mediació amb una entitat bancària o creditícia com a conseqüència de rebre una reclamació hipotecària contra un client?

El nuevo artículo 132,4 de la Ley 22/2010 del CCC, introducido por la Ley 20/2014, que exige acudir a la mediación a la entidad acreedora de un préstamo hipotecario garantizado con la vivienda habitual antes de interponer una demanda judicial, ha introdudico un nuevo requisito de procedibilidad para acudir a la vía judicial y me consta que las entidades bancarias acuden a la mediación previa regulada por la citada normativa. El legislador catalán ha introducido un nuevo requisito de procedibilidad a la ejecución hipotecaria de la vivienda habitual del deudor, a través del artículo 5,2 de la LEy 24/2015, al exigir a la entidad acreedora antes de interponer una demanda que efectúe una propuesta de alquiler social, cuando se cumplan los requisitos objetivos y subjetivos previstos en la propia Ley.

Por otra parte la Ley 15/2015, de Jurisdicción Voluntaria, en materia de expedientes de conciliación, amplia el ámbito concurrencial a los Registradores, introduciendo un nuevo Título IV bis a la Ley hipotecaria, a través de la Disposición final duodécima de la LJV, con un nuevo artículo 103 bis, permitiendo al Registrador realizar una labor de mediación a fin de que las partes puedan conciliar sus intereses.

La unica vez que he intentando solventar a través de la mediación una ejecución hipotecaria, ofreciendo como dación el pago la vivienda habitual a la entidad bancaria ejecutante ha resultado un auténtico fracaso. La entidad bancaria, pese a los esfuezos, que me constan de la Administración para solventar el tema, ha rechazado la propuesta en varias ocasiones (pese a estar los dos deudores -pareja de hecho separada- en situación actual de desempleo) y seguimos con el procedimiento hipotecario, que está pendiente de que se resuelva la oposición que se planteó. La propuesta de la entidad acreedores es que los deduores entreguen la vivienda y paguen, además, 60.000 euros. (aunque esa cuantía era negociable). Cuando se le explicaba que los deudores están en situación de exclusión social, la respuesta de la entidad acreedora es que les ayudasen sus respectivos padres y les prestasen el dinero. Sinceramente lamentable!. La entidad bancaria es una de las entidades que fue intervenida por el FROB y que cuando sus acciones salieron a bolsa experimentaron una importante diminución.

S'han incrementat les reclamacions judicials relacionades amb el Dret del Consum?

Sin duda que como consecuencia de la crisis económica que padecemos se ha incrementado las reclamaciones judiciales de consumo y, probablemente, como consecuencia de la venta de una parte de las carteras de créditos de algunas entidades bancarias a fondos de inversión, esa litigiosidad se verá aumentada de forma exponencial. En esta materia el legislador catalán ha regulado el derecho de recompra derivado de la cesión de un crédito garantizado con la vivienda habitual, a través de la disposición adicional de la Ley 24/2015, si bien en esta materia habrá que estar a los dipuesto por el artículo 36, 4, b) de Ley 9/2012, de 14 de noviembre, de reestructuración y resolución de entidades de crédito, que establece que "para la transmisión de créditos que tengan la consideración de litigiosos, no resultará aplicable lo dispuesto en el artículo 1535 del Código Civil".

Quins són els àmbits en que és més habitual la teva intervenció professional com a conseqüència d'una reclamació relacionada amb el Dret del consum (telefonia mòbil, companyies de subministraments de serveis bàsics, transport aeri, etc.)?

En materia de consumo la mediación ha resultado un instrumento idóneo para solventar determinadas reclamaciones como las derivadas de telefonía movil y compañias de suministros de servicios básicos. Respecto de estas últimas habrá que estar a lo previsto en los artículos 3 y 17 de la Ley 20/2014 y, especialmente, al artículo 6 de la Ley 24/2015, que regula las medidas para evitar la pobreza energética. En cuanto a las reclamaciones derivadas de transporte aéreo, hasta la fecha las reclamaciones previas que como letrado he efectuado no han dado ningún resultado positivo, habiendo tenido que acabar interponiendo una demanda ante el Juzgado de lo Mercntil.

Has plantejat algun procediment de mediació com a via per a solucionar un conflicte en matèria de consum?

En la mayor parte de los procedimientos en que intervengo es como demandante y pocas veces veo que se acuda a mediación en materia de consumo.

CONSTANTINO ADELL- JURISDICCIÓ PENAL

Decret llei 8/2014, de 23 de desembre, pel qual es crea el Registre de traductors i intèrprets judicials per a la seva actuació davant els òrgans judicials amb seu a Catalunya (DOGC 6777, de 24 de desembre de 2014).

Amb quina freqüència has de sol·licitar els serveis d'un traductor en una intervenció a Comissaria, al Jutjat de Guàrdia o en un judici penal?

La lliure circulació de persones d'estats membres de la Unió Europea, i en definitiva la facilitat per viatjar des de qualsevol part del món, fan que cada cop en trobem amb més persones estrangeres implicades en assumptes penals que precisen del servei de traductor en el procés penal.

Has detectat retards derivats de la manca de disponibilitat d'intèrprets a Comissaries o Jutjats?

Si, especialment als Jutjats de Guàrdia, donat que malauradament des de Mossos d'Esquadra acostumen a citar a tots els Lletrats a les 10:00 al Jutjat de Guàrdia, un cop traslladen els detinguts juntament amb el corresponent atestat, és el Jutjat de Guàrdia el que estableix l'ordre de la tramitació dels assumptes, moment en el que requereixen la presència d'intèrpret quan és necessari, i tot sovint l'arribada dels intèrprets es retrassa, en part per la manca d'intèrprets disponibles. Pel que fa l'assistència d'intèrprets davant les comissaries, no acostumen a generar espera, donat que són citats a una hora juntament amb el Lletrat.

Consideres necessari que el Col·legi estableixi un conveni de col·laboració amb traductors jurats?

Si, cada cop ens trobem amb més assumptes penals en els que alguna de les persones implicades, be sigui imputats, víctimes o testimonis son estrangers, i un cop realitzades les actuacions davant de la Comissaria o Jutjat de guàrdia, es fa necessari l'assistència d'un intèrpret per tal de comunicar-se amb el client, o be traduir documents que han de ser incorporat a les actuacions.

MAX ARIAS - JURISDICCIÓ SOCIAL

Ley 34/2014, de 26 de diciembre, de medidas en materia de liquidación e ingreso de cuotas de la Seguridad Social. (BOE, núm. 313, de 27 de diciembre de 2014.

Aquesta reforma ha simplificat el tràmits als professionals que han d'actuar davant l'Administració de la Seguretat Social?

Sí, sense que es pugui valorar això com a quelcom positiu per als nostre col·lectiu professional. La tendència cap a la gestió electrònica, que a mig termini suposarà una reducció de la càrrega administrativa dels ens gestors, també acabarà suposat en bona mesura la minimització en l'intervenció dels professionals especialistes (i de retruc, el deteriorament i/o desaparició de determinades partides d'honoraris a que es referien les feines d'intermediació amb l'Administració).

S'han incrementat les reclamacions de la Seguretat Social derivades d'expedients per impagament de quotes de la Seguretat Social?

El propòsit explicitat per la Seguretat Social d'escurçar els termini per a l'inici de la via d'apremi s'està veient concretat en que aquesta via executiva s'està endegant just en el mes posterior al de finalització del pagament de quotes en període voluntari (fins fa poc, rara vegada les empreses deutores rebien notificació en aquest sentit abans d'haver transcorregut tres o quatre

mesos des de la finalització del període voluntari per a l'ingrés de quotes). Sens dubte, des del passat mes de juliol l'Administració està actuant amb més agilitat.

Els expedients per impagament de quotes de la Seguretat Social han vist escurçat el termini de durada en la seva tramitació?

Sí, així està sent a la pràctica, en acompliment de les previsions de de la Ley 34/2014.

Han incrementat o han disminuït les garanties de defensa en els expedients per impagament de quotes a la Seguretat Social?

Venim assistint els darrers anys a una deriva preocupant en el procedir de la Seguretat Social, amb menys teniment més o menys sistemàtic de part dels drets i garanties dels administrat. Això no és deu tant a les darreres modificacions normatives en matèria de seguretat social, com a l'avidesa recaptatòria de l'Administració, que vol compensar parcialment, mitjançant els seus procediments especials de recaptació, la baixada d'ingressos ordinaris dels darrers anys, que amb motiu de la crisi sistèmica ha dut a una baixada important del número de cotitzants als règims general i especials de la Seguretat Social espanyola. Aquesta propensió és especialment greu en el cas de bona part del expedients de derivació de responsabilitat, en que s'acaben dictant actes administratius mancats del que hauria de ser una correcta fonamentació fàctica i jurídica, i que, en guanyar fermesa en via administrativa, acaben sent extraordinàriament onerosos per a moltes persones físiques i jurídiques.

Per desgràcia, les possibilitats d'impugnació d'aquests actes davant la via jurisdiccional contenciós-administrativa han quedat malmeses en bona mesura arran de la modificació l'any 2011, per mitjà de la Ley 37/2011, de 10.10.11, de mesures d'agilització processal (BOE núm. 245, de 11.10.11) de l'article 139 de la Ley 29/1998, reguladora de la jurisdicció contenciós-administrativa. La reiterada pràctica judicial, els darrers tres anys, d'imposar sistemàticament condemna en costes en els casos de sentències desestimatòries dels recursos contenciosos administratius en aquesta matèria, està duent a que la Seguretat Social segueixi actuant tot sovint en aquests expedients de derivació de responsabilitat sota criteris de nul rigor jurídic.

QUIQUE GARGIA ECHEGOYEN - JURISDICCIÓ SOCIAL

Ley 35/2014, de 26 de diciembre, por la que se modifica el texto refundido de la Ley General de la Seguridad Social en relación con el régimen jurídico de las Mutuas de Accidentes de Trabajo y Enfermedades Profesionales de la Seguridad Social. (BOE, núm. 314, de 29 de diciembre de 2014).

Aquesta reforma ha simplificat el tràmits als professionals que han d'actuar en la tramitació de malalties i incapacitats laborals?

En res ha afectat, en essència, a la relació amb els professionals.

Se ha procedido a una mayor regulación del proceso de control por parte de las Mutuas Colaboradoras respecto de las incapacidades laborales por contingencias comunes. Sin embargo, se han establecido plazos muy breves y farragosos en las actuaciones de control y seguimiento de las bajas médicas, especialmente en las propuestas de altas médicas que pueden proponer las Mutuas. Ello provocará que el profesional deba ser más meticuloso en verificar si las Mutuas han cumplido con los trámites legales que les habilitan para proponer las altas médicas.

Asimismo, se facilita que las Mutuas Colaboradoras puedan celebrar convenios y acuerdos con las Entidades Gestoras de la Seguridad Social al objeto de que en los centros asistenciales de las Mutuas se puedan realizar los reconocimientos médicos, pruebas diagnósticas, informes, tratamientos médicos adecuados mientras el trabajador está de baja médica. Ello podría coadyuvar al diagnóstico de enfermedades que pudieran ser graves.

S'han incrementat les reclamacions derivades d'expedients per baixes laborals o expedients d'incapacitació de treballadors?

No constatem un increment significatiu d'impugnacions en via administrativa -ni judicial- en relació al nombre de reclamacions que es duien a terme anys enrere, amb les regulacions anteriors.

No se ha notado un incremento de las reclamaciones; todavía no ha transcurrido demasiado tiempo desde la entrada en vigor (01-01-2015); asimismo, las Mutuas han tenido que preparar su propia "regulación" del proceso de control así como la formación con sus trabajadores.

Sin embargo, podemos vaticinar una mayor litigiosidad dado el mayor poder de control de las bajas médicas concedidas a las Mutuas Colaboradoras.

S'ha escurçat el termini de durada en la tramitació dels expedients de malalties i incapacitats laborals?

No. Val a dir que, per regla general, la Direcció Provincial de Barcelona de l'I.N.S.S. (Instituto Nacional de la Seguridad Social) resol bona part dels seus expedients en matèria prestacional en terminis substancialment inferiors al que estan establerts al Real Decreto 286/2003, de 7 de març (BOE núm. 84, de 08.04.03), que estableix la durada dels terminis per a la resolució dels procediments administratius en reconeixement de prestacions de Seguretat Social.

A tall d'exemple: segons han pogut contrastar alguns col·legiats de l'ICAB, les sol·licituds de prestació contributiva d'atur, per a les quals la disposició reglamentària estableix un termini màxim de resolució de noranta (90) dies, s'estan resolent en un temps mitjà de no més de (30) trenta dies des de la data de la petició, i fins a la notificació a l'administrat.

Potser hem d'assenyalar, com a única excepció rellevant a aquest bon funcionament general de l'INSS a la província de Barcelona, els processos administratius sobre responsabilitat empresarial per manca de mesures de seguretat ex article 123 de la Ley General de la Seguridad Social.

Mereix consideració diferenciada l'actuació de l'Institut Català d'Avualacions Mèdiques i Sanitàries (ICAMS) en matèria de control d'incapacitats temporals i per a valoració de graus administratius de disminució física, psíquica o sensorial a efectes de l'ICAAS. Si bé entre els anys 2007 i 2010 el funcionament d'aquesta dependència era molt àgil, en els següents anys s'havia alentit extraordinàriament. Des de fa cosa d'un any, les citacions tornen a produir-se en un termini relativament curt de tres o quatre mesos.

Tampoco se ha notado un acortamiento en términos generales; lo que sí que se ha notado es que por las Mutuas Colaboradoras se ha procedido a verificar, de forma inmediata, si el trabajador tiene el periodo de carencia para lucrar el subsidio de incapacidad temporal, dado el alcance económico que ello comporta para dichas Mutuas.

JAUME FIGUERAS - JURISDICCIÓ CONTENCIÓS

Ley 15/2014, de 16 de septiembre, de racionalización del Sector Público y otras medidas de reforma administrativa. (BOE, núm. 226, de 17 de septiembre de 2014.

L'existència del Tauler Edictal del BOE ha simplificat el tràmits als professionals que han d'actuar en l'àmbit administratiu i tributari?

A la pràctica i en el meu cas, l'existència del Tauler Edictal del BOE no ha representat la simplificació dels tràmits en les actuacions en l'àmbit administratiu i tributari

El Tauler Edictal del BOE ofereix les garanties exigibles per a garantir el dret de defensa en les reclamacions que s'hagin de presentar posteriorment per la via administrativa o contenciosa-administrativa?

El Tauler Edictal del BOE coadjuva amb les garanties ja existents per la defensa dels drets dels ciutadans en les reclamacions per la via administrativa o contenciosa-administrativa, però no representa una millora substancial, atès que en la pràctica les publicacions en els taulers edictals de les Administracions que dicten els actes i en els corresponents butlletins provincials i autonòmics compleixen la mateixa funció.

Has hagut de plantejar alguna reclamació administrativa o contenciosa-administrativa com a conseqüència de notificacions edictals del BOE fetes per l'Administració?

No

ALEJANDRO EBRAT - JURISDICCIÓ FISCAL

Ley 27/2014, de 27 de noviembre, del Impuesto sobre Sociedades. (BOE, núm. 288, de 28 de noviembre de 2014). Ley 28/2014, de 27 de noviembre, por la que se modifican la Ley 37/1992, de 28 de diciembre, del Impuesto sobre el Valor Añadido, la Ley 20/1991, de 7 de junio, de modificación de los aspectos fiscales del Régimen Económico Fiscal de Canarias, la Ley 38/1992, de 28 de diciembre, de Impuestos Especiales, y la Ley 16/2013, de 29 de octubre, por la que se establecen determinadas medidas en materia de fiscalidad medioambiental y se adoptan otras medidas tributarias y financieras. (BOE, núm. 288, de 28 de noviembre de 2014). (PDF) (PDF) Corrección de errores (Tramitación parlamentaria).

Has hagut d'intervenir en reclamacions administratives davant l'Administració Tributària o iniciar procediments contenciós-administratius com a conseqüència d'aquestes reformes en la regulació de l'Impost de Societats i en l'IVA?

No perquè encara no s'ha presentat cap autoliquidació de l'Impost sobre Societats d'acord amb la nova normativa i, per tant, no s'ha iniciat cap procediment de comprovació. Pel que respecta a l'IVA ja s'han presentat dues declaracions però no s'han presentat les declaracions resum anual i d'operacions de més de 3.000 euros. Per tant, no s'han iniciat les comprovacions.

Les reformes operades ofereixen les garanties suficients per exercir el dret de defensa en les reclamacions que s'hagin de presentar posteriorment per la via administrativa o contenciosa-administrativa?

Les reformes operades no han afectat al sistema de procediments de comprovació tributària.

L'Administració Tributària és accessible en les consultes en que els professionals han d'intervenir professionalment?

No sempre es troba preparada per atendre les consultes a causa dels nombrosos canvis normatius.

GEMMA SOLANAS- JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA.
Diputada de la Junta de Govern

1.- Ley 15/2014, de 16 de septiembre, de racionalización del Sector Público y otras medidas de reforma administrativa. (BOE, núm. 226, de 17 de septiembre de 2014)

L'existència del Tauler Edictal del BOE ha simplificat el tràmits als professionals que han d'actuar en l'àmbit administratiu i tributari?

En cap cas. Si és l'administració estatal la que publica l'edicte, òbviament no millora atès que la publicació s'efectuava igualment en el BOE

Quan és l'administració local o autonòmica la que publica l'edicte, l'examen del BOE s'eternitza en consideració a la concentració d'informació que ara conté.

El Tauler Edictal del BOE ofereix les garanties exigibles per a garantir el dret de defensa en les reclamacions que s'hagin de presentar posteriorment per la via administrativa o contenciosa-administrativa?

Les garanties són les mateixes que ofereix la publicació en el BOP i en el DOGC amb la diferència de la concentració d'informació que genera major complexitat en la lectura

Has hagut de plantejar alguna reclamació administrativa o contenciosa-administrativa com a conseqüència de notificacions edictals del BOE fetes per l'Administració?

No encara

3.- Decret llei 1/2014, de 3 de juny, pel qual es modifica el Text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2008, de 25 de juny. (DOGC 6647, de 5 de juny de 2014)

Quina incidència té l'existència de taxes judicials en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció contenciosa-administrativa?

Molta. Les taxes judicials han encarit el procés i juntament amb les costes dissuadeixen al justiciable d'acudir als tribunals o de recórrer pronunciaments desfavorables.

La supressió de les taxes judicials del Govern de la Generalitat respecte les persones físiques, ha tingut incidència en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció contenciosa-administrativa?

No. Resulta indispensable que suprimeixen també l'estatal

ELENA MORENO JURISDICCIO CIVIL – MERCANTIL
Diputada de la Junta de Govern

2 .-Real Decreto-ley 4/2014, de 7 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes en materia de refinanciación y reestructuración de deuda empresarial (BOE, núm. 58, de 08 de marzo de 2014). Real Decreto-ley 11/2014, de 5 de septiembre, de medidas urgentes en materia concursal. (BOE, núm. 217, de 06 de septiembre de 2014). Ley 17/2014, de 30 de septiembre, por la que se adoptan medidas urgentes en materia de refinanciación y reestructuración de deuda empresarial. (BOE, núm. 238, de 01 de octubre de 2014).

S'han incrementat els concursos de creditors?

No. Crec que més aviat han anat a la baixa.

Quin és el termini aproximat per a tramitar un concurs de creditors en que hagis intervingut?

Entre un any i tres anys. El termini mig podria ser un any i mig, però varia força d'un jutjat a l'altre (Al JM6, per exemple els concursos s'eternitzen).

S'han ofert més acords de refinançament en els concursos de creditors en que heu comparegut?

No ho hem notat de manera significativa. Els acords de refinançament podrien haver estat una bona eina per a salvar empreses si els requisits fossin menys complexos i sobretot si la mesura s'hagués adoptat als inicis de la crisi. Ha arribat massa tard.

Els acords de refinançament oferts pels creditors sotmesos a concurs s'han complert o l'empresa ha estat liquidada?

És massa d'hora per a dir-ho, però en general diria que gairebé la meitat de les empreses concursades que aproven un conveni amb quitança i ajornament, finalment no se'n surten i acaben en liquidació.

El termini per obtenir el cobrament d'un crèdit en un concurs s'ha escurçat?

No, al revés, de mitjana s'ha allargat, doncs ara s'han suprimit els límits que abans imposava l'art. 100 LC (quitances fins al 50% i ajornaments fins a 5 anys màxim), i hi ha molts convenis amb quitances molt importants i/o amb terminis de pagament ajornat més llargs que abans.

3.- Ley 31/2014, de 3 de diciembre, por la que se modifica la Ley de Sociedades de Capital para la mejora del gobierno corporativo. (BOE, núm. 293, de 04 de diciembre de 2014).

S'han incrementat les reclamacions derivades dels acords presos en les societats mercantils?

Encara és massa aviat per a valorar-ho, doncs les modificacions que incorpora la llei majoritàriament s'han aplicat per primera vegada a les juntes de socis ordinàries que s'acostumen a celebrar durant el segon trimestre de 2015 (i moltes d'elles a finals de juny). Per tant moltes impugnacions d'acords socials encara no han entrat als jutjats. A més, abans el termini per a formular la impugnació era de quaranta dies des de la celebració de la junta, i ara –en virtut de la modificació de l'art. 205 LSC feta per aquesta llei-, és d'un any.

De tota manera la reforma operada per aquesta llei pretén restringir l'accés al jutjat d'impugnacions retòriques o per motius formals intranscendents, per això s'ha creat l'incident de previ pronunciament per debatre-hi la qüestió essencial o determinant dels motius d'impugnació. Per tant, seria d'esperar que en el futur disminuïssin.

Quin és el termini aproximat per a tramitar una reclamació contra un acord d'una societat mercantil en que hagis intervingut?

El darrer va ser molt ràpid, uns tres mesos, ja que el jutge va considerar que l'objecte del debat eren qüestions d'interpretació jurídica i no va caler practicar prova, per la qual cosa va quedar vist per sentència directament.

S'ha incrementat les reclamacions derivades de les retribucions que perceben els administradors de les societats mercantils?

Pels mateixos motius que he comentat abans encara no se sap, si bé com que moltes societats han modificats estatuts en les juntes ordinàries celebrades recentment precisament per a adaptar el tema de la retribució dels administradors a la nova regulació, i essent una matèria polèmica, molt probablement s'incrementin les reclamacions per a quest motiu.

CHRISTIAN HERRERA - JURISDICCIO CIVIL - MERCANTIL

1.- Ley 10/2014, de 26 de junio, de ordenación, supervisión y solvencia de entidades de crédito. (BOE, núm. 156, de 27 de junio de 2014)

S'han incrementat les reclamacions judicials contra les entitats de crèdit?
Sí, sobretot les relacionades amb clàsules abusives i contractes nuls.

La reclamació al Banc d'Espanya o la mediació prèvia a la reclamació judicial contra una entitat de crèdit és efectiva?
En alguns casos

Quines són les qüestions que tracten la majoria de consultes i reclamacions contra entitats de crèdit?
Clàusules abusives i contractes nuls per lesió de drets de consumidors

2 .-Real Decreto-ley 4/2014, de 7 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes en materia de refinanciación y reestructuración de deuda empresarial (BOE, núm. 58, de 08 de marzo de 2014). Real Decreto-ley 11/2014, de 5 de septiembre, de medidas urgentes en materia concursal. (BOE, núm. 217, de 06 de septiembre de 2014).
Ley 17/2014, de 30 de septiembre, por la que se adoptan medidas urgentes en materia de refinanciación y reestructuración de deuda empresarial. (BOE, núm. 238, de 01 de octubre de 2014).

S'han incrementat els concursos de creditors?
No. Han disminuït un 30%

Quin és el termini aproximat per a tramitar un concurs de creditors en que hagis intervingut?
Mínim 2 anys.

S'han ofert més acords de refinançament en els concursos de creditors en que heu comparegut?
No.

Els acords de refinançament oferts pels creditors sotmesos a concurs s'han complert o l'empresa ha estat liquidada?
No se sap encara; cal esperar.

El termini per obtenir el cobrament d'un crèdit en un concurs s'ha escurçat?
No.

3.- Ley 31/2014, de 3 de diciembre, por la que se modifica la Ley de Sociedades de Capital para la mejora del gobierno corporativo. (BOE, núm. 293, de 04 de diciembre de 2014).

S'han incrementat les reclamacions derivades dels acords presos en les societats mercantils?
No em consta especialment.

Quin és el termini aproximat per a tramitar una reclamació contra un acord d'una societat mercantil en que hagis intervingut?
8 mesos

S'ha incrementat les reclamacions derivades de les retribucions que perceben els administradors de les societats mercantils?

No em consta.

4.- Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia. (BOE, núm. 163, de 05 de julio de 2014). Ley 18/2014, de 15 de octubre, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia. (BOE, núm. 252, de 17 de octubre de 2014).

Durant aquest any ha millorat el funcionament del Registre Civil o s'han incrementat les queixes?

(No treballo aquests temes)

Quin és el termini que acostumes a esperar fent cua en les oficines del Registre Civil fent per a obtenir un certificat?

(No treballo aquests temes)

Quin és el termini de tramitació per a obtenir la nacionalitat per residència?

(No treballo aquests temes)

Si has hagut de tramitar alguna sol·licitud de nacionalitat per residència davant de notari, quin ha estat el termini per a la concessió de la nacionalitat?

(No treballo aquests temes)

5.- Decret llei 1/2014, de 3 de juny, pel qual es modifica el Text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2008, de 25 de juny. (DOGC 6647, de 5 de juny de 2014)

Quina incidència té l'existència de taxes judicials en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció civil?

Quan es tracta de persones jurídiques, els plets es plantejen igualment, però amb un grau més gran d'insatisfacció pel cost del sistema.

La supressió de les taxes judicials del Govern de la Generalitat respecte les persones físiques, ha tingut incidència en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció civil?

Sí.

6.- Decret llei 8/2014, de 23 de desembre, pel qual es crea el Registre de traductors i intèrprets judicials per a la seva actuació davant els òrgans judicials amb seu a Catalunya (DOGC 6777, de 24 de desembre de 2014)

Amb quina freqüència has de sol·licitar els serveis d'un traductor en un procediment civil?

Quasi mai.

7.- Llei 20/2014, del 29 de desembre, de modificació de la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, per a la millora de la protecció de les persones consumidores en matèria de crèdits i préstecs hipotecaris, vulnerabilitat econòmica i relacions de consum (DOGC 6780, de 31 de desembre de 2014

S'han incrementat les reclamacions judicials derivades d'execucions hipotecàries?
Entenc que sí

Has plantejat algun procediment de mediació amb una entitat bancària o creditícia com a conseqüència de rebre una reclamació hipotecària contra un client?
No.

S'han incrementat les reclamacions judicials relacionades amb el Dret del Consum?
Sí.

Quins són els àmbits en que és més habitual la teva intervenció professional com a conseqüència d'una reclamació relacionada amb el Dret del consum (telefonia mòbil, companyies de subministraments de serveis bàsics, transport aeri, etc.)?
Dret bancari.

Has plantejat algun procediment de mediació com a via per a solucionar un conflicte en matèria de consum?
No.

JENNIFER LAHOZ - JURISDICCIO PENAL

1.- Ley Orgánica 1/2014, de 13 de marzo, de modificación de la Ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio, del Poder Judicial, relativa a la justicia universal (BOE, núm. 63, de 14 de marzo de 2014).

Has hagut d'intervenir en algun assumpte que s'hagi vist afectat per la reforma legislativa sobre la justícia universal? Quins efectes ha comportat en l'expedient?
No

2.- Decret llei 8/2014, de 23 de desembre, pel qual es crea el Registre de traductors i intèrprets judicials per a la seva actuació davant els òrgans judicials amb seu a Catalunya (DOGC 6777, de 24 de desembre de 2014)

Amb quina freqüència has de sol·licitar els serveis d'un traductor en una intervenció a Comissaria, al Jutjat de Guàrdia o en un judici penal?
Normalment per temes d'ofici i aquest any per un particular.

Has detectat retards derivats de la manca de disponibilitat d'intèrprets a Comissaries o Jutjats?
Si hi ha retards, donat que moltes vegades són citats pel Jutjat i per comissaria a la vegada, i depen de quin idioma hi ha pocs traductors.

Consideres necessari que el Col·legi estableixi un conveni de col·laboració amb traductors jurats?
Sí.

EVA ARRÉBOLA - JURISDICCIÓ CONTENCIÓS - ADMINISTRATIVA

1. Ley 15/2014, de 16 de septiembre, de racionalización del Sector Público y otras medidas de reforma administrativa. (BOE, núm. 226, de 17 de septiembre de 2014)

L'existència del Tauler Edictal del BOE ha simplificat el tràmits als professionals que han d'actuar en l'àmbit administratiu i tributari?

Es pronto para decirlo pues entró el vigor el pasado junio de 2015.

El Tauler Edictal del BOE ofereix les garanties exigibles per a garantir el dret de defensa en les reclamacions que s'hagin de presentar posteriorment per la via administrativa o contenciosa-administrativa?

Mucho me temo que el administrado no consulta el BOE a diario y que como ya sucede con las notificaciones edictales, se habrá mermado el Derecho de defensa salvo que la Administración acredite que la notificación edictal ha sido el último recurso y que la Admón ha agotado las posibilidades para procurar la notificación personal.

Has hagut de plantejar alguna reclamació administrativa o contenciosa-administrativa com a conseqüència de notificacions edictals del BOE fetes per l'Administració?

No por el tablón edictal único que regula la Ley 15/2014, de 16 de septiembre.

5. Decret llei 1/2014, de 3 de juny, pel qual es modifica el Text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2008, de 25 de juny. (DOGC 6647, de 5 de juny de 2014)

Quina incidència té l'existència de taxes judicials en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció contenciosa-administrativa?

La ha tenido pues se han interpuesto menos recursos, ya en primera, como en segunda instancia, o bien se han interpuesto contra el silencio negativo para así ahorrar ese concepto al cliente.

La supressió de les taxes judicials del Govern de la Generalitat respecte les persones físiques, ha tingut incidència en el nombre de demandes o recursos que has hagut de presentar davant la jurisdicció contenciosa-administrativa?

Sí, como también la supresión de tasas de caràcter estatal y supresión tasas para PYMES.

ANDREU VAN DEN EYNDE - JURISDICCIÓ PENAL

Decret llei 8/2014, de 23 de desembre, pel qual es crea el Registre de traductors i intèrprets judicials per a la seva actuació davant els òrgans judicials amb seu a Catalunya (DOGC 6777, de 24 de desembre de 2014)

Amb quina freqüència has de sol·licitar els serveis d'un traductor en una intervenció a Comissaria, al Jutjat de Guàrdia o en un judici penal?

Bastant sovint.

Has detectat retards derivats de la manca de disponibilitat d'intèrprets a Comissaries o Jutjats?

En ocasions sí tot i que no molt flagrant.

Consideres necessari que el Col·legi estableixi un conveni de col·laboració amb traductors jurats?
Estaria bé si és de qualitat.
El tema dels traductors és el de la qualitat i implicació que és poca en els dos sentits.

JOSEP MARIA BALCELLS - JURISDICCIÓ MERCANTIL

Real Decreto-ley 4/2014, de 7 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes en materia de refinanciación y reestructuración de deuda empresarial (BOE, núm. 58, de 08 de marzo de 2014). Real Decreto-ley 11/2014, de 5 de septiembre, de medidas urgentes en materia concursal. (BOE, núm. 217, de 06 de septiembre de 2014). Ley 17/2014, de 30 de septiembre, por la que se adoptan medidas urgentes en materia de refinanciación y reestructuración de deuda empresarial. (BOE, núm. 238, de 01 de octubre de 2014).

S'han incrementat els concursos de creditors?
No, especialment.

Quin és el termini aproximat per a tramitar un concurs de creditors en que hagis intervingut?
Dos anys.

S'han ofert més acords de refinançament en els concursos de creditors en que heu comparegut?
Si

Els acords de refinançament oferts pels creditors sotmesos a concurs s'han complert o l'empresa ha estat liquidada?
50/50

El termini per obtenir el cobrament d'un crèdit en un concurs s'ha escurçat?
SI, si ha hagut refinançament.

Fonts

Per a l'elaboració del present Informe s'han utilitzat dos grans grups de dades estadístiques. D'una banda, s'ha fet l'anàlisi de les dades relatives a l'activitat pròpia dels nostres jutjats i tribunals, la principal font dels quals d'obtenció ha estat l'estadística judicial que des de 1995 elabora el Consell General del Poder Judicial. D'altra banda, s'ha elaborat un estudi sobre les dades relatives al context sociopolític, amb el propòsit de situar la informació sobre l'activitat judicial, en l'entorn social i econòmic d'afectació.

En efecte, per a una millor comprensió de les gràfiques que reflecteix la tendència de la litigiositat judicial en els últims anys, així com per a un estudi més profund sobre l'estat dels nostres jutjats i tribunals, s'ha considerat oportú fer referència a una sèrie de dades demogràfiques, com per exemple, sobre la situació al Mercat de Treball, la problemàtica que gira entorn del dret a l'habitatge, els fets penals coneguts i la població reclusa, l'evolució de la població, entre d'altres.

Per a l'elaboració de les principals sèries relatives a aquest segon grup de dades, s'ha utilitzat la informació estadística publicada per diferents òrgans i institucions públiques, com el Institut Nacional d'Estadística, el IDESCAT, la Secretària General d'Institucions Penitenciàries, etc.
A més, s'han ressaltat les principals reformes legislatives que han tingut una incidència més o menys intensa en els resultats de les gràfiques exposades. Entre aquestes hem de destacar, encara que no amb caràcter exhaustiu:

- Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.
- Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial.
- Reial decret-llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral
- Llei Orgànica 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.

Finalment, per completar la informació sobre algun tema en concret s'han consultat diversos estudis i informes especialitzats, com el "Pla General de Seguretat de Catalunya 2014-2015", el "Pla Estratègic de Modernització de la Justícia" o la "Memòria del TSJ de Catalunya de l'any 2014".

A continuació es recullen de forma detallada les fonts de consulta utilitzades en l'elaboració dels capítols de cadascun dels àmbits jurisdiccionals estudiats, així com del capítol dedicat a l'àmbit col·legial:

L'ICAB i el seu entorn:

- Memòria ICAB 2014.
- "IX Informe de l'Observatori de Justícia Gratuïta Advocacia Espanyola-La Llei".
- Informe: "Clima d'Opinió de l'Advocacia. Baròmetre intern del CGAE 2015".
- Web institucional de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona".

Jurisdicció Civil:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2014.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Informe "Emergència habitacional en l'estat espanyol: la crisi de les execucions hipotecàries i els desallotjaments des d'una perspectiva de drets humans", elaborat per l'Observatori DESC i la PAH.
- Estadística publicada a la web del Registre Mercantil 2014.
- Recensió: "Els jutjats de família" de l'autor José María Castán Vázquez
- Memòria 2014 TSJ Catalunya.

Jurisdicció Contenciosa-administrativa:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2014.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Capítol introductori de "Tot Dret Administratiu 2012", de diversos autors: José Ramón Recuero Astray, Paz Recuero Sáez i Javier Loriente Sainz, editat per grup Wolters Kluwer.

Jurisdicció Social:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2014.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Extracte: "Execució de sentències" elaborat per l'autora Macarena Martínez Miranda, Magistrada del TSJ de Catalunya.
- Dossier del INE: "Anàlisi de l'evolució recent de la població activa a Espanya, primer trimestre 2011 a primer trimestre de 2014".

Jurisdicció Penal:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2014.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Ministeri de l'Interior. Institucions penitenciàries. Estadística sobre població reclusa.
- Recensió: "La despenalització de les faltes: entre l'agreujament de les penes i l'augment de la repressió administrativa", de l'autora Patricia Faraldo Cabana, publicat en la revista INDRET.
- Recensió: "Possibles causes de la reducció de la població penitenciària a Espanya i Catalunya entre 2010 i 2013", de l'autor Erik Rueda Estévez.
- Pla General de Seguretat de Catalunya 2014-2015.
- Informe: "Dades estadístiques. Policia de Catalunya. Període 2013-2014".